Puhu perustellen käyttämällä Raamattua (1987)

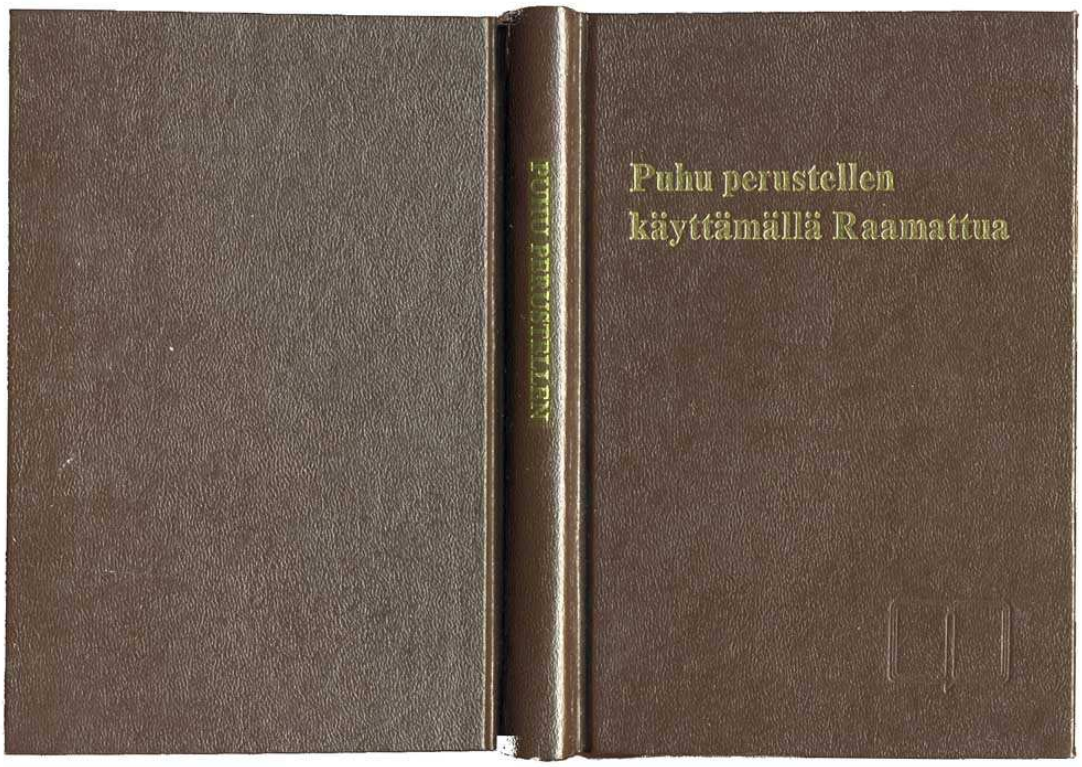

Puhu perustellen käyttämällä Raamattua

"Paavali meni tapansa mukaan sisään heidän luokseen, ja – – hän puhui perustellen heidän kanssaan käyttäen Raamatun kirjoituksia, selittäen ja todistaen viittauksin, että Kristuksen täytyi kärsiä ja nousta kuolleista."
– Apt. 17:2, 3.

Julkaissut englanniksi 1985
WATCHTOWER BIBLE AND TRACT SOCIETY
OF NEW YORK, INC.
International Bible Students Association
Brooklyn, New York, USA

Kustantaja:
© Jehovan todistajat, 1985

Ensimmäinen englanninkielinen painos: 2 000 000 kappaletta

Reasoning From the Scriptures Finnish (rs−FI)
Made in Finland
Jehovan todistajien kirjapaino, Vantaa, 1987

Puhu perustellen −kirjan PDF−teoksen esipuhe 1
Ääntämisohjeita 3
Raamatunkäännökset joihin tässä kirjassa viitataan 3
Miten käyttää kirjaa 4
Johdantoja 6
Miten voisit raivata pois mahdollisia keskustelun esteitä 11
Aadam ja Eeva 19
Olivatko Aadam ja Eeva ainoastaan vertauskuvallisia (kuviteltuja) ihmisiä? 19
Abortti 20
Ajankohdat 22
Ovatko tiedemiehet osoittaneet, että ihmisiä on ollut maan päällä miljoonia vuosia, eikä ainoastaan joitakin tuhansia vuosia, kuten Raamattu osoittaa? 22
Laskettiinko ennen vedenpaisumusta eläneiden, Raamatun mainitsemien ihmisten ikä samanlaisina vuosina, joita me käytämme? 23
Miksi Jehovan todistajat sanovat, että Jumalan valtakunta perustettiin vuonna 1914? 23
Milloin tämän pahan maailman loppu tulee? 25
Antikristus 25
Puhuuko Raamattu vain yhdestä antikristuksesta? 25
Rajoittuuko antikristuksen tuleminen johonkin tulevaan aikaan? 25
Joitakuita niistä, jotka tunnistetaan antikristukseksi: 25
Apostolinen seuraanto 26
Oliko Pietari se "kallio", jolle kirkko rakennettiin? 26
Mitä olivat Pietarille uskotut "avaimet"? 27
Oliko Pietari Roomassa? 29
Jatkuuko seuraajien sarja katkeamattomana Pietarista nykyajan paaveihin? 29
Jumalan antamaa virkamääräystä koskevilla väitteillä ei ole mitään merkitystä, jos niitä esittävät eivät tottele Jumalaa ja Kristusta 29
Avioliitto 31
Onko avioituessa todella tärkeää ottaa huomioon lain vaatimukset? 31
Voiko ihminen harjoittaa moniavioisuutta, jos paikalliset lait sallivat sen? 32
Jos aviopuolisot eivät mitenkään voi elää yhdessä rauhassa, onko heidän luvallista erota? 33
Mikä on Raamatun kanta avioeron ottamiseen siinä tarkoituksessa, että voisi avioitua uudelleen? 33
Miksi Jumala salli menneisyydessä veljen ja sisaren välisen avioliiton? 34
Mikä voi auttaa parantamaan avioliittoa? 34
Elämä 35
Mikä on ihmiselämän tarkoitus? 35
Tehtiinkö ihmiset elämään vain muutamia vuosia ja sitten kuolemaan? 36
Millä perusteella kukaan voi toivoa saavansa enemmän kuin nykyisen lyhyen olemassaolon ihmisenä? 36
Todistaako ihmisruumiin rakenteessa mikään sen puolesta, että se suunniteltiin elämään ikuisesti? 37
Onko muilla planeetoilla elämää? 37
Esi−isien palvonta 38
Ovatko kuolleet esi−isät tietoisia siitä, mitä elävät tekevät, ja kykenevätkö nämä esi−isät auttamaan eläviä? 38
Onko syytä pelätä, että kuolleet esi−isämme vahingoittavat meitä? 38
Onko ihmisessä hengellinen osa, joka säilyy elossa ruumiin kuollessa? 38

Haluaisitko mieluummin, että lapsesi ja lasteniapsesi kunnioittaisivat ja rakastaisivat sinua ollessasi vielä elossa kuin että he suorittaisivat muotomenoja haudallasi kuolemasi jälkeen? 38
Mistä sanomat, joita meediot väittävät tuovansa kuolleilta, todellisuudessa tulevat? 39
Ketä meidän tulisi palvoa? 39
Filosofia 39
Miten ihminen voi saada tosi tietoa ja viisautta? 39
Mikä on ihmisfilosofioitten alkuperä? 40
Miten Jumala suhtautuu ihmisfilosofian tarjoamaan "viisauteen"? 41
Hallitus 41
Onko ihmisten mahdollista perustaa hallitus, joka saa aikaan todella pysyvän onnellisuuden? 42
Miten ihmiset voivat vapautua pysyvästi hallitusten turmeluksesta ja sorrosta? 42
Miksi meidän tulisi harkita vakavasti sitä, mitä Raamattu sanoo hallituksen tulevaisuudesta? 43
Harmagedon 44
Antaako Jumala ihmisten turmella maan joidenkin niin kutsumassa "lämpöydin−Harmagedonissa"? 45
Mikä on se Harmagedon, josta Raamattu puhuu? 45
Käydäänkö Harmagedonin sota vain Lähi−idässä? 45
Ketkä tai mikä tuhotaan Harmagedonissa? 45
Onko tuo tuho ikuinen? 46
Jääkö kukaan eloon? 46
Mitä Harmagedonissa tapahtuu pienille lapsille? 46
Onko pahojen tuhoaminen ristiriidassa Jumalan rakkauden kanssa? 46
Onko mahdollista omaksua puolueeton asenne? 47
Keiden vaikutuksesta kansat ajautuvat maailmantilanteeseen, joka johtaa Jumalaa vastaan käytävään sotaan? 47
Helvetti 47
Kärsivätkö kuolleet Raamatun mukaan tuskaa? 47
Minkälaiset ihmiset menevät Raamatun helvettiin? 48
Kohtaako pahoja ikuinen rangaistus? 49
Opettiko Jeesus sillä mitä hän sanoi rikkaasta miehestä ja Lasaruksesta, että pahoja piinataan kuoleman jälkeen? 51
Mikä on helvetintuliopetuksen alkuperä? 51
Henki 52
Mikä on pyhä henki? 52
Mikä todistaa, että ihmisellä todella on pyhä henki? 52
Kuka kastetaan pyhällä hengellä? 53
Onko ihmisessä henkiosa, joka jää eloon ruumiin kuollessa? 53
'Onko teillä pyhä henki?' 54
Huumeet 54
Kieltääkö Raamattu todellakin käyttämästä huumeita mielihyvän saamiseksi? 54
Ovatko sellaiset huumeet, jotka saavat aikaan hyvänolontunteen, tosiaan vahingollisia? 55
Miksi Jehovan todistajat pitävät tupakointia niin vakavana rikkomuksena? 56
Miksi Jumala teki kasvit, joista saadaan huumeita, jos on väärin käyttää niitä? 58
Jeesus Kristus 58
Oliko Jeesus Kristus todellinen, historiallinen henkilö? 58

Oliko Jeesus Kristus vain hyvä ihminen? 59
Onko Jeesus Kristus todellisuudessa Jumala? 60
Onko Jeesus sama kuin "Vanhan testamentin" Jehova? 63
Vaaditaanko pelastuksen saamiseksi mitään muuta kuin uskoa Jeesukseen Kristukseen? 63
Oliko Jeesus olemassa taivaassa ennen ihmiseksi tuloaan? 63
Onko Jeesuksella taivaassa liharuumis? 64
Onko Jeesus Kristus sama persoona kuin ylienkeli Miikael? 64
'Te ette usko Jeesukseen' 65
'Oletteko ottanut Jeesuksen vastaan henkilökohtaisena Pelastajananne?' 65
'Olen ottanut Jeesuksen vastaan henkilökohtaisena Pelastajanani' 64
Jehova 66
Missä Jumalan nimi esiintyy eri raamatunkäännöksissä? 66
Miksi monet raamatunkäännökset eivät käytä Jumalan persoonanimeä tai käyttävät sitä vain muutamia kertoja? 67
Käyttivätkö Raamatun kreikkalaisten kirjoitusten henkeytetyt kirjoittajat Jehovan nimeä? 67
Kumpi Jumalan nimen muoto on oikea, Jehova vai Jahve? 68
Miksi on tärkeää tuntea Jumalan persoonanimi ja käyttää sitä? 69
Onko "Vanhan testamentin" Jehova "Uuden testamentin" Jeesus Kristus? 70
Miten ihminen voi rakastaa Jehovaa, jos hänen täytyy myös pelätä Häntä? 70
Jehovan todistajat 70
Missä uskonkäsityksissä Jehovan todistajat eroavat muista uskonnoista? 71
Ovatko Jehovan todistajat amerikkalainen uskonto? 72
Miten Jehovan todistajien työ rahoitetaan? 72
Ovatko Jehovan todistajat lahko tai kultti? 72
Kuinka vanha Jehovan todistajien uskonto on? 73
Uskovatko Jehovan todistajat, että heillä on ainoa oikea uskonto? 73
Miten Jehovan todistajat päätyvät Raamatun selitykseensä? 74
Miksi Jehovan todistajien opetuksissa on tapahtunut muutoksia vuosien mittaan? 75
Miksi Jehovan todistajat saarnaavat talosta taloon? 75
Miksi Jehovan todistajia vainotaan ja parjataan? 76
'Miksi ette puutu tämän maailman (yhdyskunnan) epäkohtiin?' 76
'Kristittyjen pitäisi olla Jeesuksen eikä Jehovan todistajia' 77
Jumala 77
Onko olemassa järkeviä syitä Jumalaan uskomiselle? 77
Onko sillä merkitystä, mitä Jumalaa palvelemme, kunhan kuulumme johonkin uskontoon? 78
Jos Jehova on "ainoa tosi Jumala", niin millainen "Jumala" Jeesus on? 78
'En usko Jumalaan' 79
'Uskon vain siihen, minkä voin nähdä, enkä ole koskaan nähnyt Jumalaa' 79
'Minulla on oma käsitykseni Jumalasta' 80
Juutalaiset 80
Ovatko luonnolliset juutalaiset nykyään Jumalan valittu kansa? 80
Jälleensyntyminen (reinkarnaatio) 83
Sisältääkö Raamattu todisteita jälleensyntymiseen uskomisesta? 84
Miten suuri ero on jälleensyntymisen ja Raamatun esittämän toivon välillä? 85
'Uskon jälleensyntymiseen' 85
Järjestö 86
Onko Jehovalla tosiaan järjestö täällä maan päällä? 86

Miten Jehovan nykyinen näkyvä järjestö voidaan tunnistaa? 88
Miten voimme osoittaa kunnioitusta Jehovan järjestöä kohtaan? 88
Kaste 89
Pidättyvätkö sellaiset, jotka todella uskovat Jumalan sanaan, menemästä kasteelle? 89
Tapahtuuko kristillinen vesikaste pirskottamalla vai täysin upottamalla? 89
Kastoivatko ensimmäisen vuosisadan kristityt pikkulapsia? 89
Saako kristillinen vesikaste aikaan syntien anteeksiannon? 89
Ketkä kastetaan pyhällä hengellä? 90
Mitä 'kuolleitten puolesta kastaminen' merkitsee? 90
Mitä tulella kastaminen saa aikaan? 91
Kehitysoppi 91
Onko kehitysoppi todella tieteellinen? 91
Ovatko kehitysoppia kannattavat yksimielisiä? Mitä nämä tosiasiat saavat sinut ajattelemaan siitä, mitä he opettavat? 92
Mitä näkemystä fossiilit tukevat? 92
Voisiko olla niin, että mutaatiot, ts. geeneissä tapahtuneet äkilliset muutokset, saivat aikaan evoluution? 93
Mitä on sanottava koulukirjoissa, tietosanakirjoissa ja museoissa kuvatuista "apinaihmisistä"? 94
Eivätkö oppikirjat esitä evoluutiota tosiasiana? 94
Mutta onko järkevää uskoa, että kaikki täällä maan päällä oleva luotiin kuudessa päivässä? 94
'Minä uskon kehitysoppiin' 94
'Uskon, että Jumala käytti evoluutiota luodessaan ihmisen' 95
'Mutta oppineet ihmiset uskovat siihen' 96
Kielilläpuhuminen 96
Sanooko Raamattu, että kaikki, joilla olisi Jumalan henki, 'puhuisivat kielillä'? 96
Todistaako hurmioitunut puhe kielellä, jota henkilö ei ole koskaan aikaisemmin oppinut, että hänellä on pyhä henki? 97
Kiirastuli 99
Mihin kiirastuliopetus perustuu? 99
Mitä katolisuuden edustajat sanovat kiirastulen luonteesta? 100
Jääkö sielu eloon ruumiin kuollessa? 100
Vaaditaanko kuoleman jälkeen vielä rangaistusta synnistä? 100
Voivatko kuolleet tuntea iloa pelastusodotteeseen luottamisesta? 100
Minkä välityksellä voidaan Raamatun mukaan puhdistua synneistä? 100
Kohtalo 100
Onko jokaiselle määrätty ennalta, milloin hänen on "aika kuolla"? 101
Onko kaikki, mitä tapahtuu, "Jumalan tahto"? 101
Tietääkö ja määrääkö Jumala ennalta kaiken? 102
Vaikuttavatko tähdet ja planeetat elämämme tapahtumiin, tai saadaanko niistä enteitä, joita meidän tulisi punnita tehdessämme ratkaisuja? 105
Kolminaisuus 105
Mistä kolminaisuusoppi on peräisin? 105
Kolminaisuusopin kannattajat myöntävät, ettei Raamatussa esiinny sanaa "kolminaisuus" eikä mainita kolminaisuusoppia. Löytyykö siitä kuitenkin joitakin kiinnekohtia tälle opille? 106
Tarjoavatko mitkään kolminaisuusopin kannattajien uskomuksensa tueksi käyttämät raamatunkohdat vankkaa perustaa tuolle opille? 110

Muita raamatunkohtia, joiden kolminaisuusopin kannattajat sanovat sisältävän heidän oppinsa piirteitä 117
Millaiseen asemaan kolminaisuuteen uskominen saattaa siitä kiinni pitävät? 118
'Uskotteko kolmiyhteiseen Jumalaan?' 119
'Uskotteko Kristuksen jumaluuteen?' 119
Kristuksen paluu 120
Sattuvatko Kristuksen läsnäoloon liittyvät tapahtumat hyvin lyhyenä aikana vai vuosien kuluessa? 120
Palaako Kristus ihmissilmille näkyvällä tavalla? 120
Kuolema 122
Loiko Jumala ihmisen kuolemaan? 122
Miksi me vanhenemme ja kuolemme? 123
Miksi pikkulapsia kuolee? 123
Missä kuolleet ovat? 123
Millainen on kuolleiden tila? 123
Mitä on sanottava sellaisten ihmisten esittämistä tiedoista, jotka on elvytetty sen jälkeen, kun heidän on ilmoitettu kuolleen, ja jotka ovat puhuneet toisesta elämästä? 124
Miksi Jehovan todistajat eivät osallistu perinteisiin tapoihin, joita noudatetaan kuolleita siirtäessä? 125
'Se on Jumalan tahto' 126
'Ihmiset tulevat aina kuolemaan' 126
'Ihminen kuolee, kun hänen aikansa on täysi' 126
Kuvat 126
Mitä Jumalan sana sanoo palvonnan kohteena käytettävien kuvien tekemisestä? 127
Voitaisiinko kuvia pitää vain hartaudenharjoituksen apuvälineinä? 127
Tulisiko meidän kunnioittaa "pyhimyksiä" välittäjinä itsemme ja Jumalan välillä ja käyttää kenties heidän kuviaan palvontamme apuvälineinä? 127
Onko palvojilla ensisijaisesti mielessä kuvan edustama persoona, vai pidetäänkö joitakin kuvia toisia parempina? 128
Miten Jumala suhtautuu kuviin, joita palvotaan? 128
Miten meidän tulisi suhtautua kuviin, joita olemme saattaneet aikaisemmin kunnioittaa? 129
Miten kuvien käyttö palvonnassa voisi vaikuttaa omaan tulevaisuuteemme? 129
Kärsimykset 129
Miksi Jumala sallii kärsimyksiä? 130
Miksi Jumala ei antanut Aadamille anteeksi ja siten estänyt niitä hirveitä kärsimyksiä, joita ihmiskunnalla on ollut? 131
Miksi Jumala sallii sen, että joillakuilla lapsilla on syntyessään vakavia fyysisiä ja henkisiä vajavaisuuksia? 132
Miksi Jumala sallii "luonnononnettomuuksia", jotka aiheuttavat paljon vahinkoa omaisuudelle ja elämälle? 132
Johtuvatko ihmisten vastoinkäymiset siitä, että Jumala rankaisee heitä heidän pahuutensa vuoksi? 133
'Miksi Jumala sallii kaikkea tätä kärsimystä?' 133
Lunnaat 134
Miten Jeesuksen Kristuksen kuolema erosi muiden marttyyreiksi tulleiden kuolemasta? 134
Miksi oli välttämätöntä antaa lunnaat juuri sillä tavalla kuin ne annettiin, jotta me voisimme saada ikuisen elämän? 134

Keihin Jeesuksen uhrin ansiota sovellettiin ensiksi, ja mikä oli sen tarkoitus? 135
Ketkä muut saavat meidän aikanamme nauttia Jeesuksen uhrin hyödystä? 136
Missä tulevista siunauksista voidaan lunnaiden ansiosta nauttia? 136
Mitä meiltä vaaditaan voidaksemme hyötyä jatkuvasti Jeesuksen täydellisestä uhrista? 137
Mitä lunastusjärjestely paljastaa siitä, miten Jumala suhtautuu ihmiskuntaan? 137
Miten tämän järjestelyn tulisi vaikuttaa siihen, miten käytämme elämämme? 137
Luominen 138
Onko tässä nykyaikaisessa, tieteellisessä maailmassa järkevää uskoa luomiseen? 138
Onko Raamatun mukaan mahdollista, että Jumala käytti kehitystä tuottaakseen elollisten eri lajit? 139
Loiko Jumala kaikki nykyään maan päällä olevat miljoonat elollisten muunnokset? 139
Mistä elollisen rakenteessa olevat perusyhtäläisyydet johtuvat? 139
Mistä on peräisin kaikki raaka−aine, josta kaikkeus on tehty? 140
Valmistettiinko koko aineellinen luomakunta vain kuudessa päivässä joskus menneiden 6000 − 10 000 vuoden aikana? 140
Luopumus 140
Tulisiko meidän odottaa, että kristillisen seurakunnan keskuudesta nousisi luopioita? 140
Joitakin luopioiden tuntomerkkejä: 141
Voisivatko uskolliset kristityt toivottaa luopiot tervetulleiksi seuraansa, joko henkilökohtaisesti tai lukemalla heidän kirjallisuuttaan? 142
Koituisiko siitä mitään vakavaa vahinkoa, että tyydyttäisi uteliaisuutensa luopioitten ajatusten suhteen? 142
Kuinka vakavaa luopumus on? 142
Maa 142
Tuhotaanko kiertotähti Maa ydinsodassa? 142
Tuhoaako Jumala maan tulella? 143
Otetaanko vanhurskaat taivaaseen ja palautetaanko heidät sitten maan päälle sen jälkeen, kun pahat on hävitetty? 144
Onko maata koskeva Jumalan alkuperäinen tarkoitus muuttunut? 145
Jos kukaan ei koskaan kuole Jumalan uudessa järjestyksessä, niin kuinka kaikki ihmiset mahtuvat maan päälle? 145
Millaisille ihmisille Jumala antaa loputtoman elämän maan päällä? 145
Maailma 145
Tuhotaanko maailma tulella? 146
Kuka hallitsee tätä maailmaa − Jumala vai Saatana? 146
Miten tosi kristityt suhtautuvat maailmaan ja ihmisiin, jotka ovat osa maailmasta? 147
Mitä nykyiset maailman olosuhteet merkitsevät? 147
Maailman henki 147
Miksi maailman hengen tahraamaksi tuleminen on vakava asia? 148
Mitkä ovat joitakin maailman hengen ominaispiirteitä, joiden suhteen meidän täytyy olla varuillamme? 148
Maria (Jeesuksen äiti) 150
Mitä voimme oppia Mariasta Raamatun kertomuksen perusteella? 150
Oliko Maria tosiaan neitsyt synnyttäessään Jeesuksen? 150
Oliko Maria Jumalan äiti? 151

Sikisikö Maria äitinsä kohdussa saastattomasti ja vapaana perisynnistä? 152
Nousiko Maria taivaaseen liharuumiissaan? 152
Onko sopivaa esittää rukouksia Marialle, jotta hän toimisi esirukoilijana? 152
Pitikö ensimmäisen vuosisadan kristillinen seurakunta Mariaa erikoiskunniassa? 153
Millaiset ovat Mariaan kohdistuvan kunnioituksen historialliset juuret? 153
'Uskotteko Neitsyt Mariaan?' 154
'Te ette usko Neitsyt Mariaan' 154
Messu−uhri 154
Muuttuvatko leipä ja viini todella Kristuksen ruumiiksi ja vereksi? 155
Sanoiko Jeesus opetuslapsilleen, ettei heidän tulisi viettää vain hänen kuolemansa muistoa, vaan muotomenoa, joka itse asiassa uudistaisi hänen uhrinsa? 156
Tarkoittiko Jeesus, että tätä muistoa vietettäisiin kenties joka päivä tai joka viikko? 156
Saako messun esittäminen aikaan helpotusta kiirastulessa oleville sieluille? 157
Muistonvietto (Herran illallinen) 157
Mikä on muistonvieton merkitys? 157
Mitä muistonvietossa tarjoiltavat leipä ja viini vertauskuvaavat? 158
Kenen tulee ottaa osaa leipään ja viiniin? 158
Kuinka usein ja milloin muistonviettoa tulee viettää? 159
Naiset 159
Väheksyykö Raamattu naisia tai pitääkö se heitä alempiarvoisina ihmisinä? 159
Tulisiko naisten olla sananpalvelijoita? 160
Miksi kristityt naiset käyttävät joissakin tilanteissa päänpeitettä? 161
Onko naisten sopivaa käyttää kosmeettisia aineita tai koruja? 162
Pahuus 162
Miksi on niin paljon pahuutta? 162
Miksi Jumala sallii sitä? 163
'Miksi Jumala sallii pahuutta?' 164
'En usko, että Jumala tulee kaikkien näiden vuosien jälkeen tekemään mitään tilanteen muuttamiseksi' 164
Parantaminen 165
Suoritetaanko ihmeparannuksia meidän aikanamme Jumalan hengen välityksellä? 165
Tunnistetaanko tosi kristityt nykyään kyvystä tehdä ihmeparannuksia? 166
Onko sillä todella merkitystä, miten ihminen parannetaan, kunhan hän paranee? 167
Mitä toivoa on siitä, että voimme todella parantua kaikista sairauksista? 167
'Uskotteko ihmeparannuksiin?' 168
Paratiisi 168
Puhuuko "Uusi testamentti" tulevasta maallisesta paratiisista, vai viitataanko siihen vain "Vanhassa testamentissa"? 168
Mistä voimme tietää varmasti, mitä Jeesus tarkoitti paratiisilla pahantekijälle esittämässään lausunnossa, joka on Luukkaan 23:43:ssa? 169
Pelastus 171
Pelastaako Jumala suuressa armossaan lopulta koko ihmiskunnan? 171
Onko kerran pelastettu ihminen aina pelastettu? 172
Tarvitaanko pelastuksen saamiseksi mitään muuta kuin uskoa? 172
'Olen pelastettu' 173
'Oletteko pelastettu?' 173
'Olen pelastettu' 173
'Oletteko pelastettu?' 174

Miksi kristittyjen tulisi olla hyvin kiinnostuneita Raamatun ennustuksista? 174
'Te korostatte liiaksi profetioita. Riittää, että ottaa Kristuksen vastaan Pelastajana ja viettää hyvää kristillistä elämää' 174
Puolueettomuus 175
Mitkä raamatunkohdat ovat vaikuttaneet siihen, miten kristityt suhtautuvat maallisten hallitusten valtaan? 175
Mitkä raamatunkohdat ovat aina vaikuttaneet siihen, miten tosi kristityt suhtautuvat poliittisiin kiistakysymyksiin ja toimiin? 176
Pyhimykset 178
Opettaako Raamattu, että ihmistä voidaan pitää pyhänä vasta sitten, kun hän on päässyt taivaalliseen kirkkauteen? 178
Onko raamatullista rukoilla "pyhimyksiä" esittämään esirukouksia Jumalalle? 178
Miten tulisi suhtautua tapaan kunnioittaa pyhäinjäännöksiä ja "pyhimysten" kuvia? 179
Miksi katolisille "pyhimyksille" kuvataan sädekehä? 179
Voisivatko jonkin uskonnollisen ryhmän kaikki jäsenet olla pyhiä ja niin ollen vapaita synnistä? 180
'Uskotteko pyhimyksiin?' 180
Pyhäpäivät 180
Perustuuko joulun vietto Raamattuun? 181
Onko siinä mitään pahaa, että osallistuu juhliin, joilla voi olla ei−kristilliset juuret, kunhan ei tee sitä uskonnollisista syistä? 182
Mikä on kristikunnan pääsiäisen ja siihen liittyvien tapojen alkuperä? 183
Onko kristityillä jotain uudenvuodenviettotapoja vastaan? 183
Mitä on "kuolleiden henkien" muistoksi vietettyjen pyhäpäivien takana? 183
Mikä on Valentinuksen päivän alkuperä? 184
Mikä on äitienpäivän alkuperä? 184
Mistä juhannukseen liittyvät tavat ovat peräisin? 184
Mitkä Raamatun periaatteet valaisevat kristittyjen suhtautumista kansallisten muistopäivien viettoon? 184
Muut paikalliset ja kansalliset pyhäpäivät 185
Raamattu 185
Syitä Raamatun tarkastelemiseen 185
Todisteita henkeytyksestä 186
Miksi voimme olla varmoja siitä, ettei Raamattu ole muuttunut? 188
'En usko Raamattuun' 189
'Raamattu on ristiriitainen' 189
'Raamattu on vain ihmisten kirjoittama kirja' 189
'Jokainen tulkitsee Raamattua omalla tavallaan' 186
'Raamatulla ei ole enää nykyään arvoa' 190
'Raamattu on hyvä kirja, mutta kukaan ei voi tietää, mikä on ehdoton totuus' 190
'Raamattu on valkoisen miehen kirja' 191
'Hyväksyn vain Vanhan kirkkoraamatun' 191
'Teillä on oma Raamattunne' 191
Riippumattomuus 191
Saavuttavatko ihmiset todellisen vapauden hylätessään Raamatun mittapuut? 192
Kuka yllytti ihmisiä tekemään vapaasti omat ratkaisunsa Jumalan käskyistä välittämättä? 193
Millaisia riippumattomuutta ilmaisevia asenteita niiden, jotka tunnustautuvat Jumalan palvelijoiksi, on tärkeää karttaa? 193
Risti 194

Miksi Vartiotornin julkaisut eivät kuvaa Jeesusta perinteisellä ristillä, vaan paalussa kädet pään yläpuolella? 194
Mikä on kristikunnan ristin alkuperä? 195
Onko ristin kunnioittaminen raamatullinen tapa? 196
Onko sillä tosiaan mitään merkitystä, jos ihminen käyttää ristiä, kunhan hän ei palvo sitä? 196
Rodut 196
Mistä eri rodut tulivat? 197
Opettaako Raamattu, että mustaihoiset on kirottu? 198
Ovatko kaikki ihmiset Jumalan lapsia? 198
Tulevatko kaikkiin rotuihin kuuluvat ihmiset koskaan todella yhdistymään veljinä ja sisarina? 199
Rohkaisu 200
Niille joilla on koettelemuksia SAIRAUDEN vuoksi: 200
Mille joiden rakas ystävä on KUOLLUT: 200
Niille jotka kohtaavat VAINOA Jumalan tahdon tekemisen vuoksi: 200
Niille jotka ovat masentuneet EPÄOIKEUDENMUKAISUUDEN vuoksi: 201
Niille jotka ovat ahtaalla TALOUDELLISTEN ONGELMIEN vuoksi: 201
Niille jotka ovat masentuneita omien PUUTTEITTENSA vuoksi: 202
Rukous 202
Monet haluavat tietää, kuullaanko rukouksia? 202
'Rukoilkaa ensin kanssani, ja esittäkää sitten, mitä asiaa teillä on' 204
Saatana Panettelija 204
Mistä voimme tietää, että sellainen henkipersoona on todella olemassa? 204
Mistä Saatana on tullut? 205
Miksi Jumala ei tuhonnut Saatanaa heti hänen kapinansa jälkeen? 206
Kuinka merkittävä osa Saatanalla on nykyajan maailmassa? 206
Miten pitkään Saatanan annetaan johtaa ihmiskuntaa harhaan? 207
Sapatti 208
Onko kristityillä velvollisuus pitää viikoittainen sapattipäivä? 208
Annettiinko sapatin viettoa koskeva vaatimus Aadamille, ja tehtiinkö se siten sitovaksi kaikille hänen jälkeläisilleen? 209
Onko Mooseksen laki jaettu "seremonia"− ja "moraali"−osiin, ja sitooko "moraalilaki" (kymmenen käskyä) kristittyjä? 209
Mikä merkitys viikkosapatilla on kristityille? 211
'Kristittyjen täytyy viettää sapattia' 212
'Miksette vietä sapattia?' 212
Sielu 212
Miten Raamattu auttaa meitä ymmärtämään, mikä sielu on? 212
Voiko ihmissielu kuolla? 213
Onko sielu sama kuin henki? 214
Mistä kristikunnan usko aineettomaan, kuolemattomaan sieluun on lähtöisin? 214
Spiritismi 215
Onko ihmisen tosiaan mahdollista olla kanssakäymisissä kuolleen omaisensa "hengen" kanssa? 215
Onko vahingollista yrittää parantua tai suojeltautua spiritististen menetelmien avulla? 216
Onko viisasta turvautua spiritistisiin menetelmiin sen selville saamiseksi, mitä tulevaisuus tuo, tai jonkin hankkeen menestyksestä varmistautumiseksi? 216

Mitä vahinkoa voi olla sellaisten pelien pelaamisesta, joihin sisältyy jonkinlaista ennustelua, tai nähtävästi jotakin hyvää lupaavien enteiden merkityksen tutkimisesta? 217
Pystyvätkö pahat henget ottamaan ihmisen muodon? 217
Miten ihminen voi vapautua spiritistisestä vaikutuksesta? 217
Sukupuolisuhteet 218
Opettaako Raamattu, että sukupuolisuhteet ovat syntisiä? 218
Onko väärin olla sukupuolisuhteissa ennen avioliittoa? 219
Hyväksyykö Raamattu sen, että mies ja nainen elävät "avosuhteessa" avioitumatta laillisesti? 219
Mitä Raamattu sanoo homoseksuaalisuudesta? 219
Onko Raamatun näkemys sukupuoliasioista kenties vanhanaikainen ja tarpeettoman rajoittava? 220
'Mitä ajattelette homoseksuaalisuudesta?' 220
Suuri Babylon 221
Mitkä todisteet auttavat tunnistamaan Ilmestyskirjassa mainitun Suuren Babylonin? 221
Miksi on kiireellisen tärkeää lähteä viivyttelemättä pois Suuresta Babylonista? 224
Mitä tapahtuu niille, jotka eivät ole tunteneet Raamatun totuutta, vaan ovat eläneet ja kuolleet menneisyydessä Suuren Babylonin osana? 224
Synti 224
Miten oli mahdollista, että Aadam teki syntiä, jos hän oli täydellinen? 224
Kuuluiko Aadamin synti "Jumalan suunnitelmaan"? 225
Voidaanko nykyään todella sanoa, että jokin on "syntiä"? 225
Miten synti vaikuttaa ihmisen suhteeseen Jumalaan? 226
Miten on mahdollista vapautua syntisestä tilastamme? 227
Syntymäpäivä 227
Puhuuko Raamattu syntymäpäivien vietosta myönteisellä tavalla? Se viittaa niiden viettoon vain kahdesti: 227
Miten varhaiskristityt ja Raamatun ajan juutalaiset suhtautuivat syntymäpäivien viettoon? 227
Mistä syntymäpäivien viettoon liittyvät suositut tavat ovat peräisin? 228
Perheen ja ystävien muina aikoina tapahtuvat tervehenkiset kokoontumiset, joissa syödään, juodaan ja iloitaan, ovat täysin sopivia 223
Taivas 228
Olemmeko me kaikki olleet henkimaailmassa ennen ihmisiksi syntymistämme? 229
Pääsevätkö kaikki hyvät ihmiset taivaaseen? 229
Esitetäänkö taivaallinen elämä "Uudessa testamentissa" kaikkien kristittyjen toivoksi? 230
Kuinka monelle Raamattu esittää taivaallisen elämän toivon? 231
Menevätkö myös siihen "suureen joukkoon" kuuluvat, josta puhutaan Ilmestyksen 7:9, 10:ssä, taivaaseen? 232
Mitä taivaaseen menevät tekevät siellä? 232
Kuka valitsee ne, jotka menevät taivaaseen? 233
Tunnustaminen 233
Onko katolisen kirkon opettama sovitusmeno, johon sisältyy salarippi (syntien henkilökohtainen tunnustaminen papin korvaan), raamatullinen? 233
Eikö Jeesus valtuuttanut apostolinsa antamaan syntejä anteeksi? 234
Oppineilla on erilaisia näkemyksiä salaripin alkuperästä 234
Millainen käsitys Jehovan todistajilla on tunnustamisesta? 234
Unet 235

Onko unilla meidän aikanamme erikoismerkitystä? 236
Usko 237
Miksi monilla ei ole uskoa? 237
Miten ihminen voi saada uskon? 238
Ovatko työt todella välttämättömiä, jos ihmisellä on usko? 239
Uskonto 239
Miksi on niin monia uskontoja? 239
Ovatko kaikki uskonnot Jumalalle otollisia? 240
Onko sopivaa luopua vanhempiensa uskonnosta? 241
Mikä on Raamatun kanta uskontojen yhteysliikkeeseen? 241
Onko välttämätöntä kuulua mihinkään uskontokuntaan? 242
Riittääkö pelkästään se, että rakastaa lähimmäisiään? 243
Onko tärkeintä se, että omaa henkilökohtaisen suhteen Jumalaan? 243
Riittääkö vain se, että luemme henkilökohtaisesti Raamattua? 243
Miten ihminen voi tietää, mikä uskonto on oikea? 243
Uskovatko Jehovan todistajat, että heidän uskontonsa on ainoa oikea? 244
Miksi jotkut ihmiset uskovat, kun taas toiset eivät? 244
'En ole kiinnostunut uskonnosta' 245
'Uskonnoissa on liian paljon ulkokultaisuutta' 245
'Elän hyvää elämää enkä tee kenellekään mitään pahaa. Sen pitäisi riittää' 245
'En halua kuulua mihinkään kirkkoon. Mielestäni tärkeintä on henkilökohtainen suhde Jumalaan' 245
'En ole samaa mieltä kaikesta siitä, mitä kirkkoni opettaa, mutta en pidä tarpeellisena vaihtaa uskontoa. Työskentelen mieluummin oman uskontoni parantamiseksi' 245
'Jokainen tulee uskollaan autuaaksi' 245
'Ei sillä ole väliä, mihin kirkkoon kuuluu, kunhan uskoo Jeesukseen' 246
'Miksi sanotte, että on vain yksi oikea uskonto?' 246
'Riittää, että luen Raamattua kotona ja rukoilen Jumalalta ymmärrystä' 246
'Minun mielestäni uskonto on jokaisen oma asia' 246
Uuden maailman käännös 247
Mihin pohjatekstiin "Uuden maailman käännös" perustuu? 247
Keitä olivat sen kääntäjät? 247
Onko se tosiaan oppineiden työtä? 247
Miksi Raamatun kreikkalaisissa kirjoituksissa käytetään nimeä Jehova? 248
Miksi jotkin jakeet näyttävät puuttuvan? 248
'Teillä on oma Raamattunne' 248
Uudestisyntyminen 249
Miksi joidenkin kristittyjen on tarpeen 'syntyä uudelleen'? 249
Voiko henkilö, joka ei ole 'syntynyt uudelleen', pelastua? 250
Onko mahdollista, että ihmisellä on Jumalan henkeä, vaikka hän ei olekaan 'syntynyt uudelleen'? 251
Onko mahdollista, että ihmisellä on Jumalan henkeä, vaikka hän ei olekaan 'syntynyt uudelleen'? 251
Valtakunta 252
Onko Jumalan valtakunta todellinen hallitus? 252
Mitä Jumalan valtakunta saa aikaan? 253
Milloin Jumalan valtakunnan oli määrä alkaa hallita? 256
'Se ei tapahdu minun elinaikanani' 256
Veri 257

Kristittyjä käsketään 'karttamaan verta' 257
Eläimen lihaa voi syödä, mutta ei sen verta 257
Jumala on hyväksynyt veren käytön vain uhritarkoituksiin 257
Miten ne, jotka väittivät olevansa kristittyjä ensimmäisillä vuosisadoilla, ymmärsivät verta koskevat Raamatun käskyt? 258
VERENSIIRROT 258
Sisältääkö Raamatun kielto ihmisveren? 258
Merkitseekö verensiirto todellisuudessa samaa kuin veren syöminen? 258
Onko verestä kieltäytyvällä potilaalla mitään vaihtoehtoisia hoitomuotoja? 258
'Te annatte lastenne kuolla, koska kieltäydytte verensiirroista. Minusta se on kauheaa' 259
'Tehän ette hyväksy verensiirtoja' 260
'Entä jos lääkäri sanoo: "Ilman verensiirtoa te kuolette"?' 254
Viimeiset päivät 261
Mikä osoittaa, että me elämme nykyään "viimeisissä päivissä"? 261
Miksi Jehovan todistajat sanovat, että "viimeiset päivät" alkoivat vuonna 1914? 264
Tuleeko kukaan elämään maan päällä nykyisen maailmanjärjestelmän lopun jälkeen? 265
Miksi Jumala antaa kulua niin pitkän aikaa, ennen kuin hän tuhoaa pahat? 265
'Olosuhteet eivät ole nykyään huonommat; aina on ollut sotia, nälänhätää, maanjäristyksiä ja rikollisuutta' 265
'Mistä tiedätte, ettei jokin tuleva sukupolvi täytä tätä ennustusta vielä paremmin kuin nykyinen?' 266
'Ei loppu tule meidän elinaikanamme' 266
'Minä en murehdi tällaisia asioita; elän vain päivän kerrallaan' 266
'Minä en pohdiskele näitä pahoja olosuhteita; haluan suhtautua optimistisesti tulevaisuuteen' 266
Väärät profeetat 267
Miten tosi profeetat ja väärät profeetat voidaan tunnistaa? 267
Eivätkö Jehovan todistajat ole tehneet erehdyksiä opetuksissaan? 269
Ylösnousemus 270
Merkitseekö ylösnousemus aineettoman sielun yhdistämistä jälleen liharuumiiseen? 270
Herätettiinkö Jeesus liharuumiissa, ja onko hänellä nyt sellainen ruumis taivaassa? 270
Ketkä herätetään taivaalliseen elämään Kristuksen kanssa, ja mitä he tekevät siellä? 271
Miten Jeesus valaisi sitä, mitä ylösnousemus merkitsee yleensä ihmiskunnalle? 272
Millainen tulevaisuus odottaa niitä, jotka nousevat kuolleista maan päälle? 272
Ketkä kaikki saavat maallisen ylösnousemuksen? 274
Jos miljardeja ihmisiä herätetään kuolleista, niin missä he kaikki tulevat elämään? 274
Ylöstempaaminen 275
Mistä asiasta apostoli Paavali puhui, kun hän sanoi, että kristityt "temmataan" olemaan Herran kanssa? 275
Ilmaantuuko Kristus näkyvästi pilvessä ja viekö hän sitten uskolliset kristityt taivaisiin maailman katsellessa? 275
Otetaanko uskolliset kristityt taivaaseen kenties salaa, niin että he yksinkertaisesti katoavat maan päältä kuolematta? 276
Ottaako Herra kaikki uskolliset kristityt ihmeen avulla maan päältä ennen suurta ahdistusta? 277

Otetaanko kaikki tosi kristityt kenties taivaaseen suuren ahdistuksen jälkeen? 277
Palaavatko taivaaseen menevät myöhemmin maan päälle elämään täällä ikuisesti paratiisissa? 277
'Uskotteko ylöstempaamiseen?' 278
Hakemisto 279
Raamatunkohtia, joita usein sovelletaan väärin 279

Puhu perustellen −kirjan PDF−teoksen esipuhe

Tätä osuutta ei ole alkuperäisessä kirjassa. Toim. huom.

Järjestö nimeltään *Jehovan todistajat* (ts. *Vartiotorniseura*) on toiminut aktiivisesti Suomessa useita kymmeniä vuosia. Seurakuntalaisten toimintaan kuuluu aktiivinen kenttäpalvelus todistamalla kiinnostuneille ihmisille "Valtakunnan hyvästä uutisesta". Tämän talosta-taloon−todistustyön tarkoituksena on löytää Raamatusta ja uskosta kiinnostuneita henkilöitä. Ensivakutelma kahden "todistajan" tapaamisesta ja heidän raamatuntuntemuksesta herättää kunnioitusta, sillä harva tavallisen kasvatuksen saanut henkilö on tutustunut Raamatun sanomaan yhtä paljon kuin järjestöön kuuluva.

Mutta miten järjestö valmenta aihmisiä raamatuntuntemuksessa? Tämä teos valaisee asiaa. Järjestöön liittyneiden henkilöiden raamatuntuntemus ei ole tosiasiassa tulos syvällisestä raamatuntutkiskelusta, vaan sitä varten järjestön keskusjohto - USA:n päätoimiston *hallintoelin* - on julkaisut kirjan *Puhu perustellen käyttämällä Raamattua* . Tämä kirja ei ole salainen, sillä sitä on saatavilla pyydettäessä paikallisilta valtakunnansaleilta ilman korvausta. Käytännössä kirja on kuitenkin tarkoitettu vain järjestön jäsenien, ts. **"sisäpiirin"** tietoon, ja harva ulkopuolinen henkilö on päässyt siihen tutustumaan.

Vartiotorniseura on USA:sta käsin toimiva uskonnollinen järjestö, joka toimii maailmanlaajuisesti ja pyrkii erottautumaan muista uskonnollisista yhteisöistä erityisesti esittämällä "pitäytyvänsä yksin Raamatun opetukseen". Järjestön perusopetukset ovat tiivistettyinä koottu tähän kirjaan. *Puhu perustellen* kirja on valmis tietopaketti ja hakuteos, josta voi käsikirjaluontoisesti hakea perustelut järjestön tarjoamille raamatunselityksille.

Järjestön muissa säännöllisisssä julkaisuissa kuten *Vartiotorni* − ja *Herätkää!*− lehdissä *Puhu perustellen* −kirjan esittämät asiat tulevat käsittellyksi vuosien saatossa moneen kertaan. *Herätkää!* −lehti on julkaisuista kevyempi sisällöltään ja suunnattu yleissivistäväksi lehdeksi tavallisialle ilmisille, joiden toivotaan kiinnostuvan järjestön tarjoamasta sanomasta. *Vartiotorni* −lehti taas käsittelee enemmän Raamatullisia teemoja ja sen sisältöön perehdytään valtakunnansaleilla *yleisökokouksen* jälkeen pidettävässä *vartiotornin tutkiskelutilaisuudessa* . Lehtien ja *Puhu perustellen* kirjan julkaisujen kautta annettavaa opetusta seurakuntalaisille kutsutaan järjestön sanastossa "hengelliseksi ruoaksi".

Puhu Perustellen kirjan viittaukset UM raamattuun

Ovatko *Puhu perustellen* −kirjan sisältämät tiedot paikkaansapitäviä? Onko todella niin, että kristikunnan esitetään 2000 vuoden ajan erehtyneen raamatunselityksessään ja suhteellisen nuori, vasta 1800−luvulla lopulta yhden henkilön perustamana noussut järjestö, olisi ilmestynyt "oikaisemaan" asiat tämän kirjan esittämässä muodossa?

Puhu perustellen −kirjassa on merkillepantavaa erityisesti sen vetoaminen "oppineiden lausuntoihin", "tietosanakirjojen selityksiin" ja viittaukset useisiin eri raamatunkäännöksiin sekä niiden selitysteoksiin. Lukijan saattaa kiinnostaa tietää, että järjestön hengellinen johto on lisäksi julkaissut seurakuntalaistensa käyttöön oman raamatunkäännöksen, *Uuden maailman raamatunkäännöksen* (UM), jonka käyttöä muiden käännösten sijasta perustellaan väitteellä, että se olisi tarkempi kuin muut julkaistut Raamatut.

Valitettavasti on osoittautunut, että UM käännöksen jakeiden käännöstyössä on piirteitä, jotka näyttävät tukemaan enemmän järjestön omaa oppijärjestelmäää, sen sijasta, että Jumalan sanan kääntämistä huolellisesti olisi pidetty ensisijaisena.

Esimerkiksi järjestön yksi suurimmista perusteluista UM käännökselle on ollut väite Jumalan nimen, *Jehovan* (tai oikeammin "Jahve"), palauttamisesta oikeille paikoilleen. Todellisuudessa asiasta on annettu järjestelmällisesti väärää tietoa. *Ei ole nimittäin olemassa yhtäkään Uuden testamentin käsikirjoitusta, niiden yli 5000:n tunnetun joukossa, joissa JHVH−tetragrammi esiintyisi.* Vartiotorniseura on useita vuosikymmeniä järjestelmällisesti jakanut väärää tietoa ja toivonut, että kukaan ei huomaisi Jehova−sanan käytön olevan puhtaasti järjestön omia tarkoitusperiä palveleva. UM käännöksen painamisen tarkoitus lienee ollut saattaa viimeinenkin tietolähde, Raamattu itse, järjestön oman kontrollin piiriin. Näin kaikkea tarjottua informaatiota voidaan ohjailla ja väitteiden tueksi on mahdollista lainata seuran omaa UM käännöstä. Tarkasti lukien Raamattu ei julista Jehova−nimestä, vaan se kertoo Herran Jeesuksen Kristuksen nimen olevan ainoa, jossa ihminen voi pelastua (**Apt. 4:12**; Apt. 9:20, 21; Room. 10:9, 10, 12; 1. Kor. 1:2).

Monissa *Puhu perustellen* -kirjassa esitettyjen perusteluiden kohdalla - niissä, joissa järjestön opirakennelma olisi ollut vanhinien kirjakääröjen tekstien kanssa ristiriidassa - on lukija pyritty saamaan epätietoiseksi oikeasta lukutavasta esittämällä lukuisia versioita muista raamatunkäännöksistä. Lukijalle tarjotaan tilalle "sopusoinnussa" olevan UM käännöksen "oikeaa" versiota "totuudesta". Kun jakeita tarkastellaan esim. melko tarkasti alkutekstejä seuraavasta *Kirkkoraamatun 1938* painoksesta (ei 1992 painoksesta) tai Uuden testamentin kreikan kielen kirjasarjasta *Novum 1-4* (löytyy kirjastoista; tai ks. <http://www.blueletterbible.com>), niin osoittautuu, että järjestön perustelut - monisanaisuuden savuverho ja oppineisiin vetoamisen - ei seiso tukevalla perustuksella (Matt. 7:24−29).

Lisätietoja

Tämän kirja, kuten muu Vartiotorniseuran kirjallisuus, on vapaasti jokaisen saatavilla sitä pyydettäessä paikalliselta Valtakunnansalilta tai ottamalla yhteyttä Jehovan todistajat uskonnollinen yhdyskunta ry:n toimipisteeseen. Siitä toimitettu digitaalinen muoto toivon mukaan lisää tietoutta järjestön toiminnasta ja edesauttaa lukijoita hahmottamaan paremmin miten järjestö on rakentanut oppirakennelman ja lukutavan Raamatun sanomaan. Myytti siitä, että yksittäiset järjestön kautta oppinsa saaneet henkilöt olisivat jotenkin erityisesti Raamattua tuntevia, asettuu myös uuteen valon tämän kirjan lukemisen jälkeen. Kirjasta voi myös nähdä, miten järjestön hengellinen johto varustaa jäseniä eri vastaväitteiden kumoamiseen ja keskustelun ohjailemiseen haluttuun suuntaan. Vartiotorniseurasta kriittisestä nökökulmasta löytyy verkosta. Lukijaa kannustetaan tutustumaan kaikkeen saatavilla olevaan aineistoon, ennen johtopäätösten tekemistä.

***Huom**. Kirjan siirtämisessä digitaaliseen muotoon on pyritty säilyttämään kirjan rakenne ja typografiset asettelut sellaisenaan. Siirrossa on saattanut siirtyä kirjoitusvirheitä eikä PDF−muotoa ole pyritty systemaattisesti oikolukemaan. Sivunumerointi poikkeaa alkuperäisestä. Jotkin jaeviitteet ovat saatttaneet siirtyä epäselvästi: esim. numero 1 on saattanut muuttua l−kirjaimeksi tms. Epätarkkuudet toivon mukaan eivät vaikuta merkittävästi luettavuuteen. Mikäli lukija haluaa tarkistaa jonkin kohdan ehdottoman tarkasti, voi hän pyytää kirjaa lähimmältä valtakunnansalilta tai Suomen Jehovan todistajat ry:n haaratoimistosta. Alkuperäisen pienen kirjasen sivumäärä on 446 ja se on painettu ohuelle "tupakkapaperille".*

Ääntämisohjeita

Heprean ja kreikan sanat on kursivoitu ja siirretty kirjain kirjaimelta (= translitteroitu) suomalaiseen kirjoitusasuun. Tavurajan merkkinä on keskelle sijoitettu piste. Suora yläpilkku (akuutti), joka samalla on myös tavurajan merkki, osoittaa painon sanassa olevan sitä edeltävällä tavulla. (Esim. *ba−pti'zein)*

Hepreassa kaarevat yläpilkut eli kirjaimet ' ja ' voidaan jättää luettaessa huomiotta, tavallinen *h* jätetään vokaalin jäljessä useimmiten lausumatta, *h* on kova kurkku−h, *q* on kova k, *S* on suhu−s, z on ns. soinnillinen s eikä ts (myös kreikassa), ja *w* on u:hun vivahtava v. Vokaalit *e* ja *o* tarkoittavat nimenomaan pitkää e:tä ja o:ta. Kreikassa *ou* lausutaan pitkäksi u:ksi, esim. sanassa *pa−rou−si'a.*

Raamatunkäännökset joihin tässä kirjassa viitataan

Ellei toisin mainita, Raamatun lainaukset ovat Heprealaisten kirjoitusten (ns. Vanhantestamentin) osalta vuoden 1938 Kirkkoraamatusta *(KR)* ja Kreikkalaisten kirjoitusten (ns. Uuden testamentin) osalta *Raamatun kreikkalaisten kirjoitusten Uuden maailman käännöksen (UM)* tarkistetusta laitoksesta (1979). Heprealaisten kirjoitusten viitteissä lyhennys *UM* tarkoittaa englanninkielistä Pyhän Raamatun Uuden maailman käännöstä (v.n 1984 painos). Muista raamatunkäännöksistä otetuissa lainauksissa käytetään seuraavia lyhenteitä:

AT	*The Bible−An American Translation* (1935), J. M. Powis Smith ja Edgar J. Goodspeed.
By	*The Bible in Living English* (julkaistu v. 1972), Steven T. Byington.
Dy	*Katolinen Challoner−Douay Version* (1750, v:n 1941 painos).
ED	The Emphatic Diaglott (1864, v:n 1942 painos), Benjamin Wilson.
EU	*Elävä uutinen* (1977).
Int	*The Kingdom Interlinear Translation of the Greek Scriptures* (1969).
JB	*The Jerusalem Bible* (1966), Alexander Jones, päätoimittaja.
JP	*The Holy Scriptures According to the Masoretic Text* (1917), Amerikan juutalainen julkaisuseura.
KJ	*Kuningas Jaakon käännös* (1611, v:n 1942 painos).
Kx	*The Holy Bible* (1954, v:n 1956 painos), Ronald A. Knox.
LEF	*The Christian's Bible−New Testament* (1928), George N. LeFevre.
LXX	*Kreikkalainen Septuaginta−käännös.*
Mo	*The New Translation of the Bible* (1934), James Moffatt.
NAB	*The New American Bible* , Saint Josephin laitos (1970).
NE	*The New English Bible* (1970).
NTTV	*The New Testament in an Improved Version* (1808), julkaistu Lontoossa.
PN	*Psalmit nykysuomeksi* (1973), Jussi Aro.
RKK	*Vuonna 1973 asetetun raamatunkäännöskomitean suomennos.*
RS	*Revised Standard Version* , 2. painos (1971).
Sa	*Psalmit ja Jobin kirja* (1971), Aapeli Saarisalo.
TEV	*Good News Bible−Today's English Version* (1976).
UTN	*Uusi testamentti nykysuomeksi* (1972).
We	*The New Testament in Modern Speech* (1929, v:n 1944 painos), Richard F. Weymouth.
VKR	*Biblia se on: Pyhä Raamattu* (Vanha kirkkoraamattu, 1776, v:n 1926 painos).
Väl	*Pyhä Raamattu* (ns. "Väliaikainen käännös", 1913, v:n 1926 painos).

Miten käyttää kirjaa

Puhu perustellen käyttämällä Raamattua

Jeesus Kristus ja hänen apostolinsa antoivat mallin siitä, miten toisia voidaan auttaa ymmärtämään Raamattua. Vastatessaan kysymyksiin Jeesus lainasi raamatunkohtia ja käytti toisinaan sopivia kuvauksia, jotka auttoivat vilpitönsydämisiä ihmisiä suhtautumaan vastaanottavaisesti siihen, mitä Raamattu sanoo. (Matt. 12:1−12) Apostoli Paavali otti tavakseen 'puhua perustellen käyttäen Raamatun kirjoituksia, selittäen ja todistaen viittauksin' sen, mitä hän opetti. (Apt. 17:2, 3) Tämän kirjan aineisto voi auttaa sinua menettelemään samoin.

Sen sijaan että kirja *Puhu perustellen käyttämällä Raamattua* käsittelisi jokaisen aiheen laajasti ja yleispiirteisesti, se keskittää päähuomion kysymyksiin, joita monet ihmiset nykyään tekevät.

Tätä julkaisua ei ole valmistettu kenenkään auttamiseksi "voittamaan väittelyjä" sellaisten ihmisten kanssa, jotka eivät kunnioita totuutta. Sen sijaan se esittää arvokasta tietoa, jota on tarkoitus käyttää asioiden perustelemiseen henkilöille, jotka suovat sinulle siihen tilaisuuden. Jotkut heistä voivat tehdä kysymyksiä, joihin he tosiaan haluavat tyydyttäviä vastauksia. Toiset saattavat keskustelun kuluessa yksinkertaisesti esittää omat uskomuksensa, ja he saattavat olla melko vakuuttuneita niistä. Mutta ovatko he järkeviä ihmisiä, jotka haluavat kuunnella toisenlaista näkemystä asiasta? Jos ovat, niin voit kertoa heille, mitä Raamattu sanoo, ja samalla luottaa siihen, että se herättää haluttua vastakaikua totuutta rakastavien sydämessä.

Miten voit löytää tästä käsikirjasta sen nimenomaisen aineiston, jota tarvitset? Usein löydät sen helpoimmin katsomalla suoraan pääotsikkoa, joka edustaa käsiteltävänä olevaa aihetta. Kaikkien pää−otsikoiden alla olevat pääkysymykset on helppo löytää; ne on painettu lihavalla tekstillä, joka alkaa heti vasemmasta reunasta. Ellet löydä nopeasti sitä, mitä tarvitset, katso kirjan lopussa olevaa hakemistoa.

On aina hyödyllistä valmistautua etukäteen keskusteluun. Mutta vaikka et vielä olisi perehtynytkään joihinkin tämän kirjan osiin, voit silti käyttää niitä hyödyksi. Miten? Kun löydät kysymyksen, joka lähinnä vastaa ajatusta, josta haluat keskustella, katso sitä seuraavia väliotsikoita. Nämä väliotsikot on ladottu lihavalla kursiivitekstillä, ja ne on sisennetty niihin liittyvien kysymysten alle. Jos sinulla on jo jonkin verran tietoa aiheesta, sinun ei ehkä tarvitse muuta kuin katsoa näitä väliotsikoita ja silmäillä nopeasti joitakin niiden alla olevia ajatuksia, koska ne hahmottelevat käytettäväksesi hyödyllisen perusteluketjun. Älä epäröi esittää näitä ajatuksia omin sanoin.

Tuntuuko sinusta, että tarvitset enemmän: kenties itse raamatunkohtia, perustelua niiden yhteydessä käytettäväksi sekä joitakin kuvauksia Raamatun lausuntojen järkevyyden osoittamiseksi ja niin edelleen? Jos näin on, niin voit näyttää puhuteltavalle tämän kirjan aineistoa ja lukea sitten yhdessä osan, joka käsittelee hänen herättä−määnsä kysymystä. Vaikka et olisi tutkinut tuota aineistoa etukäteen, voit silloinkin käyttää sitä tyydyttävän vastauksen esittämiseksi. Kaikki aineisto on tässä kirjassa yksinkertaisesti ja ytimekkäästi esitettynä.

Muista, että tämä kirja on vain apuneuvo. Raamattu on todellinen auktoriteetti. Se on Jumalan sana. Kun kirjassa olevat lainaukset ovat Raamatusta, korosta tätä tosiasiaa niille, joiden kanssa keskustelet. Mikäli suinkin mahdollista pyydä heitä ottamaan esiin Raamattunsa ja etsimään raamatunkohdat, niin että he näkevät lausuntojesi olevan tosiaan heidän omassa Raamatussaan. Jos jotkin yleisesti käytetyt

raamatunkäännökset esittävät joidenkin kohtien avainosat eri tavoin, tähän kiinnitetään usein huomio, ja vertailun vuoksi esitetään eri käännöksiä.

Kun apostoli Paavali saarnasi ateenalaisille, hän viittasi "Tuntemattomalle Jumalalle" pystytettyyn alttariin ja lainasi joitakin yleisesti hyväksyttyjä maallisia lähteitä (Apt. 17:22−28), ja hänen esimerkkinsä mukaisesti tämä kirja lainaa jossain määrin maallista historiaa, tietosanakirjoja, uskonnollisia hakuteoksia ja Raamatun kielten sanakirjoja. Sen sijaan että tämä kirja siis esittäisi vain väitteitä väärien uskonnollisten tapojen alkuperästä, joidenkin oppien kehityksestä ja heprealaisten ja kreikkalaisten sanojen merkityksestä, se perustelee esitetyt ajatukset. Se kiinnittää kuitenkin huomion Raamattuun pohjimmaisena totuuden lähteenä.

Auttaakseen edelleen kertomaan Raamatun totuutta toisille tämä kirja esittää lisäksi alkuosassaan luettelon "Johdannoista kenttäpalveluksessa käytettäväksi" ja kokoelman ehdotuksia siitä, "Miten voisit raivata pois mahdollisia keskustelun esteitä". Monet muut mahdolliset keskustelun esteet koskevat joitakin nimenomaisia uskomuksia, ja näitä käsitellään aina noita uskomuksia koskevien pääkohtien lopussa. Ei ole tarkoitus, että opettelet ulkoa nämä vastaukset, mutta epäilemättä huomaat hyödylliseksi eritellä, miksi toiset ovat havainneet ne tehokkaiksi; esitä sitten ajatukset omin sanoin.

Tämän käsikirjan käytön tulisi auttaa sinua kehittämään kykyä puhua perustellen Raamatun kirjoituksista ja käyttämään niitä tehokkaasti auttaessasi toisia hankkimaan tietoa "Jumalan suurenmoisuuksista". −Apt. 2:11.

Johdantoja

kenttäpalveluksessa käytettäväksi

Huomautuksia: Ratkaistessasi millaista johdantoa käytät kenttäpalvelukseen osallistuessasi kolme seikkaa ansaitsee huolellisen harkintasi: 1) Sanoma, jonka kertominen on annettu tehtäväksemme, on "tämä valtakunnan hyvä uutinen". (Matt. 24:14) Silloinkin kun emme suoranaisesti keskustele siitä, meidän tavoitteemme tulisi olla auttaa ihmisiä näkemään sen tarve tai kenties raivata tieltä esteitä, niin että he haluavat harkita sitä. 2) Aito kiinnostus tapaamiemme ihmisten hyvinvoinnista auttaa meitä, kuten Jeesustakin, tavoittamaan sydämet. (Mark. 6:34) Voimme ilmaista aitoa kiinnostusta lämpimällä hymyllä tai ystävällisellä käytöksellä, olemalla halukkaita kuuntelemaan kun he puhuvat ja sovittamalla sitten huomautuksemme sen mukaan sekä myös käyttämällä kysymyksiä, jotka kannustavat heitä ilmaisemaan ajatuksensa, niin että voisimme paremmin ymmärtää heidän näkemyksensä. 1. Korinttolaiskirjeen 9:19−23 osoittaa, että apostoli Paavali mukautti hyvän uutisen esittämisensä niiden ihmisten olosuhteisiin, joille hän puhui. 3) Joissakin osissa maailmaa vierailijoiden odotetaan noudattavan tiettyjä muodollisuuksia, ennen kuin he esittävät käyntinsä'syyn. Muualla taas ovenavaaja voi odottaa, että kutsumaton vierailija menee nopeasti asiaan. − Vrt. Luuk. 10:5.

Seuraavat johdannot osoittavat, miten jotkut kokeneet todistajat aloittavat keskustelun. Jos nykyään käyttämäsi johdannot avaavat vain harvoin mahdollisuuden keskusteluihin, kokeile joitakin tässä ehdotetuista. Haluat epäilemättä niitä kokeillessasi esittää ne omin sanoin. Havaitset hyödylliseksi pyytää ehdotuksia myös toisilta seurakuntasi todistajilta, jotka onnistuvat hyvin kosketuksen saamisessa ihmisiin.

AJANKOHTAISET TAPAHTUMAT

'Hyvää iltaa. Nimeni on − −. (Mainitse missä asut.) Katselitteko eilen illalla uutisia televisiosta? . . . Niissähän kerrottiin (mainitse jokin ajankohtainen kiinnostava asia). Mitä ajattelette siitä? ... Ei ole harvinaista kuulla ihmisten kysyvän, mihin tämä maailma oikein on menossa. Me Jehovan todistajat uskomme, että elämme aikaa, jota Raamattu kutsuu "viimeisiksi päiviksi". Huomatkaa, miten yksityiskohtaisesti tätä aikaa kuvaillaan 2. Timoteuksen kirjeen 3:l−5:ssä.' (Ks. myös pääaihetta "Viimeiset päivät")

'Luitteko tämän artikkelin tämänviikkoisesta sanomalehdestä? (Näytä sopivaa leikettä.) Mitä ajattelette . . .?'

'Haluaisin tehdä teille erään kysymyksen. Jos voisitte valita, niin minkä maailmaa nykyään vaivaavista monista ongelmista haluaisitte ensimmäiseksi poistettavan? (Saatuasi tietää, mikä ovenavaajaa huolestuttaa eniten, käytä tätä keskustelunne pohjana.)'

ELÄMÄ/ONNELLISUUS

'Me käymme lähimmäistemme luona löytääksemme ihmisiä, joita todella kiinnostaa elämän tarkoitus. Useimmat ovat jossain määrin onnellisia. Mutta heillä on myös paljon ongelmia. Iän karttuessa huomaamme, että elämä on hyvin lyhyt. Onko koko elämän tarkoitus vain tässä? Mitä te ajattelette? . . . (Esitä ajatuksia Eedenissä ilmaistusta Jumalan alkuperäisestä tarkoituksesta; sitten Joh. 17:3 ja Ilm. 21:3, 4.)' (Ks. myös pääaihetta "Elämä")

'Olemme tänään kysyneet naapureiltamme, mitä he ajattelevat lukiessaan Raamatustaan ilmauksen "ikuinen elämä". Tuo ilmaus on erikoisen kiinnostava siksi, että se esiintyy Raamatussa noin 40 kertaa. Mitä sellainen elämä mahtaisi merkitä meille? . . . Miten voimme saada sen? (Joh. 17:3; Ilm. 21:4)'

'Olemme keskustelleet sellaisten ihmisten kanssa, jotka ovat tosiaan kiinnostuneita elämän laadusta nykyään. Useimmat meistä ovat iloisia voidessaan elää, mutta monet miettivät, onko mahdollista viettää todella onnellista elämää? Mitä mieltä te olette siitä? . . . Mikä on mielestänne nykyään suurimpia onnellisuuden esteitä? . . . (Ps. 1:1,2; muita raamatunkohtia, jotka sopivat siihen, mistä puhuteltava on kiinnostunut)'

EPÄOIKEUDENMUKAISUUS/KÄRSIMYS

'Oletteko koskaan miettinyt, välittääkö Jumala tosiaan siitä epäoikeudenmukaisuudesta ja kärsimyksestä, jota ihmiset kokevat? (Saarn. 4:1; Ps. 72:12−14)' (Ks. myös pääaiheita "Kärsimykset" ja "Rohkaisu".)

HARMAGEDON

'Sana Harmagedon askarruttaa monia ihmisiä. He ovat kuulleet maailman johtajien käyttävän tuota sanaa kaikenkäsittävästä ydinsodasta. Mitä te uskotte Harmagedonin merkitsevän ihmiskunnalle? . . . Todellisuudessa nimi Harmagedon on otettu Raamatusta, ja sillä on aivan erilainen merkitys kuin missä tätä sanaa yleensä käytetään. (Ilm. 16:14, 16) Raamattu osoittaa myös, että me voimme itse tehdä jotakin säilyäksemme elossa. (Sef. 2:2, 3)' (Ks. myös pääaihetta "Harmagedon")

· 'Haluamme keskustella ihmisten kanssa, jotka ovat kiinnostuneita siitä, miten voimme parhaiten ratkaista perhe−elämän ongelmat. Me kaikki yritämme tehdä parhaamme, mutta jos on jotakin, joka voi auttaa meitä onnistumaan paremmin, olemme kiinnostuneita siitä, eikö niin? . . . (Kol. 3:12, 18−21) Raamattu asettaa eteemme toivon, joka tarjoaa todellisen tulevaisuuden perheellemme. (Ilm. 21:3, 4)'

'Me kaikki haluamme, että lapsemme voisivat viettää onnellista elämää. Mutta onko mielestänne perusteltua odottaa halumme toteutuvan, kun ajattelemme millaisissa vaikeuksissa maailma on nykyään? . . . Millaisen maailman ajattelette siis odottavan lapsiamme, kun he kasvavat aikuisiksi? . . . Raamattu osoittaa, että Jumala aikoo tehdä tästä maapallosta suurenmoisen asuinpaikan. (Ps. 37:10, 11) Mutta se, saavatko lapsemme nauttia siitä, voi suuressa määrin riippua siitä, millaisen valinnan *me* teemme. (5. Moos. 30:19)'

RAAMATTU/JUMALA

'Hei. Poikkesin pikimmiten kertomaan sinulle eräästä tärkeästä asiasta. Katsohan, mitä täällä Raamatussa sanotaan. (Lue sopiva raamatunkohta, esimerkiksi Ilmestyksen 21:3, 4.) Mitä ajattelet tästä? Kuulostaako se hyvältä?'

'Olemme keskustelleet lähimmäistemme kanssa siitä, mistä voi löytää käytännöllistä apua elämän ongelmista selviytymiseksi. Ennen vanhaan monet ihmiset etsivät apua Raamatusta. Mutta nykyään asenteet ovat muuttuneet. Mitä mieltä te olette siitä? Uskotteko, että Raamattu on Jumalan sana, vai ajatteletteko, että se on vain ihmisten kirjoittama hyvä kirja? . . . Jos se on Jumalasta, niin mitenkähän siitä voisi varmistautua?' (Ks. pääaihetta "Raamattu")

'Olen iloinen, että löysin sinut kotoa. Olen keskustellut naapureitteni kanssa eräästä Raamatussa olevasta rohkaisevasta ajatuksesta. Oletko koskaan miettinyt: . . .? (Tee kysymys, joka johdattelee keskustelunaiheeseesi.)'

'Me kannustamme ihmisiä lukemaan Raamattuaan. Vastaukset, jotka se esittää tärkeisiin kysymyksiin, ovat usein yllättäviä. Esimerkiksi: . . . (Ps. 104:5 tai Dan. 2:44 tai jokin muu).'

'Käymme tänään vain pikaisesti tapaamassa tämän alueen ihmisiä. Jotkut, joiden kanssa olemme keskustelleet, luottavat Jumalaan. Toisten mielestä on vaikea uskoa häneen. Mitä mieltä te olette? . . . Raamattu kannustaa meitä ajattelemaan kirjaimellisen kaikkeuden merkitystä. (Ps. 19:2) Se, jonka lait hallitsevat noita taivaankappaleita, on antanut arvokasta ohjausta myös meille. (Ps. 19:8−10)' (Ks. myös pääaiheita "Jumala" ja "Luominen")

RAAMATUN KOTITUTKISTELU

'Tulin tarjoamaan teille ilmaista Raamatun kotitutkistelukurssia. Haluaisin mielelläni näyttää teille muutamassa minuutissa, miten ihmiset noin 200 maassa keskustelevat Raamatusta kotona perheryhminä. Voimme käyttää mitä tahansa näistä aiheista keskustelun pohjana. (Näytä tut−kistelukirjan sisällysluetteloa.) Mikä niistä kiinnostaa teitä erityisesti?'

'Olemme näyttäneet tätä Raamatun tutkimisen apuneuvoa tapaamillemme ihmisille. (Näytä sitä.) Oletteko nähnyt sitä aikaisemmin? . . . Jos teillä on muutama minuutti aikaa, haluaisin näyttää, miten sitä voidaan käyttää oman Raamattunne kanssa.'

RAKKAUS/YSTÄVÄLLISYYS

'Olemme huomanneet monien ihmisten olevan varsin huolissaan siitä, että maailmasta puuttuu nykyään tosi rakkautta. Tuntuuko myös teistä siltä? . . . Mistä arvelette tämän suuntauksen johtuvan? . . . Oletteko tiennyt, että Raamattu ennusti sen? (2. Tim. 3:1−4) Se selittää myös syyn siihen. (1. Joh. 4:8)'

'Nimeni on − −. Asun tässä lähistöllä. Poikkesin lyhyelle käynnille keskustelemaan asiasta, joka huolestuttaa minua suuresti ja jonka varmaan tekin olette pannut merkille. Ystävällisyys ei maksa paljon, mutta se näyttää olevan nykyään hyvin harvinaista. Oletteko koskaan miettinyt, mistä tällainen tilanne johtuu? . . . (Matt. 24:12; 1. Joh. 4:8)'

RIKOLLISUUS/TURVALLISUUS

'Hei. Olemme keskustelleet ihmisten kanssa henkilökohtaisesta turvallisuudesta. Ympärillämme on paljon rikollisuutta, ja se vaikuttaa elämäämme. Uskotko, että koskaan tulee aikaa, jolloin voisimme kävellä kaduilla iltaisin turvallisesti? (Tai: ajatteletko, että kukaan pystyy todella ratkaisemaan tätä ongelmaa?) . . . (Sananl. 15:3; Ps. 37:10, 11)'

'Nimeni on − −. Asun tässä naapuristossa. Ollessani liikkeellä tänä aamuna olen pannut merkille, että hyvin monet puhuvat (mainitse lähistöllä äskettäin sattunut rikos tai jokin muu paikallisesti kiinnostava asia). Mitä ajattelette siitä? . . . Olisiko mielestänne olemassa mitään, mikä auttaisi tekemään elämämme turvallisemmaksi?. . . (Sananl. 1:33;3:5,6)'

SOTA/RAUHA

'Näinä aikoina lähes jokainen on huolissaan ydinsodan uhasta. Uskotteko, että näemme tämän maan päällä koskaan todellista rauhaa? . . . (Ps. 46:9, 10; Jes. 9:5, 6)'

'Yritän tavoittaa ihmisiä, jotka haluaisivat elää maailmassa, jossa ei ole sotaa. Yksistään tällä vuosisadalla on käyty satoja sotia, muun muassa kaksi maailmansotaa. Nyt edessämme on ydinsodan uhka. Mitä mielestänne tarvitaan sellaisen sodan estämiseksi? . . . Kuka voi aikaansaada rauhaisan maailman? . . . (Miika 4:2−4)'

'Olemme havainneet, että melkein kaikki sanovat haluavansa maailmanrauhaa. Useimmat maailman johtajatkin sanovat haluavansa sitä. Miksi rauhaa on sitten niin vaikea saavuttaa? . . . (Ilm. 12:7−12).

TULEVAISUUS/TURVALLISUUS

'Päivää. Mukava tavata teidät kotoa. Haluaisimme kertoa naapureillemme siitä, mitä hyvää tulevaisuudella on tarjottavana. Onko teillä myönteinen näkemys tulevaisuudesta? . . . Onko mielestänne tilanne joskus sellainen, että on vaikea olla optimistinen? . . . Olen huomannut, että Raamatusta on paljon apua tässä asiassa. Se kuvailee realistisesti nykyään vallitsevat olosuhteet, mutta se selittää myös niiden merkityksen ja kertoo, mikä lopputulos tulee olemaan. (Luuk. 21:28, 31)'

'Hei. Nimeni on − −. Mikä on sinun nimesi? . . . Olen kannustanut sinun kaltaisiasi nuoria miettimään sitä, miten suurenmoisen tulevaisuuden Raamattu esittää meille. (Lue raamatunkohta, esimerkiksi Ilmestyksen 21:3, 4.) Kuulostaako se sinusta hyvältä?'

TYÖ/ASUNTO

'Olemme keskustelleet naapureittenne kanssa siitä, mitä voitaisiin tehdä, jotta kaikilla olisi varmasti työtä ja asunto. Onko mielestänne syytä odottaa, että ihmishallitukset saavat sen aikaan? . . . On kuitenkin olemassa joku, joka osaa ratkaista nämä ongelmat; hän on ihmiskunnan Luoja. (Jes. 65:21−23)'

'Olemme keskustelleet lähimmäistemme kanssa hyvästä hallituksesta. Useimmat ihmiset toivoisivat sellaista hallitusta, jossa ei olisi turmelusta ja joka tarjoaisi jokaiselle työtä ja hyvän asunnon. Millainen hallitus mielestänne voisi saada aikaan kaiken sen? . . . (Ps. 97:1, 2; Jes. 65:21−23). (Ks. myös pääaihetta "Hallitus")

VALTAKUNTA

'Keskustellessani naapureitteni kanssa olen pannut merkille, että monet haluaisivat elää sellaisen hallituksen alaisuudessa, joka voi tosiaan ratkaista nykyään edessämme olevat suuret ongelmat: rikollisuuden ja korkeat elinkustannukset (tai mikä tahansa on parhaillaan monien mielessä). Se olisi hyvin toivottavaa, vai kuinka? . . . Onko nykyään sellaista hallitusta? . . . Monet ihmiset ovat oikeastaan rukoilleet hallitusta, joka voi tehdä kaiken sen. Epäilemättä tekin olette rukoillut sitä, mutta harva ihminen tajuaa, että kysymys on hallituksesta. (Dan. 2:44; Ps. 67:7,8; Miika 4:4)' (Ks. myös pääaiheita "Valtakunta" ja "Hallitus")

· 'Olemme halunneet kysyä tapaamiltamme ihmisiltä erästä asiaa ja olisimme iloisia, jos esittäisitte siitä ajatuksenne. Jeesushan opetti meitä rukoilemaan, että Jumalan valtakunta tulisi ja että Hänen tahtonsa tapahtuisi maan päällä, niin kuin se tapahtuu taivaassa. Ajatteletteko, että tähän rukoukseen vastataan koskaan, niin että Jumalan tahto tosiaan tapahtuu täällä maan päällä? . . . (Jes. 55:10, 11; Ilm. 21:3−5)'

'Olen keskustellut naapureitteni kanssa kysymyksestä, joka meidän kaikkien täytyy ratkaista: asetummeko Jumalan hallituksen puolelle, vai kannatammeko ihmisten hallitusvaltaa? Kun otamme huomioon maailman nykyiset olosuhteet, tarvitsemmeko mielestänne jotakin muuta kuin mitä ihmiset ovat saaneet aikaan? . . . (Matt. 6:9,10; Ps. 146:3−5)'

VANHUUS/KUOLEMA

'Oletteko koskaan miettinyt, miksi me vanhenemme ja kuolemme? Jotkin merikilpikonnat elävät satoja vuosia. Jotkin puut ovat eläneet jopa tuhansia vuosia. Mutta ihmiset elävät vain 70 tai 80 vuotta ja sitten kuolevat. Oletteko ajatellut, mistä se johtuu? . . . (Room. 5:12) Tuleeko tämä tilanne koskaan muuttumaan? . . . (Ilm. 21:3, 4)'

'Oletko koskaan pohtinut: Lopettaako kuolema kaiken? Vai onko kuoleman jälkeen jotakin muuta? . . . Raamattu selvittää kaikki kysymykset, joita meillä saattaa olla kuolemasta. (Saarn. 9:5,10) Se osoittaa myös, että uskoa omaavilla ihmisillä on todellinen toivo. (Joh. 11:25)' (Ks. myös pääaiheita "Kuolema" ja "Rohkaisu")

VIIMEISET PÄIVÄT

'Olemme keskustelleet ihmisten kanssa sen merkityksestä, mitä ympärillämme olevassa maailmassa nykyään tapahtuu. Monet ihmiset eivät ole enää kovin kiinnostuneita Jumalasta ja niistä elämänohjeista, jotka hän on esittänyt Raamatussa. Tämä on vaikuttanut suuresti ihmisten asenteeseen toisiaan kohtaan. Ehkä saan lukea teille tämän 2. Timo−teuksen kirjeen 3:l−5:een kirjoitetun kuvauksen. Sopiiko se mielestänne nykyiseen maailmaan? (Lue) . . . Onko perusteltua odottaa, että olosuhteet paranevat tulevaisuudessa? (2. Piet. 3:13)'

'Monet uskovat, että tämän maailman päivät ovat pian luetut. He sanovat aikaamme "viimeisiksi päiviksi". Mutta oletteko tiennyt, että Raamattu kertoo, miten voimme säilyä nykyisen maailman lopussa ja elää maan päällä, josta tehdään paratiisi? (Sef. 2:2, 3)' (Ks. myös pääaihetta "Viimeiset päivät") Ks. myös tästä johdantoehdotusten luettelosta kohtaa "Ajankohtaiset tapahtumat".

KUN MONET SANOVAT: 'MINULLA ON OMA USKONTONI'

'Hyvää aamupäivää. Käymme kaikkien tässä talossa (tai tällä alueella) asuvien perheitten luona, ja olemme panneet merkille, että useimmilla on oma uskontonsa. Epäilemättä teilläkin on. . . . Mutta uskonnostamme riippumatta on monia ongelmia, jotka vaikuttavat meihin kaikkiin: korkeat elinkustannukset, rikollisuus, sairaudet, eikö niin? . . . Onko näitä ongelmia mielestänne mahdollista todella ratkaista? (2. Piet. 3:13 jne.)'

KUN MONET SANOVAT: 'MINULLA ON KIIRE'

'Hei. Käymme kaikkien tällä alueella asuvien ihmisten luona kertomassa erästä tärkeää sanomaa. Olet epäilemättä kiireinen ihminen, ja siksi esitän asiani lyhyesti.'

'Päivää. Nimeni on −−. Tarkoitukseni on keskustella kanssasi Jumalan valtakunnan siunauksista ja siitä, miten me voimme nauttia niistä. Mutta huomaan, että sinulla on kiire (tai: että olet lähdössä). Ehkä saan kertoa sinulle siksi lyhyesti vain yhden ajatuksen.'

USEIN KÄYDYLLÄ ALUEELLA

'Olen iloinen, että tapasin teidät kotoa. Olemme tällä alueella jokaviikkoisella käynnillämme, ja haluaisimme kertoa teille jotakin lisää siitä, mitä suurenmoista Jumalan valtakunta tekee ihmiskunnan hyväksi.'

'Hei. Hauska nähdä sinua jälleen. . . . Onko teillä oltu terveenä? . . . Poikkesin keskustelemaan kanssasi eräästä ajatuksesta, joka . . .'

'Iltapäivää. Mitä kuuluu? . . . Mielessäni on ollut, että olisi mukava taas keskustella kanssasi. (Mainitse sitten nimenomainen aihe, josta haluat keskustella.).

Miten voisit raivata pois mahdollisia keskustelun esteitä

Huomautuksia: Ihmisten elämänodotteet riippuvat siitä, miten he suhtautuvat Jehova Jumalaan ja hänenKristuksen Jeesuksen hallinnassa olevaan valtakuntaansa. Jumalan valtakunnan sanoma on sykähdyttävä, ja se kiinnittää huomion ihmiskunnan ainoaan luotettavaan toivoon. Se on sanoma, joka muuttaa ihmisten elämän. Me haluamme jokaisen kuulevan sen. Me ymmärrämme, että vain vähemmistö ottaa sen vastaan arvostaen, mutta tiedämme, että ihmisten on tarpeellista ainakin saada kuulla se, jotta he voisivat tehdä valintansa tiedon perusteella. Kaikki eivät kuitenkaan ole halukkaita kuuntelemaan, emmekä me yritä pakottaa heitä. Huomiokykyä käyttäen voidaan kuitenkin usein raivata mahdolliset esteet keskustelun jatkamisen tieltä. Tässä on esimerkkejä siitä, millaisia menetelmiä jotkut kokeneet todistajat ovat käyttäneet yrittäessään tavoittaa arvollisia. (Matt. 10:11) Emme suosittele, että opettelet ainuttakaan näistä vastauksista ulkoa, vaan että omaksut ajatuksen mieleesi, esität sen omin sanoin ja tavalla, joka osoittaa sinun olevan aidosti kiinnostunut puhuteltavasta. Siten menetellessäsi voit luottaa siihen, että ne, joilla on oikea sydämen asenne, kuuntelevat ja ilmaisevat arvostavaa vastakaikua sitä kohtaan, mitä Jehova on tehnyt vetääkseen heidät elämää merkitsevien rakkaudellisten järjeste−lyjensä puoleen. − Joh. 6:44; Apt. 16:14.

'EN OLE KIINNOSTUNUT'

'Saanko kysyä, tarkoitatteko, ettette ole kiinnostunut *Raamatusta,* vai eikö uskonto yleensä kiinnosta teitä? Kysyn sitä sen vuoksi, että olemme tavanneet monia, jotka ovat joskus olleet uskonnollisia, mutta eivät enää käy kirkossa, koska he näkevät kirkoissa paljon ulkokultaisuutta {tai: he ajattelevat, että uskontoa käytetään vain rahan hankkimiseen; tai: he eivät hyväksy sitä, että uskonto sekaantuu politiikkaan jne.). Ei Raamattukaan hyväksy sellaisia tapoja, ja se esittää ainoan perusteen sille, että voimme suhtautua tulevaisuuteen luottavaisesti.'

'Jos tarkoitatte sitä, ettette ole kiinnostunut jostakin toisesta uskonnosta, voin ymmärtää sen. Mutta olette hyvin todennäköisesti kiinnostunut siitä, millaista tulevaisuutta voimme odottaa, kun otamme huomioon ydinsodan uhan (tai: kuinka voimme suojella lapsiamme huumeiden väärinkäytöltä; tai: mitä voitaisiin tehdä rikollisuuden suhteen, jottei meidän tarvitsisi pelätä kävellessämme kaduilla jne.). Olisiko tähän mielestänne olemassa mitään todellista ratkaisua?'

'Johtuukohan se siitä, että teillä on jo jokin uskonto? . . . Sanokaahan, uskotteko, että näemme koskaan aikaa, jolloin kaikki kuuluisivat samaan uskontoon? . . . Mikä mielestänne estää sen? . . . Jotta uskonnolla olisi merkitystä, mihin sen tulisi perustua?'

'Voin ymmärtää sen. Muutamia vuosia sitten en itsekään ollut kiinnostunut. Mutta luin Raamatusta jotakin sellaista, mikä auttoi minua katsomaan asioita eri valossa. (Näytä henkilölle, mikä tuo kohta oli.)'

'Kiinnostaisiko teitä, jos pystyisin näyttämään teille Raamatusta, miten voisitte nähdä jälleen kuolleet omaisenne (tai: mikä on elämän todellinen tarkoitus; tai: miten se voi auttaa meitä pitämään perheemme yksimielisenä jne.)?'

'Jos tarkoitatte sitä, ettette ole kiinnostunut ostamaan mitään, niin haluan sanoa, etten tee mitään kaupallista työtä. Mutta olisitteko kiinnostunut tilaisuudesta elää paratiisimaan päällä vapaana sairaudesta ja rikollisuudesta ja sellaisten lähimmäisten kanssa, jotka tosiaan rakastavat teitä?'

'Vastaatteko yleensä näin, kun Jehovan todistajat tulevat luoksenne? . . . Oletteko koskaan ihmetellyt, miksi me käymme yhä uudelleen tai mitä asiaa meillä on? . . . Lyhyesti sanottuna tulin luoksenne siksi, että tiedän jotakin, mitä teidänkin tulisi tietää. Ehkä haluaisitte kuunnella tämän kerran.'

'EN OLE KIINNOSTUNUT USKONNOSTA'

'Voin ymmärtää, miltä teistä tuntuu. Suoraan sanottuna kirkot eivät tee tästä maailmasta turvallisempaa asuinpaikkaa, vai kuinka? . . . Saanko kysyä, oletteko aina ajatellut noin? . . . Entä uskotteko Jumalaan?'

'Monet ihmiset ajattelevat samalla tavoin. Uskonto ei ole todellakaan auttanut heitä. Se on yksi syy, miksi me käymme ihmisten luona − kirkot eivät ole todellakaan kertoneet ihmisille totuutta Jumalasta ja hänen suurenmoisesta tarkoituksestaan ihmiskunnan suhteen.'

'Mutta olen varma, että olette kiinnostunut omasta tulevaisuudestanne. Oletteko tiennyt, että Raamattu on ennustanut juuri ne olosuhteet, jotka vallitsevat maailmassa nykyään? ... Se osoittaa myös, mikä lopputulos tulee olemaan.'

'Oletteko aina ajatellut näin? . . . Mitä ajattelette tulevaisuudesta?'

'EN OLE KIINNOSTUNUT JEHOVAN TODISTAJISTA'

'Monet sanovat meille niin. Oletteko koskaan miettinyt, miksi minun kaltaiseni ihmiset tarjoutuvat vapaaehtoisesti käymään ihmisten kodeissa, vaikka tiedämme, että useimmat ihmiset eivät toivota meitä tervetulleiksi? (Esitä Matteuksen 25:31−33:n ydin ja selitä, että kaikkien kansojen ihmisiä erotellaan toisistaan ja että heidän suhtautumisensa Valtakunnan sanomaan on tässä hyvin merkittävä tekijä. Tai esitä Hesekielin 9:1−11:n ydin ja selitä, että jokainen 'merkitään' Valtakunnan sanomaan suhtautumisensa perusteella, niin että hän joko säilyy suuren ahdistuksen läpi tai Jumala tuhoaa hänet.)'

'Voin ymmärtää sen, koska minäkin ajattelin samalla tavoin aikaisemmin. Mutta ollakseni oikeudenmukainen heitä kohtaan päätin kuunnella yhtä heistä. Ja sain selville, ettei minulle ollut kerrottu heistä totuutta. (Mainitse jokin yleinen valheellinen syyte ja selitä sitten, mitä me uskomme.)'

'Vain vähän aikaa sitten sanoin samoin eräälle todistajalle, joka tuli ovelleni. Mutta ennen kuin hän lähti, herätin erään kysymyksen, johon en uskonut hänen pystyvän vastaamaan. Haluaisitteko tietää, mikä se oli? . . . (Esimerkiksi: mistä Kain sai vaimonsa?)' (Niiden käytettäväksi, joilla on tosiaan ollut tällainen kokemus.)

'Voin ymmärtää sen, jos olette uskonnollinen ihminen. Oma uskontonne epäilemättä merkitsee teille paljon. Mutta uskon teidän olevan samaa mieltä siitä, että me molemmat olemme kiinnostuneita (mainitse sopiva aihe).'

'Silloin teillä epäilemättä on oma uskontonne. Saanko kysyä, mihin uskontoon kuulutte? . . . Keskustelemme mielellämme teidän uskontoonne kuuluvien kanssa. Mitä ajattelette (mainitse keskustelunaiheesi)?'

· 'Aivan, ymmärrän. Mutta käyntimme syy on se, että haluaisimme nähdä ihmisten elävän yhdessä rauhassa. Olemme täysin kyllästyneitä kuulemaan joka ilta uutisia taisteluista ja kärsimyksistä. Ehkä tekin olette. . . . Mutta mikä voi aikaansaada tarvittavan muutoksen? . . . Me olemme saaneet rohkaisua Raamatun lupauksista.'

'Arvostan sitä, että sanoitte suoraan, mitä ajattelette. Haluaisitteko kertoa, mitä sellaista meissä on, mistä ette pidä? Sekö, mitä näytämme teille Raamatusta, vai se, että tulemme luoksenne?'

'MINULLA ON OMA USKONTONI'

'Haluaisitteko kertoa, opettaako teidän uskontonne, että tulee aika, jolloin oikeamieliset ihmiset elävät maan päällä ikuisesti? . . . Eikö tällainen ajatus tunnukin kiehtovalta? ... Se esitetään täällä Raamatussa. (Ps. 37:29; Matt. 5:5; Ilm. 21:4)'

'Olen samaa mieltä siitä, että jokaisen ihmisen täytyy tässä asiassa tehdä oma ratkaisunsa. Mutta oletteko tiennyt, että Jumala itse etsii tietynlaisia ihmisiä tosi palvojikseen? Huomatkaa, mitä sanotaan täällä Johanneksen 4:23, 24:ssä. Mitä Jumalan palvominen "totuudessa" mahtaa merkitä? . . . Mitä Jumala on antanut meille auttaakseen meitä tietämään, mikä on totta ja mikä ei? . . . (Joh. 17:17) Ja pankaa merkille, kuinka tärkeää se on meille henkilökohtaisesti. (Joh. 17:3)'

'Oletteko ollut uskonnollinen ihminen koko elämänne? . . . Uskotteko, että ihmiskunta tulee koskaan yhdistymään yhden uskonnon alaisuuteen? ... Se, mitä täällä Ilmestyksen 5:13:ssa sanotaan, on saanut minut ajattelemaan paljon tätä asiaa. . . . Mitä tarvitaan, jotta me voisimme olla tässä mukana?'

'Toivoinkin tapaavani jonkun teidän kaltaisenne, joka on kiinnostunut hengellisistä asioista. Kovin monia ne eivät nykyään kiinnosta. Saanko kysyä, mitä mieltä olette siitä Raamatun lupauksesta, että Jumala raivaa pois kaiken pahuuden ja tekee tästä maasta sellaisen paikan, jossa asuu vain vanhurskautta rakastavia ihmisiä? Vetoaako tällainen ajatus teihin?'

Toimitteko aktiivisestikin kirkon yhteydessä? . . . Käykö kirkossa nykyään paljon väkeä? . . . Ilmaisevatko useimmat kirkon jäsenet mielestänne vilpitöntä halua soveltaa Jumalan sanaa jokapäiväiseen elämäänsä? (Tai: ovatko kirkon jäsenet mielestänne yksimielisiä siitä, miten maailman edessä olevat ongelmat voitaisiin ratkaista?) Olemme havainneet, että henkilökohtainen raamatullinen kotiopetus auttaa siinä.'

'Ilmeisesti olette tyytyväinen uskontoonne. Mutta useimmat ihmiset eivät ole tyytyväisiä maailman olosuhteisiin. Kenties se pitää paikkansa teistäkin, vai kuinka? . . . Mihin tämä kaikki mahtaa johtaa?'

'Luetteko mielellänne Raamattua? . . . Ehdittekö lukea sitä säännöllisesti?' · 'Olen iloinen, että kerroitte minulle sen. Olette varmaan samaa mieltä siitä, että onpa uskontomme mikä tahansa, me kaikki olemme hyvin suuresti kiinnostuneita maailmanrauhasta (tai: tavoista joilla voimme suojella lapsiamme huonolta vaikutukselta; tai: sellaisesta ympäristöstä, jossa ihmiset tosiaan rakastavat toisiaan; tai: hyvistä suhteista toisten ihmisten kanssa, ja se voi olla melkoinen haaste, kun jokainen tuntee olevansa paineen alaisena).'

'On ilahduttavaa kuulla, että olette uskonnollismielinen. Nykyään monet ihmiset eivät suhtaudu uskontoon vakavasti. Jotkut ovat jopa sitä mieltä, ettei ole olemassa Jumalaa. Mutta millaisena persoonana te pidätte Jumalaa sen mukaan, mitä teille on opetettu? . . . Huomatkaa, että Raamattu mainitsee hänen persoonanimensä. (2. Moos. 6:3, alaviite)'

'Kun Jeesus lähetti opetuslapsensa saarnaamaan, hän käski heitä menemään kaikkiin maailman osiin, ja siksi he tapaisivat monia, joilla olisi erilainen uskonto kuin heillä. (Apt. 1:8) Mutta hän tiesi, että vanhurskauden nälkää ja janoa tuntevat kuuntelisivat. Mikä erityinen sanoma hänen mukaansa julistettaisiin meidän aikanamme? (Matt. 24:14) Mitä tuo Valtakunta merkitsee meille?'

'ME OLEMME TÄÄLLÄ JO KRISTITTYJÄ'

'Olen iloinen kuullessani sen. Silloin epäilemättä tiedätte, että Jeesus itsekin teki tämänkaltaista työtä käyden ihmisten luona heidän kodeissaan ja että hän käski opetuslapsiensakin tehdä samoin. Tiedättekö mistä aiheesta he pääasiassa saarnasivat? . . . Juuri siitä me tulimme puhumaan teille tänään. (Luuk. 8:1; Dan. 2:44)'

'Silloin olen varma, että ymmärrätte sen vakavuuden, mitä Jeesus sanoi täällä vuorisaarnassaan. Hän oli hyvin suorasukainen mutta myös hyvin rakkaudellinen sanoessaan . . . (Matt. 7:21−23) Meidän tulee siis kysyä itseltämme: kuinka hyvin tunnen taivaallisen Isän tahdon? (Joh. 17:3)'

'MINULLA ON KIIRE'

'Sitten esitän asiani hyvin lyhyesti. Tulin kertomaan teille yhden tärkeän ajatuksen. (Esitä keskustelunaiheesi ydin parilla lauseella.)'

'Hyvä on. Tulen mielelläni jonakin toisena aikana, joka sopii teille paremmin. Mutta ennen kuin lähden, haluaisin lukea teille vain yhden raamatunkohdan, joka antaa meille jotakin hyvin tärkeää ajateltavaa.'

'Ymmärrän. Äitinä (tai: ansiotyössä käyvänä; tai: opiskelijana) minullakin on hyvin kiireinen aikataulu. Siksi esitän asiani lyhyesti. Meidän kaikkien edessä on vakava tilanne. Raamattu osoittaa, että me elämme hyvin lähellä aikaa, jolloin Jumala tuhoaa nykyisen pahan asiainjärjestelmän. Jotkut tulevat kuitenkin säilymään elossa. Kysymys on: mitä teidän ja minun täytyy tehdä ollaksemme heidän joukossaan? Raamattu vastaa tähän kysymykseen. (Sef. 2:2, 3)' · Tiedättekö, että juuri siksi tulin luoksenne? Meillä kaikilla on kiire - niin kiire, että elämän todella tärkeitä asioita tulee joskus laiminlyötyä, vai kuinka? ... En viivy kauan, mutta uskoisin, että olette kiinnostunut tästä yhdestä raamatunkohdasta. (Luuk. 17:26, 27) Kukaan meistä ei halua joutua tällaiseen tilanteeseen, ja siksi meidän on tarpeellista varata aikaa kiireisestä elämästämme harkitaksemme, mitä Raamattu sanoo. (Esitä kirjallisuus−tarjous.)'

'Sopisiko, jos tulisimme uudelleen noin puolen tunnin kuluttua, kun olemme käyneet joidenkuiden naapureidenne luona?'

'Silloin en viivytä teitä. Ehkä voin tulla luoksenne jonakin toisena päivänä. Mutta ennen kuin lähden, haluaisin antaa teille tilaisuuden hankkia tämän erikoistarjouksen. (Esittele kuukauden tarjous.) Tämä julkaisu sisältää tutkistelukurssin, joka perehdyttää teidät vastauksiin, jotka Raamattu itse antaa sellaisiin kysymyksiin kuin (mainitse vain yksi tai kaksi).'

'Ikävää, että tulin sopimattomaan aikaan. Kuten ehkä tiedätte, olen yksi Jehovan todistajista. Halusin kertoa teille erään tärkeän ajatuksen Raamatusta. Mutta koska teillä ei ole nyt aikaa kuunnella, niin ehkä voisin jättää teille ajankohtaiset lehtemme, jotka käsittelevät (mainitse aihe). Voitte lukea niitä, kun teillä on aikaa. Ne jätetään pienestä − −:n korvauksesta.'

'Minun ei ole vaikeaa ymmärtää sitä. Aika ei tunnu millään riittävän kaikkeen. Mutta oletteko koskaan ajatellut, kuinka erilaista elämä voisi olla, jos voisitte elää ikuisesti? Tiedän, että se voi kuulostaa oudolta. Mutta saisinko näyttää vain yhden raamatunkohdan, joka selittää, miten se on mahdollista. (Joh. 17:3) Meidän tulee siis nyt hankkia tätä Jumalan ja hänen Poikansa tuntemusta. Siksi tarjoamme tätä kirjallisuutta.'

'MIKSI TE KÄYTTE NIIN USEIN?'

'Koska me uskomme, että me elämme viimeisiä päiviä, joista puhutaan Raamatussa. Meistä tuntuu, että meidän kaikkien on tärkeää ajatella, mihin nykyiset olosuhteet johtavat. (Mainitse yksi tai kaksi äskeistä tapausta tai vallitsevaan tilanteeseen kuuluvaa piirrettä.) Kysymys on: mitä meidän tulee tehdä säilyäksemme elossa tämän asiainjärjestelmän lopussa?'

'Koska me rakastamme Jumalaa ja lähimmäisiämme. Meidän kaikkien tulisi, eikö tulisikin?'

TUNNEN JO HYVIN TYÖNNE'

'Hauska kuulla. Onko joku lähisukulaisenne tai ystävänne Jehovan todistaja? . . . Saanko kysyä: *uskotteko,* mitä me opetamme Raamatusta, nimittäin että me elämme "viimeisissä päivissä", että Jumala tuhoaa pian pahat ja että tästä maasta tulee paratiisi, jossa ihmiset voivat elää ikuisesti täysin terveinä sellaisten lähimmäisten keskuudessa, jotka tosiaan rakastavat toisiaan?'

'MEILLÄ EI OLE RAHAA'

· 'Me emme kerää rahaa, vaan tarj oamme ilmaista Raamatun kotitutkistelu kurssia. Yksi aiheista, jota siinä käsitellään, on (käytä jotakin ajankohtaisen julkaisun luvun otsikkoa). Saanko käyttää muutaman minuutin aikaanne näyttääkseni teille, millainen tuo tutkistelumenetelmä on? Se ei maksa mitään.'

'Ajat ovat vaikeita. Mutta me olemme kiinnostuneita ihmisistä, emme heidän rahoistaan. (Jatka keskustelua. Kerro heille kirjallisuutta tarjottuasi, että tiedät heidän sanoneen, ettei heillä ole juuri nyt rahaa. Jos on sopivaa, voisit tarjoutua vaihtamaan sen johonkin tuotteeseen tai kertoa heille, että voit mielelläsi ottaa heidän tilauksensa ja palata sopivaan aikaan.)'

KUN JOKU SANOO: 'OLEN BUDDHALAINEN'

Älä päättele, että tuon henkilön uskomukset ovat samanlaiset kuin kaikkien muiden buddhalaisten. Buddhalaisten opetukset ovat epämääräisiä, ja eri ihmiset tulkitsevat niitä eri tavoin. Japanin buddhalaisuus on aivan erilaista kuin Kaakkois−Aasian buddhalaisuus. Myös yksityisten ihmisten näkemys voi olla erilainen. Yleensä seuraavista seikoista voi kuitenkin olla apua: 1) Buddhalaisuus ei tunnusta ulkopuolista Jumalaa, persoonallista Luojaa. Monet buddhalaiset palvovat Buddhan kuvia ja pyhäinjäännöksiä. 2) Arvonimi Buddha annettiin Siddhartha Gautamalle, jota hänen seuraajansa alkoivat pitää uskonnollisena ihanteenaan, jota tulee jäljitellä. Hän kannusti hankkimaan valaistusta tutkimalla ihmiskuntaa inhimilliseltä näkökulmalta ja myös poistamaan kärsimyksen syyt valvomalla mieltään kaikkien maallisten halujen pois juurimiseksi. Hän opetti, että näin ihminen voisi päästä nirvanaan, vapaaksi sielunvaelluksen jälleensyntymisistä. 3) Buddhalaiset palvovat esi−isiään, koskäTie pitävät heitä elämänsä lähteenä.

Keskustehiehdotuksia: 1) Kun puhut buddhalaisten kanssa, korosta, että et kuulu kristikuntaan. 2) Buddhalaiset kunnioittavat "pyhiä kirjoja", ja yleensä he sen vuoksi kunnioittavat Raamattua. Sen sijaan että viipyisit kauan buddhalaisessa filosofiassa, esitä Raamatun myöntyen sanoma. Kerro heille, että Raamattu ei ole vain inhimillistä filosofiaa, vaan ihmiskunnan Luojan, Jehova Jumalan, arvovaltainen sana. Kysy kohteliaasti, voisitko näyttää heille erään kiinnostavan kohdan tästä pyhästä kirjasta, Raamatusta. 3) Monet buddhalaiset ovat hyvin kiinnostuneita rauhasta ja perhe−elä−mästä ja haluavat viettää moraalista elämää. Usein he keskustelevat mielellään mistä tahansa näistä asioista. 4) Osoita, että Raamattu kiinnittää huomion

maata hallitsevaan vanhurskaaseen taivaalliseen hallitukseen, joka on todellinen ratkaisu ihmiskunnan edessä oleviin ongelmiin. Raamattu selittää maan tulevaisuuden ja suurenmoisen odotteen elää ikuisesti maallisessa paratiisissa. *5)* Voisit osoittaa, että Raamattu selittää elämän alkuperän, elämän tarkoituksen, kuolleiden tilan ja ylösnousemustoivon sekä syyn pahuuden olemassaoloon. Jumalan sanan selvien totuuksien ystävällinen esittäminen herättää arvostavaa vastakaikua lampaankaltaisten ihmisten sydämessä.

Kirjanen *In Search of a Father* on valmistettu erityisesti vilpittömien buddhalaisten auttamiseksi.

KUN JOKU SANOO: 'OLEN HINDU'

Sinun on hyvä tietää, että hindufilosofia on hyvin monimutkainen ja että se ei ole normaalin logiikan mukainen. Sinun voi olla hyödyllistä pitää mielessäsi seuraavat seikat: 1) Hindulaisuus opettaa, että Brahman−jumaluu−dessa on kolme ilmenemismuotoa: Brahma (luoja), Visnu (säilyttäjä) ja Siva (tuhooja). Hindut eivät kuitenkaan ajattele Brahmanin olevan persoona, jolla on yksilöllinen olemassaolo. 2) Hindut uskovat, että kaikissa elollisissa on sielu, joka ei koskaan kuole, että sielu käy läpi melkein loputtoman sarjan jälleensyntymisiä, että teot (karma) ratkaisevat, mihin muotoon se syntyy uudelleen, että tästä "loputtomasta kierrosta" vapautuminen on mahdollista vain tukahduttamalla kaikki fyysiset halut ja että jos joku pääsee tähän, hänen sielunsa yhtyy kaikkeuden korkeimpaan voimaan. 3) Yleensä hindut kunnioittavat toisia uskontoja. Hindut uskovat, että vaikka uskonnot opettavat keskenään ristiriitaisia oppeja, ne kaikki johtavat samaan totuuteen.

Sen sijaan että yrittäisit keskustella hindufilosofian monimutkaisuuksista, esitä Pyhässä Raamatussa olevia tyydyttäviä totuuksia. Jehovan rakkaudelliset järjestelyt elämän saamiseksi ovat avoinna kaikenlaisille ihmisille, ja hänen Sanansa selvät totuudet tavoittavat niiden sydämen, jotka tuntevat vanhurskauden nälkää ja janoa. Vain Raamattu esittää todella hyvin perustellun toivon tulevaisuudesta; vain Raamattu antaa todella tyydyttäviä vastauksia koko ihmiskunnan edessä oleviin tärkeisiin kysymyksiin. Anna heille tilaisuus kuulla nämä vastaukset. On kiinnostavaa, että eräs hindujen *Rigvedan* hymni (10. 121) on nimeltään "Tuntemattomalle Jumalalle". Joissakin tapauksissa havaitset ehkä sopivaksi viitata tähän samalla tavoin kuin apostoli Paavali viittasi "Tuntemattomalle Jumalalle" Ateenaan pystytettyyn alttariin. (Apt. 17:22, 23) On kiinnostavaa, että hindtjjtftnala Visnun nimi ilman V−kirjainta on *is−nuh* , joka kaldean kielellä merkitsee "mies Nooa". Osoita, että Raamattu sanoo Nooan päivien maailmanlaajuisen vedenpaisumuksen merkityksestä. Niitä, joita odote loputtomasta jälleensyntymisestä ahdistaa, voidaan auttaa sivulla 131 pääotsikon "Jälleensyntyminen" alla olevalla aineistolla.

Kirjaset *The Path of Divine Truth Leading to Liberation* ja *From Kuruk−shetra to Armageddon − And Your Survival* sisältävät tietoa, joka on hyvin hyödyllistä vilpittömille hinduille.

KUN JOKU SANOO: 'OLEN JUUTALAINEN'

Ota ensin selvää siitä, missä mielessä henkilö pitää itseään juutalaisena. Vain harvat ovat uskonnollisia. Monille juutalaisena oleminen on vain kansalaisuuteen liittyvä asia.

Seuraavassa muutamia seikkoja, jotka on hyödyllistä pitää mielessä: 1) Uskonnolliset juutalaiset pitävät Jumalan nimen lausumista kiellettynä. 2) Monet juutalaiset pitävät "Raamattua" kristillisenä kirjana, mutta jos puhut "Heprealaisista

kirjoituksista", "Kirjoituksista" tai "Toorasta", niin se ei herätä ongelmaa. 3) Perinteellä on keskeinen asema heidän uskossaan, ja monet uskonnolliset juutalaiset pitävät sitä yhtä arvovaltaisena kuin Kirjoituksia. 4) He saattavat liittää Jeesuksen Kristuksen siihen julmaan vainoon, jota juutalaiset ovat kärsineet kristikunnan käsissä Jeesuksen nimessä. 5) He uskovat usein, että Jumala vaatii juutalaisia noudattamaan sapattia, mihin uskomukseen sisältyy rahan käsittelemisestä pidättyminen tuona päivänä.

Voisit yhteisen pohjan luomiseksi sanoa: 1) 'Olette epäilemättä samaa mieltä siitä, että taustastamme riippumatta me kaikki joudumme kohtaamaan nykymaailmassa paljon samanlaisia vaikeuksia. Uskotteko, että tätä sukupolvea vaivaaviin suuriin ongelmiin on todella olemassa pysyvää ratkaisua? (Ps. 37:10, 11, 29; Ps. 146:3−5; Dan. 2:44)' 2) 'Me emme kuulu kristikuntaan emmekä usko kolminaisuuteen, mutta me palvomme Aabrahamin Jumalaa. Me olemme erityisen kiinnostuneita uskonnollisesta totuudesta. Saanko kysyä, minkä perusteella te ratkaisette, mikä on totta, varsinkin kun otetaan huomioon se, että juutalaisten keskuudessa vallitsee eri uskomusten suhteen suuria eroavuuksia? ... (5. Moos. 4:2; Jes. 29:13, 14; Ps. 119:160)' 3) 'Me olemme hyvin kiinnostuneita siitä Jumalan Aabrahamille antamasta lupauksesta, että hänen siemenensä välityksellä kaikkiin kansoihin kuuluvat ihmiset voivat saada siunauksia. (1. Moos. 22:18)'

Jos henkilö ilmaisee uskon puutetta Jumalaa kohtaan, kysy, onko hän aina ajatellut siten. Sitten voit ehkä keskustella siitä, miksi Jumala on sallinut pahuutta ja kärsimystä. Natsien toimeenpaneman juutalaisten joukkotuhon muistot ovat saaneet monet juutalaiset ajattelemaan tätä.

Jos keskustelette Jumalan nimen käyttämisen tärkeydestä, ota ensin selvää, mitä puhuteltava ajattelee siitä. Osoita, että 2. Mooseksen kirjan 20:7 kieltää lausumasta turhaan Jumalan nimeä, mutta *se ei kiellä käyttämästä sitä kunnioittaen.* Keskustelkaa sitten esimerkiksi seuraavien raamatunkohtien pohjalta: 2. Mooseksen kirja 3:15 (tai Psalmit 135.13); 1. Kuningasten kirja 8:41−43; Jesaja 12:4; Jeremia 10:25; Malakia 3:16.

Kun keskustelette Messiaasta: 1) Puhu ensin hänen suudessa saatavista tulevista siunauksista, älä hänen henkilöllisyydestään. 2) Keskustelkaa sitten raamatunkohdista, jotka viittaavat *persoonalliseen* Messiaaseen. (1. Moos. 22:17, Sak. 9:9, 10; Dan. 7:13, 14) 3) Sinun voi olla tarpeellista käsitellä Messiaan *kahta* tulemusta. (Vertaa Danielin 7−.13, 14:ää Danielin 9:24−26:een.) 4) Kun viittaat Jeesukseen, korosta samalla Jumalan tarkoituksen asteittaista etenemistä. Mainitse, että kun Jeesus opetti, oli lähellä aika, jolloin Jumala salli toisen temppelin tuhoutua, eikä sitä koskaan rakennettu uudelleen. Mutta Jeesus korosti Lain ja Profeettojen *täyttymistä* ja suurenmoista tulevaisuutta, joihin ne kiinnittivät uskoa omaavien huomion.

KUN JOKU SANOO: 'OLEN MUSLIMI'

Seuraavassa on joitakin mielessä pidettäviä asioita: 1) Koraani on heidän tärkein "pyhä kirjansa". Jotkut myöntävät, että Raamattu on Jumalan sana, mutta he uskovat Koraanin tulleen sen tilalle. 2) He uskovat, että on vain yksi tosi Jumala. 3) He sanovat, että Jeesus oli yksi profeetoista kuten Muhammedkin ja että Muhammed (570−632 ya.) oli Jeesuksen ennustama Puolustaja. He uskovat, että Muhammed oli viimeinen ja tärkein profeetta. 4) He uskovat ehdottomasti, ettei Jumalalla ole poikaa.

Yhteinen pohja voidaan joskus luoda seuraavilla tavoilla: 1) Voisit sanoa: 'Olen tullut keskustelemaan kanssanne Jumalan sanasta. Se kertoo elämän ongelmista, joita teidän ja minun kaltaiseni ihmiset kokevat, ja osoittaa, mikä on todellinen ratkaisu.'

Keskustelkaa sitten Valtakunnasta. 2) Voisit sanoa: 'Minä en usko kristikunnan kolminaisuuteen. Palvon yhtä tosi Jumalaa, taivaan ja maan Luojaa.' 3) 'Tehän uskotte, että Jeesus (tai Mooses) oli profeetta. . . . Oliko hän tosi profeetta? . . . Silloin se mitä hän sanoi oli Jumalasta, ja jos muut opetukset eivät ole sopusoinnussa sen kanssa, niiden täytyy olla jostakin muusta lähteestä, eikö niin?' Käytä sitten Jeesuksen (tai Mooseksen) lausuntoja keskustelun pohjana.

Jos he esittävät hyvin voimakkaita väitteitä uskomuksistaan, voi olla hyödyllistä pyytää heitä tahdikkaasti näyttämään Koraanista suura (luku) ja jae, jossa tuo asia esitetään. (Odota heidän etsiessään sitä.) Kun he eivät pysty löytämään sitä, jotkut ilmaisevat suurempaa halukkuutta kuunnella, mitä sinä näytät heille Raamatusta.

Mahdollisia keskustelunaiheita: l) Luotuasi perustuksen yllä mainittuun tapaan voisit ehkä näyttää, mitä Jumala sanoi Moosekselle persoonanimestään. (2. Moos. 3:15; 5. Moos. 6:4, 5) 2) Tämän kirjan pääotsikoiden "Kohtalo" ja "Kärsimykset" alla olevaa aineistoa voidaan käyttää joidenkuiden auttamiseksi ymmärtämään, että Jumala ei ole vastuussa siitä epäoikeudenmukaisuudesta ja kärsimyksestä, jota he kokevat, ja että pysyvä vapautus tulee Jumalan valtakunnan välityksellä. 3) Jos sinulta kysytään käsitystäsi 'Puolustajasta', voit viitata siihen, miten Jeesus puhui siitä, ja osoittaa, että se ei ole persoona ja että se muistuttaisi hänen opetuslapsiaan kaikesta, mitä Jeesus oli opettanut heille, eikä suinkaan aloittaisi uutta uskontoa. (Joh. 14:26, *KR, UM;* Apt−1:8) 4) Jos herää vastaväite, että Jumalalla ei voi olla Poikaa, voisit yrittää perustella asiaa. Se, että Jumalalla on Poika, ei merkitse, sitä. että hän on ollut sukupuolisuhteissa naisen kanssa. Mutta Jumala on oioja. Koska hän antaa elämän luomuksilleen, eikö häntä itseään voida sanoa heidän Isäkseen? Hän sanoo aivan ensimmäistä luomustaan Pojakseen. Hän kutsuu enkeleitä Jumalan pojiksi, ja hän sanoo Aadamia pojakseen. Miksi? Koska hän antoi heille elämän. Miten Jeesus sikisi Mariassa? Ei siten, että Maria olisi ollut sukupuolisuhteissa Jumalan kanssa, vaan kuten Raamattu sanoo, pyhän hengen välityksellä, saman vaikuttavan voiman, jota Jumala käytti luomisessa. − Matt. 3:17; 16:16, 17; Luuk. 1:35.

Kirjanen *The Time for True Submission to God* voi auttaa suuresti vilpittömiä muslimeja ymmärtämään Jumalan tarkoitusta.

Aadam ja Eeva

Määritelmä: Aadam oli ensimmäinen ihmisluomus. Heprealainen sana *'a−dam'on* oikein kääntää myös vastineilla "ihminen" ja "ihmiskunta". Eeva, ensimmäinen nainen, oli Aadamin vaimo.

Olivatko Aadam ja Eeva ainoastaan vertauskuvallisia (kuviteltuja) ihmisiä?

Onko järjenvastaista uskoa, että me kaikki polveudumme samoista alkuperäisistä vanhemmista?

"Tiede vahvistaa nyt sen, mitä useimmat suuret uskonnot ovat jo kauan saarnanneet: Kaikkien rotujen ihmiset polveutuvat − −samasta ensimmäisestä ihmisestä." − Amram Scheinfeld, *Heredi−ty in Humans* (Philadelphia ja New York 1972) s. 238.

"Raamatun kertomus Aadamista ja Eevasta, koko ihmissuvun isästä ja äidistä, esitti vuosisatoja sitten saman totuuden, minkä tiede on osoittanut nykyään: että kaikki maan kansat ovat yhtä perhettä ja yhteistä sukujuurta." − Ruth Benedict ja Gene Welt−fish, *The Races of Mankind* (New York 1978) s. 3.

Apt. 17:26: "[Jumala] teki yhdestä ihmisestä jokaisen ihmisten muodostaman kansan, niin että he asuvat koko maan pinnalla."

Esittääkö Raamattu Aadamin pelkästään koko varhaista ihmiskuntaa edustavana vertauskuvallisena ihmisenä?

Juud. 14: "Heistä myös seitsemäs Aadamista, Hanok, profetoi." (Hanok ei ollut seitsemäs koko varhaisesta ihmiskunnasta.)

Luuk. 3:23−38: "Jeesus itse oli työnsä aloittaessaan noin kol−mekymmentävuotias ja oli − − Daavidin, − − Aabrahamin, − −Aadamin − − poika." (Daavid ja Aabraham ovat tunnettuja historiallisia henkilöitä. Eikö siksi ole järkevää päätellä, että Aadam oli todellinen ihminen?)

Moos. 5:3: "Kun Aadam oli sadan kolmenkymmenen vuoden vanha, syntyi hänelle poika, joka oli hänen kaltaisensa, hänen kuvansa, ja hän antoi hänelle nimen Seet." (Seet ei varmasti syntynyt kaikille varhaisille ihmisille, eivätkä kaikki varhaiset ihmiset saaneet poikia 130−vuotiaana.)

Edellyttääkö maininta, jonka mukaan käärme puhui Eevalle, sitä, että kertomus on vertauskuvallinen?

1. Moos. 3:1−4: "Mutta käärme oli kavalin kaikista kedon eläimistä, jotka Herra Jumala oli tehnyt; ja se sanoi vaimolle: 'Onko Jumala todellakin sanonut: "Älkää syökö kaikista paratiisin puista"?' Niin vaimo vastasi käärmeelle: '− − Jumala [on] sanonut: "Älkää syökö siitä älkääkä koskeko siihen, ettette kuolisi".' Niin käärme sanoi vaimolle: 'Ette suinkaan kuole.' "

Joh. 8:44: "[Jeesus sanoi:} Panettelija − − on valehtelija ja *valheen isä."* (Panettelija oli siis ensimmäisen, Eedenissä esitetyn valheen esittäjä. Hän käytti käärmettä näkyvänä puhetorvena. 1. Mooseksen kirjan kertomus ei käytä kuviteltuja luomuksia esittääkseen jonkin opetuksen. Ks. myös Ilm. 12:9.)

Kuvaus: Ei ole epätavallista, että vatsastapuhuja saa näyttämään siltä kuin hänen äänensä tulisi jostakin muusta lähteestä. Vrt. 4. Mooseksen kirjan 22:26−31:een, jonka mukaan Jehova pani Bileamin aasintamman puhumaan.

Jos "ensimmäinen ihminen Aadam" oli vain vertauskuvallinen, niin miten on "viimeisen Aadamin", Jeesuksen Kristuksen, laita?

1. Kor. 15:45, 47: "On myös kirjoitettu: 'Ensimmäisestä ihmisestä Aadamista tuli elävä sielu.' Viimeisestä Aadamista tuli elämää antava henki. Ensimmäinen ihminen on maasta ja tehty tomusta; toinen ihminen on taivaasta." (Sen kieltäminen, että Aadam oli todellinen henkilö, joka teki syntiä Jumalaa vastaan, merkitsee sen epäilemistä, kuka Jeesus Kristus todellisuudessa oli. Se puolestaan merkitsee sen syyn kieltämistä, jonka vuoksi Jeesuksen oli tarpeellista antaa henkensä ihmiskunnan puolesta, ja se vuorostaan merkitsee kristillisen uskon hylkäämistä.

Miten Jeesus itse suhtautui 1. Mooseksen kirjan kertomukseen?

Matt. 19:4, 5: "[Jeesus] sanoi: 'Ettekö ole lukeneet [1. Mooseksen kirjan 1:27; 2:24:stä], että hän, joka loi heidät [Aadamin ja Eevan], teki heidät alusta pitäen mieheksi ja naiseksi ja sanoi: "Tästä syystä mies jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, ja ne kaksi tulevat olemaan yhtä lihaa"?' " (Koska Jeesus uskoi 1. Mooseksen kirjan kertomuksen perustuvan tosiasioihin, niin eikö meidänkin tulisi uskoa?)

Joku voi sanoa:

'Aadamin synti oli Jumalan tahto, Hän oli niin suunnitellut'

Voisit vastata: 'Monet ovat sanoneet niin. Mutta jos minä tekisin jotakin, mitä te haluatte minun tekevän, niin tuomitsisitteko minut siitä? . . . Jos siis Aadamin synti oli Jumalan tahdon mukainen, niin miksi Aadam ajettiin pois Eedenistä syntisenä? (1. Moos. 3:17−19, 23, 24)'

Tai voisit sanoa: Tuo on kiinnostava näkökohta, ja kysymys onkin siitä, millainen persoona Jumala todella on. Olisiko teistä oikeudenmukaista tai rakkaudellista tuomita joku sellaisesta, mitä itse halusitte hänen tekevän?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Jehova on rakkauden Jumala. (1. Joh. 4:8) Kaikki hänen menettelynsä ovat oikeudenmukaisia. (Ps. 37:28; 5. Moos. 32:4) Jumalan tahto ei ollut, että Aadam tekisi syntiä; hän varoitti Aadamia siitä. (1. Moos. 2:17)' 2) 'Jumala salli Aadamin, niin kuin hän sallii meidänkin, käyttää valinnanvapauttaan sen suhteen, mitä hän tekisi. Täydellisyys ei estänyt käyttämästä vapaata tahtoa ja olemasta tottelematon. Aadam päätti kapinoida Jumalaa vastaan huolimatta varoituksesta, jonka mukaan siitä olisi seurauksena kuolema.' (Ks. myös pääaihetta "Kohtalo: määräsikö Jumala ennalta Jaakobin ja Eesaun kohtalon")

Abortti

Määritelmä: Abortti merkitsee sellaisen alkion tai sikiön poistumista kohdusta, joka ei normaalisti pysty elämään sen ulkopuolella. Spontaani abortti eli itsestään tapahtuva raskauden keskenmeno saattaa johtua inhimillisestä epätäydellisyydestä tai onnettomuudesta. Tarkoituksellisesti aiheutettu abortti pelkästään ei−toivotun lapsen syntymän välttämiseksi merkitsee ihmiselämän tahallista tuhoamista.

Miten ihmiselämän Alkulähteen tulisi vaikuttaa näkemykseemme tästä asiasta?

Apt. 17:28: "Hänessä [Jumalassa] meillä on elämä ja me liikumme ja olemme olemassa." Ps. 36:10: "Sinun [Jehova Jumalan] tykönäsi on elämän lähde."

Room. 14:12: "Kukin meistä on tekevä itsestään tilin Jumalalle."

Pitääkö Jehova lapsen elämää kallisarvoisena jo sen hedelmöitymisen jälkeisissä hyvin varhaisissa kehitysvaiheissa?

Ps. 139:13−16, *UM:* "Sinä [Jehova] pidit minut suojattuna äitini kohdussa. − − Sinun silmäsi näkivät jo minun alkioni, ja sinun kirjaasi oli kirjoitettu kaikki sen osat."

Onko Jumala koskaan sanonut, että ihminen vaadittaisiin tilille syntymättömälle lapselle aiheutetusta vahingosta?

2. Moos. 21:22, 23: "Jos miehet tappelevat keskenänsä ja loukkaavat raskasta vaimoa, niin että hän synnyttää kesken, mutta vahinkoa ei tapahdu, niin sakotettakoon syyllistä vainion miehen vaatimuksen ja riidanr alkaisi j äin harkinnan mukaan. Mutta jos vahinko tapahtuu, niin annettakoon henki hengestä." (Jotkin käännökset antavat ymmärtää, että ratkaisevaa tässä Israelille annetussa laissa oli se mitä tapahtui äidille, ei se mitä tapahtui sikiölle. Alkuperäinen heprealainen teksti viittaa kuitenkin niin äidille kuin lapsellekin tapahtuneeseen vahinkoon.)

Kuinka vakavaa on tuhota tahallisesti ihmiselämä sellaisesta syystä, jota Jumala ei hyväksy?

1. Moos. 9:6: "Joka ihmisen veren vuodattaa, hänen verensä on ihminen vuodattava, sillä Jumala on tehnyt ihmisen kuvaksensa."

1. Joh. 3:15: "[Ei] kenelläkään tappajalla ole ikuista elämää, joka pysyisi hänessä."

2. Moos. 20:13, *UM:* "Et saa murhata."

Oikeuttaako lääkärin mielipide, jonka mukaan täysiaikaiseksi jatkuva raskaus vahingoittaisi äidin terveyttä, suorittamaan abortin?

Lääketieteelliset mielipiteet ovat joskus vääriä. Olisiko oikein surmata ihminen siksi, että hän *saattaisi* vahingoittaa lähimmäistään? Jos *synnytyshetkellä* on tehtävä valinta äidin ja lapsen elämän välillä, asianomaisten on tehtävä tuo valinta. Lääketieteellisten menetelmien kehittyminen monissa maissa on kuitenkin tehnyt tuon tilanteen hyvin harvinaiseksi.

Joku voi sanoa:

'Mutta minulla on oikeus päättää siitä mikä koskee omaa ruumistani'

Voisit vastata: 'Voin hyvin ymmärtää, miltä teistä tuntuu. Nykyään toiset polkevat hyvin usein oikeuksiamme; monet eivät välitä vähääkään, miten toisten käy. Mutta Raamattu esittää ohjeita, jotka voivat suojella meitä. Hyötyäksemme niistä meidän täytyy kuitenkin suostua kantamaan myös vastuut.'

Sitten voisit ehkä lisätä: 1) 'Monet äidit ovat joutuneet lastensa isän hylkäämäksi. Mutta kodissa, jossa sekä mies että vaimo elävät Raamatun mittapuitten mukaan, aviomies todella rakastaa vaimoaan ja lapsiaan ja pysyy uskollisesti heidän luonaan ja huolehtii heistä. (1. Tim. 5:8; Ef. 5:28−31)' 2) 'Jotta me henkilökohtaisesti saisimme sellaista rakkautta ja kunnioitusta osaksemme, meidänkin täytyy soveltaa Raamatun mittapuita siihen, miten suhtaudumme perheemme jäseniin. Miten meidän Raamatun mukaan tulisi suhtautua lapsiin, jotka saatamme maailmaan? (Ps. 127:3; vrt. Jes. 49:15.)'

Ajankohdat

Määritelmä: Ajankohdat ilmaisevat ajan, jolloin tapahtumat sattuvat. Raamattu ilmaisee ajankohtia, jotka koskevat yksilöiden elinaikaa, joidenkin hallitsijoiden hallituskautta tai muita huomattavia tapahtumia. Raamattu sisältää ainoan täydellisen ajanlaskun, joka ulottuu taaksepäin aina Aadamin luomisaikaan saakka. Raamatun ajanlasku osoitti myös tarkasti etukäteen ajan, jolloin jotkin tärkeät, Jumalan tarkoituksen toteutumiseen liittyvät tapahtumat sattuisivat. Nykyään suurimmassa osassa maailmaa suosittua gregoriaanista kalenteria alettiin käyttää vasta vuonna 1582. Maalliset lähteet eivät ole aina samaa mieltä muinaisen historian tapahtumien ajankohdista. Jotkin tärkeät ajankohdat, kuten esimerkiksi Babylonin kukistuminen vuonna 539 eaa. ja niin ollen juutalaisten paluu vankeudesta vuonna 537 eaa., on kuitenkin pystytty vahvistamaan. (Esra 1:1−3) Käyttäen tällaisia ajankohtia lähtökohtina on mahdollista ilmaista nykyään käytössä olevan kalenterin mukaisesti muinaisten Raamatun tapahtumien ajankohdat.

Ovatko tiedemiehet osoittaneet, että ihmisiä on ollut maan päällä miljoonia vuosia, eikä ainoastaan joitakin tuhansia vuosia, kuten Raamattu osoittaa?

Tiedemiesten käyttämät ajoitusmenetelmät rakentuvat olettamuksille, jotka voivat olla käyttökelpoisia mutta johtavat usein hyvin ristiriitaisiin tuloksiin. Siksi heidän esittämiään ajankohtia korjataan jatkuvasti.

New Scientist −lehdessä esitettiin 18. 3. 1982 seuraava selonteko: " Tuntuu käsittämättömältä, että vain vuosi sitten esitin sellaisia lausuntoja kuin esitin.' Näin sanoi Richard Leakey viime perjantai−iltana Kuninkaallisen tiedeinstituutin hienostuneen yleisön edessä pitämässään puheessa. Hän oli tullut kertomaan, että se sovinnainen käsitys, jota hän niin äskettäin oli ilmaissut kan− , naitavansa BBC:n tuottamassa televisiosarjassaan *Ihmiskunnan synty*, oli 'todennäköisesti väärä useissa tärkeissä kysymyksissä'. Merkittävintä oli se, että hän pitää nyt ihmisen vanhinta esi−isää huomattavasti nuorempana kuin 15−20 miljoonaa vuotta, jonka ajan puolesta hän niin kovasti puhui televisiossa." − S. 695.

Aika ajoin kehitetään uusia ajoitusmenetelmiä. Kuinka luotettavia ne ovat? Termoluminesenssinä tunnetusta menetelmästä *New Encyclopedia Britannica* (1976, Macropaedia, 5. osa, s. 509) sanoo,: "Tällä hetkellä termoluminesenssi−iänmäärityksen asema perustuu suurimmaksi osaksi pikemminkin toiveisiin kuin saavutuksiin." Myös *Science−lehti* (28. 8. 1981, s. 1003) sanoo, että erään luurangon iäksi saatiin aminohappoajoituksella (rasemi−sointimenetelmällä) 70 000 vuotta mutta radioaktiivisella iänmäärityksellä ainoastaan 8300 tai 9000 vuotta.

Popular Science (marraskuu 1979, s. 81) kertoo fyysikko Robert Gentryn "uskovan, että kaikki radioaktiivisen hajoamisen perusteella tehdyt iänmääritykset saattavat olla ei vain muutamien vuosien vaan kokonaisten suuruusluokkien verran hakoteillä". Tuo artikkeli osoittaa hänen havaintojensa viittaavan siihen johtopäätökseen, että "3,6 miljoonan vuoden asemesta ihminen on ehkä ollut maan päällä vasta joitakin tuhansia vuosia".

Tulee kuitenkin huomata, että tiedemiesten käsityksen mukaan itse maa on paljon vanhempi kuin ihminen. Raamattu ei ole ristiriidassa sen kanssa.

Laskettiinko ennen vedenpaisumusta eläneiden, Raamatun mainitsemien ihmisten ikä samanlaisina vuosina, joita me käytämme?

Jos ajateltaisiin, että "vuosien" täytyi vastata meidän kuukausiamme, niin Enos olisi tullut isäksi seitsenvuotiaana ja Keenan olisi ollut vasta viisivuotias saadessaan pojan. (1. Moos. 5:9, 12) Tämä on selvästi mahdotonta.

Vedenpaisumuksen yhteydessä esitetty yksityiskohtainen ajanlasku ilmaisee tuona aikana käytettyjen kuukausien ja vuosien pituuden. 1. Mooseksen kirjan 7:11, 24:n ja 8:3, 4:n vertaaminen osoittaa, että viisi kuukautta (2. kuukauden 17. päivästä 7. kuukauden 17. päivään) vastasi 150:tä päivää eli viittä 30−päiväistä kuukautta. "Kymmenes kuukausi" mainitaan erikseen, ja sen jälkeen mainitaan kuluneen aikaa, ennen kuin seuraava vuosi alKol. (1. Moos. 8:5, 6, 8, 10, 12−14) Ilmeisesti heidän vuotensa koostui kahdestatoista 30−päiväisestä kuukaudesta. Jo hyvin varhain kuu−kalenteria tarkistettiin aika ajoin aurinko vuoden pituuden mukaan, kuten ilmenee siitä, että israelilaiset viettivät *nimenomaiseen vuodenaikaan* liittyviä korjuujuhlia *nimenomaisina päivinä.* Siten juhlat sattuivat jatkuvasti oikeaan vuodenaikaan. − 3. Moos 23:39.

Muista, että Jumala teki ihmiset elämään ikuisesti. Aadamin synti johti kuolemaan. (1. Moos. 2:17; 3:17−19; Room. 5:12) Ennen vedenpaisumusta eläneet olivat lähempänä täydellisyyttä kuin me olemme nykyään, ja siksi he elivät paljon kauemmin. Mutta jokainen kuoli tuhannen vuoden kuluessa.

Miksi Jehovan todistajat sanovat, että Jumalan valtakunta perustettiin vuonna 1914?

Kaksi todistusketjua viittaa tuohon vuoteen: 1) Raamatun ajanlasku ja 2) ennustusten täyttymykseksi vuodesta 1914 lähtien sattuneet tapahtumat. Tässä tarkastelemme ajanlaskua. Ks. ennustusten täyttymystä pääotsikosta "Viimeiset päivät".

Lue Danielin 3:31−4:14. Kolmannen luvun jakeet 17−34 osoittavat, että tämä ennustus täyttyi Nebukadnessarissa. Mutta sillä on myös suurempi täyttymys. Mistä tiedämme sen? Danielin 3:33 ja 4:14 osoittavat, että Jumalan kuningas Nebukadnessarille antama uni koskee Jumalan valtakuntaa ja Jumalan lupausta antaa se "kenelle hän tahtoo, − − ihmisistä halvimmalle". Koko Raamattu osoittaa Jehovan tarkoituksen olevan, että hänen oma Poikansa, Jeesus Kristus, hallitsee Hänen edustajanaan ihmiskuntaa. (Ps. 2:1−8; Dan. 7:13, 14; 1. Kor. 15:23−25; Ilm. 11:15; 12:10) Raamatun kuvaus Jeesuksesta osoittaa, että hän oli tosiaan "ihmisistä halvin". (Fil. 2:7, 8; Matt. 11:28−30) Tämä profeetallinen uni viittaa siis aikaan, jolloin Jehova antaisi ihmiskunnan hallitusvallan omalle Pojalleen.

Mitä piti tapahtua sillä välin? Ihmiskuntaan kohdistuvalla hallitusvallalla, jota puu ja sen kanto edustivat, olisi "eläimen sydän". (Dan. 4:13) Petojen ominaisuuksia ilmaisevat hallitukset olisivat vallitsevina ihmiskunnan historiassa. Nykyään käytetään karhua yleisesti edustamaan Neuvostoliittoa, kotkaa edustamaan Yhdysvaltoja, leijonaa edustamaan Isoa−Britanniaa ja lohikäärmettä edustamaan Kiinaa. Raamattukin käyttää petoja vertauskuvina maailman hallituksista ja koko maailmanlaajuisesta ihmisen hallitusvallan järjestelmästä, joka on Saatanan vaikutuksen alaisuudessa. (Dan. 7:2−8, 17, 23; 8:20−22; Ilm. 13:1, 2) Kuten Jeesus osoitti asiainjärjestelmän päättymistä koskevassa profetiassaan, Jerusalem olisi "kansojen tallattavana, kunnes kansain määräajat" täyttyisivät. (Luuk. 21:24) "Jerusalem" edusti Jumalan valtakuntaa, koska sen kuninkaiden sanottiin istuvan

"Herran valtakunnan valtaistuimella". (1. Aikak. 28:4, 5; Matt. 5:34, 35) Petojen edustamat pakanahallitukset 'tallaisivat' siis Jumalan valtakunnan oikeutta johtaa ihmisten asioita ja hallitsisivat sen sijaan itse Saatanan vallan alaisina. − Vrt. Luuk. 4:5, 6.

Kuinka kauan näiden hallitusten sallittaisiin olla vallassa, ennen kuin Jehova antaisi Valtakunnan Jeesukselle Kristukselle? Danielin 4:13 sanoo: "seitsemän aikaa". Raamattu osoittaa, että profeetallista aikaa laskettaessa päivä lasketaan vuodeksi. (Hes. 4:6; 4. Moos. 14:34) Kuinka monta "päivää" sitten on kysymyksessä? Ilmestyksen 11:2, 3 osoittaa selvästi, että 42 kuukautta *(3Vi* aikaa eli vuotta) lasketaan tuossa profetiassa 1260 päiväksi. Seitsemän vuotta olisi kaksi kertaa tuo aika eli 2520 päivää. Säännön "päivä vuodeksi luettuna" soveltaminen johtaisi 2520 vuoteen.

Milloin noita "seitsemää aikaa" alettiin laskea? Sen jälkeen kun babylonialaiset suistivat Sidkian, Jumalan esikuvallisen valtakunnan viimeisen kuninkaan, valtaistuimelta Jerusalemissa. (Hes. 21:25−27) Lopulta vuoden 607 eaa. lokakuun alkuun mennessä

"SEITSEMÄN AJAN" LASKEMINEN

"Seitsemän aikaa" = 7 x 360 = 2520 vuotta

Raamatullinen "aika" eli vuosi = 12 x 30 päivää = 360 päivää. (Ilm. 11:2,3; 12:6, 14)
"Seitsemän ajan" täyttymyksessä kukin päivä vastaa yhtä vuotta. (Hes. 4:6; 4. Moos. 14:34)

Lokakuun alku 607 eaa. − 31. joulukuuta 607 eaa.	= 1/4	vuotta
1. tammikuuta 606 eaa. − 31. joulukuuta 1 eaa.	= 606	vuotta
1. tammikuuta 1 ya. − 31. joulukuuta 1913	=1913	vuotta
1. tammikuuta 1914 − lokakuun alku 1914	= 3/4	vuotta
	Yhteensä: 2520	vuotta

juutalaisten suvereenisuus oli kokonaan hävinnyt. Juutalainen käskynhaltija Gedalja, jonka babylonialaiset olivat jättäneet hoitamaan asioita, oli salamurhattu, ja jäljelle jääneet juutalaiset olivat paenneet Egyptiin. (Jeremian luvut 40−43) Luotettava Raamatun ajanlasku osoittaa, että tämä tapahtui 70 vuotta ennen vuotta 537 eaa., jolloin juutalaiset palasivat vankeudesta; se tapahtui siis lokakuun alussa vuonna 607 eaa. (Jer. 29:10; Dan. 9:2; ks. lisää yksityiskohtia kirjasta *"Tulkoon sinun valtakuntasi"*, s. 186−189.)

Miten sitten lasketaan aika vuoteen 1914? 2520 vuoden laskeminen vuoden 607 eaa. lokakuun alusta tuo meidät vuoden 1914 lokakuun alkuun, kuten taulukosta ilmenee.

Mitä silloin tapahtui? Jehova luovutti ihmiskuntaa koskevan hallitusvallan omalle Pojalleen, Jeesukselle Kristukselle, joka oli kirkastettuna taivaissa. − Dan. 7:13, 14.

Miksi maan päällä sitten on yhä niin paljon pahuutta? Sen jälkeen kun Kristus asetettiin valtaistuimelle, Saatana ja hänen de*−moninsa heitettiin pois taivaasta alas maan päälle. (Ilm. 12:12) Kristus ei Kuninkaana ryhtynyt heti tuhoamaan kaikkia, jotka kieltäytyivät tunnustamasta Jehovan suvereenisuutta ja häntä itseään Messiaana. Sen sijaan piti suorittaa hänen ennustamansa maailmanlaajuinen saarnaamistyö. (Matt. 24:14) Hän johtaisi Kuninkaana kaikkien kansojen ihmisten jakamista: vanhurskaiksi osoittautuville annettaisiin ikuisen elämän odote ja pahat lähetettäisiin kuolemassa tapahtuvaan ikuiseen pois karsimiseen. (Matt. 25:31−46) Siihen saakka vallitsisivat "viimeisien päivien" ajaksi ennustetut hyvin vaikeat olosuhteet. Kuten otsikon "Viimeiset päivät" alla osoitetaan, nuo tapahtumat ovat olleet selvästi

nähtävinä vuodesta 1914 lähtien. Ennen kuin vuonna 1914 elossa olleen sukupolven viimeiset jäsenet ovat poistuneet näyttämöltä, kaikki ennustetut tapahtumat tulevat toteutumaan, myös "suuri ahdistus", jossa nykyinen paha maailma loppuu. − Matt. 24: 21, 22, 34.

Milloin tämän pahan maailman loppu tulee?

Jeesus vastasi: "Sitä päivää ja hetkeä ei tiedä kukaan, eivät taivaiden enkelit eikä Poika, vaan ainoastaan Isä." Kuitenkin hän sanoi myös: "Totisesti minä sanon teille, että tämä sukupolvi [joka oli elossa, kun "viimeisten päivien" "tunnusmerkki" alkoi toteutua] ei missään tapauksessa katoa, ennen kuin kaikki nämä tapahtuvat." − Matt. 24:36, 34.

Kerrottuaan tapahtumista, jotka seuraisivat Jeesuksen Kristuksen hallinnassa olevan Valtakunnan perustamista vuonna 1914, Ilmestyksen 12:12 lisää: "Iloitkaa, taivaat ja te niissä asuvat! Voi maata ja merta, koska Panettelija on tullut alas teidän luoksenne suuren vihan vallassa tietäessään, että hänellä on *lyhyt aika."*

Antikristus

Määritelmä: Antikristus merkitsee Kristusta *vastaan* tai *hänen ase−mestaan.* Nimitys soveltuu kaikkiin, jotka kieltävät sen, mitä Raamattu sanoo Jeesuksesta Kristuksesta, kaikkiin, jotka vastustavat hänen Valtakuntaansa, ja kaikkiin, jotka kohtelevat huonosti hänen seuraajiaan. Se sisältää myös yksilöt, järjestöt ja kansat, jotka väittävät valheellisesti edustavansa Kristusta tai jotka väärin katsovat olevansa Messiaan asemassa.

Puhuuko Raamattu vain yhdestä antikristuksesta?

1. Joh. 2:18: "Lapsukaiset, on viimeinen hetki, ja niin kuin olette kuulleet, että antikristus on tulossa, niin onkin nyt tullut *monia* antikristuksia; siitä me tiedämme, että on viimeinen hetki."

2. Joh. 7: "Monia eksyttäjiä on lähtenyt maailmaan, sellaisia jotka eivät tunnusta Jeesuksen Kristuksen lihaan tulemista. Tämä on eksyttäjä ja antikristus." (Huomaa, että Johanneksen 1. kirjeen 2:18:n "monista antikristuksista" puhutaan tässä kollektiivisesti "antikristuksena".)

Rajoittuuko antikristuksen tuleminen johonkin tulevaan aikaan?

1. Joh. 4:3: "Yksikään henkeytetty ilmaisu, joka ei tunnusta Jeesusta, ei ole Jumalasta. Ja tämä on sen antikristuksen henkeytetty ilmaisu, jonka olette kuulleet olleen tulossa, ja *se on jo nyt* maailmassa." (Tämä kirjoitettiin ensimmäisen vuosisadan lopul−la.)

1. Joh. 2:18: *"Niin onkin nyt* tullut monia antikristuksia; siitä me tiedämme, että on viimeinen hetki." (Johannes tarkoitti "viimeisellä hetkellä" ilmeisesti apostolisen aikakauden päättymistä. Muut apostolit olivat kuolleet, ja Johannes itse oli hyvin vanha.)

Joitakuita niistä, jotka tunnistetaan antikristukseksi:

Ne jotka kieltävät, että Jeesus on tosiaan Messias

1. Joh. 2:22: "Kuka on valehtelija, ellei se joka kieltää, että Jeesus on Kristus [eli Messias, voideltu]? Tämä on antikristus."

Kaikki jotka kieltävät, että Jeesus on Jumalan ainutlaatuinen Poika

1. Joh. 2:22: "Tämä on antikristus, se joka kieltää Isän ja Pojan." Vrt. Joh. 10:36; Luuk. 9:35.

Luopiot

1. Joh. 2:18, 19: "Onkin nyt tullut monia antikristuksia −−.*He lähtivät meistä,* mutta he eivät olleet meidän kaltaisiamme."

Ne jotka vastustavat Kristuksen tosi seuraajia

Joh. 15:20, 21: "Jos ihmiset ovat vainonneet minua, niin he vainoavat teitäkin −−. Mutta he tekevät tämän kaiken teitä vastaan minun nimeni vuoksi."

Yksilöt ja kansat, jotka vastustavat Kristusta Kuninkaana tai väittävät valheellisesti itse o levänsä Messiaan asemassa

Ps. 2:2: "Maan kuninkaat nousevat, ruhtinaat yhdessä neuvottelevat Herraa ja hänen voideltuansa [Kristusta eli Messiasta] vastaan." Ks. myös Ilm. 17:3, 12−14; 19:11−21.

Matt. 24:24: "Vääriä Kristuksia ja vääriä profeettoja nousee, ja he tekevät suuria tunnusmerkkejä ja ihmeitä eksyttääkseen siten mikäli mahdollista valitutkin."

Apostolinen seuraanto

Määritelmä: Oppi, jonka mukaan 12 apostolilla on seuraajia, joille valta on Jumalan määräyksestä siirtynyt. Roomalaiskatolisessa kirkossa piispojen sanotaan olevan ryhmänä apostolien seuraajia ja paavin väitetään olevan Pietarin seuraaja. Rooman piispojen väitetään olevan Pietarin välittömiä seuraajia, omaksuvan hänen asemansa ja suorittavan hänen tehtäviään, ja Pietarin sanotaan saaneen Kristukselta koko kirkon johtoaseman. *Ei raamatullinen opetus.*

Oliko Pietari se "kallio", jolle kirkko rakennettiin?

Matt. 16:18, *KR:* "Minä sanon sinulle: sinä olet Pietari, ja tälle kalliolle minä rakennan seurakuntani ["Kirkkoni", *JB],* ja tuonelan portit eivät sitä voita." (Huomaa tekstiyhteydestä [jakeet 13 ja 20], että keskustelussa on kysymys *Jeesuksen* henkilöllisyydestä.)

Kenen apostolit Pietari ja Paavali ymmärsivät olevan "kallio", "kulmakivi"?

Apt. 4:8−11, *KR:* "Pietari, Pyhää Henkeä täynnä, sanoi heille: 'Kansan hallitusmiehet ja vanhimmat! − − Jeesuksen Kristuksen, Nasaretilaisen, nimen kautta, hänen, jonka te ristiinnaulitsitte, mutta jonka Jumala kuolleista herätti, hänen nimensä kautta tämä seisoo terveenä teidän edessänne. Hän on "se kivi, jonka te, rakentajat, hylkäsitte, mutta joka on kulmakiveksi tullut".' "

1. Piet. 2:4−8, *KR:* "Tulkaa hänen [Herran Jeesuksen Kristuksen] tykönsä − − ja rakentukaa itsekin elävinä kivinä hengelliseksi huoneeksi − −. Sillä Raamatussa sanotaan: 'Katso, minä lasken Siioniin valitun kiven, kalliin kulmakiven; ja joka häneen uskoo, ei ole häpeään joutuva'. Teille siis, jotka uskotte, se on kallis, mutta niille, jotka eivät usko, 'on se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, tullut kulmakiveksi' ja 'kompastuskiveksi ja loukkauskallioksi'."

Ef. 2:20, *KR:* "[Te olette] apostolien ja profeettain perustukselle rakennettuja, kulmakivenä itse Kristus Jeesus."

Millainen käsitys oli Augustinuksella (jota katolinen kirkko pitää pyhimyksenä)!

"Tänä samana pappeusaikanani kirjoitin myös kirjan Dona−tuksen kirjettä vastaan − −. Eräässä tämän kirjan kohdassa sanoin apostoli Pietarista: 'Kirkko rakennettiin hänelle ikään kuin kalliolle.' − − Mutta tiedän myöhemmin hyvin usein selittäneeni Herran sanat: 'Sinä olet Pietari, ja tälle kalliolle minä rakennan Kirkkoni' niin, että se tulisi ymmärtää rakennetun Hänelle, jonka Pietari tunnusti sanoessaan: 'Sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika', ja siten Pietari, joka sai nimensä tämän kallion mukaan, edusti tälle kalliolle rakennetun Kirkon olemusta ja on saanut 'taivaan valtakunnan avaimet'. Sillä Pietarille sanottiin: 'Sinä olet Pietari', eikä: 'Sinä olet kallio.' Mutta 'kallio oli Kristus', jonka tunnustaessaan, kuten myös koko Kirkko tunnustaa, Simon nimitettiin Pietariksi." − *The Fathers of the Church − Saint Augus−tine, the Retractations* (Washington, D.C., 1968) engl. käänt. Mary I. Bogan, I kirja, s. 90.

Suhtautuivatko toiset apostolit Pietariin ikään kuin hänellä olisi ollut heidän keskuudessaan johtava asema?

Luuk. 22:24−26, *KR:* "Heidän [apostolien] välillään syntyi myös kiista siitä, kuka heistä oli katsottava suurimmaksi. Niin hän sanoi heille: 'Kansojen kuninkaat herroina niitä hallitsevat, ja niiden valtiaita sanotaan hyväntekijöiksi. Mutta älkää te niin.' " (Jos Pietari oli "kallio", niin olisiko herännyt mitään kysymystä siitä, "kuka heistä oli katsottava suurimmaksi"?)

Koska seurakunnan pää, Jeesus Kristus, on elossa, niin tarvitseeko hän seuraajia?

Hepr. 7:23−25, *KR:* "Ja noita toisia pappeja [Israelissa] on tullut useampia, koska kuolema ei sallinut heidän pysyä; mutta tällä [Jeesuksella Kristuksella] on katoamaton pappeus, sen−tähden että hän pysyy iankaikkisesti, jonka tähden hän myös voi täydellisesti pelastaa ne, jotka hänen kauttaan Jumalan tykö tulevat, koska hän aina elää rukoillakseen heidän puolestansa."

Room. 6:9, *KR:* "Tietäen, että Kristus, sittenkuin hänet kuolleista herätettiin, ei enää kuole."

Ef. 5:23, *KR:* "Kristus on seurakunnan pää."

Mitä olivat Pietarille uskotut "avaimet"?

Matt. 16:19, *KR:* "Minä olen antava sinulle taivasten valtakunnan avaimet, ja minkä sinä sidot maan päällä, se on oleva sidottu taivaissa, ja minkä sinä päästät maan päällä, se on oleva päästetty taivaissa."

Jeesus viittasi Ilmestyksessä vertauskuvalliseen avaimeen, jota hän itse käytti avatakseen etuja ja tilaisuuksia ihmisille

Ilm. 3:7, 8, *KR:* "Näin sanoo Pyhä, Totinen, jolla on Daavidin avain, hän, joka avaa, eikä kukaan sulje, ja joka sulkee, eikä kukaan avaa: − − minä olen avannut sinun eteesi oven, eikä kukaan voi sitä sulkea."

Pietari käytti hänelle uskottuja "avaimia" avatakseen (juutalaisille, samarialaisille ja pakanoille) tilaisuuden saada Jumalan henkeä silmämääränä heidän pääsemisensä taivaalliseen Valtakuntaan

Apt. 2:14-39, *KR:* "Pietari astui esiin niiden yhdentoista kanssa, korotti äänensä ja puhui heille: 'Miehet, juutalaiset ja kaikki Jerusalemissa asuvaiset, − − Jumala on hänet Herraksi ja Kristukseksi tehnyt, tämän Jeesuksen, jonka te ristiinnaulitsitte.' Kun he tämän kuulivat, saivat he piston sydämeensä ja sanoivat Pietarille ja muille apostoleille: 'Miehet, veljet, mitä meidän pitää tekemän?' Niin Pietari sanoi heille: 'Tehkää parannus ja ottakoon kukin teistä kasteen Jeesuksen Kristuksen nimeen syntienne anteeksisaamiseksi, niin te saatte Pyhän Hengen lahjan. Sillä teille ja teidän lapsillenne tämä lupaus on annettu ja kaikille, jotka kaukana ovat, ketkä ikinä Herra, meidän Jumalamme, kutsuu.' "

Apt. 8:14−17, *KR:* "Kun apostolit, jotka olivat Jerusalemissa, kuulivat, että Samaria oli ottanut vastaan Jumalan sanan, lähettivät he heidän tykönsä Pietarin ja Johanneksen. Ja tultuaan sinne nämä rukoilivat heidän edestänsä, että he saisivat Pyhän Hengen; sillä hän ei ollut vielä tullut yhteenkään heistä, vaan he olivat ainoastaan kastetut Herran Jeesuksen nimeen. Silloin he panivat kätensä heidän päällensä, ja he saivat Pyhän Hengen." (Jae 20 osoittaa, että Pietari otti johdon tässä tilaisuudessa.)

Apt. 10:24−48, *KR:* "Sen jälkeisenä päivänä he saapuivat Ke−sareaan; ja Kornelius [ympärileikkaamaton pakana] odotti heitä − −. Pietari avasi suunsa ja sanoi: − −. Kun Pietari vielä näitä puhui, tuli Pyhä Henki kaikkien päälle, jotka puheen kuulivat."

Odottiko taivas Pietarin päätösten tekoa ja noudattiko se sitten hänen johtoaan?

Apt. 2:4, 14, *KR:* "He tulivat kaikki Pyhällä Hengellä täytetyiksi ja alkoivat puhua muilla kielillä, sen mukaan mitä Henki heille puhuttavaksi antoi. − − Niin Pietari astui esiin niiden yhdentoista kanssa [sen jälkeen kun Kristus, seurakunnan pää, oli vaikuttanut heihin pyhän hengen välityksellä], korotti äänensä ja puhui heille." (Ks. jae 33.)

Apt. 10:19, 20, *KR:* "Kun Pietari yhä mietti tuota näkyä, sanoi Henki hänelle: 'Katso, kaksi miestä etsii sinua; niin nouse nyt, astu alas ja mene arvelematta heidän kanssaan [pakana Korne−liuksen kotiin], sillä minä olen heidät lähettänyt.' " Vrt. Matt. 18:18, 19.

Onko Pietari tuomari, joka ratkaisee, kuka on arvollinen pääsemään Valtakuntaan?

2. Tim 4:1, *KR:* "Kristus Jeesus − − on tuomitseva eläviä ja kuolleita."

2. Tim. 4:8, *KR:* "Tästedes on minulle talletettuna vanhurs mari, on antava minulle sinä päivänä, eikä ainoastaan minulle, vaan myös kaikille, jotka hänen ilmestymistään rakastavat."

Oliko Pietari Roomassa?

Pyhässä Raamatussa viitataan Roomaan yhdeksässä jakeessa; yksikään niistä ei sano, että Pietari oli siellä. Pietarin 1. kirjeen 5:13 osoittaa, että hän oli Babylonissa. Oliko tämä salainen viittaus Roomaan? Hänen Babylonissa olonsa oli sopusoinnussa sen kanssa, että hänen tehtäväkseen annettiin saarnata juutalaisille (kuten Galatalaiskirjeen 2:9 osoittaa), sillä Babylonissa oli suuri juutalaisväestö. Puhuessaan Babylonian Talmudin valmistamisesta *Encydopaedia Judaica* (Jerusalem 1971,15. osa, palsta 755) mainitsee ajanlaskumme ajalta juutalaisuuden "suuret oppilaitokset Babylonissa".

Jatkuuko seuraajien sarja katkeamattomana Pietarista nykyajan paaveihin?

Jesuiitta John McKenzie kirjoitti ollessaan teologian professorina Notre Damessa: "Kirkon vallan periytymisen koko ketjulle ei ole historiallisia todisteita." − *The Roman Catholic Church* (New York 1969) s. 4.

New Catholic Encyclopedia myöntää: "− − todisteiden niukkuus jättää piispanviran varhaisen kehityksen suurelta osin hämärän peittoon − −." − (1967) I osa, s. 696.

Jumalan antamaa virkamääräystä koskevilla väitteillä ei ole mitään merkitystä, jos niitä esittävät eivät tottele Jumalaa ja Kristusta

Matt. 7:21−23, *KR:* "Ei jokainen, joka sanoo minulle: 'Herra, Herra!', pääse taivasten valtakuntaan, vaan se, joka tekee minun taivaallisen Isäni tahdon. Moni sanoo minulle sinä päivänä: 'Herra, Herra, emmekö me sinun nimesi kautta ennustaneet ja sinun nimesi kautta ajaneet ulos riivaajia ja sinun nimesi kautta tehneet monta voimallista tekoa?' Ja silloin minä lausun heille julki: 'Minä en ole koskaan teitä tuntenut; menkää pois minun tykööni, te laittomuuden tekjjät.' " Ks. myös Jer. 7:9−15.

Ovatko apostolien väitetyt seuraajat noudattaneet Jeesuksen Kristuksen ja hänen apostoleittensa opetuksia ja menettelytapoja?

A Catholic Dictionary sanoo: "Rooman kirkko on apostolinen, koska sen oppina on kerran apostoleille paljastettu usko, jota se varjelee ja selittää lisäämättä siihen mitään tai ottamatta siitä mitään pois." (W. E. Addis ja T. Arnold, Lontoo 1957, s. 176) Ovatko tosiasiat yhtäpitäviä tämän kanssa?

Jumalan persoona

"Kolminaisuus on sana, jota käytetään merkitsemään kristinuskon keskeisintä oppia." − *The Catholic Encyclopedia* (1912) XV osa, s. 47.

"Sanaa kolminaisuus sen enempää kuin täsmällisesti esitettyä kolminaisuusoppiakaan ei sinänsä esiinny Uudessa testamentissa − −. Tuo oppi kehittyi vähitellen useiden vuosisatojen aikana ja monien kiistelyjen kautta." − *New Encyclopcedia Britannica* (1976) Micropaedia, X osa, s. 126.

"Raamatunselittäjät ja Raamatun teologit, sekä jatkuvasti lisääntyvä joukko roomalaiskatolilaisia, tunnustavat, ettei kenenkään pitäisi puhua kolminaisuudesta Uudessa testamentissa ilman merkittäviä varauksia. Myös dogmihistorioitsijat ja systemaattiset teologit ovat esittäneet hyvin vastaavanlaisen tunnustuksen, jonka mukaan sellainen, joka puhuu varauksettomasta kolminaisuudesta, on siirtynyt

alkukristillisyyden ajalta sanokaamme 300−luvun viimeiselle neljännekselle." − *New Catholic Encyclopedia* (1967) XIV osa, s. 295.

Pappien selibaatti

Paavi Paavali VI esitti kiertokirjeessään *Sacerdotalis Caeliba−tus* (Pappien selibaatti, 1967) selibaatin vaatimukseksi papeille, mutta hän myönsi, että "Uusi testamentti, joka sisältää Kristuksen ja apostoleiden opetukset − − ei vaadi avoimesti selibaattia pyhiltä palvelijoilta − −. Itse Jeesus ei asettanut sitä vaatimukseksi valitessaan niitä kahtatoista, eivätkä apostolitkaan vaatineet sitä niiltä, jotka johtivat ensimmäisiä kristillisiä yhteisöjä." − *The Papal Encydicals 1958−1981* (Falls Church, Virginia, USA, 1981) s. 204.

1. Kor. 9:5, *KR:* "Eikö meillä olisi oikeus kuljettaa muassamme vaimoa, uskonsisarta, niinkuin muutkin apostolit ja Herran veljet ja Keefas tekevät?" ("Keefas" on Pietarille annettu arameankielinen nimi; ks. Joh. 1:42. Ks. myös Mark. 1:29−31, jossa viitataan Simonin eli Pietarin anoppiin.)

1. Tim. 3:2, *KR:* "Niin tulee siis seurakunnan kaitsijan ["piispan", *Dy]* olla − − yhden vaimon mies ["vain kerran avioliiton solminut", *UTN]."*

Ennen kristillistä aikaa buddhalaisuus vaati pappejaan ja munkkejaan elämään selibaatissa. (Henry C. Lea, *History of Sacerdotal Celibacy in the Christian Church,* Lontoo 1932, neljäs, tarkistettu painos, s. 6) Sitäkin aikaisemmin vaadittiin Babylonian korkea−arvoisimpia pappeja elämään selibaatissa, kuten A. His−lopin kirja *The Two Babylons* kertoo. − (New York 1943) s. 219.

1. Tim. 4:1−3, *KR:* "Henki sanoo selvästi, että tulevina aikoina moniaat luopuvat uskosta ja noudattavat villitseviä henkiä ja riivaajien oppeja − − kieltävät menemästä naimisiin."

Maailmasta erossa pysyminen

Puhuessaan Yhdistyneille Kansakunnille vuonna 1965 paavi Paavali VI sanoi: "Maailman kansat pitävät Yhdistyneitä Kansakuntia sovinnon ja rauhan viimeisenä toivona; rohkenemme tuoda tänne paitsi omaamme, myös heidän kunniantekonsa ihmisarvolle ja toivolle." − *The Pope's Visit* (New York 1965) Time−Lifen erikoisraportti, s. 26.

Joh. 15:19, *KR:* "[Jeesus Kristus sanoi:] Jos te maailmasta olisitte, niin maailma omaansa rakastaisi; mutta koska te ette ole maailmasta, vaan minä olen teidät maailmasta valinnut, sentäh−den maailma teitä vihaa."

Jaak. 4:4, *KR:* "Ettekö tiedä, että maailman ystävyys on vihollisuutta Jumalaa vastaan?"

Sota−aseisiin turvautuminen

Katolinen historioitsija E. I. Watkin kirjoittaa: "Me emme voi väärän mielenylennyksen tai epärehellisen uskollisuuden takia kieltää tai jättää huomioon ottamatta sitä historiallista tosiseikkaa, niin tuskallista kuin se onkin tunnustaa, että piispat ovat johdonmukaisesti kannattaneet kaikkia maansa hallituksen käymiä

sotia. En tosiaankaan tiedä yhtään ainoaa tapausta, jossa maan papisto olisi tuominnut sodan epäoikeudenmukaiseksi − −. Olkoon virallinen teoria mikä tahansa, käytännössä katoliset piispat ovat sodan aikana noudattaneet periaatetta 'minun maani on aina oikeassa'." − *Morals and Missiles* (Lontoo 1959) toim. Charles S. Thompson, s. 57, 58.

Matt. 26:52, *KR:* "Silloin Jeesus sanoi hänelle: 'Pistä miekkasi tuppeen; sillä kaikki, jotka miekkaan tarttuvat, ne miekkaan hukkuvat.' "

1. Joh. 3:10−12, *KR:* "Siitä käy ilmi, ketkä ovat Jumalan lapsia ja ketkä perkeleen lapsia. Kuka ikinä ei tee vanhurskautta, hän ei ole Jumalasta, ei myöskään se, joka ei veljeänsä rakasta. − −meidän tulee rakastaa toinen toistamme eikä olla Kainin kaltaisia, joka oli pahasta ja tappoi veljensä."

Ovatko ne, jotka väittävät olevansa apostolien seuraajia, edellä olevan valossa tosiaan opettaneet ja noudattaneet sitä, mitä Kristus ja hänen apostolinsa opettivat ja tekivät?

Avioliitto

Määritelmä: Miehen ja naisen välinen liitto, johon he astuvat elääkseen yhdessä aviomiehenä ja vaimona Pyhässä Raamatussa esitettyjen vaatimusten mukaan. Avioliitto on Jumalan asettama. Se tekee mahdolliseksi läheisen suhteen miehen ja vaimon välillä ja antaa turvallisuuden tunteen, koska avioliitossa vallitsee rakkaudellinen ilmapiiri ja kumpikin puoliso kantaa siitä henkilökohtaisesti vastuuta. Jehova ei perustanut avioliittoa vain antaakseen miehelle läheisen toverin, joka täydentäisi häntä, vaan myös useampien ihmisten tuottamiseksi perhejärjestelyn puitteissa. Aviosuhde, jonka kristillinen seurakunta hyväksyy, tulee rekisteröidä laillisesti, mikäli suinkin mahdollista.

Onko avioituessa todella tärkeää ottaa huomioon lain vaatimukset?

Tiit. 3:1: "Muistuta jatkuvasti heitä olemaan alamaisia j a tottelevaisia hallituksille ja valloille, jotka ovat hallitsijoina." (Kun näitä ohjeita noudatetaan, liiton molempien osapuolten nimi pysyy tahrattomana ja mahdollisesti syntyvät lapset säästyvät sellaisiin kohdistuvalta häpeältä, joiden vanhemmat eivät ole keskenään naimisissa. Lisäksi avioliiton laillinen rekisteröinti suojelee perheenjäsenten omaisuusoikeuksia siinä tapauksessa, että toinen puolisoista kuolee.)

Hepr. 13:4: "Olkoon avioliitto kunniallinen kaikkien keskuudessa ja aviovuode saastuttamaton, sillä Jumala tulee tuomitsemaan haureelliset ja avionrikkojat." (On hyvin tärkeää laillistaa avioliittonsa, jotta se hyväksyttäisiin "kunniallisena". Määr^tel−lessämme "haureutta" ja "aviorikosta" meidän tulisi pitää rhie−lessämme se, mitä sanotaan Tiituksen 3:l:ssä, joka on lainattu edellä.)

1. Piet. 2:12−15: "Säilyttäkää käytöksenne hyvänä kansojen ihmisten keskuudessa, jotta he siinä, missä he puhuvat teitä vastaan kuin olisitte pahantekijöitä, teidän hyvien tekojenne johdosta, joiden silminnäkijöitä he ovat, kirkastaisivat Jumalaa hänen tarkastuspäivänään. Alistukaa Herran takia kaiken ihmisten luoman alaisuuteen: niin hyvin kuninkaan, joka on ylempi, kuin maaherrojen, jotka hän on lähettänyt määräämään rangaistuksen pahantekijöille, mutta kiittämään hyväntekijöitä. Sillä sellainen on Jumalan tahto, että te hyvää tekemällä vaientaisitte mielettömien ihmisten tietämättömän puheen."

Noudatettiinko silloin mitään "laillisia muodollisuuksia", kun Aadam ja Eeva alkoivat elää yhdessä?

1. Moos. 2:22−24: "Herra Jumala rakensi vaimon siitä kylkiluusta, jonka hän oli ottanut miehestä [Aadamista] ja toi hänet miehen luo. Ja mies sanoi: Tämä on nyt luu minun luistani ja liha minun lihastani; hän kutsuttakoon miehettäreksi, sillä hän on miehestä otettu'. Sentähden mies luopukoon isästänsä ja äidistänsä ja liittyköön vaimoonsa, ja he tulevat yhdeksi lihaksi." (Huomaa, että itse Jehova Jumala, Kaikkeuden Suvereeni, saattoi Aadamin ja Eevan yhteen. Ei ollut kyse siitä, että mies ja nainen olisivat päättäneet elää laillisesta vallasta välittämättä. Huomaa myös, että Jumala korosti tuon liiton pysyvyyttä.)

1. Moos. 1:28: "Jumala siunasi heidät [Aadamin ja Eevan], ja Jumala sanoi heille: 'Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää maa ja tehkää se itsellenne alamaiseksi; ja vallitkaa meren kalat ja taivaan linnut ja kaikki maan päällä liikkuvat eläimet.' "

(Tässä heidän liittonsa sai korkeimman laillisen Vallanpitäjän siunauksen, heille annettiin oikeus sukupuolisuhteisiin ja tehtävä, joka antaisi tarkoituksen heidän elämälleen.)

Voiko ihminen harjoittaa moniavioisuutta, jos paikalliset lait sallivat sen?

1. Tim. 3:2,12: "Valvojan tulee sen tähden olla nuhteeton, yhden vainion mies−−. Olkoot avustavat palvelijat yhden vaimon miehiä." (Sen lisäksi, että näille miehille uskottiin vastuu, he olivat myös esimerkkejä, joita toisten kristillisessä seurakunnassa olevien piti jäljitellä.)

1. Kor. 7:2: "Haureuden yleisyyden vuoksi olkoon kullakin miehellä oma vaimonsa ja kullakin naisella oma miehensä." (Kummallekaan osapuolelle ei tässä anneta lupaa pitää useita puolisoita.)

Miksi Jumala antoi Aabrahamin, Jaakobin ja Salomon pitää useampaa kuin yhtä vaimoa?

Jehova ei ole moniavioisuuden alkuunpanija. Hän antoi Aada−mille vain yhden vaimon. Myöhemmin Kainin jälkeläinen Lemek otti itselleen kaksi vaimoa. (1. Moos. 4:19) Ajan niittaan muut jäljittelivät hänen esimerkkiään, ja jotkut ottivat orjatyttöjä sivuvai−moikseen. Jumala suvaitsi tätä tapaa, ja Mooseksen lain alaisuudessa hän antoi jopa lakeja sen varmistamiseksi, että sellaisessa suhteessa olevia naisia kohdeltiin oikein. Hän menetteli näin, kunnes perustettiin kristillinen seurakunta. Sen jälkeen hän vaati palvelijoitaan noudattamaan jälleen sitä mittapuuta, jonka hän itse oli asettanut Eedenissä.

Mitä *Aabrahamiin* tulee, hän otti Saarain (Saaran) vaimokseen. Kun Saara oli noin 75−vuotias ja ajatteli, ettei hän koskaan saisi lasta, *hän* pyysi miestään olemaan suhteissa hänen palvelijattarensa kanssa, jotta Saara olisi voinut saada tämän välityksellä laillisen lapsen. Aabraham menetteli siten, mutta se aiheutti vakavaa kitkaa hänen perhekunnassaan. (1. Moos. 16:1−4) Jehova täytti Aabrahamille antamansa, "siementä" koskevan lupauksen saattamalla Saaran itsensä myöhemmin ihmeen avulla tulemaan raskaaksi. (1. Moos. 18:9−14) Vasta Saaran kuoleman jälkeen Aabraham otti toisen vainion. − 1. Moos. 23:2; 25:1.

Jaakobista tuli moniavioinen hänen appensa petoksen vuoksi. Se ei ollut Jaakobin mielessä, kun hän meni hakemaan Mesopotamiasta vaimoa. Raamattu kuvailee melko yksityiskohtaisesti hänen vaimojensa välistä ikävää kilpailua. −1. Moos. 29:18−30:24.

On hyvin tunnettua, että *Salomo* otti monta vaimoa ja lisäksi sivuvaimoja. Mutta kaikki eivät tiedä, että siten menetellessään hän rikkoi käskyä, jonka Jehova oli selvästi esittänyt kuninkaille: *"Älköönkä* hän ottako itsellensä monta vaimoa, ettei hänen sydämensä luopuisi pois.".(5. Moos. 17:17) On myös huomattavaa, että ulkomaalaisten vaimojensa vaikutuksesta Salomo kääntyi palvomaan vääriä jumalia ja "teki sitä, mikä on pahaa Herran si]U missä − −. Niin Herra vihastui Salomoon." − 1. Kun. 11:1−9.

Jos aviopuolisot eivät mitenkään voi elää yhdessä rauhassa, onko heidän luvallista erota?

1. Kor. 7:10−16: "Naimisissa oleville annan ohjeeksi, en kuitenkaan minä, vaan Herra, että vaimon ei tule lähteä pois miehensä luota, mutta jos hän lähtisikin pois, niin pysyköön naimattomana tai muuten sopikoon jälleen miehensä kanssa; eikä miehen tule jättää vaimoaan. Mutta toisille sanon, niin, minä, ei Herra [mutta, kuten jae 40 osoittaa, pyhä henki ohjasi Paavalia]: Jos jollakulla veljellä on epäuskoinen vaimo, ja tämä kuitenkin suostuu asumaan hänen kanssaan, älköön hän jättäkö tätä, älköönkä vaimo, jolla on epäuskoinen mies, ja tämä kuitenkin suostuu asumaan hänen kanssaan, jättäkö miestään. Sillä epäuskoinen mies on pyhitetty suhteessaan vaimoonsa, ja epäuskoinen vaimo on pyhitetty suhteessaan veljeen; muutoinhan lapsenne olisivat epäpuhtaita, mutta nyt he ovat pyhiä. Mutta jos epäuskoinen on lähdössä pois, lähteköön pois; veli tai sisar ei sellaisissa tapauksissa ole orjuutettu, vaan Jumala on kutsunut teidät rauhaan. Sillä niistä tiedät, vaimo, ettet tule pelastamaan miestäsi? Tai mistä tiedät, mies, ettet tule pelastamaan vaimoasi?" (Miksi uskova kestäisi vaikeuksia ja yrittäisi innokkaasti pitää avioliiton koossa? Kunnioituksesta avioliiton jumalallista alkuunpanijaa kohtaan ja siinä toivossa, että epäuskoista voitaisiin ajan niittaan auttaa tulemaan tosi Jumalan palvelijaksi.)

Mikä on Raamatun kanta avioeron ottamiseen siinä tarkoituksessa, että voisi avioitua uudelleen?

Mal. 2:15, 16: "Ottakaa siis vaari hengestänne älkääkä olko uskottomat nuoruutenne vaimolle. Sillä minä vihaan hylkäämistä, sanoo Herra, Israelin Jumala."

Matt. 19:8, 9: "[Jeesus] sanoi heille: Teidän kovasydämisyy−tenne huomioon ottaen Mooses salli teidän erota vaimostanne, mutta niin ei ole ollut alusta asti. Minä sanon teille, että joka eroaa vaimostaan *muun kuin haureuden* [avioliiton ulkopuolisen sukupuoliyhteyden] *perusteella* ja menee naimisiin toisen kanssa, se tekee aviorikoksen.' " (Viattoman aviopuolison sallitaan siis erota puolisostaan, joka syyllistyy "haureuteen", mutta häntä ei vaadita tekemään siten.)

Room. 7:2, 3: "Laki sitoo naimisissa olevan naisen hänen elossa olevaan mieheensä, mutta jos hänen miehensä kuolee, hän pääsee irti miehensä laista. Niinpä siis hänestä käytettäisiin miehensä eläessä avionrikkojan nimitystä, jos hänestä tulisi toisen miehen oma. Mutta jos hänen miehensä kuolee, hän on vapaa tämän laista, niin ettei hän ole avionrikkoja, jos hänestä tulee toisen miehen oma."

1. Kor. 6:9−11: "Älkää eksykö. Eivät haureelliset, eivät epäjumalanpalvelijat, eivät avionrikkojat, eivät luonnottomia tarkoituksia varten pidetyt miehet, eivät miehet, jotka makaavat miesten kanssa − − peri Jumalan valtakuntaa. Ja kuitenkin jotkut teistä olivat sellaisia. Mutta teidät on pesty puhtaiksi, mutta teidät on pyhitetty, mutta teidät on julistettu vanhurskaiksi Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä ja meidän Jumalamme hengellä." (Tämä korostaa asian vakavuutta. Katumattomilla avionrikkojilla ei ole mitään osuutta Jumalan valtakuntaan. Ihmiset, jotka ovat aikaisemmin tehneet aviorikoksen ja kenties solmineet Raamatun periaatteiden vastaisesti uuden avioliiton, voivat kuitenkin saada Jumalalta anteeksi ja päästä puhtaaseen asemaan hänen edessään, jos he katuvat aidosti ja uskovat Jeesuksen uhrin synnitsovittavaan arvoon.)

Miksi Jumala salli menneisyydessä veljen ja sisaren välisen avioliiton?

Raamatun kertomus osoittaa, että Kain meni naimisiin sisarensa kanssa (1. Moos. 4:17; 5:4) ja että Abram solmi avioliiton sisarpuolensa kanssa. (1. Moos. 20:12) Mutta myöhemmin Mooseksen välityksellä annetussa laissa sellaiset avioliitot nimenomaisesti kiellettiin. (3. Moos. 18:9, 11) Niitä ei sallita kristittyjen keskuudessa nykyään. Lähisukulaisen kanssa solmittu avioliitto aiheuttaa sen, että vahingolliset perintötekijät siirtyvät keskimääräistä todennäköisemmin heidän jälkeläisiinsä.

Miksi veljen ja sisaren välinen avioliitto ei ollut sopimaton ihmiskunnan historian alussa? Jumala loi Aadamin ja Eevan täydellisiksi ja tarkoitti, että koko ihmiskunta polveutuu heistä. (1. Moos. 1:28; 3:20) On aivan selvää, että jotkut varsinkib ensimmäisiin sukupolviin kuuluvat lähisukulaiset menisivät naiV misiin keskenään. Synnin ilmaantumisen jälkeenkin oli suhteellisen pieni vaara, että varhaisten sukupolvien lapset olisivat saaneet huomattavia epämuodostumia, koska ihmissuku oli paljon lähempänä täydellisyyttä, josta Aadam ja Eeva olivat nauttineet. Silloin eläneiden ihmisten pitkäikäisyys on todisteena tästä. (Ks. 1. Moos. 5:3−8; 25:7.) Mutta noin 2500 vuotta sen jälkeen, kun Aadamista tuli synnintekijä, Jumala kielsi suku−rutsaisen avioliiton. Tämä osaltaan varjeli jälkeläisiä ja kohotti Jehovan palvelijoitten sukupuolimoraalin korkeammalle tasolle kuin heidän ympärillään olevien ihmisten keskuudessa, jotka harrastivat tuohon aikaan kaikenlaisia paheita. − Ks. 3. Moos. 18:2−18.

Mikä voi auttaa parantamaan avioliittoa?

1) Jumalan sanan tutkiminen säännöllisesti yhdessä ja Jumalan avun rukoileminen ongelmien ratkaisemiseen. −2. Tim. 3:16,17; Sananl. 3:5, 6; Fil. 4:6, 7.

2) Johtoaseman periaatteen ymmärtäminen. Se asettaa vakavan vastuun aviomiehelle. (1. Kor. 11:3; Ef. 5:25−33; Kol. 3:19) Se vaatii myös vaimolta vilpittömiä ponnisteluja. − Ef. 5:22−24, 33; Kol. 3:18; 1. Piet. 3:1−6.

3) Sukupuolisen kiinnostuksen rajoittaminen omaan puolisoonsa. (Sananl. 5:15−21; Hepr. 13:4) Rakkaudellinen kiinnostus puolison tarpeita kohtaan voi auttaa suojelemaan häntä kiusaukselta väärintekoon. − 1. Kor. 7:2−5.

4) Ystävällinen, huomaavainen puhetapa; vihanpuuskien, nalkutuksen ja töykeän arvostelevien huomautusten välttäminen.

− Ef. 4:31, 32; Sananl. 15:1; 20:3; 21:9; 31:26, 28.

5) Työteliäisyys ja luotettavuus perheen asunnosta ja vaatteista huolehtimisessa sekä terveellisten aterioitten valmistamisessa.

−Tiit. 2:4, 5; Sananl. 31:10−31.

6) Raamatun neuvojen nöyrä soveltaminen riippumatta siitä, menetteleekö toinen mielestäsi kaikessa niin kuin hänen pitäisi. −Room. 14:12; 1. Piet. 3:1,2.

7) Huomion kiinnittäminen omien hengellisten ominaisuuk−siensa kehittämiseen. − 1. Piet. 3:3−6; Kol. 3:12−14; Gal. 5: 22, 23.

8) Tarvittavan rakkauden, valmennuksen ja kurin antaminen lapsille, jos heitä on perheessä. −Tiit. 2:4; Ef. 6:4; Sananl. 13:24; 29:15.

Elämä

Määritelmä: Toiminnallinen tila, joka erottaa kasvit, eläimet, ihmiset ja henkiolennot elottomista kohteista. Aineellisilla eliöillä on yleensä kyky kasvaa, pitää yllä aineenvaihduntaa, reagoida ulkoisiin ärsykkeisiin ja lisääntyä. Kasveissa on toiminnallinen elämä, mutta ei elämää aistivana sieluna. Maallisissa sieluissa, eläimissä ja ihmisissä, on sekä toiminnallinen elinvoima, joka elävöittää ne, että hengitys, joka ylläpitää tuota elinvoimaa.

lyllisten persoonien elämä on täysimmässä merkityksessään täydellistä olemassaoloa, johon sisältyy oikeus elämään. Ihmissielu ei ole kuolematon. Uskolliset Jumalan palvelijat odottavat kuitenkin saavansa elää ikuisesti täydellisyydessä: monet maan päällä ja Jumalan valtakunnan perillisten "pieni lauma" taivaassa. Kun Valtakunta−luokan jäsenet saavat ylösnousemuksen henkielämään, heille annetaan myös kuolemattomuus, sellainen elämä jota ei tarvitse ylläpitää minkään luodun avulla.

Mikä on ihmiselämän tarkoitus?

Perusedellytys sille, että elämällämme on tarkoitus, on elämän Lähteen tunnustaminen. Jos elämä olisi sokean sattuman tuote, olemassaolomme olisi väistämättä vailla tarkoitusta emmekä voisi luottaa tulevaisuuteen ja tehdä suunnitelmia sen suhteen. Mutta Apostolien tekojen 17:24,25, 28 ilmoittaa: "Jumala, joka teki maailman ja kaiken siinä olevan, − − antaa kaikille elämän ja hengityksen ja kaiken. Sillä hänessä meillä on elämä ja me liikumme ja olemme olemassa." Lisäksi Ilmestyksen 4:11 esittää seuraavat, Jumalalle osoitetut sanat: "Sinä, Jehova, niin, meidän Jumalamme, olet arvollinen saamaan kirkkauden ja kunnian ja voiman, koska sinä loit kaikki ja sinun tahdostasi ne olivat olemassa ja luotiin." (Ks. myös pääaihetta "Jumala", s. 116−122.) Luojan vaatimusten ja hänen onnellisuuden saavuttamiseksi esittämiensä ohjeiden kanssa ristiriidassa oleva elintapa aiheuttaa pettymyksen. Galatalaiskirjeen 6:7, 8 varoittaa: "Älkää eksylaö: Jumalaa ei voida pitää pilkkana. Sillä mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää, sillä se, joka kylvää lihaansa silmällä pitäen, niittää lihastaan turmeluksen." − Myös Gal. 5:19−21. (Ks. myös pääaihetta "Riippumattomuus".)

Aadamilta saatu synnin perintö estää ihmisiä nykyään nauttimasta täysin elämästä siten kuin Jumala tarkoitti alussa. Roomalaiskirjeen 8:20 osoittaa, että Aadamin syntiä seuranneen Jumalan tuomion vuoksi "luomakunta [ihmiskunta] alistettiin turhuuteen". Apostoli Paavali kirjoitti omasta asemastaan syntisenä ihmisenä: "Minä olen lihallinen, myyty synnin alaisuuteen. Sillä sitä hyvää, mitä tahdon, minä en tee, vaan sitä pahaa, mitä en tahdo, sitä minä harjoitan. Minä todella tunnen mielihyvää Jumalan laista sen ihmisen mukaan, mikä olen sisäisesti, mutta näen jäsenissäni toisen lain, joka sotii mieleni lakia vastaan ja johtaa minua jäsenissäni olevan synnin lain vankina. Minä kurja ihminen!" − Room. 7:14, 19, 22−24.

Me saamme niin paljon onnellisuutta kuin nykyään on suinkin mahdollista ja elämämme on hyvin merkityksellistä, kun sovellamme Raamatun periaatteita ja asetamme Jumalan tahdon tekemisen ensi sijalle. Me emme rikastuta Jumalaa palvelemalla häntä; hän opettaa meitä tekemään sitä, 'mikä on meille itsellemme hyödyllistä'. (Jes. 48:17, UM} Raamattu neuvoo: "Tulkaa vakaiksi, järkähtämättömiksi, sellaisiksi, joilla on aina runsaasti tehtävää Herran työssä, tietäessänne että vaivannäkönne ei ole turhaa Herran yhteydessä." − 1. Kor. 15:58.

Raamatun mukaan voimme odottaa saavamme elää ikuisesti täydellisyydessä, jos uskomme niihin järjestelyihin, jotka Jehova on tehnyt elämän saamiseksi, ja vaellamme hänen teitään. Tällä toivolla on vankat perusteet; se ei johda pettymykseen; toimiminen tämän toivon mukaisesti voi täyttää elämämme todellisella merkityksellä jo nyt. − Joh. 3:16; Tiit. 1:2; 1. Piet. 2:6.

Tehtiinkö ihmiset elämään vain muutamia vuosia ja sitten kuolemaan?

1. Moos. 2:15−17: "Herra Jumala otti ihmisen [Aadamin] ja pani hänet Eedenin paratiisiin viljelemään ja varjelemaan sitä. Ja Herra Jumala käski ihmistä sanoen: 'Syö vapaasti kaikista muista paratiisin puista, mutta hyvän− ja pahantiedon puusta älä syö, sillä sinä päivänä, jona sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalla kuoleman.' " (Jumala ei tässä sanonut, että kuolema olisi väistämätön vaan että se olisi synnin seuraus. Hän kehotti Aadamia välttämään sitä. Vrt. Room. 6:23.)

1. Moos. 2:8, 9: "Herra Jumala istutti paratiisin Eedeniin, itään, ja asetti sinne ihmisen, jonka hän oli tehnyt. Ja Herra Jumala kasvatti maasta kaikkinaisia puita, ihania nähdä ja hyviä syödä, ja elämän puun keskelle paratiisia." (Aadamin synnin jälkeen ihminen ajettiin pois Eedenistä, jottei hän söisi elämän puusta, kuten 1. Mooseksen kirjan 3:22, 23 kertoo. Näyttää siis siltä, että jos Aadam olisi pysynyt tottelevaisena Luojalleen, Jumala olisi aikanaan sallinut hänen syödä tuosta puusta sen vertauskuvaksi, että hän on osoittautunut arvolliseksi elämään ikuisesti. Elämän puun oleminen Eedenissä viittasi tuohon mahdollisuuteen.)

Ps. 37:29: "Vanhurskaat perivät maan ja asuvat siinä iankaikkisesti." (Tämä lupaus osoittaa selvästi, että Jumalan perustarkoitus maan ja ihmiskunnan suhteen ei ole muuttunut.) Ks. myös pääaihetta "Kuolema".

Mutta onko nykyinen lyhyt olemassaolomme, jonka kärsimys usein pilaa, elämän alkuperäisen tarkoituksen mukainen?

Room. 5:12: "Yhden ihmisen [Aadamin] kautta synti tuli maailmaan ja synnin kautta kuolema, ja näin kuolema levisi kaikkiin ihmisiin, koska he kaikki olivat syntiä tehneet." (Me kaikki perimme kuoleman Aadamin synnin vuoksi, emme siksi, että se olisi ollut Jumalan tarkoitus.) (Ks. myös pääaihetta "Kohtalo".)

Job 14:1: "Ihminen, vaimosta syntynyt, elää vähän aikaa ja on täynnä levottomuutta." (Se on suuressa määrin tunnusomaista elämälle tässä epätäydellisessä asiainjärjestelmässä.)

Näissäkin olosuhteissa elämämme voi kuitenkin olla hyvin antoisaa ja täynnä merkitystä. Ks. sivuilla 49 ja 50 olevaa aineistoa, jossa tarkastellaan ihmiselämän tarkoitusta.

Onko elämä maan päällä vain koekenttä sen ratkaisemiseksi, ketkä pääsevät taivaaseen?

Ks. pääaihetta "Taivas".

Onko meillä kuolematon sielu, joka jatkaa elämää liharuumiin kuoleman jälkeen?

Ks. pääaihetta "Sielu".

Millä perusteella kukaan voi toivoa saavansa enemmän kuin nykyisen lyhyen olemassaolon ihmisenä?

Matt. 20:28: "Ei Ihmisen Poikakaan [Jeesus Kristus] tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan sielunsa lunnaina monien korvaukseksi."

Joh. 3:16: "Jumala rakasti maailmaa niin paljon, että hän antoi ainosyntyisen Poikansa, jottei kukaan häneen *uskova* tuhoutuisi, vaan hänellä olisi ikuinen elämä."

Hepr. 5:9: "Kun hänet [Jeesus Kristus] oli tehty täydelliseksi, hän tuli vastuunalaiseksi kaikkien häntä *tottelevien* ikuisesta pelastuksesta." (Myös Joh. 3:36)

Miten tulevan elämän odotteet toteutuvat?

Apt. 24:15: "Minulla on Jumalaan kohdistuva toivo, joka näilläkin miehillä on, että on oleva ylösnousemus, sekä vanhurskaiden että epävanhurskaiden." (Tähän sisältyvät ne, jotka ovat menneisyydessä palvelleet Jumalaa uskollisesti, samoin kuin suuri joukko ihmisiä, jotka eivät ole koskaan tunteneet tosi Jumalaa niin hyvin, että olisivat voineet hyväksyä tai hylätä hänen tiensä.)

Joh. 11:25, 26: "Jeesus sanoi hänelle [pian tämän jälkeen kuolleista herättämänsä miehen sisarelle]: 'Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, on tuleva elämään, vaikka hän kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, tule ikinä kuolemaan. Uskotko tämän?' " (Jeesus tarjosi siis ylösnouse−mustoivon lisäksi jotakin muuta niille ihmisille, jotka eläisivät nykyisen pahan maailman tullessa loppuunsa. Niillä, joilla on toivo päästä Jumalan valtakunnan maallisiksi alamaisiksi, on odote säilyä hengissä kuolematta koskaan.)

Todistaako ihmisruumiin rakenteessa mikään sen puolesta, että se suunniteltiin elämään ikuisesti?

Encyclopcedia Britannica toteaa: "Voidaan suoraan sanoa, että kaiken ruumiissa olevan tärkeän soluaineksen mahdollinen kuolemattomuus on joko täysin todistettu tai on todistettu niin pitkälle, että asianmukaisesti suoritetut kokeet varsin todennäköisesti osoittaisivat näiden solujen viljelmän pysyvän elossa miten kauan tahansa. − − Yksi perussyy siihen, miksi korkeammat, mo−nisoluiset eläimet eivät elä ikuisesti, näyttää olevan se, että ruumiin solujen ja kudosten toiminnan eriytyessä ja erikoistuessa minkään yksittäisen osan mahdollisuudet jatkuvaan olemassaoloon eivät ole riittävän hyvät." − (1959) 7. osa, s. 112A.

Biokemisti Isaac Asimov kirjoitti ihmisaivojen "arkiston" mahdollisuuksista, että se voi "tallettaa täydellisesti kaikki ihmisen elinaikanaan todennäköisesti hankkimat tiedot ja muistikuvat − ja jopa miljardi kertaa sen määrän". − *New York Times Magazine,* 9. 10. 1966, s. 146. (Miksi ihmisaivoille annettiin sellainen kyky, jos sitä ei ollut määrä käyttää?)

Onko muilla planeetoilla elämää?

New York Times −lehti kirjoittaa: "25 vuotta sitten alettiin −−etsiä älyllistä elämää muualta kaikkeudesta − −. Tuon satojen miljardien tähtien tutkimista edellyttävän työn tulokseksi ei ole tähän mennessä saatu mitään selviä todisteita siitä, että elämää olisi Maan ulkopuolella." − 2. 7. 1984, s. AI.

Encyclopedia Americana mainitsee: "Ei ole mitään selviä havaintoja siitä, että [aurinkokuntamme ulkopuolella] olisi muita planeettoja. Mutta millä tahansa aurinkokuntamme ulkopuolella mahdollisesti olevalla planeetalla on saattanut syntyä elämää, joka on kehittynyt korkeaksi kulttuuriksi." (1977, 22. osa, s. 176) (Voisiko olla niin, kuten tämä lausunto panee ajattelemaan, että yksi päävaikutin äärimmäisen kalliiksi tulevaan elämän etsimiseen avaruudesta on halu löytää joitakin todisteita kehitysteorian sekä sen puolesta, ettei Jumala olisi luonut ihmistä ja ettei ihminen siksi olisi tilivelvollinen Hänelle?)

Raamattu paljastaa, että elämää on muuallakin kuin täällä maan päällä. On olemassa henkiolentoja − Jumala ja enkelit −jotka ovat paljon älykkäämpiä ja

voimakkaampia kuin ihminen. He ovat jo olleet yhteydessä ihmiskuntaan ja selittäneet, mistä elämä on peräisin ja miten maailman suunnattomat ongelmat voidaan ratkaista. (Ks. pääaiheita "Raamattu" ja "Jumala".)

Esi−isien palvonta

Määritelmä: Kuolleiden esi−isien kunnioittaminen (muotomenoin tai muilla tavoin) siinä uskossa, että he ovat tietoisessa tilassa näkymättömässä maailmassa ja voivat auttaa tai vahingoittaa eläviä ja että heitä tulee sen vuoksi hyvitellä. *Ei raamatullinen opetus.*

Ovatko kuolleet esi−isät tietoisia siitä, mitä elävät tekevät, ja kykenevätkö nämä esi−isät auttamaan eläviä?

Saarn. 9:5: "Elävät tietävät, että heidän on kuoltava, mutta kuolleet eivät tiedä mitään."

Job 14:10, 21: "Kun ihminen on henkensä heittänyt, niissä hän on sitten? Kohoavatko hänen lapsensa kunniaan − ei hän sitä tiedä."

Ps. 49:11, 18−20: "Viisaat kuolevat, − − tyhmät ja järjettömät myös hukkuvat ja jättävät toisille tavaransa. − − kuollessaan ei hän ota mitään mukaansa, eikä hänen komeutensa astu alas hänen jäljessänsä. − − sinun [täytyy] mennä isiesi suvun tykö, jotka eivät ikinä enää valoa näe."

Eikö ole totta, että alttarille tai haudalle asetettu ruoka pysyy koskemattomana? Eikö tämä osoita, että kuolleet eivät kykene käyttämään sitä hyväkseen?

Ks. myös pääaihetta "Spiritismi".

Onko syytä pelätä, että kuolleet esi−isämme vahingoittavat meitä?

Saarn. 9:5, 6: "Kuolleet − − heidän rakkautensa, vihansa ja intohimonsa on jo aikoja mennyt, eikä heillä ole milloinkaan enää osaa missään, mitä tapahtuu auringon alla."

Onko ihmisessä hengellinen osa, joka säilyy elossa ruumiin kuollessa?

Hes. 18:4: "Katso, kaikki sielut ovat minun: niinkuin isän sielu, niin pojankin sielu − ne ovat minun. Se sielu, joka syntiä tekee − sen on kuoltava." (Myös jae 19)

Ps. 146:3, 4: "Älkää luottako ruhtinaihin älkääkä ihmislapseen − −. Kun hänen henkensä lähtee hänestä, niin hän tulee maaksi jälleen: sinä päivänä hänen hankkeensa raukeavat tyhjiin."

Tiedemiehet ja kirurgit eivät ole löytäneet todisteita siitä, että mikään tietoinen, elävä osa jäisi ihmisestä eloon ruumiin kuollessa.

Ks. myös pääaihetta "Kuolema".

Haluaisitko mieluummin, että lapsesi ja lasteniapsesi kunnioittaisivat ja rakastaisivat sinua ollessasi vielä elossa kuin että he suorittaisivat muotomenoja haudallasi kuolemasi jälkeen?

Ef. 6:2, 3: " 'Kunnioita isääsi ja äitiäsi', mikä on ensimmäinen käsky, johon liittyy lupaus: 'Jotta sinulle kävisi hyvin ja saisit olla kauan aikaa maan päällä.' " (Raamatun periaatteiden mukaisesti valmennetut lapset kunnioittavat vanhempiaan näiden vielä eläessä, mikä ilahduttaa heidän sydäntään.)

Sananl. 23:22: "Kuule isääsi, joka on sinut siittänyt, äläkä äitiäsi halveksi, kun hän on vanhennut."

1. Tim. 5:4: "Jos jollakulla leskellä on lapsia tai lapsenlapsia, niin oppikoot nämä ensin harjoittamaan jumalista antaumusta omassa huonekunnassaan ja maksamaan jatkuvasti asianmukaista korvausta vanhemmilleen ja isovanhemmilleen, sillä tämä on otollista Jumalan silmissä."

Mistä sanomat, joita meediot väittävät tuovansa kuolleilta, todellisuudessa tulevat?

Jes. 8:19: "Kun he sanovat teille: 'Kysykää vainaja− ja tietä−jähengiltä ["Kääntykää spiritististen meedioiden tai niiden puoleen, joilla on ennusteluhenki", *UM*], jotka supisevat ja mumisevat', niin eikö kansa kysyisi Jumalaltansa? Kuolleiltako elävien puolesta?" (Varoittaisiko Jumala meitä tästä tavasta, jos se saattaisi meidät tosiaan kosketuksiin omaistemme kanssa?)

Apt. 16:16: "Kun olimme menossa rukouspaikkaan, meitä vastaan tuli eräs palvelustyttö, jossa oli henki, *ennusteludemotyi*. Hän hankki isännilleen paljon voittoa harjoittamalla ennustustaitoa."

Ks. myös pääaihetta "Spiritismi", s. 340, 341.

Ketä meidän tulisi palvoa?

Luuk. 4:8: "Jeesus sanoi hänelle: 'On kirjoitettu: "Jehovaa, Jumalaasi, sinun tulee palvoa, ja yksin hänelle sinun tulee suorittaa pyhää palvelusta." ' "

Joh. 4:23, 24: "Tulee hetki, ja se on nyt, jolloin tosi palvojat palvovat Isää hengessä ja totuudessa, sillä Isähän etsii senkaltai− j siä palvomaan häntä. Jumala on Henki, ja häntä palvovien täytyy ! palvoa hengessä ja totuudessa."

Mitä toivoa on siitä, että perheenjäsenet, myös ne, jotka ovat jo kuolleet, saisivat tulevaisuudessa olla jälleen yhdessä?

Joh. 5:28, 29: "Älkää ihmetelkö tätä, koska tulee hetki, jolloin kaikki muistohaudoissa olevat kuulevat hänen äänensä ja tulevat esiin, hyvää tehneet elämän ylösnousemukseen, inhottavuuksia harjoittaneet tuomion ylösnousemukseen."

Filosofia

Määritelmä: Sana filosofia on johdettu kreikan kielestä ja merkitsee 'viisauden rakkautta'. Siinä merkityksessä kuin filosofiasta puhutaan tämän aiheen yhteydessä, se ei pohjimmiltaan rakennu Jumalaan uskomiselle, vaan pyrkii antamaan ihmisille yhtenäisen maailmankuvan ja tekemään heistä kriittisiä ajattelijoita. Totuuden etsimisessä se käyttää havaintojen sijasta hyväkseen pääasiassa teoreettisia menetelmiä.

Miten ihminen voi saada tosi tietoa ja viisautta?

Sananl. 1:7; Ps. 111:10: "Herran pelko on tiedon [ja viisauden] alku." (Jos kaikkeus ei olisi älykkään Luojan vaan ainoastaan jonkin sokean, järjettömän voiman tuote, niin olisiko mahdollista muodostaa yhtenäistä maailmankuvaa? Voisiko sellaisen tutkimisesta, mikä on itsessään järjetöntä, koitua mitään, mikä täyttäisi viisauden vaatimukset? Ne, jotka yrittävät ymmärtää kaikkeutta tai itse elämää yrittämällä jättää Jumalan ja hänen tarkoituksensa huomioon ottamatta, pettyvät alinomaa. He tulkitsevat väärin oppimaansa ja käyttävät väärin selville saamiaan tosiasioita. Se, että hylkää uskon Jumalaan, merkitsee täsmällisen tiedon avaimen kadottamista ja tekee todella johdonmukaisen ajattelun mahdottomaksi.)

Sananl. 2:4−7: "Jos haet sitä kuin hopeata ja etsit sitä kuin aarretta, silloin pääset ymmärtämään Herran pelon ja löydät Jumalan tuntemisen. Sillä Herra antaa viisautta, hänen suustansa lähtee tieto ja taito. Oikeamielisille hänellä on tallella pelastus ["oikeamieliselle hän tallettaa käytännöllistä viisautta", *UM]."* (Jehova antaa tarpeellista apua kirjoitetun Sanansa ja näkyvän järjestönsä välityksellä. Myös harras halu ja henkilökohtainen ponnistelu, johon sisältyy ajattelukyvyn käyttö rakentavalla tavalla, ovat välttämättömiä.)

Onko realistista odottaa ehdottoman totuuden löytyvän tästä Lähteestä?

2. Tim. 3:16; Joh. 17:17: "Koko Raamattu on Jumalan hen−keyttämä." "[Jeesus sanoi taivaalliselle Isälleen:] Sinun sanasi on totuus." (Eikö ole järkevää, että kaikkeuden Luoja ymmärtää kaikkeutta täysin? Hän ei ole kertonut meille Raamatussa kaikkeudesta kaikkea, mutta se mitä hän on kirjoituttanut siihen, ei ole vain teoriaa; se on totuus. Hän on esittänyt Raamatussa myös sen, mikä on hänen tarkoituksensa maan ja ihmiskunnan suhteen ja miten hän toteuttaa sen. Hänen rajaton voimansa, suunnattoman suuri viisautensa, moitteeton oikeudenmukaisuutensa ja suuri rakkautensa takaavat sen, että hänen tarkoituksensa toteutuu täysin ja parhaalla mahdollisella tavalla. Hänen ominaisuutensa varmistavat siis meille sen, että me voimme täysin luottaa siihen, minkä hän sanoo olevan tarkoituksensa; se on totuus.)

Mikä on ihmisfilosofioitten alkuperä?

Ne ovat peräisin ihmisistä, joilla on rajoituksia: Raamattu sanoo meille: "[Ei ole] miehen vallassa, kuinka hän vaeltaa ja askeleensa ohjaa." (Jer. 10:23) Historia todistaa, että tuon rajoituksen huomiotta jättäminen ei ole johtanut hyviin tuloksiin. Erään kerran "Herra vastasi Jobille tuulispäästä ja sanoi: 'Kuka olet sinä, joka taitamattomilla puheilla pimennät minun aivoitukseni? Vyötä nyt kupeesi kuin mies; minä kysyn sinulta, opeta sinä minua. Missä olit silloin, kun minä maan perustin? Ilmoita se, jos ymmärryksesi riittää.' " (Job 38:1−4) (Ihmisillä on luonnostaan rajoituksia. Lisäksi heidän elämänkokemuksensa on suhteellisen lyhyt ja rajoittuu tavallisesti yhteen kulttuuriin tai ympäristöön. Heidän tietonsa on siis rajallista, ja kaikki on keskinäisessä suhteessa toisiinsa siinä määrin, että he havaitsevat alinomaa piirteitä, joita he eivät olleet riittävästi harkinneet. Nämä rajoitukset ilmenevät kaikissa heistä lähtöisin olevissa filosofioissa.)

Niitä kehittelevät ihmiset, jotka ovat epätäydellisiä: "Kaikki ovat tehneet syntiä ja ovat Jumalan kunniaa vailla." (Room. 3:23) "Miehen mielestä on oikea monikin tie, joka lopulta on kuoleman tie." (Sananl. 14:12) (Sellaisen epätäydellisyyden vuoksi ihmisfilosofiat heijastavat usein pohjalla olevaa itsekkyyttä, joka saattaa johtaa hetkelliseen mielihyvään mutta myös pettymykseen ja syvään onnettomuuden tunteeseen.)

Demonihenget vaikuttavat niihin: "Koko maailma on paholaisen vallassa." (1. Joh. 5:19) "Se − − jota kutsutaan Panettelijaksi ja Saatanaksi, −− eksyttää koko asuttua maata." (Ilm. 12:9) "Kerran vaelsitte tämän maailman asiain järjestelmän mukaan, ilmavallan hallitsijan mukaan, sen hengen, joka nyt vaikuttaa tottelemattomuuden lapsissa." (Ef. 2:2) (Filosofiat, jotka kannustavat ihmisiä olemaan tottelematta Jumalan terveitä ja oikeamielisiä vaatimuksia, heijastavat tuota vaikutusta. Ei ihme, että ihmisfilosofiat ja −suunnitelmat ovat usein aiheuttaneet murhetta suurelle osalle ihmiskunnasta, kuten historia todistaa.)

Miksi Jeesuksen Kristuksen opetusten tutkiminen ihmisfilosofian asemesta ilmaisee selvää ajattelua?

Kol. 1:15−17: "Hän [Jeesus Kristus] on näkymättömän Jumalan kuva, koko luomakunnan esikoinen, koska hänen välityksellään luotiin kaikki muu taivaissa ja maan päällä − −. Kaikki muu on luotu hänen välityksellään ja häntä varten. Hän on myös ennen kaikkea muuta, ja hänen välityksellään kaikki muu saatettiin olemaan." (Koska hän on niin läheisessä suhteessa Jumalaan, hän voi auttaa meitä oppimaan totuuden Jumalasta. Lisäksi, koska Jeesuksen välityksellä tehtiin kaikki muu, hän tuntee täysin koko luodun kaikkeuden. Kenelläkään ihmisfilosofilla ei ole tarjottavana mitään tällaista.)

Kol. 1:19, 20: "Jumala näki hyväksi kaiken täyteyden asua hänessä [Jeesuksessa Kristuksessa] ja hänen välityksellään sovittaa kanssaan kaiken muun − − tekemällä rauhan hänen kidutuspaa−lussa vuodattamansa veren kautta." (Jumalan tarkoitus on siis saattaa koko luomakunta jälleen sopusointuun kanssaan nimenomaan Jeesuksen Kristuksen välityksellä. Jumala on myös uskonut Jeesukselle koko maan hallitusvallan, kuten Danielin 7:13, 14 osoittaa. Tulevan elämän pdotteemme riippuvat siis siitä, että opimme tuntemaan hänet ja ilmaisemme suotuisaa vastakaikua hänen opetukselleen.)

Kol. 2:8: "Olkaa varuillanne: saattaa kenties olla joku, joka vie teidät saaliikseen filosofialla ja tyhjällä petoksella ihmisten perinteen mukaan, maailman alkeisasioiden mukaan eikä Kristuksen mukaan." (Olisi todella surullinen virhe valita petollinen ihmisfilosofia sen sijaan, että hankkisi tosi viisautta Jeesuksen Kristuksen, itse Jumalan jälkeen kaikkeuden toiseksi suurimman persoonan, opetuslapsena!)

Miten Jumala suhtautuu ihmisfilosofian tarjoamaan "viisauteen"?

1. Kor. 1:19−25: "On kirjoitettu: 'Minä saatan viisaitten viisauden tuhoutumaan, ja älykkäiden älyn minä työnnän syrjään.' Missä on viisas? Missä kirjanoppinut? Missä tämän asiain−järjestelmän väittelijä? Eikö Jumala tehnyt maailman viisautta tyhmyydeksi? Sillä koska Jumalan viisaudesta maailma ei viisautensa avulla tullut tuntemaan Jumalaa, niin Jumala näki hyväksi sen [maailman silmissä] tyhmyyden avulla, mitä saarnataan, pelastaa uskovat. −−Sillä Jumalan [maailman näkökannalta] tyhmä asia on viisaampi kuin ihmiset, ja Jumalan [kenties maailman mielestä] heikko asia on voimakkaampi kuin ihmiset." (Tämä Jumalan näkemys ei varmasti ole mielivaltainen eikä järjetön. Hän on antanut Raamatun, joka on maailman laajimmalti levin nyt kirja ja esittää selvästi hänen tarkoituksensa. Hän on lähettänyt todistajansa keskustelemaan siitä kaikkien niiden kanssa, jotka haluavat kuunnella. Kuinka tyhmää kenenkään luomuksen olisikaan ajatella olevansa viisaampi kuin Jumala!)

Hallitus

Määritelmä: Järjestely lakien tekemiseksi ja toimeenpanemiseksi. Hallitukset luokitellaan usein niiden vallan lähteen ja laajuuden mukaan. Jehova Jumala on Kaikkeuden Suvereeni, joka antaa valtaa toisille oman tahtonsa ja tarkoituksensa mukaan. Saatana Panettelija, ensimmäinen Jehovan suvereenisuutta vastaan kapinoinut, on kuitenkin Jumalan sallinnalla jonkin aikaa "maailman hallitsija". Raamattu kuvailee maailmanlaajuista poliittisen hallitusvallan järjestelmää pedoksi ja sanoo, että "lohikäärme [Saatana Panettelija] antoi pedolle voimansa ja valtaistuimensa ja suuren vallan". − Joh. 14:30; Ilm. 13:2; 1. Joh. 5:19.

Onko ihmisten mahdollista perustaa hallitus, joka saa aikaan todella pysyvän onnellisuuden?

Mitä ihmiskunnan historia osoittaa?

Saarn. 8:9: "Ihminen vallitsee toista ihmistä hänen onnettomuudekseen." (Tämä pitää paikkansa, vaikka joillakin hallituksilla ja hallitsijoilla on aluksi ollut yleviä ihanteita.)

"Jokainen sivistys, joka on joskus ollut olemassa, on lopulta luhistunut. Historia on kertomus ponnisteluista, jotka ovat epäonnistuneet, pyrkimyksistä, jotka eivät ole toteutuneet − −. Historioitsijana on siis elettävä tietoisena murhenäytelmän väistämättömyydestä." − Valtiotieteilijä ja professori Henry Kissinger *New York Times* −lehdessä 13. 10. 1974, s. 30B.

Mikä haittaa ihmisten ponnisteluja hallitusasioissa?

Jer. 10:23: "Minä tiedän, Herra, ettei ihmisen tie ole hänen vallassansa, eikä miehen vallassa, kuinka hän vaeltaa ja askeleensa ohjaa." (Jumala ei valtuuttanut ihmisluomusta suunnittelemaan omaa tietään Jumalasta riippumattomana.)

1. Moos. 8:21: "Ihmisen sydämen aivoitukset ovat pahat nuoruudesta saakka." (Eivät ainoastaan hallitsijat vaan myös hallittavat ovat kaikki syntyneet syntisinä, heillä on itsekkäitä taipumuksia.)

2. Tim. 3:1−4: "Viimeisinä päivinä on oleva kriittisiä aikoja, joista on vaikea selviytyä. Sillä ihmiset tulevat olemaan itserakkaita, rahaa rakastavia, − − haluttomia mihinkään sopimukseen, − − ylpeydestä pöyhistyneitä." (Mikään kansa ei voi yksinään ratkaista pysyvästi ihmiskunnan edessä nykyään olevia ongelmia; ne vaativat hyvää kansainvälistä yhteistoimintaa. Itsekkäät edut estävät kuitenkin sen ja myös haittaavat vakavasti kansojen keskuudessa olevien erilaisten järjestöjen todellista yhteistoimintaa.)

Raamattu paljastaa myös sen, että yli−inhimilliset voimat vaikuttavat ihmisten asioihin: "Koko maailma on paholaisen vallassa." (1. Joh. 5:19) "Meillä ei ole kamppailua verta ja lihaa vastaan, vaan − − tämän pimeyden maailmanhallitsijoita vastaan, taivaallisissa oleviapahojahenkivoimiavastaan." (Ef. 6:12) "Demonien henkeyttämät ilmaisut − − lähtevät koko asutun maan kuninkaitten luo kokoamaan heidät Jumalan, Kaikkivaltiaan, suuren päivän sotaan." − Ilm. 16:14.

Miten ihmiset voivat vapautua pysyvästi hallitusten turmeluksesta ja sorrosta?

Ratkaiseeko hallitusmiesten vaihtaminen ongelman?

Eikö ole totta, että maissa, joissa pidetään vapaat vaalit, vallassa olijat tavallisesti äänestetään pois virasta suhteellisen harvojen vuosien jälkeen? Miksi? Enemmistö ei ole tyytyväinen heidän toimintaansa.

Ps. 146:3, 4: "Älkää luottako ruhtinaihin, älkääkä ihmislapseen, sillä ei hän voi auttaa. Kun hänen henkensä lähtee hänestä, niin hän tulee maaksi jälleen; sinä päivänä hänen hankkeensa raukeavat tyhjiin." (Mitkä tahansa hallitsi joitten alulle panemat parannusohjelmat siirtyvät siis pian toisten käsiin, ja usein niistä luovutaan.)

Olkoonpa hallitsija kuka tahansa, hän on silti osa tätä maailmaa, joka on Saatanan vallassa. − 1. Joh. 5:19.

Onko väkivaltainen vallankumous ratkaisu?

Vaikka turmeltuneet hallitsijat syrjäytettäisiin ja epäoikeudenmukaiset lait kumottaisiin, uusi hallitus koostuu epätäydellisistä ihmisistä ja se on yhä osa sitä poliittista järjestelmää, jonka Raamattu selvästi sanoo olevan Saatanan valvonnassa.

Matt. 26:52: "Pistä miekkasi takaisin paikalleen, sillä kaikki jotka miekan ottavat, ne miekkaan tuhoutuvat." (Jeesus sanoi tämän yhdelle apostoleistaan, kun hallitusvaltaa käytettiin epäoikeudenmukaisesti itseänsä Jumalan Poikaa vastaan. Minkä arvokkaamman asian puolesta ihminen olisi voinut taistella, jos olisi oikein taistella?)

Sananl. 24:21, 22: "Pelkää, poikani, Herraa ja kuningasta, älä sekaannu kapinallisten seuraan. Sillä yhtäkkiä tulee heille onnettomuus, tuomio − kuka tietää milloin − toisille niinkuin toisillekin."

Mikä sitten on ratkaisu turmeluksen ja sorron aiheuttamiin ongelmiin?

Dan. 2:44: "Taivaan Jumala [on] pystyttävä valtakunnan [hallituksen] , joka on kukistumaton iankaikkisesti j a jonka valtaa ei toiselle kansalle anneta. Se on musertava kaikki ne muut valtakunnat ja tekevä niistä lopun, mutta se itse on pysyvä iankaikkisesti."

Ps. 72:12−14: "Hän [Jehovan asettama kuningas, Jeesus Kristus] pelastaa köyhän, joka apua huutaa, kurjan ja sen, jolla ei auttajaa ole. Hän armahtaa vaivaista ja köyhää ja pelastaa köyhäin sielun. Hän lunastaa heidän sielunsa sorrosta ja väkivallasta, ja heidän verensä on hänen silmissään kallis." (Se että hän osoitti kiinnostusta sellaisia ihmisiä kohtaan maan päällä ollessaan − paransi heitä, ruokki lukuisia ihmisiä ja jopa uhrasi henkensä heidän puolestaan − osoittaa, että hän on todella sellainen hallitsija kuin tässä profetiassa ennustetaan.) Ks. myös pääaihetta "Valtakunta".

Miksi meidän tulisi harkita vakavasti sitä, mitä Raamattu sanoo hallituksen tulevaisuudesta?

Ihmishallitsijat eivät saa aikaan sitä, mitä ihmiskunta kipeästi tarvitsee

Ajattele seuraavia seikkoja, joita ihmiset kaikkialla tarvitsevat

ja joita ihmishallitukset eivät pysty saamaan aikaan, mutta jotka Jumala on luvannut: 1) Elämä maailmassa, joka on vapaa sodan uhasta. − Jes. 2:4; Ps. 46:10, 11. 2) Riittävästi ruokaa jokaiselle. − Ps. 72:16. 3) Miellyttävä asunto jokaiselle. − Jes. 65:21. 4) Tyydyttävää työtä kaikille sitä tarvitseville, niin että he voivat huolehtia itsestään ja perheestään. − Jes. 65:22.

5) Elämä, jota sairaus ja taudit eivät pilaa. − Ilm. 21:3, 4.

6) Oikeudenmukaisuus; vapaus uskonnollisesta, taloudellisesta ja kansallisesta sekä rotuennakkoluulosta. − Jes. 9:6; 11:3−5.

7) Turvallisuus ilman vaaraa, että rikolliset vahingoittaisivat ihmisiä tai heidän omaisuuttaan. − Miika 4:4; Sananl. 2:22.

8) Maailma, jossa arvostetuimpiin ominaisuuksiin kuuluvat rakkaus, huomaavaisuus, kiinnostus lähimmäistä kohtaan ja totuudellisuus. − Ps. 85:11, 12; Gal. 5:22, 23.

Poliittiset hallitsijat ovat tuhansien vuosien ajan luvanneet kansalaisilleen parempia oloja. Mutta millaisia ovat tulokset? Vaikka ihmisillä on monissa maissa enemmän aineellista, he eivät ole onnellisempia, ja heidän edessään olevat ongelmat ovat monimutkaisempia kuin koskaan aikaisemmin.

Raamatun ennustukset ovat osoittautuneet täysin luotettaviksi

Sata vuotta etukäteen Jumalan sana ennusti Babylonian maailmanvalta−aseman ja myös sen, miten sen valta lopulta kukistuisi ja että kun sen pääkaupunki autioitettaisiin, sitä ei koskaan asutettaisi uudelleen. (Jes. 13:17−22) Lähes kaksisataa vuotta aikaisemmin, jo ennen kuin Kyyros syntyikään, Raamattu ennusti nimeltä hänet sekä hänen tehtävänsä kansainvälisissä asioissa. (Jes. 44:28; 45:1, 2) Ennen kuin Meedo−Persiasta tuli maailmanvalta, ennustettiin sen nousu, se että se olisi kaksoisvaltakunta ja myös se, miten se päättyisi. Yli kaksisataa vuotta etukäteen ennustettiin Kreikan maailmanvallan vaiheet sen ensimmäisen kuninkaan alaisuudessa ja valtakunnan jakaminen sen jälkeen neljään osaan. − Dan. 8:1−8, 20−22.

Raamattu ennusti yksityiskohtaisesti meidän aikamme maailman olosuhteet, ja se ilmoittaa meille, että Jumala on tekevä lopun kaikista ihmishallituksista ja että hänen Poikansa Jeesuksen Kristuksen hallinnassa oleva Jumalan valtakunta tulee hallitsemaan koko ihmiskuntaa. − Dan. 2:44; 7:13, 14.

Eikö ole viisasta luottaa tietolähteeseen, joka on osoittautunut niin johdonmukaisen luotettavaksi?

Jumalan hallitus on ainoa todellinen ratkaisu ihmiskunnan ongelmiin

Ratkaistavat ongelmat vaativat sellaisia voimia, kykyjä ja ominaisuuksia, joita ei ole keillään ihmisillä. Jumala voi vapauttaa ihmiskunnan Panettelijan ja hänen demoneidensa vaikutuksesta, ja Hän on luvannut tehdä niin, mutta kukaan ihminen ei pysty siihen. Jumala on ryhtynyt toimenpiteisiin sen tekemiseksi, mitä lääketiede ei voisi koskaan saada aikaan − synnin poistamiseksi, mikä lopettaa sairauden ja kuoleman ja suo ihmisille mahdollisuuden olla sellaisia kuin he todella haluavat olla. Luojalla on tarvittava tieto (maasta ja kaikista elämän kiertokuluista) elintarvikkeiden tuotantoon liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi ja vaarallisen saastumisen estämiseksi, mutta ihmisten ponnistelut aiheuttavat usein vain lisää ongelmia. Jumalan sana saa jo muutoksia aikaan monien ihmisten elämässä, niin että sen ohjausta noudattavista tulee huomaavaisia ja rakkaudellisia ihmisiä, joilla on korkea moraali. Heistä tulee ihmisyhteisö, johon kuuluvat kieltäytyvät tarttumasta aseisiin lähimmäistään vastaan ja jotka elävät aidossa rauhassa ja veljeydessä, vaikka he tulevat kaikista kansoista, roduista ja kieliryhmistä.

Milloin Jumalan valtakunta poistaa nykyisen maailmanjärjestelmän? Ks. pääaiheita "Ajankohdat" ja "Viimeiset päivät".

Harmagedon

Määritelmä: Kreikan kielessä käytetty sana *Har Ma−ge−don',* joka on otettu hepreasta ja jonka monet kääntäjät kääntävät "Harmage−doniksi", merkitsee 'Megiddon vuorta' eli 'joukkojen kokoontu−misvuorta'. Raamattu ei yhdistä tätä nimeä ydinkatastrofiin, vaan tulevaan, kaikenkäsittävään "Jumalan, Kaikkivaltiaan, suuren päivän sotaan". (Ilm. 16:14, 16) Tämä nimi soveltuu erityisesti "paikkaan [kreik. *to'pon,* ts. tilaan tai tilanteeseen]", johon maailman poliittiset hallitsijat kootaan Jehovaa ja hänen Jeesuksen Kristuksen hallinnassa olevaa valtakuntaansa vastaan. Tämä vastustus ilmenee maailmanlaajuisina toimina maan päällä olevia Jehovan palvelijoita, Jumalan valtakunnan näkyviä edustajia, vastaan.

Antaako Jumala ihmisten turmella maan joidenkin niin kutsumassa "lämpöydin−Harmagedonissa"?

Ps. 96:10: " 'Herra on kuningas'. Niin pysyy maanpiiri ["tuottoisa maa", *UM;* hepr. *te−vel';* hedelmällinen ja asuttu maa, asumiskelpoinen maapallo] lujana, se ei horju."

Ps. 37:29: "Vanhurskaat perivät maan ja asuvat siinä iankaikkisesti."

Ilm. 11:18: "Kansat vihastuivat, ja tuli sinun [Jehovan] oma vihasi sekä määräaika − − saattaa turmioon ne, jotka turmelevat maan."

Mikä on se Harmagedon, josta Raamattu puhuu?

Ilm. 16:14, 16: "Ne ovat näet demonien henkeyttämiä ilmaisuja ja tekevät tunnusmerkkejä, ja ne lähtevät koko asutun maan kuninkaitten luo kokoamaan heidät *Jumalan, Kaikkivaltiaan, suuren päivän sotaan.* Ja ne kokosivat heidät paikkaan, joka hepreaksi on nimeltään Har−Magedon [Harmagedon]."

Käydäänkö Harmagedonin sota vain Lähi−idässä?

Kaikkien kansojen hallitsijat ja sotajoukot kootaan Jumalaa vastaan

Ilm. 16:14: "Ne lähtevät *koko asutun maan* kuninkaitten luo kokoamaan heidät Jumalan, Kaikkivaltiaan, suuren päivän sotaan."

Ilm. 19:19: "Minä näin pedon [ihmiskunnan poliittisen hallitusvallan kokonaisuutena] ja maan kuninkaat ja heidän sotajoukkonsa kokoontuneina sotimaan hevosen selässä istuvaa ja hänen sotajeukkoaan vastaan."

Jer. 25:33: "Herran surmaamia on oleva sinä päivänä maan äärestä maan ääreen."

Nimen Harmagedon (Har−Magedon) käyttö ei voi merkitä sitä, että sota käydään kirjaimellisen Megiddon vuoren luona

Ei ole olemassa kirjaimellista Megiddon vuorta; vain noin 21 niot.

"Koko asutun maan" kuninkaat ja sotajoukot eivät mahtuisi kirjaimelliselle Esdrelonin tasangolle, Megiddon luo. Tasanko on kolmion muotoinen, vain 32 kilometriä pitkä ja 29 kilometriä leveä itäpäästään. − Denis B äly, The Geography of the Bible (New York 1957) s. 148.

Nimi on sopiva sen aseman vuoksi, joka Megiddolla on historiassa; Megiddon edustalla oleva tasanko oli ratkaisevien sotien paikka

Jehova aiheutti siellä kanaanilaisten sotapäällikön Siiseran tappion tuomari Haarakin edessä. − Tuom. 5:19, 20; 4:12−24.

Egyptin farao Thutmosis III sanoi: "Megiddon valloittaminen merkitsee tuhannen kaupungin valloittamista!" − *Ancient Near Eastern Texts Relating to the Old Testament* (Princeton, New Jersey, USA, 1969) toim. James Pritchard, s. 237.

Viittaus Megiddoon (joka merkitsee 'joukkojen kokoontumista') on sopiva, koska Harmagedon on maailmantilanne, jossa kaikkien kansojen hallitsi joitten sotajoukot ja muut tukijat ovat mukana.

Ketkä tai mikä tuhotaan Harmagedonissa?

Dan. 2:44: "Taivaan Jumala [on] pystyttävä valtakunnan − −. Se on musertava kaikki ne muut valtakunnat ja tekevä niistä lopun, mutta se itse on pysyvä iankaikkisesti."

Ilm. 19:17, 18: "Minä näin myös enkelin seisovan auringossa, ja hän huusi suurella äänellä ja sanoi kaikille linnuille, jotka lentävät keskitaivaalla: Tulkaa tänne, kokoontukaa Jumalan suurelle illalliselle syödäksenne kuninkaiden lihaa ja sotapäälliköiden lihaa ja voimakkaiden miesten lihaa ja hevosten ja niiden selässä istuvien lihaa ja kaikkien lihaa, vapaiden niin kuin orjienkin ja pienten ja suurten.' "

1. Joh. 2:16, 17: "Mikään maailmassa − lihan halu ja silmien halu ja elämän varallisuuden komeileva näyttäminen − ei ole Isästä, vaan on maailmasta. Lisäksi maailma on häviämässä ja samoin sen halu, mutta se, joka tekee Jumalan tahdon, pysyy ikuisesti."

HARMAGEDON .. 67 Ilm. 21:8: "Mutta pelkureiden ja epäuskoisten ja iljettävän saastaisten ja murhaajien ja haureellisten ja spiritismiä harjoittavien ja epäjumalanpalvelijoiden ja kaikkien valehtelijoiden osa on oleva siinä järvessä, joka palaa tulesta ja rikistä. Tämä tarkoittaa toista kuolemaa."

Onko tuo tuho ikuinen?

Matt. 25:46: "Nämä [jotka kieltäytyivät tekemästä hyvää Kristuksen "veljille"] menevät ikuiseen pois karsimiseen."

2. Tess. 1:8, 9: "Ne, jotka eivät tunne Jumalaa, ja ne, jotka eivät tottele Herraamme Jeesusta koskevaa hyvää uutista − − joutuvat kärsimään ikuisen tuhon rangaistustuomion."

Jääkö kukaan eloon?

Sef. 2:3: "Etsikää Herraa, kaikki maan nöyrät, te, jotka pidätte hänen oikeutensa. Etsikää vanhurskautta, etsikää nöyryyttä; ehkä te saatte suojan Herran vihan päivänä."

Room. 10:13: "Jokainen, joka huutaa avukseen Jehovan nimeä, pelastuu."

Ps. 37:34: "Odota Herraa ja ota vaari hänen tiestänsä, niin hän korottaa sinut, ja sinä perit maan ja näet, kuinka jumalattomat hävitetään."

Joh. 3:16: "Jumala − − antoi ainosyntyisen Poikansa, jottei kukaan häneen uskova tuhoutuisi, vaan hänellä olisi ikuinen elämä."

Ilm. 7:9, 10, 14: "Tämän jälkeen minä näin, ja katso, suuri joukko, jota kukaan ei kyennyt laskemaan, kaikista kansakunnista ja sukukunnista ja kansoista ja kielistä seisoi valtaistuimen edessä ja Karitsan edessä puettuina pitkiin valkoisiin viittoihin, ja heidän käsissään oli palmunoksia. Ja he huutavat jatkuvasti suurella äänellä sanoen: 'Pelastuksesta saamme kiittää Jumalaamme, joka istuu valtaistuimella, ja Karitsaa.' − − 'Nämä ovat ne, jotka tulevat siitä suuresta ahdistuksesta.' "

Mitä Harmagedonissa tapahtuu pienille lapsille?

Raamattu ei vastaa tähän kysymykseen suoraan, ja me emme ole tuomareita. Raamattu kuitenkin osoittaa, että Jumala pitää tosi kristittyjen pieniä lapsia "pyhinä". (1. Kor. 7:14) Se paljastaa myös, että kun Jumala menneinä aikoina tuhosi pahat, hän tuhosi samalla myös heidän lapsensa. (4. Moos. 16:27, 32; Hes. 9:6) Jumala ei halua, että kukaan tuhoutuisi, ja siksi hän antaa kaiuttaa nyt varoitusta sekä vanhempien että lasten hyödyksi. Eikö vanhempien olisi viisasta noudattaa sellaista menettelyä, joka johtaisi siihen, että Jumala suhtautuisi heidän lapsiinsa suosiollisesti sekä nyt että Harmagedonissa?

Onko pahojen tuhoaminen ristiriidassa Jumalan rakkauden kanssa?

2. Piet. 3:9: "Jehova − − on kärsivällinen teitä kohtaan, koska hän ei halua kenenkään tuhoutuvan vaan haluaa kaikkien pääsevän katumukseen."

Luuk. 18:7, 8: "Eikö sitten Jumala toimita varmasti oikeutta valituilleen, jotka huutavat hänen puoleensa päivät ja yöt, vaikka hän onkin pitkämielinen heitä kohtaan? Minä sanon teille: Hän toimittaa heille oikeuden pikaisesti."

2. Tess. 1:6: "Jumalan puolelta on vanhurskasta maksaa takaisin ahdistusta niille, jotka aiheuttavat ahdistusta teille [hänen palvelij oilleen]."

Onko mahdollista omaksua puolueeton asenne?

2. Tess. 1:8: "Hän tuottaa koston niille, jotka eivät [omasta tahdostaan] tunne Jumalaa, ja niille, jotka eivät tottele Herraamme Jeesusta koskevaa hyvää uutista."

Matt. 24:37−39: "Niin kuin Nooan päivät olivat − − [he eivät] panneet merkille, ennen kuin vedenpaisumus tuli ja pyyhkäisi heidät kaikki pois, niin on Ihmisen Pojan läsnäolo oleva."

Matt. 12:30: "Joka ei ole minun puolellani, se on minua vastaan, ja joka ei minun kanssani kokoa, se hajottaa." Vrt. 5. Moos. 30:19, 20.

Keiden vaikutuksesta kansat ajautuvat maailmantilanteeseen, joka johtaa Jumalaa vastaan käytävään sotaan?

Ilm. 16:13, 14: "Minä näin lohikäärmeen [Saatana Panettelijan; Ilm. 12:9] suusta ja pedon suusta ja väärän profeetan suusta tulevan kolme epäpuhdasta henkeytettyä ilmaisua, nääöltään kuin sammakkoja. Ne ovat näet demonien henkeyttämiä ilmaisuja ja tekevät tunnusmerkkejä, ja ne lähtevät koko asutun maan kuninkaitten luo kokoamaan heidät Jumalan, Kaikkivaltiaan, suuren päivän sotaan."

Vrt. Luuk. 4:5, 6; 1. Joh. 5:19; myös Apt. 5:38, 39; 2. Aikak. 32:1, 16, 17.

Helvetti

Määritelmä: Sana "helvetti" esiintyy monissa raamatunkäännöksissä. Toiset käännökset käyttävät samoissa jakeissa sanoja "hauta", "tuonela" jne. Jotkin muut Raamatut yksinkertaisesti translitteroivat ne alkukielen sanat, jotka toisinaan on käännetty "helvetiksi"; ne toisin sanoen ilmaisevat nuo sanat omien aakkostemme kirjaimilla, mutta jättävät ne kääntämättä. Mitkä nuo sanat ovat? Hepreassa *se'öl'ia* kreikassa sitä vastaava *hai'des* [lue: haades], jotka eivät tarkoita yksityistä hautapaikkaa, vaan kuolleen ihmiskunnan yhteistä hautaa. Raamatussa on myös kreikkalainen sana *ge'en−na,* jota käytetään ikuisen tuhon vertauskuvana. Sekä kristikunnassa että monissa ei−kristillisissä uskonnoissa opetetaan kuitenkin, että helvetti on paikka, jossa demonit asuvat ja jossa pahoja rangaistaan (ja joidenkuiden mielestä myös kidutetaan) kuoleman jälkeen.

Kärsivätkö kuolleet Raamatun mukaan tuskaa?

Saarn. 9:5,10: "Elävät tietävät, että heidän on kuoltava, mutta kuolleet eivät tiedä mitään − −. Tee kaikki, mitä voimallasi tehdyksi saat, sillä ei ole tekoa, ei ajatusta, ei tietoa eikä viisautta tuonelassa*, jonne olet menevä." (Jos kuolleet eivät tiedä mitään, he eivät ilmeisestikään tunne tuskaa.) (*"§eolissa", *NE, JB, UM;* "haudassa", *VKR, Väl;* "helvetissä", *Dy.)*

Ps. 146:4: "Kun hänen henkensä lähtee hänestä, niin hän tulee maaksi jälleen; sinä päivänä hänen hankkeensa* raukeavat tyhjiin." (*"Ajatuksensa", *UM, KJ;* "aivoituksensa", *Sa, VKR.)*

Osoittaako Raamattu, että sielu jää eloon ruumiin kuollessa?

Hes. 18:4: "Se sielu*, joka syntiä tekee − sen on kuoltava." (*Hepr. *ne'f es;* "sielu", *VKR, Väl, UM;* "ihminen", *JB;* "persoona", *TEV.)*

"Heprean *nefes* ei merkitse ruumiista erotettavissa olevaa henkistä olentoa, vaan ihmisen elävää, tietoista olemusta, persoonallisuutta, 'itseä'. 'Pelasta minun sieluni' ei merkitse ns. 'sielun pelastusta' vaan koko elävän ihmisen pelastamista; jo pelkkä 'pelasta minut' sanoo suunnilleen saman asian." − Helsingin yliopiston itämaisen kirjallisuuden professori Jussi Aro, *Psalmit nykysuomeksi* (Pieksämäki 1973) s. 233.

"Uudessa testamentissa vastaava kreikan sana *onpsykhe,* jolla Raamatussa useimmiten on sama perusmerkitys kuin heprean n^/öM−sanalla. Se ei siis tarkoita Platonin filosofiasta tunnettua sielua, sitä ikuiseen ideamaailmaan kuuluvaa osaa ihmisestä, jolle kuolema merkitsee vapautumista ruumiin kahleista. 'Kuolemattoman sielun' käsite kuuluu kreikkalaiseen filosofiaan, ei Vanhaan eikä Uuteen testamenttiin." − Heikki Palva, *Raamatun tietosanasto* (Porvoo 1974) s. 246.

Minkälaiset ihmiset menevät Raamatun helvettiin?

Sanooko Raamattu, että jumalattomat menevät helvettiin?

Ps. 9:18: "Jumalattomat peräytyvät tuonelaan*, kaikki pakanat, jotka unhottavat Jumalan." (*"Tuonelaan", *Väl, PN;* "helvettiin", *VKR;* "seoliin", *NE, JB, UM.)*

Sanooko Raamattu myös, että oikeamielisiä ihmisiä menee helvettiin?

Job 14:13: "[Job rukoili:] Oi, jospa kätkisit minut tuonelaan*, piilottaisit minut, kunnes vihasi on asettunut, panisit minulle aikamäärän ja sitten muistaisit minua!" (Jumala itse sanoi, että Job oli "nuhteeton ja rehellinen mies, pelkää Jumalaa ja karttaa pahaa". − Job 1:8.) (*"Helvettiin", *Dy;* "tuonelaan", *Väl;* "hautaan", *VKR;* "seoliin", *NE, JB, UM.)*

Apt. *2:25−27, KR:* "Daavid sanoo hänestä [Jeesuksesta Kristuksesta]: − − sillä sinä et hylkää minun sieluani tuonelaan* etkä salli Pyhäsi nähdä katoavaisuutta." (Eikö se, että Jumala ei 'hylännyt' Jeesusta "helvettiin" [VKR], osoita, että Jeesus oli helvetissä eli Haadeksessa ainakin jonkin aikaa?) (*"Helvet−

tiin", *VKR, KJ, Dy;* "tuonelaan", *UTN;* "kadotukseen", *EU;* "Haadekseen", *UM, JB.)*

Pääseekö kukaan koskaan pois Raamatun helvetistä?

Ilm. 20:13, 14, *KR:* "Meri antoi ne kuolleet, jotka siinä olivat, ja Kuolema ja Tuonela* antoivat ne kuolleet, jotka niissä olivat, ja heidät tuomittiin, kukin tekojensa mukaan. Ja Kuolema ja Tuonela heitettiin tuliseen järveen." (Kuolleet pääsivät siis pois "helvetistä" [FKR]. Huomaa myös, ettei helvetti ole sama kuin tulinen järvi, vaan se heitetään tuliseen järveen.) (»"Helvetti", *VKR, Dy;* "tuonela", *UTN;* "haudat", *EU;* "Haa−des", *UM, JB.)*

Miksi sen suhteen, mitä Raamattu sanoo helvetistä, on hämmennystä?

"Varhaisten raamatunkääntäjien itsepintainen tapa kääntää heprean Seol ja kreikan Haades ja Gehenna sanalla helvetti on aiheuttanut paljon sekaannusta ja väärinymmärrystä. Vaikka Raamatun tarkistettujen laitosten kääntäjät ovat sittemmin yksinkertaisesti translitteroineet nämä sanat, niin se ei ole riittävässä määrin poistanut sekaannusta ja väärinymmärrystä." − *Encyclopedia Americana* (1942) XIV osa, s. 81.

Kääntäjät ovat antaneet henkilökohtaisten käsitystensä värittää työtään sen sijaan että he olisivat kääntäneet alkukielen sanat johdonmukaisesti. Esimerkiksi: 1) Vanha

kirkkoraamattu kääntää *se'olin* vastineilla "helvetti", "hauta", "tuonela" ja "ahdistus"; sanat *hai'des* ja *ge'en−na* se kääntää vastineella "helvetti". 2) Englanninkielinen Kuningas Jaakon käännös kääntää *se'olin* vastineilla "helvetti", "hauta" ja "kuoppa". Sanan *hai'des* se kääntää sekä vastineella "helvetti" että "hauta"; myös sana *ge'en−na* on käännetty "helvetiksi". 3) *Today's English Version* translitteroi sanan*hai'des* "Haadekseksi" ja kääntää sen myös "helvetiksi" ja "kuolleiden maailmaksi". Mutta se käyttää sanaa "helvetti" sekä sanan *hai'des* että sanan *ge'en−na* vastineena. Siten alkukielen sanojen täsmällinen merkitys on hämärtynyt.

Kohtaako pahoja ikuinen rangaistus?

Matt. 25:46, KR: "Nämä menevät pois iankaikkiseen rangais tukseen ["pois karsimiseen", UM; kreik. ko'la−sin], mutta vanhurskaat iankaikkiseen elämään." (Myös The Emphatic Diaglott käyttää sanoja "pois karsiminen" sanan "rangaistus" asemesta. Sen alaviite sanoo: "Kolasin − − juontuu sanasta kolazoo, joka merkitsee: 1) Karsia pois, esimerkiksi puun oksia. 2) Estää, pidättää. − − 3) Kurittaa, rangaista. Ihmisen karsimista pois elämästä tai yhteiskunnasta ja jo hänen estämistäänkin pidetään rangaistuksena; siten sanalle on syntynyt tämä kolmas käyttö kielikuvana. Käännökseen on otettu sanan ensimmäinen merkitys, koska se on paremmin sopusoinnussa lauseen toisen osan kanssa säilyttäen siten noiden vastakohtien voiman ja kauneuden. Vanhurskaat menevät elämään, pahat elämästä pois karsimiseen eli kuolemaan. Ks. 2. Tess. 1:9.")

2. Tess. 1:9, KR: "Heitä kohtaa silloin rangaistukseksi iankaikkinen kadotus* Herran kasvoista ja hänen voimansa kirkkaudesta." (*"Ikuinen tuho", UTN; "iankaikkinen tuho", Sa; "ikuinen ero", EU.)

Juud. 7, KR: "Samoin kuin Sodoma ja Gomorra ja niiden ympärillä olevat kaupungit, jotka samalla tavalla kuin nekin harjoittivat haureutta ja eksyivät luonnottomiin lihanhimoihin, ovat varoittavana esimerkkinä, kärsiessään iankaikkisen tulen rangaistusta." (Huomaa, että kaupungit kärsivät iankaikkisen tulen rangaistusta. Mitä se merkitsee? Tuli lakkasi palamasta tuhansia vuosia sitten; ilmeisesti nuo entiset kaupungit ovat nyt Kuolleenmeren alla. Mutta*nuo kaupungit tuhottiin iäksi, niitä ei rakenneta koskaan uudelleen. Ks. Jer. 50:40. Noiden kaupunkien asukkaiden ei mainita j outuvan kärsimään tietoisesti kuolemansa j aikeen. Jeesus sanoi Luukkaan 17:29:ssä, että niiden asukkaat 'tuhottiin'.)

Mitä merkitsee se 'iankaikkinen vaiva', josta puhutaan Ilmestyskirjassa?

Ilm. 14:9−11; 20:10, *KR:* "Jos joku kumartaa petoa ja sen kuvaa ja ottaa sen merkin otsaansa tai käteensä, niin hänkin on juova Jumalan vihan viiniä, joka sekoittamattomana on kaadettu hänen vihansa maljaan, ja häntä pitää tulella ja tulikivellä vaivattaman pyhien enkelien edessä ja Karitsan edessä. Ja heidän vaivansa [kreik. *ba−sa−ni−smou']* savu on nouseva aina ja iankaikkisesti, eikä heillä ole lepoa päivällä eikä yöllä, heillä, jotka petoa ja sen kuvaa kumartavat, eikä kenelläkään, joka ottaa sen nimen

merkin." "Ja perkele, heidän villitsijänsä, heitetään tuli− ja tulikivijärveen, jossa myös peto ja väärä profeetta ovat, ja heitä vaivataan yöt päivät, aina ja iankaikkisesti."

Mikä on se 'vaiva', johon nämä raamatunkohdat viittaavat? On huomionarvoista, että Ilmestyksen ll:10:ssä *(KR)* puhutaan 'profeetoista, jotka vaivaavat niitä, jotka maan päällä asuvat'. Tuo vaiva johtuu varmasti niistä nöyryyttävistä paljastuksista, jotka sisältyvät näiden profeettojen julistamiin sanomiin. Ilmestyksen 14:9−ll:ssä *(KR)* vertauskuvallisen "pedon ja sen kuvan" palvojia sanotaan 'vaivattavan tulella ja tulikivellä'. Tämä ei voi tarkoittaa tietoista vaivaa kuoleman jälkeen, koska "kuolleet

eivät tiedä mitään". (Saarn. 9:5) Mikä sitten saa heidät kokemaan sellaista vaivaa heidän ollessaan vielä elossa? Jumalan palvelijoiden julistus, jonka mukaan "pedon ja sen kuvan" palvojat kärsivät toisen kuoleman, jota "se järvi, joka tulta ja tulikiveä palaa", edustaa. Heidän tuliseen tuhoonsa liittyvä savu nousee ikuisesti, koska tuo tuho on oleva ikuinen eikä sitä koskaan unohdeta. Mitä se merkitsee, että Ilmestyksen 20:10 sanoo Panettelijaa Vaivattavan aina ja iankaikkisesti' "tuli− ja tulikivijärvessä"? Ilmestyksen 21:8 *(KR)* sanoo selvästi, että "se järvi, joka tulta ja tulikiveä palaa", tarkoittaa "toista kuolemaa". Panettelijan ikuinen 'vaivaaminen' siinä merkitsee siis sitä, ettei hän pääse milloinkaan vapaaksi; häntä pidetään vangittuna ikuisesti, itse asiassa hän on ikuisesti kuollut. Tämä sanan "vaivata" (kreikkalaisesta sanasta *ba'sa−nos)* käyttö muistuttaa meitä siitä;, miten sitä käytetään Matteuksen 18:34:ssä, jossa samaa kreikkalaista kantasanaa käytetään 'vanginvartijasta'. − *KR, UM;* vrt. *UTN.*

Mikä on se 'tulinen Gehenna', josta Jeesus puhui?

Gehenna mainitaan Raamatun kreikkalaisissa kirjoituksissa 12 kertaa. Viisi kertaa se yhdistetään suoranaisesti tuleen. Kääntäjät ovat käyttäneet kreikkalaisen ilmaisun *ge'en−nan toupy−ros'* vastineina ilmaisuja "helvetin tuli" *(KR, VKR, UTN, KJ, Dy),* "helvetin tulet" *(NE),* "tulinen kuilu" (AT) ja "Gehennan tulet" *(NAB).*

Historiallinen tausta: Hinnominlaakso (Gehenna) sijaitsi Jerusalemin muurien ulkopuolella. Jonkin aikaa se oli epäjumalanpalvonnan paikka, jossa uhrattiin myös lapsia. Ensimmäisellä vuosisadalla Gehennaa käytettiin Jerusalemin jätteiden poltto paikkana. Kuolleiden eläinten ruumiit heitettiin laaksoon tulen tuhottavaksi, ja tuleen lisättiin rikkiä eli tulikiveä palamisen edistämiseksi. Gehennaan heitettiin myös sellaisten teloitettujen rikollisten ruumiit, joiden ei katsottu kelpaavan haudattaviksi muistohautaan. Niinpä Jeesus puhui Matteuksen 5:29, 30:ssä "koko ruumiin" heittämisestä Gehennaan. Jos ruumis putosi jatkuvasti palavaan tuleen, se tuhoutui, mutta jos se putosi tuon jyrkän rotkon jollekin ulkonemalle, sen mätänevään lihaan tuli matoja, joita tuossa paikassa oli jatkuvasti. (Mark. 9:47, 48) Gehennaan ei heitetty eläviä ihmisiä; se ei siis ollut tietoisen kidutuksen paikka.

Jeesus kehotti Matteuksen 10:28:ssa kuulijoitaan pelkäämään "häntä, joka voi tuhota sekä sielun että ruumiin Gehennassa". Mitä se merkitsee? Huomaa, että tässä ei puhuta Gehennan tulessa *piinaamisesta;* hän kehottaa pikemminkin 'pelkäämään häntä, joka voi *tuhota* Gehennassa'. Puhuessaan erikseen "sielusta" Jeesus korostaa tässä sitä, että Jumala voi tuhota ihmisen kaikki elämän odotteet; siten hänellä ei ole ylösnousemustoivoa. Viittauksella 'tuliseen Gehennaan' on siis sama merkitys kuin Ilmestyksen 21:8:n 'tulijarvella', nimittäin tuho, "toinen kuolema".

Minkä Raamattu sanoo olevan synnin rangaistus?

Room. 6:23: "Synnin maksama palkka on kuolema."

Rangaistaanko ihmistä vielä kuoleman jälkeen hänen synneistään?

Room. 6:7: "Se, joka on kuollut, on vapautunut synnistään."

Onko pahojen ikuinen vaivaaminen sopusoinnussa Jumalan persoonallisuuden kanssa?

Jer. 7:31: "He [luopiojuutalaiset] ovat rakentaneet Toofet−uh−rikukkulat Ben−Hinnomin laaksoon, polttaakseen tulessa poikiansa ja tyttäriänsä, mitä minä en ole käskenyt ja mikä ei ole minun mieleeni tullut." (Jos se ei koskaan tullut Jumalan mieleen, hänellä ei varmaankaan ole eikä hän käytä sellaista paikkaa suuremmassa mittakaavassa.)

Kuvaus: Mitä ajattelisit isästä, joka pitäisi lapsensa kättä tulessa rangaistakseen lasta väärinteosta? "Jumala on rakkaus."

(1. Joh. 4:8) Tekisikö hän sellaista, mitä kukaan oikeamielinen ihmisisä ei tekisi? Varmasti ei!

Opettiko Jeesus sillä mitä hän sanoi rikkaasta miehestä ja Lasaruksesta, että pahoja piinataan kuoleman jälkeen?

Onko Luukkaan 16:19−31 :ssä oleva kertomus kirjaimellinen vai pelkästään kuvaus jostakin muusta? The Jerusalem Bible myöntää alaviitteessään, että se on "kertomuksen muotoon puettu vertaus, joka ei viittaa mihinkään historialliseen henkilöön". Jos se ymmärrettäisiin kirjaimellisesti, se merkitsisi sitä, että Jumalan suosiosta nauttivat voisivat kaikki mahtua yhden miehen, Aabrahamin, helmaan; ettei Haadeksen tuli haihduttaisi sormen päässä olevaa vettä; että pelkkä vesipisara huojentaisi siellä olevan kärsimyksiä. Kuulostaako se sinusta järkevältä? Jos kertomus olisi kirjaimellinen, se olisi ristiriidassa Raamatun muiden osien kanssa. Jos Raamattu olisi ristiriitainen, käyttäisikö totuutta rakastava sitä uskonsa perustana? Raamattu ei kuitenkaan ole ristiriitainen.

Mitä tuo vertaus merkitsee? "Rikas mies" edusti fariseuksia. (Ks. jaetta 14.) Lasarus−ker j alainen edusti tavallisia juutalaisia, joita fariseukset halveksivat, mutta jotka katuivat ja joista tuli Jeesuksen seuraajia. (Ks. Luuk. 18:11; Joh. 7:49; Matt. 21:31, 32.) Myös heidän kuolemansa oli vertauskuvallinen; se edusti olosuhteiden muutosta. Aikaisemmin halveksitut pääsivät Jumalan suosion asemaan, ja aikaisemmin näennäisesti suositut joutuivat Jumalan hylkäämiksi, samalla kun heitä piinattiin niiden esittämillä tuomiosanomilla, joita he olivat halveksineet. − Apt. 5:33; 7:54.

Mikä on helvetintuliopetuksen alkuperä?

Muinaisissa babylonialaisissa ja assyrialaisissa uskomuksissa "manala − − kuvataan kauhuja täynnä olevaksi paikaksi, ja sitä hallitsevat hyvin voimakkaat ja raivoisat jumalat ja demonit". (Morris Jastrovv jr, The Religion of Babylonia and Assyria, Boston, USA, 1898, s. 581) "Kuvauksia helvetin kärsimyksistä on mm. intialaisessa, babylonialais−assyrialaisessa, egyptiläisessä − − kirjallisuudessa." (Spectrum, Porvoo, 1977, 3. osa, s. 514) 500−luvulla eaa. alkunsa saanut buddhalaisuus alkoi aikanaan opettaa sekä kuumaa että kylmää helvettiä. (Encyclopedia Americana, 1977, 14. osa, s. 68) Italian katolisissa kirkoissa olevat helvettikuvat ovat peräisin etruskien ajoilta. − Werner Keller, Denn sie entzundeten das Licht. Geschichte der Etrusker − die Lö−sung eines Rätsels, s. 393.

Tämän Jumalaa häpäisevän opin juuret menevät todellisuudessa kuitenkin paljon syvemmälle. Kidutushelvettiin liittyvät pirulliset käsitykset ovat Jumalaa panettelevia ja ne ovat lähtöisin Jumalan pääpanettelijasta (Saatanasta), jota Jeesus Kristus kutsui "valheen isäksi". − Joh. 8:44.

Henki

Määritelmä: Heprealaisella sanalla *ru'ah* ja kreikkalaisella sanalla *pneu'ma*, jotka käännetään usein "hengeksi", on useita merkityksiä. Ne kaikki viittaavat sellaiseen, mitä ihminen ei voi nähdä ja mikä ilmaisee liikkeessä olevaa voimaa. Näitä heprealaisia ja kreikkalaisia sanoja käytetään tarkoittamaan 1) tuulta, 2) maallisissa luomuksissa vaikuttavaa elinvoimaa, 3) ihmisen kuvaannollisesta sydämestä lähtevää liikkeelle panevaa voimaa joka saa hänet puhumaan ja toimimaan jollakin nimenomaisella tavalla, 4) näkymättömästä lähteestä alkuisin olevia henkeytettyjä ilmaisuja, 5) henki−persoonia ja 6) Jumalan vaikuttavaa voimaa eli pyhää henkeä. Tässä käsitellään useita näitä käyttötapoja niiden keskustelunaiheiden yhteydessä, joita voi herätä kenttäpalveluksessa.

Mikä on pyhä henki?

Pyhään henkeen viittaavien raamatunkohtien vertailu osoittaa, että sen sanotaan 'täyttävän' ihmisiä, heidät voidaan 'kastaa' sillä ja heidät voidaan 'voidella' sillä. (Luuk. 1:41; Matt. 3:11; Apt. 10:38) Mikään näistä ilmauksista ei olisi sopiva, jos pyhä henki olisi persoona.

Jeesus sanoi pyhää henkeä myös "auttajaksi" (kreik. *pa−ra'kle−tos),* ja hän sanoi, että tämä auttaja 'opettaisi', 'todistaisi', 'puhuisi' ja 'kuulisi'. (Joh. 14:16,17, 26; 15:26; 16:13) Personointi ei ole epätavallista Raamatussa. Esimerkiksi viisaudella sanotaan

olevan "lapsia". (Luuk. 7:35) Syntiä ja kuolemaa nimitetään kuninkaiksi. (Room. 5:14, 21) Vaikka joissakin kohdissa sanotaan, että henki 'puhui', niin muut raamatunjakeet osoittavat selvästi, että se tapahtui enkelien tai ihmisten välityksellä. (Apt. 4:24, 25; 28:25; Matt. 10:19, 20; vrt. Apt. 20:23:a 21:10, ll:een.) Johanneksen 1. kirjeen 5:6−8:ssa ei ainoastaan hengen sanota 'todistaneen', vaan myös "veden ja veren". Mikään näissä kohdissa olevista ilmauksista ei siis itsessään todista, että pyhä henki olisi persoona.

Pyhän hengen oikean määritelmän täytyy sopia *kaikkiin raamatunkohtiin,* jotka puhuvat tuosta hengestä. Tältä näkökannalta katsottuna on johdonmukaista päätellä, että pyhä henki on Jumalan vaikuttava voima. Se ei ole persoona, vaan mahtava voima, jota Jumala saattaa lähtemään itsestään pyhän tahtonsa toteuttamiseksi. − Ps. 104:30; 2. Piet. 1:21; Apt. 4:31. Ks. myös pääaihetta "Kolminaisuus".

Mikä todistaa, että ihmisellä todella on pyhä henki?

Luuk. 4:18, 31−35: "[Jeesus luki profeetta Jesajan kirjakääröstä:] 'Jehovan henkeä on minun päälläni, koska hän on voidellut minut julistamaan hyvää uutista' −−. Ja hän meni alas Kapernaumiin, erääseen Galilean kaupunkiin. Ja hän opetti heitä sapattina, ja he olivat perin pohjin hämmästyneitä hänen opetustavastaan, koska hänen puheensa oli arvovaltaista. Ja synagogassa oli mies, jossa oli henki, epäpuhdas demoni, ja hän huusi suurella äänellä − −. Mutta Jeesus nuhteli sitä sanoen: 'Ole vaiti ja tule ulos hänestä!' Ja paiskattuaan miehen heidän keskelleen demoni tuli ulos hänestä vahingoittamatta häntä." (Mikä todisti, että Jeesuksella oli Jumalan henkeä? Kertomus ei sano, että hän vapisi tai huusi tai liikuskeli kiihkeästi ympäriinsä. Sen sijaan se sanoo, että hän puhui arvovaltaisesti. On kuitenkin merkille pantavaa, että tuossa tilaisuudessa demonihenki pani miehen huutamaan ja kaatumaan lattialle.)

Apostolien tekojen 1:8 sanoo, että kun Jeesuksen seuraajat saisivat pyhää henkeä, he todistaisivat hänestä. Apostolien tekojen 2:1−11 kertoo, että kun he saivat tuota henkeä, tarkkailijoihin teki vaikutuksen se, että vaikka kaikki puhujat olivat

galilealaisia, he puhuivat Jumalan suurenmoisuuksista kielillä, jotka olivat tuttuja monille läsnä olleille ulkomaalaisille. Kertomus ei kuitenkaan mainitse mitään hengen saaneiden tunteenpurkauksista.

On merkille pantavaa, että kun Elisabet sai pyhän hengen ja huusi "suureen ääneen", hän ei ollut palvontakokouksessa, vaan tervehti vierailulle tullutta sukulaista. (Luuk. 1:41, 42) Apostolien tekojen 4:31 kertoo, että kun pyhää henkeä tuli kokoontuneisiin opetuslapsiin, paikka j ärähteli, mutta tuo henki ei pannut opetuslapsia vapisemaan eikä kieriskelemään, vaan he "puhuivat Jumalan sanaa rohkeasti". Samoin nykyään Jumalan sanan rohkea puhuminen ja todistustyön innokas suorittaminen osoittavat, että asianomaisella on pyhää henkeä.

Gal. 5:22, 23: "Hengen hedelmä on rakkaus, ilo, rauha, pitkämielisyys, huomaavaisuus, hyvyys, usko, lempeys, itsehillintä." (Pyrittäessä saamaan selville, ketkä ovat tosiaan saaneet pyhää henkeä, tulisi tähyillä tällaisia hedelmiä eikä uskonnollisen kiihkon purkauksia.)

Todistaako kyky puhua suuren tunteen vallassa kielellä, jota ei ole koskaan opiskellut, että asianomaisella on Jumalan henkeä?

Ks. pääaihetta "Kielilläpuhuminen".

Suoritetaanko meidän aikanamme ihmeparannuksia Jumalan hengen välityksellä?

Ks. pääaihetta "Parantaminen".

Kuka kastetaan pyhällä hengellä?

Ks. pääaihetta "Kaste" ja myös pääaihetta "Uudestisyntyminen".

Onko ihmisessä henkiosa, joka jää eloon ruumiin kuollessa?

Hes. 18:4: "Se sielu, joka syntiä tekee − sen on kuoltava." *(KR* ja *VKR* kääntävät tässä heprealaisen sanan *nejes* "sieluksi" ja sanovat siis, että *sielu* kuolee. Jotkin muut käännökset, jotka kääntävät tässä esiintyvän heprealaisen sanan *ne'f es* muissa kohdissa "sieluksi", käyttävät tässä jakeessa ilmauksia "ihminen" tai "se". *Nejes*, sielu, on siis ihminen, ei mikään hänen aineeton osansa, joka jäisi eloon ruumiin kuollessa.) (Ks. lisää yksityiskohtia pääaiheesta "Sielu".)

Ps. 146:4: "Kun hänen henkensä lähtee hänestä, niin hän tulee maaksi jälleen; sinä päivänä hänen hankkeensa raukeavat tyhjiin [hänen ajatuksensa häviävät, *UM]."* (Tässä "hengeksi" käännetty heprealainen sana on sanan *ru'ah* johdannainen. Jotkut kääntäjät kääntävät sen "hengitykseksi". Kun tuo *ru'ah* eli vaikuttava elinvoima lähtee ruumiista, ihmisen ajatukset häviävät; hän ei enää ajattele toisessa maailmassa.)

Saarn. 3:19−21: "Ihmislasten käy niinkuin eläintenkin; sama on kumpienkin kohtalo. Niinkuin toiset kuolevat, niin toisetkin kuolevat; yhtäläinen henki on kaikilla. Ihmisillä ei ole mitään etua eläinten edellä, sillä kaikki on turhuutta. Kaikki menee samaan paikkaan. Kaikki on tomusta tullut, ja kaikki palajaa tomuun. Kuka tietää ihmisen hengestä, kohoaako se ylös, ja eläimen hengestä, vajoaako se alas maahan?" (Koska kaikki ihmiset ovat perineet synnin ja kuoleman Aadamilta, he kuolevat ja palaavat tomuun kuten eläimetkin. Mutta onko jokaisella ihmisellä henki, joka jatkaa elämää älyllisenä persoonana lakattuaan toimimasta ruumiissa? Ei, sillä 19. jae sanoo, että ihmisillä ja eläimillä on 'yhtäläinen henki kaikilla'. Pelkästään ihmisen havaintojen perusteella kukaan ei voi arvovaltaisesti vastata 21. jakeessa herätettyyn, henkeä koskevaan kysymykseen. Mutta Jumalan sana vastaa, että ihmiset eivät syntyessään ole saaneet mitään sellaista, mikä asettaisi heidät heidän kuollessaan eläinten yläpuolelle. Niiden armollisten järjestelyjen ansiosta, jotka

Jumala on tehnyt Kristuksen välityksellä, uskoville ihmisille, mutta ei eläimille, on kuitenkin avattu mahdollisuus elää ikuisesti. Monille ihmisistä sen mahdollistaa ylösnousemus, kun Jumalasta tuleva vaikuttava elinvoima elvyttää heidät jälleen.)

Luuk. 23:46: "Jeesus huusi suurella äänellä ja sanoi: 'Isä, sinun käsiisi minä uskon henkeni [kreik. pneu'ma].' Tämän sanottuaan hän antoi henkensä." (Huomaa, että Jeesus antoi henkensä. Kun hänen henkensä lähti, hän ei ollut matkalla taivaaseen. Jeesus herätettiin kuolleista vasta kolmantena päivänä tämän jälkeen. Ja kuten Apostolien tekojen 1:3, 9 osoittaa, kului vielä 40 päivää ennen kuin hän nousi taivaaseen. Mitä siis Jeesuksen kuolinhetkellään lausumat sanat merkitsevät? Hän ilmaisi tietävänsä, että kun hän kuolee, hänen tulevat elämänodot−teensa riippuivat kokonaan Jumalasta. Ks. lisäajatuksia 'hengestä joka palaa Jumalan luo' pääaiheesta "Sielu")

Joku voi sanoa:

'Onko teillä pyhä henki?'

Voisit vastata: 'On, ja siksi olen nyt tullut ovellenne. (Apt. 2:17, 18)'

Tai voisit sanoa: 'Juuri se tekee minulle mahdolliseksi osallistua kristilliseen evankeliuminpalvelukseen. Mutta ihmisillä näyttää olevan erilaisia käsityksiä siitä, mistä voidaan tietää, että jollakulla on tosiaan Jumalan henkeä. Mikä teidän mielestänne osoittaa sen?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** (Käsittele jotakin sivuilla 77 *[Toim.huom. aiemmin sivuilla "Mikä todistaa, että ihmisellä todella on pyhä henki"]* ja 78 *[Toim.huom. otsikko "Kuka kastetaan pyhällä hengellä"]* olevaa aineistoa.)

Huumeet

Määritelmä: Siitä, mitä "huumeella" tarkoitetaan, on olemassa useita erilaisia määritelmiä. Tässä huumeilla tarkoitetaan mielialaan vaikuttavia aineita, jotka eivät ole ravintoaineita ja joita ei pidetä lääketieteellisesti tarpeellisina, vaan joita käytetään yritettäessä paeta elämän ongelmia, hankkia unen kaltainen tunne tai hyvänolon tai ilon tunne.

Kieltääkö Raamattu todellakin käyttämästä huumeita mielihyvän saamiseksi?

Raamattu ei mainitse nimeltä sellaisia aineita kuin heroiinia, kokaiinia, LSD:ta, PCP:tä (enkelipölyä), marihuanaa eikä tupakkaa. Se esittää kuitenkin tarpeellisia suuntaviivoja, niin että voimme tietää, mitä tehdä ja mitä välttää miellyttääksemme Jumalaa. Raamattu ei myöskään sano, että toisen surmaamisessa on väärin käyttää ampuma−asetta, mutta se kieltää murhaamisen.

Luuk. 10:25−27: " 'Mitä tekemällä minä perin ikuisen elämän?' − − ' "Sinun tulee rakastaa Jehovaa, Jumalaasi, koko sydämelläsi ja koko sielullasi ja koko voimallasi ja koko mielelläsi" ja "lähimmäistäsi niin kuin itseäsi".' " (Rakastaako ihminen tosiaan Jumalaa koko sielullaan ja koko mielellään, jos hän pitää tapanaan tehdä sellaista, mikä tarpeettomasti lyhentää hänen elämäänsä ja sumentaa hänen mielensä? Osoittaako hän rakkautta lähimmäistään kohtaan, jos hän varastaa toisilta ylläpitääkseen huumeidenkäyttötapaansa?)

2. Kor. 7:1: "Rakkaat, koska meillä on nämä lupaukset [siitä että Jehova on Jumalamme ja Isämme], puhdistautukaamme kaikesta lihan ja hengen saastutuksesta täydellistämällä pyhyys Jumalan pelossa." (Mutta kuinka voimme odottaa saavamme

Jumalan hyväksynnän, jos tahallamme teemme sellaista, mikä saastuttaa ruumistamme?)

Tiit. 2:11,12: "Jumalan ansaitsematon hyvyys, joka tuo pelastuksen kaikenlaisille ihmisille, on tullut ilmeiseksi ja opettaa meitä torjumaan jumalattomuuden ja maailmalliset halut ja elämään nykyisessä asiainjärjestelmässä tervemielisesti ["hillitsemään itsemme", *JB;* 'elämään hilliten itsemme', *TEV]* ja vanhurskaasti ja jumalista antaumusta osoittaen." (Onko huumeiden käyttö, joka heikentää ihmisen arvostelukykyä tai saa hänet menettämään itsehillinnän, sopusoinnussa tämän neuvon kanssa?)

Gal. 5:19−21: "Lihan teot ovat ilmeiset, ja ne ovat −− spiritismin harjoittaminen, − − mässäilyt ja muut näiden kaltaiset. − − ne, jotka harjoittavat sellaisia, eivät peri Jumalan valtakuntaa." (Kreikkalainen sana, joka on tässä käännetty "spiritismin harjoittamiseksi", on far−ma−ki'a ja merkitsee kirjaimellisesti 'lääke− ja huumausaineiden käyttöä'. Käsitellessään tätä kreikkalaista sanaa W. E. Vinen An Expository Dictionary of New Testament Words sanoo: "Noituudessa huumeiden käyttö, joko yksinkertaisten tai tehokkaitten, liittyi yleensä loitsuihin ja salaisille voimille esitettyihin anomuksiin, jolloin varustauduttiin erilaisilla taikakaluilla, amuleteilla jne., joiden tarkoituksena sanottiin olevan pitää anoja tai potilas demonien huomion ja vallan ulottumattomissa, mutta joiden tarkoituksena todellisuudessa oli saada anoja voimakkaasti vakuuttumaan noidan salaperäisistä keinoista ja voimista." [Lontoo 1940, IV osa, s. 51, 52] Samoin nykyään monet huumeita käyttävät sekaantuvat spi−ritistisiin tapoihin tai seurustelevat niihin sekaantuvien kanssa, helppo saalis. Vrt. Luuk. 11:24−26.)

Tiit. 3:1: "[Olkaa] alamaisia ja tottelevaisia hallituksille ja valloille, jotka ovat hallitsijoina." (Monissa maissa eräiden huumeitten omistaminen tai käyttö on lainvastaista.)

Ovatko sellaiset huumeet, jotka saavat aikaan hyvänolontunteen, tosiaan vahingollisia?

2. Tim. 3:1−5: "Viimeisinä päivinä on oleva kriittisiä aikoja, joista on vaikea selviytyä. Sillä ihmiset tulevat olemaan − − nautintoja ennemmin kuin Jumalaa rakastavia − − näistä käänny pois." (Raamattu varoittaa selvästi haluamasta nautintoja siinä määrin, että asetamme ne Jumalan sanan vanhurskaiden periaatteitten soveltamisen ja hänen hyväksyntänsä saamisen edelle.)

Jotkin NARKOOTTISET AINEET lievittävät kipuja ja voivat synnyttää tyytyväisyyden tunteen, mutta ne aiheuttavat myös riippuvaisuutta ja niiden liika−annostus voi aiheuttaa kuoleman. Joidenkin LIUOTTIMIEN haisteleminen voi olla kiihdyttävää, mutta se voi myös tehdä puheen epäselväksi, vääristää näkökykyä, aiheuttaa lihasten hallinnan menetyksen ja lisäksi vaurioittaa pysyvästi aivoja, maksaa ja munuaisia. HARHA−AISTIMUKSIA AIHEUTTAVAT AINEET saavat aikaan hilpeyden tunteen ja näyttävät karkottavan väsymyksen, mutta ne aiheuttavat myös vääristymiä etäisyyksien tajussa, heikentävät johdonmukaista ajattelua, voivat aiheuttaa pysyviä persoonallisuuden muutoksia ja aikaansaada itsemurha− tai murhaamistai−pumuksia.

Entä onko marihuana vaaratonta? Jotkut lääkärit ovat sanoneet sen olevan

Lääketieteen tri David Powelson, entinen psykiatrian osaston esimies Covvellin sairaalasta Kalifornian yliopistosta Berkeleys−tä, kannatti aikoinaan marihuanan käytön laillistamista. Myöhemmin, kun oli saatavana lisätodisteita, hän kirjoitti: "Uskon nyt, että marihuana on vaarallisin huume, jota vastaan meidän täytyy taistella. 1. Aluksi sen käyttö on pettävää. Käyttäjä saa väärän käsityksen hyvänolontunteesta eikä hän pysty tajuamaan henkisten ja elimellisten toimintojensa huonontumista. 2. Sen jatkuva käyttö aiheuttaa ihmisen mielessä harhakuvitelmia. 1−3 vuoden jatkuvan käytön jälkeen alkaa sairaalloinen ajattelutapa päästä vallitsevaksi." − *Executive Health Report,* lokakuu 1977, s. 8. Tri Robert L. DuPont, joka toimi aikaisemmin johtajana Yhdysvaltain huumeiden väärinkäytön tutkimuslaitoksessa ja jonka mainittiin aikaisemmin väheksyneen marihuanan vaarallisuutta, sanoi myöhemmin: "Asian todellinen ydin on se, että tämä epidemia [nuoremman sukupolven marihuanankäyttö] vaarantaa terveyden ainakin kahdella tavalla. Ensiksi ovat myr−kytysvaikutukset, jotka ulottuvat ajokyvyn vaarallisesta heikentymisestä siihen, että ihminen tulee yhä välinpitämättömämmäksi kaikesta. Toinen alue on puhtaasti fyysinen. Tällöin ongelmat marihuanan käyttäjien keskuudessa vaihtelevat kroonisen keuhkoputkentulehduksen säännöllisestä esiintymisestä vaarallisiin hormonivaikutuksiin, immuniteettijärjestelmään kohdistuviin vaikutuksiin ja mahdollisesti jopa syöpään, jotka kaikki ovat hyvin todellisia mahdollisuuksia." − Montreal *Gazette,* 22. 3. 1979, s. 9.

Science Digest esitti seuraavia yksityiskohtia: "Säännöllinen marihuanan tupruttelu voi ajan mittaan laajentaa aivojen hermopäätteiden rakoja, jotka ovat tarpeellisia esimerkiksi muistiin, tunteisiin ja käytökseen liittyville elintärkeille toiminnoille. Suoriutuakseen tehtävistään hermosolujen täytyy olla yhteydessä toisiinsa." Sitten kirjoitus kommentoi eläimiin liittyvien kokeiden tuloksia ja jatkaa: "Vaikutukset olivat merkittävimmät tunteisiin liittyvällä septaalisella alueella, muistiin vaikuttavassa aivotursossa ja käyttäytymiseen vaikuttavassa mantelitumak−keessa." − Maaliskuu 1981, s. 104.

Onko marihuanan käyttö sen pahempaa kuin alkoholijuomien nauttiminen?

Alkoholi on ravintoa, ja elimistö käyttää sitä energian valmistamiseen; jäljelle jääneet ainekset se poistaa ruumiista. Eräs psykofarmakologi sanoi kuitenkin seuraavaa: "Marihuana on erittäin vahva huume, ja suurimman erehdyksen me teemme vertaamalla sitä alkoholiin." "THC [marihuanassa] kykenee aiheuttamaan lievän humalatilan molekyyli molekyyliltä *10 000 kertaa tehokkaammin* kuin vastaava määrä alkoholia − −. THC poistuu elimistöstä hitaasti, ja sen vaikutuksista toipuminen vie useita kuukausia." *(Executive Health Report,* lokakuu 1977, s. 3) Luoja tietää, miten meidät on tehty, ja hänen Sanansa sallii alkoholijuomien kohtuullisen käytön. (Ps. 104:15; 1. Tim. 5:23) Hän tuomitsee kuitenkin jyrkästi alkoholin kohtuuttoman kulutuksen, kuten hän tuomitsee ahmattiudenkin. − Sananl. 23:20, 21; 1. Kor. 6:9, 10.

Miksi Jehovan todistajat pitävät tupakointia niin vakavana rikkomuksena?

Se osoittaa elämän lahjan halveksuntaa

Apt. 17:24, 25: "Jumala, joka teki maailman ja kaiken siinä olevan, − − antaa kaikille elämän ja hengityksen ja kaiken."

"Todisteita siitä, että savukkeet lyhentävät elinikää, on ylenpalttisesti. Syy−yhteys on vahvistettu yhtä sitovasti kuin mikä tahansa lääketieteellinen tosiasia." − Science 80, syyskuu−loka−kuu, s. 42.

Tilastot osoittavat, että tupakointi aiheuttaa vuosittain kuoleman Yhdysvalloissa 300 000:lle, Isossa−Britanniassa 50 000:lle ja Kanadassa 50 000:Ile. "Tupakointiin liittyviin sairauksiin kuolee yli miljoona ihmistä vuodessa, ja nopeasti kasvava osa noista kuolemantapauksista sattuu kolmannessa maailmassa, joka edustaa 52:ta prosenttia maailman tupakankulutuksesta."

−Journal (Toronto) 1. 9. 1983, s. 16.

Yhdysvaltain entinen terveys−, opetus− ja huoltoministeri Joseph Califano sanoi: "Nykyään ei voi olla epäilystäkään siitä, että tupakoiminen on todellisuudessa hidas itsemurha." − Scholastic Science World, 20. 3. 1980, s. 13.

Se ei ole sopusoinnussa sen kanssa, mitä Jumala vaatii kristittyjä antamaan hänelle

Room. 12:1: "Minä Jumalan sääliväisyyden kautta hartaasti pyydän teitä, veljet, antamaan ruumiinne eläväksi, pyhäksi, Jumalalle otolliseksi uhriksi, mikä on pyhää palvelusta järjen−kykyinenne."

Yhdysvaltain johtava terveysviranomainen C. Everett Koop sanoi: "Savukkeitten polttaminen on selvästi tunnistettu tärkeimmäksi ehkäistävissä olevaksi kuolemansyyksi yhteiskunnassamme." *(New York Times,* 23. 2. 1982, s. AI) "Lääketieteelliset tutkimukset osoittavat, että − − tupakoitsijan keskimääräinen elinaika on *3−4* vuotta lyhyempi kuin tupakoimattoman. Sellaisen tupakoitsijan jäljellä oleva keskimääräinen elinaika, joka polttaa kaksi savukepakkausta päivässä tai enemmän, saattaa olla jopa kahdeksan vuotta lyhyempi kuin tupakoimattoman." *(The World Book Encyclopedia,* 1984,17. osa, s. 430) Onko sopivaa, että ihminen antaa elämänsä Jumalan palvelukseen ja sitten hitaasti tuhoaa tuon elämän?

"Tupakointi on varsinkin sydämelle ja keuhkoille niin tuhoisaa, että muut julkisen terveydenhuollon alueet käyvät suhteellisen merkityksettömiksi, jos ihminen tupaKol." (Etelä−Kalifornian yliopiston uutispalvelu, 18. 2. 1982) "Tupakointi on luultavasti maailman laaja−alaisin ehkäistävissä oleva huonon terveyden aiheuttaja." (Maailman terveysjärjestön pääjohtaja tri H. Mahler, *World Health,* helmi−maaliskuu 1980, s. 3) Onko johdonmukaista, että ihminen antaa itsensä Jumalalle pyhään palvelukseen ja sitten tahallaan turmelee terveytensä?

Tupakointi on sen Jumalan vaatimuksen rikkomista, että meidän tulee rakastaa lähimmäistämme

Jaak. 2:8: "Sinun tulee rakastaa lähimmäistäsi niin kuin itseäsi." − Vrt. Matt. 7:12.

"Äskeinen tutkimus − − paljasti, että tupakoivien miesten tupakoimattomat vaimot kuolevat keskimäärin neljä vuotta nuorempina kuin sellaiset tupakoimattomat naiset, joiden miehet eivät tupaKol." *(New York Times,* 22.11.1978, s. C5) "Raskauden aikainen tupakointi voi aiheuttaa niin vakavia synnynnäisiä epämuodostumia, että joko sikiö kuolee tai lapsi kuolee kohta syntymän jälkeen." *(Family Health,* toukokuu 1979, s. 8) Sellainen perheenjäsenten rakkaudeton kohtelu osoittaa selvästi, ettei ihminen toimi kristillisellä tavalla. − Vrt. 1. Tim. 5:8.

"Tutkimukset ovat osoittaneet, että koska normaali tupakoitsija varsinaisesti polttaa savukettaan vain pienen osan siitä ajasta, jonka se on sytytettynä, tupakoimattoman saattaa todellisuudessa olla pakko vastoin tahtoaan hengittää melkein yhtä paljon hiilimonoksidia, tervaa ja nikotiinia kuin hänen vieressään istuva varsinainen tupakoijakin." (Today's Health, huhtikuu 1972, s. 39) Se joka kohtelee

lähimmäistään näin rakkaudettomasti, osoittaa, ettei hän rakasta myöskään Jumalaa. − Ks. 1. Joh. 4:20.

Miksi Jumala teki kasvit, joista saadaan huumeita, jos on väärin käyttää niitä?

Sillä, mitä käytetään väärin, on tavallisesti myös oikea käyttötapansa. Se pitää paikkansa ihmisen suvunjatkamiskyvystä. Se pitää paikkansa viinistä. Marihuana valmistetaan hamppukasvin kuivatuista lehdistä ja kukkalatvoista. Tuosta kasvista saadaan hyödyllisiä kuituja köyden ja kankaan valmistukseen. Tupakoitsija käyttää väärin tupakan lehtiä, mutta niistä voidaan myös tehdä desinfiointiaineita ja hyönteismyrkkyjä. On vielä paljon opittavaa siitä, miten monia maapallon luonnonvaroja voidaan käyttää hyödyksi. Rikkaruohotkin ovat hyödyllisiä, koska ne estävät eroosiota ja antavat maalle suojaavan kasvikerroksen, kun sitä ei viljellä.

Mitä voi tehdä, jos ei ole yrityksistään huolimatta päässyt eroon tupakoinnista tai muusta huumeiden käytöstä?

Ensiksikin sinun on Raamatun tutkimisen ja miettimisen avulla kehitettävä voimakas halu miellyttää Jumalaa ja elää hänen vanhurskaassa uudessa järjestelmässään. Jos lähestyt häntä, niin hän lähestyy sinua ja antaa tarvitsemasi avun. − Jaak. 4:8.

On tärkeää olla vakuuttunut näiden tapojen pahuudesta ja kehittää aitoa vihaa niitä kohtaan. (Ps. 97:10) Tämä voidaan tehdä tarkastelemalla uudelleen tämän kirjan tässä osassa olevia tosiasioita ja miettimällä sitä, mikä miellyttää Jumalaa ja miten iljettäviä huonojen tapojen tulokset ovat, eikä miettimällä tällaisten tapojen tällä hetkellä kenties tuottamaa hetkellistä mielihyvää.

Jos tunnet voimakasta halua tupakoimiseen tai muiden huumeiden käyttöön, rukoile hartaasti Jumalalta apua. (Luuk. 11:9, 13; vrt. Fil. 4:13.) Tee se heti. Ota myös esiin Raamattusi ja lue sitä *ääneen* tai ota yhteyttä johonkuhun kypsään kristittyyn. Kerro hänelle tilanteesta ja pyydä hänen apuaan.

Jeesus Kristus

Määritelmä: Jumalan ainosyntyinen Poika, ainoa Poika, jonka Jehova tuotti yksin. Tämä Poika on koko luomakunnan esikoinen. Hänen välityksellään luotiin kaikki muu taivaassa ja maan päällä. Hän on kaikkeuden toiseksi suurin persoona. Juuri tämän Pojan Jehova lähetti maan päälle antamaan elämänsä lunnaiksi ihmiskunnan puolesta ja avaamaan siten tien ikuiseen elämään niille Aadamin jälkeläisille, jotka uskoisivat. Tämä sama Poika, joka on ennallistettu taivaalliseen kirkkauteen, hallitsee nyt Kuninkaana, ja hänellä on valta tuhota kaikki pahat ja toteuttaa Isänsä alkuperäinen tarkoitus maan suhteen. *Jeesus−nimen* heprealainen muoto merkitsee 'Jehova on pelastus'; *Kristus* vastaa heprealaista sanaa *Ma−si'ah* (Messias), joka merkitsee 'Voideltua'.

Oliko Jeesus Kristus todellinen, historiallinen henkilö?

Raamattu itsessään on päätodiste siitä, että Jeesus Kristus on historiallinen henkilö. Evankeliumit eivät ole mikään epämääräinen kertomus tarkemmin ilmoittamattomana aikana ja nimeltä mainitsemattomassa paikassa sattuneista tapahtumista. Ne mainitsevat selvästi ja hyvin yksityiskohtaisesti aikoja ja paikkoja. Ks. esimerkiksi Luuk. 3:1, 2, 21−23.

Ensimmäisellä vuosisadalla elänyt juutalainen historioitsija Josephus puhui "Jaakobin, Kristukseksi kutsutun Jeesuksen veljen", kivittämisestä. (Josephus, *The Jewish Antiquities*, XX kirja, kpl. 200) Jotkut ovat asettaneet kyseenalaiseksi suoran ja erittäin suotuisan viittauksen Jeesukseen, joka löytyy XVIII kirjan kappaleista 63 ja 64, väittäen, että kristityt ovat varmasti lisänneet sen myöhemmin tai kaunistelleet sitä; kohdan myönnetään kuitenkin olevan pohjimmiltaan Josephuksen sanastoa ja tyyliä, ja tuo kohta on kaikissa saatavilla olevissa käsikirjoituksissa.

Ensimmäisen vuosisadan loppupuolella elänyt roomalainen historioitsija Tacitus kirjoitti: "Nimitys [kristitty] oli saanut alkunsa Kristuksesta, jonka prokuraattori Pontius Pilatus oli teloituttanut Tiberiuksen aikana." − Tacitus, *Keisarillisen Rooman historia* (Porvoo 1969) s. 442.

Puhuessaan varhaisista ei−kristillisistä historiallisista viittauk sista Jeesukseen New Encyclopedia Britanniaa sanoo: "Nämä toisistaan riippumattomat kertomukset osoittavat, etteivät muinoin edes kristillisyyden vastustajat koskaan epäilleet Jeesuksen historiallisuutta, josta kiistelivät ensi kerran ja riittämättömin perustein eräät kirjailijat 1700−luvun lopulla, 1800−luvulla ja 1900−luvun alussa." − (1976) Macropaedia, 10. osa, s. 145.

Oliko Jeesus Kristus vain hyvä ihminen?

On kiinnostavaa, että Jeesus nuhteli miestä, joka käytti häntä puhutellessaan arvonimeä "Hyvä Opettaja", sillä Jeesus piti Isäänsä hyvyyden mittapuuna, ei itseään. (Mark. 10:17, 18) Jeesus oli varmasti hyvä ihminen sen yleisen mittapuun mukaan, joka ihmisillä tästä on. Hän oli totuudellinen. Hänen vihollisen−sakin tunnustivat sen. (Mark. 12:14) Hän itse sanoi, että hän oli ollut olemassa ennen ihmiseksi tuloaan, että hän oli ainutlaatuinen Jumalan Poika ja että hän oli Messias, jonka tulemista ennustettiin kaikkialla Heprealaisissa kirjoituksissa. Joko hän oli se mikä sanoi olevansa tai sitten hän oli törkeä petkuttaja, mutta kumpikaan vaihtoehto ei jätä sijaa sellaiselle käsitykselle, että hän oli ainoastaan "hyvä ihminen". − Joh. 3:13; 10:36; 4:25, 26; Luuk. 24:44−48.

Oliko Jeesus vain profeetta, jolla oli samanlainen valta kuin Mooseksella, Buddhalla, Muhammedilla ja muilla uskonnollisilla johtajilla?

Jeesus itse opetti, että hän oli Jumalan ainutlaatuinen Poika (Joh. 10:36; Matt. 16:15−17), ennustettu Messias (Mark. 14:61, 62), että hän oli ollut olemassa taivaassa ennen ihmiseksi tuloaan (Joh. 6:38; 8:23, 58), että hänet surmattaisiin ja että hänet herätettäisiin eloon kolmantena päivänä ja että hän sen jälkeen palaisi taivaisiin. (Matt. 16:21; Joh. 14:2, 3) Olivatko nämä väitteet tosia ja oliko hän siten tosiaankin erilainen kuin kaikki muut Jumalan tosi profeetat ja kaikkien niiden jyrkkä vastakohta, jotka ovat itse tehneet itsestään uskonnollisia johtajia? Totuus tästä kävisi selväksi kolmantena päivänä hänen kuolemastaan. Herättikö Jumala hänet silloin kuolleista ja vahvistiko hän siten sen, että Jeesus Kristus oli puhunut totta ja oli todella Jumalan ainutlaatuinen Poika? (Room. 1:3, 4) Yli 500 todistajaa tosiaan näki Jeesuksen elossa hänen ylösnousemuksensa jälkeen, ja hänen uskolliset apostolinsa olivat silminnäkijöinä, kun hän alkoi kohota takaisin taivaaseen ja sitten katosi heidän näkyvistään pilveen. (l. Kor .15:3−8; Apt. l: 2,3,9) He olivat niin ehdottoman vakuuttuneita siitä, että hänet oli herätetty kuolleista, että monet heistä vaaransivat henkensäkin kertoakseen siitä toisille. −Apt. 4:18−33.

Miksi useimmat juutalaiset eivät ottaneet Jeesusta Messiaana vastaan?

Encyclopaedia Judaica sanoo: "Roomalaisajan juutalaiset uskoivat Jumalan herättävän [Messiaan], jotta hän murtaisi paka−noitten ikeen ja alkaisi hallita ennallistettua Israelin valtakuntaa." (Jerusalem 1971, 11. osa, palsta 1407) He halusivat vapautua Rooman ikeestä. Juutalaisten historia todistaa, että jotkut juutalaiset odottivat Messiasta ajanlaskumme ensimmäisen vuosisadan aikana Danielin 9:24−27:ään muistiin merkityn messiaanisen ennustuksen perusteella. (Luuk. 3:15) Mutta tuo ennustus yhdisti hänen tulemisensa myös siihen, että 'synnistä tehdään loppu', ja Jesajan 53. luku osoitti, että Messias itse kuolisi mahdollistaakseen tämän. Useimmat juutalaiset eivät kuitenkaan tunteneet lainkaan tarvetta siihen, että kukaan kuolisi heidän syntiensä puolesta. He uskoivat, että heillä oli vanhurskas asema Jumalan edessä sen perusteella, että he polveutuivat Aabrahamista. *A Rabbinic Anthology* sanoo: "Niin suuri on Aabrahamin [ansio], että hän voi sovittaa kaikki Israelin tässä maailmassa tekemät turhuuden teot ja lausumat valheet." (C. Montefiore ja H. Loewe, Lontoo 1938, s. 676) Hylkäämällä Jeesuksen Messiaana juutalaiset täyttivät profetian, joka oli ennustanut hänestä: "Hän oli − − halveksittu, jota emme minäkään pitäneet." − Jes. 53:3.

Mooses ennusti ennen kuolemaansa, että kansa kääntyisi pois tosi palvonnasta ja että sen vuoksi sitä kohtaisi onnettomuus. (Lue 5. Moos. 31:27−29.) Tuomarien kirja todistaa, että näin tapahtui toistuvasti. Profeetta Jeremian päivinä kansan uskottomuus johti siihen, että se vietiin pakkosiirtolaisuuteen Babyloniin. Miksi Jumala myös salli roomalaisten tuhota Jerusalemin ja sen temppelin vuonna 70? Mihin uskottomuuteen kansa oli syyllistynyt, niin ettei Jumala enää suojellut sitä kuten aiemmin, jolloin se luotti häneen? Se oli vain vähän ennen tätä hylännyt Jeesuksen Messiaana.

Onko Jeesus Kristus todellisuudessa Jumala?

Joh. 17:3, *KR:* "[Jeesus sanoi rukouksessa Isälleen:] Tämä on iankaikkinen elämä, että he tuntevat sinut, joka yksin olet totinen Jumala ["ainoan todellisen Jumalan", *UTN],* ja hänet, jonka sinä olet lähettänyt, Jeesuksen Kristuksen." (Huomaa, että Jeesus käyttää taivaassa olevasta Isästään, ei itsestään, sanoja 'yksin totinen Jumala'.)

Joh. 20:17, *KR:* "Jeesus sanoi hänelle [Maria Magdaleenalle]: 'Älä minuun koske, sillä en minä ole vielä mennyt ylös Isäni tykö; mutta mene minun veljieni tykö ja sano heille, että minä menen ylös, minun Isäni tykö ja teidän Isänne tykö, ja minun Jumalani tykö ja teidän Jumalanne tykö.' " (Kuolleista herätetylle Jeesukselle Isä oli siis Jumala, kuten Isä oli Jumala Maria Magdaleenalle. On kiinnostavaa, ettei Raamatusta löydy ainoatakaan kohtaa, jossa Isä puhuttelisi Poikaa sanoilla "minun Jumalani".)

Ks. myös pääaihetta "Kolminaisuus" *(Toim. huom. "opettaako Raamattu, että jokainen niistä, joiden sanotaan olevan kolminaisuuden osia, on Jumala?", "Tarjoavatko mitkään kolminaisuusopin kannattajien uskomuksensa tueksi käyttämät raamatunkohdat vankkaa perustaa tuolle opille", "Raamatunkohtia, joissa Jehovalle kuuluva arvonimi sovelletaan Jeesukseen Kristukseen tai joissa sitä väitetään sovellettavan Jeesukseen", "Johannes 1:1, 2", "Johannes 8:58").*

Todistaako Johanneksen 1:1, että Jeesus on Jumala?

Joh. 1:1, *KR:* "Alussa oli Sana, ja Sana oli Jumalan tykönä, ja Sana oli Jumala [myös *VKR, UTN, EU, KJ]." NE* kuuluu: "Sana oli mikä Jumala oli." *Mo* sanoo: "Logos oli jumalallinen". *AT* sanoo, että "Sana oli jumalallinen". *ED:n* rivienvälinen käännös kuuluu "jumala oli Sana". *UM* kääntää: "Sana oli jumala".

Mitä sellaista jotkut näistä kääntäjistä näkevät kreikkalaisessa tekstissä, joka estää heitä sanomasta "Sana oli Jumala"? Määräinen artikkeli *ho* esiintyy

ensimmäisen *the−os'* (Jumala) −sanan edessä, mutta ei toisen. Artikkelilla varustettu substantiivi viittaa henkilöön, persoonaan, kun taas yksikkömuotoinen artikkeliton substantiivinen predikatiivi ennen verbiä (kuten lause rakennetaan kreikassa) viittaa jonkun ominaisuuteen. Tuo jae ei siis sano, että Sana (Jeesus) oli sama kuin Jumala, jonka *luona* hän oli, vaan pikemminkin, että Sana oli Jumalan kaltainen, jumalallinen, jumala. (Ks. engl. *UM,* isotekstinen vuoden 1984 viitelaitos, s. 1579.)

Mitä apostoli Johannes tarkoitti kirjoittaessaan Johanneksen l:l:n? Tarkoittiko hän, että Jeesus itse on Jumala tai kenties, että Jeesus on yhtä Jumalaa Isän kanssa? Saman luvun 18. jakeessa

Johannes kirjoitti: "Ei kukaan ["ei kukaan ihminen", *KJ, Dy]* ole Jumalaa milloinkaan nähnyt; ainokainen Poika ["ainosyntyinen jumala", *UM],* joka on Isän helmassa, on hänet ilmoittanut." *(KR)* Oliko kukaan ihminen nähnyt Jeesusta Kristusta, Poikaa? Oli tietenkin! Tarkoittiko Johannes siis, että Jeesus oli Jumala? Ilmeisesti ei. Evankeliuminsa loppupuolella Johannes teki asioista yhteenvedon sanoessaan: "Nämä ovat kirjoitetut, että te uskoisitte, että Jeesus on Kristus, [ei Jumala, vaan] Jumalan Poika."−Joh. 20:31, *KR.*

Todistaako Johanneksen 20:28:ssa oleva Tuomaan huudahdus, että Jeesus on todella Jumala?

Joh. 20:28 (KR) kuuluu: "Tuomas vastasi ja sanoi hänelle: 'Minun Herrani ja minun Jumalani!' "

Ei ole väärin sanoa Jeesusta "Jumalaksi", jos Tuomas tarkoitti tätä. Tämä olisi sopusoinnussa Jeesuksen itsensä Psalmeista ottaman lainauksen kanssa, jossa mahtavia miehiä, tuomareita, sanottiin "jumaliksi". (Joh. 10:34, 35, KR; Ps. 82:1−6) Kristuksella on tietysti paljon korkeampi asema kuin näillä miehillä. Koska Jeesuksen asema suhteessa Jehovaan on niin ainutlaatuinen, häntä sanotaan Johanneksen l:18:ssa (UM) "ainosyntyiseksi jumalaksi". (Ks. myös By.) Jesajan 9:5 kuvailee myös profeetal−lisesti Jeesuksen olevan "Väkevä Jumala", mutta ei Kaikkivaltias Jumala. Kaikki tämä on sopusoinnussa sen kanssa, että Jeesuksen kuvaillaan Johanneksen l:l:ssä (UM, AT) olevan "jumala" tai "jumalallinen".

Tekstiyhteys auttaa meitä tekemään tästä oikean johtopäätöksen. Vähän ennen Jeesuksen kuolemaa Tuomas oli kuullut Jeesuksen sanovan rukouksessa Isälleen, että tämä 'yksin on totinen Jumala'. (Joh. 17:3, KR) Ylösnousemuksensa jälkeen Jeesus oli lähettänyt apostoleilleen, myös Tuomaalle, sanoman, jossa hän sanoi: "Minä menen ylös − − minun Jumalani tykö ja teidän Jumalanne tykö." (Joh. 20:17, KR) Kerrottuaan, mitä Tuomas sanoi nähtyään todella kuolleista herätetyn Kristuksen ja koske −tettuaan häntä, apostoli Johannes sanoi: "Nämä ovat kirjoitetut, että te uskoisitte, että Jeesus on Kristus, Jumalan Poika, ja että teillä uskon kautta olisi elämä hänen nimessänsä." (Joh. 20:31, KR) Jos siis joku on päätellyt Tuomaan huudahduksesta, että itse Jeesus 'yksin on totinen Jumala' tai että Jeesus on kolminai suuteen kuuluva "Poika−Jumala", hänen on tarpeellista katsoa uudelleen, mitä Jeesus itse sanoi (jakeessa 17), ja johtopäätöstä, jonka apostoli Johannes selvästi esitti (jakeessa 31).

Osoittaako Matteuksen 1:23, että Jeesus oli maanpäällä ollessaan Jumala?

Matt. 1:23, *KR:* " 'Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan, ja tälle on annettava nimi Immanuel', mikä käännettynä on: Jumala meidän kanssamme ["Jumala on meidän kanssamme", *UTN]."*

Sanoiko Jehovan enkeli ilmoittaessaan Jeesuksen tulevan syntymän, että lapsi olisi itse Jumala? Ei, vaan hän ilmoitti: "Hän on oleva suuri, ja hänet pitää kutsuttaman Korkeimman *Pojaksi."* (Luuk. 1:32, 35, *KR;* kursivointi lisätty.) Jeesus

itse ei koskaan väittänyt olevansa Jumala, vaan sen sijaan "Jumalan *Poika"*. (Joh. 10:36, *KR;* kursivointi lisätty.) Jumala lähetti Jeesuksen maailmaan, joten tämän ainosyntyisen Pojan välityksellä Jumala oli ihmiskunnan kanssa. − Joh. 3:17; 17:8.

Ei ollut epätavallista, että heprealaisiin nimiin sisältyi sana Jumala tai jopa Jumalan persoonanimen lyhennetty muoto. Esimerkiksi Eliata merkitsee 'Jumala on tullut'; Jeehu merkitsee 'Jehova on hän'; Elia merkitsee 'Jumalani on Jehova'. Mikään näistä nimistä ei kuitenkaan viitannut siihen, että nimen omistaja itse olisi ollut Jumala.

Mitä Johanneksen 5:18 tarkoittaa?

Joh. 5:18, *KR:* "Sentähden juutalaiset vielä enemmän tavoittelivat häntä tappaaksensa, kun hän ei ainoastaan kumonnut sapattia, vaan myös sanoi Jumalaa Isäksensä, tehden itsensä Jumalan vertaiseksi."

Ne jotka järkeilivät, että Jeesus olisi yrittänyt tehdä itsestään Jumalan vertaisen väittämällä Jumalaa Isäkseen, olivat epäuskoisia juutalaisia. Vaikka Jeesus aivan oikein sanoi Jumalaa Isäkseen, hän ei koskaan väittänyt olevansa Jumalan vertainen. Hän vastasi suoraan juutalaisille: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: Poika ei voi itsestänsä mitään tehdä, vaan ainoastaan sen, minkä hän näkee Isän tekevän." (Joh. 5:19, *KR;* ks. myös Joh. 14:28; Joh. 10:36.) Nuo epäuskoiset juutalaiset väittivät samoin, että Jeesus olisi rikkonut sapatin, mutta he olivat väärässä siinäkin.

Jeesus noudatti Lakia täydellisesti, ja hän sanoi: "On lupa tehdä sapattina hyvää." − Matt. 12:10−12, *KR.*

Todistaako se, että Jeesusta palvotaan, hänen olevan Jumala?

Heprealaiskirjeen l:6:ssa enkeleitä kehotetaan "palvomaan" Jeesusta, kuten *Sa, TEV, KJjaJB* kääntävät. *UM* ja *KR* sanovat "kumartakoot". Matteuksen 14:33:ssa *RS, TEV* ja *KJ* sanovat Jeesuksen opetuslasten 'palvoneen' häntä; toiset käännökset sanovat, että he "polvistuivat veneessä Jeesuksen eteen" *(UTN),* "istuivat kunnioituksesta mykkinä" *(EU),* "lankesivat hänen jalkoihinsa" *(NE),* "kumarsivat häntä" *(KR, VKR, UM).*

Rafael Gyllenbergin *Uuden Testamentin kreikkalais−suomalaisen sanakirjan* (Helsinki 1939, s. 229) mukaan kreikkalainen sana *pro−sky−ne'o,* joka on käännetty sanalla 'palvoa', tarkoittaa myös kunnioituksen osoittamista jollekulle "suutelemalla hänen jalkojaan, hänen vaatteittensa liepeitä t. maata hänen edessään". Tätä sanaa käytettiin Matteuksen 14:33:ssa ilmaisemaan, mitä opetuslapset tekivät Jeesukselle; Heprealaiskirjeen l:6:ssa osoittamaan, mitä enkeleiden on määrä tehdä Jeesukselle; 1. Mooseksen kirjan 22:5:ssä kreikkalaisessa *Septuagintassa* kuvailemaan, mitä Aabraham teki Jehovalle, ja 1. Mooseksen kirjan 23:7:ssä kuvailemaan, mitä Aabraham teki sen ajan tavan mukaisesti ihmisille, joiden kanssa hän kävi kauppaa, sekä 1. Kuningasten kirjan l:23:ssa *Septuagintassa* kuvailemaan, miten profeetta Naatan menetteli lähestyessään kuningas Daavidia.

Matteuksen 4:10:ssä *(KR)* Jeesus sanoi: "Herraa, sinun Jumalaasi, pitää sinun kumartaman [sanasta *pro−sky−ne'o*] ja häntä ainoata palveleman." (5. Mooseksen kirjan 6:13:ssa, jota Jeesus ilmeisesti tässä lainaa, esiintyy Jumalan persoonanimi, tetra−grammi.) Tämän mukaisesti meidän täytyy ymmärtää asia siten, että nimenomaiseen sydämen− ja mielenasenteeseen yhdistettynä *pro−sky−ne'o* tulisi kohdistaa vain Jumalaan.

Todistavatko Jeesuksen suorittamat ihmeet, että hän on Jumala?

Apt. 10:34,38, KR:"Pietariavasisuunsajasanoi:'-JumalaPy−hällä Hengellä ja voimalla oli voidellut Jeesuksen Nasaretilaisen, hänet, joka vaelsi ympäri ja teki hyvää ja paransi kaikki perkeleen valtaan joutuneet; sillä Jumala oli hänen kanssansa.' " (Pietari ei siis päätellyt näkemistään ihmeistä, että Jeesus oli Jumala, vaan pikemminkin, että Jumala oli Jeesuksen kanssa. Vrt. Matt. 16:16,17.)

Joh. 20:30, 31, KR: "Paljon muitakin tunnustekoja ["ihmeitä", EU], joita ei ole kirjoitettu tähän kirjaan, Jeesus teki opetuslastensa nähden; mutta nämä ovat kirjoitetut, että te uskoisitte, että Jeesus on Kristus, Jumalan Poika, ja että teillä uskon kautta olisi elämä hänen nimessänsä." (Ihmeistä tehtävä oikea johtopäätös on siis se, että Jeesus on "Kristus", Messias, "Jumalan Poika". Ilmaus "Jumalan Poika" on aivan eri asia kuin "Poika−Jumala".)

Esikristilliset profeetat, esimerkiksi Elia ja Elisa, suorittivat samanlaisia ihmeitä kuin Jeesus. Se ei kuitenkaan missään tapauksessa todista, että kumpikaan heistä olisi ollut Jumala.

Onko Jeesus sama kuin "Vanhan testamentin" Jehova?

Ks. pääaihetta "Jehova".

Vaaditaanko pelastuksen saamiseksi mitään muuta kuin uskoa Jeesukseen Kristukseen?

Apt. 16:30−32, *KR:* " 'Herrat, mitä minun pitää tekemän, että minä pelastuisin?' Niin he [Paavali ja Silas] sanoivat: 'Usko Herraan Jeesukseen, niin sinä pelastut niin myös sinun perhekuntasi'. Ja he puhuivat Jumalan sanaa hänelle ynnä kaikille, jotka hänen kodissansa olivat." (Merkitsikö se, että tuo mies 'uskoi Herraan Jeesukseen', vain sitä, että hän vilpittömästi sanoi uskovansa? Paavali osoitti, että vaadittiin enemmän, nimittäin Jumalan sanan tuntemista j a sen hyväksymistä, koska Paavali j a Silas ryhtyivät nyt saarnaamaan siitä vanginvartijalle. Olisiko ihmisen usko Jeesukseen aito, j os hän ei palvoisi sitä Jumalaa, j ota Jeesus palvoi, j os hän ei soveltaisi Jeesuksen opetusta siitä, millaisia hänen opetuslastensa tulisi olla, tai jos hän ei tekisi sitä työtä, jota Jeesus käski seuraajiaan tekemään? Me emme voi *ansaita* pelastusta; sen voi saada vain Jeesuksen ihmiselämän uhriarvoon osoitetun uskon perusteella. Mutta elämämme täytyy olla tunnustamamme uskon mukaista, vaikka se voi merkitä vaikeuksiakin. Jeesus sanoi Matteuksen 10:22:ssa *[KR]:* "Joka vahvana pysyy loppuun asti, se pelastuu.")

Oliko Jeesus olemassa taivaassa ennen ihmiseksi tuloaan?

Kol. 1:15−17, *KR:* "Hän [Jeesus] on näkymättömän Jumalan hänen kauttansa ja häneen, ja hän on ennen kaikkia."

Joh. 17:5, *KR:* "[Jeesus sanoi rukouksessa:] Isä, kirkasta sinä minut tykönäsi sillä kirkkaudella, joka minulla oli sinun tykönäsi, ennenkuin maailma olikaan." (Myös Joh. 8:23)

Onko Jeesuksella taivaassa liharuumis?

1. Kor. 15:42−50, *KR:* "Niin on myös kuolleitten ylösnousemus: kylvetään katoavaisuudessa, nousee katoamattomuudessa; − − kylvetään sielullinen ruumis, nousee hengellinen ruumis. − −Niin on myös kirjoitettu: 'Ensimmäisestä ihmisestä, Aadamista, tuli elävä sielu'; viimeisestä Aadamista [Jeesuksesta Kristuksesta, joka oli täydellinen ihminen, niin kuin Aadam oli ollut alussa] tuli eläväksitekevä *henki*, −−tämän minä sanon, veljet, ettei liha ja veri voi periä Jumalan valtakuntaa, eikä katoavaisuus peri katoamattomuutta." (Kursivointi lisätty.)

1. Piet. 3:18, *KR:* "Myös Kristus kärsi kerran kuoleman syntien tähden, −− hän, joka tosin kuoletettiin lihassa, mutta tehtiin eläväksi hengessä." (Ks. s. 425, 426.)

Kuvaus: Jos mies maksaa velan ystävän puolesta, mutta sitten ottaa maksun heti takaisin, niin ilmeisesti velka pysyy voimassa. Samoin jos Jeesus olisi ylösnousemuksensa jälkeen ottanut takaisin lihaa ja verta olevan ihmisruumiinsa, joka oli annettu uhriksi lunastushinnan maksamiseksi, niin miten se olisi vaikuttanut siihen, mitä hän oli tekemässä, nimittäin uskollisten ihmisten vapauttamiseen synnin velasta?

On totta, että Jeesus ilmaantui ruumiillisessa muodossa opetuslapsilleen ylösnousemuksensa jälkeen. Mutta miksi kävi toisinaan niin, että he eivät ensin tunteneet häntä? (Luuk. 24:15−32; Joh. 20:14−16) Erään kerran Jeesus ilmaantui Tuomaan auttamiseksi käsissään fyysiset todisteet naulanjäijistä ja kyljessään keihäänhaava. Mutta kuinka hänen oli mahdollista tuossa tilaisuudessa ilmaantua yhtäkkiä heidän keskelleen, vaikka ovet olivat lukossa? (Joh. 20:26,27) Ilmeisesti Jeesus aineellisti itselleen ruumiin noissa tilanteissa samoin kuin enkelit olivat aineellistuneet menneisyydessä ilmaantuessaan ihmisille. Jeesuksen liharuumiin hävittäminen hänen kuolleista herättämisensä hetkellä ei ollut Jumalalle mikään ongelma. On kiinnostavaa, että vaikka Jumala ei jättänyt liharuumista hautaan (ilmeisesti vahvistaakseen opetuslasten va kaumusta, että Jeesus oli tosiaan herätetty), liinavaatteet, joihin hänet oli kääritty, olivat siellä jäljellä; kuolleista herätetty Jeesus ilmaantui kuitenkin aina täysissä pukeissa. − Joh. 20:6, 7.

Onko Jeesus Kristus sama persoona kuin ylienkeli Miikael?

Miikaelin nimi esiintyy Raamatussa vain viisi kertaa. Tätä nimeä kantavan loistavan henkipersoonan sanotaan olevan "yksi ensimmäisistä enkeliruhtinaista", "se suuri enkeliruhtinas, joka seisoo sinun [Danielin] kansasi lasten suojana", ja "ylienkeli". (Dan. 10:13; 12:1; Juud. 9, *KR)* Miikael merkitsee 'Kuka on Jumalan kaltainen?' Tuo nimi ilmeisesti osoittaa Miikaelin olevan se, joka ottaa johdon Jehovan suvereenisuuden kannattamisessa ja Jumalan vihollisten tuhoamisessa.

1. Tessalonikalaiskirjeen 4:16:ssa *(KR)* Jeesuksen Kristuksen käskyä ylösnousemuksen alkamiseksi kuvaillaan "ylienkelin ääneksi", ja Juudaan 9 sanoo ylienkelin olevan Miikael. Olisiko sopivaa verrata Jeesuksen käskyhuutoa kenenkään sellaisen huutoon, jolla on vähemmän valtaa? On siis järkevää, että ylienkeli Miikael on Jeesus Kristus. (On kiinnostavaa, ettei ilmausta "ylienkeli" esiinny koskaan Raamatussa monikossa, mikä ilmaisee, että on vain yksi ylienkeli.)

Ilmestyksen 12:7−12 sanoo, että Miikael ja hänen enkelinsä kävisivät sotaa Saatanaa vastaan ja heittäisivät hänet ja hänen pahat enkelinsä taivaasta samassa yhteydessä, kun Kristukselle annetaan kuninkaallinen valta. Jeesuksen kuvaillaan myöhemmin johtavan taivaan sotajoukkoja sodassa maailman kansoja vastaan. (Ilm. 19:11−16) Eikö ole järkevää, että Jeesus olisi myös se, joka ryhtyy toimiin sitä vastaan, joka kuvaillaan "tämän maailman hallitsijaksi", Saatana Panettelijaa vastaan. (Joh. 12:31) Danielin 12:1 yhdistää sen, että 'Miikael nousee' toimimaan vallassaan,

siihen "ahdistuksen aikaan, jonka kaltaista ei ole ollut siitä saakka, kuin kansoja on ollut, hamaan siihen aikaan asti". Epäilemättä se sopisi yhteen sen kanssa, mitä kansat kokevat, kun Kristus ryhtyy taivaallisena teloittajana toimintaan niitä vastaan. Todisteet osoittavat siis, että Jumalan Poika tunnettiin Miikaelina ennen maan päälle tulemistaan ja tunnetaan sillä nimellä myös hänen palattuaan taivaaseen, jossa hän asuu Jumalan kirkastettuna henki−Poikana.

Joku voi sanoa:

'Te ette usko Jeesukseen'

Voisit vastata: 'Ilmeisesti *te* uskotte Jeesukseen. Ja niin minäkin uskon; muutoin en olisi ovellanne tänään.' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 'Itse asiassa Jeesukseen uskomisen tärkeyttä korostetaan huomattavalla tavalla julkaisuissamme. (Käännä huomio minkä tahansa tarjoamasi kirjan sopivaan lukuun ja käytä sitä keskustelun pohjana korostaen Jeesuksen asemaa Kuninkaana. Tai lue mitä *Vartiotornin* sivulla 2 sanotaan tuon lehden tarkoituksesta.)' **Tai voisit sanoa:** 'Saanko kysyä, miksi ajattelette niin?' **Tielä yksi mahdollisuus:** 'Ilmeisesti joku on sanonut teille niin, mutta haluaisin kertoa teille, että se ei todellisuudessa pidä paikkaansa, koska meillä on hyvin luja usko Jeesukseen Kristukseen.' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Me emme kuitenkaan usko kaikkea, mitä ihmiset sanovat Jeesuksesta. Esimerkiksi jotkut sanovat, että hän oli vain hyvä ihminen, ei Jumalan Poika. Me emme usko niin, uskotteko te? ... Raamattu ei opeta niin.' 2) 'Me emme myöskään usko niiden ryhmien opetuksiin, jotka ovat ristiriidassa sen kanssa, mitä Jeesus itse sanoi suhteestaan Isäänsä. (Joh. 14:28) Hänen Isänsä on antanut hänelle hallitusvallan, joka vaikuttaa meidän kaikkien elämään nykyään. (Dan. 7:13, 14)'

'Oletteko ottanut Jeesuksen vastaan henkilökohtaisena Pelastajananne?'

Voisit vastata: 'Raamattu sanoo selvästi . . . (lainaa Apt. 4:12). Minä uskon sen. Mutta olen myös oppinut, että siihen liittyy vakavia vastuita. Jeesukseen todella uskovan tulisi olla halukas näkemään myös vaivaa uskonsa vuoksi.' Sitten voisit ehkä lisätä: 'Hänen uhriksi annetun täydellisen ihmiselämänsä ansiosta me voimme saada syntimme anteeksi. Mutta tiedän, että on tärkeää myös kiinnittää huomiota siihen, mitä hän sanoo velvollisuuksistamme kristittyinä. (Apt. 1:8; Matt. 28:19, 20)'

Tai voisit sanoa: '(Vakuutettuasi, että uskot Jeesukseen paitsi itsesi myös kaikkien häneen uskovien Pelastajana . . .) Meidän on tärkeää osoittaa arvostusta paitsi sitä kohtaan, mitä hän teki menneisyydessä, myös sitä kohtaan, mitä hän tekee nykyään. (Matt. 25:31−33)'

'Olen ottanut Jeesuksen vastaan henkilökohtaisena Pelastajanani'

Voisit vastata: 'On ilo kuulla, että uskotte Jeesukseen, koska nykyään niin harva ihminen ajattelee, mitä Jeesus on tehnyt puolestamme. Tiedätte epäilemättä hyvin, mitä Raamattu sanoo Johanneksen 3:16:ssa, vai kuinka? . . . Mutta missä nämä ihmiset elävät ikuisesti? Jotkut tulevat olemaan Kristuksen kanssa taivaassa. Mutta osoittaako Raamattu, että kaikki hyvät ihmiset menevät taivaaseen? (Matt. 6:10; 5:5)'

Jehova

Määritelmä: Ainoan tosi Jumalan persoonanimi. Hän on itse antanut tuon nimen itselleen. Jehova on Luoja ja oikeudenmukaisesti kaikkeuden Suvereeni Hallitsija. "Jehova" on käännetty heprealaisesta tetragrammista [....], joka merkitsee 'hän saattaa tulemaan (joksikin)'. Näitä neljää heprealaista kirjainta edustavat suomen kielessä kirjaimet *JHVH* tai *JHWH.*

Missä Jumalan nimi esiintyy eri raamatunkäännöksissä?

Kirkkoraamattu: 2. Mooseksen kirjan 3:15:n alaviite sanoo: "Minä olen, hebreaksi *ehjee;* muistuttaa Herran nimeä *Jahve." 2.* Mooseksen kirjan 6:3:ssa on sanan "Herra" yhteydessä alaviite: "Hebreaksi *Jahve."*

Vuonna 1973 asetetun *raamatunkäännöskomitean suomennos:* Nimi Jahve esiintyy Jesajan 42:8:ssa. (Jos tämä ja jotkin muut käännökset käyttävät nimeä "Jehova" tai "Jahve" jossakin kohdassa, miksi ne eivät käytä sitä johdonmukaisesti joka kohdassa, jossa tetragrammi esiintyy heprealaisessa tekstissä?)

Raamatun kreikkalaisten kirjoitusten Uuden maailman käännös: Tämä käännös käyttää Jumalan nimeä Jehova 237 kertaa.

Saimit ja Jobin kirja, kääntänyt Aapeli Saarisalo: Tässä käännöksessä käytetään kauttaaltaan nimeä Jahve.

Väliaikainen käännös (Sortavala 1918): Jumalan nimi esiintyy 2. Mooseksen kirjan 6:3:ssa muodossa Jehovah. *Vanha kirkkoraamattu* (1776): Rekisterissä hakusanan "Jumala" kohdalla sanotaan: "Jumalan olennollinen ja oma nimi, jolla hän itsensä muista, jotka jumaliksi kutsutaan, eroittaa, on se nimi *Jehovah."*

Vuoden 1685 Raamattu: Jumalan nimi esiintyy 2. Mooseksen kirjan 6:l:n reunahuomautuksessa muodossa Jehovah.

Vuoden 1642 Raamattu: 2. Mooseksen kirjan 4:21:n selityksessä Jumalan nimi esiintyy muodossa lehovah.

Biibli Raamat (vironkielinen Raamattu): Jumalan nimi esiintyy kauttaaltaan Heprealaisissa kirjoituksissa muodossa Jehovva. Uudemmassa vironkielisessä Raamatussa *Piibel* (1968) se esiintyy samoin muodossa Jehoova.

Bibeln, vuoden 1917 laitos: Tässä ruotsalaisessa Raamatussa sanotaan 2. Mooseksen kirjan 3:14:n alaviitteessä: "So. 'Hän joka käyttää itsestään nimeä "Minä olen", on lähettänyt minut'. Tämä heprealainen ilmaus, joka tarkoittaa HERRAA, oikeammin Jahvea, joka nimi tavallisesti lausutaan meillä muodossa Jehova, voidaan kääntää sanoilla Hän on." Tämä raamatunkäännös selittää lisäksi sananselitysliitteessään, että "kun alkutekstin sanan *Jahve* vastineena on sana *Herra,* kirjoitetaan se mieluummin, kuten jo vuoden 1541 Raamatussa, muodossa HERRA. Ilmaus "Herra HERRA" tarkoittaa siten samaa kuin *Herra Jahve (Jehova)."*

Bibeln, Helge Äkesonin käännös: Tämä ruotsinkielinen käännös käyttää kaikkialla Heprealaisissa kirjoituksissa nimeä Jehova.

The New English Bible: Nimi Jehova esiintyy 2. Mooseksen kirjan 3:15:ssä ja 6:3:ssa. Ks. myös 1. Moos. 22:14; 2. Moos. 17:15; Tuom. 6:24; Hes. 48:35.

Kuningas Jaakon käännös: Nimi Jehova esiintyy 2. Mooseksen kirjan 6:3:ssa; Psalmissa 83:19; Jesajan 12:2:ssa; 26:4:ssä. Ks. myös 1. Moos. 22:14; 2. Moos. 17:15; Tuom. 6:24.

Douay−käännös: 2. Mooseksen kirjan 6:3:n alaviite sanoo: "Minun nimeni Adonai. Heprealaisessa tekstissä oleva nimi on tuo mitä sopivin Jumalan nimi, joka merkitsee hänen ikuista, itsessään olevaa olentoaan (2. Moos. 3:14) ja jota juutalaiset eivät kunnioituksensa vuoksi koskaan lausu; mutta sen sijaan aina kun se esiintyy

Raamatussa, he lukevat Adonai, joka merkitsee Herra; ja siksi he panevat nimeen Adonai kuuluvat vokaalimerkit tuon toisen, lausumattoman nimen neljään kirjaimeen jod, he, vau, he. Siksi jotkut aikalaisemme käyttävät nimestä muotoa Jehova, joka oli tuntematon kaikille ennen eläneille, niin juutalaisille kuin kristityille; sillä tuon heprealaisessa tekstissä esiintyvän nimen oikea ääntämistapa on nyt täysin kadonnut, koska sitä ei käytetty pitkään aikaan." (On kiinnostavaa, että The Catholic Encyclopedia [1913, VIII osa, s. 329] sanoo: "Jehova, Jumalan erisnimi Vanhassa testamentissa; siksi juutalaiset kutsuvat sitä yleväksi nimeksi, suureksi nimeksi, ainoaksi nimeksi.")

The Jerusalem Bible: Tetragrammi on käännetty vastineella Jahve siitä lähtien, kun se ensi kerran esiintyy 1. Mooseksen kirjan 2:4:ssä. Saksalaisessa laitoksessa Jerusalemer Bibel se on käännetty samoin vastineella Jahwe.

New World Translation: Nimeä Jehova käytetään tässä käännöksessä sekä Heprealaisissa että Kreikkalaisissa kirjoituksissa, ja se esiintyy 7210 kertaa.

Benjamin Wilsonin The Emphatic Diaglott: Nimi Jehova esiintyy tässä käännöksessä Matteuksen 21:9:ssä ja 17 muussa Kreikkalaisten kirjoitusten kohdassa.

Muotoa Jehova käytetään mm. seuraavissa saksalaisissa käännöksissä: Elberfelder Bibel, Parallel−Bibel ja De Viette.

Miksi monet raamatunkäännökset eivät käytä Jumalan persoonanimeä tai käyttävät sitä vain muutamia kertoja?

"Tarkistetun standardikäännöksen" *(Revised Standard Version)* esipuheessa selitetään: "Kahdesta syystä komitea on palannut Kuningas Jaakon käännöksen tutumpaan käytäntöön: 1) sana 'Jehova' ei täsmällisesti edusta mitään heprean kielessä käytettyä Jumalan nimen muotoa, ja 2) erisnimen käyttö yhdestä ainoasta Jumalasta, ikään kuin olisi muitakin jumalia, joista hänet täytyisi erottaa, lopetettiin juutalaisuudessa ennen kristillistä aikaa, ja se on täysin sopimatonta kristillisen kirkon yleismaailmalliselle uskolle." (Siten kääntäjät ovat luottaneet omaan näkemykseensä siitä, mikä on sopivaa, ja sen perusteella poistaneet Pyhästä Raamatusta sen Jumalallisen Tekijän persoonanimen, joka esiintyy alkuperäisessä heprean kielessä useammin kuin mikään muu nimi tai mikään arvonimi. He myöntävät noudattavansa niiden juutalaisuuden kannattajien esimerkkiä, joista Jeesus sanoi: "Te olette tehneet Jumalan sanan pätemättömäksi perinteenne takia." − Matt. 15:6.) Ne kääntäjät, jotka ovat katsoneet velvollisuudekseen sisällyttää Jumalan persoonanimen ainakin kerran tai ehkä muutamia kertoja varsinaiseen tekstiin käyttämättä kuitenkaan sitä joka kerta kun se esiintyy heprean kielessä, ovat ilmeisesti noudattaneet William Tyndalen esimerkkiä. Hän sisällytti Jumalan nimen vuonna 1530 julkaistuun Pentateukin käännökseensä ja luopui siten tavasta jättää tuo nimi kokonaan pois.

Käyttivätkö Raamatun kreikkalaisten kirjoitusten henkeytetyt kirjoittajat Jehovan nimeä?

300−luvulla elänyt Hieronymus kirjoitti: "Matteus, joka on myös Leevi ja joka tuli publikaanista apostoliksi, ensimmäinen kaikista evankeliuminkirjoitta j ista, laati evankeliumin Kristuksesta Juudeassa heprean kielellä ja heprealaisilla kirjainmerkeillä niiden ympärileikattujen hyödyksi, jotka olivat uskoneet." *(De viris inlustribus,* III luku) Tämä evankeliumi sisältää 11 suoraa lainausta sellaisista Heprealaisten kirjoitusten osista, joissa esiintyy tetragrammi. Ei ole mitään syytä uskoa, ettei Matteus olisi lamannut noita kohtia sellaisina kuin ne oli kirjoitettu hänen lainaamaansa heprealaiseen tekstiin.

Toiset Raamatun kreikkalaisten kirjoitusten henkeytetyt kirjoittajat lainasivat satoja kohtia Heprealaisten kirjoitusten kreikankielisestä *Septuaginta−käännöksestä.* Moniin näihin kohtiin sisältyi hepreankielinen tetragrammi, joka oli *Septuagintan* varhaisten kappaleiden kreikankielisessä tekstissä. Sopusoinnussa Jeesuksen Kristuksen itsensä Isänsä nimeä kohtaan ilmaiseman asenteen kanssa Jeesuksen opetuslapset varmasti säilyttivät tuon nimen noissa lainauksissa. − Vrt. Joh. 17:6, 26.

George Howard Georgian yliopistosta Yhdysvalloista kirjoitti *Journal of Biblical Literature* −lehdessä: "Me tiedämme aivan varmasti, että kreikkaa puhuvat juutalaiset kirjoittivat jatkuvasti tetragrammin [....] Kreikkalaisiin kirjoituksiinsa. Sitä paitsi on erittäin epätodennäköistä, että varhaiset konservatiiviset kreikkaa puhuvat juutalaiskristityt olisivat poikenneet tästä tavasta. Vaikka he vähäpätöisemmissä viittauksissaan Jumalaan luultavasti käytti−vätkin sanoja [Jumala] ja [Herra], olisi ollut erittäin poikkeuksellista, jos he olisivat jättäneet pois tetragrammin itse Raamatun tekstistä. − − Koska tetragrammi oli edelleen kirjoitettuna kreikankielisen Raamatun jäljennöksissä, joista varhaiskirkon käyttämä Raamattu koostui, on järkevää uskoa, että U[uden] T[esta−mentin] kirjoittajat lainatessaan Raamatusta säilyttivät tetra−grammin raamatullisessa tekstissä. Mutta kun se poistettiin kreikankielisestä V[anhasta] Testamentista], se poistettiin myös U[udessa] Tjestamentissa] olevista V[anhan] T[estamentin] lainauksista. Niinpä jolloinkin toisen vuosisadan alun tienoilla sur−rogaattien [korvikkeiden] käytön on täytynyt tunkea pois tetragrammi molemmista testamenteista." − 96. vsk., nro l, maaliskuu 1977, s. 76, 77.

Kumpi Jumalan nimen muoto on oikea, Jehova vai Jahve?

Kukaan ihminen ei voi nykyään olla varma siitä, miten Jumalan nimi alkujaan lausuttiin heprean kielessä. Miksi ei? Raamatun hepreaa kirjoitettiin alun perin käyttäen vain konsonantteja, ei vokaaleja. Jokapäiväisessä kielenkäytössä lukijat pystyivät helposti lisäämään oikeat vokaalit. Aikanaan juutalaisille tuli kuitenkin taikauskoinen käsitys, että oli väärin lausua Jumalan persoonanimi ääneen, ja siksi he käyttivät korvikeilmauksia. Satoja vuosia myöhemmin juutalaiset oppineet kehittivät piste− ja viivajärjestelmän, jolla voitiin ilmaista, mitä vokaaleita tulisi käyttää luettaessa muinaista hepreaa, mutta Jumalan nimeä edustavien neljän konsonantin ympärille he panivat *korvikeil−mausten* vokaalimerkit. Siten Jumalan nimen alkuperäinen lausumistapa hävisi.

Monet oppineet puoltavat lausumistapaa "Jahve", mutta siitä, onko se oikea muoto, ei olla varmoja, vaan oppineet ovat erimielisiä. Toisaalta tuon nimen muoto "Jehova[h]" tunnetaan yleisimmin, koska sitä on käytetty esimerkiksi suomen kielessä jo satojen vuosien ajan ja siinä kuten muissakin muodoissa esiintyvät heprealaisen tetragrammin neljä konsonanttia.

J. B. Rotherham käytti raamatunkäännöksessään *The Empha−sised Bible* muotoa Jahve kautta Heprealaisten kirjoitusten. Mutta myöhäisemmässä Psalmien tutkielmassaan *Studies in the Psalms* hän käytti muotoa "Jehova". Hän selitti: "JEHOVA −Muistonimen − − tämän englantilaisen muodon käyttäminen nykyisessä psalttarin käännöksessä ei johdu mistään epäilyksestä sen suhteen, ettei oikeampi ääntämys olisikaan Jahve, vaan yksinomaan henkilökohtaisesti kootuista käytännön todisteista, joiden mukaan on toivottavaa ottaa huomioon lukija− ja kuulijakunta tällaisessa asiassa, jossa tärkeintä on, että Jumalan nimeksi tarkoitettu sana on helposti tunnistettavissa." − (Lontoo 1911) s. 29.

Käsiteltyään tämän nimen eri lausumistapoja saksalainen professori Gustav Friedrich Oehler sanoi lopuksi: "Tästä lähtien käytän sanaa Jehova, koska tämä nimi

on kerta kaikkiaan kotiutunut sanastoomme eikä sitä voida siitä syrjäyttää." − *Theologie des Alten Testaments, 2.* painos (Stuttgart 1882) s. 143.

Jesuiittaoppinut Paul Joiion sanoo: "Me olemme käännöksis−sämme käyttäneet (hypoteettisen) *Yahweh−muodon* sijasta muotoa *Jehovah* − − joka on tavanomainen ranskankielisessä kirjallisuudessa käytetty muoto." − *Grammaire de 1'hebreu biblique* (Rooma 1923) alaviite s. 49.

Useimmat nimet muuttuvat jossain määrin, kun niitä siirretään kielestä toiseen. Jeesus syntyi juutalaiseksi, ja heprean kielessä hänen nimensä lausuttiin kenties *Jeshua,* mutta Kreikkalaisten kirjoitusten henkeytetyt kirjoittajat eivät epäröineet käyttää nimen kreikkalaista muotoa *I−e−sous'.* Useimmissa muissa kielissä se äännetään hieman eri tavoin, mutta me käytämme epäröimättä kielessämme yleistä muotoa. Sama pitää paikkansa myös muista Raamatun nimistä. Miten me sitten voimme osoittaa asianmukaista kunnioitusta Häntä kohtaan, jolle kaikkein tärkein nimi kuuluu? Sitenkö, ettemme koskaan lausuisi tai kirjoittaisi hänen nimeään, koska emme tiedä täsmälleen, miten se alkujaan lausuttiin? Vai tulisiko meidän sen sijaan käyttää kielessämme yleistä lausumis− ja kirjoittamistapaa puhuessamme hyvää tuon nimen Omistajasta ja käyttäytyessämme hänen palvojinaan tavalla, joka tuottaa hänelle kunniaa?

Miksi on tärkeää tuntea Jumalan persoonanimi ja käyttää sitä?

Oletko läheisissä suhteissa kehenkään sellaiseen, jonka per−soonanimeä et tunne? Ihmisille, joille Jumala on nimetön, hän on usein vain persoonaton voima, ei todellinen persoona, jonka he tuntevat ja jota he rakastavat ja jolle he voivat puhua sydämestään rukouksessa. Jos he rukoilevat, heidän rukouksensa ovat vain rituaali, ulkoa opittujen sanojen muodollista toistamista.

Jeesus Kristus valtuutti tosi kristityt tekemään opetuslapsia kaikkien kansojen ihmisistä. Miten olisi mahdollista näitä ihmisiä opetettaessa erottaa tosi Jumala kansojen vääristä jumalista? Vain käyttämällä Hänen persoonanimeään, kuten Raamattu itse käyttää. − Matt. 28:19, 20; 1. Kor. 8:5, 6.

2. Moos. 3:15: "Jumala sanoi − − Moosekselle: 'Sano israelilaisille näin: Herra ["Jehova", UM], teidän isienne Jumala, − − lähetti minut teidän luoksenne; tämä on minun nimeni iankaikkisesti, ja näin minua kutsuttakoon sukupolvesta sukupolveen.' "

Jes. 12:4: "Kiittäkää Herraa ["Jehovaa", UM], julistakaa hänen nimeänsä, tehkää hänen suuret tekonsa tiettäviksi kansain keskuudessa, tunnustakaa, että hänen nimensä on korkea."

Hes. 38:17,23: "Näin sanoo Herra, Herra ["Suvereeni Herra Jehova", UM]: − − Niin minä osoitan suuruuteni ja pyhyyteni sekä teen itseni tunnetuksi lukuisain pakanakansain silmien edessä. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra ["Jehova", UM]."

Mal. 3:16: "Herraa ["Jehovaa", UM] pelkääväiset puhuvat toinen toisensa kanssa, ja Herra tarkkaa ja kuulee; ja muistokirja kirjoitetaan hänen edessänsä niiden hyväksi, jotka Herraa pelkäävät ja hänen nimensä kunniassa pitävät."

Joh. 17:26: "[Jeesus rukoili Isäänsä:] Minä olen tehnyt sinun nimesi heille [hänen seuraajilleen] tunnetuksi ja tulen tekemään sen tunnetuksi, jotta se rakkaus, jolla olet rakastanut minua, olisi heissä ja minä olisin heidän yhteydessään."

Apt. 15:14: "Symeon on selostanut perusteellisesti, miten Jumala ensi kerran käänsi huomionsa kansojen ihmisiin ottaakseen heistä kansan nimelleen."

Onko "Vanhan testamentin" Jehova "Uuden testamentin" Jeesus Kristus?

Matt. 4:10: "Jeesus sanoi hänelle: 'Mene pois, Saatana! Sillä on kirjoitettu: "Jehovaa ["Herraa", KR ja muut], Jumalaasi, sinun tulee palvoa, ja yksin hänelle sinun tulee suorittaa pyhää palvelusta." ' " (Jeesus ei ilmeisestikään sanonut, että häntä itseään pitäisi palvoa.)

Joh. 8:54: "Jeesus vastasi [juutalaisille]: 'Jos minä kirkastan itseni, minun kunniani ei ole mitään. Isäni kirkastaa minut, hän jonka te sanotte olevan Jumalanne.' " (Heprealaiset kirjoitukset osoittavat selvästi Jehovan olevan se Jumala, jota juutalaiset väittivät palvovansa. Jeesus ei sanonut, että hän itse oli Jehova vaan että Jehova oli hänen Isänsä. Jeesus ilmaisi tässä hyvin selvästi, että hän ja hänen Isänsä olivat erillisiä yksilöitä.)

Ps. 110:1: "Herra ["Jehova", UM] sanoi minun [Daavidin] herralleni: 'Istu minun oikealle puolelleni, kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi astinlaudaksi.' " (Jeesus selitti Matteuksen 22:41−45:ssä, että hän itse oli Daavidin "Herra", johon tässä psalmissa viitattiin. Jeesus ei siis ole Jehova, vaan se, jolle Jehovan sanat tässä kohdistettiin.)

Fil. 2:9−11: "Juuri siksi Jumala korottikin hänet [Jeesuksen Kristuksen] ylempään asemaan ja antoi huomaavaisesti hänelle nimen, joka on jokaisen muun nimen yläpuolella, niin että Jeesuksen nimessä jokainen polvi notkistuisi, niiden, jotka ovat taivaassa, ja niiden, jotka ovat maan päällä, ja niiden, jotka ovat maan alla, ja jokainen kieli tunnustaisi avoimesti Jumalan, Isän, kunniaksi, että Jeesus Kristus on Herra." (Huomaa, että Jeesuksen Kristuksen osoitetaan tässä olevan eri persoona kuin Isä Jumala ja olevan Hänelle alamainen.)

Miten ihminen voi rakastaa Jehovaa, jos hänen täytyy myös pelätä Häntä?

Raamattu sanoo, että meidän tulisi sekä rakastaa Jehovaa (Luuk. 10:27) että pelätä häntä. (1. Piet. 2:17; Sananl. 1:7; 2:1−5; 16:6) Terve Jumalan pelko saa meidät varomaan hyvin huolellisesti hänen epäsuosioonsa joutumista. Rakkautemme Jehovaa kohtaan saa meidät haluamaan tehdä sitä, mikä miellyttää häntä, ja ilmaisemaan arvostusta hänen rakkautensa ja ansaitsemattoman hyvyytensä lukemattomia ilmauksia kohtaan.

Kuvauksia: Poika, pelkää aivan oikein olla miellyttämättä isäänsä, mutta arvostuksen kaikkea sitä kohtaan, mitä hänen isänsä tekee hänen hyväkseen, pitäisi saada poika myös ilmaisemaan aitoa rakkautta isäänsä kohtaan. Sukeltaja voi sanoa, että hän rakastaa merta, mutta sen terve pelko saa hänet ymmärtämään, että on sellaista, minkä tekemistä hänen tulisi välttää. Samoin Jumalaa kohtaan tuntemaamme rakkauteen tulisi yhdistyä terve pelko, ettemme tee mitään sellaista, minkä vuoksi joutuisimme hänen epäsuosioonsa.

Jehovan todistajat

Määritelmä: Sellaisten ihmisten maailmanlaajuinen kristillinen seura, jotka antavat toimeliaasti todistusta Jehova Jumalasta ja hänen ihmiskuntaa koskevista tarkoituksistaan. He perustavat uskomuksensa yksinomaan Raamattuun.

Missä uskonkäsityksissä Jehovan todistajat eroavat muista uskonnoista?

1) Raamattu: Jehovan todistajat uskovat, että Raamattu on *kokonaisuudessaan* Jumalan henkeytetty sana, ja sen sijaan että he pitäisivät kiinni jostakin ihmisten perinteeseen perustuvasta uskontunnustuksesta, he pitävät Raamattua *kaikkien* uskon−käsitystensä mittapuuna.

2) Jumala: He palvovat Jehovaa ainoana tosi Jumalana ja puhuvat halukkaasti toisille hänestä ja hänen ihmiskuntaa koskevista rakkaudellisista tarkoituksistaan. Jokainen joka julkisesti todistaa Jehovasta, yhdistetään yleensä yhteen ryhmään: "Jehovan todistajiin".

3) Jeesus Kristus: He eivät usko, että Jeesus Kristus on kolminaisuuden osa, vaan, kuten Raamattu sanoo, että hän on Jumalan Poika, ensimmäinen Jumalan luomistöistä; että hän oli olemassaennen ihmiseksi tuloaan ja että hänen elämänsä siirrettiin taivaasta erään neitsyen, Marian, kohtuun; että hänen uhriksi annettu täydellinen ihmiselämänsä mahdollistaa pelastuksen ja ikuisen elämän kaikille niille, jotka uskovat; että Kristus hallitsee aktiivisesti Kuninkaana Jumalan annettua hänelle vuonna 1914 vallan kaikkeen maahan.

4) Jumalan valtakunta: He uskovat, että Jumalan valtakunta on ihmiskunnan ainoa toivo; että se on todellinen hallitus; että se tuhoaa pian nykyisen pahan asiainjärjestelmän, kaikki ihmis−hallitukset mukaan luettuina, ja saa aikaan uuden järjestelmän, jossa vallitsee vanhurskaus.

5) Taivaallinen elämä: He uskovat, että 144 000 hengellävoi−deltua kristittyä hallitsee Kristuksen kanssa kuninkaina hänen taivaallisessa Valtakunnassaan. He eivät usko, että kaikki "hyvät ihmiset" saisivat taivaallisen elämän palkinnon.

6) **Maa:** He uskovat, että Jumalan alkuperäinen tarkoitus maan suhteen toteutuu; että koko maa tulee olemaan Jehovan palvojien kansoittama ja että nämä voivat nauttia ikuisesta elämästä inhimillisessä täydellisyydessä; että kuolleetkin saavat ylösnousemuksen välityksellä tilaisuuden nauttia näistä siunauksista.

7) Kuolema: He uskovat, että kuolleet ovat täysin tiedottomia; että kuolleet eivät koe tuskaa enempää kuin mielihyvää−kään missään henkimaailmassa; että kuolleet eivät ole olemassa muutoin kuin Jumalan muistissa, niin että heidän tulevan elämän toivonsa riippuu siitä, että he saavat ylösnousemuksen kuolleista.

8) Viimeiset päivät: He uskovat, että me olemme vuodesta 1914 lähtien eläneet tämän pahan asiainjärjestelmän viimeisissä päivissä; että jotkut, jotka näkivät vuoden 1914 tapahtumat, näkevät myös nykyisen pahan maailman täydellisen tuhon; että vanhurskautta rakastavat säilyvät elossa puhdistettuun maahan.

9) Erossa maailmasta: He pyrkivät vilpittömästi pysymään erossa maailmasta, kuten Jeesus sanoi seuraajiensa pysyvän. He ilmaisevat aitoa kristillistä rakkautta lähimmäisiään kohtaan, mutta he eivät osallistu minkään maan politiikkaan eivätkä sotiin. He huolehtivat perheensä aineellisista tarpeista, mutta karttavat maailman kiihkeää aineellisen omaisuuden ja henkilökohtaisen kunnian tavoittelua ja sen liiallista huvittelun−halua.

10) Raamatun neuvojen soveltaminen: He uskovat, että on tärkeää soveltaa Jumalan sanan neuvoja jokapäiväiseen elämään: kotona, koulussa, työssä ja seurakunnassaan. Menneestä elämäntavastaan riippumatta ihminen voi tulla Jehovan todistajaksi, jos hän luopuu Jumalan sanan tuomitsemista tavoista ja soveltaa jumalisia neuvoja. Mutta jos joku alkaa sen jälkeen harjoittaa aviorikosta, haureutta, homoseksuaalisuutta, huumeiden väärinkäyttöä, juoppoutta, valehtelua tai varastamista, hänet erotetaan järjestöstä.

(Edellä oleva luettelo mainitsee lyhyesti joitakin Jehovan todistajien huomattavia uskonkäsityksiä, mutta ei suinkaan kaikkia seikkoja, joissa ne ovat erilaisia kuin muiden ryhmien uskomukset. Edellä mainittujen uskonkäsitysten raamatulliset perusteet voidaan löytää tämän kirjan hakemiston avulla.)

OvatkoJehovan todistajat amerikkalainen uskonto?

He kannattavat Jumalan valtakuntaa, eivät tämän vanhan maailman minkään kansan poliittista, taloudellista tai yhteiskunnallista järjestelmää.

On totta, että Jehovan todistajat saivat nykypäivinä alkunsa Yhdysvalloista. Se että heidän maailmankeskuksensa sijaitsee siellä, on tehnyt raamatullisen kirjallisuuden painamisen ja sen lähettämisen useimpiin maailman osiin helpommaksi. Todistajat eivät kuitenkaan pidä yhtä maata toista parempana; heitä on melkein joka maassa, ja heillä on monissa maailman osissa toimistoja, jotka valvovat heidän toimintaansa noilla alueilla.

Harkitse seuraavaa: Jeesus syntyi juutalaisena Palestiinassa, mutta kristillisyys ei ole kuitenkaan palestiinalainen uskonto. Jeesuksen syntymäpaikka ei ole ratkaiseva seikka. Se mitä Jeesus opetti, oli lähtöisin hänen Isästään, Jehova Jumalasta, joka kohtelee puolueettomasti kaikkien kansojen ihmisiä. − Joh. 14:10; Apt. 10:34, 35.

Miten Jehovan todistajien työ rahoitetaan?

Vapaaehtoisin lahjoituksin, kuten varhaiskristittyjenkin työ. (2. Kor. 8:12; 9:7) Heidän kokouksissaan ei koskaan kerätä kolehtia; he eivät koskaan toimeenpane julkisia rahankeräyksiä. Raamatullisesta kirjallisuudesta saatava korvaus käytetään paino− ja lähetyskustannusten peittämiseen.

Todistajille ei makseta siitä, että he menevät talosta taloon tai tarjoavat raamatullista kirjallisuutta kaduilla. Rakkaus Jumalaa ja lähimmäistä kohtaan saa heidät puhumaan Jumalan ihmiskuntaa koskevista rakkaudellisista järjestelyistä.

Jehovan todistajien käyttämä laillinen uskonnollinen yhdistys, Pennsylvaniassa rekisteröity Vartiotornin Raamattu− ja Traktaattiseura, perustettiin vuonna 1884 noudattaen niitä Yhdysvaltain Pennsylvanian osavaltion lakeja, jotka säätelevät ei−kaupallista tarkoitusta palvelevien yhdistysten toimintaa. Näin ollen se ei lain mukaan voi olla eikä ole liikeyritys, eivätkä yksilöt hanki voittoa tämän Seuran välityksellä. Seuran peruskirja sanoo: "Se [Seura] ei hanki rahallista voittoa eikä hyötyä, satunnaisesti eikä muutenkaan, jäsenilleen, johtajilleen eikä virkailijoilleen."

Ovatko Jehovan todistajat lahko tai kultti?

Jotkut määrittelevät *lahkon* merkitsevän ryhmää, joka on irtautunut jostakin vakiintuneesta uskonnosta. Toiset soveltavat tämän termin ryhmään, joka seuraa jotakuta ihmisjohtajaa tai opettajaa. Sanaa käytetään yleensä halventavassa mielessä. Jehovan todistajat eivät ole minkään kirkon sivuhaara, vaan heidän joukossaan on ihmisiä kaikilta elämän aloilta ja heillä on monenlaisia uskonnollisia taustoja. He eivät pidä ketään ihmistä, vaan Jeesusta Kristusta, johtajanaan.

Kultti on uskonto, jota ei pidetä puhdasoppisena tai joka korostaa määrätyn rituaalin mukaista hartauden harjoitusta. Monet kultit seuraavat elävää ihmisjohtajaa, ja usein niiden kannattajat elävät ryhmissä muusta yhteiskunnasta erillään. Puhdasoppisuuden mittapuun pitäisi kuitenkin olla Jumalan sana, ja Jehovan todistajat pitävät ehdottomasti kiinni Raamatusta. Heidän palvontansa on elämäntapa, ei rituaalista hartauden−harjoitusta. He eivät myöskään seuraa ihmistä eivätkä eristäydy muusta yhteiskunnasta. He elävät ja työskentelevät muiden ihmisten keskellä.

Kuinka vanha Jehovan todistajien uskonto on?

Raamatun mukaan Jehovan todistajien ketju ulottuu aina uskolliseen Aabeliin saakka. Heprealaiskirjeen 11:4−12:1 sanoo: "Uskon vaikutuksesta uhrasi Aabel Jumalalle suuriarvoisem−man uhrin kuin Kain −−. Uskon vaikutuksesta osoitti Nooa, kun hänelle oli annettu jumalallinen varoitus siitä mitä ei vielä nähty, jumalanpelkoa − −. Uskon vaikutuksesta Aabraham kutsun saatuaan totteli lähtemällä paikkaan, joka hänen oli määrä saada perinnöksi − −. Uskon vaikutuksesta kieltäytyi Mooses täysikasvuiseksi tultuaan siitä, että häntä kutsuttaisiin faaraon tyttären pojaksi, valiten ennemmin osakseen huonon kohtelun Jumalan kansan kanssa kuin tilapäistä nautintoa synnistä − −. Niinpä siis, koska ympärillämme on näin suuri pilvi *todistajia,* pankaamme mekin pois jokainen paino ja meidät helposti kietova synti ja juoskaamme kestävinä eteemme asetettu kilpajuoksu."

Raamattu sanoo Jeesuksesta Kristuksesta: "Tämän sanoo Aamen, *uskollinen ja totuudellinen todistaja,* Jumalan luomakunnan alku." Kenen todistaja hän oli? Hän itse sanoi, että hän teki Isänsä nimen ilmeiseksi. Hän oli huomattavin Jehovan todistaja. − Ilm. 3:14; Joh. 17:6.

On kiinnostavaa, että jotkut juutalaiset kysyivät, edustiko Jeesuksen Kristuksen toiminta jotakin "uutta opetusta"? (Mark. 1:27) Myöhemmin jotkut kreikkalaiset ajattelivat, että apostoli Paavali esitti "uutta opetusta". (Apt. 17:19, 20) Se oli uutta niiden korville, jotka kuulivat sen, mutta tärkeää oli, että se oli totuus ja täysin sopusoinnussa Jumalan sanan kanssa.

Jehovan todistajien nykyinen historia alkoi, kun Alleghenyssa Pennsylvaniassa Yhdysvalloissa muodostettiin 1870−luvun alkupuolella eräs ryhmä tutkimaan Raamattua. Aluksi heidät tunnettiin vain raamatuntutkijoina, mutta vuonna 1931 he omaksuivat raamatullisen nimen Jehovan todistajat. (Jes. 43:10−12) Heidän uskonkäsityksensä ja tapansa eivät ole uusia, vaan ensimmäisen vuosisadan kristillisyyden ennallistus.

Uskovatko Jehovan todistajat, että heillä on ainoa oikea uskonto?

Raamattu ei ole yhtä mieltä sen nykyaikaisen käsityksen kanssa, että on monta tapaa palvoa Jumalaa hänelle otollisella tavalla. Efesolaiskirjeen 4:5 sanoo, että on "yksi Herra, yksi usko". Jeesus sanoi: "Se portti on kapea ja tie ahdas, joka vie elämään, ja harvat ovat ne, jotka löytävät sen. −− Ei jokainen, joka sanoo minulle: 'Herra, Herra', tule menemään taivasten valtakuntaan, vaan se, joka tekee taivaissa olevan Isäni tahdon." − Matt. 7:13, 14, 21; ks. myös 1. Kor. 1:10.

Raamattu sanoo toistuvasti tosi kristillisten opetusten kokonaisuutta "totuudeksi", ja kristillisyyttä sanotaan "totuuden tieksi". (1. Tim. 3:15; 2. Joh. 1; 2. Piet. 2:2) Koska kaikki Jehovan todistajien uskonkäsitykset, käytösnormit ja järjestö−menettelyt perustuvat Raamattuun, heidän uskonsa itse Raamattuun Jumalan sanana tekee heidät vakuuttuneiksi siitä, että heillä on tosiaan totuus. Siksi heidän asenteensa ei ole omahyväinen, vaan osoittaa heidän luottavan siihen, että Raamattu on oikea mittapuu, jolla uskonto tulee mitata. He eivät ole itsekeskeisiä, vaan he ovat innokkaita kertomaan vakaumuksestaan toisille.

Eivätkö toisetkin uskonnot noudata Raamattua?

Monet käyttävät sitä jossain määrin. Mutta opettavatko ja noudattavatko ne tosiaan sitä, mitä se sisältää? Harkitse: 1) Useimmista raamatunkäännöksistään ne ovat poistaneet tosi Jumalan nimen tuhansista kohdista. 2) Kolminaisuusoppi, niiden käsitys itse Jumalasta, on lainattu pakanallisista lähteistä, ja se kehiteltiin nykyiseen muotoonsa satoja vuosia sen jälkeen, kun Raamatun kirjoittaminen oli päättynyt. 3) Niiden uskomus ihmissielun kuolemattomuudesta, johon elämän jatkuminen perustuisi, ei ole otettu Raamatusta; sen juuret ovat muinaisessa Babylonissa. 4) Jeesuksen saarnaamisen teema oli Jumalan valtakunta, ja hän lähetti opetuslapsensa puhumaan siitä henkilökohtaisesti toisille. Mutta nykyiset kirkot mainitsevat tuon Valtakunnan vain harvoin, eivätkä niiden jäsenet osallistu "tämän valtakunnan hyvän uutisen" saarnaamiseen. (Matt. 24:14) 5) Jeesus sanoi, että hänen tosi seuraajansa voitaisiin tunnistaa helposti heidän uhrautuvasta rakkaudestaan toisiaan kohtaan. Pitääkö se paikkansa kristikunnan uskonnoista, kun kansat lähtevät sotaan? 6) Raamattu sanoo, että Kristuksen opetuslapset eivät olisi osa maailmasta, ja se varoittaa, että joka haluaa olla maailman ystävä, se tekee itsestään Jumalan vihollisen; mutta kristikunnan kirkot ja niiden jäsenet ovat täysin rinnoin mukana kansojen poliittisissa asioissa. (Jaak. 4:4) Voidaanko heidän tällaisen maineensa huomioon ottaen rehellisesti sanoa, että he tosiaan pitävät kiinni Raamatusta?

Miten Jehovan todistajat päätyvät Raamatun selitykseensä?

Avainseikka on se, että todistajat todella uskovat, että Raamattu on Jumalan sana ja että sen sisältö on tarkoitettu meidän opetukseksemme. (2. Tim. 3:16, 17; Room. 15:4; 1. Kor. 10:11) Siksi he eivät turvaudu filosofisiin perusteluihin kiertääkseen Raamatun selviä ja totuudellisia lausuntoja tai puolustellakseen niiden ihmisten elintapaa, jotka ovat hylänneet Raamatun mo−raalimittapuut.

Kun Raamatussa esitetään jotakin vertauskuvallisella kielellä, he antavat Raamatun esittää oman selityksensä, sen sijaan että esittäisivät omia teorioitaan sen merkityksestä. (1. Kor. 2:13) Viitteitä vertauskuvallisten termien merkityksestä löytyy yleensä Raamatun muista osista. (Ks. esimerkiksi Ilmestyksen 21:l:tä; lue sitten "meren" merkityksestä Jesajan 57:20. Saadaksesi selville, mikä on Ilmestyksen 14:l:n mainitsema "Karitsa", ks. Joh. 1:29 ja 1. Piet. 1:19.)

Profetian täyttymyksen suhteen he soveltavat Jeesuksen sanoja, joiden mukaan tulee valppaasti seurata ennustuksia vastaavia tapahtumia. (Luuk. 21:29−31; vrt. 2. Piet. 1:16−19.) He kiinnittävät tunnollisesti huomion noihin tapahtumiin ja siihen, mitä Raamattu ilmaisee niiden merkitsevän.

Jeesus sanoi, että hänellä olisi maan päällä "uskollinen ja ymmärtäväinen orja" (hänen voidellut seuraajansa ryhmänä), jonka välityksellä hän antaisi hengellistä ravintoa uskon huonekuntaan kuuluville. (Matt. 24:45−47) Jehovan todistajat tunnustavat tämän järjestelyn. He odottavat ensimmäisen vuosisadan kristittyjen tavoin tuon "orja"−luokan hallintoelimen ratkaisevan vaikeat kysymykset − ei ihmisviisauden perusteella, vaan turvautuen siihen, mitä se tietää Jumalan sanasta ja hänen tavastaan menetellä palvelijoittensa suhteen, ja luottaen Jumalan hengen apuun, jota se hartaasti rukoilee. − Apt. 15:1−29; 16:4, 5.

Miksi Jehovan todistajien opetuksissa on tapahtunut muutoksia vuosien mittaan?

Raamattu osoittaa, että Jehova auttaa palvelijoitaan ymmärtämään tarkoitustaan edistyvällä tavalla. (Sananl. 4:18; Joh. 16:12) Niin ollen profeetat, jotka Jumala henkeytti kirjoittamaan Raamatun osia, eivät ymmärtäneet kaiken sen merkitystä, mitä he kirjoittivat. (Dan. 12:8, 9; 1. Piet. 1:10−12) Jeesuksen Kristuksen apostolit tunnustivat, että oli paljon, mitä he eivät ymmärtäneet omana aikanaan. (Apt. 1:6, 7; 1. Kor. 13:9−12) Raamattu osoittaa, että totuuden tuntemus lisääntyisi suuresti "lopun aikana". (Dan. 12:4) Tiedon lisääntyminen vaatii usein korjaamaan ajattelua. Jehovan todistajat ovat halukkaita tekemään nöyrästi sellaisia korjauksia.

Miksi Jehovan todistajat saarnaavat talosta taloon?

Jeesus ennusti, että meidän päivinämme tehtäisiin tätä työtä: "Tämä valtakunnan hyvä uutinen tullaan saarnaamaan koko asutussa maassa todistukseksi kaikille kansoille, ja sitten tulee loppu." Hän antoi seuraajilleen myös seuraavan ohjeen: "Menkää − − ja tehkää opetuslapsia kaikkien kansojen ihmisistä." −Matt. 24:14; 28:19.

Kun Jeesus lähetti varhaiset opetuslapsensa, hän käski heitä menemään ihmisten koteihin. (Matt. 10:7, 11−13) Apostoli Paavali sanoi palveluksestaan: "En pidättynyt kertomasta teille mitään siitä, mikä oli hyödyllistä, enkä opettamasta teitä julkisesti ja *talosta taloon."* − Apt. 20:20, 21; ks. myös Apt. 5:42.

Todistajien julistamassa sanomassa on kysymys ihmisten elämästä; he haluavat huolehtia tarkoin siitä, ettei kukaan jää sitä vaille. (Sef. 2:2, 3) Heidän käyntinsä vaikuttimena on rakkaus −ennen kaikkea Jumalaa kohtaan ja myös lähimmäistään kohtaan.

Eräässä Espanjassa pidetyssä uskonnollisten johtajien konferenssissa pantiin tämä merkille: "Ehkä [kirkot] laiminlyövät sen, mihin Jehovan todistajat nimenomaan käyttävät eniten aikaa: kodeissa käymisen, joka sisältyy alkukirkon apostoliseen menettelytapaan. Kirkkojen rajoittuessa usein temppeleillensä rakentamiseen, kellojensa soittamiseen ihmisten puoleensa vetämiseksi ja saarnaamiseen kokouspaikkojensa sisäpuolella [todistajat] noudattavat apostolista menettelytapaa menemällä talosta taloon ja käyttämällä hyväkseen joka tilaisuutta todistamiseen." − *El Catolicismo*, Bogota, Kolumbia, 14. 9. 1975, s. 14.

Mutta miksi todistajat käyvät toistuvasti sellaistenkin ihmisten kodeissa, jotka eivät usko heidän tavallaan?

He eivät pakota sanomaansa toisille. Mutta he tietävät, että jotkut muuttavat uusiin asuntoihin ja että ihmisten olosuhteet muuttuvat. Tänään joku ei ehkä ehdi kuunnella; toisella kertaa hän saattaa hyvin mielellään varata aikaa siihen. Yksi perheenjäsen ei ehkä ole kiinnostunut, mutta toiset voivat olla. Ihmiset itse muuttuvat; vakavat elämän ongelmat voivat tehdä heidät tietoisiksi hengellisestä tarpeestaan. − Ks. myös Jes. 6:8, 11, 12.

Miksi Jehovan todistajia vainotaan ja parjataan?

Jeesus sanoi: "Jos maailma vihaa teitä, niin te tiedätte, että se on vihannut minua ennen kuin teitä. Jos olisitte osa maailmasta, niin maailma olisi mieltynyt omaansa. Mutta koska ette ole osa maailmasta, vaan minä olen valinnut teidät maailmasta, tämän vuoksi maailma teitä vihaa." (Joh. 15:18, 19; ks. myös 1. Piet. 4:3, 4.) Raamattu osoittaa, että koko maailma on Saatanan vallassa; hän on vainon päälietsoja. − 1. Joh. 5:19; Ilm. 12:17.

Lisäksi Jeesus sanoi opetuslapsilleen: "Te tulette olemaan kaikkien vihaamia minun nimeni vuoksi." (Mark. 13:13) Sana "nimi" viittaa tässä Jeesuksen viralliseen asemaan messiaanisena Kuninkaana. Vaino johtuu siitä, että Jehovan todistajat asettavat hänen käskynsä minkä tahansa maallisen hallitsijan käskyjen edelle.

Joku voi sanoa:

'Miksi ette puutu tämän maailman (yhdyskunnan) epäkohtiin?'

Voisit vastata: 'Olette ilmeisesti huolissanne tämän paikkakunnan olosuhteista. Niin minäkin. Saanko kysyä, mihin ongelmaan tulisi mielestänne ensimmäiseksi kiinnittää huomiota?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 'Miksikähän tästä on mahtanut tulla niin suuri ongelma? . . . Ilmeisestikin välitön toiminta asian korjaamiseksi voi olla hyödyllistä, mutta olette varmaan kanssani samaa mieltä siitä, että olisi vielä ilahduttavampaa nähdä tilanteen korjaantuvan pysyvästi. Näin me Jehovan todistajat suhtaudumme tähän asiaan. (Selitä, mitä me teemme ihmisten auttamiseksi soveltamaan Raamatun periaatteita elämäänsä, niin että päästäisiin käsiksi asian perussyyhyn heissä itsessään; myös mitä Jumalan valtakunta tulee tekemään ja miksi se ratkaisee pysyvästi tuon ongelman koko ihmiskunnan hyväksi.)'

Tai voisit sanoa: '(Käytettyäsi joitakin edellä olevan vastauksen kohtia . . .) Jotkut auttavat korjaamaan yhdyskunnan epäkohtia antamalla rahaa; toiset tekevät vapaaehtoista työtä asian hyväksi. Jehovan todistajat osallistuvat siihen molemmilla tavoilla. Antakaahan kun selitän.' **Sitten voisit ehkä lisätä:**

JEHOVAN TODISTAJAT 115 1) 'Voidakseen olla Jehovan todistaja ihmisen täytyy maksaa tunnollisesti veronsa; valtio saa siten rahaa tarpeellisten palvelusten järjestämiseksi.' 2) 'Me teemme vielä enemmän: käymme ihmisten kodeissa ja tarjoudumme tutkimaan korvauksetta Raamattua heidän kanssaan. Kun he tulevat tietämään, mitä Raamattu sanoo, he oppivat soveltamaan Raamatun periaatteita ja siten selviytymään ongelmistaan.'

Yksi mahdollisuus: 'Olen iloinen, että otitte tämän asian esiin. Monet eivät ole koskaan ottaneet selvää siitä, mitä Jehovan todistajat tosiaan tekevät yhteiseksi hyväksi. On selvää, että apua voidaan tarjota useammalla kuin yhdellä tavalla.' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Jotkut ihmiset perustavat laitoksia: sairaaloita, vanhustenkoteja, kuntoutuskeskuksia huumeiden orjille jne. Toiset voivat tarjoutua menemään suoraan ihmisten koteihin ja tarjoamaan apuaan siinä määrin kuin he voivat sitä antaa. Juuri näin Jehovan todistajat menettelevät.' 2) 'Olemme havainneet, että sen tietäminen, minkä Raamattu osoittaa olevan elämän todellinen tarkoitus ja mitä tulevaisuus tuo tullessaan, voi muuttaa ihmisen koko elämänkatsomuksen.'

Lisäehdotus: 'Olen iloinen, että herätitte tuon kysymyksen. Mehän tosiaan haluaisimme nähdä olosuhteitten korjaantuvan, vai kuinka? Saanko kysyä, mitä ajattelette siitä, mitä Jeesus Kristus itse teki? Oliko tapa, jolla hän auttoi ihmisiä, mielestänne käytännöllinen? . . . Me pyrimme noudattamaan hänen esimerkkiään.'

'Kristittyjen pitäisi olla Jeesuksen eikä Jehovan todistajia'

Voisit vastata: Tuo on kiinnostava näkökohta. Ja olette oikeassa siinä, että meillä on velvollisuus olla Jeesuksen todistajia. Siksi julkaisuissamme korostetaan Jeesuksen tehtävää Jumalan tarkoituksen toteuttamisessa. (Saatat haluta käyttää ajankohtaista kirjaa tai lehteä tämän osoittamiseksi.) Mutta tässä esitetään jotakin, joka voi olla teille uusi ajatus. (Ilm. 1:5) . . . Kenen "Uskollinen Todistaja" Jeesus oli? (Joh. 5:43; 17:6) . . . Eikö Jeesus antanutkin meille esimerkin jäljiteltäväksi? . . . Miksi on niin tärkeää tulla tuntemaan sekä Jeesus että hänen Isänsä? (Joh. 17:3)'

Jumala

Määritelmä: Korkein Olento, jonka erisnimi on Jehova. Heprean kieli käyttää "Jumalasta" sanoja, jotka välittävät ajatuksen voimasta ja myös majesteettiudesta, arvokkuudesta ja ylhäisyydestä. Tosi Jumalan vastakohtana on vääriä jumalia. Jotkut niistä ovat itse asettuneet jumaliksi; toisista ovat niiden palvelijat tehneet palvonnan kohteita.

Onko olemassa järkeviä syitä Jumalaan uskomiselle?

Ps. 19:2: "Taivaat julistavat Jumalan kunniaa, taivaanvahvuus ilmoittaa hänen kättensä tekoja."

Ps. 104:24: "Kuinka moninaiset ovat sinun tekosi, Herra! Sinä olet ne kaikki viisaasti tehnyt, maa on täynnä sinun luotujasi."

Room. 1:20: "Hänen näkymättömät ominaisuutensa ovat selvästi nähtävissä maailman luomisesta lähtien, koska ne havaitaan siitä, mikä on tehty."

New Scientist −aikakauslehti sanoi: "Maallikot uskovat sinnikkäästi, että tiedemiehet ovat 'kumonneet' uskonnon. Yleinen käsitys on, että tiedemiehet eivät usko Jumalaan, että Darwin löi viimeiset naulat Jumalan ruumisarkkuun ja että sen jälkeen lisääntynyt tieteellinen ja tekninen tietämys on tehnyt hänen henkiin heräämisensä mahdottomaksi. Tällainen käsitys on kertakaikkisen väärä." − 26. 5. 1977, s. 478.

Eräs Ranskan tiedeakatemian jäsen sanoi: "Luonnossa ilmenevää järjestystä ei keksinyt ihmismieli, eikä mikään nerokas kyky muodostanut sitä. − − Järjestyksellisyys edellyttää järjestystä aikaansaavan älyn olemassaoloa. Sellainen äly voi kuulua vain Jumalalle." − Pierre−Paul Grasse, Christian Chabanisin kirjassa *Dieu existe? Oui* (Pariisi 1979) s. 94.

Tiedemiehet ovat tunnistaneet yli 100 kemiallista alkuainetta. Niiden atomirakenteesta käy ilmi, että alkuaineilla on keskinäinen monimutkainen, matemaattinen suhde. Niiden jaksoittainen järjestelmä viittaa selvästi suunnitteluun. Sellainen hämmästyttävä suunnittelu ei ole mitenkään voinut johtua vahingosta, sattumasta.

Kuvaus: Kun näemme kameran, radion tai tietokoneen, ymmärrämme heti, että sen täytyy olla älykkään suunnittelijan valmistama. Olisiko sitten järkevää sanoa, että niitä paljon monimutkaisemmat silmä, korva ja ihmisaivot eivät ole lähtöisin älykkäästä Suunnittelijasta? Ks. myös pääaihetta "Luominen", s. 214−216.

Todistaako pahuuden ja kärsimysten olemassaolo, ettei Jumalaa ole olemassa?

Harkitse esimerkkejä: Todistaako se, että puukkoja on käytetty murhaamiseen, ettei kukaan suunnitellut niitä? Osoittaako suihkulentokoneiden käyttö pommien pudottamiseen sota−aika−na, ettei niillä ollut suunnittelijaa? Vai aiheuttaako pikemminkin niiden käyttötapa murhetta ihmiskunnalle?

Eikö ole totta, että monet sairaudet johtuvat ihmisen itsensä huonoista elintavoista ja siitä, että hän turmelee elinympäristön itseltään ja muilta? Eivätkö ihmisten käymät sodat ole yksi ihmisten kärsimysten suuri syy? Eikö ole myös totta, että vaikka miljoonat ihmiset kärsivät ravinnonpuutteen vuoksi, toisissa maissa on enemmän kuin kylliksi ravintoa, joten yksi perimmäisistä ongelmista on ihmisen ahneus? Tämä kaikki todistaa, että ihmiset ovat surullisessa määrin käyttäneet väärin Jumalan heille antamia kykyjä ja itse maata, ei sitä, ettei olisi olemassa Jumalaa.

Välittääkö Jumala tosiaan siitä, mitä meille ihmisille tapahtuu?

Kyllä hän välittää! Ajattele todisteita: Raamattu kertoo, että Jumala antoi ihmiselle täydellisen alun. (1. Moos. 1:27, 31; 5. Moos. 32:4) Se että ihminen olisi voinut jatkuvasti nauttia Jumalan suosiosta, riippui kuitenkin tottelevaisuudesta hänen Tekijäänsä kohtaan. (1. Moos. 2:16, 17) Jos ihminen olisi ollut tottelevainen, hän olisi voinut jatkuvasti nauttia täydellisestä ihmiselämästä − vailla sairauksia, kärsimyksiä ja kuolemaa. Luoja olisi antanut ihmiselle tarvittavaa ohjausta ja käyttänyt voimaansa ihmiskunnan suojelemiseksi onnettomuuksilta. Mutta ihminen hylkäsi Jumalan ohjauksen; hän valitsi itsehallinnon tien. Yrittäessään tehdä sellaista, mihin häntä ei ollut koskaan suunniteltu, hän on aiheuttanut onnettomuutta itselleen. (Jer. 10:23; Saarn. 8:9; Room. 5:12) Jumala on kuitenkin vuosisatojen mittaan kärsivällisesti etsinyt niitä, jotka rakkaudesta häntä ja hänen teitään

Onko sillä merkitystä, mitä Jumalaa palvelemme, kunhan kuulumme johonkin uskontoon?

1. Kor. 10:20: "Mitä kansat uhraavat, sen ne uhraavat demoneille eivätkä Jumalalle."

2. Kor. 4:4: "Tämän asiain järjestelmän jumala on sokaissut epäuskoisten mielet, jotta Kristusta − joka on Jumalan kuva −koskevan loistoisan hyvän uutisen valaistus ei säteilisi läpi." (Saatanaa kutsutaan tässä "jumalaksi". Ks. 1. Joh. 5:19; Ilm. 12:9.)

Matt. 7:22, 23: "Monet sanovat minulle [Jeesukselle Kristukselle] sinä päivänä: 'Herra, Herra, emmekö me profetoineet sinun nimessäsi ja ajaneet ulos demoneja sinun nimessäsi ja tehneet monia voimatekoja sinun nimessäsi?' Ja silloin minä tunnustan heille: En ole koskaan tuntenut teitä! Menkää pois minun luotani, te laittomuuden tekijät." (Ei edes se, että tunnustamme olevamme kristittyjä, takaa, että palvelemme hyväksyttävällä tavalla tosi Jumalaa.) Ks. myös pääaihetta "Uskonto".

Jos Jehova on "ainoa tosi Jumala", niin millainen "Jumala" Jeesus on?

Jeesus itse sanoi Isäänsä "ainoaksi tosi Jumalaksi". (Joh. 17:3) Jehova itse sanoi: "Paitsi minua ei ole yhtäkään Jumalaa." (Jes. 44:6) Apostoli Paavali kirjoitti, että tosi kristityillä "on − − yksi Jumala, Isä". (1. Kor. 8:5, 6) Jehova on siis ainutlaatuinen; kenelläkään muulla ei ole samanlaista asemaa kuin hänellä. Jehova on täydellinen vastakohta kaikille sellaisille palvonnan kohteille kuin epäjumalille, jumalina pidetyille ihmisille ja Saatanalle. Kaikki nämä ovat vääriä jumalia.

Jeesusta sanotaan Raamatussa "jumalaksi", jopa "Väkeväksi Jumalaksi". (Joh. 1:1; Jes. 9:5) Mutta missään hänen ei sanota olevan Kaikkivaltias, kuten Jehova on. (1. Moos. 17:1) Jeesuksen sanotaan olevan "Jumalan kirkkauden heijastuma", mutta Isä on tuon kirkkauden Lähde. (Hepr. 1:3) Jeesus ei mitenkään tavoittele Isänsä asemaa. Hän sanoi: "Jehovaa, Jumalaasi, sinun tulee palvoa, ja yksin hänelle sinun tulee suorittaa pyhää palvelusta." (Luuk. 4:8) Hän on "olemassa Jumalan muodossa", ja Isä on käskenyt, että "Jeesuksen nimessä jokainen polvi notkistuisi", mutta kaikki tämä tehdään "Jumalan, Isän, kunniaksi". − Fil. 2: 5−11; ks. myös pääaihe "Jeesus Kristus: Pnko Jeesus Kristus todellisuudessa Jumala?"

Joku voi sanoa:

'En usko Jumalaan'

Voisit vastata: 'Oletteko aina ajatellut siten? . . . Löysittekö ennen tuon johtopäätöksen tekemistä joitakin todisteita, jotka olivat mielestänne vakuuttavia?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 'Tämä aihe kiinnostaa minua suuresti ja olen ajatellut sitä melkoisesti. Mielestäni on erittäin hyödyllistä harkita seuraavia seikkoja: . . . (Ks. sivulta 116 väliotsikkoa "Onko olemassa järkeviä syitä Jumalaan uskomiselle?" ja myös pääaihetta "Luominen", s. 214−216.)'

Tai voisit sanoa: Tarkoitatteko, ettette usko, että on olemassa Luoja, vai sitä, että olette nähnyt niin paljon ulkokultaisuutta kirkoissa, ettette usko siihen, mitä ne opettavat?' Jos kysymys on jälkimmäisestä, **voisit lisätä:** 'Kristikunnan kirkkojen ja tosi kristillisyyden välillä on suuri ero. On totta, että kristikunta on sortanut ihmisiä, mutta tosi kristityt eivät ole. Kristikunta on käynyt sotia, mutta tosi kristityt eivät ole. Kristikunta ei ole antanut oikeaa moraalista ohjausta, mutta kristillisyys on. Jumalan sana, Raamattu, ei tue kristikuntaa. Päinvastoin se tuomitsee sen.'

Toinen mahdollisuus: 'Olen käynyt kiinnostavia keskusteluja toisten sellaisten kanssa, jotka ovat ajatelleet samoin kuin te. Jotkut heistä ovat sanoneet, etteivät he voi henkilökohtaisesti uskoa Jumalaan kun he ajattelevat, miten paljon maailmassa on kärsimystä ja pahuutta. Ajatteletteko tekin ehkä niin? (Jos hän ajattelee, niin käytä aineistoa väliotsikosta "JUMALA: Todistaako pahuuden ja kärsimysten olemassaolo, ettei Jumalaa ole olemassa?")'

'Uskon vain siihen, minkä voin nähdä, enkä ole koskaan nähnyt Jumalaa'

Voisit vastata: 'Sellainen näkemys on nykyään hyvin yleinen. Ja siihen on syynsä. Nykyinen yhteiskunta korostaa kaikkea aineellista. Mutta tehän olette ihminen, joka haluaa olla realistinen, vai kuinka?' Sitten voisit ehkä lisätä: 1) 'Onko olemassa sellaista, mitä emme voi nähdä silmillämme, mutta minkä uskomme olevan olemassa, koska siihen uskomiseen on järkevät syyt? Mitä on sanottava ilmasta, jota hengitämme? Me voimme tuntea sen, kun tuulee. Me tiedämme, että se täyttää keuhkomme, vaikka emme näekään sitä. Mutta koska näemme sen vaikutukset, on järkevää uskoa siihen, vai kuinka?' 2) 'Ja me emme voi nähdä painovoimaa. Mutta kun pudotamme jotakin, näemme todisteet, että painovoima vaikuttaa. Me emme näe myöskään tuoksuja, mutta nenämme havaitsee ne. Me emme voi nähdä ääniaaltoja, mutta korvamme havaitsevat ne. Me uskomme siis sellaiseen, mitä emme voi nähdä, jos siihen uskomiseen on hyvät syyt, eikö niin?' 3) 'No, onko olemassa todisteita siitä, että näkymätön Jumala on todella olemassa? (Käytä aineistoa väliotsikosta "JUMALA: Onko olemassa järkeviä syitä Jumalaan uskomiselle?")'

'Minulla on oma käsitykseni Jumalasta'

Voisit vastata: 'On mukava kuulla, että olette jonkin verran ajatellut tätä asiaa ja että uskotte Jumalaan. Saanko kysyä, millainen käsitys teillä on Jumalasta?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 'Varmaan ymmärrätte, että on tärkeää varmistautua siitä, että uskomuksemme on sopusoinnussa sen kanssa, mitä Jumala itse sanoo. Ehkä saan esittää teille Raamatusta yhden tätä koskevan ajatuksen? (Ps. 83:19; 2. Moos. 6:3; "Herra" = "Jehova", *UM)*'

Juutalaiset

Määritelmä: Nykyään yleisesti käytetyssä merkityksessä sana tarkoittaa heprealaista syntyperää olevia ihmisiä tai niitä, jotka ovat kääntyneet juutalaisuuteen. Raamattu kiinnittää huomion myös siihen, että on olemassa kristittyjä, jotka ovat juutalaisia hengellisesti ja jotka muodostavat "Jumalan Israelin".

Ovatko luonnolliset juutalaiset nykyään Jumalan valittu kansa?

Monet juutalaiset uskovat niin. *Encyclopaedia Judaica* (Jerusalem 1971, 5. osa, palsta 498) sanoo: "VALITTU KANSA, Israelin kansaa tarkoittava yleinen nimitys, joka ilmaisee ajatuksen, että Israelin kansa on erikoisessa ja ainutlaatuisessa suhteessa kaikkeuden jumaluuteen. Tämä on ollut keskeinen käsitys läpi juutalaisten ajattelun historian." − Ks. 5. Moos. 7:6−8' 2. Moos. 19:5.

Monilla kristikuntaan kuuluvilla on samanlaisia käsityksiä. Atlantassa Yhdysvalloissa ilmestyvässä *Journal and Constitution* −lehdessä (22.1.1983, s. 5−B) oli "Uskonto"−osastossa seuraava lausunto: "Vastoin kirkkojen satoja vuosia vanhoja opetuksia, joiden mukaan Jumala oli 'hylännyt kansansa Israelin' ja asettanut sen sijaan 'uuden Israelin', hän [Philadelphiassa Yhdysvalloissa sijaitsevassa Templen yliopistossa toimiva teologi Paul M. Van Buren] sanoo kirkkojen nyt vakuuttavan, että 'Jumalan ja juutalaisen kansan välinen liitto on ikuinen. Ajattelussaan tällaisen hämmästyttävän muutoksen tehneitä löytyy sekä protestanttisista että katolisista ryhmistä Atlantin molemmilta puolilta.' " *New York Times* (6.2.1983, s. 42) lisäsi: " 'Evankelinen oikeisto on Israelin lumoissa ja uskoo, että sen täytyy tukea kaikkea mitä Israel tekee, koska Jumala on Israelin puolella', sanoi metodistievankelista Timothy Smith, joka työskentelee myös teologian professorina Johns Hopkinsin yliopistossa." Jotkut kristikunnassa odottavat kaikkien luonnolliseen Israeliin kuuluvien kääntymystä ja lopullista pelastusta. Toiset ajattelevat, että Jumala ja Israel ovat aina olleet katkeamattomin sitein toisiinsa yhdistettyjä, ja siksi he järkeilevät, että vain pakanat täytyy sovittaa Kristuksen välityksellä.

Harkitse: Kun Israel ennallistettiin maahansa Babylonin pak−kosiirtolaisuuden jälkeen, sen piti ennallistaa tosi palvonta Jumalan sille antamaan maahan. Ensimmäisiä hankkeita, johon ryhdyttiin, oli Jehovan temppelin jälleenrakentaminen Jerusalemiin. Mutta sen jälkeen kun roomalaiset tuhosivat Jerusalemin vuonna 70, temppeliä ei ole koskaan rakennettu uudelleen. Entisen temppelin alueella on sen sijaan islamilainen pyhäkkö. Jos juutalaiset, jotka ovat nykyään Jerusalemissa ja sanovat olevansa Mooseksen lain alaisuudessa, olisivat *Jumalan valittu kansa*, eikö sinne olisi rakennettu uudelleen hänen palvontaansa omistettu temppeli?

Matt. 21:42, 43: "Jeesus sanoi heille [ylipapeille ja juutalaisten vanhimmille Jerusalemissa]: 'Ettekö ole koskaan lukeneet Raamatun kirjoituksista: "Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut pääkulmakiveksi. Jehovalta tämä on tullut, ja se on ihmeellinen meidän silmissämme"? Tämän vuoksi minä sanon teille: Jumalan valtakunta otetaan teiltä pois ja annetaan kansalle, joka tuottaa sen hedelmiä.' "

Matt. 23:37, 38: "Jerusalem, Jerusalem, profeettojen tappaja ja luoksesi lähetettyjen kivittäjä − kuinka usein tahdoinkaan koota lapsesi sillä tavoin kuin kana kokoaa poikasensa siipiensä alle! Mutta te ette tahtoneet. Katso! Teidän huoneenne jätetään teille hylätyksi."

Takaako Jumalan Aabrahamin kanssa tekemä liitto sen, että juutalaiset pysyvät Jumalan valittuna kansana?

Gal. 3:27−29: "Kaikki te, jotka kastettiin Kristukseen, olette pukeneet Kristuksen yllenne. Ei ole juutalaista eikä kreikkalaista, ei ole orjaa eikä vapaata, ei ole miespuolista eikä naispuolista, sillä te olette kaikki yhtä persoonaa Kristuksen Jeesuksen yhteydessä. Sitä paitsi *jos te kuulutte Kristukselle, niin olette todella Aabrahamin siementä,* perillisiä lupauksen kannalta katsoen." (Luonnollinen polveutuminen Aabrahamista ei siis enää Jumalan kannalta katsottuna ratkaise sitä, ketkä ovat Aabrahamin siementä.)

Käännytetäänkö kaikki juutalaiset uskomaan Kristukseenpa saavatko he kaikki ikuisen pelastuksen?

Room. 11:25, 26: "En näet tahdo teidän, veljet, olevan tietämättömiä tästä pyhästä salaisuudesta, jottette olisi ymmärtäväisiä omissa silmissänne: että Israelille on osaksi tapahtunut tunnon turtuminen, kunnes kansojen ihmisten täysi luku on tullut sisälle ja tällä tavalla ["niin", *KR, VKR;* "näin", *TEV;* "siten", *By;* kreik. *hou'tos]* koko Israel pelastuu." (Huomaa, että "koko Israel" ei pelastu siten, että kaikki juutalaiset käännytetään, vaan siten, että pakanakansoista olevia ihmisiä 'tulee sisälle'. Jotkut kääntäjät kääntävät 26. jakeen: *"Sitten* koko Israel pelastuu." Mutta *Uuden Testamentin kreikkalais−suoma−lainen sanakirja* [R. Gyllenberg, Helsinki 1939, s. 192] määrittelee sanan *hou'tos* merkitsevän "täten, näin, niin".)

Voidaksemme ymmärtää oikein sen, mitä on kirjoitettu Roomalaiskirjeen 11:25, 26:een, meidän tulisi myös ottaa huomioon nämä Roomalaiskirjeessä aikaisemmin esitetyt lausunnot: "Ei se ole juutalainen, joka on sellainen ulkonaisesti, eikä ympärileikkaus ole se, mikä on ulkonaisesti lihassa, vaan se on juutalainen, joka on sellainen sisäisesti, ja sellaisen ympärileikkaus on sydämen ympärileikkaus hengen vaikutuksesta eikä kirjoitetun lakikokoelman vaikutuksesta." (2:28, 29) "Eivät kaikki, jotka polveutuvat Israelista, ole todellisuudessa 'Israel' " −9:6.

Onko juutalaisten välttämätöntä uskoa Jeesukseen Kristukseen voidakseen pelastua?

Jesajan 53:1−12 ennusti, että Messias kuolisi 'kantaakseen monien synnit ja rukoillakseen pahantekijäin puolesta'. Danielin 9:24−27 yhdisti Messiaan tulon ja hänen kuolemansa siihen, että 'synti lukitaan sinetillä ja pahat teot sovitetaan'. Molemmat kohdat osoittavat, että juutalaiset tarvitsivatesirukouksia ja anteeksiantoa. Voivatko he odottaa, että jos he hylkäisivät Messiaan, he saisivat hänen Lähettäjänsä hyväksymyksen?

Apt. 4:11, 12: "[Pyhä henki pani apostoli Pietarin sanomaan Jerusalemissa olleille juutalaisille hallitusmiehille ja vanhimmille Jeesuksesta Kristuksesta:] Tämä on 'se kivi, jota te rakentajat piditte merkityksettömänä, se josta on tullut pääkulmakivi'. Eikä ole pelastusta kenessäkään muussa, sillä taivaan alla ei ole toista ihmisten keskuudessa annettua nimeä, jonka välityksellä meidän täytyy pelastautua." (Vaikka luonnollinen Israelin kansa ei enää nauti Jumalan erikoissuosiota, juutalaisyksilöille samoin kuin kaikkiin kansoihin kuuluville ihmisille on tie avoinna, niin että he voivat hyötyä pelastuksesta, joka on tehty mahdolliseksi Jeesuksen, Messiaan, välityksellä.)

Täyttävätkö Israelin nykyiset tapahtumat Raamatun profetian?

Hes. 37:21, 22: "Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä otan israelilaiset pois pakanakansojen keskuudesta, minne vain he ovat kulkeutuneet, kokoan heidät joka taholta ja tuon heidät omaan maahansa. Minä teen heidät yhdeksi kansaksi siinä maassa, Israelin vuorilla, ja yksi kuningas on oleva kuninkaana heillä kaikilla." (Israel ei ole nykyään Daavidin kuninkaallisesta sukuhaarasta olevan kuninkaan alaisuudessa oleva kansa. Se on tasavalta.)

Jes. 2:2−4: "Aikojen lopussa on Herran temppelin vuori seisova vahvana, ylimmäisenä vuorista, kukkuloista korkeimpana, ja kaikki pakanakansat virtaavat sinne. Monet kansat lähtevät liikkeelle sanoen: 'Tulkaa, nouskaamme Herran vuorelle, Jaakobin Jumalan temppeliin, että hän opettaisi meille'teitänsä ja me vaeltaisimme hänen polkujansa' − −. Niin he takovat miekkansa vantaiksi ja keihäänsä vesureiksi; kansa ei nosta miekkaa kansaa vastaan, eivätkä he enää opettele sotimaan." (Jerusalemissa, jossa temppeli aikaisemmin sijaitsi, ei ole enää nykyään "Jaakobin Jumalan temppeliä", vaan sen sijaan islamilainen pyhäkkö. Eikä Israel enempää kuin sen naapuritkaan tee mitään 'takoakseen miekkojaan vantaiksi'. Elossa säilyäkseen ne turvautuvat sotilaalliseen valmiuteen.)

Jes. 35:1, 2: "Erämaa ja hietikko iloitsee, aromaa riemuitsee ja kukoistaa kuin lilja. Se kauniisti kukoistaa ja iloitsee ilolla ja riemulla. Sille annetaan Libanonin kunnia, Karmelin ja Saaro−nin ihanuus. He saavat nähdä Herran kunnian, meidän Jumalamme ihanuuden." (Israelissa on suoritettu menestyksellisesti huomattavia metsien uudelleen istutuksia ja keinokasteluhank−keita. Sen johtajat eivät kuitenkaan anna kunniaa Herralle Jumalalle. Eräs Israelin entinen pääministeri, David Ben−Gurion, sanoi: "Israel on päättänyt − − voittaa autiomaan ja panna sen kukoistamaan tieteen ja uudisraivaushengen avulla ja muuttaa maan demokratian linnakkeeksi.")

Sak. 8:23: "Niinä päivinä tarttuu kymmenen miestä kaikistapa−kanakansain kielistä, tarttuu Juudan miestä liepeeseen sanoen: 'Me tahdomme käydä teidän kanssanne, sillä me olemme kuulleet, että Jumala on teidän kanssanne." (Mihin Jumalaan tämä profetia viittaa? Heprean kielessä hänen nimensä [iTliT , joka yleensä käännetään Jehovaksi], esiintyy yli 130 kertaa tässä yhdessä Pyhän Raamatun kirjassa. Päättelevätkö ihmiset nykyään, kun joku käyttää tuota nimeä, että hän on varmaankin juutalainen? Eivät, sillä taikausko on useiden satojen vuosien ajan saanut juutalaiset kansana pidättymään edes lausumasta Jumalan persoonanimeä. Uskonnollisen kiinnostuksen herääminen nykyajan luonnollista Israelia kohtaan ei liity tämän profetian täyttymykseen.)

Miten sitten nykyajan Israelin tapahtumiin tulisi suhtautua? Ne kuuluvat vain osana Raamatussa ennustettuihin maailmanlaajuisiin kehitysvaiheisiin. Niihin sisältyvät sodat, laittomuus, rakkauden kylmeneminen Jumalaa kohtaa ja rahan rakkaus. − Matt. 24:7, 12; 2. Tim. 3:1−5.

Keissä Israelin ennallistusta koskevat profetiat täyttyvät nykyään?

Gal. 6:15, 16: "Ei ympärileikkaus ole mitään eikä ympärileikkaamattomuus, vaan uusi luomus on jotakin. Ja kaikille niille, jotka tulevat vaeltamaan järjestystä noudattaen tämän säännön mukaan, heille olkoon rauha ja armo, niin, Jumalan Israelille." ("Jumalan Israelia" ei siis enää määritetä sen perusteella, mukautuvatko siihen kuuluvat Aabrahamille esitettyyn vaatimukseen, jonka mukaan kaikki hänen huonekuntaansa kuuluvat miehet on ympärileikattava. Pikemminkin, kuten Galatalaiskirjeen 3:26−29:ssä esitetään, ne jotka kuuluvat Kristukselle ja jotka ovat Jumalan hengestäsiinneitä poikia, ovat "todella Aabrahamin siementä".)

Jer. 31:31−34: "Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä teen Israelin heimon ja Juudan heimon kanssa uuden liiton − −. Silloin ei enää toinen opeta toistansa eikä veli veljeänsä sanoen: 'Tuntekaa Herra ["Jehova", *UM]'.* Sillä he kaikki tuntevat minut, pienimmästä suurimpaan, sanoo Herra." (Tuota uutta liittoa ei tehty luonnollisen Israelin kansan kanssa, vaan Jeesuksen Kristuksen uskollisten seuraajien kanssa, joille esitettiin taivaallisen elämän toivo. Asettaessaan kuolemansa muistonvieton Jeesus antoi heille viinimaljan ja sanoi: "Tämä malja tarkoittaa uutta liittoa minun vereni ansiosta." [1. Kor. 11:25])

Ilm. 7:4: "Minä kuulin sinetöityjen luvun, satanеljäkymmen−täneljätuhatta, sinetöidyt kaikista Israelin lasten sukukunnista." (Seuraavissa jakeissa mainitaan kuitenkin "Leevin sukukunta" ja "Joosefin sukukunta". Nämä eivät sisältyneet luonnollisen Israelin 12 sukukunnan luetteloihin. On kiinnostavaa, että vaikka ihmisiä oli määrä 'sinetöidä kaikista sukukunnista', Daanin ja Efraimin sukukuntia ei mainita. [Vrt. 4. Moos. 1:4−16.] Tämän kohdan täytyy tarkoittaa hengellistä Jumalan Israelia, niitä, joiden Ilmestyksen 14:1−3 osoittaa hallitsevan Kristuksen kanssa hänen taivaallisessa valtakunnassaan.)

Hepr. 12:22: "Te olette − − lähestyneet Siioninvuorta ja elävän Jumalan kaupunkia, taivaallista Jerusalemia, ja kymmeniä tuhansia enkeleitä." (Tosi kristityt eivät siis odota Jumalan lupausten täyttyvän maallisen Jerusalemin vaan "taivaallisen Jerusalemin" yhteydessä.)

Jälleensyntyminen (reinkarnaatio)

Määritelmä: Uskomus, että ihminen syntyy uudelleen yhteen tai useampaan peräkkäiseen olemassaoloon, jossa hän voi olla ihmi nen tai eläin. Tavallisesti uskotaan, että näkymätön "sielu" syntyy uudelleen toiseen ruumiiseen. *Ei raamatullinen opetus.*

Todistaako outo tunne, jonka mukaan täysin tuntemattomat ihmiset ja paikat vaikuttavat tutuilta, jälleensyntymisen todeksi?

Oletko koskaan erehtynyt luulemaan jotakuta elossa olevaa miestä tai naista joksikin toiseksi, joka on *myös parhaillaan elossa?* Monilla on ollut sellainen kokemus. Miksi? Koska joillakuilla ihmisillä on samanlaisia tapoja tai he saattavat jopa näyttää melkein samannäköisiltä. Siksi jonkun tuntuminen tutulta, vaikka et ole koskaan aikaisemmin tavannut häntä, ei todellisuudessa todista, että olet tuntenut hänet aikaisemmassa elämässä, vai kuinka?

Miksi jokin talo tai kaupunki voi näyttää tutulta, vaikka et ole koskaan aikaisemmin ollut siellä? Johtuuko se siitä, että olet asunut siellä aikaisemman elämäsi aikana? Monet talot on rakennettu samanlaisten piirustusten mukaan. Kaukana toisistaan olevissa kaupungeissa voi olla saman mallin mukaisesti valmistettuja huonekaluja. Ja eikö ole totta, että joissakin kaukana toisistaan olevissa paikoissa maisemat näyttävät hyvin samanlaisilta? Ei siksi tarvitse turvautua jälleensyntymiseen ymmärtääkseen, miksi jokin tuntuu tutulta.

Todistavatko hypnoosin aikana esitetyt kertomukset elämästä toisena aikana ja toisessa paikassa jälleensyntymisestä?

Hypnoosissa voidaan saada esiin paljon aivojen varastoimaa tietoa. Hypnotisoijat käyttävät hyväkseen alitajuista muistia. Mutta mistä nuo muistot on saatu? Kenties olet lukenut kirjan, nähnyt elokuvan tai saanut joistakuista ihmisistä tietoja televisiosta. Jos paneuduit niiden ihmisten asemaan, joista sait tietoja, se saattoi olla sinulle elämys, melkein kuin olisit itse kokenut sen.

Siitä voi olla niin pitkä aika, että olet unohtanut sen, mutta hypnoosissa kokemus voidaan palauttaa mieleesi, ikään kuin muistelisit "toista elämää". Mutta j os se olisi totta, niin eikö j okaisella olisi sellaisia muistoja? Kaikilla ei kuitenkaan ole. On merkille pantavaa, että yhä useammat Yhdysvaltain osavaltioitten korkeimmat oikeudet eivät hyväksy hypnoosin avulla saatua todistusta. Vuonna 1980 Minnesotan korkein oikeus julisti "parhaan asiantunti] a−todistuksen osoittavan, ettei kukaan asiantuntija voi ratkaista, ovatko hypnoosin avulla elvytetyt muistot tai mikään osa niistä totta, valhetta vai sepitelmää− aukkojen täyttämistä mielikuvituksella. Sellaiset tulokset ovat tieteellisesti epäluotettavia." *(Osavaltio* vastassaan *Mach,* 292 N.W.2d 764) Myös hypnotisoijan vihjeiden vaikutus hypnotisoituun tekee menetelmästä epäluotettavan.

Sisältääkö Raamattu todisteita jälleensyntymiseen uskomisesta?

Ilmaiseeko Matteuksen 17:12, 13 uskoa jälleensyntymiseen?

Matt. 17:12, 13: "[Jeesus sanoi:] 'Elia on jo tullut, eivätkä he tunteneet häntä, vaan tekivät hänelle mitä tahtoivat. Täten Ihmisen Pojankin on määrä kärsiä heidän käsissään.' Silloin opetuslapset tajusivat, että hän puhui heille Johannes Kastajasta."

Tarkoittiko tämä sitä, että Johannes Kastaja oli jälleensyntynyt Elia? Kun juutalaiset papit kysyivät Johannekselta: "Oletko sinä Elia?" hän sanoi: "En ole." (Joh. 1:21) Mitä Jeesus sitten tarkoitti? Kuten Jehovan enkeli ennusti, Johannes kulki Jehovan Messiaan edellä "Elian hengessä ja voimassa kääntääkseen takaisin isien sydämet lasten puoleen ja tottelemattomat vanhurskaiden käytännölliseen viisauteen toimittaakseen Jehovalle valmistetun kansan". (Luuk. 1:17) Johannes Kastaja täytti siis ennustuksen *tekemällä samanlaista työtä kuin profeetta Elia.* − Mal. 4:5, 6.

Johanneksen 9:1, 2:n kertomuksessa kyse jälleensyntymisestä?

Joh. 9:1, 2: "Kun hän [Jeesus] oli kulkemassa eteenpäin, hän näki miehen, joka oli ollut sokea syntymästään saakka. Ja hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä: 'Rabbi, kuka teki syntiä, tämäkö vai hänen vanhempansa, niin että hän syntyi sokeana?' "

Onko mahdollista, että näihin opetuslapsiin oli vaikuttanut niiden juutalaisten fariseusten usko, jotka sanoivat, että "ainoastaan hyvien ihmisten sielut siirretään toisiin ruumiisiin"? (Josephus, *Wars of the Jews,* II kirja, VIII luku, 14. kpl) Se ei ole todennäköistä, sillä heidän kysymyksensä ei osoita heidän pitäneen sokeaa 'hyvänä ihmisenä'. On todennäköisempää, että he Jeesuksen opetuslapsina uskoivat Raamattuun ja tiesivät, että sielu kuolee. Mutta koska kohdussa olevalla vauvallakin on elämä ja koska se on siinnyt synnissä, he ovat saattaneet haluta tietää, olisiko sellainen syntymätön lapsi voinut tehdä syntiä, mikä olisi aiheuttanut hänen sokeutensa. Joka tapauksessa Jeesuksen vastaus ei tukenut jälleensyntymistä eikä käsitystä, jonka mukaan vielä äitinsä kohdussa oleva lapsi olisi tehnyt syntiä ennen syntymäänsä. Jeesus itse vastasi: "Ei tämä tehnyt syntiä eivätkä hänen vanhempansa." (Joh. 9:3) Jeesus tiesi, että koska me olemme Aadamin jälkeläisiä, me perimme inhimillisiä puutteita ja epätäydellisyyksiä. Käyttäen tilaisuutta Jumalan suuruuden ilmi tuomiseen Jeesus paransi tuon sokean miehen.

Onko Raamatun opetus sielusta ja kuolemasta sopusoinnussa jälleensyntymisuskomuksen kanssa?

1. Mooseksen kirjan 2:7 sanoo: "Herra Jumala teki maan tomusta ihmisen ja puhalsi hänen sieramiinsa elämän hengen, ja niin ihmisestä tuli elävä sielu." Huomaa, että ihminen itse oli sielu; sielu ei ole aineeton, ruumiista erillään. "Se sielu, joka syntiä tekee − sen on kuoltava." (Hes. 18:4,19) Ja vainajaa sanotaan "kuolleeksi sieluksi". (4. Moos. 6:6, *UM)* Kuolemassa "hänen henkensä lähtee hänestä, niin hän tulee maaksi jälleen; sinä päivänä hänen hankkeensa raukeavat tyhjiin". (Ps. 146:4) Kun siis joku kuolee, koko ihminen on kuollut; eloon ei jää mitään, mikä voisi siirtyä toiseen ruumiiseen. (Ks. lisää yksityiskohtia pääaiheista "Sielu" ja "Kuolema".)

Saara. 3:19: "Ihmislasten käy niinkuin eläintenkin; sama on kumpienkin kohtalo. Niinkuin toiset kuolevat, niin toisetkin kuolevat." (Kuten ihmisten kuollessa ei eläimenkään kuollessa jää mitään eloon. Ei ole olemassa mitään, mikä voi saada jälleensyntymän toiseen ruumiiseen.)

Saara. 9:10: "Tee kaikki, mitä voimallasi tehdyksi saat, sillä ei ole tekoa, ei ajatusta, ei tietoa eikä viisautta tuonelassa, jonne olet menevä." (Kuolleet eivät mene toiseen ruumiiseen vaan seoliin, ihmiskunnan yhteiseen hautaan.)

Miten suuri ero on jälleensyntymisen ja Raamatun esittämän toivon välillä?

Jälleensyntyminen: Tämän uskomuksen mukaan ihmisen kuollessa sielu, 'todellinen minä', siirtyy parempaan olotilaan, jos yksilö on viettänyt hyvää ja kunnollista elämää, mutta mahdollisesti eläimen tilaan, jos hän on tehnyt enemmän pahaa kuin hyvää. Jokaisen jälleensyntymän uskotaan saattavan yksilön takaisin tähän samaan asiainjärjestelmään, jossa hän kärsii lisää ja lopulta kuolee. Jälleensyntymisten kiertokulkua pidetään käytännöllisesti katsoen loputtomana. Sellainenko tulevaisuus tosiaan odottaa sinua? Jotkut uskovat, että siitä voi päästä ainoastaan tukahduttamalla kaiken halunsa aistillisia nautintoja kohtaan. Mihin he pääsevät? Tilaan, jota jotkut kuvailevat tiedottomaksi elämäksi.

Raamattu: Raamatun mukaan sielu on koko ihminen. Vaikka ihminen on menneisyydessä voinut tehdä pahaa, niin jos hän katuu ja muuttaa tapansa, Jehova Jumala antaa hänelle anteeksi. (Ps. 103:12, 13) Kun ihminen kuolee, ei jää mitään eloon. Kuolema on kuin syvä uni, jossa ei nähdä unta. Kuolleita odottaa ylösnousemus. Se ei ole jälleensyntymä, vaan sama persoonallisuus tulee takaisin elämään. (Apt. 24:15) Useimmat ihmiset saavat ylösnousemuksen elämään maan päälle. Se tapahtuu sen jälkeen kun Jumala saattaa nykyisen pahan järjestelmän loppuunsa. Sairaus, kärsimys ja jopa kuoleman väistämättömyys tulevat kuulumaan menneisyyteen. (Dan. 2:44; Ilm. 21:3, 4) Kuulostaako sellainen toivo siltä, että haluaisit saada tietää siitä enemmän, tutkia syitä, joiden perusteella voit luottaa siihen?

Joku voi sanoa:

'Uskon jälleensyntymiseen'

Voisit vastata: Te varmasti toivotte, että se johtaa lopulta parempaan elämään, vai kuinka? . . . Sanokaahan, haluaisitteko elää sellaisessa maailmassa, jota kuvaillaan täällä Ilmestyksen 21:l−5:ssä?'

Tai voisit sanoa: 'Olen iloinen, että kerroitte minulle siitä. Saanko kysyä, oletteko aina uskonut niin? . . . Mikä sai teidät luopumaan aikaisemmista

uskomuksistanne?' (Sitten voit ehkä käyttää sivulla 131 olevan otsikon alla olevia ajatuksia.)

Yksi mahdollisuus: 'Minusta on ollut hyvin miellyttävää keskustella muidenkin kanssa, joilla on tuo sama uskomus. Saanko kysyä, miksi jälleensyntyminen on mielestänne tarpeellista?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Muistatteko kaikki yksityiskohdat jokaisesta aikaisemmasta elämästä, jonka uskotte eläneenne? . . . Eikö se olisi kuitenkin tarpeellista, jotta ihminen voisi oikaista aikaisemmat virheensä ja edistyä?' 2) Jos hän sanoo, että ihmisen on hyvä kyetä unohtamaan, voisit kysyä: 'Mutta pidättekö huonoa muistia ihmiselle etuna jokapäiväisessä elämässä? Voisimmeko paljonkaan edistyä, jos joka 70. vuosi unohtaisimme kaiken oppimamme?' 3) Jos hän sanoo, että vain paremmat ihmiset syntyvät uudelleen ihmisiksi, voisit kysyä: 'Miksi sitten maailman olosuhteet ovat käyneet jatkuvasti yhä pahemmiksi? . . . Raamattu osoittaa, miten tilanne todella korjataan meidän aikanamme. (Dan. 2:44)'

Järjestö

Määritelmä: Sellaisten ihmisten yhteisö tai yhtymä, joiden ponnistelut on koordinoitu määrätyöhön tai −tarkoitukseen. Järjestön jäseniä yhdistävät jotkin hallintojärjestelyt ja mittapuut tai vaatimukset. Ihmiset, jotka ovat Jehovan vihkiytyneitä ja kastettuja todistajia, tulevat Jehovan järjestöön henkilökohtaisen valinnan, eivät syntymän eivätkä minkään painostuksen perusteella. He ovat halunneet tulla hänen maallisen järjestönsä yhteyteen sen opetusten ja tapojen vuoksi ja siksi, että he haluavat osallistua työhön, jota se tekee.

Onko Jehovalla tosiaan järjestö täällä maan päällä?

Saadaksesi vastauksen tähän kysymykseen harkitse seuraavaa:

Onko Jumalan taivaalliset luomukset, enkelit, organisoitu?

Dan. 7:9, 10: "Minun sitä katsellessani valtaistuimet asetettiin, ja Vanhaikäinen istuutui. Hänen vaatteensa olivat valkeat kuin lumi ja hänen päänsä hiukset kuin puhdas villa. Hänen valtaistuimensa oli tulen liekkejä, ja sen pyörät olivat palavaa tulta. Tulivirta vuoti, se kävi ulos hänestä; tuhannen tuhatta palveli häntä, ja kymmenen tuhatta kertaa kymmenen tuhatta seisoi hänen edessään. Oikeus istui tuomiolle, ja kirjat avattiin."

Ps. 103:20, 21: "Kiittäkää Herraa, te hänen enkelinsä, te väkevät sankarit, jotka hänen käskynsä täytätte, kun kuulette hänen sanansa äänen. Kiittäkää Herraa, kaikki hänen sotavä−kensä, te hänen palvelijansa, jotka hänen tahtonsa teette." ("Sotaväki" on organisoitu ryhmä.)

Miten Jehova välitti ohjeita maanpäällä oleville palvelijoilleen menneinä aikoina?

Kun Jehovan palvojia oli vähän, hän antoi ohjeita perheen−päille, esimerkiksi Nooalle ja Aabrahamille, ja he toimivat sitten Jehovan puhemiehinä perheelleen. (1. Moos. 7:1, 7; 12:1−5) Kun Jehova vapautti israelilaiset Egyptistä, hän antoi heille ohjeita Mooseksen välityksellä. (2. Moos. 3:10) Siinainvuorella Jumala järjesti nuo ihmiset kansaksi ja antoi lakeja ja säädöksiä, jotka koskivat heidän palvontaansa ja heidän keskinäisiä suhteitaan. (2. Moos. 24:12) Hän asetti papiston johtamaan palvonta−asioissa ja opettamaan kansalle Jehovan vaatimuksia; toisinaan hän myös herätti profeettoja esittämään tarpeellisia kehotuksia ja varoituksia kansalle. (5. Moos. 33:8, 10; Jer. 7:24, 25) Vaikka Jehova siis kuunteli yksityisten palvojien rukouksia, hän antoi heille opetusta järjestön välityksellä.

Kun lähestyi Jehovan aika alkaa saattaa tosi palvojia Jeesuksen Kristuksen välityksellä ykseyteen kanssaan, Jumala lähetti hänet maan päälle toimimaan puhemiehenään. (Hepr. 1:1, 2) Kun sitten pyhä henki vuodatettiin vuoden 33 helluntaina, kristillinen seurakunta saatettiin olemassaoloon. Jeesuksen palattua taivaaseen tuosta seurakunnasta tuli Jehovan järjestely yksityisten kristittyjen opettamiseksi ja heidän ponnistelu]ensa koordinoimiseksi. Paikallisissa seurakunnissa oli valvojia ottamassa johdon, ja hallitseva keskuselin teki tarpeelliset ratkaisut ja auttoi koordinoimaan toiminnan. Jehova oli selvästikin saattanut olemassaoloon tosi kristityistä muodostuvan maanpäällisen järjestön. − Apt. 14:23; 16:4, 5; Gal. 2:7−10.

Osoittavatko Jehovan aineelliset luomisteot, että hän on organisoiva Jumala?

Jes. 40:26: "Nostakaa silmänne korkeuteen ja katsokaa: kuka on nämä luonut? Hän, joka johdattaa esiin niitten joukot täysilukuisina, joka nimeltä kutsuu ne kaikki; suuri on hänen voimansa ja valtainen hänen väkensä: ei yksikään jää häneltä pois." (Tähdet on ryhmitelty linnunradoiksi, ja ne liikkuvat suhteessa toisiinsa, vaikka kullakin tähdellä on omat tunnusomaiset piirteensä. Kiertotähdet kulkevat täsmällistä ajoitusta noudattaen määräradoillaan. Kaikkien alkuaineiden kaikissa atomeissa olevilla elektroneillakin on kiertoradat. Ja kaiken aineen rakenne noudattaa matemaattisia kaavoja, jotka ovat niin johdonmukaisia, että tiedemiesten oli mahdollista ennustaa eräiden alkuaineiden olemassaolo jo ennen kuin niitä todellisuudessa löydettiinkään. Kaikki tämä todistaa epätavallisesta j ärj estyksellisyydestä.)

Osoittaako Raamattu, että tosi kristityt olisivat järjestetty kansa?

Matt. 24:14; 28:19, 20: "Tämä valtakunnan hyvä uutinen tullaan saarnaamaan koko asutussa maassa todistukseksi kaikille kansoille, ja sitten tulee loppu." "Menkää sen tähden ja tehkää opetuslapsia kaikkien kansojen ihmisistä, kastakaa heidät − − ja opettakaa heitä." (Miten tämä toteutettaisiin ilman järjestöä? Kun Jeesus valmensi varhaisia opetuslapsiaan tähän työhön, Hän ei vain käskenyt heidän mennä mihin kukin halusi ja kertoa uskostaan haluamallaan tavalla. Hän valmensi heitä, antoi heille ohjeita ja lähetti heidät järjestyksellisesti. Ks. Luuk. 8:1; 9:1−6; 10:1−16.)

Hepr. 10:24, 25: "Ottakaamme huomioon toinen toisemme kannustaaksemme rakkauteen ja hyviin tekoihin, jättämättä yhteen kokoontumistamme, niin kuin muutamilla on tapana, vaan rohkaisten toisiamme, ja sitä enemmän, kuta enemmän näette sen päivän lähestyvän." (Mutta mihin kiinnostuneita voitaisiin ohjata tämän Raamatun käskyn noudattamiseksi, ellei olisi olemassa järjestöä, joka pitää säännöllisiä kokouksia?)

1. Kor. 14:33, 40: "Ei Jumala ole epäjärjestyksen, vaan rauhan Jumala. − − kaikki tapahtukoon säädyllisesti ja järjestelyn mukaan." (Apostoli Paavali käsittelee tässä hyvän järjestyksen noudattamista seurakunnankokouksissa. Tämän henkey−tetyn neuvon soveltaminen edellyttää järjestön kunnioittamista.)

1. Piet. 2:9, 17: "Mutta te olette 'valittu heimo, kuninkaallinen papisto, pyhä kansa, erikoisomaisuudeksi otettu kansa julistaaksenne laajalti sen oivallisuuksia', joka kutsui teidät pimeydestä ihmeelliseen valoonsa. − − rakastakaa koko veljes−seuraa." (Sellainen ihmisyhteisö, jonka ponnistelut on suunnattu määrätyön suorittamiseksi, on järjestö.)

Ovatko Jumalan uskolliset palvelijat vain yksityishenkilöitä, jotka ovat hajaantuneet kristikunnan eri kirkkoihin?

2. Kor. 6:15−18: "Mitä osuutta uskollisella on epäuskoisen kanssa? − − 'Lähtekää siksi ulos heidän keskuudestaan ja erottautukaa', sanoo Jehova, 'ja lakatkaa koskemasta epäpuhtaaseen'; 'ja minä otan teidät vastaan.' 'Ja minä tulen olemaan teille isänä, ja te tulette olemaan minulle poikina ja tyttärinä', sanoo Jehova Kaikkivaltias." (Onko ihminen tosiaan Jumalan uskollinen palvelija, jos hän jatkuvasti osallistuu palvontaan sellaisten kanssa, jotka osoittavat elintavallaan olevansa todellisuudessa epäuskoisia? Ks. pääaihetta "Suuri Babylon".)

1. Kor. 1:10: "Minä kehotan teitä, veljet, Herramme Jeesuksen Kristuksen nimen kautta, että puhuisitte kaikki yhtäpitävästi ja ettei keskuudessanne olisi jakaumia, vaan että olisitte sopeutuvasti yhteen liittyneitä samanmielisinä ja samassa ajatussuunnassa." (Sellainen ykseys ei vallitse kristikunnan eri kirkkojen keskuudessa.)

Joh. 10:16: "Minulla on muita lampaita, jotka eivät ole tästä tarhasta; nekin minun täytyy tuoda, ja ne kuuntelevat minun ääntäni, ja niistä tulee yksi lauma, yksi paimen." (Koska Jeesus toisi heidät "yhteen laumaan", eikö ole selvää, etteivät he voi olla hajallaan kristikunnan uskonnoissa?)

Miten Jehovan nykyinen näkyvä järjestö voidaan tunnistaa?

1) Se todella korottaa Jehovan ainoaksi tosi Jumalaksi ja julistaa hänen nimensä suuruutta. − Matt. 4:10; Joh. 17:3. 2) Se tunnustaa täysin Jeesuksen Kristuksen tärkeän tehtävän Jehovan tarkoituksissa − Jehovan suvereenisuuden kunniaan saattajana, elämän Pääedustajana, kristillisen seurakunnan päänä ja hallitsevana messiaanisena Kuninkaana. − Ilm. 19:11−13; 12:10; Apt. 5:31; Ef. 1:22,23.

3) Se pitää tarkoin kiinni Jumalan henkeytetystä sanasta ja perustaa kaikki opetuksensa ja käytösmittapuunsa Raamattuun. −2. Tim. 3:16, 17.

4) Se pysyy erossa maailmasta. − Jaak. 1:27; 4:4.

5) Se pitää jäsentensä keskuudessa yllä korkeaa moraalisen puhtauden tasoa, koska Jehova itse on pyhä. − 1. Piet. 1:15, 16; 1. Kor. 5:9−13.

6) Se keskittää ponnistelunsa ennen kaikkea sen työn tekemiseen, jonka Raamattu ennusti meidän ajallemme, nimittäin Jumalan valtakunnan hyvän uutisen saarnaamiseen koko maailmassa todistukseksi. − Matt. 24:14.

7) Inhimillisistä epätäydellisyyksistä huolimatta sen jäsenet kehittävät ja tuottavat Jumalan hengen hedelmiä − rakkautta, iloa, rauhaa, pitkämielisyyttä, huomaavaisuutta, hyvyyttä, uskoa, lempeyttä ja itsehillintää − siinä määrin, että se saa heidät erottumaan maailmasta yleensä. − Gal. 5:22, 23; Joh. 13:35.

Miten voimme osoittaa kunnioitusta Jehovan järjestöä kohtaan?

1. Kor. 10:31: "Tehkää kaikki Jumalan kunniaksi."

Hepr. 13:17: "Olkaa tottelevaisia niille, jotka ottavat johdon teidän keskuudessanne, ja olkaa alistuvaisia, sillä he valvovat teidän sielujanne sellaisina, jotka tulevat tekemään tilin."

Jaak. 1:22: "Tulkaa kuitenkin sanan tekijöiksi eikä vain kuulijoiksi."

Tiit. 2:11, 12: "Jumalan ansaitsematon hyvyys, joka tuo pelastuksen kaikenlaisille ihmisille, on tullut ilmeiseksi ja opettaa meitä torjumaan jumalattomuuden ja maailmalliset halut ja elämään nykyisessä asiainjärjestelmässä tervemielisesti ja vanhurskaasti ja jumalista antaumusta osoittaen."

Piet. 2:17: "Rakastakaa koko veljesseuraa."

Kaste

Määritelmä: Sana "kastaa" on käännetty kreikkalaisesta sanasta *ba−pti'zein,* joka tarkoittaa 'kastaa, upottaa'. (Liddellin ja Scottin *A Greek−English Lexicon)* Kristillinen vesikaste on ulkonainen vertauskuva siitä, että kastettava on kokonaan, varauksetta ja ehdoitta vihkiytynyt Jeesuksen Kristuksen kautta tekemään Jehova Jumalan tahdon. Raamatussa puhutaan myös muun muassa Johanneksen kasteesta, kastamisesta pyhällä hengellä ja kastamisesta tulella.

Pidättyvätkö sellaiset, jotka todella uskovat Jumalan sanaan, menemästä kasteelle?

Matt. 28:19, 20: "Menkää sen tähden ja tehkää opetuslapsia kaikkien kansojen ihmisistä, kastakaa heidät Isän ja Pojan ja pyhän hengen nimessä ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä olen käskenyt teidän noudattaa."

Apt. 2:41: "Ne, jotka omaksuivat hänen sanansa halukkaasti, kastettiin."

Apt. 8:12: "Kun he uskoivat Filippusta, joka julisti hyvää uutista Jumalan valtakunnasta ja Jeesuksen Kristuksen nimestä, heitä ryhdyttiin kastamaan, sekä miehiä että naisia."

Apt. 8:36−38: "Kun he nyt kulkivat tietä myöten, he tulivat veden luo, ja [etiopialainen] eunukki sanoi: 'Katso: vettä! Mikä estää minua tulemasta kastetuksi?' Sen jälkeen hän käski pysäyttää vaunut, ja − − [Filippus] kastoi hänet."

Tapahtuuko kristillinen vesikaste pirskottamalla vai täysin upottamalla?

Mark. 1:9, 10: "Johannes kastoi ["upottamalla", *ED*] hänet [Jeesuksen] Jordanissa. Ja heti *vedestä noustuaan* hän näki taivaiden jakautuvan kahtia."

Apt. 8:38: "He molemmat *menivät alas veteen,* sekä Filippus että eunukki; ja hän kastoi ["upottamalla", *ED*] hänet."

Kastoivatko ensimmäisen vuosisadan kristityt pikkulapsia?

Matt. 28:19: "Menkää sen tähden ja tehkää opetuslapsia − −kastakaa heidät."

Apt. 8:12: "Kun he uskoivat Filippusta, − − heitä ryhdyttiin kastamaan, sekä miehiä että naisia."

Origenes (185−254) kirjoitti kuitenkin myöhemmin: "Kirkon tapana on kastaa jopa pikkulapsia." (Selections From the Com−mentaries and Homilies of Ongen, Madras, Intia, 1929, s. 211) Karthagon kolmas kirkolliskokous (253) vahvisti tämän tavan.

Kirkkohistorioitsija August Neander kirjoitti: "Usko ja kaste yhdistettiin aina toisiinsa; ja täten on hyvin todennäköistä, − − että lapsikasteen käyttäminen oli tuntematon tänä aikakautena [ensimmäisellä vuosisadalla]. − − Se, että se ensi kerran käsitettiin apostoliseksi perinteeksi kolmannen vuosisadan kuluessa, on pikemminkin todistus apostolisen alkuperän tunnustamista vastaan kuin sen puolesta." − History of the Planting and Training of the Christian Church by the Apostles (New York 1864) s. 162.

Saako kristillinen vesikaste aikaan syntien anteeksiannon?

1. Joh. 1:7: "Jos vaellamme valossa, niin kuin hän itse on valossa, − − hänen Poikansa Jeesuksen veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä." (Jeesuksen veri, eikä siis kastevesi, puhdistaa meidät synnistä.)

Matt. 3:11: "Minä [Johannes Kastaja] −− kastan teidät vedellä katumuksenne takia, mutta se, joka tulee minun jälkeeni [Jeesus Kristus], on minua voimakkaampi, jonka sandaaleja en ole kelvollinen ottamaan pois." (Jakeet 5 ja 6 ja myös Apostolien tekojen 13:24 osoittavat, että Johanneksen toiminta ei kohdistunut kaikkiin ihmisiin vaan ainoastaan juutalaisiin. Miksi? Juutalaisten lakiliittoa vastaan tekemien syntien vuoksi ja heidän valmis−tamisekseen Kristusta varten.)

Apt. 2:38: "Katukaa, ja kastettakoon kukin teistä Jeesuksen Kristuksen nimessä syntienne anteeksi antamiseksi." (Toiko kaste itsessään heille anteeksiannon? Harkitse: Tämä lausuttiin juutalaisille, joilla oli osavastuu Kristuksen kuolemasta. [Ks. jakeita 22, 23.] Heidän kasteensa olisi osoitus siitä, että he nyt uskoivat Jeesukseen Messiaana, Kristuksena. Vain näin menettelemällä he voisivat saada syntinsä anteeksi. [Apt. 4:12; 5:30, 31])

Apt. 22:16: "Nouse, anna kastaa itsesi ja pese pois syntisi *huutamalla avuksi hänen nimeään."* (Myös Apt. 10:43)

Ketkä kastetaan pyhällä hengellä?

1. Kor. 1:2; 12:13, 27: "Teille jotka on pyhitetty Kristuksen Jeesuksen yhteydessä, kutsuttu olemaan *pyhiä* − −. Sillä totisesti meidät kaikki kastettiin yhdellä hengellä yhdeksi ruumiiksi, olimmepa juutalaisia tai kreikkalaisia, orjia tai vapaita, ja meidät kaikki saatettiin juomaan yhtä henkeä. Nyt te olette Kristuksen ruumis." (Kuten Danielin 7:13, 14, 27 osoittaa, nuo "pyhät" pääsevät osallisiksi Valtakunnasta Ihmisen Pojan, Jeesuksen Kristuksen, kanssa.)

Joh. 3:5: "Jos joku ei synny vedestä ja hengestä, hän ei voi mennä Jumalan valtakuntaan." (Ihminen 'syntyy hengestä' silloin kun hänet kastetaan tuolla hengellä. Luukkaan 12:32 osoittaa, että vain "pienellä laumalla" on tuo etu. Ks. myös Ilm. 14:1−3.)

Puhuvatko kaikki pyhällä hengellä kastetut kielillä tai onko heillä kaikilla parantamisen lahja?

1. Kor. 12:13, 29, 30: "Sillä totisesti meidät kaikki kastettiin yhdellä hengellä yhdeksi ruumiiksi − −. Eiväthän kaikki ole apostoleita? − − Eiväthän kaikki tee voimatekoja? Eihän kaikilla ole parantamisen lahjoja? Eiväthän kaikki puhu kielillä?" Ks. myös "Parantaminen" ja "Kielilläpuhuminen".

Mitä 'kuolleitten puolesta kastaminen' merkitsee?

1. Kor. 15:29, *KR:* "Mitä muutoin ne, jotka kastattavat itsensä kuolleitten puolesta, sillä saavat aikaan? Jos kuolleet eivät heräjä, miksi nämä sitten kastattavat itsensä heidän puolestaan?"

Kreikkalainen prepositio *hy−per',* joka on tässä käännetty sanalla "puolesta", merkitsee myös 'yli', 'sijasta', 'sitä varten että' jne. (Liddellin ja Scottin *A Greek−English Lexicon)* Mitä se merkitsee tässä kohdassa? Viittasiko Paavali elävien kastamiseen niiden puolesta, jotka olivat kuolleet kastamattomina?

Ne ainoat muut raamatunkohdat, jotka mainitsevat suoranaisesti kuoleman kasteen yhteydessä, viittaavat siihen kasteeseen, joka suoritetaan asianomaiselle itselleen, ei jonkun toisen, kuolleen, puolesta suoritettuun kasteeseen

Room. 6:3: "Ettekö tiedä, että meidät kaikki, jotka kastettiin Kristukseen Jeesukseen, kastettiin hänen kuolemaansa?" (Myös Mark. 10:38, 39)

Kol. 2:12: "Sillä teidät [Kolossan seurakunnan elossa olevat jäsenet] haudattiin hänen kanssaan hänen kasteessaan, ja hänen yhteydessään teidät myös yhdessä

herätettiin Jumalan voimavaikutukseen kohdistuvan uskonne välityksellä, Jumalan joka herätti hänet kuolleista."

"Uuden maailman käännöksen" käännöstäpä on kieliopillisesti oikea ja sopusoinnussa näiden muiden raamatunkohtien kanssa

1. Kor. 15:29: "Mitä muuten ne tulevat tekemään, joita kastetaan sitä varten että olisivat kuolleita? Jos kuolleita ei kerran herätetä, miksi heitäkään kastetaan sitä varten että olisivat sellaisia?" (Heidät siis kastetaan eli upotetaan elämäntapaan, joka johtaa Kristuksen kuoleman kaltaiseen kuolemaan nuhteettomana ja sitten hänen ylösnousemuksensa kaltaiseen ylösnousemukseen henkielämään.)

Mitä tulella kastaminen saa aikaan?

Luuk. 3:16, 17: "Hän [Jeesus Kristus] kastaa teidät − − tulella. Hänellä on viskimensä kädessään, jotta hän puhdistaisi puimatantereensa täydelleen − − akanat hän polttaa tulella, jota ei voi sammuttaa." (Niiden tuho on oleva ikuinen.)

Matt. 13:49, 50: "Siten on asiainjärjestelmän päättymisessä: enkelit lähtevät ja erottavat pahat vanhurskaista ja heittävät heidät tuliseen pätsiin."

Luuk. 17:29, 30: "Sinä päivänä, jona Loot lähti Sodomasta, satoi tulta ja rikkiä taivaasta, ja se tuhosi heidät kaikki. Samalla tavoin on sinä päivänä, jona Ihmisen Poika ilmestyy."

Ei samaa kuin kaste pyhällä hengellä, joka oli opetuslapsia varten

Apt. 1:5: "Johannes tosin kastoi vedellä, mutta teidät [Jeesuk sen uskolliset apostolit] kastetaan pyhässä hengessä muutamia päiviä tämän jälkeen."

Apt. 2:2−4: "Yhtäkkiä tuli taivaalta niin kuin navakan tuulenpuuskan synnyttämä kohahdus, ja se täytti koko talon, jossa he istuivat. Ja he näkivät ikään kuin tulisia kieliä, jotka jakautuivat, ja heidän kunkin päälle asettui yksi [mutta ei ympäröinyt eli kastanut heitä], ja he kaikki täyttyivät pyhällä hengellä ja alkoivat puhua eri kielillä, sen mukaan kuin henki soi heidän puhua."

Kehitysoppi

Määritelmä: Orgaanista kehitystä koskevan teorian mukaan ensimmäinen eliö kehittyi elottomasta aineesta. Eliön sanotaan lisääntyessään muuttuneen sitten erilaisiksi elollisiksi ja tuottaneen lopulta kaikki kasvi− ja eläinelämän muodot, jotka ovat koskaan olleet tämän maan päällä. Kaiken tämän sanotaan tapahtuneen ilman Luojan yliluonnollista puuttumista asioihin. Jotkut yrittävät sekoittaa Jumalaan uskomisen kehitysteoriaan sanoen, että Jumala loi kehityksen avulla, että hän saattoi ensimmäiset alkukantaiset elämänmuodot olemassaoloon ja että sitten korkeammat elämänmuodot, ihminen mukaan luettuna, tuotettiin kehityksen välityksellä. *Ei raamatullinen opetus.*

Onko kehitysoppi todella tieteellinen?

"Tieteellinen metodi" on seuraava: tarkastellaan tapahtumia; muodostetaan tehtyjen havaintojen perusteella teoria siitä, mikä todennäköisesti on totta; tarkastetaan teorian paikkansapitävyys lisähavaintojen ja kokeiden perusteella; ja seurataan, toteutuvatko teorian perusteella laaditut ennusteet. Noudattavatko kehitysoppiin uskovat ja sitä opettavat tätä metodia?

Astronomi Robert Jastrow sanoo: "[Tiedemiehillä] ei harmikseen ole selväpiirteistä vastausta, koska kemistit eivät ole onnistuneet toistamaan luonnon

kokeiluja elämän luomiseksi elottomasta aineesta. Tiedemiehet eivät tiedä, miten se tapahtui." − *The Enchanted Loom: Mind in the Universe* (New York 1981) s. 19.

Kehitysopin kannattaja Loren Eiseley tunnusti: "Moitittuaan teologeja taruihin ja ihmeisiin turvautumisesta tiede huomasi olevansa kaikkea muuta kuin kadehdittavassa asemassa, jossa sen täytyi luoda oma mytologiansa, nimittäin otaksuma, että se mitä ei monien yritysten jälkeen ole voitu todistaa tapahtuvan nykyään, on kuitenkin tapahtunut kaukaisessa menneisyydessä." − *The Immense Journey* (New York 1957) s. 199.

New Scientist kirjoittaa: "Yhä useammat tiedemiehet, varsinkin yhä useammat evolutionistit − − väittävät, ettei Darvvinin kehitysteoria ole lainkaan oikeaoppinen tieteellinen teoria. − −Monet näistä kriitikoista lasketaan korkeimpaan älymystöön kuuluviksi." − 25. 6. 1981, s. 828.

Fyysikko H. S. Lipson sanoi: "Ainoa hyväksyttävä selitys on *luominen.* Tiedän sen olevan pannaan julistettu asia fyysikoille, niin kuin se toden totta on minulle itsellenikin, mutta me emme saa hylätä teoriaa, josta emme pidä, *jos kokeelliset todisteet tukevat sitä."* (Kursivointi lisätty.) − *Physics Bulletin,* 1980, 31. vsk., s. 138.

Ovatko kehitysoppia kannattavat yksimielisiä? Mitä nämä tosiasiat saavat sinut ajattelemaan siitä, mitä he opettavat?

Darwinin *Lajien synnyn* satavuotispainoksen *(Ongin ofSpecies,* Lontoo 1956) esipuheessa sanotaan: "Kuten tiedämme, biologien keskuudessa on runsaasti erilaisia näkemyksiä sekä evoluution syistä että varsinaisesta kehitysprosessista. Nämä mielipide−erot ovat olemassa, koska todisteet eivät ole tyydyttäviä eivätkä oikeuta mihinkään varmoihin johtopäätöksiin. On sen vuoksi oikein ja paikallaan kiinnittää suuren yleisön huomio näihin evoluutiota koskeviin erimielisyyksiin." − W. R. Thompson, joka silloin toimi Ottawassa Kanadassa erään biologisen tutkimuslaitoksen johtajana.

"Darwinin kuolemasta on kulunut jo sata vuotta, eikä meillä vieläkään ole minkäänlaista todistettavissa olevaa tai edes uskottavan tuntuista käsitystä evoluution todellisesta kulusta, ja tämä on viime vuosina synnyttänyt tavatonta kiistelyä koko aiheesta. − − kehitysopin kannattajien omassa keskuudessa vallitsee lähes avoin sota kaikenlaisten [evoluutiota kannattavien] lahkojen yrittäessä ajaa läpi omia muunnelmiaan." − C. Booker (Lontoossa ilmestyvän Times−lehden kirjoittaja), *The Star* (Johannesburg), 20. 4. 1982, s. 19.

Tieteellinen aikakauslehti *Discover* sanoi: "Evoluution − − kimppuun eivät hyökkää ainoastaan fundamentalistikristityt, vaan myös arvossa pidetyt tiedemiehet epäilevät sitä. Erimielisyydet paleontologien, fossiileja tutkivien tiedemiesten, keskuudessa kasvavat jatkuvasti." − Lokakuu 1980, s. 88.

Mitä näkemystä fossiilit tukevat?

Darwin myönsi: "Jos lukuisat lajit − − todellakin olisivat äkkiä ilmestyneet maailmaan, olisi tämä seikka omansa pahasti horjuttamaan teoriaa luonnollisen valinnan kautta tapahtuvasta kehityksestä." *(Lajien synty,* Hämeenlinna 1928, s. 446) Osoittavatko todisteet "lukuisien lajien" ilmestyneen samanaikaisesti, vai viittaavatko ne asteittaiseen kehitykseen, kuten evoluutio väittää?

Onko järkevän johtopäätöksen tekemiseksi löydetty riittävästi fossiileja?

Smithsonian−instituutissa työskentelevä tiedemies Porter Kier sanoo: "Eri puolilla maailmaa sijaitsevissa museoissa on sata miljoonaa fossiilia, jotka kaikki on luetteloitu ja tunnistettu." *(New Scientist,* 15.1.1981, s. 129) *A Guide to Earth History* lisää: "Fossiilien avulla paleontologit voivat nyt antaa meille erinomaisen kuvan ammoisten aikojen elämästä." − Richard Carrington (New York 1956) Mentorin laitos, s. 48.

Mitä fossiilit itse asiassa osoittavat?

Chicagon luonnontieteellisen museon (Field Museum of Natural History) Bulletin−lehdessä todettiin: "Danvinin [kehitysteoria on aina yhdistetty läheisesti fossiilien tarjoamiin todisteisiin, ja todennäköisesti useimmat ihmiset olettavat fossiilien muodostavan erittäin tärkeän osan niistä yleisperusteista, joita esitetään kehityshistorian darvinististen tulkintojen puolesta. Valitettavasti se ei oikeastaan pidä paikkaansa. − − geologiset kerrostumat eivät puoltaneet silloin eivätkä ne puolla vieläkään hitaasti etenevän kehityksen tiheäportaista sarjaa." − Tammikuu 1979, 50. vsk., nro l, s. 22, 23.

A View of Life toteaa: "Ajanjaksona, joka alkoi kambrikauden alussa ja jota kesti noin 10 miljoonaa vuotta, ilmaantuivat kaikki tukirangallisten selkärangattomien pääryhmät ensimmäisen kerran ja monimuotoisuutensa puolesta vaikuttavimmalla tavalla, mitä planeettamme historia tuntee." − Salvador E. Luria, Stephen Jay Gould, Sam Singer (Kalifornia 1981) s. 649.

Paleontologi Alfred Römer kirjoitti: "Sen [kambrikerroksen] alapuolella on paksuja sedimenttikerrostumia, joista voitaisiin odottaa löytyvän kambrikauden aikaisen elämän kantamuotoja. Mutta me emme löydä niitä; näistä vanhemmista kerroksista puuttuvat melkein kaikki todisteet elämästä, ja yleiskuvan voitaisiin varsin perustellusti sanoa olevan yhtäpitävä sen käsityksen kanssa, että kambrikauden alussa on tapahtunut erityinen luominen." − *Natural History,* lokakuu 1959, s. 467.

Eläintieteilijä Harold Coffin sanoo: "Jos yksinkertaisesta monimutkaiseen etenevä evoluutio pitää paikkansa, niin näiden kambrikaudella eläneiden, täysin kehittyneiden eliöiden esi−isien pitäisi löytyä, mutta niitä ei ole löydetty, ja tiedemiehet myöntävät, ettei niiden löytymiseen ole suuriakaan mahdollisuuksia. Pelkästään tosiasioiden perusteella, sen perusteella mitä maasta todella on löydetty, teoria, jonka mukaan elollisten pääryhmät saivat alkunsa äkillisessä Juomistapahtumassa, on todennäköisin." − *Liberty,* syys−lokakuu 1975, s. 12.

Carl Sagan tunnusti vilpittömästi kirjassaan *Cosmos:* "Fossiilien tarjoamat todisteet voisivat sopia ajatukseen Suuresta Suunnittelijasta." − (New York 1980) s. 29.

Voisiko olla niin, että mutaatiot, ts. geeneissä tapahtuneet äkilliset muutokset, saivat aikaan evoluution?

Science Digest sanoo: "Evoluutio−opin uudistajat uskovat tärkeimmissä säätelygeeneissä tapahtuvien mutaatioiden olevan juuri niitä geneettisiä työkaluja, joita heidän 'suurten hyppyjen' teoriansa edellyttää." Tämä aikakauslehti lainaa kuitenkin myös englantilaista eläintieteilijää Colin Pattersonia, joka sanoo: "Teorioita voi vapaasti rakennella. Me emme tiedä mitään näistä pääsäätelygeeneistä." (Helmikuu 1982, s. 92) Toisin sanoen todisteet eivät tue tätä teoriaa.

Encyclopedia Americana myöntää: "Sitä, että useimmat mutaatiot ovat eliölle haitallisia, näyttää olevan vaikea sovittaa näkemykseen, jonka mukaan mutaatiot ovat evoluution raaka−aineläh−de. Biologian oppikirjoissa kuvatut mutantit ovat

todellakin epämuodostumia ja luonnottomuuksia, ja kaikesta päättäen mutaatio pikemminkin tuhoaa kuin rakentaa." − (1977) 10. osa, s. 742.

Mitä on sanottava koulukirjoissa, tietosanakirjoissa ja museoissa kuvatuista "apinaihmisistä"?

"Tällaisiin rekonstruktioihin on täytynyt lisätä liha ja karvoitus turvautumalla mielikuvitukseen. − − Me emme tiedä kerrassaan mitään esihistoriallisten ihmisten ihonväristä, karvoituksen väristä, muodosta j a jakautumisesta, kasvonpiirteistä ja kasvojen ilmeistä."

−James C. King, *The Biology of Race* (NewYork 1971) s. 135,151.

"Valtaosa taiteilijoiden näkemyksistä perustuu pikemminkin mielikuvitukseen kuin todistusaineistoon. − − Taiteilijoiden täytyy luoda jotakin apinan ja ihmisen väliin sijoittuvaa; mitä vanhempi näytteen sanotaan olevan, sitä apinamaisemmaksi he sen tekevät." − *Science Digest,* huhtikuu 1981, s. 41.

"Me opimme vähitellen ymmärtämään, että alkukantaiset ihmiset eivät välttämättä ole raakalaisia, ja meidän täytyy samalla tavalla oppia käsittämään, että jääkauden aikaiset alkuihmiset eivät olleet järjettömiä luontokappaleita, eivät puoliapinoita eivätkä kretiinejä. Kaikki yritykset Neandertalin tai Pekingin ihmisen rekonstruoimiseksi ovat siksi sanoin kuvaamattoman typeriä."

− Ivar Lissner, *Aber Gott war da* (Olten, Sveitsi, 1960) s. 307.

Eivätkö oppikirjat esitä evoluutiota tosiasiana?

"Monille tiedemiehille houkutus dogmaattisuuteen on liian suuri, −−kysymys lajien synnystä on esitetty yhä uudelleen ikään kuin se olisi lopullisesti selvitetty. Mikään ei voisi olla kauempana totuudesta. − − Yhtä kaikki taipumus dogmaattisuuteen on sit−keässä, eikä se suinkaan palvele tieteen etuja." − *The Guardian,* Lontoo, 4. 12. 1980, s. 15.

Mutta onko järkevää uskoa, että kaikki täällä maan päällä oleva luotiin kuudessa päivässä?

Jotkin uskonnolliset ryhmät opettavat, että Jumala loi kaiken kuudessa 24−tuntisessa päivässä. Mutta Raamattu ei sano niin. 1. Mooseksen kirjan 1:3−31 kertoo, miten Jumala valmisti jo olemassa olevan maan ihmisen asuttavaksi. Se sanoo sen tapahtuneen kuuden päivän kuluessa, mutta se ei sano, että ne olivat 24−tuntisia päiviä. Ei ole epätavallista sanoa, että ihminen elää "elämänsä ehtoota", jolloin hänen koko elinaikaansa verrataan päivään. Raamattukin käyttää usein sanaa "päivä" kuvailemaan pitkähköä ajanjaksoa. (Vrt. 2. Piet. 3:8.) On siksi järkevää, että 1. Mooseksen kirjan 1. luvun 'päivät' voivat olla tuhansia vuosia pitkiä. Ks. lisää yksityiskohtia pääkohdassa "LUOMINEN: mistä elollisen rakenteessa olevat perusyhtäläsyydet johtuvat " eteenpäin.

Joku voi sanoa:

'Minä uskon kehitysoppiin'

Voisit vastata: 'Uskotteko, että Jumalalla oli mitään osuutta asioissa, vai kehittyikö elämä käsityksenne mukaan alusta lähtien täysin sattumalta? (Jatka sitten sen pohjalta, mitä hän sanoo.)'

Tai voisit sanoa: 'Ei olisi varmaankaan realistista hylätä sellaista, mikä on täysin todistettu tieteelliseksi tosiasiaksi, vai kuinka? . . . Minulla on tässä joitakin tätä asiaa koskevia tiedemiesten lausuntoja, jotka ovat hyvin kiinnostavia. (Käytä aineistoa sivuilta 141 ja 142 väliotsikosta "Onko kehitysoppi todella tieteellinen?" tai sivuilta 142 ja 143 otsikosta "Ovatko kehitysoppia kannattavat yksimielisiä? . . .")'

Yksi mahdollisuus: 'Kun jollakin asialla on tukenaan vankat todisteet, niin meidän kaikkien tulisi uskoa siihen, eikö niin? . . . Muistan kouluaikani oppikirjoista, että kehityksen tueksi esitettiin fossiilien kuvia. Mutta olen sen jälkeen lukenut joitakin hyvin kiinnostavia tiedemiesten ajatuksia fossiileista. Joitakin niistä on tässä. (Käytä aineistoa sivuilta 143 ja 144 otsikosta "Mitä näkemystä fossiilit tukevat?")'

Lisäehdotus: 'Olenko oikeassa, jos päättelen, että te olette sellainen ihminen, joka haluaa suhtautua realistisesti kaikkeen elämässä? . . . Niin minäkin haluan.' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 'Jos kävelen maaseudulla ja havaitsen, että joistakin puista ja kivistä on tehty talo, minusta olisi ilmeistä, että joku on ollut siellä ennen minua ja rakentanut sen. Olette varmasti samaa mieltä. . . . Mutta olisiko johdonmukaista ajatella, että talon ympärillä kasvavat kukat ilmaantuivat vain sattumalta? Jos ajattelisin siten, niin minun tarvitsisi vain katsoa tarkemmin niiden monimutkaista rakennetta, koska tiedän sen perustotuuden, että missä on suunnittelua, täytyy olla suunnittelija. Raamattu sanoo sen meille Heprealaiskirjeen 3:4:ssä.'

Tai voisit vastata (iäkkäälle ihmiselle): 'Yksi kehitysopin perusajatuksista on se, että ihmisen edistyminen ja hänen kehittymisensä sellaiseksi, mikä hän on nykyään, on evoluution ansiota, eikö niin?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Te olette elänyt jo melko pitkään. Muistatteko, millaista oli, kun olitte lapsi? Oliko silloin yhtä paljon rikollisuutta kuin nykyään? . . . Oliko silloin tarpeellista pitää ovi aina lukittuna? . . . Olisitteko sitä mieltä, että ihmiset osoittivat silloin enemmän kiinnostusta lähimmäisiään ja vanhempia ihmisiä kohtaan kuin nykyään? . . . Vaikka siis teknisillä aloilla on edistytty suuresti, niin ihmiset itse näyttävät menettävän joitakin ominaisuuksia, joilla on eniten arvoa. Miksi on näin?' 2) 'Huomaan, että nämä elämän tosiasiat, jotka me molemmat olemme panneet merkille, ovat sopusoinnussa sen kanssa, mitä on kirjoitettu tänne Raamattuun Roomalaiskirjeen 5:12:een. −−Suuntaus on siis todellisuudessa kulkenut alaspäin.' 3) 'Mutta Raamattu osoittaa, miten tilanne tulee muuttumaan. (Dan. 2:44; Ilm. 21:3, 4)'

'Uskon, että Jumala käytti evoluutiota luodessaan ihmisen'

Voisit vastata: 'Olen keskustellut muidenkin kanssa, joilla on samanlainen käsitys. Olenko oikeassa siinä, että teillä on luja usko Jumalaan? . . . Uskonne on siis ensi sijalla elämässänne; pitämällä sitä oppaana te pyritte arvioimaan muita asioita, eikö niin? . . . Minäkin suhtaudun asioihin samalla tavalla.' Sitten voisit ehkä lisätä: 1) 'Tiedän, että jos se, mihin uskon, on todella totuus, se ei ole ristiriidassa todistettujen tieteellisten tosiasioiden kanssa. Samalla tiedän, että minun olisi typerää jättää huomioon ottamatta se, mitä Jumalan sana sanoo, koska Jumala tietää teoistaan paljon enemmän kuin kukaan meistä. Minuun on tehnyt suuren vaikutuksen se, mitä Raamattu, Jumalan henkeytetty sana, sanoo täällä 1. Mooseksen kirjan l:21:ssä (korosta sanoja "lajinsa mukaan").' 2) 'Sitten täältä 1. Mooseksen kirjan 2:7:stä saamme tietää, että Jumala ei muodostanut ihmistä aikaisemmista eläimistä, vaan tomusta.' 3) 'Ja jakeista 21 ja 22 havaitsemme, että Eevaa ei muodostettu eläimestä, vaan käyttäen yhtä Aada−min kylkiluista alkumateriaalina.'

Tai voisit sanoa: '(Luotuasi yhteisen pohjan, kuten edellä on esitetty . . .) Jotkut sanovat Raamatun kertomusta Aadamista vain vertauskuvalliseksi. Mutta jos se on totta, niin mihin johtopäätökseen se vie meidät?' 1) 'Huomatkaapa, mitä sanotaan

täällä Roomalaiskirjeen 5:19: ssä: "Niin kuin yhden ihmisen [Aadamin] tottelemattomuuden kautta monet joutuivat syntisten asemaan, samoin myös yhden [Jeesuksen Kristuksen] tottelevaisuuden kautta monet tulevat vanhurskaiden asemaan." Samoin 1. Korinttolaiskirjeen 15:22 sanoo: "Niin kuin kaikki kuolevat Aadamissa, niin myös kaikki tullaan tekemään eläviksi Kristuksessa." Jos kuitenkaan ei todellisuudessa ollut olemassa "yhtä ihmistä", jonka nimi oli Aadam, niin tuo ihminen ei koskaan tehnyt syntiä. Jos hän ei tehnyt syntiä eikä siirtänyt synnin perintöä edelleen jälkeläisilleen, niin ei olisi tarvittu Kristusta antamaan elämäänsä ihmiskunnan puolesta. Ellei Kristus todella antanut elämäänsä meidän puolestamme, niin ei olisi toivoa elää kauempaa kuin nykyiset muutamat vuotemme. Se merkitsisi sitä, ettei kristillisyydestä todellisuudessa olisi mitään hyötyä.' 2) 'Kuitenkin kristillisyydestä löytyvät korkeimmat mahdolliset moraaliperiaatteet. Onko mahdollista, että parhaat totuutta ja rehellisyyttä koskevat opetukset voisivat olla lähtöisin jostakin, joka on pohjimmiltaan valhetta?' (Ks. myös pääaiheesta "Aadam ja Eeva".)

'Mutta oppineet ihmiset uskovat siihen'

Voisit vastata: 'Se pitää paikkansa. Olen kuitenkin havainnut, että nekin jotka sanovat uskovansa siihen, voivat olla jyrkästi eri mieltä toisten kehitysoppiin uskovien kanssa. (Mainitse esimerkkejä sivuilla 142 ja 143 olevasta aineistosta.) Meidän täytyy siis henkilökohtaisesti tutkia todisteita nähdäksemme, mihin meidän tulisi uskoa: kehitysoppiin vai luomiseen.'

Tai voisit sanoa: 'Se on totta. Mutta toisaalta olen huomannut, että on toisia oppineita ihmisiä, jotka eivät usko siihen.' **Sitten voisit lisätä:** 1) 'Mistähän tämä ero johtuu? He ovat kaikki tutustuneet samoihin todisteisiin. Voisiko ihmisten vaikutin olla yksi tekijä? Mahdollisesti.' 2) 'Miten voitte ratkaista, kumpaan uskoa? Kun katselemme ryhmää kokonaisuutena (arvostelematta yksilöitä), niin kumman ryhmän uskotte olevan rehellisempi: niiden, jotka uskovat Jumalan luoneen ihmisen ja jotka siksi tuntevat olevansa tilivelvollisia hänelle, vai niiden, jotka sanovat olevansa sattuman tuotetta ja jotka uskovat sen vuoksi olevansa tilivelvollisia vain itselleen?' 3) 'Meidän täytyy siis tutkia henkilökohtaisesti todisteita nähdäksemme, kumpi esittää todella tyydyttävät vastaukset elämää koskeviin kysymyksiin, luominen vai kehitys.'

Kielilläpuhuminen

Määritelmä: Joillekuille varhaiskristillisen seurakunnan opetuslapsille pyhän hengen välityksellä annettu erikoiskyky, jonka avulla he saattoivat saarnata tai muutoin kirkastaa Jumalaa muulla kuin omalla kielellään.

Sanooko Raamattu, että kaikki, joilla olisi Jumalan henki, 'puhuisivat kielillä'?

1. Kor. 12:13, 30: "Totisesti meidät kaikki kastettiin yhdellä hengellä yhdeksi ruumiiksi − −. Eihän kaikilla ole parantamisten lahjoja? Eiväthän kaikki puhu kielillä?" (Myös 1. Kor. 14:26)

1. Kor. 14:5: "Tahtoisin tosin kaikkien teidän puhuvan kielillä, mutta pidän parempana, että profetoitte. Profetoiva onkin suurempi kuin kielillä puhuva, ellei tämä myös tulkitse, jotta seurakunta saisi rakennusta."

Todistaako hurmioitunut puhe kielellä, jota henkilö ei ole koskaan aikaisemmin oppinut, että hänellä on pyhä henki?

Voiko kyky 'puhua kielillä' tulla jostakin muusta lähteestä kuin tosi Jumalalta?

1. Joh. 4:1: "Rakkaat, älkää uskoko jokaista henkeytettyä ilmaisua ["jokaista henkeä", KR], vaan koetelkaa henkeytetyt ilmaisut nähdäksenne, ovatko ne Jumalasta." (Ks. myös Matt. 7:21−23; 2. Kor. 11:14, 15.)

Nykyään 'kielillä puhuvien' joukossa on helluntailaisia ja bap tisteja sekä myös roomalaiskatolilaisia, episkopaaleja, metodisteja, luterilaisia ja presbyteriaaneja. Jeesus sanoi, että pyhä henki 'opastaisi hänen opetuslapsensa koko totuuteen'. (Joh. 16:13) Uskovatko kaikkien näiden uskontojen jäsenet, että muut, jotka myös 'puhuvat kielillä', on opastettu "koko totuuteen"? Kuinka näin voisi olla, koska nämä kaikki eivät ole yksimielisiä? Mikä henki tekee heille mahdolliseksi 'puhua kielillä'?

Fountain Trustin ja Englannin kirkon evankelisen neuvoston yhteislausunto myönsi: "Olemme myös tietoisia siitä, että samanlainen ilmiö voi tapahtua okkulttisen/demonisen vaikutuksen alaisuudessa." (Gospel and Spirit, huhtikuu 1977, julk. Fountain Trust ja Englannin kirkon evankelinen neuvosto, s. 12) Kirja Religious Movements in Contemporary America (toim. Irving I. Zaretsky ja Mark P. Leone, Princeton, New Jersey, USA, 1974, L. P. Gerlachin lausunto, s. 693) kertoo, että Haitissa 'kielillä−puhuminen' on luonteenomaista sekä helluntailaisille että voo−doouskonnoille. − Ks. myös 2. Tess. 2:9, 10.

Onko nykyinen 'kielilläpuhuminen' samanlaista kuin ensimmäisen vuosisadan kristityillä?

Ensimmäisellä vuosisadalla hengen ihmelahjat, joihin sisältyi kyky 'puhua kielillä', todistivat, että Jumalan suosio oli siirtynyt juutalaisesta palvontajärjestelmästä vastaperustetulle kristilliselle seurakunnalle. (Hepr. 2:2−4) Koska tuo tarkoitus toteutui ensimmäisellä vuosisadalla, onko tarpeellista todistaa samaa asiaa yhä uudelleen meidän aikanamme?

Kyky 'puhua kielillä' antoi ensimmäisellä vuosisadalla vauhtia kansainväliselle todistustyölle, jonka Jeesus oli antanut seuraajiensa tehtäväksi. (Apt. 1:8; 2:1−11; Matt. 28:19) Käyttävätkö 'kielillä puhuvat' tuota kykyä nykyään sillä tavoin?

Kun kristityt 'puhuivat kielillä' ensimmäisellä vuosisadalla, heidän puheellaan oli merkitystä niille, jotka osasivat noita kieliä. (Apt. 2:4, 8) Eikö nykyään ole niin, että 'kielilläpuhuminen' on tavallisesti käsittämättömien äänien hurmioitunutta purkausta?

Raamattu osoittaa, että ensimmäisellä vuosisadalla seurakuntien piti rajoittaa 'kielillä puhuminen' kahteen tai kolmeen ihmiseen, jotka puhuisivat kussakin kokouksessa; heidän piti puhua "yksi kerrallaan", ja jos läsnä ei ollut tulkkia, heidän piti pysyä hiljaa. (1. Kor. 14:27, 28, *KR)* Tapahtuuko sillä tavoin nykyään? Ks. myös pääaihetta "Henki".

Saattaisiko pyhä henki johtaa karismaatikot tapoihin, jotka menevät yli sen, mitä Raamatussa sanotaan?

2. Tim. 3:16, 17: "Koko Raamattu on Jumalan henkeyttämä ja hyödyllinen opettamiseen, ojentamiseen, oikaisemiseen, kurittamiseen vanhurskaudessa, jotta Jumalan ihminen olisi täysin pätevä, täydelleen varustautunut kaikkeen hyvään työhön." (Voiko jokin sanoma olla Jumalan henkeyttämä, jos se on ristiriidassa sen kanssa, mitä Jumalan henki paljasti Jeesuksen ja hänen apos−toliensa välityksellä?)

Gal. 1:8: "Vaikka me julistaisimme tai enkeli taivaasta julistaisi teille hyvänä uutisena jotakin muuta ["toisenlaista sanomaa", *UTN],* kuin sitä, minkä olemme teille hyvänä uutisena julistaneet, hän olkoon kirottu."

Todistaako niiden järjestöjen jäsenten elämäntapa, jotka suhtautuvat suosiollisesti 'kielillä puhumiseen', että heillä on Jumalan henkeä?

Ilmaisevatko he ryhmänä huomattavassa määrin sellaisia hengen hedelmiä kuin lempeyttä ja itsehillintää? Ovatko nämä ominaisuudet niiden selvästi havaittavissa, jotka tulevat heidän palvontakokouksiinsa? − Gal. 5:22, 23.

Pitääkö heistä tosiaan paikkansa se, että he "eivät ole osa maailmasta"? Ovatko he tämän vuoksi täysin omistautuneita Jumalan valtakunnalle, vai sekaantuvatko he maailman poliittisiin asioihin? Ovatko he pysyneet puhtaina verivelasta sota−aikana? Onko heillä ryhmänä hyvä maine siksi, että he välttävät maailman moraalitonta käytöstä?−Joh. 17:16; Jes. 2:4; 1. Tess. 4:3−8.

Voidaanko tosi kristityt nykyään tunnistaa kyvystä 'puhua kielillä'?

Joh. 13:35: "Tästä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos teillä on rakkaus keskuudessanne."

1. Kor. 13:1, 8: "Jos puhun ihmisten ja enkelien kielillä, mutta minulla ei ole rakkautta, minusta on tullut soiva messinkipala tai kalskahteleva symbaali. Rakkaus ei koskaan häviä. Mutta mikäli on profetoimislahjoja, ne tulevat poistumaan; mikäli on kieliä, ne tulevat lakkaamaan."

Jeesus sanoi, että pyhä henki tulisi hänen seuraajiinsa ja että he olisivat hänen todistajiaan maan ääriin asti. (Apt. 1:8) Hän kehotti heitä 'tekemään opetuslapsia kaikkien kansojen ihmisistä'. (Matt. 28:19) Hän ennusti myös, että tämä 'valtakunnan hyvä uutinen tultaisiin saarnaamaan koko asutussa maassa todistukseksi kaikille kansoille'. (Matt. 24:14) Ketkä nykyään sekä ryhmänä että yksilöinä tekevät tätä työtä? Eikö meidän tulisi Jeesuksen sanojen mukaan tähyillä tätä todistetta siitä, että ryhmällä on pyhä henki?

Onko 'kielilläpuhumisen' määrä jatkua, kunnes tulee se, mikä on "täydellistä"?

1. Korinttolaiskirjeen 13:8:ssa puhutaan useista ihmelahjoista − profetoimisesta, kielistä ja tiedosta. Jae 9 viittaa jälleen kahteen näistä lahjoista − tietoon ja profetoimiseen − sanoessaan: "Sillä tietomme on vajavaista, ja profetoimisemme on vajavaista." *(KK)* Sitten 10. jae sanoo: "Mutta kun tulee se, mikä täydellistä on, katoaa se, mikä on vajavaista." *(KR)* Sana "täydellistä" on käännetty kreikkalaisesta sanasta *te'lei−on,* joka välittää ajatuksen täysikasvuisuudesta, kokonaisuudesta tai täydellisyydestä. Huomaa, että kielten lahjan ei sanota olevan "vajavaista" tai "osittaista". Sen sijaan "profetoimisen" ja "tiedon" sanotaan olevan sellaista. Toisin sanoen vaikka varhaiskristityillä oli nuo ihmelahjat, he ymmärsivät Jumalan tarkoituksen vain epätäydellisellä eli osittaisella tavalla. Mutta kun profetiat täyttyisivät, kun Jumalan tarkoitus toteutuisi, tulisi se, "mikä täydellistä on". Tässä ei siis ilmeisesti puhuta siitä, kuinka kauan kielten lahja olisi voimassa.

Raamattu ilmaisee kuitenkin, kuinka kauan 'kielten lahja' kuuluisi kristittyjen kokemuksiin. Se kertoo, että tämä ja muut hengen lahjat välitettiin ihmisille aina siten, että Jeesuksen Kristuksen apostolit panivat kätensä heidän päälleen tai olivat läsnä. (Apt. 2:4, 14, 17; 10:44−46; 19:6; ks. myös Apt. 8:14−18.) Kun siis he ja ne, jotka olivat saaneet nuo lahjat sillä tavoin, kuolivat, Jumalan hengen toiminnasta johtuneitten ihmelahjo−jen on täytynyt päättyä. Tämä näkemys on sopusoinnussa noi den lahjojen tarkoituksen kanssa, joka ilmaistaan Heprealaiskirjeen 2:2−4:ssä.

Eikö Markuksen 16:17, 18 (KR) osoita, että kyky 'puhua uusilla kielillä' olisi uskovien tunnusmerkki?

Tulisi panna merkille, etteivät nämä jakeet viittaa ainoastaan 'uusilla kielillä puhumiseen' vaan myös käärmeiden käsittelemiseen ja kuolettavan myrkyn juomiseen. Edistävätkö kaikki 'kielillä puhuvat' myös näitä tapoja?

Ks. ajatuksia syistä, joiden vuoksi kaikki Raamatun oppineet eivät hyväksy näitä jakeita, pääaiheesta "Parantaminen".

Joku voi sanoa:

'Uskotteko kielillä puhumiseen?'

Voisit vastata: 'Jehovan todistajat puhuvat kyllä monilla kielillä, mutta emme puhu hurmioituneessa tilassa "tuntemattomilla kielillä". Mutta saanko kysyä, uskotteko, että nykyinen "kielillä−puhuminen" on samaa kuin ensimmäisen vuosisadan kristityillä?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 'Tässä on joitakin kohtia, joiden vertailun olen havainnut hyvin kiinnostavaksi. (Voit ehkä käyttää sivuilla 150 ja 151 olevaa aineistoa.)'

Tai voisit sanoa: 'Me uskomme kyllä, että ensimmäisen vuosisadan kristityt "puhuivat kielillä" ja että se täytti eräitä nimenomaisia tarpeita silloin. Tiedättekö, millaisia tarpeita?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Se oli merkkinä siitä, että Jumala oli siirtänyt suosionsa juutalaiselta järjestelmältä vastaperustetulle kristilliselle seurakunnalle. (Hepr. 2:2−4)' 2) 'Se oli käytännöllinen keino levittää hyvää uutista kansainvälisessä mitassa lyhyen ajan kuluessa. (Apt. 1:8)'

Kiirastuli

Määritelmä: "[Roomalaiskatolisen] kirkon opetuksen mukaan seuraavassa maailmassa oleva asema, paikka tai tila −−, jossa niiden sielut, jotka kuolevat armon tilassa, mutta eivät ole vielä vapautuneet kaikesta epätäydellisyydestä, sovittavat anteeksi antamatta jääneet vähäpätöiset synnit tai kärsivät ajallista rangaistusta vähäpätöisten ja jo anteeksi annettujen kuolemansyntien vuoksi ja siten tehdessään puhdistuvat ennen taivaaseen astumista." *(New Catholic Encyclopedia,* 1967, XI osa, s. 1034) *Ei raamatullinen opetus.*

Mihin kiirastuliopetus perustuu?

Tarkasteltuaan, mitä katoliset kirjoittajat ovat sanoneet esimerkiksi 2. Makkabilaiskirjan 12:39−45 :stä, Matteuksen 12:32:sta ja 1. Korinttolaiskirjeen 3:10−15:stä *New Catholic Encyclopedia* (1967, XI osa, s. 1034) myöntää: "Loppujen lopuksi katolinen kiirastulioppi pohjautuu perinteeseen eikä Pyhään Raamattuun."

"Kirkko on turvautunut perinteeseen perustellakseen taivaan ja helvetin välissä olevan paikan olemassaoloa." − *U.S. Catholic,* maaliskuu 1981, s. 7.

"Oppi kiirastulesta perustuu lähinnä kirkolliseen perimätietoon vanhalta ajalta, sen raamatulliset perusteet − − ovat epäselvät." − *Tiedon värikäs maailma* (Helsinki 1975) 9. osa, s. 7.

Mitä katolisuuden edustajat sanovat kiirastulen luonteesta?

"Monet ajattelevat, että kiirastulen kaikille kärsimyksille tunnusomaista on tietoisuus autuaaksi tekevän näyn tilapäisestä lykkäytymisestä, vaikka yleisemmän näkemyksen mukaan tämän lisäksi on olemassa jokin todellinen rangaistus − −. Latinalaisessa kirkossa on yleensä ollut vallalla käsitys, että tämän tuskan aiheuttaa todellinen tuli. Tämä ei ole kuitenkaan olennaista kiirastuliuskomuksessa. Se ei ole edes varmaa. − − Vaikka joku päättääkin idän teologien tavoin hylätä ajatuksen tulen aiheuttamasta kärsimyksestä, hänen tulisi varoa sulkemasta kiirastulesta pois kaikkea todellista kärsimystä. Siellä on silti todellista vaivaa, surua, mielipahaa, tunnonvaivoja ja muuta hengellistä murhetta, joka voi aiheuttaa todellista tuskaa sielulle. − − Joka tapauksessa tulee muistaa, että kärsimystensä keskellä nämä sielut tuntevat myös suurta iloa pelastuksen varmuudesta." − *New Catholic Encyclopedia* (1967) XI osa, s. 1036, 1037. "Kukaan ei tiedä, mitä kiirastulessa tapahtuu." − *U.S. Catholic,* maaliskuu 1981, s. 9.

Jääkö sielu eloon ruumiin kuollessa?

Hes. 18:4: "Se sielu [hepr. *ne'fes],* joka syntiä tekee − sen on kuoltava."

Jaak. 5:20, *KR:* "Joka palauttaa syntisen hänen eksymyksensä tieltä, se pelastaa hänen *sielunsa kuolemasta* ja peittää syntien paljouden." (Kursivointi lisätty.) (Huomaa, että tässä puhutaan *sielun* kuolemasta.)

Ks. lisää yksityiskohtia pääaiheista "Kuolema" ja "Sielu".

Vaaditaanko kuoleman jälkeen vielä rangaistusta synnistä?

Room. 6:7, *KR:* "Joka on kuollut, se on vanhurskautunut pois synnistä ["vapautunut synnin vallasta", *UTN]."*

Voivatko kuolleet tuntea iloa pelastusodotteeseen luottamisesta?

Saarn. 9:5: "Elävät tietävät, että heidän on kuoltava, mutta kuolleet eivät tiedä mitään."

Jes. 38:18: "Ei tuonela sinua [Jehova] kiitä, ei kuolema sinua ylistä; eivät hautaan vaipuneet pane sinun totuuteesi toivoansa." (Kuinka siis kukaan heistä voi 'tuntea suurta iloa pelastuksen varmuudesta'?)

Minkä välityksellä voidaan Raamatun mukaan puhdistua synneistä?

1. Joh. 1:7, 9, *KR:* "Jos me valkeudessa vaellamme, niinkuin hän [Jumala] on valkeudessa, niin meillä on yhteys keskenämme, ja Jeesuksen Kristuksen, hänen Poikansa, veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä. Jos me tunnustamme syntimme, on hän uskollinen ja vanhurskas, niin että hän antaa meille synnit anteeksi ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä."

Ilm. 1:5, *KR:* "Jeesus Kristus − − meitä rakastaa ja on päästänyt meidät synneistämme verellänsä."

Kohtalo

Määritelmä: Väistämätön ja usein epäsuotuisa lopputulos. Koh−talouskon mukaan Jumalan tahto tai jokin ihmistä korkeampi voima ratkaisee kaikki tapahtumat, kaiken täytyy tapahtua määrä−tavalla, koska niin on ennalta määrätty. *Ei raamatullinen opetus.*

Onko jokaiselle määrätty ennalta, milloin hänen on "aika kuolla"?

Tällainen uskomus oli suosittu kreikkalaisten ja roomalaisten keskuudessa. Kreikan pakanallisen mytologian mukaan kohtaloa valvoi kolme jumalatarta, joista yksi kehräsi elämän lankaa, toinen ratkaisi sen pituuden ja kolmas katkaisi sen. · Saarnaajan 3:1, 2 sanoo, että on "aika kuolla". Mutta Saarnaajan 7:18 osoittaa, ettei sen ehdotonta hetkeä ole määrätty ennalta yksilölle, sillä se neuvoo: "Älä ole kovin jumalaton, äläkä ole tyhmä: miksi *kuolisit ennen aikaasi?"* Sananlaskujen 10:27 sanoo: "Jumalattomien vuodet lyhenevät." Ja Psalmi 55:24 lisää: "Murhamiehet ja petturit eivät pääse puoleen ikäänsä." Mitä sitten Saarnaajan 3:1, 2 tarkoittaa? Se käsittelee yksinkertaisesti tässä epätäydellisessä asiainjärjestelmässä jatkuvaa elämän ja kuoleman kiertokulkua. On aika, jolloin ihmiset syntyvät, ja on aika, jolloin he kuolevat − tavallisesti viimeistään 70−80−vuotiaina, mutta joskus aikaisemmin ja joskus myöhemmin. − Ps. 90:10; ks. myös Saarn. 9:11.

Jos jokaisen kuolinhetki ja −tapa olisi määrätty jo syntymähetkellä tai aikaisemmin, ei olisi tarpeellista yrittää välttää vaarallisia tilanteita eikä huolehtia terveydestä, eivätkä turvatoimet muuttaisikuolintilastoja. Mutta uskotko, että taistelukenttä .on sodan aikana yhtä turvallinen kuin ihmisen koti kaukana sotavyöhykkeeltä? Huolehditko terveydestäsi tai vietkö lapsesi lääkärin luo? Miksi tupakoitsijat kuolevat keskimäärin kolme tai neljä vuotta nuorempina kuin tupakoimattomat? Miksi kuolemaan johtavia onnettomuuksia on vähemmän, kun autoissa matkustavat käyttävät turvavöitä ja kun kuljettajat noudattavat liikennesääntöjä? Ilmeisesti varokeinojen noudattaminen on hyödyllistä.

Onko kaikki, mitä tapahtuu, "Jumalan tahto"?

2. Piet. 3:9: "Jehova − − on kärsivällinen teitä kohtaan, koska hän ei halua kenenkään tuhoutuvan vaan haluaa kaikkien pääsevän katumukseen." (Kaikki eivät kuitenkaan osoita vastakaikua hänen kärsivällisyyttään kohtaan. Selvästikään ei ole "Jumalan tahto", että jotkut kieltäytyvät katumasta. Vrt. Ilm. 9:20, 21.)

Jer. 7:23−26: "Minä käskin heitä [Israelia] ja sanoin: Kuulkaa minun ääntäni, niin minä olen teidän Jumalanne ja te olette minun kansani; ja vaeltakaa aina sitä tietä, jota minä käsken teidän vaeltaa, että menestyisitte. Mutta he eivät kuulleet −−minä [olen] lähettänyt teidän tykönne kaikki palvelijani, profeetat − lähettänyt varhaisesta alkaen, päivä päivältä. Mutta kukaan ei kuullut minua, ei kallistanut korvaansa, vaan he olivat nisku−reita." (Ilmeisesti Israelissa vallinnut pahuus ei ollut "Jumalan tahto".)

Mark. 3:35: "Joka tekee Jumalan tahdon, se on minun veljeni ja sisareni ja äitini." (Jos kaikki mitä ihminen tekee on "Jumalan tahto", niin jokaisella olisi ollut Jeesukseen sellainen suhde kuin hän tässä kuvaili. Mutta hän sanoi joillekuille: "Te olette isästänne Panettelijasta." − Joh. 8:44.)

Mistä monet näennäisesti selittämättömät tapahtumat johtuvat?

Saarn. 9:11, *UM:* "Aika ja aavistamattomat tapahtumat ["sattuma", *NE, RS]* kohtaavat heitä kaikkia." (Ihminen voi siis joutua onnettomien olosuhteiden uhriksi sattumalta, ei siksi että hänen elämänsä olisi nähty ennalta.)

Ovatko ihmiset vastuussa suuresta osasta itsensä ja muiden ihmisten kärsimiä vaikeuksia?

Room. 5:12: "Yhden ihmisen [Aadamin] kautta synti tuli maailmaan ja synnin kautta kuolema, ja näin kuolema levisi kaikkiin ihmisiin, koska he kaikki olivat syntiä tehneet." (Me kaikki olemme perineet Aadamilta epätäydellisyyden, johon sisältyy taipumus tehdä väärin.)

Saarn. 8:9: "Ihminen vallitsee toista ihmistä hänen onnettomuudekseen."

Sananl. 13:1: "Viisas poika kuulee isän kuritusta." (Sillä, mitä vanhemmat tekevät, on suuri vaikutus heidän lastensa elämään.)

Gal. 6:7: "Älkää eksykö: Jumalaa ei voida pitää pilkkana. Sillä mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää." (Myös Sananl. 11:17; 23:29, 30; 29:15; 1. Kor. 6:18)

Onko olemassa yli−inhimillisiä voimia, jotka myös aiheuttavat vaikeuksia ihmiskunnalle?

Ilm. 12:12: "Voi maata ja merta, koska Panettelija on tullut alas teidän luoksenne suuren vihan vallassa tietäessään, että hänellä on lyhyt aika." (Myös Apt. 10:38)

Tietääkö ja määrääkö Jumala ennalta kaiken?

Jes. 46:9, 10: "Minä olen Jumala, eikä toista ole; minä olen Jumala, eikä ole minun vertaistani. Minä ilmoitan alusta asti, mitä tuleva on, ammoisia aikoja ennen, mitä ei vielä ole tapahtunut; minä sanon: minun neuvoni pysyy, kaiken, mitä tahdon, minä teen." (Hän tekee tarkoituksensa tunnetuksi ja määrää ennalta jotkin asiat, jotka liittyvät sen toteutumiseen, ja hänellä on kaikkivaltias voima sen varmistamiseksi, että ne toteutuvat.)

Jes. 11:1−3: "lisäin kannosta puhkeaa virpi, ja vesa versoo hänen juuristansa. [Jeesus syntyi lisäin sukuhaarasta.] Ja hänen päällänsä lepää Herran Henki −−ja Herran pelon henki." (Jehova saattoi luottavaisesti edeltä kertoa tämän Pojastaan, koska Hän oli pannut merkille, millainen hänen asenteensa ja käytöksensä oli ollut taivaissa luomisen alusta lähtien.) (Ks. tietoja Jeesuksen olemassaolosta ennen ihmiseksi tuloa pääaiheesta "Jeesus Kristus", s. 94, 95.)

5. Moos. 31:20, 21: "Minä vien heidät [Israelin kansan] siihen maahan, jonka minä valalla vannoen olen luvannut heidän isillensä, maahan, joka vuotaa maitoa ja mettä, ja he syövät ja tulevat ravituiksi ja lihaviksi; mutta he kääntyvät muiden jumalien puoleen ja palvelevat niitä ja pitävät minua pilkkanaan ja rikkovat minun liittoni. Ja kun suuret onnettomuudet ja ahdistukset kohtaavat heitä, niin tämä laulu [joka kertoo, miten he toimivat siksi, etteivät arvostaneet Jumalan suosiota] on oleva todistajana heitä vastaan − −. Sillä minä tiedän heidän aikeensa, joita he hautovat jo ennenkuin minä olen vienyt heidät siihen maahan, josta minä olen valan vannonut." (Huomaa, ettei Jumalan kyky havaita heidän menettelynsä tulos merkinnyt sitä, että hän oli vastuussa siitä tai että hän halusi heidän menettelevän siten, vaan se perustui siihen, että hän saattoi heidän menettelynsä perusteella nähdä ennalta lopputuloksen. Samoin sääennusteen esittäjä voi havaintojensa perusteella ennustaa sään melko tarkasti, mutta hän ei aiheuta sitä eikä välttämättä pidä siitä.)

Todistaako Jumalan kyky tietää ja määrätä ennalta tapahtumia, että hän käyttää tuota kykyä kaikkien luomustensa ja kaikkien heidän menettelyjensä suhteen?

Ilm. 22:17: "Joka kuulee, sanokoon: 'Tule!' Ja joka janoaa, tulkoon; *joka tahtoo,* ottakoon elämän vettä ilmaiseksi." (Valintaa ei ole ennalta määrätty; se jätetään yksilön asiaksi.)

Room. 2:4, 5: "Halveksitko hänen huomaavaisuutensa ja kärsivällisyytensä ja pitkämielisyytensä rikkautta, koska et tiedä, että Jumalan huomaavaisuus pyrkii johdattamaan sinua katumukseen? Mutta kovuutesi ja katumattoman sydämesi mukaan sinä keräät itsellesi vihaa vihan ja Jumalan vanhurskaan tuomion ilmi tulemisen päiväksi." (Ihmisiä ei pakoteta noudattamaan säädettyä menettelyä. Jokainen joutuu kuitenkin tekemään menettelyistään tilin.)

Sef. 2:3: "Etsikää Herraa, kaikki maan nöyrät − −. Etsikää vanhurskautta, etsikää nöyryyttä; ehkä te saatte suojan Herran vihan päivänä." (Kannustaisiko oikeudenmukainen ja rakkaudellinen Jumala ihmisiä tekemään palkinnon toivossa sitä mikä on oikein, jos hän tietäisi, että heidät on ennalta määrätty epäonnistumaan?)

Kuvaus: Radion omistaja voi kuunnella maailman uutisia. Mutta se, että hän *voi* kuunnella jotakin asemaa, ei merkitse, että hän *kuuntelee.* Hänen täytyy ensiksi avata radio ja sitten valita asema. Samoin Jehovalla on kyky tietää etukäteen tapahtumia, mutta Raamattu osoittaa, että hän käyttää tuota kykyä *valikoivalla* ja *arvostelukykyisellä* tavalla ottaen asianmukaisesti huomioon vapaan tahdon, jonka hän on antanut ihmisluomuksilleen. − Vrt. 1. Moos. 22:12; 18:20, 21.

Kun Jumala loi Aadamin, liesikö hän, että Aadam tekisi syntiä?

Jumala asetti Aadamin ja Eevan eteen tämän: "Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää maa ja tehkää se itsellenne alamaiseksi; ja vallitkaa meren kalat ja taivaan linnut ja kaikki maan päällä liikkuvat eläimet." "Ja Herra Jumala käski ihmistä sanoen: 'Syö vapaasti kaikista muista paratiisin puista, mutta hyvän− ja pahantiedon puusta älä syö, sillä sinä päivänä, jona sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalla kuoleman.' " (1. Moos. 1:28; 2:16, 17) Kannustaisitko lapsiasi ryhtymään johonkin hankkeeseen, joka lupaa suurenmoista tulevaisuutta, vaikka tietäisit alusta saakka, että yritys on tuomittu epäonnistumaan? Varoittaisitko heitä vahingosta samalla tietäen, että olet suunnitellut kaiken niin, että he tulevat varmasti epäonnistumaan? Onko siis järkevää uskoa Jumalan menetelleen niin?

Matt. 7:11: "Jos siis te, vaikka olette pahoja, osaatte antaa lapsillenne hyviä lahjoja, kuinka paljoa ennemmin teidän Isänne, joka on taivaissa, antaakaan hyvää niille, jotka pyytävät häneltä?"

Jos Jumala määräsi ja tiesi ennalta Aadamin synnin ja kaiken mitä siitä seuraisi, se merkitsisi sitä, että luomalla Aadamin Jumala tarkoituksellisesti käynnisti kaiken ihmishistoriassa tapahtuneen pahuuden. Hän olisi kaikkien sotien, rikollisuuden, moraalittomuuden, sorron, valehtelun, ulkokultaisuuden ja sairauksien Alkulähde. Mutta Raamattu sanoo selvästi: "Sinä et ole se Jumala, jolle jumalattomuus kelpaa." (Ps. 5:5) "Niitä, jotka vääryyttä rakastavat, hänen sielunsa vihaa." (Ps. 11:5) "Jumala − − ei voi valehdella." (Tiit. 1:2) "Hän [jonka Jumala on asettanut messiaaniseksi Kuninkaaksi] lunastaa heidän sielunsa sorrosta ja väkivallasta, ja heidän verensä on hänen silmissään kallis." (Ps. 72:14) "Jumala on rakkaus." (1. Joh. 4:8) "Hän rakastaa vanhurskautta ja oikeutta." − Ps. 33:5.

Määräsikö Jumala ennalta Jaakobin ja Eesaun kohtalon?

l. Moos. 25:23: "Herra sanoi hänelle [Rebekalle]: 'Kaksi kansaa on sinun kohdussasi, kaksi heimoa erkanee sinun ruumiistasi, toinen heimo on toista voimakkaampi, vanhempi [Eesau] palvelee nuorempaa [Jaakobia].' " (Jehova kykeni lukemaan synty mättömien kaksosten perintöaineksen. Hän on voinut tämän perusteella nähdä ennalta, miten kummankin pojan ominaisuudet kehittyvät, ja ennustaa lopputuloksen. [Ps. 139:16] Tämä ei kuitenkaan osoita, että hän määräsi heidän *ikuisen kohtalonsa* tai että hän määräsi ennalta, miten *jokainen* heidän elämänsä *tapahtuma* kehittyisi.)

Määrättiinkö ennalta, että Juudas Iskariot kavaltaisi Jeesuksen?

Ps. 41:10: "Ystävänikin, johon minä luotin, joka minun leipääni söi, nostaa kantapäänsä minua vastaan." (Huomaa, ettei ennustus sano nimenomaan, *kuka* Jeesuksen läheinen seuralainen olisi kysymyksessä. Jehova tiesi, että Saatana oli käyttänyt Daavidin neuvonantajaa Ahitofelia pettämään hänet, ja Hän kirjoitutti sen muistiin, koska se osoitti, kuinka tämä Panettelija toimi ja mitä hän tekisi tulevaisuudessa. Ei Jumala, vaan "Panettelija −− [pani] Simonin pojan Juudas Iskariotin sydämeen, että tämä kavaltaisi hänet [Jeesuksen]". [Joh. 13:2] Juudas ei vastustanut tätä Saatanan vaikutusta, vaan myöntyi siihen.)

Joh. 6:64: "Jeesus tiesi alusta asti, - kuka oli se, j oka ka valtaisi hänet." (Ei luomakunnan alusta eikä Juudaksen syntymän ajasta, vaan hänen petollisen toimintansa "alusta". Vrt. 1. Moos. 1:1, Luuk. l:2jal. Joh. 2:7,13, joissa kaikissa jakeissa sanaa "alku" käytetään suhteellisessa merkityksessä. Huomaa myös Joh. 12:4−6.)

Eikö apostoli Paavali sano, että kristityt on 'määrätty ennalta'?

Room. 8:28, 29: "Mehän tiedämme, että Jumala panee kaikki tekonsa myötävaikuttamaan yhdessä niiden hyväksi, jotka rakastavat Jumalaa, niiden jotka ovat hänen tarkoituksensa mukaan kutsuttuja, sillä ne, jotka hän on ensiksi tunnustanut, hän on myös ennalta määrännyt muovailtaviksi Poikansa kuvan mukaisiksi, että hän olisi esikoinen monien veljien joukossa." (Myös Ef. 1:5, 11) Pietarin 2. kirjeen 1:10 sanoo kuitenkin näille samoille ihmisille: "Tehkää − − kaikkenne saattaaksenne kutsumisenne ja valitsemisenne varmaksi, sillä *jos teette näin jatkuvasti,* niin ette missään tapauksessa lankea koskaan." (Jos ihmiset olisi ennalta määrätty pelastukseen, he eivät olisi voineet mitenkään epäonnistua, tekivätpä he mitä tahansa. Koska yksilöiltä vaaditaan ponnistelua, täytyy olla niin, että vain *luokka* on ennalta määrätty. Jumalan tarkoitus oli, että koko luokka mukautuisi Jeesuksen Kristuksen asettamaan malliin. Niiden, jotka Jumala on valinnut kuulumaan tuohon luokkaan, täytyy kuitenkin osoittautua uskollisiksi, jotta he tosiaan saisivat eteensä asetetun palkinnon.)

Ef. 1:4, 5: "Hän valitsi meidät hänen [Jeesuksen Kristuksen] yhteydessään *ennen maailman perustamista* ollaksemme pyhiä ja virheettömiä hänen edessään rakkaudessa. Sillä hän ennalta määräsi meidät otettavaksi Jeesuksen Kristuksen kautta lapsiksi itselleen tahtonsa mielisuosion mukaan." (On huomattavaa, että Jeesus rinnastaa Luukkaan 11:50, 51:ssä "maailman perustamisen" Aabelin aikaan. Aabel oli ensimmäinen ihminen, joka pysyi Jumalan suosiossa läpi elämänsä. Jumala muodosti siis tarkoituksensa sen "siemenen" tuottamisesta, jonka välityksellä vapautus tapahtuisi, Eedenin kapinan jälkeen, mutta ennen Aabelin sikiämistä. [1. Moos. 3:15] Jumalan tarkoitus oli, että pääsiemenen, Jeesuksen Kristuksen, yhteydessä olisi ryhmä hänen uskollisia seuraajiaan, jotka olisivat hänen kanssaan maan uudessa hallituksessa, messiaanisessa Valtakunnassa.)

Vaikuttavatko tähdet ja planeetat elämämme tapahtumiin, tai saadaanko niistä enteitä, joita meidän tulisi punnita tehdessämme ratkaisuja?

Mikä on astrologian alkuperä?

"Astrologian historia alkaa babylonialaisista, joiden tiedetään jo 3. vuosituhannella eKr. tarkkailleen tähtitaivaan ilmiöitä yrittäessään ennustaa tulevia tapahtumia. Heiltä tapa levisi monien sivistyskansojen keskuuteen." − *Tiedon värikäs maailma* (1972) 1. osa, s. 298.

"Astrologia perustui kahteen babylonialaiseen käsitykseen: eläinrataan ja taivaankappaleitten jumaluuteen. − − Babylonialaiset katsoivat planeettojen vaikuttavan tavalla, jolla joku olisi odottanut heidän vastaavien jumaliensa vaikuttavan." − L. Sprague de Camp, *Great Cities of the Ancient World* (New York 1972) s. 150.

"Babyloniassa samoin kuin Assyriassakin, jonka kulttuuri juontuu suoraan Babylonian kulttuurista −− astrologialla on paikkansa virallisessa palvonnassa toisena kahdesta pappien käytettävissä olevasta pääkeinosta − − jumalien tahdon ja tarkoituksen selville saamiseksi. Toinen on uhrieläimen maksan tarkkailu. −− Auringon, kuun ja viiden planeetan liikkeiden katsottiin edustavan viiden vastaavan jumalan toimintaa, jotka yhdessä kuujuma−la Sinin ja aurinkojumala Samasin kanssa valmistelevat maan tapahtumia." − *The Encydopcedia Britannica* (1911) II osa, s. 796.

Miten ihmiskunnan Luoja suhtautuu tähän tapaan?

5. Moos. 18:10−12: "Älköön keskuudessasi olko ketään, joka − − tekee taikoja, ennustelee merkeistä, harjoittaa noituutta ["suorittaa ennustelua, ei noituuden harjoittajaa eikä ketään, joka tähyilee enteitä", *UM]* − −. Sillä jokainen, joka senkaltaista tekee, on kauhistus Herralle."

Hän sanoi babylonialaisille: "Astukoot esiin ja auttakoot sinua taivaan mittaajat ["astrologit", *UM*, alaviite], tähtien tähystäjät, jotka kuu kuulta ilmoittavat, mitä sinulle tapahtuva on. Katso, he ovat kuin kuivat korret − −. Tämän saat sinä niistä, joista olet vaivaa nähnyt: ne, joiden kanssa olet kauppaa käynyt hamasta nuoruudestasi asti, harhailevat kukin haarallensa, ei kukaan sinua pelasta." − Jes. 47:13−15.

Kolminaisuus

Määritelmä: Kristikunnan uskontojen keskeinen oppi. Athana−siuksen tunnustuksen mukaan on olemassa kolme jumalallista Persoonaa (Isä, Poika ja Pyhä Henki), joista jokaisen sanotaan olevan iankaikkinen, jokaisen sanotaan olevan kaikkivaltias, ei suurempi eikä vähempi toista, jokaisen sanotaan olevan Jumala, mutta yhdessä ne olisivat vain yksi Jumala. Toiset tätä oppia koskevat lausunnot korostavat sitä, että nämä kolme "Persoonaa" eivät ole toisistaan erotettavia ja erillisiä yksilöitä, vaan jumaluuden olemuksen kolme muotoa. Niin ollen jotkut kolminaisuusopin kannattajat tähdentävät uskovansa, että Jeesus Kristus on Jumala tai että Jeesus ja Pyhä Henki ovat Jehova. *Ei raamatullinen opetus.*

Mistä kolminaisuusoppi on peräisin?

Otavan suuri ensyklopedia mainitsee: "Kolminaisuusopilla ei ole välitöntä perustaa Raamatussa." − (1977) 3. osa, s. 2435.

Iso tietosanakirja sanoo: "Varsinaista kolminaisuusoppia ei ole raamatussa. Kolminaisuusdogmin kehittäminen suoritettiin pääasiallisesti loppuun 300−luvulla. Länsimailla se valettiin Atha−nasiuksen tunnustuksen kaavoihin." − (1934) 6. osa, palsta 1123.

New Encyclopcedia Britannica sanoo: "Sanaa kolminaisuus sen enempää kuin täsmällisesti esitettyä kolminaisuusoppiakaan ei sinänsä esiinny Uudessa testamentissa, eikä Jeesuksen ja hänen seuraajiensa tarkoitus ollut kieltää Vanhassa testamentissa esitettyä semaa: 'Kuule, Israel! Herra, meidän Jumalamme, Herra on yksi' (5. Moos. 6:4). − − Tuo oppi kehittyi vähitellen useiden vuosisatojen aikana ja monien kiistelyjen kautta. − − 300−luvun loppuun mennessä − − kolminaisuusoppi muotoutui olennaisilta osiltaan sellaiseksi, jollaisena se on säilynyt siitä saakka."

− (1976) Micropsdia, X osa, s. 126.

New Catholic Encyclopedia sanoo: "Sanamuotoa 'yksi Jumala kolmessa Persoonassa' ei lopullisesti vakiinnutettu eikä varmastikaan täysin omaksuttu kristilliseen elämään eikä sen uskon tunnustukseen ennen 300−luvun loppua. Mutta vasta tämä sanamuoto ansaitsee nimityksen *kolminaisuusoppi.* Apostolisten Isien keskuudessa ei ollut ollut mitään etäisestikään tällaista ajatusta tai näkökantaa muistuttavaa." − (1967) XIV osa, s. 299.

Encyclopedia Americana mainitsee: "Kristillisyys juontui juutalaisuudesta, ja juutalaisuus oli ehdottomasti unitaarinen [sitä tunnustavat uskoivat, että Jumala on yksi persoona]. Tie Jerusalemista Nikeaan tuskin oli suora. 300−luvun kolminaisuusoppi ei heijastanut täsmällisesti varhaiskristillistä opetusta Jumalan luonnosta; se oli päinvastoin poikennut tästä opetuksesta."

− (1956) XXVII osa, s. 294L.

Nouveau Dictionnaire Universel sanoo: "Platonin kolminaisuus, joka on itsekin vain muinaisilta kansoilta peräisin olevien vanhempien kolminaisuuksien uudelleenjärjestelyn tulos, näyttää olevan se järkiperäinen ja filosofinen ominaisuuksien kolminaisuus, josta saivat alkunsa kristillisten kirkkojen opettamat kolme hypostaasiaa eli jumalallista persoonaa. − − Tämän kreikka laisen filosofin [300−luvulla eaa. eläneen Platonin] käsitys Jumalan *kolminaisuudesta* − − voidaan löytää kaikista muinaisista [pakana]uskonnoista." − (Pariisi 1865−1870) toim. M. Lachätre, 2. osa, s. 1467.

Kolminaisuusopin kannattajat myöntävät, ettei Raamatussa esiinny sanaa "kolminaisuus" eikä mainita kolminaisuusoppia. Löytyykö siitä kuitenkin joitakin kiinnekohtia tälle opille?

Opettaako Raamattu, että "Pyhä Henki" on persoona?

Jotkin yksittäiset pyhästä hengestä puhuvat jakeet näyttävät viittaavan siihen, että se olisi persoona. Pyhää henkeä sanotaan esimerkiksi auttajaksi (kreik. *pa−ra'kle−tos;* "lohduttajaksi", *VKR;* "Puolustajaksi", *KR, Väl),* joka 'opettaa', 'todistaa', 'puhuu' ja 'kuulee'. (Joh. 14:16, 17, 26; 15:26; 16:13) Mutta toisten raamatunkohtien mukaan jotkut 'täyttyivät' pyhällä hengellä ja joitakuita 'kastettiin' tai 'voideltiin' sillä. (Luuk. 1:41; Matt. 3:11; Apt. 10:38) Se, mitä jälkimmäisissä kohdissa sanotaan pyhästä hengestä, ei selvästikään sovellu persoonaan. Voidaksemme ymmärtää, mitä Raamattu kokonaisuudessaan opettaa, meidän täytyy tarkastella kaikkia näitä kohtia. Mikä on järkevä johtopäätös? Että tässä ensiksi mainituissa kohdissa käytetään kuvakieltä, jossa Jumalan pyhä henki, hänen vaikuttava voimansa, personoidaan, samoin kuin Raamattu personoi myös viisauden, synnin, kuoleman, veden ja veren. (Ks. myös aihetta "Henki", s. 76, 77.)

Pyhä Raamattu ilmaisee Isän persoonanimen − Jehova. Se ilmoittaa, että Poika on Jeesus Kristus. Mutta pyhästä hengestä ei missään raamatunkohdassa käytetä *persoonanimeä.*

Apostolien tekojen 7:55, 56 kertoo, että Stefanukselle annettiin näky taivaasta, jossa hän näki "Jeesuksen seisovan Jumalan oikealla puolella". Hän ei kuitenkaan maininnut nähneensä pyhää henkeä. (Ks. myös Ilm. 7:10; 22:1, 3.)

New Catholic Encyclopedia myöntää: "Suurimmalta osaltaan U[uden] T[estamentin] jakeet ilmaisevat Jumalan hengen olevan jokin eikä joku; tämä näkyy erityisesti siitä, että Jumalan henki ja voima rinnastetaan toisiinsa." (1967, XIII osa, s. 575) Se mainitsee myös: "Apologeetat [toisella vuosisadalla eläneet kreikkalaiset kristityt kirjoittajat] puhuivat Hengestä liian epävarmasti; jossain määrin ennakko−odotuksia tuntien voisi sanoa: liian persoonattomasti." − XIV osa, s. 296.

Onko Raamattu yhtä mieltä niiden kanssa, jotka opettavat, että Isä ja Poika eivät ole toisistaan erottuvia, erillisiä yksilöitä?

Matt. 26:39, *KR:* "Hän [Jeesus Kristus] meni vähän edemmäksi, lankesi kasvoilleen ja rukoili sanoen: 'Isäni, jos mahdollista on, niin menköön minulta pois tämä malja; ei kuitenkaan niinkuin minä tahdon, vaan niinkuin sinä.' " (Jos Isä ja Poika eivät olisi erillisiä yksilöitä, tällainen rukous olisi ollut merkityksetön. Jeesus olisi rukoillut itseään, ja hänen tahtonsa olisi *väistämättä* ollut Isän tahto.)

Joh. 8:17, 18, *KR:* "[Jeesus vastasi juutalaisille fariseuksille:] Onhan teidän laissannekin kirjoitettuna, että kahden ihmisen todistus on pätevä. Minä olen se, joka todistan itsestäni, ja minusta todistaa myös Isä, joka on minut lähettänyt." (On siis selvää, että Jeesus puhui itsestään Isästään erottuvana, erillisenä yksilönä.)

Ks. myös pääaihetta "Jehova", s. 104, 105.

Opettaako Raamattu, että kaikki, joiden sanotaan olevan kolminaisuuden osia, ovat ikuisia, että yhdelläkään ei ole alkua?

Kol. 1:15,16, *KR:* "Hän [Jeesus Kristus] on näkymättömän Jumalan kuva, esikoinen ennen kaikkea luomakuntaa. Sillä hänessä luotiin kaikki, mikä taivaissa ja mikä maan päällä on." Missä mielessä Jeesus Kristus on "esikoinen ennen kaikkea luomakuntaa"? **1)** Kolminaisuusopin kannattajat sanovat, että "esikoinen" merkitsee tässä tärkeintä, erinomaisinta ja huomattavinta; Kristusta ei siten käsitettäisi osaksi luomakuntaa, vaan huomattavimmaksi suhteessa niihin, jotka on luotu. Jos asia on niin ja jos kolminaisuusoppi pitää paikkansa, niin miksi ei myös Isän ja pyhän hengen sanota olevan esikoisia ennen kaikkea luomakuntaa? Raamattu soveltaa tämän ilmauksen kuitenkin vain Poikaan. Tavanomaisen merkityksensä mukaan sana "esikoinen" osoittaa, että Jeesus on vanhin Jehovan poikien perheessä.

2) Ilmaus "[jonkun tai jonkin] esikoinen" esiintyy Raamatussa ennen Kolossalaiskirjeen l:15:tä kymmeniä kertoja, ja joka kerta, kun se sovelletaan eläviin luomuksiin, sitä käytetään samassa merkityksessä: esikoinen on osa ryhmästä. "Israelin esikoinen" on yksi Israelin pojista; "faraon esikoinen" on yksi faraon perheestä; "karjan esikoiset" kuuluvat noihin eläimiin. Mikä sitten saa jotkut esittämään sille erilaisen merkityksen Kolossalaiskirjeen l:15:ssä? Tapa, jolla Raamattu käyttää tuota sanaa, vai uskomus, joka heillä jo on ja jota he yrittävät tukea? 3) Sulkeeko Kolossalaiskirjeen 1:16, 17 *(KR)* Jeesuksen niiden ulkopuolelle, jotka on luotu, kun siinä sanotaan, että "hänessä luotiin kaikki −− kaikki on luotu hänen kauttansa ja häneen"? Sanaa "kaikki" vastaava kreikkalainen sana *onpan'ta,* sanan*pas* taivutusmuoto. Luukkaan 13:2:ssa *KR* ja *UTN* kääntävät tämän ilmauksella "kaikki muut"; *EU* kääntää "muut". (Ks. myös Luuk. 21:29, *EU,* ja Fil. 2:21, *UTN* ja *EU.)* Sopusoinnussa kaiken muun kanssa, mitä Raamattu sanoo Pojasta, *UM* antaa

Kolossalaiskirjeen 1:16, 17:ssä *pan* ˣta−sanalle saman merkityksen, niin että siinä oleva kohta kuuluu: "Hänen välityksellään luotiin *kaikki muu - -. Kaikki muu* on luotu hänen välityksellään ja häntä varten." Siten hänen osoitetaan olevan luotu, osa Jumalan luomakuntaa.

Hm. 1:1; 3:14; *KR:* "Jeesuksen Kristuksen ilmestys, jonka Jumala antoi hänelle − −. 'Ja Laodikean seurakunnan enkelille kirjoita: "Näin sanoo Amen, se uskollinen ja totinen todistaja, Jumalan luomakunnan alku [kreik. *ar−khe']." '* " *(UTN, UM* jne. käyttävät samoin sanaa "alku") Onko oikein kääntää tämä kohta näin? Joidenkuiden omaksuman näkökannan mukaan tässä tarkoitetaan sitä, että Poika oli 'Jumalan luomakunnan aloittaja', että hän oli sen 'perimmäinen alkulähde'. Rafael Gyllenbergin *Uuden Testamentin kreikkalais−suomalainensanakirja* (Helsinki 1939, s. 36) mainitsee kuitenkin *ar−khe* '−sanan ensimmäiseksi merkitykseksi "alku". On johdonmukaista päätellä, että Ilmestyksen 3:14:ssä mainittu persoona on luomus, ensimmäinen Jumalan luomistöistä, ja että hänellä oli alku. Vertaa Sananlaskujen 8:22:ta, jossa monien Raamatun selittäjien mukaan Poikaan viitataan personoituna viisautena. *KR:n* mukaan noiden sanojen esittäjä 'luotiin'.

Puhuessaan profeetallisesti Messiaasta Miikan 5:1 sanoo, että hänen "alkuperänsä on muinaisuudesta, iankaikkisista ajoista". Onko hän tämän mukaan sama kuin Jumala? On huomattava, että *RS* kääntää nämä heprealaiset sanat "iankaikkisten aikojen" sijasta sanoilla "muinaisista ajoista"; *J B* sanoilla "vanhoista ajoista"; *UM* sanoilla "ajan hämärän päivistä". Edellä mainitun Ilmestyksen 3:14:n valossa Miikan 5:l ei todista, ettei Jeesuksella olisi ollut alkua.

Opettaako Raamattu, että kukaan niistä, joiden sanotaan kuuluvan kolminaisuuteen, ei ole suurempi eikä vähäisempi kuin toinen, että kaikki ovat yhdenvertaisia ja kaikkivaltiaita?

Mark. 13:32, *KR:* "Siitä päivästä tai hetkestä ei tiedä kukaan, eivät enkelit taivaassa, eikä myöskään Poika, vaan ainoastaan Isä." (Näin ei tietenkään olisi, jos Isä, Poika ja Pyhä Henki olisivat yhdenvertaisia ja muodostaisivat yhden Jumaluuden. Ja jos, kuten jotkut sanovat, ihmisluonto olisi estänyt Poikaa tietämäs−tä, niin jää kysymys: miksi Pyhä Henki ei tiennyt?)

Matt. 20:20−23, *KR:* "Sebedeuksen poikain äiti − − sanoi hänelle [Jeesukselle]: 'Sano, että nämä minun kaksi poikaani saavat istua, toinen sinun oikealla ja toinen vasemmalla puolellasi, sinun valtakunnassasi'. Mutta Jeesus vastasi −−: 'Minun maljani te tosin juotte, mutta minun oikealla ja vasemmalla puolellani istuminen ei ole minun annettavissani, vaan se annetaan niille, joille minun Isäni on sen valmistanut.' " (Kuinka outoa tämä olisikaan, jos Jeesus olisi Jumala, kuten väitetään! Vastasiko Jeesus tässä ainoastaan "ihmisluontonsa" mukaisesti? Olisiko tosiaan johdonmukaista turvautua tällaiseen selitykseen, jos Jeesus tosiaan oli, kuten kolminaisuusopin kannattajat sanovat, "Jumal−ihminen" − *sekä* Jumala että ihminen, ei vain jompikumpi? Eikö Matteuksen 20:23 pikemminkin osoita, että Poika ei ole yhdenvertainen Isän kanssa ja että Isä on pidättänyt itselleen joitakin etuoikeuksia?)

Matt. 12:31, 32, *KR:* "Jokainen synti ja pilkka annetaan ihmiselle anteeksi, mutta Hengen pilkkaamista ei anteeksi anneta. Ja jos joku sanoo sanan Ihmisen Poikaa vastaan, niin hänelle annetaan anteeksi; mutta jos joku sanoo jotakin Pyhää Henkeä vastaan, niin hänelle ei anteeksi anneta, ei tässä maailmassa eikä tulevassa." (Jos Pyhä Henki olisi persoona ja olisi Jumala, niin tämä raamatunkohta olisi täysin ristiriidassa kolminaisuusopin kanssa, koska se merkitsisi sitä, että Pyhä Henki olisi jollakin tavoin suurempi kuin Poika. Jeesuksen sanat osoittavat sen sijaan, että Isä, jolle tuo "Henki" kuului, on suurempi kuin Jeesus, Ihmisen Poika.)

Joh. 14:28, *KR:* "[Jeesus sanoi:] Jos te minua rakastaisitte, niin te iloitsisitte siitä, että minä menen Isän tykö, sillä Isä on minua suurempi."

1. Kor. 11:3, *KR:* "Minä tahdon, että te tiedätte sen, että Kristus on jokaisen miehen pää ja että mies on vaimon pää ja että Jumala on Kristuksen pää." (On siis selvää, että Kristus ei ole Jumala ja että Jumala on arvoltaan Kristusta ylempi. Tulee huomata, että tämä kirjoitettiin noin vuonna 55, suunnilleen 22 vuotta sen jälkeen kun Jeesus oli palannut taivaaseen. Tässä esitetty totuus soveltuu siis Jumalan ja Kristuksen väliseen suhteeseen taivaassa.)

1. Kor. 15:27, 28, *KR:* " 'Kaikki hän [Jumala] on alistanut hänen [Jeesuksen] jalkojensa alle'. Mutta kun hän sanoo: 'kaikki on alistettu', niin ei tietenkään ole alistettu se, joka on alistanut kaiken hänen allensa. Ja kun kaikki on alistettu Pojan valtaan, silloin itse Poikakin alistetaan sen valtaan, joka on alistanut hänen valtaansa kaiken, että Jumala olisi kaikki kaikissa."

Heprealainen sana *Sad−daj'* ja kreikkalainen sana *Pan−to−kra'−tor* on molemmat käännetty 'Kaikkivaltiaaksi'. Molempia alkukielisiä sanoja käytetään toistuvasti Jehovasta, Isästä. (2. Moos. 6:3; Ilm. 19:6) Kumpaakaan ilmausta ei koskaan käytetä Pojasta eikä pyhästä hengestä.

Opettaako Raamattu, että jokainen niistä, joiden sanotaan olevan kolminaisuuden osia, on Jumala?

Jeesus sanoi rukouksessa: "Isä, − − tämä on iankaikkinen elämä, että he tuntevat sinut, joka *yksin olet totinen Jumala,* ja hänet, jonka sinä olet lähettänyt, Jeesuksen Kristuksen." (Joh. 17:1−3, *KR;* kursivointi lisätty.) (Useimmat käännökset käyttävät tässä Isästä ilmausta "ainoa tosi Jumala" *(UM). UTN* sanoo: "ainoan todellisen Jumalan", *EU:* "ainoan oikean Jumalan" ja *VKR:* "ainoan totisen Jumalan". Voisiko hän olla "ainoa tosi Jumala", se 'joka yksin on totinen Jumala', jos on olemassa kaksi muuta hänen kanssaan samanarvoista Jumalaa? Muiden, joita sanotaan "jumaliksi", täytyy olla joko vääriä jumalia tai vain tosi Jumalan heijastumia.)

1. Kor. 8:5, 6, *KR:* "Vaikka olisikin niin sanottuja jumalia, olipa heitä sitten taivaassa tai maassa, ja niitä on paljon semmoisia jumalia ja herroja, niin on meillä kuitenkin ainoastaan yksi Jumala, Isä, josta kaikki on ja johon me olemme luodut, ja yksi Herra, Jeesus Kristus, jonka kautta kaikki on, niin myös me hänen kauttansa." (Isän ilmaistaan tässä olevan kristittyjen "yksi Jumala", joka on selvästi eri asemassa kuin Jeesus Kristus.)

1. Piet. 1:3, *KR:* "Ylistetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä." (Raamattu puhuu toistuvasti vielä Jeesuksen taivaaseen nousemisen jälkeenkin Isästä Jeesuksen Kristuksen "Jumalana". Johanneksen 20:17:ssä Jeesus itse käytti ylösnousemuksensa jälkeen Isästään ilmausta "minun Jumalani". Kuten Ilmestyksen 3:12 kertoo, hän käytti myöhemmin taivaassa ollessaan jälleen samaa ilmausta. Raamatussa ei kuitenkaan mainita Isän käyttäneen kertaakaan Pojasta ilmausta "minun Jumalani", eikä Isä enempää kuin Poikakaan sano pyhän hengen olevan "minun Jumalani".)

Ks. huomautuksia raamatunkohdista, joita jotkut käyttävät yrittäessään todistaa, että Kristus on Jumala, aiheesta "Jeesus Kristus", s. 90−94.

Jesuiitta Karl Rahner myöntää kirjassaan *Schriften zur Theologie:* "Sanaa *Theos,* [Jumala] ei kuitenkaan koskaan käytetä Hengestä" ja: "Ilmausta 6 *Theos* [kirjaimellisesti: Jumala] ei koskaan käytetä U[udessa] Testamentissa] vastaamaan ilmausta [pyhä henki]." − (Zurich, Sveitsi, 1954) I osa, s. 156,162.

Tarjoavatko mitkään kolminaisuusopin kannattajien uskomuksensa tueksi käyttämät raamatunkohdat vankkaa perustaa tuolle opille?

Ihminen, joka tosiaan pyrkii saamaan selville totuuden Jumalasta, ei tutki Raamattua toivoen löytävänsä jonkin kohdan, jonka hän voisi saada sopimaan siihen, mitä hän jo uskoo. Hän haluaa tietää, mitä Jumalan sana itse sanoo. Hän voi löytää joitakin kohtia, jotka hänen mielestään voidaan lukea useammalla kuin yhdellä tavalla, mutta kun niitä verrataan muihin samaa aihetta koskeviin Raamatun lausuntoihin, niiden merkitys käy selväksi. Tulisi heti aluksi huomata, että *useimmat kohdat,* joita käytetään kolminaisuusopin "todisteina", mainitsevat todellisuu dessa vain kaksi persoonaa, eivät kolmea; vaikka siis kolminaisuusopin kannattajien noista kohdista esittämät selitykset olisivatkin oikeita, ne eivät todistaisi, että Raamattu opettaa kolminaisuutta. Harkitse seuraavaa:

(Ellei toisin ole mainittu, kaikki seuraavassa osassa lainatut kohdat ovat Kirkkoraamatusta.)

Raamatunkohtia joissa Jehovalle kuuluva arvonimi sovelletaan Jeesukseen Kristukseen faijoissa sitä väitetään sovellettavan Jeesukseen

Alfa ja Oomega eli ***A ja O:*** Kenelle tämä arvonimi oikeastaan kuuluu? 1) Ilmestyksen l:8:ssa sen sanotaan kuuluvan Jumalalle, Kaikkivaltiaalle. *VKR:n* mukaan tuota arvonimeä sovelletaan 11. jakeessa persoonaan, jonka sitä seuraava kuvaus ilmaisee olevan Jeesus Kristus. Oppineet tunnustavat kuitenkin, että 11. jakeessa oleva viittaus Alfaan ja Oomegaan (A:han ja O:hon) on väärennetty, eivätkä *KR, UTN* ja *EU* siksi ole sisällyttäneet sitä käännöksiinsä. 2) Monet Ilmestyksen hepreankieliset käännökset tunnustavat, että 8. jakeessa kuvailtu persoona on Jehova, ja siksi ne palauttavat Jumalan persoonanimen siihen. Ks. *UM,* vuoden 1984 viitelaitos (engl.). 3) Ilmestyksen 21:6, 7 osoittaa, että kristittyjen, jotka ovat hengellisiä voittajia, on määrä olla Alfana ja Oomegana tunnetun persoonan 'poikia'. Näin ei koskaan sanota hengellä voideltujen kristittyjen suhteesta Jeesukseen Kristukseen. Jeesus sanoi heitä 'veljikseen'. (Hepr. 2:11; Matt. 12:50; 25:40) Mutta noita Jeesuksen Veljiä' sanotaan "Jumalan lapsiksi". (Gal. 3:26; 4:6) 4) Ilmestyksen 22:12:ssa *EU* sisällyttää mukaan nimen Jeesus, niin että 13. jakeessa oleva viittaus Alfaan ja Oomegaan saadaan näennäisesti soveltumaan häneen. Kreikan kielessä siinä ei kuitenkaan esiinny nimeä Jeesus, eivätkä muut käännökset sisällytä sitä siihen. 5) Ilmestyksen 22:13:ssa Alfan ja Oomegan sanotaan myös olevan "ensimmäinen ja viimeinen", mikä ilmaus Ilmestyksen 1:17, 18:ssa sovelletaan Jeesukseen. Samoin ilmaus "apostoli" sovelletaan sekä Jeesukseen Kristukseen että joihinkin hänen seuraajiinsa. Mutta todistaako se, että he ovat sama persoona tai samanarvoisia? (Hepr. 3:1) Todisteet viittaavat siis siihen johtopäätökseen, että arvonimi Alfa ja Oomega soveltuu Kaikkivaltiaaseen Jumalaan, Isään, mutta ei Poikaan.

Pelastaja: Raamattu sanoo toistuvasti Jumalaa pelastajaksi. Jesajan 43:ll:ssä Jumala jopa sanoo: "Eikä ole muuta pelastajaa, kuin minä." Koska myös Jeesusta sanotaan pelastajaksi eli vapahtajaksi, niin ovatko Jumala ja Jeesus sama? Eivät suinkaan. Tiituksen 1:3, 4 käyttää ilmausta "Jumala, meidän vapahtajamme", ja sitten ilmauksia "Isä Jumala ja meidän Vapahtajamme Kristus Jeesus". Molemmat persoonat ovat siis vapahtajia eli pelastajia. Juudaan 25 osoittaa heidän välillään vallitsevan suhteen sanoessaan: "Jumalalle ja meidän pelastajallemme Herramme Jeesuksen Kristuksen *kautta."* (Kursivointi lisätty.) (Ks. myös Apt. 13:23.) Tuomarien kirjan 3:9:ssä sama heprealainen sana *(mö−si'a',* käännettynä "pelastaja" tai "vapauttaja"), jota käytetään Jesajan 43:ll:ssä, sovelletaan Israelin tuomariin

Ot−nieliin, mutta se ei varmastikaan tehnyt Otnielista Jehovaa. Lukiessamme Jesajan 43:l−12:n kokonaisuudessaan havaitsemme 11. jakeen merkitsevän sitä, että Jehova on ainoa, joka sai aikaan pelastuksen eli vapautuksen Israelille; tuo pelastus ei tullut yhdeltäkään ympäröivien kansojen jumalista.

Jumala: Jehova sanoo Jesajan 43:10:ssä: "Ennen minua ei ole luotu yhtäkään jumalaa, eikä minun jälkeeni toista tule." Merkitseekö tämä sitä, että koska Jeesusta Kristusta kutsutaan Jesajan 9:5:ssä profeetallisesti "Väkeväksi Jumalaksi", niin Jeesuksen täytyy olla Jehova? Tekstiyhteys vastaa jälleen kieltävästi. Yksikään epäjumalia palvovista pakanakansoista ei luonut jumalaa ennen Jehovaa, koska mikään niistä ei ollut olemassa ennen Jehovaa. Myöskään tulevaisuudessa ne eivät loisi yhtään todellista, elävää jumalaa, joka kykenisi ennustamaan. (Jes. 46:9, 10) Se ei kuitenkaan merkitse sitä, ettei *Jehova* olisi koskaan saattanut olemassaoloon ketään, jota voitaisiin sanoa jumalaksi. (Ps. 82:1,6; Joh. 1:1, *UM)* Jesajan 10:21 :ssä Jehovaa sanotaan "väkeväksi Jumalaksi", samoin kuin Jeesusta sanotaan Jesajan 9:5:ssä; mutta vain Jehovaa on koskaan sanottu "Jumalaksi, *Kaikkivaltiaaksi". − 1.* Moos. 17:1.

Jos jokin arvonimi tai kuvaileva ilmaus esiintyy Raamatussa useammassa kuin yhdessä kohdassa, ei koskaan tulisi hätäisesti päätellä, että sen täytyy aina tarkoittaa samaa persoonaa. Sellainen järkeily johtaisi siihen johtopäätökseen, että Nebukadnessar olisi ollut Jeesus Kristus, koska molemmista käytettiin nimitystä "kuningasten kuningas" (Dan. 2:37; Ilm. 17:14), ja että Jeesuksen opetuslapset olisivat todellisuudessa olleet Jeesus Kristus, koska molemmista käytettiin nimitystä "maailman valkeus". (Matt. 5:14; Joh. 8:12) Meidän tulisi aina harkita tekstiyhteyttä ja muita raamatunkohtia, joissa sama ilmaus esiintyy.

Raamatun heprealaisten kirjoitusten kohtia, jotka selvästi soveltuvat Jehovaan ja jotka henkeytetyt raamatunkirjoittajat sovelsivat Jeesukseen Kristukseen

Miksi Johanneksen 1:23 lainaa Jesajan 40:3:a ja soveltaa sen siihen, mitä Johannes Kastaja teki valmistaessaan tietä *Jeesukselle Kristukselle,* kun Jesajan 40:3 koskee selvästi tien valmistamista *Jehovan* eteen? Koska Jeesus *edusti* Isäänsä. Hän tuli Isänsä nimessä ja hän oli vakuuttunut siitä, että hänen Isänsä oli aina hänen kanssaan, koska hän teki sitä mikä miellytti hänen Isäänsä. − Joh. 5:43; 8:29.

Miksi Heprealaiskirjeen 1:10−12 lainaa Psalmia 102:26−28 ja soveltaa sen Poikaan, kun nuo sanat on tuon psalmin mukaan osoitettu Jumalalle? Koska Jumala suoritti psalmistan kuvailemat luomistyöt nimenomaan Pojan *välityksellä.* (Ks. Kol. 1:15, 16; Sananl. 8:22, 27−30.) Tulisi huomata, että Heprealaiskirjeen l:5b lainaa 2. Samuelin kirjan 7:14:ää ja soveltaa sen Jumalan Poikaan. Vaikka tuo raamatunkohta soveltui ensimmäisellä kerralla Salomoon, niin sen myöhempi soveltaminen Jeesukseen Kristukseen ei merkitse sitä, että Salomo ja Jeesus ovat sama. Jeesus on "enempi kuin Salomo" ja suorittaa Salomon esikuvaamaa työtä. − Luuk. 11:31.

Raamatunkohtia jotka mainitsevat yhdessä Isän, Pojan ja Pyhän Hengen

Matteuksen 28:19 ja 2. Korinttolaiskirjeen 13:13 (13:14, *UM)* ovat esimerkkejä tästä. Kumpikaan näistä kohdista ei sano, että Isä, Poika ja Pyhä Henki ovat samanarvoisia tai yhtä iankaikkisia tai että kaikki ovat Jumala. Sivuilla 166−170 jo esitetyt raamatulliset todisteet esittävät syitä, joiden vuoksi näihin raamatunkohtiin ei voida yhdistää sellaisia ajatuksia.

Vaikka McClintockin ja Strongin *Cyclopedia of Biblical, Theological, and Ecclesiastical Literature* kannattaa kolminaisuusoppia, se myöntää Matteuksen 28:18−20:stä: "Sinänsä tämä kohta ei kuitenkaan ratkaisevasti todistaisi mainittujen kolmen kohteen *persoonallisuutta* enempää kuin niiden *tasa−arvoisuutta* tai

jumalallisuuttakaan." (Vuoden 1981 uusintapainos, X osa, s. 552) Muista raamatunkohdista, jotka myös mainitsevat yhdessä nuo kolme, tämä *Cyclopedia* myöntää, että ne ovat itsessään "riittämättömiä" todistamaan kolminaisuutta. (Vrt. 1. Timoteuksen kirjeen 5:21:een, jossa Jumala ja Kristus ja enkelit mainitaan yhdessä.)

Raamatun heprealaisten kirjoitusten kohtia, joissa Jumalaan sovelletaan substantiivien monikkomuotoa

1. Mooseksen kirjan l:l:ssä arvonimi "Jumala" on käännetty sanasta *'Elo−him',* joka on hepreassa monikkomuoto. Kolminaisuusopin kannattajat selittävät tämän viittaavan kolminaisuuteen. He selittävät myös 5. Mooseksen kirjan 6:4:n ilmaisevan kolminaisuuden jäsenten yhteyttä sanoessaan: "Herra, meidän Jumalamme [sanasta *'Elo−him'],* Herra on yksi."

Heprean kielessä tämä substantiivin monikkomuoto ilmaisee majesteettisuutta tai ylhäisyyttä. (Ks. *Otavan iso tietosanakirja* (1961) 2. osa, palsta 765; myös *New Catholic Encyclopedia,* 1967, V osa, s. 287.) Se ei välitä lainkaan ajatusta jumaluudessa olevien persoonien lukuisuudesta. Samoin, kun Tuomarien kirjan 16: 23:ssa puhutaan väärästä jumalasta Daagonista, käytetään yhtä arvonimen *'elo−him'* muotoa; siihen liittyvä verbi on kuitenkin yksikössä, mikä ilmaisee, että kysymyksessä on vain yksi jumala. 1. Mooseksen kirjan 42:30:ssä *(UM)* Joosefia sanotaan Egyptin "herraksi" *('ado−ne',* ylhäisyyttä ilmaiseva monikkomuoto).

Kreikan kielessä ei ole "majesteettisuutta tai ylhäisyyttä ilmaisevaa monikkomuotoa". Siksi *LXX:n* kääntäjät käyttivät 1. Mooseksen kirjan l:l:ssä sanan *'Elo−him'* vastineena ilmausta *ho The−os'* (Jumala, yksikkömuoto). Markuksen 12:29 käyttää samoin kreikkalaista yksikkömuotoa *ho The−os'* esittäessään Jeesuksen vastauksen, jossa hän lainaa 5. Mooseksen kirjan 6:4:ää.

5. Mooseksen kirjan 6:4:ssä heprealainen teksti sisältää tetra−grammin kahdesti, ja siksi se kuuluu täsmällisemmin: "Jumalamme Jehova on yksi Jehova." *(UM)* Israelin kansa, jolle nämä sanatesitettiin, ei uskonut kolminaisuuteen. Babylonialaiset ja egyptiläiset palvoivat jumalten kolminaisuuksia, mutta Israelille tehtiin selväksi, että Jehova on erilainen.

Raamatunkohtia joista voisi tulla useampaan kuin yhteen johtopäätökseen sen mukaan, mitä raamatunkäännöstä käyttää

Jos jae voidaan kieliopillisesti kääntää useammalla kuin yhdellä tavalla, niin mikä on oikea käännös? Se joka on sopusoinnussa muun Raamatun kanssa. Jos joku jättää huomioon ottamatta muut Raamatun osat ja rakentaa uskonsa jonkin tietyn j äkeen suosikkikäännöksensä varaan, niin hänen käsityksensä ei todellisuudessa heijasta Jumalan sanaa vaan hänen omia ajatuksiaan ja kenties jonkun toisen epätäydellisen ihmisen ajatuksia.

Johannes 1:1, 2:

KR sanoo: "Alussa oli Sana, ja Sana oli Jumalan tykönä, ja Sana oli Jumala. Hän oli alussa Jumalan tykönä." *(UTN, EU ja VKR* ilmaisevat saman ajatuksen.) Mutta *UM* sanoo: "Alussa oli Sana, ja Sana oli Jumalan luona, ja Sana oli jumala. Tämä oli alussa Jumalan luona."

Kumpi Johanneksen 1:1, 2:n käännös on sopusoinnussa tekstiyhteyden kanssa? Johanneksen 1:18 sanoo: "Ei kukaan ole Jumalaa milloinkaan nähnyt." 14. jae sanoo selvästi, että "Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme, ja me katselimme hänen kirkkauttansa". Myös 1. ja 2. jae sanovat, että hän oli alussa "Jumalan *tykönä".* Voiko joku olla jonkun *tykönä* ja samalla *olla* itse tuo persoona? Johanneksen 17:3:ssa

Jeesus sanoi Isästään, että hän 'yksin on totinen Jumala'; "jumalana" Jeesus siis pelkästään heijastaa Isänsä jumalallisia ominaisuuksia. − Hepr. 1:3.

Onko käännös "jumala" kreikan kieliopin sääntöjen mukainen? Jotkut hakuteokset väittävät ponnekkaasti, että tuo kreikankielinen kohta täytyy kääntää "Sana oli Jumala". Mutta kaikki eivät ole siitä samaa mieltä. Raamatunkääntäjä William Barclay sanoo: "Kreikankielisten substantiivien edessä on, erityisistä syistä johtuvia poikkeuksia lukuun ottamatta, yleensä aina määräinen artikkeli, ja tässä kohdassa voimme heti havaita, että *Jumalaa* vastaavan substantiivin *theos* edessä ei ole määräistä artikkelia. Kun kreikankielisen substantiivin edessä ei ole artikkelia, se ilmaisee pikemminkin, millainen kohde on, kuin kertoo, mikä tai kuka kohde on; se on luonteeltaan ennemmin adjektiivinen kuin substantiivinen. − − Jos Johannes olisi sanonut *ho theos en ho logos* käyttäen määräistä artikkelia molempien substantiivien edessä, niin hän olisi selvästi ilmaissut *logoksen* olevan Jumala, mutta koska hän ei pane *theos−sanan* eteen määräistä artikkelia, siitä tulee pikemminkin kuvaileva ilmaus ja enemmän adjektiivi−nen kuin substantiivinen. Näin ollen sen käännös olisi hiukan kömpelösti esitettynä: 'Sana oli samaa luokkaa kuin Jumala, kuului samalle olemisen tasolle kuin Jumala.' −− Johannes ei tässä sano, että Sana on Jumala. Hyvin yksinkertaisesti ilmaistuna hän ei sano, että Jeesus oli Jumala." − *Many Witnesses, One Lord* (Grand Rapids, Michigan, USA, vuoden 1973 uusintapainos) s. 23, 24.

Jesuiitta John J. McKenzie sanoo: "Joh. 1:1 tulisi täsmällisesti kääntää 'sana oli Jumalan [= Isän] luona, ja sana oli jumalallinen olento'. " − *Dictionary of the Bible* (hakasulkeet ovat hänen; julkaistu ja painettu virallisella luvalla) (New York 1965) s. 317.

Edellä olevan mukaisesti *A T* kääntää: "Sana oli jumalallinen"; *Mo:* "Logos oli jumalallinen"; *NTIV:* "sana oli jumala". Ludwig Thimme esittää tämän kohdan saksalaisessa käännöksessään näin: "Ja Sana oli laadultaan jumala *[Gott von Art]."* Sanan (josta tuli Jeesus Kristus) nimittäminen "jumalaksi" on sopusoinnussa sen kanssa, miten tätä sanaa käytetään muualla Raamatussa. Esimerkiksi Psalmissa 82:1−6 Israelin ihmistuomareita sanottiin "jumaliksi" (hepr. *'elo−him';* kreik. *the−oi'* Johanneksen 10: 34:ssä), koska he olivat Jehovan edustajia ja heidän oli määrä puhua hänen lakiaan.

Ks. myös *UM:n* liite, vuoden 1984 viitelaitos (engl.), s. 1579.

Johannes 8:58:

Kohta kuuluu *VKR:n* mukaan: "Jeesus sanoi heille: totisesti, totisesti minä sanon teille, ennenkuin Aabraham olikaan, olen minä [kreik. *e−go' ei−mi']." EU:n* alaviitteessä mainitaan: " 'Minä olen' on heprean kielessä yksi Jumalan nimistä." *Sa* ja jotkin muut erikieliset käännökset käyttävät tässä jopa isoja kirjaimia antaakseen ymmärtää, että kysymys on arvonimestä. Siten ne pyrkivät liittämään tämän ilmauksen 2. Mooseksen kirjan 3:14:ään, jossa joidenkin käännösten mukaan Jumala käyttää itsestään arvonimeä "Minä olen". *UM* sanoo kuitenkin Johanneksen 8:58:n loppuosassa: "Ennen kuin Aabraham syntyi, olen minä ollut." (Saman ajatuksen esittävät *KR* ja *UTN.)*

Mikä käännös on sopusoinnussa tekstiyhteyden kanssa? Juutalaisten (57. jakeessa) esittämä kysymys, johon Jeesus vastasi, koski hänen ikäänsä eikä sitä, kuka hän on, ja siksi myös Jeesuksen vastaus koski johdonmukaisesti hänen ikäänsä, hänen olemassaolonsa pituutta. On kiinnostavaa, ettei ilmausta *e−go' ei−mi'* ole koskaan yritetty soveltaa pyhän hengen arvonimeksi.

A. T. Robertsonin *A Grammar of the Greek New Testament in the Light of Historical Research* sanoo: "Verbi *[ei−mi']-* - Joskus se predikaattina ilmaisee

olemassaoloa minkä tahansa muun verbin tavoin, esimerkiksi ilmaisussa*[e−go' ei−mi']* (Joh. 8:58)." − Nashville, Tennessee, USA, 1934, s. 394.

Ks. myös *UM:n* liite, vuoden 1984 viitelaitos (engl.), s. 1582, 1583.

Apostolien teot 20:28:

KR sanoo: "Ottakaa siis itsestänne vaari ja kaikesta laumasta, johon Pyhä Henki on teidät pannut kaitsijoiksi, paimentamaan Herran seurakuntaa, jonka hän omalla verellänsä on itselleen ansainnut." (Ks. myös *VKR.)* Kuitenkin *UM* kääntää tämän jakeen loppuosan: "omansa verellä". *(UTN* kääntää: "oman Poikansa kuoleman kautta" ja *EU:* "jonka hintana oli Jumalalle hänen oman Poikansa henki".)

Mitkä käännökset ovat sopusoinnussa Johanneksen 1. kirjeen l:7:n kanssa, jossa sanotaan: "Jeesuksen Kristuksen, hänen [Jumalan] Poikansa, veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä"? (Ks. myös Ilm. 1:4−6.) Lähettikö Jumala ainosyntyisen Poikansa, kuten sanotaan Johanneksen 3:16:ssa, vai tuliko hän itse ihmiseksi, niin että me voisimme saada elämän? Jumalan verta ei vuodatettu, vaan hänen Poikansa veri.

Ks. myös *UM:n* liite, vuoden 1984 viitelaitos (engl.), s. 1580.

Roomalaisille 9:5:

KR sanoo: "Heidän ovat isät, ja heistä on Kristus lihan puolesta, hän, joka on yli kaiken, Jumala, ylistetty iankaikkisesti, amen!" *(UTN, EU* ja *VKR* esittävät samanlaisen ajatuksen.) *UM* esittää kuitenkin jakeen loppuosan seuraavasti: "joista Kristus polveutui lihan mukaan: Jumala, joka on yli kaiken, olkoon siunattu ikuisesti. Aamen." *(RS, NE, TEV, NAB* ja *Mo* käyttävät kaikki samanlaista sanamuotoa kuin *UM.)*

Sanooko tämä jae, että Kristus on "yli kaiken" ja että hän siksi on Jumala? Vai puhuuko se Jumalasta ja Kristuksesta eri yksilöinä ja sanooko se, että Jumala on "yli kaiken"? Kumpi Roomalaiskirjeen 9:5:n käännös on sopusoinnussa Roomalaiskirjeen 15:5, 6:n kanssa, joka tekee ensin eron Jumalan ja Kristuksen Jeesuksen välillä ja sitten kehottaa lukijaa 'kirkastamaan Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumalaa ja Isää'? (Ks. myös 2. Kor. 1:3 ja Ef. 1:3.) Huomaa, mitä Roomalaiskirjeen 9. luku sanoo seuraavaksi. Jakeet 6−13 osoittavat, ettei Jumalan tarkoituksen toteutuminen riipu lihan mukaan saatavasta perinnöstä, vaan *Jumalan* tahdosta. Jakeet 14−18 viittaavat Jumalan faraolle esittämään sanomaan, joka on merkitty muistiin 2. Mooseksen kirjan 9:16:een, sen tosiasian korostamiseksi, että *Jumala* on yli kaiken. Jakeissa 19−24 *Jumalan* ylimmyyttä valaistaan edelleen vertauksella savenvalajasta ja saviastioista, joita savenvalaja tekee. Kuinka sopiva onkaan siis jakeessa *5* oleva lausunto: "Jumala, joka on yli kaiken, olkoon siunattu ikuisesti. Aamen"! − *UM.*

Theologische Begriffslexikon zum Neuen Testament sanoo: "Room. 9:4 [so. jakeet 4 ja5] on kiistanalainen. - Olisi helppoa ja kielellisestikin täysin mahdollista soveltaa tämä ilmaus Kristukseen. Mutta silloinkaan ei voida ehdottomasti sanoa, että Kristus olisi sama kuin Jumala, vaan ainoastaan, että hän on olemukseltaan Jumalan kaltainen, sillä sana fteög *[theos]* on ilman artikkelia. − − hyvin todennäköinen [selitys] on se, että tässä on kyse Jumalalle osoitetusta ylistyksestä." − (Wuppertal, Saksan liittotasavalta, 1977) I osa, s. 606.

Ks. myös *UM:n* liite, vuoden 1984 viitelaitos (engl.), s. 1580, 1581.

Filippiläisille 2:5, 6:

Kohta kuuluu *KJ:n* mukaan: "Olkoon teissä tämä mieli, joka oli myös Kristuksessa Jeesuksessa: joka ei Jumalan muodossa ollessaan pitänyt ryöstönä Jumalan vertaisena olemista." *(EU* kuuluu: "Vaikka hän oli Jumala, hän ei vaatinut omia oikeuksiaan, jotka olisivat hänelle kuuluneet.") *UM* esittää kuitenkin tämän kohdan loppuosan seuraavasti: "joka, vaikka hän oli olemassa Jumalan muodossa, ei harkinnut lainkaan anastusta [kreik. *har−pag−mon'],* nimittäin sitä, että hänen tulisi olla Jumalan vertainen". *(KR, VKR* ja *UTN* esittävät saman ajatuksen.)

Mikä ajatus on sopusoinnussa tekstiyhteyden kanssa? 5. jae neuvoo kristittyjä jäljittelemään Kristusta tässä käsiteltävässä asiassa. Voitaisiinko heitä kehottaa pitämään "Jumalan vertaisena olemista" oikeutenaan eikä "ryöstönä"? Ei varmastikaan! He voivat kuitenkin jäljitellä häntä, joka "ei harkinnut lainkaan anastusta, nimittäin sitä, että hänen tulisi olla Jumalan vertainen". *(UM)* (Vrt. 1. Moos. 3:5.) Tämä käännös on myös sopusoinnussa sen kanssa, mitä Jeesus Kristus itse sanoi: "Isä on minua suurempi." − Joh. 14:28.

The Expositofs Greek Testament sanoo: "Me emme voi löytää ainoatakaan kohtaa, jossa sanalla *[har−pa'zo]* tai millään sen johdannaisella *[har−pag−mon'* mukaan luettuna] on merkitys 'pitää hallussaan' tai 'säilyttää'. Sen merkitys näyttää poikkeuksetta olevan *'anastaa', 'kaapata väkisin'.* Ei ole siksi luvallista liukua sanan oikeasta merkityksestä 'koettaa anastaa' toiseen, joka on täysin erilainen: 'pitää lujasti kiinni'." − (Grand Rapids, Michigan, USA, 1967) toim. W. Robertson Nicoll, III osa, s. 436, 437.

Kolossalaisille 2:9:

KR sanoo: "Hänessä [Kristuksessa] asuu jumaluuden [kreik. *the−o'te−tos]* koko täyteys ruumiillisesti." *(UTN* esittää samanlaisen ajatuksen, mutta *EU* käyttää "jumaluuden" asemesta sanoja "Jumalan koko olemus".) *UM* kääntää sen kuitenkin seuraavasti: "Hänessä asuu jumalallisen ominaisuuden koko täyteys ruumiillisesti." (/irkäyttää "jumaluuden" sijasta sanoja "Jumalan luonto". Vrt. 2. Piet. 1:4.)

On myönnettävä, etteivät kaikki tulkitse Kolossalaiskirjeen 2:9:ää samalla tavoin. Mutta mikä on sopusoinnussa kolossalai−sille osoitetun henkeytetyn kirjeen muun osan kanssa? Oliko Kristuksella itsessään jotakin, mikä kuuluu hänelle siksi, että hän on Jumala, kolminaisuuden osa? Vai onko hänessä asuva "täyteys" jotakin, minkä hän sai siksi, että joku toinen päätti niin? Kolossalaiskirjeen 1:19 *(KR)* sanoo, että kaikki täyteys asui Kristuksessa, koska "Jumala näki hyväksi" tämän asiaintilan. *UTN* sanoo, että se oli Jumalan oma "päätös".

Tarkastele Kolossalaiskirjeen 2:9:n välitöntä tekstiyhteyttä: Jakeessa 8 lukijoita varoitetaan joutumasta niiden harhaanjohtamik−si, j otka kannattavat filosofiaa j a ihmisten perinteitä. Heille kerrotaan myös, että Kristuksessa "kaikki viisauden ja tiedon aarteet ovat kätkettyinä", ja heitä kehotetaan 'vaeltamaan hänessä' ja ole maan "juurtuneina häneen ja hänessä rakentuen ja uskossa vahvistuen". (Jakeet 3, 6, 7) Ei ihmisfilosofian alkuunpanijoissa eikä opettajissa vaan hänessä asuu arvokas "täyteys". Sanoiko apostoli Paavali siinä, että Kristuksella ollut "täyteys" teki Kristuksesta itse Jumalan? Ei Kolossalaiskirjeen 3:l:n mukaan, jossa Kristuksen sanotaan istuvan "Jumalan oikealla puolella". − Ks. *KR, UTN.* Liddellin ja Scottin *Greek−English Lexicon* osoittaa, että *the−o'tes* (nominatiivimuoto, josta *the−o'te−tos* on johdettu) merkitsee "jumaluutta, jumalallista luontoa". (Oxford 1968, s. 792) Se, että Jeesus on tosiaan "jumaluus" tai "jumalallista luontoa", ei tee hänestä Jumalan Poikana samanvertaista ja yhtä iankaikkista kuin Isä, enempää kuin kaikkien ihmisten "ihmisyys" ja "inhimillinen luonto" tekee heistä kaikista samanvertaisia tai samanikäisiä.

Tiitukselle 2:13:

Kohta kuuluu *UTN:n* mukaan: "Odottaen ja toivoen sitä autuuden päivää, jolloin suuren Jumalamme ja Pelastajamme Jeesuksen Kristuksen kirkkaus ilmestyy." Mutta *UM* kuuluu: "Odottaessamme onnellista toivoa ja suuren Jumalan ja Pelastajamme Kristuksen Jeesuksen kirkkauden ilmeiseksi tuloa." *(KR* ja *VKR* esittävät saman ajatuksen.)

Kumpi käännös on sopusoinnussa Tiituksen l:4:n *(UTN)* kanssa, joka puhuu "Isästä Jumalasta ja Herrastamme ja Pelastajastamme Jeesuksesta Kristuksesta"? Vaikka Raamattu sanoo myös Jumalan olevan Pelastaja, tämä raamatunkohta tekee selvän eron hänen ja Kristuksen Jeesuksen välillä, jonka välityksellä Jumala antaa pelastuksen.

Jotkut väittävät Tituksen 2:13:n osoittavan, että Kristus on sekä Jumala että Pelastaja. On kiinnostavaa, että vaikka *RS, NE* ja *JB* kääntävät Tituksen 2:13:n tavalla, jonka lauserakenne voidaan ymmärtää myös tällä tavoin, ne eivät noudata samaa sääntöä 2. Tessalonikalaiskirjeen l:12:n käännöksessään. Henry Alford sanoo: "Haluaisin huomauttaa, että [käännös, joka tekee selvästi eron Jumalan ja Kristuksen välillä Tituksen 2:13:ssa] täyttää kaikki tuon lauseen kieliopilliset vaatimukset: se on sekä rakenteellisesti että asiayhteyden huomioon ottaen perustellumpi ja paremmin sopusoinnussa apostolin kirjoitustavan kanssa." − *The Greek Testament* (Boston, USA,1877) III osa, s. 421.

Ks. myös *UM:n* liite, vuoden 1984 viitelaitos (engl.), s. 1581, 1582.

Heprealaisille 1:8:

KR sanoo: "Mutta Pojasta: 'Jumala, sinun valtaistuimesi pysyy aina ja iankaikkisesti.' " (£/77Vja *EU* kääntävät vastaavalla tavalla.) Mutta *UM* sanoo: "Mutta Pojasta: 'Jumala on sinun valtaistuimesi ikuisesti.' " *(AT, MojaBy* esittävät saman ajatuksen.)

Kumpi käännös on sopusoinnussa tekstiyhteyden kanssa? Edellisissä jakeissa sanotaan, että *Jumala* puhuu, ei että hänelle puhutaan; ja seuraava jae käyttää ilmausta "Jumala, sinun Jumalasi", osoittaen, että puhuteltava ei ole Korkein Jumala, vaan tuon Jumalan palvoja. Heprealaiskirjeen 1:8 lainaa Psalmia 45:7, jossa alkujaan puhuttiin Israelin ihmiskuninkaalle. Ilmeisesti se, joka kirjoitti tämän psalmin Raamattuun, ei ajatellut, että tämä ihmiskuningas oli Kaikkivaltias Jumala. Sen sijaan Psalmi 45:7 kuuluu *UM:n* mukaan: "Jumala on sinun valtaistuimesi." *(PN* sanoo: "Sinun valtaistuimesi on kuin Jumalan." *JP:* "Jumalan antama valtaistuimesi.") Salomon, joka mahdollisesti oli alun perin Psalmissa 45 puhuteltu kuningas, sanottiin istuvan "Jehovan valtaistuimella". (1. Aikak. 29:23, *UM)* Sopusoinnussa sen tosiasian kanssa, että Jumala on tuo "valtaistuin" eli Kristuksen kuninkuuden Lähde ja Ylläpitäjä, Danielin 7:13, 14 ja Luukkaan 1:32 osoittavat, että Jumala antaa tuon vallan hänelle.

Heprealaiskirjeen 1:8,9 lainaa Psalmia 45:7, 8, josta raamatun−oppinut B. F. Westcott sanoo: "Lxx:n perusteella tämä kohta voidaan kääntää kahdella tavalla: *[ho the−os']* voidaan ymmärtää molemmissa tapauksissa vokatiiviksi [puhuttelumuodoksi] *(Sinun valtaistuimesi, oi Jumala, sen tähden, oi Jumala, sinun Jumalasi − −)* tai se voidaan ymmärtää subjektiksi (tai predikatiiviksi) ensimmäisessä tapauksessa*(Jumala on sinun valtaistuimesi* tai: *Si−nun valtaistuimesi on Jumala − −)* ja sanojen *[ho the−os' sou]* appositioksi jälkimmäisessä tapauksessa *(Sen tähden Jumala, niin, sinun Jumalasi* −−).−− On tuskin mahdollista, että alkuperäisessä tekstissä kuninkaasta olisi käytetty sanaa *['Elo−him'].* Näyttää siksi epätodennäköiseltä, että *[ho the−os']* olisi Lxx:ssä puhuttelusana. Kaiken kaikkiaan

vaikuttaa siis siltä, että lauseen ensimmäinen osa on parasta kääntää sanoilla: *Jumala on sinun valtaistuimesi* (tai: *Valtaistuimesi on Jumala),* toisin sanoen: 'Valtaistuimesi perustana on Jumala, j ärkkymätön Kallio.' *"−The Epistle to the Hebretvs* (Lontoo 1889) s. 25, 26.

1. Johannes 5:7, 8:

VKR sanoo: "Sillä kolme owat, jotka todistavvat taiwaassa: Isä, Sana ja Pyhä Henki, ja ne kolme yksi owat. Ja kolme owat, jotka todistavvat maan päällä; Henki ja wesi ja weri, ja ne kolme yhdessä owat." *UM* ei kuitenkaan sisällytä jakeisiin sanoja "tai−\vaassa: Isä, Sana ja Pyhä Henki, ja ne kolme yksi owat. Ja kolme owat, jotka todistavvat maan päällä." (Myös *KR*, *UTN* ja *EU* jättävät pois tämän kolminaisuuskohdan.)

Eräässä Uuden testamentin selitysteoksessa todetaan tästä kohdasta: "Näihin jakeisiin (5:7−8) ilmestyi länsimailla 4. vuosisadan lopulla latinalainen tekstilisäys, ns. *commaJohanneum−−*. Myöhemmin lisäys joutui muutamiin nuorimpiin kreikkalaisiinkin käsikirjoituksiin -ja Erasmuksen julkaisuun sekä Lutherin kuoltua saks. Raamattuun. Textus receptuksen mukaisesti se on myös ollut kaikissa vanhoissa raamatunsuomennoksissa, kunnes uusi KR, joka nojautuu kriitillisiin teksteihin, jätti sen pois. −−Lisäyksen on synnyttänyt kolmiluvun herättämä teologinen halu kolminaisuusopin esiinvetämiseen." − Aarre Lauha, *Katoliset kirjeet* (Suomalainen Uuden testamentin selitys, XI osa) (Helsinki 1956) s. 116.

Ks. myös *UM:n* liite, vuoden 1984 viitelaitos (engl.), s. 1580.

Muita raamatunkohtia, joiden kolminaisuusopin kannattajat sanovat sisältävän heidän oppinsa piirteitä

Huomaa, että ensimmäinen näistä kohdista viittaa vain Poikaan; toinen viittaa sekä Isään että Poikaan; kumpikaan ei viittaa sekä Isään, Poikaan että Pyhään Henkeen eikä sano, että ne muodostavat yhden Jumalan.

Johannes 2:19−22:

Tarkoittiko Jeesus sillä, mitä hän tässä sanoi, että hän herättäisi itsensä kuolleista? Merkitseekö se sitä, että Jeesus on Jumala, koska Apostolien tekojen 2:32 sanoo: "Tämän Jeesuksen on Jumala herättänyt"? Ei suinkaan. Tämä näkemys olisi ristiriidassa Galatalaiskirjeen l:l:n kanssa, joka sanoo*Isän,* ei Pojan, herättäneen Jeesuksen kuolleista. Luukkaan 8:48 *(UTN)* osoittaa Jeesuksen käyttäneen samanlaista ilmaisutapaa sanoessaan eräälle naiselle: "Uskosi on sinut parantanut." Paransiko nainen itse itsensä? Ei, vaan Jumalalta Kristuksen välityksellä tullut voima paransi hänet, *koska* hän usKol. (Luuk. 8:46; Apt. 10:38) Osoittamalla ihmisenä täydellistä tottelevaisuutta Jeesus hankki samoin moraalisen perusteen, jonka vuoksi Isä saattoi herättää hänet kuolleista ja siten tunnustaa Jeesuksen olevan hänen Poikansa. Jeesuksen uskollisen elämänvaelluksen vuoksi oli sopivaa sanoa, että Jeesus itse sai aikaan ylösnousemuksensa.

A. T. Robertson sanoo: "Palauta mieleesi [Johanneksen] 2:19, jossa Jeesus sanoi: 'Ja kolmessa päivässä minä pystytän sen.' Hän ei tarkoittanut, että hän herättää itsensä kuolleista Isästä riippumattomana toimivana olentona (Room. 8:11)." − *Word Pictures in the New Testament* (New York 1932) V osa, s. 183.

Johannes 10:30:

Tarkoittiko Jeesus sanoessaan: "Minä ja Isä olemme yhtä", että he olisivat tasa−arvoisia? Jotkut kolminaisuusopin kannattajat sanovat, että hän tarkoitti sitä. Mutta Johanneksen 17:21, 22:ssa *(KR)* Jeesus rukoili seuraajistaan: "Että he kaikki olisivat yhtä", ja hän lisäsi: "että he olisivat yhtä, niinkuin me olemme yhtä". Hän käytti sanaa "yhtä" vastaavaa samaa kreikkalaista sanaa *(hen)* kaikissa näissä tapauksissa. Ilmeisestikään kaikki Jeesuksen opetuslapset eivät tule kolminaisuuden osaksi. Mutta heillä on sama tarkoitus kuin Isällä ja Pojalla, he ovat osallisia samanlaiseen ykseyteen, joka vallitsee Jumalan ja Kristuksen välillä.

Millaiseen asemaan kolminaisuuteen uskominen saattaa siitä kiinni pitävät?

Se saattaa heidät hyvin vaaralliseen asemaan. Kiistattomat todisteet osoittavat, ettei kolminaisuusoppia ole Raamatussa, eikä se ole sopusoinnussa sen kanssa, mitä Raamattu opettaa. (Ks. edellisiä sivuja.) Se esittää tosi Jumalan törkeän väärin. Kuitenkin Jeesus Kristus sanoi: "Tulee aika ja on jo, jolloin totiset rukoilijat rukoilevat Isää hengessä ja totuudessa; sillä senkaltaisia rukoilijoita myös Isä tahtoo. Jumala on Henki; j a j otka häntä rukoilevat, niiden tulee rukoilla hengessä j a totuudessa." (Joh. 4:23,24, *KR)* Jeesus teki siten selväksi, että ne, jotka eivät rukoile 'totuudessa', sopusoinnussa Jumalan omassa sanassa esitetyn totuuden kanssa, eivät ole "totisia rukoilijoita" ("tosi palvojia", *UM).* Jeesus sanoi ensimmäisen vuosisadan juutalaisille uskonnollisille johtajille: "Te olette tehneet Jumalan sanan tyhjäksi perinnäissääntönne tähden. Te ulkokullatut, oikein teistä Esaias ennusti: 'Tämä kansa kunnioittaa minua huulillaan, mutta heidän sydämensä on minusta kaukana; mutta turhaan he palvelevat minua opettaen oppeja, jotka ovat ihmiskäskyjä.' " (Matt. 15:6−9, *KR)* Tämä soveltuu yhtä suuressa määrin niihin, jotka nykyään kristikunnassa edistävät ihmisten perinteitä mieluummin kuin Raamatun selviä totuuksia.

Kolminaisuusopin opettajat sanovat usein, että se on "salaisuus". Ilmeisesti Jeesuksella ei ollut mielessään sellainen kolmiyhteinen Jumala, kun hän sanoi: "Me kumarramme sitä, minkä me tunnemme. " (Joh. 4:22, *KR)* Tunnetko sinä tosiaan Jumalan, jota palvot?

Meidän jokaisen edessä on vakavia kysymyksiä: Rakastammeko vilpittömästi totuutta? Haluammeko tosiaan olla hyväksytyssä suhteessa Jumalaan? Kaikki eivät rakasta aidosti totuutta. Monet ovat asettaneet sukulaistensa ja ystäviensä hyväksynnän totuuden ja Jumalan rakastamisen edelle. (2. Tess. 2:9−12; Joh. 5: 39−44) Mutta Jeesus sanoi taivaalliselle Isälleen esittämässään hartaassa rukouksessa: "Tämä merkitsee ikuista elämää, että he hankkivat sinun tuntemustasi, ainoan tosi Jumalan, ja hänen tuntemustaan, jonka olet lähettänyt, Jeesuksen Kristuksen." (Joh. 17:3, *UM)* Ja Psalmi 144:15 sanoo totuudenmukaisesti: "Onnellinen on se kansa, jonka Jumala on Jehova!" −*UM.*

Joku voi sanoa:

'Uskotteko kolmiyhteiseen Jumalaan?'

Voisit vastata: 'Tuo uskomus on meidän aikanamme hyvin yleinen. Mutta oletteko tiennyt, että Jeesus ja hänen opetuslapsensa eivät opettaneet sitä? Siksi me palvomme häntä, jota Jeesus kehotti palvomaan.' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Jeesus opetti, että suurin käsky on tämä . . . (Mark. 12:28−30).' 2) 'Jeesus ei koskaan väittänyt olevansa Jumalan vertainen. Hän sanoi . . . (Joh. 14:28).' 3) 'Mistä sitten kolminaisuusoppi on peräisin? Huomatkaapa, mitä tunnetut tietosanakirjat sanovat siitä. (Ks. s. 164, 165.)'

Tai voisit sanoa: 'Ei, en usko. On nimittäin olemassa monia raamatunkohtia, joita en ole millään onnistunut saamaan sopusointuun tuon uskomuksen kanssa, esimerkiksi. . . (Matt. 24:36) Kenties voisitte selittää sen minulle.' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Jos Poika on tasa−arvoinen Isän kanssa, niin miten Isä tietää asioita, joita Poika ei tiedä?' Jos he vastaavat, että tämä koski vain Jeesuksen inhimillistä luontoa, niin kysy: − 2) 'Mutta miksi pyhä henkikään ei tiennyt?' (Jos henkilö osoittaa vilpitöntä kiinnostusta totuuteen, osoita hänelle, mitä Raamattu sanoo Jumalasta. (Ps. 83:19, "Herra" = "Jehova", *UM;* Joh. 4:23, 24)

Yksi mahdollisuus: 'Me uskomme Jeesukseen Kristukseen, mutta emme kolmiyhteiseen Jumalaan. Se johtuu siitä, että me uskomme Kristuksesta samoin kuin apostoli Pietari. Huomatkaa mitä hän sanoi . . . (Matt. 16:15−17).'

Lisäehdotus: 'Olen huomannut, etteivät kaikki tarkoita samaa puhuessaan kolminaisuudesta. Ehkä voisin vastata kysymykseenne paremmin, jos tietäisin, mitä te tarkoitatte kolminaisuudella.' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 'Oli kiinnostavaa kuulla selityksenne. Uskon kuitenkin vain sen, mitä Raamattu opettaa. Oletteko koskaan nähnyt Raamatussa sanaa "kolmiyhteinen" tai "kolminaisuus"? . . . (Viittaa Raamattusi hakemistoon.) Mutta puhutaanko Raamatussa Kristuksesta? . . . Kyllä, j a häneen me uskomme. Huomatkaapa, että tässä hakemistossa viitataan hakusanan "Kristus" alla muun muassa Matteuksen 16:16:een. (Lue se.) Tähän minä uskon.'

Tai voisit vastata (Jos henkilö vetoaa erityisesti Johanneksen l:l:een): 'Tunnen tuon j äkeen. Joissakin raamatunkäännöksissä sanotaan, että Jeesus on "Jumala" isolla alkukirjaimella ja toisissa "jumala" pienellä alkukirjaimella. Mistähän se johtuu?' 1) 'Voisikohan se johtua siitä, että seuraavassa jakeessa sanotaan hänen olleen "Jumalan *luona"?' 2)* 'Saattaisiko se johtua myös siitä, niitä sanotaan täällä Johanneksen l:18:ssa?' 3) 'Oletteko koskaan miettinyt, palvooko Jeesus itse ketään Jumalana? (Joh. 20:17)'

'Uskotteko Kristuksen jumaluuteen?'

Voisit vastata: 'Varmasti uskon. Mutta kenties minulla ei ole mielessä sama kuin teillä puhuessanne "Kristuksen jumaluudesta".' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Miksi sanon näin? Jesajan 9:5:ssä Jeesusta Kristusta sanotaan "Väkeväksi Jumalaksi", mutta vain hänen Isäänsä sanotaan Raamatussa koskaan *Kaikkivaltiaaksi* Jumalaksi.' 2) 'Ja huomatkaa, että Johanneksen 17:3:ssa Jeesus sanoi Isäänsä *"ainoaksi* tosi Jumalaksi". Jeesus siis enintään heijastaa tosi Jumalaa.' 3) 'Mitä meiltä vaaditaan miellyttääksemme Jumalaa? (Joh. 4:23, 24)'

Kristuksen paluu

Määritelmä: Ennen maan päältä lähtöään Jeesus Kristus lupasi, että hän palaisi takaisin. Jumalan valtakunnan yhteydessä sattuvat sykähdyttävät tapahtumat liittyvät tähän lupaukseen. On merkillepantavaa, että sanojen *tuleminen* ja *läsnäolo* välillä on ero. Vaikka siis jonkun persoonan tuleminen (joka liittyy hänen saapumiseensa tai paluuseensa) sattuu määrähetkellä, hänen läsnäolonsa voi sen jälkeen kestää v.uosien mittaisen ajan. Raamatussa käytetään myös kreikkalaista sanaa *er'kho−mai* ('tulla') siitä, että Jeesus kohdistaa huomionsa tärkeään tehtävään erityisenä aikana läsnäolonsa *kuluessa,* nimittäin työhönsä Jehovan tuomion toimeenpanijana Jumalan, Kaikkivaltiaan, suuren päivän sodassa.

Sattuvatko Kristuksen läsnäoloon liittyvät tapahtumat hyvin lyhyenä aikana vai vuosien kuluessa?

Matt. 24:37−39: "Niin kuin Nooan päivät olivat, niin on Ihmisen Pojan läsnäolo ["tulemus", *KR;* "läsnäolo", *ED;* kreik. *pa−rou−si'a]* oleva. Sillä niin kuin ihmiset olivat noina päivinä ennen vedenpaisumusta: söivät ja joivat, miehet menivät naimisiin ja naisia naitettiin aina siihen päivään saakka, jona Nooa meni arkkiin, eivätkä panneet merkille, ennen kuin vedenpaisumus tuli ja pyyhkäisi heidät kaikki pois, niin on Ihmisen Pojan läsnäolo oleva." (Tässä kuvaillut "Nooan päivien" tapahtumat sattuivat useiden vuosien kuluessa. Jeesus vertasi läsnäoloaan siihen, mitä tapahtui silloin.)

Matteuksen 24:37:ssä käytetään kreikkalaista sanaa *pa−rou−si'a.* Se merkitsee kirjaimellisesti 'vieressä olemista'. Rafael Gyllenbergin *Uuden Testamentin kreikkalais−suomalainen sanakirja* (Helsinki 1939) esittää *pa−rou−si'an* ensimmäiseksi merkitykseksi *"läsnäolon".* Tämän sanan merkitys ilmenee selvästi Fi−lippiläiskirjeen 2:12:sta, jossa Paavali asettaa läsnäolonsa *(pa−rou−si'a)* poissaolonsa *(a−pou−si'a)* vastakohdaksi. Toisaalta Matteuksen 24:30:ssa, jossa kerrotaan "Ihmisen Pojan *tulevan* taivaan pilvien päällä voimalla ja suurella kirkkaudella" Jehovan tuomion toimeenpanijana Harmagedonin sodassa, käytetään kreikkalaista sanaa *er−kho'me−non.* Jotkut kääntäjät kääntävät molemmat kreikkalaiset sanat 'tulemukseksi', mutta huolel lisemmat kääntäjät ilmaisevat näiden kahden sanan välisen eron.

Palaako Kristus ihmissilmille näkyvällä tavalla?

Joh. 14:19: "Vielä vähän aikaa, niin maailma ei enää minua näe, mutta te [Jeesuksen uskolliset apostolit] näette minut, koska minä elän ja te tulette elämään." (Jeesus oli luvannut apostoleilleen, että hän tulisi uudelleen ja ottaisi heidät olemaan kanssaan taivaassa. He voisivat nähdä hänet, koska he olisivat henki−luomuksia kuten hänkin. Mutta maailma ei enää näkisi häntä. Vrt. 1. Tim. 6:16.)

Apt. 13:34: "Hän [Jumala] herätti hänet [Jeesuksen] kuolleista − − [eikä] hänen ollut enää määrä palata turmeltumiseen." (Ihmisruumiit ovat luonnostaan turmeltuvia. Siksi 1. Korinttolaiskirjeen 15:42, 44 käyttää sanaa "turmeltuvuus" "aineellisen ruumiin" rinnakkaisilmauksena. Jeesuksella ei tule koskaan enää olemaan sellaista ruumista.)

Joh. 6:51: "Minä olen se elävä leipä, joka on tullut alas taivaasta; jos joku syö tätä leipää, hän tulee elämään ikuisesti; ja todellakin se leipä, jonka minä tulen antamaan, on minun lihani maailman elämän puolesta." (Koska Jeesus on antanut sen, hän ei ota sitä enää takaisin. Hän ei siten riistä täydellisen ihmiselämänsä uhrin hyötyä ihmiskunnalta.) Ks. myös pääaihetta "Ylöstempaaminen".

Mitä merkitsee se, että Jeesus tulee "samalla tavalla" kuin hän nousi taivaaseen?

Apt. 1:9−11: "Hänet kohotettiin heidän [Jeesuksen apostolien] nähtensä, ja pilvi vei hänet ylös heidän näkyvistään. Ja kun he katselivat kiinteästi taivaalle hänen mennessään, niin katso, kaksi miestä valkoisissa vaatteissa seisoi heidän vieressään, ja he sanoivat: 'Galilean miehet, miksi te seisotte katsomassa taivaalle? Tämä Jeesus, joka otettiin teidän luotanne ylös taivaaseen, tulee näin samalla tavalla kuin olette nähneet hänen taivaaseen menevän.' " (Huomaa, että tässä sanotaan "samalla tavalla", ei samassa ruumiissa. Millä "tavalla" hän nousi ylös? Kuten 9. jae osoittaa, hän katosi heidän näkyvistään ja vain hänen opetuslapsensa seurasivat hänen lähtöään. Maailma yleensä ei tiennyt, mitä tapahtui. Sama pitäisi paikkansa Kristuksen paluusta.)

Mitä tarkoitetaan sillä, että hän 'tulee pilvien päällä'ja että 'kaikki silmät näkevät hänet'?

Ilm. 1:7: "Katso! Hän tulee pilvien mukana, ja kaikki silmät tulevat näkemään hänet, ja ne jotka hänet lävistivät; ja kaikki maan sukukunnat tulevat lyömään itseään murheesta hänen takiaan." (Myös Matt. 24:30; Mark. 13:26; Luuk. 21:27)

Mitä "pilvet" ilmaisevat? Näkymättömyyttä. Kun lentokone on tiheässä pilvessä tai pilvien yläpuolella, niin vaikka maan päällä olevat ihmiset voivat ehkä kuulla moottorien jyrinän, he eivät yleensä voi nähdä lentokonetta. Jehova sanoi Moosekselle: "Minä tulen sinun tykösi paksussa pilvessä." Mooses ei nähnyt Jumalaa, mutta tuo pilvi viittasi Jehovan näkymättömään läsnäoloon. (2. Moos. 19:9; ks. myös 3. Moos. 16:2; 4. Moos. 11:25.) Jos Kristus ilmaantuisi näkyvänä taivaissa, "kaikki silmät" eivät ilmeisestikään näkisi häntä. Jos hän ilmaantuisi esimerkiksi Australian yläpuolella, häntä ei nähtäisi Euroopassa, Afrikassa eikä Amerikoissa, vai kuinka?

Missä mielessä 'kaikki silmät näkevät hänet'? He ymmärtävät maan päällä sattuvista tapahtumista, että hän on näkymättömänä läsnä. Myös Johanneksen 9:41 viittasi muuhun kuin kirjaimelliseen näkemiseen sanoessaan: "Jeesus sanoi heille [fariseuksille]: 'Jos olisitte sokeita, teillä ei olisi syntiä. Mutta nyt te sanotte: "Me näemme." Teidän syntinne pysyy.' " (Vrt. Room. 1:20.) Kristuksen paluun jälkeen jotkut ilmaisevat uskoa; he tunnistavat hänen läsnäolonsa tunnusmerkin. Toiset hylkäävät todisteet, mutta kun Kristus ryhtyy Jumalan käskystä toimimaan pahojen teloittajana, hekin ymmärtävät hänen voimansa ilmauksista, että tuo tuho tulee taivaasta eikä ihmisistä. He tietävät, mitä tapahtuu, koska heitä on varoitettu etukäteen. He 'lyövät itseään murheesta' sen vuoksi, mikä heitä kohtaa.

Keitä ovat "ne jotka hänet .lävistivät"? Kirjaimellisesti sen tekivät roomalaiset sotilaat silloin, kun Jeesus teloitettiin. Mutta he ovat kuolleet kauan sitten. Tämän täytyy siksi tarkoittaa ihmisiä, jotka samalla tavalla kohtelevat väärin eli 'lävistävät' Kristuksen tosi seuraajia "viimeisten päivien" aikana. − Matt. 25:40, 45.

Voidaanko tosiaan sanoa, että joku on 'tullut' tai että hän on 'läsnä', jos hän ei ole näkyvä?

Apostoli Paavali sanoi olevansa "ruumiillisesti tosin poissa mutta hengessä *läsnä"* Korinton seurakunnan luona. − 1. Kor. 5:3. Jehova sanoi 'astuvansa alas' sekoittamaan Baabelin tornin rakentajien kielen. (1. Moos. 11:7) Hän sanoi myös 'astuvansa alas' vapauttamaan Israelin Egyptin orjuudesta. Ja Jumala vakuutti Moosekselle: "Omat kasvoni kulkevat mukana" ja johdattavat Israelin Luvattuun maahan. (2. Moos. 3:8; 33:14, *UM)* Mutta kukaan ihminen ei koskaan nähnyt Jumalaa. − 2. Moos. 33:20; Joh. 1:18.

Mitkä tapahtumat yhdistetään Raamatussa Kristuksen läsnäoloon?

Dan. 7:13, 14: "Taivaan pilvissä tuli Ihmisen Pojan kaltainen [Jeesus Kristus]; ja hän saapui Vanhaikäisen [Jehova Jumalan] tykö, ja hänet saatettiin tämä eteen. Ja hänelle annettiin valta, kunnia ja valtakunta, ja kaikki kansat, kansakunnat ja kielet palvelivat häntä."

1. Tess. 4:15, 16: "Tämän sanomme teille Jehovan sanan perusteella, että me elossa olevat, jotka säilymme Herran läsnäoloon, emme millään tavoin tule edeltämään niitä, jotka ovat nukahtaneet kuolemaan, koska Herra itse laskeutuu taivaasta käskyhuudon, ylienkelin äänen ja Jumalan trumpetin kuuluessa, ja ne, jotka ovat kuolleita Kristuksen yhteydessä, nousevat ensin." (Ne, jotka tulevat hallitsemaan Kristuksen kanssa, herätettäisiin siis olemaan hänen kanssaan taivaassa − ensin ne, jotka ovat kuolleet menneinä vuosina, ja sitten ne, jotka kuolisivat Herran paluun jälkeen.)

Matt. 25:31−33: "Kun Ihmisen Poika saapuu kirkkaudessaan ja kaikki enkelit hänen kanssaan, silloin hän istuu loistoisalle valtaistuimelleen. Ja kaikki kansat kootaan hänen eteensä, ja hän erottaa ihmiset toisistaan niin kuin paimen erottaa lampaat vuohista. Ja hän asettaa lampaat oikealle puolelleen, mutta vuohet vasemmalle."

2. Tess. 1:7−9: "Teille ahdistusta kärsiville huojennusta meidän kanssamme Herran Jeesuksen ilmestymisessä joka tapahtuu tai−.vaasta hänen voimallisten enkeliensä kanssa liekehtivässä tulessa, kun hän tuottaa koston niille, jotka eivät tunne Jumalaa, ja niille, jotka eivät tottele Herraamme Jeesusta koskevaa hyvää uutista. Juuri nämä joutuvat kärsimään ikuisen tuhon rangaistustuomion pois Herran edestä j a hänen voimansa kirkkaudesta." Luuk. 23:42, 43: "Hän [myötätuntoinen pahantekijä joka oli pantu paaluun Jeesuksen vierelle] sanoi vielä: 'Jeesus, muista minua, kun pääset valtakuntaasi.' Ja hän sanoi hänelle: 'Totisesti minä sanon sinulle tänään: sinä tulet olemaan minun kanssani paratiisissa.' " (Jeesuksen hallitusvallan alaisuudessa koko maasta tulee paratiisi; Jumalan muistissa olevat kuolleet herätetään, ja heillä on tilaisuus nauttia täydellisestä elämästä maan päällä ikuisesti.)

Ks. myös pääaihetta "Viimeiset päivät".

Kuolema

Määritelmä: Kaikkien elintoimintojen päättyminen. Sen jälkeen kun hengitys, sydämenlyönnit ja aivotoiminta pysähtyvät, elinvoima lakkaa vähitellen toimimasta ruumiin soluissa. Kuolema on elämän vastakohta.

Loiko Jumala ihmisen kuolemaan?

Päinvastoin, Jehova varoitti Aadamia tottelemattomuudesta, joka johtaisi kuolemaan. (1. Moos. 2:17) Myöhemmin Jumala varoitti israelilaisia käytöksestä, joka johtaisi heidät jopa ennenaikaiseen kuolemaan. (Hes. 18:31) Aikanaan hän lähetti Poikansa kuolemaan ihmiskunnan puolesta, jotta tähän järjestelyyn uskovat voisivat nauttia ikuisesta elämästä. − Joh. 3:16, 36.

Psalmi 90:10 sanoo, että ihmisen tavallinen elinikä on 70 tai 80 vuotta. Tämä piti paikkansa silloin, kun Mooses kirjoitti sen, mutta tilanne ei ollut sellainen alusta saakka. (Vrt. 1. Moos. 5:3−32.) Heprealaiskirjeen 9:27 sanoo: "Ihmisille on varattu kuoleminen kerran kaikiksi ajoiksi." Tämäkin piti paikkansa sen kirjoitusaikaan. Mutta tilanne ei kuitenkaan ollut sellainen, ennen kuin Jumala langetti tuomion syntiselle Aadamille.

Miksi me vanhenemme ja kuolemme?

Jehova loi ensimmäiset ihmiset täydellisiksi, ja heidän odotteenaan oli elää ikuisesti. Heille annettiin tahdonvapaus. Tottelisivatko he Luojaansa rakkaudesta ja arvostuksesta kaikkea sitä kohtaan, mitä hän oli tehnyt heidän hyväkseen? He olivat täysin kykeneviä siihen. Jumala sanoi Aadamille: "Mutta hyvän− ja pa−hantiedon puusta älä syö, sillä sinä päivänä, jona sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalla kuoleman." Saatana käytti käärmettä puhetorvena ja houkutteli Eevan rikkomaan Jehovan käskyä. Aadam ei ojentanut vaimoaan, vaan söi hänen tavallaan tätä kiellettyä hedelmää. Jehova langetti sanansa mukaan kuolemantuomion Aadamille, mutta ennen kuin Jehova teloitti tuon syntisen avioparin, hän antoi sille armollisesti tilaisuuden hankkia lapsia. − 1. Moos. 2:17; 3:1−19; 5:3−5; vrt. 5. Moos. 32:4 ja Ilm. 12:9.

Room. 5:12, 17, 19: "Yhden ihmisen [Aadamin] kautta synti tuli maailmaan ja synnin kautta kuolema, ja näin kuolema levisi kaikkiin ihmisiin, koska he kaikki olivat syntiä tehneet − − yhden hairahduksesta kuolema hallitsi kuninkaana − − yhden ihmisen tottelemattomuuden kautta monet joutuivat syntisten asemaan."

1. Kor. 15:22: "Kaikki kuolevat Aadamissa." Ks. myös pääaihetta "Kohtalo".

Miksi pikkulapsia kuolee?

Ps. 51:7: "Minä olen synnissä syntynyt, ja äitini on minut synnissä siittänyt." (Ks. myös Job 14:4; 1. Moos. 8:21.)

Room. 3:23; 6:23: *"Kaikki* ovat tehneet syntiä ja ovat Jumalan kunniaa vailla − − synnin maksama palkka on kuolema."

Jumala ei "ota" lapsia vanhemmiltaan, kuten joillekuille on sanottu. Vaikka maapallo tuottaa runsaasti elintarvikkeita, niin itsekkäät poliittiset ja kaupalliset ainekset estävät usein sen jakamisen niille, jotka sitä eniten tarvitsevat, ja niin monet kuolevat aliravitsemukseen. Jotkut lapset, kuten aikuisetkin, kuolevat onnettomuuksissa. Mutta me kaikki olemme perineet synnin; me kaikki olemme epätäydellisiä. Me olemme syntyneet järjestelmään, jossa jokainen, niin hyvä kuin pahakin, lopulta kuolee. (Saarn. 9:5) Jehova 'ikävöitsee' kuitenkin sitä, että hän voi yhdistää jälleen lapset vanhempiinsa ylösnousemuksen välityksellä, ja hän on tehnyt rakkaudellisesti järjestelyt sitä varten. − Joh. 5:28, 29; Job 14:14, 15; vrt. Jer. 31:15, 16; Mark. 5:40−42.

Missä kuolleet ovat?

1. Moos. 3:19: "Otsasi hiessä sinun pitää syömän leipäsi, kunnes tulet maaksi jälleen, sillä siitä sinä olet otettu. Sillä maasta sinä olet, ja maaksi pitää sinun jälleen tuleman."

Saarn. 9:10: "Tee kaikki, mitä voimallasi tehdyksi saat, sillä ei ole tekoa, ei ajatusta, ei tietoa eikä viisautta tuonelassa ["seolis−sa", *UM;* "haudassa", *VKR, Väl, KJ;* "kuolleiden maailmassa", *TEV],* jonne olet menevä."

Millainen on kuolleiden tila?

Saarn. 9:5: "Elävät tietävät, että heidän on kuoltava, mutta kuolleet eivät tiedä mitään."

Ps. 146:4: "Kun hänen henkensä lähtee hänestä, niin hän tulee maaksi jälleen; sinä päivänä hänen hankkeensa ["ajatuksensa", *KJ,* "aivoituksensa", *Sa, VKR]* raukeavat tyhjiin."

Joh. 11:11−14: " 'Ystävämme Lasarus on vaipunut uneen, mutta minä menen sinne herättämään hänet unesta.' − − Jeesus sanoi heille silloin suoraan: 'Lasarus on kuollut.' " (Myös Ps. 13:4)

Jatkaako jokin osa ihmisestä elämää, kun ruumis kuolee?

Hes. 18:4: "Se sielu ["sielu", *VKR, UM, RS, NE, KJ;* "ihminen", *JB;* "persoona", *TEV],* joka syntiä tekee − sen on kuoltava."

Jes. 53:12: "Hän antoi sielunsa ["sielunsa", *Väl, UM, RS, KJ;* "elämänsä", *TEV;* "itsensä", *JB, NAB]* alttiiksi kuolemaan." (Vrt. Matt. 26:38.)

Ks. myös pääaiheita "Sielu" ja "Henki".

Kykenevätkö kuolleet millään tavalla auttamaan tai vahingoittamaan eläviä?

Saarn. 9:6: "Heidän rakkautensa, vihansa ja intohimonsa on jo aikoja mennyt, eikä heillä ole milloinkaan enää osaa missään, mitä tapahtuu auringon alla."

Jes. 26:14: "Kuolleet eivät virkoa eloon, vainajat eivät nouse."

Mitä on sanottava sellaisten ihmisten esittämistä tiedoista, jotka on elvytetty sen jälkeen, kun heidän on ilmoitettu kuolleen, ja jotka ovat puhuneet toisesta elämästä?

Yleensä kun ihminen lakkaa hengittämästä ja sydän pysähtyy, elinvoima alkaa vähitellen ehtyä ruumiin soluista vasta useiden minuuttien kuluttua. Jos ruumiinlämpö on hyvin alhainen, tuo tapahtumasarja viivästyy ehkä useita tunteja. Tästä syystä on joskus mahdollista elvyttää ihminen sydänhieronnan ja tekohengityksen avulla. Heidän sanotaan olleen "kliinisesti kuolleita", mutta heidän elimistönsä solut olivat yhä elossa.

Monet "kliinisestä kuolemasta" elvytetyt eivät muista mitään. Toiset sanovat kokemuksensa muistuttavan leijumista. Jotkut sanovat nähneensä kauniita näkymiä; toisia heidän kokemuksensa kauhistutti.

Onko tällaisille kokemuksille mitään lääketieteellistä selitystä?

Arizona Republic −lehden lääketieteen osaston toimittaja kirjoitti: "Kun ruumiillinen toimintakyky on hyvin alhainen, kuten esimerkiksi syvässä nukutuksessa tai sairauden tai loukkaantumisen vuoksi, ruumiintoimintojen automaattinen hallinta vastaavasti heikkenee. Siksi hermohormonit ja hermoston katekolamii−nit vapautuvat ja niitä purkautuu säännöstelemättömiä määriä. Muiden ilmiöiden ohella seurauksena on aistiharha, joka tajunnan palaamisen jälkeen tulkitaan siten, että henkilö olisi ollut kuollut ja palannut takaisin eloon." − 28. 5. 1977, s. C−l; myös saksalainen lääketieteellinen aikakauslehti *Fortschritte der Medizin,* nro 41, 1979; *Psychology Today,* tammikuu 1981.

Mutta eivätkö niiden kokemukset, joille kuolleet omaiset ovat ilmestyneet ja puhuneet, vahvista tällä tavalla elvytettyjen todistusta?

Lue uudelleen aikaisemmin lainatut raamatunkohdat, jotka koskevat kuolleiden tilaa. Mitä Jumalan totuuden sana kertoo meille kuolleiden tilasta?

Kuka haluaa, että ihmiset uskoisivat toisin? Sen jälkeen kun Jehova oli varoittanut ensimmäisiä vanhempiamme siitä, että tottelemattomuus johtaisi kuolemaan, kuka väitti sitä vastaan? "Käärme [jota Saatana käytti; ks. Ilm. 12:9] sanoi vaimolle: 'Ette suinkaan kuole.' " (1. Moos. 3:4) Tietysti Aadam ja Eeva · myöhemmin todella kuolivat. Kuka sitten keksi ajatuksen, että ihmisen henkiosa säilyy elossa ruumiin kuollessa? Kuten olemme jo nähneet, Jumalan sana ei sano niin.

Jumalan muinaiselle Israelille antama laki tuomitsi 'saastaiseksi' ja "kauhistukseksi" tavan kysyä neuvoja kuolleilta. (3. Moos. 19:31; 5. Moos. 18:10−12; Jes. 8:19) Tuomitsisiko rakkauden Jumala tämän tavan, jos elävät olisivat kanssakäymisissä vain kuolleiden omaistensa kanssa? Jos toisaalta demonihenget esiintyisivät kuolleina ja johtaisivat ihmisiä harhaan tuomalla heidän mieleensä käsityksiä, jotka pitäisivät hengissä valhetta, niin eikö Jumalan olisi rakkaudellista suojella palvelijoitaan sellaiselta petokselta? − Ef. 6:11, 12.

Miksi Jehovan todistajat eivät osallistu perinteisiin tapoihin, joita noudatetaan kuolleita siirtäessä?

On normaalia murehtia rakkaan ihmisen kuolemaa, ja on aivan sopivaa ilmaista tunteensa

Kun Jeesuksen läheinen ystävä Lasarus oli kuollut, "Jeesus puhkesi kyyneliin". (Joh. 11:35) Joskus Jumalan palvelijat ovat ilmaisseet tuntevansa hyvin syvää surua kuoleman yhteydessä. −2. Sam. 1:11, 12.

Mutta koska kristityillä on ylösnousemustoivo, heille sanotaan: "Emme tahdo teidän olevan tietämättömiä niistä, jotka nukkuvat kuolemassa, jollette surisi niin kuin muut, joilla ei ole toivoa." − 1. Tess. 4:13.

Jehovan palvelijat eivät hylkää kaikkia kuolemaan liittyviä tapoja

1. Moos. 50:2, 3: "Joosef käski lääkäreitä, jotka olivat hänen palveluksessaan, balsamoimaan hänen isänsä − −. Siihen kului neljäkymmentä päivää, sillä niin piika aika kuluu balsamoimi−seen ["näin monta päivää he *tavanomaisesti* varaavat palsamoin−tiin", *UM]"*

Joh. 19:40: "He ottivat Jeesuksen ruumiin ja sitoivat sen tuoksuyrttien kanssa käärinliinoihin, niin kuin juutalaisilla on *tapana* hautaaminen valmistella."

Ne jotka pyrkivät miellyttämään Jumalaa, välttävät tapoja, jotka ovat ristiriidassa Jumalan sanan kanssa

Joitakin tapoja noudatettaessa halutaan kiinnittää ihmisten huomio suruun. Mutia Jeesus sanoi: "Kun le paasloalle [surun vuoksi], lakalkaa tulemasta surullisiksi kasvoiltanne niin kuin ulkokullatut, sillä he vääristäväl kasvonsa, jotta heidän paastoa misensa näkyisi ihmisille. Tolisesti minä sanon teille: heillä on jo palkkansa täysimääräisenä. Multa sinä, kun paastoat, voilele pääsi ja pese kasvosi, jottei paastoamisesi näkyisi ihmisille, vaan Isällesi, joka on salassa; silloin Isäsi, joka kalselee salassa, on palkitseva sinul." − Matt. 6:16−18.

Jotkin tavat heijastavat uskomusta, jonka mukaan ihmisellä on kuolematon sielu, joka jää eloon ruumiin kuollessa ja niin ollen tietää, mitä henkiin jääneet tekevät. Mutta Raamattu sanoo: "Kuolleet eivät tiedä milään." (Saarn. 9:5) Myös: "Se sielu, joka synliä lekee − sen on kuollava." − Hes. 18:4.

Monet tavat johtuvat siitä käsityksestä, että kuolleet tarvitsevat elävien apua, tai siitä pelosta, että he voivat vahingoittaa eläviä, ellei heitä lepytetä. Multa Jumalan sana osoittaa, että kuolleet eivät tunne enempää tuskaa kuin mielihyvääkään. "Kun hänen henkensä lählee häneslä, niin hän lulee maaksi jälleen; sinä päivänä hänen hankkeensa raukeaval lyhjiin." (Ps. 146:4; ks. myös 2. Sam. 12:22, 23.) "Heidän rakkautensa, vihansa ja intohimonsa on jo aikoja mennyt, eikä heillä ole milloinkaan enää osaa missään, mitä tapahtuu auringon alla." − Saarn. 9:6.

Joku voi sanoa:

'Se on Jumalan tahto'

Voisit vastata: 'Se on hyvin yleinen käsitys. Olen kuitenkin huomannut hyödylliseksi lutkia, mitä Jumala itse sanoo tästä.' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) '(Lue 1. Mooseksen kirjan 2:17.) Jos isä varoittaa poikaansa, etlä jokin menettely tietää hänelle hengen menoa, niin sanoisitteko, etlä isä lahtoo pojan menettelevän silen?' 2) 'Mikä siis on todellisuudessa Jumalan lähtö ihmiskunnan suhteen? Jeesus sanoi: "Tämä on Isäni tahto, että jokaisella, joka näkee Pojan [ts. tajuaa ja tunnuslaa, että Jeesus on tosiaan Jumalan Poika] ja uskoo häneen, olisi ikuinen elämä, ja minä herälän hänel viimeisenä päivänä." (Joh. 6:40)'

'Ihmiset tulevat aina kuolemaan'

Voisit vastata: 'Niinhän on käynyl ihmisille aina meidän aikaamme saakka.' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 'Multa pankaapa merkille lama suurenmoinen lupaus, jonka Jumala esitti Ilmestyksen 21:3, 4:ssä (lai Jesajan 25:8:ssa).'

'Ihminen kuolee, kun hänen aikansa on täysi'

Voisit vastata: 'Monet ajattelevat samoin kuin te. Oletteko tiennyt, että monilla muinaisilla kreikkalaisilla oli sama käsitys? He uskoivat , että kolme j umalatarta päätti kunkin ihmisen elämän pituuden. Mutta Raamattu esittää aivan erilaisen käsityksen elämästä.' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) '(Lue Saarnaajan 9:11, "kohtalo" = "aavistamattomat tapahtumat", *UM.)* Kuvaus: Rakennuksesta voi irrota sementtilohkare, joka putoaa jalankulkijan päälle. Aiheuttiko Jumala sen? Jos aiheutti, niin onko oikeudenmukaista syyttää tuon rakennuksen omistajaa laiminlyönnistä? . . . Kuten Raamattu sanoo, sitä, että jalankulkija oli paikalla juuri silloin, kun sementtilohkare putosi, ei voitu suunnitella eikä nähdä etukäteen.' 2) 'Raamattu kertoo, että jos vältämme huonoa käytöstä, varjelemme elämäämme. (Sananl. 16:17) Jos teillä on lapsia, sovellatte varmasti tätä periaatetta heihin. Varoitatte heitä sellaisesta, minkä vuoksi he voisivat menettää henkensä. Jehova menettelee samoin koko ihmiskunnan suhteen nykyään.' 3) 'Jehova tietää, mitä tulevaisuus tuo tullessaan. Hän kertoo meille Raamatun välityksellä, miten voimme nauttia elämästä paljon pitempään kuin ne, jotka jättävät huomioon ottamatta sen, mitä hän sanoo. (Joh. 17:3; Sananl. 12:28)' (Ks. myös pääaihetta "Kohtalo".)

Kuvat

Määritelmä: Tavallisesti kuvilla tarkoitetaan näkyviä esityksiä henkilöistä tai esineistä. Palvonnan kohteena oleva kuva on epäjumala. Kuvien edessä palvontatekoja suorittavat sanovat usein, että heidän palvontansa kohdistuu todellisuudessa kuvan edustamalle hengelle. Sellainen kuvien käyttö on tavallista monissa ei−kristillisissä uskonnoissa. *New Catholic Encyclopedia* (1967, VII osa, s. 372) sanoo roomalaiskatolisesta tavasta: "Koska kuvan palvonnassa on kyse sen edustaman persoonan palvonnasta, voidaan samanlaista palvontaa, joka kuuluu tuolle persoonalle, osoittaa sitä edustavalle kuvalle." *Ei raamatullinen opetus.*

Mitä Jumalan sana sanoo palvonnan kohteena käytettävien kuvien tekemisestä?

2. Moos. 20:4, 5: *"Älä tee* itsellesi *jumalankuvaa äläkä mitään kuvaa,* lä niistä, jotka ovat ylhäällä taivaassa, älä niistä, jotka ovat alhaalla maan päällä, äläkä niistä, jotka ovat vesissä maan alla. *Älä kumarra niitä* läkä palvele niitä ["älä kumarra niiden edessä äläkä palvo niitä", *N AB].* Sillä minä, Herra, sinun Jumalasi, olen kiivas Jumala." (Kursivointi lisätty.) (Huomaa, että kielto koski kuvien *tekemistä* ja niiden edessä *kumartamista.)*

3. Moos. 26:1: "Älkää tehkö itsellenne epäjumalia älkääkä pystyttäkö itsellenne jumalankuvia tai patsaita ["pyhää patsasta", *UM],* lkää myöskään asettako maahanne kiviä, joissa on kuvia, kumartaaksenne niitä, sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne." (Kuvia, joiden eteen ihmiset voisivat kumartua palvoen, ei pitänyt koskaan pystyttää.)

2. Kor. 6:16, *KR:* "Miten soveltuvat yhteen Jumalan temppeli ja epäjumalat? Sillä me olemme elävän Jumalan temppeli."

1. Joh. 5:21, [/TTV: "Rakkaat lapset, varokaa epäjumalia ["epäjumalia", *KR, VKR;* "vääriä jumalia", *J B]."*

Voitaisiinko kuvia pitää vain hartaudenharjoituksen apuvälineinä?

Joh. 4:23, 24: "Tosi palvojat palvovat Isää hengessä ja totuudessa, sillä Isähän etsii senkaltaisia palvomaan häntä. Jumala on Henki, ja häntä palvovien täytyy palvoa hengessä ja totuudessa." (Ne jotka turvautuvat kuviin pitäen niitä hartauden harjoituksen apukeinoina, eivät palvo Jumalaa "hengessä", vaan he ovat riippuvaisia siitä, mitä he voivat nähdä kirjaimellisilla silmillään.)

2. Kor. 5:7, *KR:* "Me vaellamme uskossa emmekä näkemisessä ["näkemisen avulla", *UM]."*

Jes. 40:18: "Keneenkä siis te vertaatte Jumalan, ja minkä muotoiseksi te hänet teette?"

Apt. 17:29, *KR:* "Koska me siis olemme Jumalan sukua, emme saa luulla, että jumaluus on samankaltainen kuin kulta tai hopea tai kivi, sellainen kuin inhimillisen taiteen ja ajatuksen kuvai−. lema."

Jes. 42:8, *RKK:* "Minä olen Herra, Jahve on minun nimeni, ja kunniani kirkkautta minä en kenellekään luovuta, en minulle kuuluvaa ylistystä jumalankuville ["kaiverretuille esineille", *Dy]."*

Tulisiko meidän kunnioittaa "pyhimyksiä" välittäjinä itsemme ja Jumalan välillä ja käyttää kenties heidän kuviaan palvontamme apuvälineinä?

Apt. 10:25, 26, *KR:* "Kun Pietari oli astumassa sisään, meni Kornelius häntä vastaan, lankesi hänen jalkojensa juureen ja kumartui maahan. Mutta Pietari nosti hänet ylös sanoen: 'Nouse; minäkin olen ihminen.' " (Koska Pietari ei hyväksynyt henkilökohtaisesti läsnä ollessaan sellaista palvontaa, kannustaisiko hän meitä polvistumaan hänen kuvansa eteen? Ks. myös Ilm. 19:10.)

Joh. 14:6, 14, *KR:* "Jeesus sanoi hänelle: 'Minä olen tie ja totuus ja elämä; ei kukaan tule Isän tykö muutoin kuin minun kauttani. Jos te anotte minulta jotakin minun nimessäni, niin minä sen teen.' " (Jeesus ilmaisee tässä selvästi, että me voimme lähestyä Isää vain hänen välityksellään ja että meidän tulee esittää pyyntömme Jeesuksen nimessä.)

1. Tim. 2:5, *KR:* "Yksi on Jumala, yksi myös välimies Jumalan ja ihmisten välillä, Ihminen Kristus Jeesus." (Tämä sulkee pois sen mahdollisuuden, että toiset palvelisivat välittäjän tehtävässä Kristuksen seurakunnan jäsenten hyväksi.) Ks. myös aihetta "Pyhimykset".

Onko palvojilla ensisijaisesti mielessä kuvan edustama persoona, vai pidetäänkö joitakin kuvia toisia parempina?

Palvojien asenne on tärkeä harkittava asia. Miksi? Koska kuvan käyttö ratkaisee sen, onko se epäjumala vai ei.

Pitääkö palvoja jonkun persoonan yhtä kuvaa arvokkaampana tai tärkeämpänä kuin saman persoonan toista kuvaa? Jos pitää, niin palvojan mielessä on ennen kaikkea kuva, ei persoona. Miksi ihmiset tekevät pitkiä pyhiinvaellusmatkoja palvoakseen nimenomaisissa pyhäköissä? Eikö itse kuvalla ajatellakin olevan "yliluonnollisia" voimia? Esimerkiksi kaniikki Yves Delaporten kirjoittamassa kirjassa *Les Trois Notre−Dame de la Cathedrale de Chartres* kerrotaan Ranskan Chartresin tuomiokirkossa olevista Marian kuvista: "Nämä veistetyt, maalatut tai lasimaalauksissa esiintyvät kuvat eivät ole kaikki yhtä maineikkaita. − − Vain kolme niistä on todellisen palvonnan kohteita: Kryptan neitsyt, Pylvään neitsyt ja 'Belle Verrieren' neitsyt." Mutta jos palvojien mielessä olisi ennen kaikkea persoona, ei kuva, niin yhtä kuvaa pidettäisiin aivan yhtä hyvänä kuin toistakin.

Miten Jumala suhtautuu kuviin, joita palvotaan?

Jer. 10:14, 15: "Häpeän saa jokainen kultaseppä veistetystä kuvasta, petosta on hänen valamansa kuva, eikä niissä henkeä ole. Turhuutta ne ovat, naurettavia tekeleitä."

Jes. 44:13−19: "Puuseppä jännittää mittanuoran, kaavailee piirtimellä, vuolee kovertimilla, mittailee harpilla ja tekee miehen kuvan, inhimillisen kauneuden mukaan, huoneeseen asumaan. Hän hakkaa itselleen setripuita, hän ottaa rautatammen ja tammen ja kasvattaa ne itselleen vahvoiksi metsän puitten seassa, istuttaa lehtikuusen, ja sade kasvattaa sen suureksi. Se on ihmisillä polttopuuna; hän ottaa sitä lämmitelläkseen, sytyttää uunin ja paistaa leipää, vieläpä veistää siitä jumalan ja kumartaa sitä, tekee siitä jumalankuvan ja lankeaa maahan sen eteen. Osan siitä hän polttaa tulessa, toisen osan ääressä hän syö lihaa, paistaa paistin ja tulee ravituksi; hän myöskin lämmittelee itseänsä ja sanoo: 'Hyvä, minun on lämmin, minä näen valkean'. Ja lopusta hän tekee jumalan, jumalankuvan, jonka eteen hän lankeaa maahan, jota hän kumartaa ja rukoilee sanoen: 'Pelasta minut, sillä sinä olet minun Jumalani'. Eivät he tajua, eivät ymmärrä mitään, sillä suljetut ovat heidän silmänsä, niin etteivät he näe, ja heidän sydämensä, niin etteivät he käsitä. Ei tule heidän mieleensä, ei ole heillä järkeä eikä ymmärrystä, että sanoisivat: 'Osan siitä olen polttanut tulessa, olen paistanut sen hiilillä leipää, paistanut lihaa ja syönyt; tekisinkö tähteestä kauhistuksen, lankeaisinko maahan puupölkyn eteen!' "

Hes. 14:6: "Näin sanoo Herra, Herra: Kääntykää, ja kääntykää pois kivijumalistanne ["lantaisista epäjumalistanne", *UM]* ja kääntäkää kasvonne pois kaikista kauhistuksistanne."

Hes. 7:20: "Siitä tehtyjen korujen loistolla he ylpeilivät, siitä he tekivät kauhistavat kuvansa, iljetyksensä; sentähden minä teen sen heille saastaksi ["loaksi", *Väl;* "roskaksi", *N AB]."*

Miten meidän tulisi suhtautua kuviin, joita olemme saattaneet aikaisemmin kunnioittaa?

5. Moos. 7:25, 26: "Heidän jumaliensa kuvat polttakaa tulessa. Älä himoitse hopeata ja kultaa, joka niissä on, äläkä ota siitä itsellesi mitään, ettet joutuisi sen paulaan, sillä se on Herralle, sinun Jumalallesi, kauhistus. Äläkä vie sitä kauhistusta taloosi, ettet sinäkin samoin kuin se joutuisi vihittäväksi tuhon omaksi. Katso se inhottavaksi ja kauhistavaksi." (Vaikka Jehovan kansalla ei ole nykyään valtuutta tuhota toisille ihmisille kuuluvia kuvia, tämä Israelille annettu käsky esittää mallin siitä, miten heidän tulisi suhtautua sellaisiin hallussaan oleviin kuviin, joita he itse ovat saattaneet kunnioittaa. Vrt. Apt. 19:19.)

1. Joh. 5:21, *KR:* "Lapsukaiset, kavahtakaa epäjumalia ["vääriä jumalia", *J B]."*

Hes. 37:23: "Eivät myöskään he enää saastuta itseänsä kivi−jumalillaan − − he ovat minun kansani, ja minä olen heidän Jumalansa."

Miten kuvien käyttö palvonnassa voisi vaikuttaa omaan tulevaisuuteemme?

5. Moos. 4:25, 26: "Jos te silloin menettelette kelvottomasti ja teette itsellenne jumalankuvan, minkämuotoisen kuvan hyvänsä ["jonkin epäjumalan", *Kx]*, ja siten teette sitä, mikä on pahaa Herran, sinun Jumalasi, silmissä, ja vihoitatte hänet, niin minä otan tänä päivänä taivaan ja maan todistajiksi teitä vastaan, − −teidät tuhotaan kokonaan." (Jumalan suhtautuminen ei ole muuttunut. Ks. Mal. 3:5, 6.)

1. Kor. 10:14, 20, *KR:* "Sentähden, rakkaani, paetkaa epäjumalanpalvelusta. − − mitä pakanat uhraavat, sen ne uhraavat riivaajille eivätkä Jumalalle; mutta minä en tahdo, että te tulette osallisiksi riivaajista."

Ilm. 21:8, *KR:* "Pelkurien ja epäuskoisten ja saastaisten ja murhaajien ja huorin teki j äin ja velhojen ja epäjumalanpalvelijain ja kaikkien valhettelijäin osa on oleva siinä järvessä, joka tulta ja tulikiveä palaa; tämä on toinen kuolema ["ikuinen kuolema", *JB* alav.]."

Ps. 115:4−8: "Heidän epäjumalansa ovat hopeata ja kultaa, ih−miskätten tekoa. Niillä on suu, mutta eivät ne puhu, niillä on silmät, mutta eivät näe. Niillä on korvat, mutta eivät kuule, niillä on nenä, mutta eivät hajua tunne. Niiden kädet eivät koske, niiden jalat eivät astu, ei tule ääntä niiden kurkusta. Niiden kaltaisia ovat niiden tekijät ja kaikki, jotka turvaavat niihin."

Kärsimykset

Määritelmä: Kärsimyksellä tarkoitetaan kokemusta, jossa joku kärsii tuskaa tai ahdistusta. Kärsimys voi olla ruumiillista, henkistä tai tunneperäistä. Monet seikat voivat aiheuttaa kärsimystä; esimerkiksi sodasta ja kaupallisesta ahneudesta johtuva vahinko, epäsuotuisat perintötekijät, sairaudet, onnettomuudet, "luonnononnettomuudet", toisten epäystävälliset sanat tai teot, demonien painostus, tietoisuus uhkaavasta onnettomuudesta tai oma tyhmyys. Tässä käsitellään näistä eri seikoista johtuvaa kärsimystä. Jotkut voivat kuitenkin kärsiä myös tajutessaan toisten ihmisten ahdingon tai murehtiessaan, kun he näkevät toisten jumalattoman käytöksen.

Miksi Jumala sallii kärsimyksiä?

Kenen syytä ne todellisuudessa ovat?

Kärsimykset ovat paljolti ihmisten syytä. He käyvät sotia, tekevät rikoksia, saastuttavat ympäristöä, harjoittavat usein liiketoimintaa tavalla, jonka vaikuttimena on ahneus pikemminkin kuin kiinnostus heidän lähimmäisiään kohtaan, ja toisinaan he omaksuvat tapoja, joiden he tietävät voivan vahingoittaa heidän terveyttään. Näin menetellessään he vahingoittavat toisiaan ja itseään. Tulisiko meidän odottaa, etteivät ihmisten tekojen seuraukset vaikuta heihin? (Gal. 6:7; Sananl. 1:30−33) Onko järkevää syyttää Jumalaa siitä, mitä ihmiset itse tekevät?

Myös Saatanalle ja hänen demoneilleen lankeaa vastuu. Raamattu paljastaa, että suuri osa kärsimyksistä johtuu pahojen henkien vaikutuksesta. Kärsimykset, joista monet ihmiset syyttävät Jumalaa, eivät suinkaan johdu hänestä. − Ilm. 12:12; Apt. 10:38; ks. myös pääaihetta "Saatana Panettelija", s. 324−326.

Miten kärsimykset alkoivat? Niiden syiden tutkiminen johtaa huomiomme ensimmäisiin ihmisvanhempiimme, Aadamiin ja Eevaan. Jehova Jumala loi heidät täydellisiksi ja pani heidät paratiisiympäristöön. Jos he olisivat totelleet Jumalaa, he eivät olisi koskaan sairastuneet eivätkä kuolleet. He olisivat voineet nauttia täydellisestä ihmiselämästä ikuisesti. Kärsimykset eivät kuuluneet ihmiskuntaa koskevaan Jehovan tarkoitukseen. Mutta Jehova sanoi selvästi Aadamille, että he voisivat nauttia jatkuvasti Hänen antimistaan vain olemalla tottelevaisia. On selvää, että heidän piti hengittää, syödä, juoda ja nukkua voidakseen jatkaa elämistä. Ja heidän piti noudattaa Jumalan moraalivaatimuksia voidakseen nauttia elämästä täysin määrin ja voidakseen elää siten ikuisesti. He päättivät kuitenkin kulkea omaa tietään, asettaa omat mittapuunsa hyvän ja pahan suhteen, ja siten he kääntyivät pois Jumalasta, Elämänantajasta. (1. Moos. 2:16, 17; 3:1−6) Synti johti kuolemaan. Tuottaessaan lapsia Aadam ja Eeva olivat syntisiä, eivätkä he voineet siirtää lapsilleen sitä, mitä heillä ei enää ollut. Kaikki syntyivät syntisinä, ja he ovat taipuvaisia tekemään väärin, heillä on heikkouksia, jotka voivat johtaa sairauteen, he ovat perineet synnin, mikä johtaa heidät lopulta kuolemaan. Koska jokainen nykyään maan päällä oleva on syntynyt syntisenä, me kaikki joudumme kärsimään eri tavoin. − 1. Moos. 8:21; Room. 5:12.

Saarnaajan 9:11 *(UM)* sanoo, että myös *"aika ja aavistamattomat tapahtumat"* vaikuttavat siihen, mitä meille tapahtuu. Me saatamme vahingoittua siksi, että satumme olemaan jossakin paikassa väärällä hetkellä, emmekä siksi, että Panettelija suoranaisesti aiheuttaisi sen tai että joku ihminen aiheuttaisi sen.

Miksi Jumala ei tee mitään tuodakseen ihmiskunnalle helpotusta? Miksi meidän kaikkien pitäisi kärsiä jonkin sellaisen vuoksi, mitä Aadam teki?

Jumala kertoo meille Raamatussa, miten voimme välttyä paljolta kärsimykseltä. Hän on esittänyt parhaat elämänohjeet. Kun niitä sovelletaan, ne antavat elämällemme tarkoituksen, johtavat onnelliseen perhe−elämään, saattavat meidät läheiseen yhteyteen ihmisten kanssa, jotka tosiaan rakastavat toisiaan, ja varjelevat meitä tavoilta, jotka voivat aiheuttaa paljon tarpeetonta fyysistä kärsimystä. Jos jätämme tuon avun huomiotta, onko oikeudenmukaista syyttää Jumalaa vaikeuksista, joita aiheutamme itsellemme ja toisille? − 2. Tim. 3:16, 17; Ps. 119:97−105.

Jehova on ryhtynyt toimenpiteisiin kaiken kärsimyksen lopettamiseksi. Hän loi ensimmäisen ihmisparin täydelliseksi ja huolehti rakkaudellisesti kaikin tavoin siitä, että heidän elämänsä olisi miellyttävää. Kun he käänsivät tahallaan selkänsä Jumalalle, niin oliko Jumala velvollinen puuttumaan asioihin suojellakseen heidän

lapsensa sen vaikutuksilta, mitä heidän vanhempansa olivat tehneet? (5. Moos.32:4, 5; Job 14:4) Kuten hyvin tiedämme, aviopareilla voi olla iloa lasten hankkimisesta, mutta heillä on myös vastuita. Vanhempien asenteet ja menettelyt vaikuttavat heidän lapsiinsa. Siitä huolimatta Jehova ilmaisi suurenmoista ansaitsematonta hyvyyttä lähettäessään oman rakkaan Poikansa maan päälle antamaan elämänsä lunnaiksi, vapauttaakseen ne Aadamin jälkeläiset, jotka uskoisivat arvostaen tähän järjestelyyn. (Joh. 3:16) Nykyään elävillä ihmisillä on siis avoinna tilaisuus saada se, minkä Aadam menetti − täydellinen kärsimyksistä vapaa ihmiselämä paratiisimaassa. Miten jalomielinen järjestely se onkaan! Ks. myös pääaihetta "Lunnaat".

Mutta miksi rakkauden Jumala on sallinut kärsimyksien jatkua niin kauan?

Olemmeko hyötyneet siksi, että hän on sallinut niiden jatkua tähän saakka? "Jehova ei ole hidas lupauksensa suhteen, niin kuin jotkut pitävät hänen menettelyään hitautena, vaan hän on kärsivällinen teitä kohtaan, koska hän ei halua kenenkään tuhoutuvan vaan haluaa kaikkien pääsevän katumukseen." (2. Piet. 3:9) Jos Jumala olisi teloittanut Aadamin ja Eevan heti heidän syntinsä jälkeen, kukaan meistä ei olisi nykyään olemassa. Me emme varmasti olisi halunneet sitä. Sitä paitsi jos Jumala olisi joskus myöhemmin tuhonnut kaikki syntiset, me emme olisi syntyneet. Se, että Jumala on antanut tämän syntisen maailman olla olemassa tähän saakka, on tarjonnut meille tilaisuuden elää ja oppia hänen tiensä, tehdä elämässämme tarpeellisia muutoksia ja käyttää hyväksemme hänen rakkaudellisia järjestelyjään ikuisen elämän saamiseksi. Jehova on osoittanut suurta rakkautta suodessaan meille tämän tilaisuuden. Raamattu osoittaa, että Jumalalla on määräaika, jolloin hän tuhoaa tämän pahan järjestelmän, ja hän tekee sen pian. − Hab. 2:3; Sef. 1:14.

Jumala voi tehdä ja tulee tekemään tyhjäksi kaiken sen vahingon, joka saattaa kohdata hänen palvelijoitaan tässä asiainjärjestelmässä. Jumala ei aiheuta kärsimystä. Mutta Jumala herättää Jeesuksen Kristuksen välityksellä kuolleet, parantaa tottelevaiset ihmiset kaikista heidän sairauksistaan, juurii pois kaikki synnin jäänteet ja saa jopa aikaisemman murheen haihtumaan mielestämme. − Joh. 5:28, 29; Ilm. 21:4; Jes. 65:17.

Kulunut aika on ollut tarpeen Eedenissä heränneiden kiistakysymysten ratkaisemiseksi. Ks. yksityiskohtia sivuilta 253−256 ja 325, 326.

Me olemme henkilökohtaisesti innokkaita saamaan vapautuksen. Mutta kun Jumala ryhtyy toimiin, sen täytyy tapahtua *kaikkien* niiden puolesta, jotka rakastavat sitä mikä on oikein, ei vain muutamien harvojen. Jumala ei ole puolueellinen. − Apt. 10:34.

Kuvauksia: Eikö ole totta, että rakkaudellinen isä tai äiti voi sallia lapselleen tuskallisen leikkauksen siitä mahdollisesti saatavien hyödyllisten tulosten vuoksi? Myös jos jollakulla on silmissään näköä haittaava harmaakaihi, eikö hän joudu odottamaan, kunnes se on kehittynyt kyllin pitkälle, jotta kaihileikkauksesta olisi halutut tulokset?

Miksi Jumala ei antanut Aadamille anteeksi ja siten estänyt niitä hirveitä kärsimyksiä, joita ihmiskunnalla on ollut?

Olisiko se todella estänyt kärsimykset, vai olisiko se sen sijaan saattanut Jumalan vastuulliseksi niistä? Mitä tapahtuu, kun isä jättää huomioon ottamatta lastensa tahallisen väärinteon, sen sijaan että hän ilmaisisi lujuutta kurittamalla heitä? Usein lapset tekevät väärin ensin yhdessä asiassa ja sitten toisessa, ja isä on siitä suuressa määrin vastuussa.

Samoin jos Jehova olisi antanut Aadamin tahallisen synnin anteeksi, se olisi todella tehnyt Jumalasta osasyyllisen väärintekoon. Se ei olisi parantanut lainkaan maan päällä vallitsevia olosuhteita. (Vrt. Saarn. 8:11.) Edelleen se olisi saanut Jumalan enkelipojat halveksimaan Jumalaa, ja se olisi merkinnyt myös sitä, ettei meillä olisi lainkaan todellista perustetta toivolle mistään paremmasta. Tilanne ei olisi kuitenkaan koskaan voinut muodostua sellaiseksi, koska Jehovan hallitusvalta perustuu horjumattomasti vanhurskauteen. − Ps. 89:15.

Miksi Jumala sallii sen, että joillakuilla lapsilla on syntyessään vakavia fyysisiä ja henkisiä vajavaisuuksia?

Jumala ei aiheuta sellaisia vajavaisuuksia. Hän loi ensimmäiset ihmiset täydellisiksi, ja heillä oli kyky tuottaa kaltaisiaan täydellisiä lapsia. − 1. Moos. 1:27, 28.

Me olemme perineet synnin Aadamilta. Tuohon perintöön sisältyy fyysisten ja henkisten vajavaisuuksien mahdollisuus. (Room. 5:12; ks. lisää yksityiskohtia sivuilta 201, 202.) Meillä on ollut tämä synnin perintö kohdussa tapahtuneen hedelmöitymisen hetkestä saakka. Siksi kuningas Daavid kirjoitti: "Äitini on minut synnissä siittänyt." (Ps. 51:7) Jos Aadam ei olisi tehnyt syntiä, siirrettävänä olisi vain toivottavia ominaisuuksia. (Ks. ajatuksia Johanneksen 9:1, 2:sta sivuilta 129, 130.)

Vanhemmat voivat vahingoittaa syntymätöntä jälkeläistään esimerkiksi huumeiden väärinkäytön tai raskaudenaikaisen tupakoimisen jne. välityksellä. Ei tietenkään ole niin, että äiti tai isä olisi jokaisessa tapauksessa vastuussa lapsensa synnynnäisistä vajavaisuuksista tai huonosta terveydestä.

Jehova antaa rakkaudellisesti lapsille mahdollisuuden hyötyä Kristuksen lunastusuhrista. Huomaavaisuudesta vanhempia kohtaan, jotka palvelevat uskollisesti Jumalaa, hän pitää heidän nuoria lapsiaan pyhinä. (1. Kor. 7:14) Tämä saa Jumalaa pelkäävät vanhemmat, jotka ovat rakkaudellisesti kiinnostuneita jälke−läisistään, vaalimaan huolellisesti asemaansa Jumalan edessä. Jehova suo niille lapsille, jotka ovat kyllin vanhoja ilmaisemaan uskoa ja tottelemaan Jumalan käskyjä, edun saada hyväksytty asema hänen palvelijoinaan. (Ps. 119:9; 148:12, 13; Apt. 16:1−3) On merkille pantavaa, että Jeesus, joka heijasti täydellisesti Isäänsä, ilmaisi olevansa erityisen kiinnostunut nuorten hyvinvoinnista ja jopa herätti erään lapsen kuolleista. Varmasti hän menettelee samoin messiaanisena Kuninkaana. − Matt. 19:13−15; Luuk. 8:41, 42, 49−56.

Miksi Jumala sallii "luonnononnettomuuksia", jotka aiheuttavat paljon vahinkoa omaisuudelle ja elämälle?

Jumala ei aiheuta maanjäristyksiä, pyörremyrskyjä, tulvia, kuivuutta ja tulivuorenpurkauksia, joista kerrotaan hyvin usein uutisissa nykyään. Hän ei käytä niitä rangaistakseen joitakuita ihmisiä. Enimmäkseen niitä aiheuttavat luonnonvoimat, jotka ovat toimineet maan luomisesta lähtien. Raamattu ennusti, että meidän aikanamme olisi suuria maanjäristyksiä ja elintarvikepulaa, mutta se ei merkitse sitä, että Jumala enempää kuin Jeesuskaan olisivat vastuussa niistä, sen enempää kuin säätieteilijä on vastuussa säästä, jonka hän ennustaa. Koska tällaista tapahtuu kaiken sen muun ohella, joka ennustettiin tämän asiainjärjestelmän päättymisen yhteismerkissä, se todistaa osaltaan, että Jumalan valtakunnan siunaukset ovat lähellä. − Luuk. 21:11, 31.

Ihmisillä on usein suuri vastuu vahingoista. Millä tavoin? Silloinkin kun annetaan riittävä varoitus, monet kieltäytyvät lähtemästä vaara−alueelta tai eivät ryhdy tarpeellisiin varotoimiin. − Sananl. 22:3; vrt. Matt. 24:37−39.

Jumala voi hallita luonnonvoimia. Hän antoi Jeesukselle Kristukselle voiman tyynnyttää myrsky Galileanmerellä, ja se on esimerkki siitä, mitä Hän tulee tekemään ihmiskunnan hyväksi messiaanisen Valtakuntansa alaisuudessa. (Mark. 4:37−41) Kääntämällä selkänsä Jumalalle Aadam hylkäsi sen mahdollisuuden, että Jumala olisi puuttunut tällä tavoin asioihin hänen ja hänen jälkeläistensä hyväksi. Ne, joille annetaan elämä Kristuksen messiaanisen hallituskauden aikana, saavat osakseen rakkaudellista huolenpitoa, sellaista huolenpitoa, jonka vain Jumalan voiman turvin toimiva hallitus voi suoda. − Jes. 11:9.

Johtuvatko ihmisten vastoinkäymiset siitä, että Jumala rankaisee heitä heidän pahuutensa vuoksi?

Ne, jotka rikkovat Jumalan elämänohjeita, joutuvat kärsimään huonoista seurauksista. (Gal. 6:7) Joskus he korjaavat karvasta satoa hyvin pian. Toisissa tapauksissa he näyttävät menestyvän pitkän aikaa. Heidän vastakohtanaan Jeesusta Kristusta, joka ei koskaan tehnyt väärin, pahoinpideltiin julmasti ja hänet surmattiin. Menestystä tässä asiainjärjestelmässä ei tulisi siis pitää osoituksena Jumalan siunauksesta eikä vastoinkäymisiä osoituksena hänen epäsuosiostaan.

Kun Job menetti omaisuutensa ja kärsi inhottavan sairauden vuoksi, se ei johtunut Jumalan epäsuosiosta. Raamattu sanoo selvästi, että Saatana oli vastuussa siitä. (Job 2:3, 7, 8) Mutta Jobin seuralaiset, jotka tulivat hänen luokseen, väittivät Jobin ahdingon osoittavan, että hänen on täytynyt tehdä jotakin pahaa. (Job4:7−9; 15:6, 20−24) Jehova nuhteli heitä sanoen: "Minun vihani on syttynyt sinua ja sinun kahta ystävääsi kohtaan, koska ette ole puhuneet minusta oikein niinkuin minun palvelijani Job." − Job 42:7.

Pahat saattavat itse asiassa menestyä j onkin aikaa. Aasaf kir j oit−ti: "Minussa nousi kateus ylvästelijöitä kohtaan, kun minä näin jumalattomien menestyvän. Eivät he koe muitten kuolevaisten tuskia, eikä heitä vaivata niinkuin muita ihmisiä. He pilkkaavat ja puhuvat väkivallan puheita pahuudessansa, he puhuvat kuin korkeuksista. Katso, nämä ovat jumalattomat; kuitenkin he elävät ainaisessa rauhassa ja rikastuvat yhäti." − Ps. 73:3, 5, 8, 12. Jumalan kanssa tehtävän tilinteon päivä tulee. Silloin hän rankaisee pahoja ja hävittää heidät iäksi. Sananlaskujen 2:21, 22 sanoo: "Oikeamieliset saavat asua maassa, ja nuhteettomat jäävät siihen jäljelle; mutta jumalattomat hävitetään maasta, ja uskottomat siitä reväistään pois." Silloin oikeamieliset, joista monilla on ollut vastoinkäymisiä, nauttivat täydellisestä terveydestä ja saavat runsain määrin osansa maan yltäkylläisistä hedelmistä.

Joku voi sanoa:

'Miksi Jumala sallii kaikkea tätä kärsimystä?'

Voisit vastata: 'Tuo asia koskettaa meitä kaikkia syvästi. Saanko kysyä, mikä saa teidät nyt esittämään tämän kysymyksen?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) '(Käytä sivuilla 201−204 olevaa aineistoa.)' 2) '(Esitä muita raamatunkohtia, jotka osoittavat, millainen vapautus on mahdollinen siitä nimenomaisesta tilanteesta, joka on aiheuttanut asianomaiselle henkilölle kärsimystä.)'

Tai voisit sanoa (jos heitä huolestuttaa maailmassa ilmenevä epäoikeudenmukaisuus): 'Raamattu osoittaa, miksi nykyiset olosuhteet ovat vallalla. (Saarn. 4:1; 8:9) Oletteko tiennyt, että se osoittaa myös, mitä Jumala tulee tekemään tilanteemme helpottamiseksi? (Ps. 72:12, 14; Dan. 2:44)'

Yksi mahdollisuus: 'Ilmeisesti uskotte Jumalaan. Uskotteko, että Jumala on rakkaus? . . . Uskotteko, että hän on viisas ja että hän on kaikkivaltias? . . . Silloin hänellä täytyy olla hyviä syitä, joiden vuoksi hän sallii kärsimystä. Raamattu osoittaa, mitä nuo syyt ovat. (Ks. s. 201−204.)'

Lunnaat

Määritelmä: Hinta joka maksetaan jonkin ostamiseksi takaisin tai jostakin velvollisuudesta tai ei−toivotusta tilasta vapautumiseksi. Merkittävin lunastushinta on Jeesuksen Kristuksen vuodatettu veri. Maksamalla noiden lunnaiden arvon taivaassa Jeesus avasi Aadamin jälkeläisille mahdollisuuden vapautua synnistä ja kuolemasta, jotka me kaikki perimme esi−isämme Aadamin synnin vuoksi.

Miten Jeesuksen Kristuksen kuolema erosi muiden marttyyreiksi tulleiden kuolemasta?

Jeesus oli täydellinen ihminen. Hän syntyi täysin vailla synnin tahraa ja hän säilytti tuon täydellisyyden läpi elämänsä. "Hän ei tehnyt syntiä." Hän oli "saastumaton, syntisistä erotettu" −1. Piet. 2:22; Hepr. 7:26.

Hän oli Jumalan ainutlaatuinen Poika. Jumala itse todisti tämän kuuluvasti taivaista. (Matt. 3:17; 17:5) Tämä Poika oli elänyt aikaisemmin taivaassa; Jumala oli saattanut hänen välityksellään olemassaoloon kaikki muut luodut persoonat ja kaiken muun koko kaikkeudessa. Tahtonsa toteuttamiseksi Jumala siirsi ihmeen avulla tämän Pojan elämän erään neitsyttytön kohtuun, niin että hän syntyi ihmiseksi. Korostaakseen sitä, että hänestä oli tosiaan tullut ihminen, Jeesus sanoi itseään Ihmisen Pojaksi. Kol. 1:15−20; Joh. 1:14; Luuk. 5:24.

Hän ei ollut teloittajiensa edessä voimaton. Hän sanoi: "Minä annan sieluni − −. Kukaan ei ole ottanut sitä pois minulta, vaan minä annan sen omasta aloitteestani." (Joh. 10:17, 18) Hän kieltäytyi vetoamasta enkelivoimiin ja pyytämästä niitä avukseen. (Matt. 26:53, 54) Vaikka pahojen ihmisten salliminkin toteuttaa suunnitelmansa hänen surmaamisekseen, hänen kuolemansa oli todellisuudessa uhrikuolema.

Hänen vuodatettu verensä on niin arvokas, että se voi aikaansaada toisille vapautuksen. "Ei Ihmisen Poikakaan tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan sielunsa lunnaina monien korvaukseksi." (Mark. 10:45) Hänen kuolemansa merkitsi siis paljon enemmän kuin siitä johtuvaa marttyyriutta, että hän kieltäytyi sovittelemasta vakaumuksessaan.

Ks. myös pääaihetta "Muistonvietto".

Miksi oli välttämätöntä antaa lunnaat juuri sillä tavalla kuin ne annettiin, jotta me voisimme saada ikuisen elämän?

Room. 5:12: "Yhden ihmisen [Aadamin] kautta synti tuli maailmaan ja synnin kautta kuolema, ja näin kuolema levisi LUNNAAT 209 kaikkiin ihmisiin, koska he kaikki olivat syntiä tehneet." (Eläm−mepä kuinka oikealla tavalla tahansa, me kaikki olemme syntymästämme saakka syntisiä. [Ps. 51:7] Me emme voi mitenkään *ansaita* oikeutta elää ikuisesti.)

Room. 6:23: "Synnin maksama palkka on kuolema." Ps. 49:7−10: "He luottavat tavaroihinsa ja kerskaavat suuresta rikkaudestaan. Kukaan ei voi veljeänsä lunastaa eikä hänestä Jumalalle sovitusta maksaa. Sillä hänen sielunsa lunastus on ylen kallis ja jää iäti suorittamatta, että hän saisi elää iankaikkisesti eikä kuolemaa näkisi." (Kukaan epätäydellinen ihminen ei voi järjestää keinoa jonkun toisen vapauttamiseksi

synnistä ja kuolemasta. Hän ei voi rahoillaan ostaa ikuista elämää, ja kuolemassa hänen sielullaan ei ole arvoa kenenkään toisen vapauttamiseksi, koska kuolema on synnin vuoksi hänelle joka tapauksessa tuleva palkka.)

Miksi Jumala ei yksinkertaisesti määrännyt niin, että vaikka Aadamin ja Eevan piti kuolla kapinointinsa vuoksi, kaikki heidän jälkeläisensä, jotka tottelisivat Jumalaa, voisivat elää ikuisesti?

Koska Jehova "rakastaa vanhurskautta ja oikeutta". (Ps. 33:5; 5. Moos. 32:4; Jer. 9:24) Siksi hänen menettelynsä tässä tilanteessa oli sopusoinnussa hänen vanhurskautensa kanssa, täytti ehdottoman oikeudenmukaisuuden vaatimukset ja sai samaan aikaan hänen rakkautensa ja armonsa suuruuden käymään ilmeisiksi. Miten niin?

1) Aadam ja Eeva eivät olleet saaneet lapsia ennen kuin he tekivät syntiä, ja siksi kukaan ei syntynyt täydellisenä. Kaikki Aadamin jälkeläiset syntyivät syntisinä, ja synti johtaa kuolemaan. Jos Jehova olisi yksinkertaisesti jättänyt tämän huomioon ottamatta, hän olisi kieltänyt omat vanhurskaat mittapuunsa. Jumala ei voinut tehdä sitä ja näin osallistua epävanhurskauteen. Hän ei poikennut ehdottoman oikeudenmukaisuuden vaatimuksista; kukaan älyllinen luomus ei siis voisi tämän asian vuoksi koskaan aiheellisesti moittia häntä. − Room. 3:21−26.

2) Miten Aadamin jälkeläiset, jotka osoittaisivat rakkaudellista tottelevaisuutta Jehovaa kohtaan, voitaisiin vapauttaa tavalla, joka ei jättäisi oikeudenmukaisuuden vaatimuksia huomiotta? Jos täydellinen ihminen kuolisi uhrina, tuon täydellisen elämän avulla voitaisiin oikeudenmukaisesti peittää niiden synnit, jotka hyväksyisivät uskossa tuon järjestelyn. Koska yhden ihmisen (Aadamin) synti oli tehnyt koko ihmisperheestä syntisen, toisen täydellisen ihmisen (itse asiassa toisen Aadamin) vuodatettu veri voisi vastaavan arvonsa perusteella saattaa oikeuden vaa'an tasapainoon. Koska Aadam oli tahallinen synnintekijä, hän ei voisi hyötyä tästä järjestelystä. Mutta koska joku toinen kärsisi tällä tavalla rangaistuksen, jonka koko ihmiskunnan oli määrä kärsiä synnin vuoksi, niin Aadamin jälkeläiset voitaisiin vapauttaa. Mutta sellaista täydellistä ihmistä ei ollut olemassa. Ihmiset eivät olisi koskaan voineet täyttää ehdottoman oikeudenmukaisuuden vaatimuksia. Siksi Jehova huolehti siitä itse, mikä oli ilmaus hänen suurenmoisesta rakkaudestaan ja maksoi hänelle itselleen paljon. (1. Kor. 15:45; 1. Tim. 2:5, 6; Joh. 3:16; Room. 5:8) Jumalan ainosyntyinen Poika oli halukas tekemään oman osansa. Jeesus jätti nöyrästi taakseen taivaallisen kirkkautensa, tuli täydelliseksi ihmiseksi ja kuoli ihmiskunnan puolesta. − Fil. 2:7, 8. Kuvaus: Perheenpää voi muuttua rikolliseksi ja saada kuolemantuomion. Hänen lapsensa saattavat jäädä puutteeseen, toivottoman velkataakan alle. Heidän ystävällinen isoisänsä voi puuttua tilanteeseen ja järjestää niin, että hänen kanssaan elävä poika maksaa heidän velkansa ja avaa heille mahdollisuuden uuteen elämään. Hyötyäkseen tästä järjestelystä lasten täytyy tietysti hyväksyä se, ja isoisä voi esittää kohtuullisia vaatimuksia sen varmistamiseksi, että lapset eivät jäljittele isänsä menettelytapaa.

Keihin Jeesuksen uhrin ansiota sovellettiin ensiksi, ja mikä oli sen tarkoitus?

Room. 1:16: "[Jeesusta Kristusta ja hänen tehtäväänsä Jehovan tarkoituksessa koskeva] hyvä uutinen − − on Jumalan voima pelastukseksi jokaiselle, joka uskoo, juutalaiselle ensin ja myös kreikkalaiselle." (Kutsu hyötyä Kristuksen kautta tehdystä pelas−tusjärjestelystä esitettiin ensin juutalaisille ja sitten ei−juutalai−sille.)

Ef. 1:11−14: "[Kristuksen] yhteydessä meidätkin [juutalaiset, apostoli Paavali mukaan luettuna] asetettiin perillisiksi [Minkä perillisiksi? Taivaallisen valtakunnan perillisiksi] − −, jotta me palvelisimme hänen kirkkautensa ylistykseksi, me jotka olemme ensimmäisinä panneet toivomme Kristukseen. Mutta tekin [pakanakansoista otetut kristityt, jollaisia monet Efesoksessa olivat] panitte toivonne häneen kuultuanne totuuden sanan, pelastustanne koskevan hyvän uutisen. Hänen välityksellään teidät myös uskottuanne sinetöitiin luvatulla pyhällä hengellä, joka on perintömme ennakkovakuus Jumalan omaisuuden vapauttamiseksi lunnaiden perusteella, hänen loistoisaksi ylistyksekseen." (Kuten Pietarin 1. kirjeen 1:4 osoittaa, tuo perintö on varattuna taivaissa. Ilmestyksen 14:1−4 ilmaisee, että sen saavien lukumäärä on 144 000. Nämä palvelevat ihmiskuntaa Kristuksen kanssa kuninkaina ja pappeina tuhat vuotta. Tuona aikana toteutetaan Jumalan tarkoitus, jonka mukaan maasta tulee ensimmäisen ihmisparin täydellisten jälkeläisten kansoittama paratiisi.)

Ketkä muut saavat meidän aikanamme nauttia Jeesuksen uhrin hyödystä?

l. Joh. 2:2: "Hän [Jeesus Kristus] on sovitusuhri meidän [apostoli Johanneksen ja muiden hengellävoideltujen kristittyjen] syntiemme edestä, eikä kuitenkaan vain meidän, vaan myös koko maailman syntien [muiden ihmiskuntaan kuuluvien, joille on näin tehty mahdolliseksi maan päällä saatavan ikuisen elämän odote]."

Joh. 10:16: "Minulla on muita lampaita, jotka eivät ole tästä tarhasta; nekin minun täytyy tuoda, ja ne kuuntelevat minun ääntäni, ja niistä tulee yksi lauma, yksi paimen." (Nämä "muut lampaat" tulevat Jeesuksen Kristuksen rakkaudellisen huolenpidon alaisuuteen Valtakunnan perillisten "pienen lauman" jäännöksen ollessa vielä maan päällä; siten "muut lampaat" voidaan yhdistää Valtakunnan perillisten kanssa "yhden lauman" osaksi. Monet heidän Jeesuksen uhrista saamansa siunaukset ovat samanlaisia, mutta eivät kaikki, koska heillä on erilainen päämäärä.)

Ilm. 7:9,14: "Tämän jälkeen minä näin, ja katso, suuri joukko, jota kukaan ei kyennyt laskemaan, kaikista kansakunnista j a sukukunnista ja kansoista j a kielistä-. 'Nämä ovat ne, jotka tulevat siitä suuresta ahdistuksesta, ja he ovat pesseet pitkät viittansa ja valkaisseet ne Karitsan veressä.' " (Nämä suuren joukon jäsenet elävät siis silloin, kun suuri ahdistus alkaa, j a heillä on puhdas asema Jumalan edessä, koska he uskovat lunastukseen. Heidän hyväkseen tämän vuoksi laskettava vanhurskaus luo edellytykset sille, että heidät voidaan säilyttää elossa maan päällä suuren ahdistuksen läpi.)

Missä tulevista siunauksista voidaan lunnaiden ansiosta nauttia?

Ilm. 5:9, 10: "He laulavat uutta laulua sanoen: 'Sinä [Karitsa, Jeesus Kristus] olet arvollinen ottamaan kirjakäärön ja avaamaan sen sinetit, koska sinut teurastettiin ja sinä ostit verelläsi ihmisiä Jumalalle jokaisesta sukukunnasta ja kielestä ja kansasta ja kansakunnasta, ja sinä teit heidät valtakunnaksi ja papeiksi meidän Jumalallemme, ja heidän on määrä hallita kuninkaina maata.' " (Lunnaat olivat siis merkittävä tekijä tien avaamiseksi taivaalliseen elämään niille, joiden on määrä hallita kuninkaina Kristuksen kanssa. Pian kaikki maan uuden hallituksen hallitsijat ovat taivaallisilla valtaistuimillaan.)

Ilm. 7:9, 10: "Katso, suuri joukko, jota kukaan ei kyennyt laskemaan, kaikista kansakunnista ja sukukunnista ja kansoista ja kielistä seisoi valtaistuimen edessä ja Karitsan [uhrikaritsana kuolleen Jeesuksen Kristuksen] edessä puettuina pitkiin valkoisiin viittoihin, ja heidän käsissään oli palmunoksia. Ja he huutavat jatkuvasti suurella äänellä sanoen: 'Pelastuksesta saamme kiittää Jumalaamme, joka istuu

valtaistuimella, ja Karitsaa.' " (Usko Kristuksen uhriin on tärkeä edellytys sille, että tämä suuri joukko säilyy suuren ahdistuksen läpi.)

Ilm. 22:1, 2: "Ja hän näytti minulle elämän veden virran, joka kirkkaana kuin kristalli juoksi Jumalan *ja Karitsan* valtaistuimesta kaupungin valtakadun keskustaa pitkin. Ja virran tällä puolen ja tuolla puolen oli elämän puita, jotka tuottivat kaksitoista hedelmäsatoa antaen hedelmänsä joka kuukausi. Ja puiden lehdet olivat kansojen parannukseksi." (Jumalan Karitsan, Jeesuksen Kristuksen, uhrin arvon soveltaminen on siis tärkeä osa siitä järjestelystä, jonka Jumala on tehnyt ihmiskunnan parantamiseksi kaikista synnin vaikutuksista ja sen auttamiseksi elämään ikuisesti.)

Room. 8:21: "Itse luomakuntakin [ihmiskunta] vapautetaan turmeltuvuuden orjuudesta Jumalan lasten loistoisaan vapauteen."

Mitä meiltä vaaditaan voidaksemme hyötyä jatkuvasti Jeesuksen täydellisestä uhrista?

Joh. 3:36: "Joka uskoo Poikaan, sillä on ikuinen elämä; joka ei tottele Poikaa, se ei näe elämää, vaan hän pysyy Jumalan vihan alaisena."

Hepr. 5:9: "Kun hänet [Jeesus Kristus] oli tehty täydelliseksi, hän tuli vastuunalaiseksi kaikkien häntä tottelevien ikuisesta pelastuksesta."

Mitä lunastusjärjestely paljastaa siitä, miten Jumala suhtautuu ihmiskuntaan?

1. Joh. 4:9, 10: "Siinä Jumalan rakkaus tehtiin ilmeiseksi meidän tapauksessamme, että Jumala lähetti ainosyntyisen Poikansa maailmaan, jotta me saisimme elämän hänen välityksellään. Rakkaus on tässä, ei siinä että me olemme rakastaneet Jumalaa, vaan siinä että hän rakasti meitä ja lähetti Poikansa sovitusuhriksi meidän syntiemme edestä."

Room. 5:7, 8: "Tuskin kukaan käy kuolemaan jonkun vanhurskaan ihmisen puolesta; hyvän ihmisen puolesta ehkä joku uskaltaa kuoliakin. Mutta Jumala suosittelee omaa rakkauttaan meille siinä, että Kristus kuoli puolestamme ollessamme vielä syntisiä."

Miten tämän järjestelyn tulisi vaikuttaa siihen, miten käytämme elämämme?

1. Piet. 2:24: "Hän itse kantoi meidän syntimme omassa ruumiissaan paaluun, jotta pääsisimme eroon synneistä ja eläisimme vanhurskaudelle." (Kun ajattelemme kaikkea sitä, mitä Jehova ja hänen Poikansa ovat tehneet meidän puhdistamiseksemme synnistä, meidän tulisi ponnistella uutterasti voittaaksemme syntiset taipumukset. Ei pitäisi tulla kysymykseenkään, että tekisimme tahallamme mitään, minkä tiedämme synniksi!)

Tiit. 2:13, 14: "Kristus Jeesus −− antoi itsensä meidän puolestamme vapauttaakseen meidät kaikenlaisesta laittomuudesta ja puhdistaakseen itselleen kansan, joka on erityisesti hänen omansa, innokas hyviin tekoihin." (Tämän suurenmoisen järjestelyn arvostamisen pitäisi saada meidät osallistumaan innokkaasti sen tekemiseen, mitä Kristus antoi tosi seuraajiensa tehtäväksi.)

2. Kor. 5:14, 15: "Rakkaus, joka Kristuksella on, pakottaa meitä, koska olemme päätelleet näin, että yksi kuoli kaikkien puolesta; niinpä siis kaikki olivat kuolleet; ja hän kuoli kaikkien puolesta, jotta ne, jotka elävät, eivät eläisi enää itselleen, vaan hänelle, joka kuoli heidän puolestaan ja joka herätettiin."

Luominen

Määritelmä: Raamatun esitys luomisesta tarkoittaa sitä, että Kaikkivaltias Jumala suunnitteli ja saattoi olemassaoloon kaikkeuden, mukaan luettuina muut henkiluomukset ja kaikki maan päällä olevat elollisten peruslajit.

Onko tässä nykyaikaisessa, tieteellisessä maailmassa järkevää uskoa luomiseen?

"Kaikkeuden luonnonlait ovat niin tarkkoja, ettei meillä ole mitään vaikeutta rakentaa avaruusalusta lentämään kuuhun, ja me voimme ajoittaa lennon sekunnin murto−osan tarkkuudella. Jonkun on täytynyt säätää nämä lait." − Näin sanoi Wernher von Braun, jolla oli suuri osuus yhdysvaltalaisten astronauttien kuuhun lähettämisessä.

Aineellinen kaikkeus: Jos löytäisit tarkan kellon, ajattelisitko että sattuma on muodostanut sen lennättämällä yhteen joitakin tomuhiukkasia? Ilmeisestikin joku älyllinen persoona on tehnyt sen. On olemassa vieläkin suurenmoisempi "kello". Aurinkokuntamme planeetat ja myös koko kaikkeuden tähdet kulkevat nopeudella, joka on tarkempi kuin useimmat ihmisen suunnittelemat ja valmistamat kellot. Linnunrata, jossa aurinkokuntamme sijaitsee, sisältää yli sata miljardia tähteä, ja tähtitieteilijät arvioivat, että kaikkeudessa on sata miljardia sellaista linnunrataa. Jos kellon olemassaolo todistaa älykkäästä suunnittelijasta, niin kuinka paljon enemmän kaikkeus, joka on paljon suurempi ja monimutkaisempi! Raamattu kuvailee sen Suunnittelijan olevan "Jumala, Herra ["Jehova", *UM],* joka on luonut taivaan ja levittänyt sen". − Jes. 42:5; 40:26; Ps. 19:2.

Kiertotähti Maa: Jos karun autiomaan halki kuljettuasi saapuisit kauniin talon luo, jossa olisi kaikki tarvittavat varusteet ja runsaasti ruokaa, uskoisitko sen ilmaantuneen sinne jonkin sattumalta tapahtuneen räjähdyksen voimasta? Et, vaan ymmärtäisit, että joku, jolla on melkoisesti viisautta, on rakentanut sen. Tiedemiehet eivät ole vielä löytäneet elämää miltään muulta aurinkokuntamme kiertotähdeltä lukuun ottamatta Maata; käytettävissä olevat todisteet osoittavat muiden olevan autioita. Tämä kiertotähti on, kuten kirja *The Earth* sanoo, "kaikkeuden ihme, ainutlaatuinen taivaankappale". (Arthur Beiser, New York 1963, s. 10) Ihmiselämän kannalta se on juuri oikealla etäisyydellä auringosta, se liikkuu juuri oikealla nopeudella pysyäkseen kiertoradallaan. Sen ilmakehä, jollainen löytyy vain maapallon ympäriltä, koostuu elämän ylläpitämiseksi juuri oikeasta kaasujen yhdistelmästä." Auringosta tuleva valo, ilmasta tuleva hiilidioksidi ja hedelmällisestä maaperästä tulevat vesi ja mineraalit yhdistyvät suurenmoisella tavalla ravinnon tuottamiseksi maan asukkaille. Tuliko kaikki olemassaoloon jonkin avaruudessa tapahtuneen valvomattoman räjähdyksen johdosta? *Science News* myöntää: "Näyttää siltä, että näin erikoiset ja täsmälliset olosuhteet olisivat tuskin voineet syntyä sattumalta." (24. ja 31. 8. 1974, s. 124) Raamattu esittää järkevän johtopäätöksen sanoessaan: "Jokainen huone on tietenkin jonkun rakentama, mutta kaiken rakentaja on Jumala." − Hepr. 3:4.

Ihmisaivot: Nykyaikaiset tietokoneet ovat perinpohjaisen tutkimisen ja huolellisen suunnittelun tulosta. Ne eivät ole "tulleet itsestään". Mitä on sanottava ihmisaivoista? Toisin kuin minkään eläimen aivot ihmislapsen aivot kolminkertaistuvat kooltaan ensimmäisen vuoden aikana. Se kuinka ne toimivat, on yhä tiedemiehille suuressa määrin arvoitus. Ihmisillä on luontainen kyky oppia monimutkaisia kieliä, arvostaa kauneutta, säveltää musiikkia, mietiskellä elämän alkuperää ja tarkoitusta. Aivokirurgi Robert White sanoi: "Minulle ei jää muuta

mahdollisuutta kuin tunnustaa, että on olemassa Korkein Äly, jonka ansiota on sen uskomattoman aivojen ja mielen välisen suhteen suunnittelu ja kehittäminen, joka on kaukana ihmisen ymmärryskyvyn ulottumattomissa." *(The Reader's Digest,* syyskuu 1978, s. 99) Tämän ihmeen kehitys alkaa kohdussa olevasta pienen pienestä hedelmöityneestä solusta. Raamatunkirjoittaja Daavid ilmaisi huomattavaa ymmärrystä sanoessaan Jehovalle: "Minä kiitän sinua siitä, että olen tehty ylen ihmeellisesti; ihmeelliset ovat sinun tekosi, sen minun sieluni kyllä tietää." − Ps. 139:14.

Elävä solu: Yhden elävän solun sanotaan joskus olevan "yksinkertainen" elämänmuoto. Mutta yksisoluinen eläin voi pyydystää ruokaa, sulattaa sen, hankkiutua eroon kuona−aineista, rakentaa itselleen talon ja harjoittaa sukupuolitoimintaa. Kutakin ihmiselimistön solua on verrattu muurein varustettuun kaupunkiin, jossa on keskushallitus järjestyksen säilyttämiseksi, voimala energian tuottamiseksi, tehtaita valkuaisaineiden valmistamiseksi, monimutkainen liikennejärjestelmä ja vartijoita säätelemässä sitä, mitä päästetään sisään. Yksi ihmisruumis koostuu peräti sadasta biljoonasta solusta. Kuinka sopivat ovatkaan Psalmin 104:24 sanat: "Kuinka moninaiset ovat sinun tekosi, Herra! Sinä olet ne kaikki viisaasti tehnyt"!

Onko Raamatun mukaan mahdollista, että Jumala käytti kehitystä tuottaakseen elollisten eri lajit?

1. Mooseksen kirjan 1:11, 12 sanoo, että ruohot ja puut pantiin lisääntymään "lajiensa mukaan". Jakeet 21, 24 ja 25 lisäävät, että Jumala loi merieläimet, siivekkäät linnut ja maaeläimet "kunkin lajinsa mukaan". Tämän mukaan ei ole mahdollista, että mikään peruslaji olisi kehittynyt tai muuttunut toiseksi lajiksi.

1. Mooseksen kirjan 1:26 kertoo Jumalan sanoneen ihmisestä: "Tehkäämme ihminen kuvaksemme, kai täiseksemme." Hänellä piti siis olla jumalisia ominaisuuksia, ei sellaisia piirteitä, jotka olisivat vain kehittyneet eläimistä. 1. Mooseksen kirjan 2:7 lisää: "Herra Jumala teki maan tomusta [ei mistään aikaisemmin olemassa olevasta elämänmuodosta] ihmisen ja puhalsi hänen sie−ramiinsa elämän hengen." Tässä ei ole pienintäkään vihjausta kehitykseen; siinä kuvataan sen sijaan uusi luomus.

Loiko Jumala kaikki nykyään maan päällä olevat miljoonat elollisten muunnokset?

1. Mooseksen kirjan 1. luku sanoo yksinkertaisesti, että Jumala loi kaikki "lajinsa mukaan". (1. Moos. 1:12,21,24,25) Jumala käski Nooaa valmistautumaan hänen aikansa maailmanlaajuista vedenpaisumusta varten ottamalla arkkiin edustajiksi jäseniä jokaisesta maaeläinten ja lintujen "lajista". (1. Moos. 7:2, 3, 14) Jokaisella "lajilla" on geneettiset mahdollisuudet suureen muunteluun. Niinpä esimerkiksi koiria kerrotaan olevan yli 400: aa eri rotua ja hevosia noin 250:tä rotua ja lajia. Minkä tahansa eläimen kaikki keskenään hedelmöitymään pystyvät muunnokset ovat vain yhtä 1. Mooseksen kirjan "lajia". Samoin kaikki ihmismuunnokset − itämaalaiset, afrikkalaiset, kaukaasialaiset, Sudanissa asuvista jopa yli kaksimetrisistä dinkoista vain 130 senttimetrin mittaisiin pygmeihin saakka − polveutuvat yhdestä alkuperäisestä ihmis−parista, Aadamista ja Eevasta. −1. Moos. 1:27,28; 3:20.

Mistä elollisen rakenteessa olevat perusyhtäläisyydet johtuvat?

"Jumala − − loi kaiken." (Ef. 3:9) Kaikella on siis sama Suuri Suunnittelija.

"Kaikki tuli olemassaoloon hänen [Jumalan ainosyntyisen Pojan, josta tuli maan päällä ollessaan Jeesus Kristus] välityksellään, eikä ilman häntä tullut olemassaoloon mikään." (Joh. 1:3) Oli siis olemassa yksi Mestarityöntekijä, jonka välityksellä Jehova suoritti luomistyönsä. −Sananl. 8:22, 30, 31, "hoidokki" = "mes−tarityöntekijä", *UM.*

Mistä on peräisin kaikki raaka−aine, josta kaikkeus on tehty?

Tiedemiehet ovat saaneet selville, että aine on tiivistynyttä energiaa. Ydinpommien räjähtäminen osoittaa tämän. Astrofyysikko Josip Kleczek toteaa: "Saattaa olla, että useimmat ja mahdollisesti kaikki alkeishiukkaset ovat syntyneet energian muuttuessa aineeksi." − *The Universe* (Boston 1976) 11. osa, s. 17.

Mistä tuo energia saattoi tulla? Kysyttyään "kuka on nämä [tähdet ja planeetat] luonut" Raamattu toteaa Jehova Jumalasta: "Suuri on hänen voimansa ["dynaaminen energiansa", *UM*] ja valtainen hänen väkensä: ei yksikään jää häneltä pois." (Jes. 40:26) Jumala itse on siis kaiken sen "dynaamisen energian" Lähde, jota tarvittiin kaikkeuden luomiseen.

Valmistettiinko koko aineellinen luomakunta vain kuudessa päivässä joskus menneiden 6000 − 10 000 vuoden aikana?

Tosiasiat ovat ristiriidassa sellaisen johtopäätöksen kanssa: 1) Andromedan tähtisumusta tuleva valo voidaan nähdä kirkkaana yönä pohjoisella pallonpuoliskolla. Tuon valon kestää saapua maahan noin 2 000 000 vuotta, mikä osoittaa maailmankaikkeuden iäksi vähintään miljoonia vuosia. 2) Maapallon kallioissa olevat radioaktiivisen hajoamisen lopputuotteet todistavat, että jotkut kalliomuodostumat ovat pysyneet koskemattomina miljardeja vuosia.

1. Mooseksen kirjan 1:3−31 ei puhu aineen eikä taivaankappaleiden alkuperäisestä luomisesta. Se kuvailee jo olemassa olleen maan valmistamista ihmisen asuttavaksi. Tähän sisältyi sekä kasvillisuuden, merieläinten, lentävien luomusten että maaeläinten peruslajien ja myös ensimmäisen ihmisparin luominen. Kaiken tämän sanotaan tapahtuneen kuudessa "päivässä". "Päiväksi" käännetyllä heprealaisella sanalla on kuitenkin useita merkityksiä, joihin sisältyy 'pitkä aika; epätavalliseen tapahtumaan kulunut aika'. (W. Wilson, *Old Testament Word Studies*, Grand Rapids, Michigan, USA, 1978, s. 109) Käytetty sana mahdollistaa käsityksen, että jokainen "päivä" saattoi kestää tuhansia vuosia.

Luopumus

Määritelmä: Luopumus merkitsee Jumalan palvonnasta ja palveluksesta luopumista tai niiden hylkäämistä, itse asiassa kapinaa Jehova Jumalaa vastaan. Jotkut luopiot väittävät tuntevansa Jumalan ja palvelevansa häntä, mutta hylkäävät hänen Sanassaan esitettyjä opetuksia tai vaatimuksia. Toiset väittävät uskovansa Raamattuun, mutta hylkäävät Jehovan järjestön.

Tulisiko meidän odottaa, että kristillisen seurakunnan keskuudesta nousisi luopioita?

1. Tim. 4:1: "Henkeytetty ilmaisu sanoo nimenomaan, että myöhempinä ajanjaksoina jotkut luopuvat uskosta, kun he kiinnittävät huomiota eksyttäviin henkeytettyihin ilmaisuihin ja demonien opetuksiin."

2. Tess. 2:3: "Älköön kukaan vietelkö teitä millään tavalla, koska se [Jehovan päivä] ei tule, ellei luopumus tule ensin ja laittomuuden ihminen ilmesty, tuhon poika."

Joitakin luopioiden tuntomerkkejä:

He yrittävät tehdä toisista seuraajiaan ja aiheuttavat siten lahkolaisjakaumia

Apt. 20:30: "Omasta keskuudestanne nousee miehiä, jotka puhuvat vääristeltyjä asioita vetääkseen opetuslapset mukaansa." 2. Piet. 2:1, 3: "Teidänkin keskuudessanne tulee olemaan vää riä opettajia. Juuri nämä tuovat salavihkaa tuhoisia lahkoja ja kieltävät omistajankin, joka heidät osti − −. He tulevat myös ahneudessaan kiskomaan teistä hyötyä väärennetyin sanoin."

He saattavat väittää uskovansa Kristukseen, mutta suhtautuvat väheksyen siihen saarnaamis− ja opettamistyöhön, jonka hän antoi seuraajiensa tehtäväksi

Luuk. 6:46: "Miksi te kutsutte minua: 'Herra! Herra!', mutta ette tee mitä sanon?"

Matt. 28:19, 20: "Menkää sen tähden ja tehkää opetuslapsia kaikkien kansojen ihmisistä, kastakaa heidät−−ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä olen käskenyt teidän noudattaa."

Matt. 24:14: "Tämä valtakunnan hyvä uutinen tullaan saarnaamaan koko asutussa maassa todistukseksi kaikille kansoille, ja sitten tulee loppu."

He saattavat väittää palvelevansa Jumalaa, mutta hylkäävät hänen edustajansa, hänen näkyvän järjestönsä

Juud. 8, 11: "Nämäkin, jotka antautuvat unien valtaan, saastuttavat lihan ja hylkäävät herrauden ja pilkkaavat kunniakkaita. Voi heitä, koska he − − ovat tuhoutuneet Koorahin kapinalliseen puheeseen!"

4. Moos. 16:1−3, 11, 19−21: "Koorah−−otti−−israelilaisista kaksisataa viisikymmentä miestä, kansan päämiehiä -. Ja he kokoontuivat Moosesta ja Aaronia vastaan ja sanoivat heille: 'Jo riittää! Koko seurakunta, he kaikki, ovat pyhät, ja Herra on heidän keskellänsä. Miksi te siis korotatte itsenne Herran seurakunnan yli?' −− [Mooses sanoi:] 'Sinä ja koko sinun joukkosi käytte kapinoimaan Herraa vastaan; sillä mikä on Aaron, että te häntä vastaan napisette!' Mutta Koorah kokosi heitä vastaan koko seurakunnan ilmestysmajan ovelle. Silloin Herran kirkkaus näkyi koko seurakunnalle. Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille sanoen: 'Erottautukaa te tästä joukosta, niin minä tuokiossa heidät tuhoan.' "

He eivät ainoastaan hylkää tosi uskoa, vaan myös "pieksevät" sitten entisiä tovereitaan käyttäen julkista arvostelua ja muita menetelmiä heidän työnsä estämiseksi; sellaiset luopiot yrittävät repiä alas, eivät rakentaa

Matt. 24:45−51: "Kuka oikeastaan on se uskollinen ja ymmär täväinen orja, jonka hänen isäntänsä on asettanut huolehtimaan palvelusväestään, antamaan näille ihmisille heidän ruokansa oikeaan aikaan? −− Mutta jos tuo paha orja sanoisi sydämessään: 'Isäntäni viipyy' ja alkaisi piestä orjatovereitaan ja söisi ja joisi piintyneiden juoppojen kanssa, niin tuon orjan isäntä tulee päivänä, jona hän ei odota, ja hetkenä, jota hän ei tiedä, ja rankaisee häntä mitä ankarimmin ja määrää hänelle hänen osansa ulkokullattujen kanssa."

2. Tim. 2:16−18: "Vältä tyhjiä puheita, jotka loukkaavat sitä, mikä on pyhää, sillä niiden puhujat menevät yhä pitemmälle jumalattomuudessa, ja heidän sanansa

leviää kuin kuolio. Näitä ovat Hymeneus ja Filetus, jotka ovat poikenneet totuudesta sanoessaan, että ylösnousemus on jo tapahtunut, ja he mullistavat muutamien uskon."

Voisivatko uskolliset kristityt toivottaa luopiot tervetulleiksi seuraansa, joko henkilökohtaisesti tai lukemalla heidän kirjallisuuttaan?

2. Joh. 9, 10: "Kenelläkään, joka tunkeutuu edelle eikä pysy Kristuksen opetuksessa, ei ole Jumalaa. − − Jos joku tulee luoksenne eikä tuo tätä opetusta, niin älkää koskaan ottako häntä vastaan kotiinne tai sanoko hänelle tervehdystä."

Room. 16:17,18: "Minä kehotan teitä, veljet, pitämään silmällä niitä, jotka aiheuttavat jakaumia ja antavat kompastumisen aiheita vastoin sitä opetusta, jonka te olette oppineet, ja karttamaan heitä, −−lipevin sanoin ja mairittelevin puhein he viettelevät vilpittömien sydämet."

Koituisiko siitä mitään vakavaa vahinkoa, että tyydyttäisi uteliaisuutensa luopioitten ajatusten suhteen?

Sananl. 11:9, *UM:* "Suullaan saattaa luopio lähimmäisensä turmioon."

Jes. 32:6: "Houkka puhuu houkan lailla, ja hänen sydämensä hankkii turmiota, ja niin hän harjoittaa riettautta ["luopumusta", *UM*] ja puhuu eksyttäväisesti Herrasta, jättää tyhjäksi nälkäisen sielun ja janoavaisen juomaa vaille." (Vrt. Jes. 65: 13, 14.)

Kuinka vakavaa luopumus on?

2. Piet. 2:1: "Juuri nämä tuovat salavihkaa tuhoisia lahkoja ja kieltävät omistajankin, joka heidät osti, tuottaen itselleen pikaisen tuhon."

Job 13:16: "Jumalaton ["luopio", *UM*] ei voi käydä hänen [Jumalan] kasvojensa eteen."

Hepr. 6:4−6: "Mahdotonta on niitä, jotka on kerta kaikkiaan valistettu ja jotka ovat maistaneet taivaallista ilmaista lahjaa ja tulleet pyhästä hengestä osallisiksi ja maistaneet Jumalan hyvää sanaa ja tulevan asiainjärjestelmän voimia, mutta jotka ovat luopuneet, elvyttää jälleen katumukseen, koska he panevat Jumalan Poj an uudelleen paaluun itselleen ja saattavat hänet julkisen häpeän alaiseksi."

Maa

Määritelmä: Raamatussa käytetään sanaa "maa" useammassa kuin yhdessä merkityksessä. Tavallisesti aj attelemme sen tarkoittavan itse kiertotähteä, j onka Jehova varusti anteliaasti niin, että se voi ylläpitää ihmiselämää j a tehdä elämämme hyvin tyydyttäväksi. Tulisi kuitenkin ymmärtää, että "maata" voidaan käyttää myös kuvaannollisessa merkityksessä tarkoittamaan esimerkiksi ihmisiä, jotka asuvat tällä kiertotähdellä, tai ihmisyhteiskuntaa, jolla on joitakin ominaispiirteitä.

Tuhotaanko kiertotähti Maa ydinsodassa?

Minkä Raamattu osoittaa olevan Jumalan tarkoitus maan suhteen?

Matt. 6:10: "Tulkoon sinun valtakuntasi. Tapahtukoon sinun tahtosi *myös maan päällä* niin kuin taivaassa."

Ps. 37:29: "Vanhurskaat perivät maan ja asuvat siinä iankaikkisesti."

Ks. myös Saarn. 1:4; Ps. 104:5.

Onko mahdollista, että koska kansat eivät välitä juuri lainkaan Jumalan tarkoituksista, ne voisivat kaikesta huolimatta turmella maan täysin asumiskelvottomaksi?

Jes. 55:8−11: "[Jehova sanoo:] Niin paljon korkeampi kuin taivas on maata, ovat minun tieni korkeammat teidän teitänne ja minun ajatukseni teidän ajatuksianne. − − minun sanani, − − ei se minun tyköni tyhjänä palaja, vaan tekee sen, mikä minulle otollista on, ja saa menestymään sen, mitä varten minä sen lähetin."

Jes. 40:15, 26: "Katso, [Jehova Jumalan näkökulmasta] kansakunnat ovat kuin pisara vesisangon uurteessa, ovat kuin tomu−hiukkanen vaa'assa. −−Nostakaa silmänne korkeuteen ja katsokaa [aurinkoa, kuuta ja miljardeja tähtiä]: kuka on nämä luonut? Hän, joka johdattaa esiin niitten joukot täysilukuisina, joka nimeltä kutsuu ne kaikki; suuri on hänen voimansa ja valtainen hänen väkensä: ei yksikään jää häneltä pois." (Joidenkin maiden kehittämien ydinaseiden voima pelottaa ihmisiä. Mutta miljardit tähdet käyttävät ydinvoimaa sellaisessa mitassa, joka käy yli käsityskykymme. Kuka loi kaikki nämä taivaankappaleet ja valvoo niitä? Eikö Hän voi estää kansoja käyttämästä ydinaseitaan tavalla, joka estäisi hänen tarkoitustaan toteutumasta? Sitä, että Jumala voi tehdä sen, valaisee se, että hän tuhosi Egyptin sotilasvoimat, kun farao yritti estää Israelin vapautuksen. − 2. Moos. 14:5−31.)

Ilm. 11:17, 18: "Me kiitämme sinua, Jehova Jumala, Kaikkivaltias, joka olet ja joka olit, koska sinä olet ottanut suuren voimasi ja ruvennut hallitsemaan kuninkaana. Mutta kansat vihastuivat, ja tuli sinun oma vihasi sekä määräaika − − saattaa turmioon ne, jotka turmelevat maan."

Tuhoaako Jumala maan tulella?

Tukeeko Pietarin 2. kirjeen 3:7, 10 (KR) sellaista käsitystä? "Nykyiset taivaat ja maa ovat samalla sanalla talletetut tulelle, säästetyt jumalattomain ihmisten tuomion ja kadotuksen ["tuhon", *RS*] päivään. −−Herran päivä on tuleva niinkuin varas, ja silloin taivaat katoavat pauhinalla, ja alkuaineet kuumuudesta hajoavat, ja maa ja kaikki, mitä siihen on tehty, palavat ["palaa", *EU;* "tuhoutuu", *UTN;* "paljastuvat", *UM;* "tehdään ilmeisiksi", *NAB;* "paljastetaan", *NE*]." (Huom. Codex Sinaiticus ja Codex Vaticanus, jotka molemmat ovat 300−luvulta, käyttävät sanaa "paljastuvat". Myöhemmät käsikirjoitukset, kuten 400−luvulta oleva Codex Alexandrinus ja 1500−luvulta oleva Vulgatan tarkistettu laitos [ns. Vulgata Clementina] käyttävät sanaa "palavat".)

Osoittaako Ilmestyksen 21:1 (KR), että kiertotähtemme tuhotaan? "Ja minä näin uuden taivaan ja uuden maan; sillä ensimmäinen taivas ja ensimmäinen maa ovat kadonneet, eikä merta enää ole."

Jotta näiden jakeiden selitys olisi oikea, sen täytyy olla sopusoinnussa tekstiyhteyden ja muun Raamatun kanssa

Jos nämä kohdat (2. Piet. 3:7,10 ja Ilm. 21:1) tarkoittavat sitä, että kirjaimellinen kiertotähti Maa on määrä tuhota tulella, niin myös kirjaimelliset taivaat (tähdet ja muut taivaankappaleet) on määrä tuhota tulella. Tällainen kirjaimellinen näkemys on kuitenkin ristiriidassa sen vakuutuksen kanssa, jonka seuraavat raamatunkohdat sisältävät: Matt. 6:10, Ps. 37:29 ja 104:5, myös Sananl. 2:21, 22. Sitä paitsi miten tuli vaikuttaisi aurinkoon ja tähtiin, jotka ovat jo äärimmäisen kuumia? Edellä mainituissa kohdissa käytetty sana "maa" täytyy siksi ymmärtää eri merkityksessä.

1. Mooseksen kirjan 11:1, 1. Aikakirjan 16:31, Psalmi 96:1 jne. käyttävät sanaa "maa" *kuvaannollisessa* merkityksessä tarkoittamaan ihmiskuntaa, ihmisyhteiskuntaa. Voisiko se tarkoittaa sitä myös Pietarin 2. kirjeen 3:7, 10:ssä ja Ilmestyksen 21:l:ssä?

Huomaa, että tekstiyhteydessä Pietarin 2. kirjeen 3:5, 6:ssa (myös 2:5, 9:ssä) tilannetta rinnastetaan Nooan ajan vedenpaisumukseen, jolloin tuhottiin paha ihmisyhteiskunta, mutta Nooa ja hänen huonekuntansa sekä itse maapallo säilyivät. Samoin Pietarin 2. kirjeen 3:7:ssä sanotaan, että tuhottaviksi tulevat "jumalattomat ihmiset". Näkemys, jonka mukaan "maa" tarkoittaa tässä pahaa ihmisyhteiskuntaa, on täysin sopusoinnussa muun Raamatun kanssa, kuten edellä mainitut kohdat osoittavat. Tuo vertauskuvallinen "maa" *eli paha ihmisyhteiskunta* "paljastuu", ts. Jehova kärventää ikään kuin tulella kaikki valepuvut, *paljastaa* jumalattoman ihmisyhteiskunnan pahuuden ja osoittaa sen ansaitsevan täydellisen tuhon. Tuo paha ihmisyhteiskunta on myös se 'ensimmäinen maa', johon Ilmestyksen 21:1 *(KR)* viittaa.

Johdonmukaisesti Luukkaan 21:33:ssa oleva Jeesuksen lausunto ("taivas ja maa tulevat katoamaan, mutta − −") täytyy ymmärtää Luukkaan 16:17:ssä olevan rinnakkaislausunnon valossa ("taivaan ja maankin *on helpompi* kadota *kuin* − −"); molemmat yksinkertaisesti vain korostavat esitettyjen tilanteiden mahdottomuutta. − Ks. myös Matt. 5:18.

Otetaanko vanhurskaat taivaaseen ja palautetaanko heidät sitten maan päälle sen jälkeen, kun pahat on hävitetty?

Tukeeko Ilmestyksen 21:2, 3 sellaista näkemystä? Siinä sanotaan: "Minä näin myös pyhän kaupungin, Uuden Jerusalemin tulevan alas taivaasta Jumalan luota ja valmistettuna niin kuin miehelleen kaunistettu morsian. Sen jälkeen minä kuulin suuren äänen sanovan valtaistuimelta: 'Katso! Jumalan teltta on ihmisten luona, ja hän on asuva heidän kanssaan, ja he tulevat olemaan hänen kansojaan. Ja Jumala itse on oleva heidän kanssaan.' " (Merkitseekö se tosiasia, että Jumala "on asuva ihmiskunnan kanssa ja "oleva heidän kanssaan", sitä, että hänestä tulee lihallinen Olento? Asia ei voi olla niin, koska Jehova sanoi Moosekselle: "Ei kukaan, joka näkee minut, jää eloon." [2. Moos. 33:20] On siis johdonmukaista, että Uuden Jerusalemin jäsenet eivät palaa maan päälle liharuumiissa. Missä mielessä Jumala sitten voisi 'olla' ihmiskunnan kanssa ja miten Uusi Jerusalem 'tulee alas taivaasta'? Yksi vihje epäilemättä saadaan 1. Mooseksen kirjan 21:l:stä *(KJ, RS)*, jossa sanotaan, että Jumala "vieraili" Saaran luona, ja siunasi häntä pojalla hänen vanhalla iällään. 2. Mooseksen kirjan 4:31 *(KJ, RS)* kertoo, että Jumala "vieraili" Israelin luona lähettämällä Mooseksen vapauttajaksi. Luukkaan 7:16 *(KJ, RS)* sanoo, että Jumala "vieraili" kansansa luona Jeesuksen palveluksen välityksellä. Muut käännökset käyttävät näissä kohdissa sellaisia ilmauksia kuin että Jumala "on kääntänyt huomionsa" kansansa puoleen *[UM]* tai "on muistanut" sitä *[UTN]*. Ilmestyksen 21: 2, 3:n täytyy siis tarkoittaa sitä, että Jumala 'vierailee' ihmiskunnan luona eli on sen kanssa taivaallisen Uuden Jerusalemin välityksellä, jonka kautta tottelevaiset ihmiset saavat siunauksia.)

Sananl. 2:21, 22: "Oikeamieliset saavat asua maassa, ja nuhteettomat *jäävät* siihen *jäljelle;* mutta jumalattomat hävitetään maasta, ja uskottomat siitä reväistään pois." (Huomaa, ettei sanota, että nuhteettomat *palaavat* maahan, vaan että he "jäävät siihen jäljelle".)

Onko maata koskeva Jumalan alkuperäinen tarkoitus muuttunut?

1. Moos. 1:27, 28: "Jumala loi ihmisen omaksi kuvaksensa, Jumalan kuvaksi hän hänet loi; mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. Ja Jumala siunasi heidät, ja Jumala sanoi heille: 'Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää maa ja tehkää se itsellenne alamaiseksi; ja vallitkaa meren kalat ja taivaan linnut ja kaikki maan päällä liikkuvat eläimet.' " (Jumala osoitti siis tarkoituksensa olevan, että Aadamin ja Eevan jälkeläiset täyttäisivät maan ja huolehtisivat maailmanlaajuisesta paratiisista. Kun Jumala oli suurenmoisella tavalla suunnitellut tämän maan ihmisen asuttavaksi, tehnyt sen ainutlaatuiseksi kaikkien niiden kiertotähtien joukossa, joita ihminen on tutkinut teleskoopeillaan ja avaruusaluksillaan, luopuiko Luoja tarkoituksestaan ja jättikö hän sen ikuisiksi ajoiksi täyttämättä Aadamin synnin vuoksi?)

Jes. 45:18: "Näin sanoo Herra, joka on luonut taivaan − hän on Jumala − joka on valmistanut maan ja tehnyt sen; hän on sen vahvistanut, ei hän sitä autioksi luonut, asuttavaksi hän sen valmisti: Minä olen Herra, eikä toista ole." (Ks. myös Jes. 55:10, 11.)

Jos kukaan ei koskaan kuole Jumalan uudessa järjestyksessä, niin kuinka kaikki ihmiset mahtuvat maan päälle?

Muista, että kun Jumala ilmaisi tarkoituksensa maan suhteen, hän sanoi: "Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja *täyttäkää* maa." (1. Moos. 1:28) Jumala antoi ihmiselle lisääntymiskyvyn, ja kun Hänen tarkoituksensa sen suhteen täyttyy, Hän voi panna lisääntymisen loppumaan maan päältä.

Millaisille ihmisille Jumala antaa loputtoman elämän maan päällä?

Sef. 2:3: "Etsikää Herraa, kaikki maan nöyrät, te, jotka pidätte hänen oikeutensa. Etsikää vanhurskautta, etsikää nöyryyttä; ehkä te saatte suojan Herran vihan päivänä."

Ps. 37:9, 11: "Jotka Herraa odottavat, ne perivät maan. − −nöyrät perivät maan ja iloitsevat suuresta rauhasta."

Maailma

Määritelmä: Kun "maailma" on käännetty kreikkalaisesta sanasta *ko'smos*, se voi merkitä 1) koko ihmiskuntaa riippumatta sen moraalisesta tilasta tai elämäntavasta, 2) ulkoisia puitteita, olosuhteita, joihin henkilö syntyy ja joissa hän elää, tai 3) sellaisia ihmisiä joukkona, jotka eivät kuulu Jehovan hyväksyttyihin palvelijoihin. Jotkut raamatunkääntäjät ovat antaneet epätäsmällisen kuvan käyttämällä sanaa "maailma" myös sellaisten kreikkalaisten sanojen vastineena, jotka tarkoittavat 'maata', 'asuttua maata' tai 'asiainjärjestelmää'. Seuraavassa aiheenkäsittelyssä on kyse pääasiassa edellä kolmantena mainitusta "maailma"−sanan merkityksestä.

Tuhotaanko maailma tulella?

2. Piet. 3:7: "Saman [Jumalan] sanan vaikutuksesta nykyiset taivaat ja maa ovat talletetut tulelle, ja niitä säilytetään jumalattomien ihmisten tuomion ja tuhon päivään." (Huomaa, ettei koko ihmiskuntaa tuhota, vaan ainoastaan "jumalattomat ihmiset". Samoin 6. jae puhuu "maailman" tuhoamisesta Nooan päivinä. Pahat ihmiset tuhottiin, mutta sekä maa että Jumalaa pelkäävä Nooa perheineen jäivät jäljelle. Onko tulevan tuomiopäivän "tuli" oleva kirjaimellinen, vai vertauskuvaako se täydellistä tuhoa? Miten kirjaimellinen tuli vaikuttaisi sellaisiin kirjaimellisiin taivaankappaleisiin kuin aurinkoon ja tähtiin, jotka jo nyt ovat äärimmäisen kuumia? Ks. tämän raamatunkohdan lisätarkaste−lua pääaiheesta "Maa", s. 222−224.)

Sananl. 2:21, 22: "Oikeamieliset saavat asua maassa, ja nuhteettomat jäävät siihen jäljelle; mutta jumalattomat hävitetään maasta, ja uskottomat siitä reväistään pois."

Kuka hallitsee tätä maailmaa − Jumala vai Saatana?

Dan. 4:32: "[Korkein Jumala Jehova] tekee, niinkuin hän tahtoo, taivaan joukoille ja maan asukkaille, eikä ole sitä, joka pidättää hänen kätensä ja sanoo hänelle: 'Mitäs teet?' " (Samoin Jeremian 10:6, 7 sanoo Jehovaa "kansojen kuninkaaksi", koska hän on Ylin Kuningas, joka voi panna ja tulee panemaan ihmis−kuninkaat ja niiden hallitsemat kansat tilille. Koska Jehova on maan Luoja, hän on sen oikeudenmukainen Hallitsija; hän ei ole koskaan luopunut tuosta asemasta.)

Joh. 14:30: "[Jeesus sanoi:] Maailman hallitsija on tulossa. Ja hänellä ei ole mitään otetta minuun." (Selvästikään tämä hallitsija ei ole Jehova Jumala, jonka tahdon Jeesus aina uskollisesti tekee. Tämän "maailman hallitsijan" täytyy olla "paholainen", Saatana Panettelija, jonka vallassa "koko maailma on", kuten sanotaan Johanneksen 1. kirjeen 5:19:ssä. Vaikka ihmiskunta elää Jumalalle kuuluvalla kiertotähdellä, niistä ihmisistä koostuva maailma, jotka eivät ole Jehovan tottelevaisia palvelijoita, on Saatanan vallassa, koska nuo ihmiset tottelevat häntä. Ne, jotka koko sydämestään alistuvat Jehovan hallitusvaltaan, eivät ole osa tuosta maailmasta. Vrt. 2. Kor. 4:4.)

Hm. 13:2: "Lohikäärme [Saatana Panettelija] antoi pedolle voimansa ja valtaistuimensa ja suuren vallan." (Vertaamalla tämän "pedon" kuvausta Danielin 7. lukuun näemme, että se edustaa ihmishallintoa, ei vain yhtä hallitusta, vaan poliittisen hallitusvallan maailmanlaajuista järjestelmää. Se, että Saatana on sen hallitsija, on sopusoinnussa Luukkaan 4:5−7:n ja myös Ilmestyksen 16:14, 16:n kanssa, joka kuvailee demonisten ilmaisujen johtavan koko maan hallitsijat sotaan Jumalaa vastaan Harma−gedonissa. Jumala vain sallii Saatanan hallita maailmaa, kunnes koittaa Hänen määräaikansa ratkaista kaikkeudensuvereenisuut−ta koskeva kiistakysymys.)

Ilm. 11:15: "Taivaassa kuului suuria ääniä, jotka sanoivat: 'Maailman valtakunnasta on tullut meidän Herramme [Jehovan] ja hänen Kristuksensa valtakunta.' " (Kun tämä tapahtui vuonna 1914, alkoivat nykyisen pahan järjestelmän "viimeiset päivät". Jehova ilmaisi suvereenisuutensa nyt uudella tavalla, tällä kertaa oman Poikansa, messiaanisen Hallitsijan, välityksellä. Pian paha maailma tuhotaan, ja Saatana, sen paha henkihallitsija, heitetään syvyyteen, niin ettei hän pysty vaikuttamaan ihmiskuntaan.)

Miten tosi kristityt suhtautuvat maailmaan ja ihmisiin, jotka ovat osa maailmasta?

Joh. 15:19: "[Te Jeesuksen seuraajat] ette ole osa maailmasta, vaan minä olen valinnut teidät maailmasta." (Tosi kristityt eivät siis ole osa Jumalasta vieraantuneen ihmisyhteiskunnan joukosta. He huolehtivat jokapäiväisistä toimistaan, mutta he karttavat asenteita, puhetta ja käytöstä, jotka ovat ominaisia maailmalle ja ovat ristiriidassa Jehovan vanhurskaiden teiden kanssa.) (Ks. s. 229−232, myös s. 273−279.)

Jaak. 4:4: "Avionrikkojat, ettekö tiedä, että ystävyys maailman kanssa on vihollisuutta Jumalan kanssa? Joka siis haluaa olla maailman ystävä, se asettuu Jumalan viholliseksi." (Koska kristityt ovat epätäydellisiä, heidän yhteytensä maailmaan voivat joskus tahrata heitä. Mutta saatuaan neuvoja Jumalan sanasta he katuvat ja oikaisevat menettelytapansa. Jos jotkut kuitenkin tahallaan liittoutuvat maailman kanssa tai jäljittelevät sen henkeä, he ilmaisevat, etteivät he enää ole tosi kristittyjä, vaan ovat tulleet osaksi maailmaa, joka on Jumalan vihollinen.)

Room. 13:1: "Olkoon jokainen sielu alamainen esivalloille, sillä ei ole valtaa muutoin kuin Jumalalta; olemassa olevat vallat ovat suhteellisissa asemissaan Jumalan asettamina." (Tätä neuvoa noudattavat eivät kapinoi eivätkä yritä kukistaa maailman hallituksia. He alistuvat poliittisten hallitsijoiden valtaan ja tottelevat niitä niin kauan, kun näiden hallitsijoiden vaatimukset eivät ole ristiriidassa Jumalan vaatimusten kanssa. Jumala näki ennalta ja ennusti nuo hallitukset. Ne eivät hallitse siksi, että hän olisi antanut niille vallan, vaan hänen sallinnallaan. Aikanaan hän myös poistaa ne.)

Gal. 6:10: "Niin kauan kuin meillä on siihen suotuisaa aikaa, tehkäämme hyvää kaikille, mutta varsinkin niille, jotka ovat meille sukua uskossa." (Tosi kristityt eivät siis pidäty tekemästä hyvää lähimmäisilleen. He jäljittelevät Jumalaa, joka antaa auringon paistaa niin pahoille kuin hyvillekin. − Matt. 5:43−48)

Matt. 5:14−16: "Te olette maailman valo. −−loistakoon teidän valonne ihmisten edessä, jotta he näkisivät teidän hyvät tekonne ja kirkastaisivat Isäänne, joka on taivaissa." (Jotta toiset voisivat kirkastaa Jumalaa sen vuoksi, mitä kristityt tekevät, näiden täytyy ilmeisesti todistaa toimeliaasti maailmalle Jumalan nimestä ja tarkoituksista. Tähän toimintaan tosi kristityt kiinnittävät ensisijaisen huomionsa.)

Mitä nykyiset maailman olosuhteet merkitsevät?

Ks. pääaihetta "Viimeiset päivät".

Maailman henki

Määritelmä: Liikkeelle paneva voima, joka vaikuttaa niistä koostuvaan ihmisyhteiskuntaan, jotka eivät ole Jehova Jumalan palvelijoita, ja saa nämä ihmiset puhumaan ja toimimaan tunnusomaisella tavalla. Vaikka ihmiset toimivat henkilökohtaisten mieltymystensä mukaan, maailman henkeä ilmaisevilla on sellaisia perusasenteita, he noudattavat sellaisia menettelytapoja ja asettavat elämälleen sellaisia tavoitteita, jotka ovat yleisiä nykyiselle asiainjärjestelmälle, jonka hallitsija ja jumala on Saatana.

Miksi maailman hengen tahraamaksi tuleminen on vakava asia?

1. Joh. 5:19: "Koko maailma on paholaisen vallassa." (Saatana on edistänyt henkeä, joka hallitsee niiden ihmisten ajattelua ja toimintaa, jotka eivät ole Jehovan hyväksyttyjä palvelijoita. Tämä itsekkyyden ja ylpeyden henki on niin vallitseva, että se on kuin ilma, jota ihmiset hengittävät. Meidän tulee varoa huolellisesti, ettemme alistu Saatanan valtaan antamalla tuon hengen muovata elämäämme.)

Ilm. 12:9: "Suuri lohikäärme heitettiin alas, se alkuperäinen käärme, jota kutsutaan Panettelijaksi ja Saatanaksi, joka eksyttää koko asuttua maata; hänet heitettiin alas maahan, ja hänen enkelinsä heitettiin alas hänen kanssaan." (Siitä lähtien kun tämä tapahtui, Valtakunnan synnyttyä taivaassa vuonna 1914, Saatanan ja hänen demoniensa vaikutus on kasvanut suuresti ihmiskunnan keskuudessa. Hänen henkensä on ajanut ihmisiä yhä itsekkääni piin ja väkivaltaisempiin tekoihin. Varsinkin niitä, jotka pyrkivät palvomaan Jehovaa, painostetaan suuresti olemaan osa maailmasta, tekemään mitä toiset tekevät ja luopumaan tosi palvonnasta.)

Mitkä ovat joitakin maailman hengen ominaispiirteitä, joiden suhteen meidän täytyy olla varuillamme?

1. Kor. 2:12: "Me emme saaneet maailman henkeä, vaan sen hengen, joka on Jumalasta, jotta tuntisimme sen, mitä Jumala on huomaavaisesti meille antanut." (Jos maailman henki juurtuu ihmisen ajatuksiin ja haluihin, sen hedelmä näkyy pian tuota henkeä ilmentävissä teoissa. Vapautuakseen maailman hengestä ihmisen täytyy paitsi välttää epäkristillisiä toimintoja ja kohtuuttomuutta, myös mennä asian ytimeen ja kehittää asenteita, jotka ovat sopusoinnussa *Jumalan* hengen kanssa ja osoittavat aitoa rakkautta hänen teitään kohtaan. Tämä tulisi pitää mielessä tarkasteltaessa seuraavia tapoja, joilla maailman henki ilmenee.)

Omien halujensa mukaan toimiminen välittämättä Jumalan tahdosta

Saatana yllytti Eevaa ratkaisemaan itse, mikä oli hyvää ja mikä pahaa. (1. Moos. 3:3-5; ks. vastakohdaksi Sananl. 3:5, 6.) Monet Eevan menettelyä jäljittelevät eivät tiedä, mikä Jumalan tahto ihmiskunnan suhteen on, eikä heitä kiinnosta ottaa siitä selvää. He menettelevät juuri niin kuin heitä haluttaa. Niiden, jotka tuntevat Jumalan vaatimukset ja yrittävät mukautua niihin, tulee varoa huolellisesti, ettei maailman henki saata heitä jättämään tahallaan huomiotta Jumalan sanan neuvoja asioissa, joita he voivat pitää 'mitättöminä'. − Luuk. 16:10; ks. myös "Riippumattomuus".

Ylpeä suhtautumistapa

Saatana oli ensimmäinen, joka antoi liiallisen omanarvontunnon turmella sydämensä. (Vrt. Hes. 28:17; Sananl. 16:5.) Ylpeys on jakava voima tässä maailmassa, jonka hallitsija hän on; ylpeys saa ihmiset pitämään itseään parempina kuin toiseen rotuun, kansaan, kieliryhmään tai yhteiskuntaluokkaan kuuluvat. Jumalaa palvelevienkin on ehkä tarpeellista juuria pois sellaisten tunteiden rippeet. Heidän tulee myös varoa sitä, ettei ylpeys saa heitä tekemään pikkuasioista suuria kiistakysymyksiä tai ettei se estä heitä tunnustamasta omia vikojaan ja ottamasta vastaan neuvoja ja siten hyötymästä siitä runsaasta rakkaudellisesta avusta, jota Jehova antaa järjestönsä välityksellä. − Room. 12:3; 1. Piet. 5:5.

Kapinallinen asenne valtaa kohtaan

Kapinoinnin aloitti Saatana, jonka nimi merkitsee 'vastustajaa'. Uhmaamalla Jehovaa Nimrod, jonka nimi saattaa merkitä 'kapinoikaamme', osoitti olevansa Saatanan lapsi. Tuon hengen karttaminen estää Jumalaa pelkääviä ihmisiä uhmaamasta maal lisiä hallitsijoita. (Room. 13:1) Se auttaa alaikäisiä alistumaan Jumalan heidän vanhemmilleen antamaan valtaan. (Kol. 3:20) Se suojelee siltä, että suhtautuisimme myötätuntoisesti luopioihin, jotka halveksivat niitä, joille Jehova on uskonut vastuun näkyvässä järjestössään. − Juud. 11; Hepr. 13:17.

Langenneen lihan haluille periksi antaminen

Tämän seuraukset voidaan nähdä j a kuulla kaikkialla. Sen suhteen on tarpeellista olla jatkuvasti varuillaan. (1. Joh. 2:16;Ef. 4:17,19; Gal. 5:19−21) Ihmisen ajattelu ja halut, jotka voivat saada hänet menemään vielä pitemmälle tähän suuntaan, voivat paljastua hänen keskustelustaan, hänen kertomistaan vitseistä, sen musiikin sanoista, jota hän kuuntelee, hänen tanssilavastaan tai siveettömistä televisio−ohjelmista, joita hän katselee. Tämä maailman hengen puoli ilmenee huumeiden väärinkäytössä, juoppoudessa, aviorikoksissa, haureudessa ja homoseksuaalisuudessa. Se ilmenee myös silloin, kun henkilö epäraamatullisesti, vaikkakin kenties laillisesti, eroaa puolisostaan ja menee naimisiin toisen kanssa. − Mal. 2:16.

Sen omistamisen halun päästäminen valtaan elämässään, minkä näkee

Tätä halua Saatana kehitti Eevassa ja houkutteli hänet menettelyyn, joka turmeli hänen suhteensa Jumalaan. (1. Moos. 3:6; 1. Joh. 2:16) Jeesus torjui päättäväisesti sellaisen kiusauksen. (Matt. 4:8−10) Niiden, jotka haluavat miellyttää Jehovaa, tulee varoa, etteivät he anna kauppamaailman kehittää heissä sellaista henkeä. Sen pauloihin joutuvat saavat osakseen paljon surua ja hengellistä vahinkoa. − Matt. 13:22; 1. Tim. 6:7−10.

Omaisuuksillaan ja oletetuilla saavutuksillaan ylvästeleminen

Myös tämä tapa on "maailmasta", ja Jumalan palvelijoiksi tulevien täytyy karttaa sitä. (1. Joh. 2:16) Sen juuret ovat ylpeydessä, ja sen sijaan että se rakentaisi toisia hengellisesti, se houkuttelee heitä tavoittelemaan aineellisia omaisuuksia ja haaveilemaan maailmallisista saavutuksista. − Room. 15:2.

Tunteiden päästäminen purkautumaan herjaavana puheena ja väkivaltaisina tekoina

Nämä ovat "lihan tekoja", joita vastaan monien täytyy ryhtyä ankaraan taisteluun aidon uskon ja Jumalan hengen avulla he voivat voittaa maailman, sen sijaan että antaisivat sen hengen vallita heitä. − Gal. 5:19,20, 22,23; Ef. 4:31; 1. Kor. 13:4−8; 1. Joh. 5:4.

Toiveiden ja pelkojen perustaminen siihen, mitä ihmiset voivat tehdä

Lihallinen ihminen ajattelee vain sillä olevan todellista merkitystä, mitä hän voi nähdä ja koskea. Hänen toiveensa ja pelkonsa kiertyvät toisten ihmisten esittämien lupausten ja uhkausten ympärille. Hän odottaa apua ihmishallitsijoilta ja pettyy, kun he epäonnistuvat. (Ps. 146:3, 4; Jes. 8:12, 13) Hänelle on merkitystä vain tällä elämällä. Hän alistuu helposti, jos häntä uhataan kuolemalla. (Ks. sitä vastoin Matt. 10:28; Hepr. 2:14,15.) Mutta uusi voima vaikuttaa niiden mieleen, jotka oppivat tuntemaan Jehovan, antavat hänen lupausten täyttää mielensä ja sydämensä ja oppivat etsimään häneltä apua aina sitä tarvitessaan. − Ef. 4:23, 24; Ps. 46:2; 68:20.

Jumalalle kuuluvan palvovan kunnioituksen osoittaminen ihmisille ja muille kohteille

"Tämän asiainjärjestelmän jumala", Saatana Panettelija, pyrkii edistämään kaikenlaisia tapoja, jotka saavat ihmiset käyttämään väärin Jumalan heille antamaa halua palvoa. (2. Kor. 4:4) Joitakuita hallitsijoita on pidetty jumalina. (Apt. 12:21−23) Miljoonat ihmiset kumartavat epäjumalankuvien edessä. Miljoonat muut epäjumaloivat näyttelijöitä ja huomattavia urheilijoita. Juhlissa annetaan usein asiatonta kunniaa yksityisille ihmisille. Tämä henki on niin yleinen, että niiden, jotka todella rakastavat Jehovaa ja haluavat omistaa hänelle yksinomaisen antaumuksen, täytyy varoa sen vaikutusta kaiken aikaa.

Maria (Jeesuksen äiti)

Määritelmä: Jumalan valitsema ja suuresti suosittu nainen, joka synnytti Jeesuksen. Raamatussa mainitaan viisi muuta Mariaa. Tämä Maria oli kuningas Daavidin jälkeläinen, kuului Juudan sukukuntaan ja oli Eelin tytär. Kun hänet mainitaan Raamatussa ensi kerran, hän oli kihloissa Joosefin kanssa, joka myös kuului Juudan sukukuntaan ja oli Daavidin jälkeläinen.

Mitä voimme oppia Mariasta Raamatun kertomuksen perusteella?

1) Yksi opittava asia on halukkuus kuunnella, mitä Jumala sanansaattajiensa välityksellä sanoo, vaikka kuulemamme voi ensiksi tehdä meidät levottomaksi tai näyttää mahdottomalta. − Luuk. 1:26−37.

2) Tuo kertomus rohkaisee toimimaan sen mukaan, minkä saa tietää olevan Jumalan tahto, luottamaan täysin häneen. (Ks. Luuk. 1:38. Kuten osoitetaan 5. Mooseksen kirjan 22:23, 24:ssä, naimattomalle juutalaiselle tytölle, jonka havaittiin olevan raskaana, saattoi koitua vakavia seurauksia.)

3) Jumala on halukas käyttämään ihmistä riippumatta siitä, mikä hänen asemansa elämässä on. − Vrt. Luuk. 2:22−24:ää 3. Moos. 12:l−8:aan.

4) Hengellisten etujen pitäminen tärkeinä. (Ks. Luuk. 2:41; Apt. 1:14. Juutalaisia vaimoja ei vaadittu lähtemään joka vuosi pääsiäisenä miehensä mukaan pitkälle matkalle Jerusalemiin, mutta Maria lähti.)

5) Moraalisen puhtauden arvostus. − Luuk. 1:34.

6) Uutteruus Jumalan sanan opettamisessa lapsille. (Tämä ilmeni siitä, mitä Jeesus teki 12−vuotiaana. Ks. Luuk. 2:42, 46−49.)

Oliko Maria tosiaan neitsyt synnyttäessään Jeesuksen?

Luukkaan 1:26−31 *(KR)* kertoo, että enkeli Gabriel vei Maria−nimiselle "neitsyelle" uutisen: "Sinä tulet raskaaksi ja synnytät pojan, ja sinun on annettava hänelle nimi Jeesus." Jae 34 mainitsee, että silloin "Maria sanoi enkelille: 'Kuinka tämä voi tapahtua, kun minä en miehestä ["ts. aviomiehestä", *N AB,* alav.] mitään tiedä ["Miten minä, joka olen neitsyt, voisin saada lapsen", *EU]T* " Matteuksen 1:22−25 *(KR)* lisää: "Tämä kaikki on tapahtunut, että kävisi toteen, minkä Herra on puhunut profeetan kautta, joka sanoo: 'Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan, ja tälle on annettava nimi Immanuel', mikä käännettynä on: Jumala meidän kanssamme. Herättyään unesta Joosef teki, niinkuin Herran enkeli oli käskenyt hänen tehdä, ja otti vaimonsa tykönsä eikä yhtynyt häneen, ennenkuin hän oli synnyttänyt pojan. Ja hän antoi hänelle nimen Jeesus."

Onko tämä järkevää? Luojalle, joka suunnitteli ihmisen lisään−tymiselimet, ei varmasti ollut mahdotonta saada yliluonnollisin keinoin aikaan Marian kohdussa

olevan munasolun hedelmöityminen. Ihmeen avulla Jehova siirsi taivaallisen Esikoispoikansa elämänvoiman ja persoonallisuusmallin Marian kohtuun. Jumalan oma vaikuttava voima, hänen pyhä henkensä, suojeli tuon lapsen kehitystä Marian kohdussa, niin että hän syntyi täydelliseksi ihmiseksi. − Luuk. 1:35; Joh. 17:5.

Oliko Maria aina neitsyt?

Matt. 13:53−56, *KR:* "Kun Jeesus oli lopettanut nämä vertaukset, lähti hän sieltä. Ja hän tuli kotikaupunkiinsa ja opetti heitä heidän synagoogassaan, niin että he hämmästyivät ja sanoivat: 'Mistä hänellä on tämä viisaus ja nämä voimalliset teot? Eikö tämä ole se rakentajan poika? Eikö hänen äitinsä ole nimeltään Maria ja hänen veljensä [kreik. *a−del−f oi']* Jaakob ja Joosef ja Simon ja Juudas? Ja eivätkö hänen sisarensa [kreik. *a−deifai'}* ole kaikki meidän parissamme?' " (Päättelisitkö tämän raamatunkohdan perusteella, että Jeesus oli Marian ainoa lapsi, vai että hänellä oli myös muita poikia ja tyttäriä?)

New Catholic Encyclopedia (1967, IX osa, s. 337) myöntää Matteuksen 13:55, 56:ssa käytetyistä kreikkalaisista sanoista *a−del−f oi' ja a−del−f ai',* että "Evankelistan ajan kreikkaa puhuvassa maailmassa nämä merkitsivät täysiveljeä ja −sisarta ja että hänen kreikkaa puhuva lukijansa ymmärsi luonnostaan ne siinä merkityksessä. 300−luvun lopulla *(n.* 380) Helvidius korosti eräässä nyt hävinneessä teoksessaan tätä tosiasiaa osoittaakseen, että Marialla oli Jeesuksen lisäksi muita lapsia, ja asettaakseen hänet suuriperheisten äitien malliksi. Kirkon perinteinen usko Marian ikuiseen neitsyyteen sai pyhän Hieronymuksen kirjoittamaan Helvidiusta vastaan traktaatin (v. 383), jossa hän kehitteli erästä selitystä − − jota katoliset oppineet yhä suosivat."

Mark. 3:31−35, *KR:* "Hänen äitinsä ja veljensä tulivat, seisahtuivat ulkopuolelle ja lähettivät hänen luoksensa kutsumaan häntä. Ja kansanjoukko istui hänen ympärillään, ja he sanoivat hänelle: 'Katso, sinun äitisi ja veljesi tuolla ulkona kysyvät sinua'. Hän vastasi heille ja sanoi: 'Kuka on minun äitini, ja ketkä ovat minun veljeni?' Ja katsellen ympärilleen niihin, jotka istuivat hänen ympärillään, hän sanoi: 'Katso, minun äitini ja veljeni! Sillä joka tekee Jumalan tahdon, se on minun veljeni ja sisareni ja äitini.' " (Tässä tehdään selvä ero Jeesuksen luonnollisten veljien ja hänen hengellisten veljiensä, hänen opetuslastensa, välillä. Kukaan ei väitä, ettei viittaus Jeesuksen äitiin merkitsisi kirjaimellisesti häntä. Onko siis johdonmukaista päätellä, että hänen veljensä eivät olleetkaan hänen luonnollisia veljiään, vaan ehkä serkkuja? Kun ei tarkoiteta veljiä vaan sukulaisia, käytetään erilaista kreikkalaista sanaa *[syg−ge−non'],* kuten esimerkiksi Luukkaan 21:16:ssa.)

Oliko Maria Jumalan äiti?

Enkeli, joka ilmoitti Marialle ihmeen avulla tapahtuvasta syntymästä, ei sanonut, että hänen poikansa olisi Jumala. Hän sanoi: "Sinä tulet raskaaksi ja synnytät pojan, ja sinun on annettava hänelle nimi Jeesus. Hän on oleva suuri, ja hänet pitää kutsuttaman Korkeimman *Pojaksi* − − se pyhä, mikä syntyy, pitää kutsuttaman Jumalan *Pojaksi."* − Luuk. 1:31−35, *KR;* kursivointi lisätty.

Hepr. 2:14,17, *KR:* "Koska siis lapsilla on veri ja liha, tuli hänkin [Jeesus] niistä yhtäläisellä tavalla osalliseksi − −. Sentähden piti hänen kaikessa tuleman veljiensä kaltaiseksi." (Mutta olisiko hän ollut 'kaikessa veljiensä kaltainen', jos hän olisi ollut jumal−ihminen?)

New Catholic Encyclopedia sanoo: "Maria on todella Jumalan äiti, jos kaksi ehtoa täytetään: että hän on todella Jeesuksen äiti ja että Jeesus on todella Jumala." (1967, X osa, s. 21) Raamattu sanoo, että Maria oli Jeesuksen äiti, mutta oliko Jeesus

Jumala? Kirkko laati kolminaisuusoppinsa sanamuodon 300−luvulla, kauan sen jälkeen, kun Raamattu oli kirjoitettu loppuun. *(New Catholic Encyclopedia,* 1967, XIV osa, s. 295; ks. aihetta "Kolminaisuus", s. 164.) Tuohon aikaan kirkko sanoi Nikean uskontunnustuksessa Jeesusta Kristusta "tosi Jumalaksi". Sen jälkeen vuonna 431 pidetyssä Efesoksen kirkolliskokouksessa kirkko julisti Marian olevan *The−o−to'kos,* joka merkitsee 'Jumalan synnyttäjää' tai 'Jumalan äitiä'. Mistään raamatunkäännöksestä ei kuitenkaan löydy tuota ilmausta eikä tuota ajatusta. (Ks. pääaihetta "Jeesus Kristus".)

Sikisikö Maria äitinsä kohdussa saastattomasti ja vapaana perisynnistä?

New Catholic Encyclopedia (1967, VII osa, s. 378−381) sanoo tämän uskomuksen alkuperästä: "− − saastatonta sikiämistä ei opeteta selvästi Raamatussa − − Varhaisimmat kirkkoisät pitivät Mariaa pyhänä, mutta eivät ehdottoman synnittömänä. − − On mahdotonta esittää tarkkaa aikaa, josta lähtien tuota käsitystä pidettiin uskon asiana, mutta se näyttää tulleen yleisesti hyväksytyksi 700− tai 800−lukuun mennessä. − − [Vuonna 1854 paavi Pius IX määritteli opin] 'jonka mukaan Pyhää Neitsyt Mariaa varjeltiin täysin perisynnin turmeluksesta aivan hänen sikiämi−sensä ensi hetkestä alkaen.' " Vatikaanin toinen kirkolliskokous (1962−1965) vahvisti tämän uskomuksen. − *Vatikaanin 2. kirkolliskokouksen dogmaattinen konstituutio − Kirkosta* (Helsinki 1966) s. 77.

Raamattu itse sanoo: "Niinkuin yhden ihmisen [Aadamin] kautta synti tuli maailmaan, ja synnin kautta kuolema, niin kuolema on tullut kaikkien ihmisten osaksi, koska *kaikki* ovat syntiä tehneet." (Room. 5:12, *KR,* kursivointi lisätty.) Soveltuuko tämä myös Mariaan? Raamattu kertoo, että Mooseksen lain vaatimuksen mukaan Maria uhrasi 40 päivää Jeesuksen syntymän jälkeen Jerusalemin temppelissä syntiuhrin puhdistuakseen saastaisuudesta. Hänkin oli perinyt synnin ja epätäydellisyyden Aadamilta. − Luuk. 2:22−24; 3. Moos. 12:1−8.

Nousiko Maria taivaaseen liharuumiissaan?

Kommentoidessaan paavi Pius XII: n vuonna 1950 esittämää julistusta, jolla tästä opista tehtiin virallinen katolinen uskonkappale, *New Catholic Encyclopedia* (1967, I osa, s. 972) sanoo: "Raamatussa ei ole selvää mainintaa Neitsyt Marian taivaaseen ottamisesta, mutta paavi korostaa kuitenkin julistuksessa sitä, että tämä totuus perustuu viime kädessä Raamattuun."

Raamattu itse sanoo: "Liha ja veri [ei] voi periä Jumalan valtakuntaa, eikä katoavaisuus peri katoamattomuutta." (1. Kor. 15:50, *KR)* Jeesus sanoi, että "Jumala on Henki". Jeesuksesta tuli ylösnousemuksessa jälleen henki, nyt "eläväksitekevä henki". Enkelit ovat henkiä. (Joh. 4:24; 1. Kor. 15:45; Hepr. 1:13, 14; *KR)* Minkä *raamatullisen* perusteen nojalla voidaan sanoa, että joku saa taivaallisen elämän ruumiissa, joka vaatii ylläpidokseen maassa vallitsevia oloja? (Ks. pääaihetta "Ylösnousemus")

Onko sopivaa esittää rukouksia Marialle, jotta hän toimisi esirukoilijana?

Jeesus Kristus sanoi: "Rukoilkaa siis te näin: 'Isä meidän, joka olet taivaissa! − −' " Hän sanoi myös: "Minä olen tie ja totuus ja elämä; ei kukaan tule Isän tykö muutoin kuin minun kauttani. − − Jos te anotte minulta jotakin *minun nimessäni,* niin minä sen teen." − Matt. 6:9; Joh. 14:6, 14, *KR;* kursivointi lisätty.

Suhtaudutaanko Isälle Jeesuksen Kristuksen välityksellä esitettyihin rukouksiin yhtä ymmärtäväisesti ja myötätuntoisesti kuin jos ne esitettäisiin Jumalalle jonkun sellaisen välityksellä, jolla on naisen kokemus? Raamattu sanoo meille Isästä: "Niinkuin isä armahtaa lapsiansa, niin Herrakin armahtaa pelkääväi−siänsä. Sillä hän tietää, minkäkaltaista tekoa me olemme: hän muistaa meidät tomuksi." Hän on "laupias ja armahtavainen Jumala, pitkämielinen ja suuri armossa ja uskollisuudessa". (Ps. 103:13, 14; 2. Moos. 34:6) Ja Kristuksesta on kirjoitettu: "Ei meillä ole sellainen ylimmäinen pappi, joka ei voi sääliä meidän heikkouksiamme, vaan joka on ollut kaikessa kiusattu samalla lailla kuin mekin, kuitenkin ilman syntiä. Käykäämme sentähden uskalluksella armon istuimen eteen, että saisimme laupeuden ja löytäisimme armon, avuksemme oikeaan aikaan." − Hepr. 4: 15, 16, *KR.*

Onko Marian kuvien kunnioittaminen sopusoinnussa Raamatun kristillisyyden kanssa?

Vatikaanin toinen kirkolliskokous (1962−1965) kannusti selvästi noudattamaan tätä tapaa. "Pyhä kirkolliskokous − − kehottaa kaikkia Kirkon lapsia auliisti harjoittamaan Jumalan äidille omistettua, ennen kaikkea liturgista kunnioitusta, pitämään arvossa niitä erilaisia hartauden muotoja ja harjoituksia, joita opetusvirka aikojen kuluessa on hänen kunniakseen suositellut, sekä uskollisesti noudattamaan kaikkea sitä, mitä aikaisemmin on säädetty Kristuksen, autuaan Neitsyen ja pyhimysten kuville osoitettavasta kunnioituksesta." − *Vatikaanin 2. kirkollis kokouksen dogmaattinen konstituutio − Kirkosta* (Helsinki 1966) s. 82.

Ks. Raamatun vastausta pääaiheesta "Kuvat".

Pitikö ensimmäisen vuosisadan kristillinen seurakunta Mariaa erikoiskunniassa?

Apostoli Pietari ei mainitse häntä lainkaan henkeytetyissä kirjoituksissaan. Apostoli Paavali ei käyttänyt hänen nimeään henkeytetyissä kirjoituksissaan, vaan puhui hänestä ainoastaan "vaimona". − Gal. 4:4, *KR.*

Millaisen esimerkin Jeesus itse antoi puhuessaan äidistään?

Joh. 2:3, 4, *KR:* "Kun viini loppui [Kaanan häissä], sanoi Jeesuksen äiti hänelle: 'Heillä ei ole viiniä'. Jeesus sanoi hänelle: 'Mitä sinä tahdot minusta, vaimo ("Miksi sinä tähän sekaannut, nainen", *UTN)1* Minun aikani ei ole vielä tullut.' " (Kun Jeesus oli lapsi, hän oli alamainen äidilleen ja kasvatusisälleen. Mutta nyt kun hän oli kasvanut aikuiseksi, hän torjui ystävällisesti mutta päättäväisesti Marian ohjauksen. Maria otti oikaisun nöyrästi vastaan.)

Luuk. 11:27, 28, *KR:* "Hänen [Jeesuksen] tätä puhuessaan eräs nainen kansanjoukosta korotti äänensä ja sanoi hänelle: 'Autuas on se kohtu, joka on kantanut sinut, ja ne rinnat, joita olet imenyt'. Mutta hän sanoi: 'Niin, autuaat ovat ne, jotka kuulevat Jumalan sanan ja sitä noudattavat'." (Tämä olisi varmasti tarjonnut Jeesukselle erinomaisen tilaisuuden osoittaa erikoiskunnioitusta äidilleen, jos se olisi ollut sopivaa. Mutta hän ei tehnyt siten.)

Millaiset ovat Mariaan kohdistuvan kunnioituksen historialliset juuret?

Katolinen pappi Andrew Greeley sanoo: "Maria on voimakkaimpia uskonnollisia vertauskuvia länsimaiden historiassa. − −Maria−symboli kytkee kristillisyyden suoraan vanhan ajan äitiju−malataruskontoihin." − *The Making of the Popes 1978* (USA 1979) s. 227.

"Entisille pakanoille Maria korvasi jumalattaret, ja varsinkin voi Kybelen palveluksen sanoa jouduttaneen Marian palvonnan kehitystä." − *Iso tietosanakirja* (Helsinki 1935) 8. osa, palsta 663. Ks. myös *Otavan suuri ensyklopedia, 6.* osa, s. 4602.

On kiinnostavaa panna merkille, missä paikassa vahvistettiin opetus, jonka mukaan Maria on Jumalan Äiti. "Efesoksen konsiili kokoontui Theotokoksen basilikassa vuonna 431. Se tapahtui kaupungissa joka oli hyvin tunnettu Artemiin, tai kuten roomalaiset häntä kutsuivat, Dianan, palvonnastaan, kaupungissa johon Artemiin kuvan sanottiin pudonneen taivaasta, sen suuren temppelin varjossa, joka oli ollut vuodesta 330 eaa. lähtien vihitty Suurelle Äidille ja jossa perinteen mukaan Maria oli asunut tilapäisesti. Siellä, jos missään, arvonimi 'Jumalan synnyttäjä' tuskin saattoi jäädä vaille kannatusta." − E. O. James, *The Cult of the Mother−Goddess* (New York 1959) s. 207.

Joku voi sanoa:

'Uskotteko Neitsyt Mariaan?'

Voisit vastata: 'Pyhä Raamattu sanoo selvästi, että Jeesuksen Kristuksen äiti oli neitsyt, ja me uskomme siihen. Jumala oli hänen Isänsä. Lapsi, joka syntyi, oli todella Jumalan Poika, niin kuin enkeli sanoi Marialle. (Luuk. 1:35)' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 'Mutta oletteko koskaan ajatellut, miksi oli niin tärkeää, että Jeesus syntyi sillä tavoin? . . . Vain siten hän saattoi antaa sopivat lunnaat, joiden ansiosta meidän on mahdollista vapautua synnistä ja kuolemasta. − 1. Tim. 2:5, 6; sitten kenties Joh. 3:16.'

Tai voisit sanoa: 'Kyllä me uskomme. Me uskomme kaiken, mitä Pyhä Raamattu sanoo hänestä, ja se tosiaan sanoo, että hän oli neitsyt synnyttäessään Jeesuksen. Minusta myös se mitä muuta siinä kerrotaan Mariasta ja mitä me voimme oppia hänestä, on hyvin sydäntä lämmittävää. (Käytä sivulla 233 olevaa aineistoa.)'

'Te ette usko Neitsyt Mariaan'

Voisit vastata: 'Tiedän kyllä, että jotkut ihmiset eivät usko neitsyen synnyttäneen Jumalan Poikaa. Mutta me *uskomme* sen. (Avaa jokin kirjoistamme kohdasta, joka käsittelee tätä asiaa, ja näytä se puhuteltavalle.)' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 'Mutta tarvitsemmeko jotain muutakin voidaksemme pelastua? . . . Huomatkaa, mitä Jeesus sanoi rukouksessa Isälleen. (Joh. 17:3)'

Messu−uhri

Määritelmä: Roomalaiskatolisen kirkon riittikongregaatio sanoo, että messu−uhri on "− uhri, jossa ristinuhria jatketaan − se on Herran kuoleman ja ylösnousemuksen muiston vietto, hänen joka sanoi: 'Tehkää se minun muistokseni' *(Luuk.* 22:19); − se on pyhä juhla−ateria, jolla Jumalan kansa osallistuu Herran ruumiin ja veren käsittävän ehtoollisen välityksellä pääsiäisuhrin hyötyyn, uudistaa uuden liiton, jonka Jumala on tehnyt ihmisen kanssa kertakaikkisesti Kristuksen veren välityksellä, ja uskossa ja toivossa ennustaa ja odottaa eskatologista juhla−ateriaa Isän valtakunnassa julistaen Herran kuolemaa 'siihen asti kuin hän tulee' ". *(Eucharis−ticum Mysterium,* 25. 5. 1967) Sen sanotaan olevan "ristinuhrin veretön uudistus". (R. Wehner, S.J., *Pyhä kirkkomme, Lyhyt uskonoppi,* Helsinki 1960, s. 16.) Se on katolisen kirkon tapa tehdä se, mitä se ymmärtää Jeesuksen Kristuksen tehneen viimeisellä ehtoollisella.

Muuttuvatko leipä ja viini todella Kristuksen ruumiiksi ja vereksi?

Katolisen tiedotuskeskuksen julkaisu *Johdatus uskonelämään* sanoo: "On ehdottoman välttämätöntä selvittää − − ilman mitään väärinkäsityksen mahdollisuutta, että leivän ja viinin konsekraa−tion jälkeen itse Kristuksen ruumis ja veri ovat alttarilla läsnäolevina ja nautitaan p[yhässä] kommuuniossa sakramentillisella tavalla − − leipä ja viini syvimmällä todellisuudeltaan − − muuttuvat konsekraatiosanoja lausuttaessa Kristuksen ruumiiksi ja vereksi." Tämä ihmeellinen muuttuminen on "kirkossa − − saanut nimen 'transsubstantiaatio' ". (Kerava 1976, liite s. 54.) Onko Pyhä Raamattu sopusoinnussa tuon käsityksen kanssa?

Mitä Jeesus tarkoitti sanoessaan: "Tämä on minun ruumiini", "Tämä on minun vereni"?

Matt. 26:26−29, *KR:* "Heidän syödessään Jeesus otti leivän, siunasi, mursi ja antoi opetuslapsillensa ja sanoi: 'Ottakaa ja syökää; tämä on minun ruumiini'. Ja hän otti maljan, kiitti ja antoi heille ja sanoi: 'Juokaa tästä kaikki; sillä tämä on minun vereni, liiton veri, joka monen edestä vuodatetaan syntien an teeksiantamiseksi. Ja minä sanon teille: tästedes minä en juo tätä viinipuun antia, ennenkuin sinä päivänä, jona juon sitä uutena teidän kanssanne Isäni valtakunnassa.' "

Ilmauksista "tämä on minun ruumiini" ja "tämä on minun vereni" on hyvä panna merkille seuraava: *Mo* kuuluu: "se *tarkoittaa* minun ruumistani", "tämä *tarkoittaa* minun vertani". (Kursivointi lisätty.) *VM* kääntää sen samoin. *LEF* sanoo: "tämä *edustaa* minun ruumistani", "tämä *edustaa* minun vertani". (Kursivointi lisätty.) Nämä käännökset ovat yhtäpitäviä sen kanssa, mitä tekstiyhteydessä jakeessa 29 sanotaan useiden katolisten käännösten mukaan. *Kx* sanoo: "Minä en juo *tätä viinipuun hedelmää* enää, ennen kuin juon sitä kanssanne, uutta viiniä, Isäni valtakunnassa." (Kursivointi lisätty.) Myös *N AB* ja *Dy* osoittavat, että Jeesus sanoi maljassa olleen "tätä viinipuun hedelmää", ja se tapahtui sen jälkeen, kun Jeesus oli sanonut: "Tämä on minun vereni."

Harkitse ilmauksia "tämä on minun ruumiini" ja "tämä on minun vereni" vertaamalla niitä muualla Raamatussa käytettyyn värikkääseen kieleen. Jeesus sanoi myös: "Minä olen maailman valkeus", "Minä olen lammasten ovi" ja "Minä olen totinen viinipuu". (Joh. 8:12; 10:7; 15:1; *KR)* Mikään näistä ilmaisuista ei tarkoittanut sitä, että olisi tapahtunut jokin ihmeellinen muodonmuutos.

1. Korinttolaiskirjeen ll:25:ssä *(KR)* apostoli Paavali kirjoitti viimeisestä illallisesta ja esitti samat ajatukset hiukan eri sanoin. Sen sijaan että hän olisi maininnut Jeesuksen sanoneen maljasta: "Juokaa tästä kaikki − − tämä on minun vereni, liiton veri", hän esitti hänen sanansa seuraavasti: "Tämä malja on uusi liitto minun veressäni." Hän ei varmastikaan tarkoittanut, että malja muuttui jotenkin ihmeellisesti uudeksi liitoksi. Eikö ole järkevämpää päätellä, että se mitä maljassa oli, *edusti* Jeesuksen verta, jonka välityksellä uusi liitto saatettiin voimaan?

Mitä Jeesus tarkoitti Johanneksen 6:53−57:ssä olevalla lausunnollaan?

"Jeesus sanoi heille: 'Totisesti, totisesti minä sanon teille: ellette syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo hänen vertansa, ei teillä ole elämää itsessänne. Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, sillä on iankaikkinen elämä, ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä. Sillä minun lihani on totinen ruoka, ja minun vereni on totinen juoma. Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, se pysyy minussa, ja minä hänessä. Niinkuin Isä, joka elää, on minut lähettänyt, ja minä elän Isän kautta,niin myös se, joka minua syö, elää minun kauttani.' " − Joh. 6:53−57, *KR.*

Onko tämän ymmärrettävä merkitsevän sitä, että heidän piti kirjaimellisesti syödä Jeesuksen lihaa ja juoda hänen vertaan? Jos niin olisi ollut, Jeesus olisi kehottanut heitä rikkomaan Lakia, jonka Jumala oli antanut Israelille Mooseksen välityksellä. Tuo laki kielsi nauttimasta minkäänlaista verta. (3. Moos. 17:10−12) Sen sijaan että Jeesus olisi kehottanut sellaiseen, hän varoitti voimakkaasti rikkomasta ainuttakaan lain vaatimusta. (Matt. 5: 17−19) Jeesuksen mielessä on täytynyt siis olla hänen lihaansa ja vertansa *vertauskuvaavan* leivän ja viinin syöminen ja juominen.

Sanoiko Jeesus opetuslapsilleen, ettei heidän tulisi viettää vain hänen kuolemansa muistoa, vaan muotomenoa, joka itse asiassa uudistaisi hänen uhrinsa?

Vatikaanin 2. kirkolliskokouksen konstituutio − Pyhästä liturgiasta sanoo: "Viimeisellä ehtoollisella sinä yönä, jona hänet kavallettiin, meidän Vapahtajamme asetti ruumiinsa ja verensä eukaristisen *uhrin.* Hän teki sen jatkaakseen ristin uhria − −." − (Helsinki 1966) suom. T. Aulo, s. 21; kursivointi lisätty.

The Catholic Encyclopedia sanoo: "Kirkko haluaa messu−uhria pidettävän 'oikeana ja sopivana uhrina' − −. Opinkappaleemme päälähde on kuitenkin perinne, joka varhaisimmista ajoista asti osoittaa, että messu−uhrilla on rukousuhrin arvo." − (1913) X osa, s. 6, 17.

Jeesus itse sanoi: "Tehkää se minun muistokseni." (Luuk. 22:19; 1. Kor. 11:24; *KR)* Jeesus ei sanonut, että hän olisi viimeisellä illallisella *uhrannut* itsensä tai että hänen opetuslastensa pitäisi uudistaa hänen uhrinsa.

Hepr. 9:25−28, *KR:* "Eikä hän mennyt uhratakseen itseänsä monta kertaa, niinkuin [juutalainen] ylimmäinen pappi joka vuosi menee kaikkeinpyhimpään, vierasta verta mukanaan, sillä muutoin hänen olisi pitänyt kärsimän monta kertaa maailman perustamisesta asti; mutta nyt hän on *yhden ainoan kerran* − − ilmestynyt, poistaakseen synnin uhraamalla itsensä. Ja samoinkuin ihmisille on määrätty, että heidän kerran on kuoleminen, mutta senjaikeen tulee tuomio, samoin Kristuskin, *kerran* uhrattuna ottaakseen pois monien synnit, on toistamiseen ilman syntiä ilmestyvä." (Kursivointi lisätty.)

Onko se kaikki vain "käsittämätön salaisuus"?

Raamattu puhuu Jumalan salaisuuksista eli pyhistä salaisuuksista. Mutta mikään niistä ei ole ristiriidassa selvästi esitettyjen Raamatun totuuksien kanssa. Jeesus sanoi niistä, jotka asettavat perinteensä Raamatun edelle: "Te ulkokullatut, oikein teistä Esaias ennusti, sanoen: 'Tämä kansa kunnioittaa minua huulillaan, mutta heidän sydämensä on minusta kaukana; mutta turhaan he palvelevat minua opettaen oppeja, jotka ovat ihmiskäskyjä.' " − Matt. 15:7−9, *KR.*

Tarkoittiko Jeesus, että tätä muistoa vietettäisiin kenties joka päivä tai joka viikko?

Katolinen katekismus sanoo: "Kirkon käsky velvoittaa meitä joka sunnuntai ja pyhäpäivä asianmukaisella tarkkaavaisuudella, kunnioituksella ja hartaudella olemaan läsnä pyhässä messu−uh−rissa." (Helsinki 1953, s. 92, 93) "Kirkko kehoittaa uskovaisia tulemaan kommuniolle [ehtoolliselle] − −, vieläpä joka päivä." − R. Wehner, S.J., *Pyhä kirkkomme, Lyhyt uskonoppi* (Helsinki 1960) s. 18.

Oliko kaikissa Raamatun viittauksissa "leivän murtamiseen" kysymys Kristuksen kuoleman muiston viettämisestä? (Apt. 2:42, 46; 20:7, *KR)* Jeesus 'mursi leipää' aterialla ruokaa jaettaessa jo ennen viimeistä illallista. (Mark. 6:41; 8:6) Leipä, jota

juutalaiset siihen aikaan käyttivät, ei ollut sellaista, johon monet ihmiset ovat nykyään tottuneita. Syödessään sitä he usein mursivat sen tai repivät siitä palan.

Jeesus ei sanonut nimenomaan, kuinka usein hänen kuolemansa muistoa piti viettää. Hän asetti kuitenkin sen juutalaisena pääsiäispäivänä, jonka sijaan hänen opetuslapsensa omaksuivat Kristuksen kuoleman muistonvieton. Pääsiäinen oli vuotuinen juhla, jota vietettiin 14. niisankuuta. Samoin juutalaista happamattomien leipien juhlaa, viikkojuhlaa (helluntaita), lehtimajan juhlaa eli korjuujuhlaa ja sovituspäivää vietettiin vain kerran vuodessa.

Saako messun esittäminen aikaan helpotusta kiirastulessa oleville sieluille?

The Teaching of Christ − A Catholic Catechism for Adults sanoo: "Sanaa 'kiirastuli' ei esiinny Raamatussa eikä nimenomaista kiirastulioppia opeteta siinä. − − Kirkkoisien teoksissa viitataan monesti paitsi kiirastulen olemassaoloon myös siihen, että elävien rukoukset, erityisesti messu−uhri, voivat auttaa kuolleita uskovaisia." − S. 347, 348.

Pyhä Raamattu sanoo kuolleitten tilasta: "Elävät tietävät, että heidän on kuoltava, mutta kuolleet eivät tiedä mitään." (Saarn. 9:5) "Se sielu, joka syntiä tekee − sen on kuoltava." (Hes. 18:4) (Ks. myös pääaihetta "Kuolema", s. 192−194.)

Muistonvietto (Herran illallinen)

Määritelmä: Jeesuksen Kristuksen kuoleman muistoksi nautittu ateria; niin ollen hänen kuolemansa muiston vietto, kuoleman jolla on ollut kauaskantoisemmat vaikutukset kuin kenenkään muun persoonan kuolemalla. Tämä on ainoa tapahtuma, jonka muistoa Herra Jeesus Kristus käski opetuslastensa viettää. Se tunnetaan myös Herran ehtoollisena eli Herran illallisena. − 1. Kor. 11:20.

Mikä on muistonvieton merkitys?

Jeesus sanoi uskollisille apostoleilleen: "Tehkää tämä toistuvasti minun muistokseni." (Luuk. 22:19) Kirjoittaessaan hengestäsiinneen kristillisen seurakunnan jäsenille apostoli Paavali lisäsi: "Niin usein kuin syötte tätä leipää ja juotte tätä maljaa, te julistatte Herran kuolemaa, kunnes hän saapuu." (1. Kor. 11:26) Muistonvietto kiinnittää siis erikoishuomion Jeesuksen Kristuksen kuoleman merkitykseen Jehovan tarkoituksen toteutumisessa. Se korostaa Jeesuksen uhrikuoleman merkitystä erityisesti uuden liiton suhteen ja sen suhteen, miten hänen kuolemansa vaikuttaa niihin, jotka tulevat perimään hänen kanssaan taivaallisen Valtakunnan. − Joh. 14:2, 3; Hepr. 9:15.

Muistonvietto muistuttaa myös siitä, että Jeesuksen kuolema ja se, miten se tapahtui Jumalan 1. Mooseksen kirjan 3:15:ssä ja sen jälkeen ilmaistun tarkoituksen mukaisesti, saattoi kunniaan Jehovan nimen. Säilyttämällä nuhteettomuutensa Jehovaa kohtaan aina kuolemaansa saakka Jeesus todisti, ettei Aadamin synti johtunut mistään virheestä, jonka Luoja olisi tehnyt ihmisen suunnittelussa, vaan että ihmisen on mahdollista säilyttää täysin jumalinen antaumus ankarassakin paineessa. Siten Jeesus saattoi Jehova Jumalan kunniaan Luojana ja Kaikkeuden Suvereenina. Sen lisäksi Jehovan tarkoitus oli, että Jeesus antaisi kuolemansa välityksellä täydellisen ihmisuhrin, jota tarvittiin Aadamin jälkeläisten lunastamiseksi. Näin miljardien ihmisten, jotka osoittaisivat uskoa, olisi mahdollista elää ikuisesti paratiisimaassa. Tämä toteuttaisi Jehovan alkuperäisen tarkoituksen ja ilmaisisi hänen suurta rakkauttaan ihmiskuntaa kohtaan. − Joh. 3:16; 1. Moos. 1:28.

Mikä suunnaton taakka olikaan Jeesuksen harteilla hänen eläessään viimeistä iltaansa maan päällä ihmisenä! Hän tiesi, mikä hänen taivaallisen Isänsä tarkoitus hänen suhteensa oli, mutta hän tiesi myös, että hänen piti osoittautua uskolliseksi koetuksessa. Jos hän olisi epäonnistunut, se olisi merkinnyt suunnatonta häpeää hänen Isälleen ja valtavaa menetystä ihmiskunnalle. Kaiken sen vuoksi, mitä hänen kuolemansa saisi aikaan, oli erittäin sopivaa, että Jeesus kehotti viettämään sen muistoa.

Mitä muistonvietossa tarjoiltavat leipä ja viini vertauskuvaavat?

Jeesus sanoi happamattomasta leivästä, jonka hän antoi apostoleilleen asettaessaan muistonvieton: "Tämä tarkoittaa minun ruumistani." (Mark. 14:22) Tuo leipä vertauskuvasi hänen omaa synnitöntä liharuumistaan, jonka hän antaisi ihmisten tulevien elämänodotteiden hyväksi. Tässä tilaisuudessa kiinnitetään eri−koishuomiota elämänodotteisiin, jotka se tekee mahdollisiksi niille, jotka valitaan hallitsemaan Jeesuksen kanssa taivaallisessa Valtakunnassa.

Ojentaessaan viinin uskollisille apostoleilleen Jeesus sanoi: "Tämä tarkoittaa minun 'liiton vertani', joka vuodatetaan monien puolesta." (Mark. 14:24) Tuo viini vertauskuvasi hänen omaa elämän vertaan. Hänen vuodatetun verensä ansiosta olisi syntien anteeksianto mahdollinen niille, jotka uskovat siihen. Jeesus korosti tässä tilaisuudessa synnistä puhdistumista, jonka se mahdollistaisi hänen tuleville perijätovereilleen. Hänen sanansa osoittavat myös sen, että tuon veren välityksellä saatettaisiin voimaan Jehova Jumalan ja hengellä voidellun kristillisen seurakunnan välinen uusi liitto. Ks. myös pääaihetta "Messu−uhri".

Kenen tulee ottaa osaa leipään ja viiniin?

Ketkä ottivat osaa, kun Jeesus asetti Herran illallisen vähän ennen kuolemaansa? Yksitoista hänen uskollista seuraajaansa, joille Jeesus sanoi: "Minä teen liiton teidän kanssanne, niin kuin Isäni on tehnyt liiton minun kanssani, valtakunnasta." (Luuk. 22:29) He kaikki olivat ihmisiä, jotka kutsuttiin hallitsemaan Kristuksen kanssa hänen taivaallisessa Valtakunnassaan. (Joh. 14:2, 3) Myös kaikkien niiden, jotka osallistuvat leipään ja viiniin nykyään, tulisi olla sellaisia, jotka Jeesus saattaa 'liittoon valtakunnasta'.

Kuinka monet osallistuvat? Jeesus sanoi, että vain "pieni lauma" saisi palkinnokseen taivaallisen Valtakunnan. (Luuk. 12:32) Yhteensä heitä olisi 144 000. (Ilm. 14:1−3) Tuota ryhmää alettiin valita vuonna 33. On järkevää ajatella, että nykyään Herran illalliseen osallistuvia olisi vain pieni määrä.

Osoittaako Johanneksen 6:53, 54, että vain ne, jotka osallistuvat vertauskuviin, saavat ikuisen elämän?

Joh. 6:53, 54: "Jeesus sanoi heille: 'Totta totisesti minä sanon teille: ellette syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo hänen vertaan, teillä ei ole elämää itsessänne. Joka syö minun lihaani ja juo minun vertani, sillä on ikuinen elämä, ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä.' " (Tämän syömisen ja juomisen täytyisi ilmeisesti, kuten Herran illallisellakin, tapahtua vertauskuvallisesti; muutoin rikottaisiin veren syömisen kieltävää Jumalan lakia. Ks. 1. Moos. 9:4; Apt. 15:28, 29.)

Huomaa, että vertauskuvallisiin leipään ja viiniin osallistuvat ovat sellaisia, jotka saavat elämän palkinnon vasta ylösnousemuksen välityksellä. Se johtuu siitä, että heidän täytyy luopua ihmiselämästään voidakseen saada taivaallisen elämän palkinnon Kristuksen kanssa. Mutta eräässä toisessa tilaisuudessa Jeesus osoitti, että toiset häneen uskovat eivät 'tulisi ikinä kuolemaan'. (Joh. 11:25, 26) Ilmestyksen 7:9,

10, 14 kuvailee nämä viimeksi mainitut sellaisiksi, jotka ovat hyötyneet Karitsan verestä ja jotka säästetään elossa maan päällä suuren ahdistuksen läpi.

Mitä tarkoitetaan sillä, että heillä on 'elämä itsessään', kuten Johanneksen 6:53 mainitsee? Ilmeisesti se tarkoittaa paljon enemmän kuin vain ikuista elämää. Tuo kreikkalaisessa tekstissä oleva ilmaus on samanlainen kuin se, joka löytyy Johanneksen 5:26:sta. Siinä käsitellään Jeesuksen voimaa herättää kuolleet, ja siinä sanotaan *UTN:n* mukaan: "Isä on antanut Pojalle saman elämää antavan voiman, joka hänellä itsellään on." Siten ne, joilla on Kristuksen tavoin 'elämä itsessään', jakavat hänen kanssaan lunastusuhrin elämääantavaa hyötyä ihmiskunnalle. −Room. 6:23; 1. Kor. 15:45.

Kuinka usein ja milloin muistonviettoa tulee viettää?

Jeesus ei nimenomaan sanonut, kuinka usein sitä piti viettää. Hän sanoi yksinkertaisesti: "Tehkää tämä toistuvasti minun muistokseni." (Luuk. 22:19) Paavali sanoi: "Niin usein kuin syötte tätä leipää ja juotte tätä maljaa, te julistatte Herran kuolemaa, kunnes hän saapuu." (1. Kor. 11:26) "Niin usein" ei välttämättä merkitse monta kertaa vuodessa; se voi merkitä, että se tapahtuu kerran vuodessa pitemmän ajan kuluessa. Kuinka usein ihminen viettää esimerkiksi hääpäiväänsä, tai kuinka usein kansat viettävät historiassaan tärkeän tapahtuman muistoa? Kerran vuodessa sen vuosipäivänä. Tämä olisi johdonmukaista myös Herran illallisen vietossa, sillä se asetettiin juutalaisten pääsiäispäivänä, jonka vuotuista viettoa kristityiksi tulleiden juutalaisten ei enää tarvinnut noudattaa.

Jehovan todistajat pitävät muiston vieton auringonlaskun jälkeen 14. niisankuuta, joka määritetään ensimmäisellä vuosisadalla yleisen juutalaisen kalenterin laskutavan mukaan. Tuo juutalainen päivä alkaa auringonlaskusta ja kestää seuraavaan auringonlaskuun. Jeesus kuoli siis samana juutalaisen kalenterin päivänä, jona hän asetti muistonvieton. Niisankuu *alkoi* sen päivän auringonlaskusta, joka seurasi kevätpäiväntasausta lähinnä olevan uuden kuun *ilmaantumista Jerusalemissa.* Muistonviettopäi−vä on 14 päivää sen jälkeen. (Muistonvieton päivä ei siksi välttämättä satu samaan aikaan kuin nykyajan juutalaiset viettävät pääsiäistä. Se johtuu siitä, että heidän kalenterikuukausiensa alku on määrätty tähtitieteellisen uuden kuun mukaan, ei sen uuden kuun mukaan, joka näkyy Jerusalemissa ehkä 18−30 tuntia myöhemmin. Lisäksi useimmat juutalaiset viettävät nykyään pääsiäistä 15. niisankuuta, eivät 14. päivänä, kuten Jeesus vietti sitä Mooseksen lain mukaan.)

Naiset

Määritelmä: Naispuoliset aikuiset ihmiset. Hepreassa naista vastaa sana *'is−sah'*, joka kirjaimellisesti merkitsee 'miehetärtä'.

Väheksyykö Raamattu naisia tai pitääkö se heitä alempiarvoisina ihmisinä?

1. Moos. 2:18: "Herra Jumala sanoi: 'Ei ole ihmisen hyvä olla yksinänsä, minä teen hänelle avun, joka on hänelle sopiva ["auttajan hänen täydennyksekseen", *UM].' "* (Jumala ei tässä sano miehen olevan parempi ihminen kuin nainen. Sen sijaan Jumala osoitti, että naisella olisi ominaisuuksia, jotka täydentäisivät miehen ominaisuuksia Jumalan järjestelyn puitteissa. Täydennys on toinen kahdesta toisiaan täydentävästä osasta. Naiset ovat siis ryhmänä huomattavia joissakin ominaisuuksissa ja kyvyissä, miehet toisissa. Vrt. 1. Kor. 11:11, 12.)

1. Moos. 3:16: "Vaimolle hän [Jumala] sanoi: '−−mieheesi on sinun halusi oleva, ja hän on sinua vallitseva.' " (Tässä Aadamin ja Eevan synninteon jälkeen esitetyssä lausunnossa ei sanota, miten miesten *tulisi* menetellä, vaan mitä Jehova tiesi ennalta heidän *menettelystään,* kun itsekkyydestä oli nyt tullut osa ihmiselämää. Monet sen jälkeiset Raamatun kertomukset osoittavat, että vallitsemalla itsekkäästi naisia miehet aiheuttivat hyvin onnettomia tilanteita. Mutta Raamattu ei sano, että Jumala hyväksyi sellaisen käytöksen tai että toisten tulisi seurata tuota esimerkkiä.)

Onko johtoaseman määrääminen miehille alentavaa naisille?

Johtoaseman alaisuudessa oleminen ei itsessään ole alentavaa. Johtoaseman ansiosta asiat voidaan hoitaa järjestyksellisellä tavalla, ja Jehova ei "ole epäjärjestyksen, vaan rauhan Jumala". (1. Kor. 14:33) Jeesus Kristus on Jehova Jumalan johtoaseman alaisuudessa, ja hän tuntee tuon suhteen hyvin tyydyttäväksi. − Joh. 5:19, 20; 8:29; 1. Kor. 15:27, 28.

Miehelle varsinkin perheessä ja kristillisessä seurakunnassa määrätty johtoasema on lisäksi suhteellinen. Jumala ei ole antanut miehelle ehdotonta valtaa naiseen; miehen täytyy vastata päälleen, Jeesukselle Kristukselle, ja Jumalalle siitä, miten hän käyttää johtoasemaansa. (1. Kor. 11:3) Lisäksi aviomiehiä käsketään, että heidän tulee "rakastaa vaimoaan niin kuin omaa ruumistaan" ja 'osoittaa kunniaa' vaimolleen. (Ef. 5:28; 1. Piet. 3:7) Jumalan aviopareille tarkoittamassa järjestelyssä ei aviomiehen sukupuolisia tarpeita aseteta hänen vaimonsa tarpeitten yläpuolelle, (l. Kor. 7:3, 4) Raamatussa esitetty kelpo vaimon osa korostaa hänen arvoaan perheelle ja yhdyskunnalle. Se suo hänelle hyvät mahdollisuudet käyttää aloitekykyään samalla kun hän ilmaisee arvostusta aviomiehensä johtoasemaa kohtaan. (Sananl. 31:10−31) Raamattu käskee lapsia kunnioittamaan sekä isäänsä että myös äitiään. (Ef. 6:1−3) Se kiinnittää myös erikoishuomiota leskien tarpeista huolehtimiseen. (Jaak. 1:27) Tosi kristittyjen keskuudessa naiset voivat siis nauttia suuresta turvallisuudesta, siitä että heitä itseään yksilöinä todella arvostetaan ja että he saavat henkilökohtaista tyydytystä toiminnastaan.

Naisen aseman arvokkuus Jumalan järjestelyssä ilmenee edelleen siitä, että Jumala sanoo uskollisista henkiluomuksista koostuvaa omaa järjestöään naiseksi, vaimokseen, poikiensa äidiksi. (Ilm. 12:1; Gal. 4:26) Myös Jeesuksen Kristuksen hengellä−voideltua seurakuntaa sanotaan hänen morsiamekseen. (Ilm. 19:7; 21:2, 9) Ja hengelliseltä kannalta katsottuna ei miehen ja naisen välillä tehdä eroa niiden keskuudessa, jotka on kutsuttu pääsemään taivaalliseen Valtakuntaan Kristuksen kanssa. − Gal. 3:26−28.

Tulisiko naisten olla sananpalvelijoita?

1. Raamattu kuvailee niiden, joille uskotaan valvontatehtävä seurakunnassa, olevan miehiä. Jeesuksen Kristuksen 12 apostolia olivat kaikki miehiä, ja myöhemmin kristillisissä seurakunnissa valvojiksi tai avustaviksi palvelijoiksi nimitetyt olivat miehiä. (Matt. 10:1^1; 1. Tim. 3:2, 12) Naisia neuvotaan 'oppimaan vaiti ollen täysin alistuvaisesti' seurakunnankokouksissa; heidän ei siis pitänyt esittää kysymyksiään kiistävään sävyyn seurakunnassa oleville miehille. Naisten 'ei pitänyt puhua' kokouksissa, jos heidän sanansa olisivat osoittaneet alamaisuuden puutetta. (1. Tim. 2:11, 12; 1. Kor. 14:33, 34) Vaikka siis naisilla on arvokas osansa seurakunnan toiminnassa, heidän ei pidä toimia puheenjohtajina eikä ottaa johtoa seurakunnan opettamisessa, kun läsnä on päteviä miehiä.

Mutta voivatko naiset olla hyvän uutisen saarnaajia, julistajia ja palvelijoita seurakunnankokousten ulkopuolella? Vuoden 33 helluntaina pyhä henki vuodatettiin

sekä miehiin että naisiin. Selitykseksi apostoli Pietari lainasi Jooelin 2:28, 29:ää seuraavasti: " 'Ja viimeisinä päivinä', sanoo Jumala, 'minä vuodatan henkeäni kaikenlaisen lihan päälle, ja teidän poikanne *ja tyttärenne* profetoivat, ja teidän nuoret miehenne näkevät näkyjä, ja teidän vanhat miehenne uneksivat unia; ja jopa orjieni *ja orjattarieni* päälle minä vuodatan henkeäni niinä päivinä, ja he profetoivat.' " (Apt. 2:17, 18) Samoin on nykyään sopivaa, että naiset osallistuvat kristilliseen palvelukseen, saarnaavat talosta taloon ja johtavat Raamatun kotitutkisteluja. − Ks. myös Ps. 68:12; Fil. 4:2, 3.

Miksi kristityt naiset käyttävät joissakin tilanteissa päänpeitettä?

1. Kor. 11:3−10: "Kristus on jokaisen miehen pää, mutta mies on naisen pää, kun taas Jumalaon Kristuksen pää. − − jokainen nainen, joka rukoilee tai profetoi pää peittämättömänä, saattaa päänsä häpeään − −. Sillä miehen ei pidä peittää päätään, koska hän on Jumalan kuva ja kunnia, mutta nainen on miehen kunnia. Sillä mies ei ole naisesta, vaan nainen miehestä, ja lisäksi miestä ei luotu naisen tähden, vaan nainen miehen tähden. Sen vuoksi naisella pitää olla vallan merkki päässään enkelien takia." (Kun kristitty nainen käyttää päänpeitettä sitä edellyttävissä tilanteissa, se osoittaa hänen kunnioittavan Jumalan asettamaa johtoase−majärjestelyä. Kristus kunnioittaa teokraattista johtoasemaa;

myös miehellä ja naisella on velvollisuus kunnioittaa sitä. Ensimmäinen mies, Aadam, ei syntynyt naisesta, vaan Jumala loi hänet. Kun Jumala loi Eevan, hän käytti Aadamista olevaa kylkiluuta perustana, ja Jumala sanoi, että naisen piti olla Aadamin auttaja. Siten miehelle, joka valmistettiin ensin, määrättiin johtoasema. Mies ei käytä päänpeitettä 'rukoillessaan tai profetoidessaan', koska hän on *johtoaseman suhteen* "Jumalan kuva", jolla ei ole ketään maallista päätä perheeseensä liittyvissä asioissa. Kuitenkin nainen, joka 'rukoilee tai profetoi' ilman päänpeitettä, osoittaa epäkunnioitusta Jumalan miehelle määräämää asemaa kohtaan ja häpäisee miehensä. Enkelitkin, jotka ovat Jehovan vaimonkaltai−sen taivaallisen järjestön jäseniä, panevat merkille tämän "vallan merkin", jota uskolliset kristityt naiset käyttävät, ja se muistuttaa heitä heidän omasta alamaisuudestaan Jehovalle.)

Milloin naisen on tarpeellista käyttää päänpeitettä?

Kun hän "rukoilee tai profetoi", kuten 1. Korinttolaiskirjeen ll:5:ssä sanotaan. Tämä ei tarkoita sitä, että hän tarvitsee päänpeitettä rukoillessaan yksityisesti tai keskustellessaan toisten kanssa Raamatun profetioista. Hänen tulisi kuitenkin käyttää tällaista päänpeitettä ulkonaisena merkkinä kunnioituksestaan miehen johtoasemaa kohtaan, kun hän huolehtii *sellaisista palvontaan liittyvistä asioista, joista hänen miehensä tai joku muu mies tavallisesti huolehtisi.* Jos hän rukoilee ääneen itsensä ja muiden puolesta tai johtaa järjestettyä raamatuntutkistelua opettaen siinä *miehensä läsnäollessa,* hänen tulisi pitää pää peitettynä silloinkin, kun hänen miehensä ei ole hänen tavallaan uskova. Mutta koska hänellä on Jumalan valtuutus opettaa lapsiaan, hän ei tarvitse päänpeitettä rukoillessaan tai tutkiessaan vihkiytymättömien lastensa kanssa silloin, kun hänen aviomiehensä ei ole läsnä. Jos jossakin poikkeuksellisessa tilanteessa *seurakunnan vihkiytynyt miespuolinen jäsen on läsnä* tai jos hänen seurassaan on vieraileva matkavalvoja, niin kun nainen johtaa etukäteen järjestettyä raamatuntutkistelua, hänen tulisi peittää päänsä, mutta miehen tulisi esittää rukous.

Onko naisten sopivaa käyttää kosmeettisia aineita tai koruja?

1. Piet. 3:3, 4: "Älköön teidän kaunistuksenne olko ulkonaista hiusten palmikointia ja kultakoristeiden yllenne panemista tai päällysvaippojen kantamista, vaan olkoon se sydämen salainen ihminen sen hiljaisen ja lempeän hengen turmeltumattomassa vaatetuksessa, joka on suuriarvoinen Jumalan silmissä." (Merkitseekö tämä sitä, ettei naisten tulisi käyttää lainkaan koruja? Ei varmastikaan sen enempää kuin sitäkään, ettei heidän tulisi käyttää päällysvaippoja. Sen sijaan heitä kehotetaan tässä suhtautumaan tasapainoisesti hiuslaitteisiinsa, korujen käyttöön ja pukeutumiseen ja asettamaan hengellinen kaunistus ensi sijalle.)

1. Tim. 2:9, 10: "Haluan naisten kaunistavan itsensä huolitellulla puvulla, häveliäästi ja tervemielisesti, ei palmikoiduin hiuslaittein eikä kullalla tai helmillä tai hyvin kalliilla vaatetuksella, vaan hyvillä teoilla, mikä sopii naisille, jotka tunnustavat kunnioittavansa Jumalaa." (Millä on todellista merkitystä Jumalalle − ulkonäölläkö vai sydämentilalla? Miellyttäisikö Jumalaa se, että nainen ei käyttäisi lainkaan kosmeettisia aineita ja koruja, mutta eläisi moraalittomasti? Vai hyväksyisikö hän naiset, jotka ilmaisisivat vaatimattomuutta ja tervemielisyyttä kosmeettisten aineiden ja korujen käytössä ja jotka ensisijaisesti kaunistaisivat itsensä jumalisilla ominaisuuksilla ja kristillisellä käytöksellä? Jehova sanoo: "Ei ole, niinkuin ihminen näkee: ihminen näkee ulkomuodon, mutta Herra näkee sydämen." − 1. Sam. 16:7.)

Sananl. 31:30: "Pettävä on sulous, kauneus katoavainen; ylistetty se vaimo, joka Herraa pelkää!"

Pahuus

Määritelmä: Jotakin moraalisesti hyvin huonoa. Sana merkitsee usein sellaista, mikä on vahingollista, ilkeämielistä tai vaikutukseltaan tuhoisaa.

Miksi on niin paljon pahuutta?

Syy ei ole Jumalan. Hän antoi ihmiskunnalle täydellisen alun, mutta ihmiset ovat päättäneet jättää huomioon ottamatta Jumalan vaatimukset ja ratkaista itse, mikä on hyvää ja mikä pahaa. (5. Moos. 32:4, *5;* Saarn. 7:30; 1. Moos. 3:5, 6) Näin menettele−mällä he ovat tulleet pahojen yli−inhimillisten voimien vaikutuksen alaisuuteen. − Ef. 6:11, 12.

1. Joh. 5:19: "Koko maailma on paholaisen vallassa." Ilm. 12:7−12: "Taivaassa syttyi sota − − lohikäärme enkelei−neen taisteli, mutta ei päässyt voitolle, eikä heille löytynyt enää sijaa taivaassa. Niinpä suuri lohikäärme heitettiin alas, se alkuperäinen käärme, jota kutsutaan Panettelijaksi ja Saatanaksi, joka eksyttää koko asuttua maata; hänet heitettiin alas maahan, ja hänen enkelinsä heitettiin alas hänen kanssaan. − − 'Tämän vuoksi iloitkaa, taivaat ja te niissä asuvat! Voi maata ja merta, koska Panettelija on tullut alas teidän luoksenne suuren vihan vallassa tietäessään, että hänellä on lyhyt aika.' " (Maailma on kokenut lisääntyneitä ahdistuksia siitä lähtien, kun Saatana heitettiin taivaasta Valtakunnan syntymän jälkeen. Ks. 10. jaetta.)

2. Tim. 3:1−5: "Tiedä tämä, että viimeisinä päivinä on oleva kriittisiä aikoja, joista on vaikea selviytyä. Sillä ihmiset tulevat olemaan itserakkaita, rahaa rakastavia, suuriluuloisia, kopeita, jumalanpilkkaajia, vanhemmilleen tottelemattomia, kiittämättömiä, uskottomia, vailla luonnollista kiintymystä, haluttomia mihinkään sopimukseen, panettelijoita, vailla itsehillintää, raivoisia, vailla hyvyyden rakkautta, kavaltajia, uppiniskaisia, ylpeydestä pöyhistyneitä, nautintoja ennemmin kuin Jumalaa rakastavia; heillä on jumalisen antaumuksen muoto, mutta he osoittautuvat pettymykseksi sen voimaan nähden." (Tämä on tosi palvonnasta satojen vuosien

aikana tapahtuneen luopumuksen hedelmää. Nämä olosuhteet ovat kehittyneet, koska uskonnollisiksi itseään väittävät ihmiset ovat jättäneet huomioon ottamatta sen, mitä Jumalan sana todellisuudessa sanoo. He ovat osoittautuneet pettymykseksi siihen hyvään kannustavaan voimaan nähden, joka todellisella jumalisella antaumuksella voi olla ihmisen elämässä.)

Miksi Jumala sallii sitä?

Joskus meistä saattaa tuntua, että olisi parasta yksinkertaisesti tehdä loppu kaikista pahoista. Me toivomme pahuuden loppuvan, vaikka olemme kokeneet sitä vain suhteellisen harvoja vuosia verrattuna aikaan, jonka pahuus on ollut vallalla. *Mitä Jehova Jumalan täytyykään tuntea?* Ihmiset ovat tuhansien vuosien ajan syyttäneet häntä, jopa kironneet häntä, huonojen olosuhteiden vuoksi, joita he ovat joutuneet kestämään. Niitä ei kuitenkaan ole aiheuttanut hän vaan Saatana ja pahat ihmiset. Jehovalla on voima tuhota pahat. Varmasti täytyy olla hyvät syyt, miksi hän on pidättynyt siitä. Pitäisikö sen, että Jehova hoitaa tilanteen eri tavoin kuin meidän mielestämme olisi hyvä, olla meistä yllättävää? Hänellä on paljon suurempi kokemus kuin ihmisellä, ja hänellä on paljon laajempi näkemys tilanteesta kuin kenelläkään ihmisellä. − Vrt. Jes. 55:8, 9; Hes. 33:17.

Pahuutta ei olisi olemassa, jos Jumala ei olisi antanut älyllisille luomuksille tahdon vapautta. Jumala on kuitenkin antanut meille kyvyn valita, tottelemmeko häntä rakkaudesta häntä kohtaan vai olemmeko tottelemattomia? (5. Moos. 30:19, 20; Joos. 24:15) Toivoisimmeko, että tilanne olisi toisenlainen? Jos meillä on lapsia, olisimmeko onnellisempia siitä, että lapsemme tottelevat meitä rakkaudesta, vai siitä, että he tottelevat, koska olemme pakottaneet heidät siihen? Olisiko Jumalan pitänyt pakottaa Aadam olemaan tottelevainen? Olisimmeko todella onnellisempia, jos eläisimme maailmassa, jossa meidän on pakko totella Jumalaa? Ennen tämän pahan järjestelmän tuhoa Jumala antaa ihmisille tilaisuuden osoittaa, haluavatko he todella elää häneo vanhurskaitten lakiensa mukaisesti vai eivät. Hän tuhoaa varmasti pahat omana määräaikanaan. − 2. Tess. 1:9, 10.

Hän antaa viisaasti aikaa tärkeiden kiistakysymysten ratkaisemiseen: 1) Jehovan hallitusvallan vanhurskaus ja oikeellisuus asetettiin Eedenissä kyseenalaiseksi. (1. Moos. 2:16, 17; 3:1−5) 2) Kaikkien taivaassa ja maan päällä olevien Jumalan palveli−joitten nuhteettomuus asetettiin kyseenalaiseksi. (Job 1:6−11: 2:1−5; Luuk. 22:31) Jumala olisi voinut tuhota kapinalliset (Saatanan, Aadamin ja Eevan) heti, mutta se ei olisi ratkaissut asioita. Voima ei todista, että joku on oikeassa. Herätetyt kiistakysymykset olivat moraalisia. Jumala ei antanut aikaa todistaakseen jotakin itselleen, vaan antaakseen kaikkien tahdonvapauden omaavien luomusten itse nähdä hänen hallitusvaltaansa vastaan kohdistetun kapinan huonot hedelmät ja myös antaakseen heille tilaisuuden osoittaa, miten he itse suhtautuvat näihin elintärkeisiin kysymyksiin. Kun nämä kiistakysymykset olisi ratkaistu, kenenkään ei enää koskaan sallittaisi häiritä rauhaa. Koko kaikkeuden hyvä järjestys, sopusointu ja hyvin vointi riippuvat Jehovan nimen pyhittämisestä, siitä että kaikki älylliset luomukset ilmaisevat häntä kohtaan sydämestä lähtevää kunnioitusta. (Ks. myös pääaihetta "Saatana Panettelija", s. 325, 326.)

Kuvaus: Mitä sellaisen perheenpään olisi parasta tehdä, jota joku syyttäisi julkisesti kaikkien ihmisten kuullen sanoen, että hän käyttää väärin asemaansa perheenpäänä, että hänen lastensa olisi parempi olla, jos he tekisivät itse omat ratkaisunsa hänestä välittämättä, ja että he kaikki tottelevat häntä häneltä saamansa aineellisen hyödyn vuoksi, eivätkä rakkaudesta? Hälventäisikö väärän syyttäjän ampuminen nuo syytökset ihmisten mielestä? Eikö paras vastaus olisi se, että hän

antaisi lapsilleen tilaisuuden todistaa puolestaan osoittaakseen, että heidän isänsä on oikeudenmukainen ja rakkaudellinen perheenpää ja että he asuvat hänen luonaan, koska he rakastavat häntä? Jos jotkut hänen lapsistaan uskoisivat tuota vastustajaa, lähtisivät kotoaan ja pilaisivat elämänsä omaksumalla toisenlaisia elintapoja, se vain saisi rehelliset tarkkailijat ymmärtämään, että lasten olisi ollut parempi noudattaa hänen ohjaustaan.

Olemmeko millään tavoin hyötyneet siitä, että Jumala on sallinut pahuutta nykyaikaan asti?

2. Piet. 3:9: "Jehova ei ole hidas lupauksensa suhteen, niin kuin jotkut pitävät hänen menettely ään hitautena, vaan hän on kärsivällinen teitä kohtaan, koska hän ei halua kenenkään tuhoutuvan vaan haluaa kaikkien pääsevän katumukseen." (Koska hän on ilmaissut kärsivällisyyttä meidän päiviimme saakka, meillä on ollut tilaisuus osoittaa, että me kadumme ja että haluamme alistua Jehovan vanhurskaaseen hallitusvaltaan, sen sijaan että tekisimme itse hyvää ja pahaa koskevat ratkaisumme.)

Room. 9:14−24: "Mitä siis sanomme? Onko Jumalassa epäoikeudenmukaisuutta? Älköön koskaan käykö niin! − − Jos nyt Jumala, vaikkakin hän tahtoo osoittaa vihansa ja tehdä voimansa tunnetuksi, suvaitsi hyvin pitkämielisesti vihan astioita, jotka oli tehty sopiviksi tuhoon [ts. hän suvaitsi pahojen ihmisten olemassaoloa jonkin aikaa], tehdäkseen tunnetuksi kirkkautensa rikkauden armon astioissa, jotka hän valmisti etukäteen kirkkauteen [ts. hän käyttäisi aikaa ulottaakseen armonsa joillekuille tarkoituksensa mukaisesti], nimittäin meidät, joita hän ei kutsunut ainoastaan juutalaisista, vaan myös kansoista, niin entä sitten?" (Jumala siis lykkäsi pahojen tuhoa antaakseen aikaa niiden ihmisten valitsemiseen, jotka hän kirkastaisi Kristuksen kanssa taivaallisen Valtakunnan jäseninä. Onko Jumala kohdellut siten menetellessään ketään epäoikeudenmukaisesti? Ei, se kuuluu Jumalan järjestelyyn kaikenlaisten ihmisten siunaamiseksi, joille hän suo tilaisuuden elää ikuisesti paratiisimaassa. Vrt. Ps. 37: 10, 11.)

Joku voi sanoa:

'Miksi Jumala sallii pahuutta?'

Voisit vastata: Tuo on hyvä kysymys. Ympärillä oleva pahuus on vaivannut monia Jumalan uskollisia palvelijoita. (Hab. 1:3, 13)' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Se ei johdu siitä, että Jumala olisi välinpitämätön. Hän vakuuttaa meille, että hänellä on määräaika, jolloin hän panee pahat ihmiset tilille. (Hab. 2:3)' 2) 'Mutta mitä meiltä vaaditaan voidaksemme olla elossasäilyvien joukossa, kun tuo aika koittaa? (Hab. 2:4b; Sef. 2:3)'

Tai voisit sanoa: 'On hyvä, että otitte tuon kysymyksen esiin. Se vaivaa monia vilpitönsydämisiä ihmisiä. Minulla on tässä erittäin hyödyllistä aineistoa, joka vastaa kysymykseenne. (Lukekaa sitten yhdessä sivuilla 253−256 olevaa aineistoa.)'

'En usko, että Jumala tulee kaikkien näiden vuosien jälkeen tekemään mitään tilanteen muuttamiseksi'

Voisit vastata: 'On mukava kuulla, että uskotte Jumalaan. On varmasti totta, että pahuutta on paljon ja että se on alkanut jo kauan ennen meidän aikaamme. Mutta oletteko ajatellut tätä . . .? (Käytä sivun 253 kappaleessa 4 olevia ajatuksia sen ajan pituudesta, jonka Jumala on sietänyt sitä.)'

Tai voisit sanoa: 'Olette varmasti samaa mieltä kanssani siitä, että jos joku on pystynyt rakentamaan talon, hän pystyy varmasti myös siivoamaan sen. . . . Koska Jumala on luonut maan, hänen ei varmasti ole vaikeaa puhdistaa sitä. Miksi hän on odottanut niin pitkän ajan? Olen havainnut, että siihen on olemassa hyvin tyydyttävä vastaus. Kertokaahan, mitä te ajattelette. (Lukekaa sitten yhdessä sivuilla 253−256 olevaa aineistoa.)'

Parantaminen

Määritelmä: Ruumiillisesti, henkisesti tai hengellisesti sairaiden tekeminen terveiksi. Jumalan henki auttoi joitakuita esikristillisen ajan heprealaisia prof eettoj a samoin kuin Jeesusta Kristusta ja joitakin varhaiskristillisen seurakunnan jäseniä suorittamaan ihmeparannuksia.

Suoritetaanko ihmeparannuksia meidän aikanamme Jumalan hengen välityksellä?

Voiko kyky tehdä ihmeitä tulla jostakin muusta lähteestä kuin tosi Jumalalta?

Mooses ja Aaron ilmaantuivat Egyptin faraon eteen pyytämään, että Israelin annettaisiin mennä erämaahan uhraamaan Jehovalle uhreja. Todistukseksi Jumalan tuesta Mooses käski Aaronin heittää maahan sauvansa, ja siitä tuli suuri käärme. Tuo ihme tehtiin Jumalan voimalla. Mutta sitten Egyptin taikuutta harjoittavat papit heittivät maahan omat sauvansa, ja niistäkin tuli suuria käärmeitä. (2. Moos. 7:8−12) Kenen voimalla he tekivät ihmeensä? − Vrt. 5. Moos. 18:10−12.

Tällä vuosisadalla uskolla parantamista suoritetaan joskus kristikunnan pappien johtamissa tilaisuuksissa. Ei−kristillisten uskontojen keskuudessa on voodoopappeja, noitatohtoreita, pop−pamiehiä ja muita, jotka myös parantavat; he käyttävät usein taikuutta ja ennustelua. Jotkut ns. psyykkistä parantamista harjoittavat sanovat, ettei heidän parannustaidoillaan ole mitään tekemistä uskonnon kanssa. Tuleeko parantamisvoima kaikissa näissä tapauksissa tosi Jumalalta?

Matt. 24:24: "Vääriä Kristuksia ja vääriä profeettoja nousee, ja he tekevät suuria tunnusmerkkejä ja ihmeitä eksyttääkseen siten mikäli mahdollista valitutkin."

Matt. 7:15−23: "Varokaa vääriä profeettoja −−. Monet sanovat minulle sinä päivänä: 'Herra, Herra, emmekö me profetoineet sinun nimessäsi ja ajaneet ulos demoneja sinun nimessäsi ja tehneet monia voimatekoja ["ihmeitä", *UTN;* "suuria ihmeitä", *EU*] sinun nimessäsi?' Ja silloin minä tunnustan heille: En ole koskaan tuntenut teitä! Menkää pois minun luotani, te laittomuuden tekijät."

Tehdäänkö meidän aikamme sensaatiomaisetparannusteot samalla tavalla kuin Jeesus ja varhaiset opetuslapset suorittivat ihmeparannuksia?

Palvelusten hinta: "Parantakaa sairaita, herättäkää kuolleita, puhdistakaa lepratautisia, ajakaa ulos demoneja. *Ilmaiseksi olette saaneet, ilmaiseksi antakaa."* (Matt. 10:8) (Menettelevätkö parantajat nykyään näin, antavatko he ilmaiseksi, kuten Jeesus käski?)

Onnistumisten määrä: "Koko ihmisjoukko yritteli koskettaa häntä [Jeesusta], koska hänestä lähti voimaa ja se *paransi heidät kaikki."* (Luuk. 6:19) "Sairaita tuotiin ulos valtakaduillekin ja asetettiin sinne pienille vuoteille ja vuodematoille, jotta Pietarin ohi kulkiessa ainakin hänen varjonsa lankeaisi johonkuhun heistä. Myös Jerusalemin ympärillä olevien kaupunkien väkijoukko tuli jatkuvasti koolle kantaen sairaita ja epäpuhtaitten henkien vaivaamia, ja *heidät kaikki parannettiin."* (Apt.

5:15,16) (Paranevatko meidän aikanamme *kaikki*, jotka menevät uskonnonharjoittajien luo tai uskonnollisiin temppeleihin parannettaviksi?)

Todistaako niiden järjestöjen jäsenten elämäntapa, joihin "parantajat" kuuluvat, että heillä on Jumalan henki?

Ilmaisevatko he ryhmänä huomattavassa määrin sellaisia hengen hedelmiä kuin rakkautta, pitkämielisyyttä, lempeyttä ja itsehillintää? − Gal. 5:22, 23.

Pysyvätkö he tosiaan erossa "maailmasta", karttavatko he täysin maailman poliittisiin asioihin sekaantumista? Ovatko he pysyneet puhtaina verivelasta sota−aikana? Onko heillä hyvä maine, koska he ovat karttaneet maailman moraalitonta käytöstä? − Joh. 17:16; Jes. 2:4; 1. Tess. 4:3−8.

Tunnistetaanko tosi kristityt nykyään kyvystä tehdä ihmeparannuksia?

Joh. 13:35: "Tästä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos teillä on rakkaus keskuudessanne." (Näin sanoi *Jeesus.* Jos todella uskomme häneen, me pidämme rakkautta, emme ihmeparannusta, todisteena tosi kristillisyydestä.)

Apt. 1:8: "Te saatte voimaa, kun pyhä henki tulee päällenne, ja te tulette olemaan todistajiani − − maan ääriin asti." (Juuri ennen kuin Jeesus jätti apostolinsa palatakseen taivaaseen, hän sanoi heille, että tämä oli heidän tehtäväkseen annettu tärkeä työ, ei parantaminen. Ks. myös Matt. 24:14; 28:19, 20.)

1. Kor. 12:28−30: "Jumala on asettanut eri henkilöitä seurakuntaan: ensiksi apostoleita, toiseksi profeettoja, kolmanneksi opettajia; sen jälkeen voimatekoja, sen jälkeen parantamisten lahjoja; auttamispalveluksia, johtamiskykyjä, eri kieliä. Eiväthän kaikki ole apostoleita? Eiväthän kaikki ole profeettoja? Eiväthän kaikki ole opettajia? Eiväthän kaikki tee voimatekoja? Eihän kaikilla ole parantamisten lahjoja?" (Raamattu osoittaa siis selvästi, ettei kaikilla tosi kristityillä olisi parantamisen lahjaa.)

Osoittaako Markuksen 16:17, 18, että kyky parantaa sairaita olisi uskovien tunnusmerkki?

Mark. 16:17, 18, *KR:* "Nämä merkit seuraavat niitä, jotka uskovat: minun nimessäni he ajavat ulos riivaajia, puhuvat uusilla kielillä, nostavat käsin käärmeitä, ja jos he juovat jotakin kuolettavaa, ei se heitä vahingoita; he panevat kätensä sairasten päälle, ja ne tulevat terveiksi."

Nämä jakeet esiintyvät joissakin Raamatun käsikirjoituksissa ja käännöksissä, jotka ovat peräisin 400−500−luvuilta. Mutta ne eivät esiinny vanhemmissa kreikkalaisissa käsikirjoituksissa, Codex Sinaiticuksessa ja Codex Vaticanuksessa, jotka ovat 300−luvulta. Raamatun käsikirjoitusten asiantuntija tri B. F. Westcott sanoi, että nuo "jakeet − − eivät kuulu alkuperäiseen kertomukseen, vaan ovat lisäys". *(An Introduction to the Study of the Gospels,* Lontoo 1881, s. 338) Aimo T. Nikolainen toteaa näistä jakeista raamatunselitysteoksessaan: "Vanhimmat ja tärkeimmät käsikirjoitukset (Sinaiticus ja Vaticanus) eivät sisällä näitä j äkeitä, ei liioin vanha syyrialainen Uuden testamentin käännös. Kirkkoisät Eusebius ja Hieronymos ovat − − huomauttaneet näiden jakeiden puuttumisesta Markuksen evankeliumista, −−on varmaa, etteivät ne ole Markuksen kirjoittamaa tekstiä." *(Markuksen evankeliumi,* Jyväskylä 1984, s. 179,180) *New Catholic Encyclopedia* (1967) sanoo: "Sen sanasto ja tyyli eroavat niin jyrkästi evankeliumin muusta osasta, että näyttää tuskin mahdolliselta, että Markus itse olisi laatinut sen [ts. j äkeitä

9−20]." (IX osa, s. 240) Ei ole mitään todisteita siitä, että varhaiskristityt olisivat juoneet myrkkyä tai käsitelleet käärmeitä todistaakseen olevansa uskovia.

Miksi ensimmäisen vuosisadan kristityille annettiin sellaisia lahjoja kuin kyky suorittaa ihmeparannuksia?

Hepr. 2:3, 4: "Kuinka me pääsemme pakoon, jos emme ole välittäneet niin suuresta pelastuksesta, että siitä alettiin puhua Herramme välityksellä ja sen vahvistivat meille ne, jotka kuulivat häntä, samalla kun Jumala liittyi mukaan todistaen tunnusmerkein sekä ennakoivin ihmein ja monenlaisin voimateoin ja jakelemalla pyhää henkeä tahtonsa mukaan?" (Tässä oli tosiaan vakuuttava todiste siitä, että kristillinen seurakunta, joka oli silloin uusi, oli tosiaan Jumalasta. Mutta kun se oli täysin varmistettu, olisiko tarpeellista todistaa se yhä uudelleen?)

1. Kor. 12:29, 30; 13:8, 13: "Eiväthän kaikki ole profeettoja? − − Eihän kaikilla ole parantamisten lahjoja? Eiväthän kaikki puhu kielillä? − − Rakkaus ei koskaan häviä. Mutta mikäli on profetoimislahjoja, ne tulevat poistumaan; mikäli on kieliä, ne tulevat lakkaamaan −−. Nyt kuitenkin pysyvät usko, toivo, rakkaus, nämä kolme, mutta suurin näistä on rakkaus." (Kun ihme−lahjat olivat täyttäneet tarkoituksensa, ne lakkaisivat. Mutta verrattomat ominaisuudet, jotka ovat Jumalan hengen hedelmää, olisivat yhä ilmeisiä tosi kristittyjen elämässä.)

Onko sillä todella merkitystä, miten ihminen parannetaan, kunhan hän paranee?

2. Tess. 2:9, 10: "Tuon laittoman läsnäoloon liittyy Saatanan vaikutuksen mukaan kaikkia voimatekoja ["kaikenlaisia ihmeitä", *JB]* ja valheellisia tunnusmerkkejä ja enteellisiä ihmeitä ja kaikkea epävanhurskasta petosta niille, jotka tuhoutuvat, rangaistusmaksuksi siitä, että he eivät ottaneet vastaan rakkautta totuuteen voidakseen pelastua."

Luuk. 9:24, 25: "Joka tahtoo pelastaa sielunsa ["elämänsä", *KR, UTN]*, tulee kadottamaan sen, mutta joka kadottaa sielunsa minun tähteni, hän tulee pelastamaan sen. Mitä ihminen todellakaan hyötyy, jos hän voittaa koko maailman, mutta kadottaa itsensä tai kärsii vahingon?"

Mitä toivoa on siitä, että voimme todella parantua kaikista sairauksista?

Ilm. 21:1−4: "Minä näin uuden taivaan ja uuden maan, sillä entinen taivas ja entinen maa olivat kadonneet − −. Ja hän [Jumala] on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistään, eikä kuolemaa ole enää oleva, eikä surua eikä parkua eikä kipua ole enää oleva. Entiset ovat kadonneet."

Jes. 25:8: "Hän hävittää kuoleman ainiaaksi, ja Herra, Herra pyyhkii kyyneleet kaikkien kasvoilta." (Myös Ilm. 22:1, 2)

Jes. 33:24: "Eikä yksikään asukas sano: 'Minä olen vaivanalainen.' "

Joku voi sanoa:

'Uskotteko ihmeparannuksiin?'

Voisit vastata: 'Joka ei usko, että Jumalalla on voima parantaa, ei usko Raamattuun. Mutta en voi olla ihmettelemättä, toimivatko nykyiset parantajat niin kuin heidän tulisi.' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Minäpä luen teille erään raamatunkohdan. Huomaatteko missä suhteessa nykyään toimitaan tavallisesti aivan eritavalla? (Matt. 10:7, 8) ... Huomaatteko tässä myös jotakin, minkä Jeesus sanoi opetuslastensa voivan tehdä, mutta mitä nykyajan parantajat eivät ole kyenneet tekemään? (He eivät voi herättää kuolleita.)' 2) 'Me emme ole toisten ihmisten tuomareita, mutta on merkille pantavaa, että Matteuksen 24:24 mainitsee jotakin, minkä suhteen meidän on tarpeellista olla varuillamme.'

Tai voisit sanoa: 'Uskon varmasti, että se mitä Raamattu sanoo parantamisesta on totta. Mutta eivätkö kaikki tässä järjestelmässä tapahtuvat parannusteot aikaansaa vain tilapäistä hyötyä? Lopulta me kaikki kuolemme. Tuleekohan koskaan aikaa, jolloin jokainen elossa oleva nauttii hyvästä terveydestä tarvitsematta koskaan kuolla? (Ilm. 21:3, 4)'

Paratiisi

Määritelmä: Raamatun kreikkalaisen *Septuaginta−käännöksen* kääntäjät käyttivät sopivasti sanaa paratiisi *(pa−ra'dei−sos)* Eedenin puutarhasta, koska se oli ilmeisesti suljettu puisto. Kun Raamatussa kerrotaan 1. Mooseksen kirjan kertomuksen jälkeen paratiisista, niin sillä tarkoitetaan 1) Eedenin puutarhaa tai 2) maata kokonaisuudessaan, kun se muutetaan tulevaisuudessa Eedenin kaltaiseen tilaan, tai 3) Jumalan palvelijoiden keskuudessa maan päällä vallitsevaa hengellisen kukoistuksen tilaa tai 4) taivaan olosuhteita, jotka tuovat mieleen Eedenin.

Puhuuko "Uusi testamentti" tulevasta maallisesta paratiisista, vai viitataanko siihen vain "Vanhassa testamentissa"?

Raamatun itsensä mukaan ei ole oikein jakaa sitä kahteen osaan, niin että arvioi sen lausuntoja sillä perusteella, ovatko ne "vanhassa" vai "uudessa" osassa. 2. Timoteuksen kirjeen 3:16:ssa sanotaan: *"Koko* Raamattu on Jumalan henkeyttämä ja hyödyllinen opettamiseen, ojentamiseen, oikaisemiseen." Roomalaiskirjeen 15:4 viittaa esikristillisiin henkeytettyihin kirjoituksiin sanoessaan: "Kaikki, mikä ennen kirjoitettiin, kirjoitettiin meille opetukseksi." Oikean vastauksen tähän kysymykseen tulisi siksi perustua koko Raamattuun.

1. Mooseksen kirjan 2:8 sanoo: "Herra Jumala istutti paratiisin ["puiston", *Mo;* "paratiisin", *Dy; pa−ra'dei−son, LXX*] Eedeniin, itään, ja asetti sinne ihmisen [Aadamin], jonka hän oli tehnyt." Siellä oli runsaasti erilaisia kiehtovia kasveja ja eläimiä. Jehova siunasi ensimmäisen ihmisparin ja sanoi: "Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää maa ja tehkää se itsellenne alamaiseksi; ja vallitkaa meren kalat ja taivaan linnut ja kaikki maan päällä liikkuvat eläimet." (1. Moos. 1:28) Jumalan alkuperäinen tarkoitus, että koko maa tulee olemaan paratiisi, jonka asukkaat noudattavat arvostaen hänen lakejaan, ei jää täyttymättä. (Jes. 45:18; 55:10, 11) Siksi Jeesus sanoi: "Onnellisia ovat lempeämie−liset, koska he tulevat perimään *maan."* Siksi hän myös opetti opetuslapsiaan rukoilemaan: "Meidän Isämme taivaissa, olkoon sinun nimesi pyhitetty. Tulkoon sinun valtakuntasi. Tapahtukoon sinun tahtosi *myös maan päällä* niin kuin taivaassa." (Matt. 5:5; 6:9, 10) Sopusoinnussa sen kanssa

Efesolaiskirjeen 1:9−11 selittää, että Jumalan tarkoitus on "kaiken kokoaminen jälleen yhteen Kristuksessa, sen mitä on taivaissa ja *mitä on maan päällä."* Heprealaiskirjeen 2:5 puhuu *"tulevasta asutusta maasta"*. Ilmestyksen 5:10 mainitsee ne, joiden on määrä Kristuksen perijä−tovereina "hallita kuninkaina *maata"*. Ilmestyksen 21:1−5 ja 22:1, 2 esittävät lisäksi ilahduttavia kuvauksia "uudessa maassa" vallitsevista oloista, jotka tuovat mieleen alkuperäisen Eedenin paratiisin ja sen elämän puun. − 1. Moos. 2:9.

Lisäksi Jeesus käytti kreikkalaista ilmausta *pa−ra'dei−sos* puhuessaan tulevasta maallisesta paratiisista. "Hän sanoi hänelle [pahantekijälle, joka oli pantu paaluun Jeesuksen rinnalle ja joka ilmaisi uskoa Jeesuksen tulevaan kuninkuuteen]: 'Totisesti minä sanon sinulle tänään: sinä tulet olemaan minun kanssani paratiisissa.' " − Luuk. 23:43.

Mistä voimme tietää varmasti, mitä Jeesus tarkoitti paratiisilla pahantekijälle esittämässään lausunnossa, joka on Luukkaan 23:43:ssa?

Oliko se 'kuolleiden, vanhurskaiden sielujen' tilapäinen olinpaikka, jossakin haadeksen osassa?

Mistä tuollainen näkemys on peräisin? *The New International Dictionary of New Testament Theology* sanoo: "Kreikkalaisen sielunkuolemattomuusopetuksen omaksumisen myötä paratiisista tulee välitilassa olevien vanhurskaiden asuinpaikka." (Grand Rapids, Michigan USA, 1976, toim. Colin Brown, 2. osa, s. 761) Oliko tuo epäraamatullinen käsitys yleinen juutalaisten keskuudessa silloin, kun Jeesus oli maan päällä? Se ei ole luultavaa, kuten useat hakuteokset osoittavat. − Ks. *Suomalainen Uuden testamentin selitys* (Helsinki 1951) III osa, Luukkaan evankeliumi, s. 415, ja Hastingsin *Dictionary of the Bible* (Edinburgh 1905) III osa, s. 669, 670.

Vaikka sellainen näkemys olisikin ollut yleinen juutalaisten keskuudessa ensimmäisellä vuosisadalla, olisiko Jeesus osoittanut hyväksyvänsä sen lupauksellaan, jonka hän antoi katuvalle pahantekijälle? Jeesus oli voimakkaasti tuominnut juutalaiset fariseukset ja kirjanoppineet siksi, että he opettivat Jumalan sanan kanssa ristiriidassa olevia perinteitä. − Matt. 15:3−9; ks. myös pääaihetta "Sielu".

Jeesus meni kuollessaan haadekseen, kuten Apostolien tekojen 2:30, 31 osoittaa. (Apostoli Pietari lainaa tässä Psalmia 16:10 ja käyttää sanaa haades sanan seol vastineena.) Raamattu ei missään osoita, että seol eli haades tai mikään sen osa olisi paratiisi, joka tuottaa ihmiselle mielihyvää. Saarnaajan 9:5, 10 sanoo pikemminkin, että siellä olevat "eivät tiedä mitään".

Oliko Luukkaan 23:43:ssa mainittu paratiisi taivas tai jokin taivaan osa?

Raamattu ei ole yhtä mieltä sen näkemyksen kanssa, että Jeesus ja pahantekijä menivät taivaaseen samana päivänä, jona Jeesus puhui hänelle. Jeesus oli ennustanut, että hänet herätettäisiin vasta kolmantena päivänä sen jälkeen, kun hänet oli surmattu. (Luuk. 9:22) Tuona kolmen päivän ajanjaksona hän ei ollut taivaassa, koska hän sanoi ylösnousemuksensa jälkeen Maria Mag−daleenalle: "En minä ole vielä noussut Isän luo." (Joh. 20:17) 40 päivää Jeesuksen ylösnousemuksen jälkeen hänen opetuslapsensa näkivät, että hänet kohotettiin maan päältä pois heidän näkyvistään, kun hän alkoi nousta taivaaseen. − Apt. 1:3, 6−11.

Pahantekijä ei täyttänyt vaatimuksia, jotta hän olisi voinut mennä taivaaseen edes joskus myöhemmin. Hän ei ollut 'syntynyt uudelleen' − häntä ei ollut kastettu vedessä eikä hän ollut siinnyt Jumalan hengestä. Pyhää henkeä vuodatettiin Jeesuksen opetuslapsiin vasta yli 50 päivää pahantekijän kuoleman jälkeen. (Joh. 3:3, 5; Apt. 2:1−4) Jeesus oli kuolinpäivänään tehnyt liiton taivaallisesta valtakunnasta niiden kanssa, 'jotka olivat pysyneet hänen kanssaan hänen koettelemuksissaan'. Pahantekijällä ei ollut sellaista uskollisuuden mainetta, eikä hän ollut heidän joukossaan. − Luuk. 22:28−30.

Mikä osoittaa, että tämä paratiisi on maallinen?

Heprealaiset kirjoitukset eivät olleet koskaan esittäneet uskollisille juutalaisille odotteeksi taivaallisen elämän palkintoa. Raamattu puhui paratiisin ennallistamisesta tänne maan päälle. Danielin 7:13, 14 oli ennustanut, että kun "valta, kunnia ja valtakunta" annettaisiin Messiaalle, 'kaikki kansat, kansakunnat ja kielet palvelisivat häntä'. Nuo Valtakunnan alamaiset olisivat täällä maan päällä. Jeesukselle lausumillaan sanoilla pahantekijä ilmeisesti osoitti toivovansa, että Jeesus muistaisi häntä tuon aj an koittaessa.

Miten sitten Jeesus olisi pahantekijän *kanssa?* Herättämällä hänet kuolleista, huolehtimalla hänen fyysisistä tarpeistaan ja antamalla hänelle mahdollisuuden oppia Jehovan vaatimukset ikuisen elämän saamiseksi ja mukautua niihin. (Joh. 5:28, 29) Jeesus näki pahantekijän katuvassa ja kunnioittavassa asenteessa perusteen siihen, että hänet voidaan sisällyttää niihin miljardeihin, jotka herätetään kuolleista saamaan maanpäällinen elämä ja tilaisuus osoittautua arvolliseksi elämään ikuisesti paratiisissa.

Milloin pahantekijä pääsee paratiisiin?

Se miten kääntäjä käyttää välimerkkejä, vaikuttaa Luukkaan 23:43:n ymmärtämiseen. Raamatun alkuperäisissä kreikkalaisissa käsikirjoituksissa ei ollut välimerkkejä. *Encyclopedia Americana* (1956, XXIII osa, s. 16) sanoo: "On ilmeistä, että välimerkkejä ei yritetty käyttää kreikkalaisten varhaisissa käsikirjoituksissa ja piirtokirjoituksissa." Niitä alettiin käyttää vasta 800−luvulla. Pitäisikö Luukkaan 23:43:n kuulua: "Totisesti minä sanon sinulle: tänään sinä tulet olemaan minun kanssani paratiisissa" *(RS),* vai: 'Totisesti minä sanon sinulle tänään: sinä tulet olemaan minun kanssani paratiisissa'? Asia tulisi ratkaista Kristuksen opetusten ja muun Raamatun perusteella eikä sen perusteella, mihin kohtaan pilkku on lisätty satoja vuosia sen jälkeen, kun Jeesus sanoi nuo sanat.

J. B. Rotherhamin kääntämä *The Emphasised Bible* on tämän j äkeen välimerkeistä samaa mieltä *Uuden maailman käännöksen* kanssa. Saksalainen raamatunkääntäjä L. Reinhardt sanoo Luukkaan 23:43:n alaviitteessä: "[Useimmat raamatunkääntäjät] käyttävät nykyään tässä jakeessa välimerkkejä epäilemättä väärin ja tavalla, joka on täysin vastoin Kristuksen ja pahantekijän koko ajattelutapaa. −− [Kristus] ei varmaankaan ymmärtänyt paratiisia jonkinlaiseksi kuolleiden valtakunnan alaosastoksi, vaan pikemminkin maallisen paratiisin ennallistukseksi."

Milloin Jeesus 'pääsisi valtakuntaansa' ja täyttäisi Isänsä tarkoituksen maan tekemisestä paratiisiksi? Ilmestyskirja, joka kirjoitettiin noin 63 vuotta Luukkaan 23:42, 43:een muistiinmerkittyjen lausuntojen jälkeen, osoittaa, että se tapahtuisi tulevaisuudessa. (Ks. pääaihetta "Ajankohdat", ja myös pääaihetta "Viimeiset päivät".)

Pelastus

Määritelmä: Varjelus tai vapautus vaarasta tai tuhosta. Vapautus voi tapahtua sortajien tai vainoojien käsistä. Jehova antaa kaikille tosi kristityille Poikansa välityksellä vapautuksen nykyisestä pahasta asiainjärjestelmästä ja pelastuksen synnin ja kuoleman orjuudesta. "Viimeisinä päivinä" elävien Jehovan uskollisten palvelijoiden suurelle joukolle pelastus sisältää varjeltumisen suuren ahdistuksen läpi.

Pelastaako Jumala suuressa armossaan lopulta koko ihmiskunnan?

Osoittaako Pietarin 2. kirjeen 3:9, että tulee tapahtumaan yleinen pelastus? Siinä sanotaan: "Ei Herra viivytä lupauksensa täyttämistä, niinkuin muutamat pitävät sitä viivyttelemisenä, vaan hän on pitkämielinen teitä kohtaan, sillä hän ei tahdo, että kukaan hukkuu ["hän ei toivo kenenkään joutuvan perikatoon", *UTN],* vaan että kaikki tulevat parannukseen." *(KR)* Jumala haluaa armollisesti, että kaikki Aadamin jälkeläiset katuvat, ja hän on huolehtinut jalomielisesti kaikkien niiden ihmisten syntien anteeksiannosta, jotka katuvat. Hän ei kuitenkaan pakota ketään ottamaan vastaan tätä järjestelyä. (Vrt. 5. Moos. 30:15−20.) Monet hylkäävät sen. He ovat kuin hukkuva mies, joka työntää luotaan pelastusrenkaan, kun joku, joka haluaa auttaa, heittää sen hänelle. Tulisi kuitenkin huomata, ettei katumisen vaihtoehto ole ikuisuus helvetin tulessa. Kuten Pietarin 2. kirjeen 3:9 osoittaa, ne jotka eivät kadu, 'hukkuvat', tuhoutuvat. 7. jae *(EU)* sanoo myös, että siellä *"tuhoutuvat kaikki* ihmiset, jotka eivät ole totelleet Jumalaa". Tässä ei esitetä mitään ajatusta yleisestä pelastuksesta. − Ks. myös pääaihetta "Helvetti".

Osoittaako 1. Korinttolaiskirjeen 15:22, että kaikki ihmiset lopulta pelastuvat? Siinä sanotaan: "Niinkuin kaikki kuolevat Aada−missa, niin myös kaikki tehdään eläviksi Kristuksessa." *(KR)* Kuten tätä ympäröivät jakeet osoittavat, tässä puhutaan ylösnousemuksesta. Ketkä herätetään kuolleista? Kaikki ne, jotka ovat kuolleet Aadamin synnin vuoksi (ks. 21. jaetta) mutta jotka eivät ole itse syyllistyneet sellaisiin tahallisiin rikkomuksiin, jotka mainitaan Heprealaiskirjeen 10:26−29:ssä. Niin kuin Jeesus herätettiin haadeksesta (Apt. 2:31), niin myös kaikki muut haadekses−sa olevat "tehdään eläviksi" ylösnousemuksen välityksellä. (Ilm. 1:18; 20:13) Saavatko he kaikki ikuisen pelastuksen? Tämä mahdollisuus on heille avoinna, mutta kaikki eivät tartu siihen, kuten ilmaistaan Johanneksen 5:28, 29:ssä, jonka mukaan jotkut saavat lopulta epäsuotuisan "tuomion". *Mitä on sanottava sellaisista raamatunkohdista kuin Tiituksen 2:11:stä, jossa KR:n mukaan puhutaan "pelastuksesta kaikille ihmisille"?* Jotkin muut kohdat, esimerkiksi Johanneksen 12:32, Roomalaiskirjeen 5:18 ja 1. Timoteuksen kirjeen 2:3, 4 esittävät saman ajatuksen *KR:n, UTN:n* ja *EU:n* mukaan. Kreikkalaiset ilmaukset, jotka on näissä kohdissa käännetty sanalla "kaikki", ovat sanan *pas* taivutusmuotoja. Kuten Vinen *Expository Dic−tionary of New Testament Words* (Lontoo 1962,1 osa, s. 46) osoittaa, *pas* voi merkitä myös "kaikenlaista". Edellä olevissa jakeissa voitaisiin siis käyttää sanan "kaikki" tilalla ilmausta "kaikenlaisia", kuten käytetään [7M:ssä. Kumpi on oikein − "kaikki" vai "kaikenlaisia"? Kumpi käännös on sopusoinnussa myös muun Raamatun kanssa? Viimeksi mainittu. Harkitse Apostolien tekojen 10:34, 35:tä, Ilmestyksen 7:9, 10:tä ja 2. Tessalonikalaiskirjeen l:9:ää. (Huom. Myös muut kääntäjät tunnustavat, että tällä kreikkalaisella sanalla on tämäkin merkitys, kuten ilmenee Matteuksen 5:ll:n käännöksistä: "kaikkinaista", *KR;* "kaikenlaisesta", *UTN.)*

Onko olemassa raamatunkohtia, jotka osoittavat selvästi, että jotkut eivät koskaan pelastu?

2. Tess. 1:9, *KR:* "Heitä kohtaa silloin rangaistukseksi *iankaikkinen kadotus* Herran kasvoista ja hänen voimansa kirkkaudesta." (Kursivointi lisätty.)

Ilm. 21:8, *KR:* "Mutta pelkurien ja epäuskoisten ja saastaisten ja murhaajien ja huorintekijäin ja velhojen ja epäjumalanpalvelijain ja kaikkien valhettelijain osa on oleva siinä järvessä, joka tulta ja tulikiveä palaa; tämä on toinen kuolema."

Matt. 7:13, 14, *KR:* "Menkää ahtaasta portista sisälle. Sillä se portti on avara ja tie lavea, joka vie kadotukseen, ja monta on, jotka siitä sisälle menevät; mutta se portti on ahdas ja tie kaita, joka vie elämään, ja harvat ovat ne, jotka sen löytävät."

Onko kerran pelastettu ihminen aina pelastettu?

Juud. 5, *UTN:* "Vaikka te hyvin tiedätte tämän kaiken, haluan palauttaa mieleenne, kuinka Herra *pelasti* kansan Egyptistä, mutta *tuhosi myöhemmin* ne jotka eivät uskoneet häneen." (Kursivointi lisätty.) Matt. 24:13, *KR:* "Joka vahvana pysyy loppuun asti, se pelastuu." (Ihmisen lopullinen pelastus ei siis ratkea sillä hetkellä, kun hän alkaa uskoa Jeesukseen.)

Fil. 2:12, *KR:* "Samoin kuin aina olette olleet kuuliaiset, niin ahkeroikaa, ei ainoastaan niinkuin silloin, kun minä olin teidän tykönänne, vaan paljoa enemmän nyt, kun olen poissa, pelolla ja vavistuksella, että pelastuisitte." (Tämä kirjoitettiin Filippissä oleville "pyhille", kuten Filippiläiskirjeen 1:1 osoittaa. Paavali varoitti heitä olemasta kovin itsevarmoja; heidän piti ymmärtää, ettei heidän lopullinen pelastuksensa ollut vielä varma.)

Hepr. 10:26, 27, *KR:* "Jos me tahallamme teemme syntiä, päästyämme totuuden tuntoon, niin ei ole enää uhria meidän syntiemme edestä, vaan hirmuinen tuomion odotus ja tulen kiivaus, joka on kuluttava vastustajat." (Raamattu ei siis tue sitä ajatusta, että tekeepä ihminen mitä syntiä tahansa sen jälkeen, kun hän on "pelastunut", hän ei menetä pelastustaan. Tämä kannustaa uskollisuuteen. Ks. myös Heprealaiskirjeen 6:4−6:ta, jossa osoitetaan, että jopa pyhällä hengellä voideltu ihminen voi menettää pelastustoivonsa.)

Tarvitaanko pelastuksen saamiseksi mitään muuta kuin uskoa?

Ef. 2:8, 9, *KR:* "Armosta ["ansaitsemattomasta hyvyydestä", *UM]* te olette pelastetut uskon kautta, ette itsenne kautta − se on Jumalan lahja − ette tekojen kautta, ettei kukaan kerskaisi." (Koko pelastusjärjestely on ilmaus Jumalan ansaitsemattomasta hyvyydestä. Aadamin jälkeläinen ei voi mitenkään pelastua vain omilla ponnisteluillaan, olkootpa hänen tekonsa kuinka jaloja tahansa. Pelastus on lahja Jumalalta, joka antaa sen niille, jotka uskovat hänen Poikansa uhrin synnitsovittavaan arvoon.)

Hepr. 5:9, *KR:* "Tuli hän [Jeesus] iankaikkisen autuuden aikaansaajaksi kaikille, jotka ovat hänelle *kuuliaiset."* (Kursivointi lisätty.) (Onko tämä ristiriidassa sen lausunnon kanssa, että kristityt 'ovat pelastetut uskon kautta'? Ei suinkaan. Tottelevaisuus vain osoittaa, että heidän uskonsa on aitoa.)

Jaak. 2:14, 26, *KR:* "Mitä hyötyä, veljeni, siitä on, jos joku sanoo itsellään olevan uskon, mutta hänellä ei ole tekoja? Ei kaiketi usko voi häntä pelastaa? Sillä niinkuin ruumis ilman henkeä on kuollut, niin myös usko ilman tekoja on kuollut." (Ihminen ei *ansaitse* pelastusta teoillaan. Mutta jokaisella, jolla on aito usko, *on* siihen liittyviä tekoja, joita hän suorittaa Jumalan ja Kristuksen käskyjä totellen ja jotka osoittavat hänen uskonsa ja rakkautensa. Ilman sellaisia tekoja hänen uskonsa on kuollut.)

Apt. 16:30, 31, *KR:* " 'Herrat, mitä minun pitää tekemän, että minä pelastuisin?' Niin he [Paavali ja Silas] sanoivat: 'Usko Herraan Jeesukseen, niin sinä pelastut, niin myös sinun perhekuntasi.' " (Jos tuo mies ja hänen perhekuntansa todella uskoivat, he varmasti myös toimivat uskonsa mukaisesti.)

Joku voi sanoa:

'Olen pelastettu'

Voisit vastata: 'Mieluista kuulla, koska se osoittaa, että te uskotte Jeesukseen Kristukseen. Jeesus käski seuraajiaan tekemään juuri tällaista työtä, jota minä teen, nimittäin kertomaan toisille hänen Valtakuntansa perustamisesta. (Matt. 24:14)' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Mikä tuo Valtakunta on? Mitä sen tuleminen merkitsee maailmalle? (Dan. 2:44)' 2) 'Millaiset olosuhteet täällä maan päällä tulevat olemaan tuon taivaallisen hallituksen alaisuudessa? (Ps. 37:11; Ilm. 21:3, 4)'

Tai voisit sanoa: 'Sitten te varmaankin ymmärrätte sen, mitä apostoli Pietari sanoi täällä Apostolien tekojen 4:12:ssa. . . . Oletteko koskaan miettinyt, *kuka antoi* meille Jeesuksen nimen, että uskoisimme siihen?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Jeesus itse kertoo meille. (Joh. 17:3)' 2) 'Huomatkaa, että Jeesus sanoi tehneensä Isänsä nimen tunnetuksi. (Joh. 17:6) Mikä on Hänen persoonanimensä? Mitä ajatuksia se tuo mieleenne? (2. Moos. 3:14, 15; 6:3; 34:5−7; *UM*)'

'Oletteko pelastettu?'

Voisit vastata: 'Toistaiseksi olen. Sanon näin, koska tiedän, että Raamattu varoittaa suhtautumasta kovin itsevarmasti asemaamme. Onko tämä raamatunkohta teille tuttu? (1. Kor. 10:12)' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 'Mistä se johtuu? Sellaisille, jotka olivat uudestisyntyneet ja joilla oli taivaallisen elämän toivo (Hepr. 3:1) apostoli Paavali kirjoitti. . . (Hepr. 3:12−14) Me voimme vahvistaa uskoamme lisäämällä Jumalan sanan tuntemustamme.'

on kuollut, niin myös usko ilman tekoja on kuollut." (Ihminen ei *ansaitse* pelastusta teoillaan. Mutta jokaisella, jolla on aito usko, *on* siihen liittyviä tekoja, joita hän suorittaa Jumalan ja Kristuksen käskyjä totellen ja jotka osoittavat hänen uskonsa ja rakkautensa. Ilman sellaisia tekoja hänen uskonsa on kuollut.)

Apt. 16:30, 31, *KR:* " 'Herrat, mitä minun pitää tekemän, että minä pelastuisin?' Niin he [Paavali ja Silas] sanoivat: 'Usko Herraan Jeesukseen, niin sinä pelastut, niin myös sinun perhekuntasi.' " (Jos tuo mies ja hänen perhekuntansa todella uskoivat, he varmasti myös toimivat uskonsa mukaisesti.)

Joku voi sanoa:

'Olen pelastettu'

Voisit vastata: 'Mieluista kuulla, koska se osoittaa, että te uskotte Jeesukseen Kristukseen. Jeesus käski seuraajiaan tekemään juuri tällaista työtä, jota minä teen, nimittäin kertomaan toisille hänen Valtakuntansa perustamisesta. (Matt. 24:14)' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Mikä tuo Valtakunta on? Mitä sen tuleminen merkitsee maailmalle? (Dan. 2:44)' 2) 'Millaiset olosuhteet täällä maan päällä tulevat olemaan tuon taivaallisen hallituksen alaisuudessa? (Ps. 37:11; Ilm. 21:3, 4)'

Tai voisit sanoa: 'Sitten te varmaankin ymmärrätte sen, mitä apostoli Pietari sanoi täällä Apostolien tekojen 4:12:ssa. . . . Oletteko koskaan miettinyt, *kuka antoi* meille Jeesuksen nimen, että uskoisimme siihen?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Jeesus

itse kertoo meille. (Joh. 17:3)' 2) 'Huomatkaa, että Jeesus sanoi tehneensä Isänsä nimen tunnetuksi. (Joh. 17:6) Mikä on Hänen persoonanimensä? Mitä ajatuksia se tuo mieleenne? (2. Moos. 3:14, 15; 6:3; 34:5−7; *UM*)'

'Oletteko pelastettu?'

Voisit vastata: 'Toistaiseksi olen. Sanon näin, koska tiedän, että Raamattu varoittaa suhtautumasta kovin itsevarmasti asemaamme. Onko tämä raamatunkohta teille tuttu? (1. Kor. 10:12)' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 'Mistä se johtuu? Sellaisille, jotka olivat uudestisyntyneet ja joilla oli taivaallisen elämän toivo (Hepr. 3:1) apostoli Paavali kirjoitti. . . (Hepr. 3:12−14) Me voimme vahvistaa uskoamme lisäämällä Jumalan sanan tuntemustamme.'

1. Kor. 15:24-28: "Sitten tulee loppu, kun hän luovuttaa valtakunnan Jumalalleen ja Isälleen − −. Mutta kun kaikki on alistettu hänen alaisuuteensa, silloin Poika itsekin alistuu Hänen alaisuuteensa, joka alisti hänen alaisuuteensa kaiken, jotta Jumala olisi kaikki jokaiselle."

Miksi kristittyjen tulisi olla hyvin kiinnostuneita Raamatun ennustuksista?

Matt. 24:42: "Pysykää siis valveilla, koska ette tiedä, minä päivänä Herranne tulee."

2. Piet. 1:19−21: "Meillä on profeetallinen sana varmempana [sen johdosta mitä tapahtui, kun Jeesus kirkastettiin], ja teette hyvin kiinnittäessänne siihen huomiota − −. Sillä profetiaa ei milloinkaan tuotu esiin ihmisen tahdosta, vaan ihmiset puhuivat Jumalalta saamaansa pyhän hengen johtamina."

Sananl. 4:18: "Vanhurskasten polku on kuin aamurusko, joka kirkastuu kirkastumistaan sydänpäivään saakka."

Matt. 4:4: "Ihmisen ei tule elää yksistään leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka lähtee Jehovan suusta." (Niihin sisältyvät hänen suurenmoiset profeetalliset lupauksensa.)

2. Tim. 3:16: *"Koko* Raamattu on Jumalan henkeyttämä ja hyödyllinen opettamiseen, ojentamiseen, oikaisemiseen, kurittamiseen vanhurskaudessa." (Jumalan *koko* kirjoitettu sana ansaitsee siis vilpittömän tutkimisemme.)

Joku voi sanoa:

'Te korostatte liiaksi profetioita. Riittää, että ottaa Kristuksen vastaan Pelastajana ja viettää hyvää kristillistä elämää'

Voisit vastata: 'On varmasti tärkeää arvostaa Jeesuksen Kristuksen asemaa. Mutta oletteko tiennyt, että yksi syy, jonka vuoksi juutalaiset eivät ensimmäisellä vuosisadalla ottaneet häntä vastaan, oli se, että he eivät kiinnittäneet riittävästi huomiota profetioihin?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Heprealaisten kirjoitusten profetiat olivat ennustaneet, milloin Messias (Kristus) ilmaantuisi ja mitä hän tekisi. Mutta juutalaiset eivät yleensä kiinnittäneet huomiota siihen, mitä nuo profetiat sanoivat. Heillä oli omat käsityksensä siitä, mitä Messiaan pitäisi tehdä, ja siksi he hylkäsivät Jumalan Pojan. (Ks. pääaihetta "Jeesus Kristus", s. 89.)' 2) 'Me elämme nykyään aikaa, jolloin Kristus on alkanut hallita taivaallisena Kuninkaana ja erottelee kaikkien kansojen ihmisiä elämään tai tuhoon. (Matt. 25:31−33, 46) Mutta useimmat ihmiset odottavat jotakin muuta.'

Tai voisit sanoa: 'Olette aivan oikeassa siinä, että on tärkeää olla hyvä kristitty. Mutta olisinko hyvä kristitty, jos noudattaisin *joitakin* Jeesuksen opetuksia, mutta laiminlöisin sen, minkä hän kehotti asettamaan ensi sijalle elämässämme? . . . Huomatkaa, mitä hän sanoi täällä Matteuksen 6:33:ssa.' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 'Eikö ole totta, että Jeesus opetti meitä rukoilemaan tuotaValtakuntaa ja kehotti pitämään sitä jopa tärkeämpänä kuin syntiemme anteeksi pyytämistä, koska uskomme hänen olevan Pelastajamme? (Matt. 6:9−12)'

Puolueettomuus

Määritelmä: Niiden omaksuma asenne, jotka eivät asetu kahdesta tai useammasta toistensa kanssa erimielisestä tai kilpailevasta osapuolesta yhdenkään puolelle eivätkä tue niitä. Muinainen ja nykyinen historia todistavat selvästi, että tosi kristityt ovat joka kansassa ja kaikissa oloissa pyrkineet säilyttämään ehdottoman puolueettomuuden maailman ryhmäkuntien välisissä riitaisuuksissa. He eivät yritä estää toisia osallistumasta isänmaallisiin menoihin, palvelemasta sotajoukoissa, liittymästä poliittiseen puolueeseen, tavoittelemasta poliittista virkaa tai äänestämästä. Mutta he itse palvovat vain Jehovaa, Raamatun Jumalaa; he ovat vihkineet elämänsä varauksitta hänelle ja antavat täyden tukensa hänen Valtakunnalleen.

Mitkä raamatunkohdat ovat vaikuttaneet siihen, miten kristityt suhtautuvat maallisten hallitusten valtaan?

Room. 13:1, 5−7: "Olkoon jokainen sielu alamainen esivalloille [hallitusvalloille], sillä ei ole valtaa muutoin kuin Jumalalta − −. Teillä on sen tähden pakottava syy olla alamaisia, ei vain tämän vihan vuoksi, vaan myös omantuntonne vuoksi. Mutta mikä on noiden kansojen vaikutin, kun ne lähtevät sotaan? Onko se halu tehdä koko maapallon Luojan tahto, vai halu edistää jotakin kansallista etua? Jos yhdessä kansassa olevat tosi kristityt ryhtyisivät sotimaan toista kansaa vastaan, he sotisivat uskovia tovereitaan vastaan, ihmisiä vastaan, jotka rukoilevat apua samalta Jumalalta kuin hekin. Oli aivan sopivaa, että Kristus käski seuraajiensa panna pois miekan. (Matt. 26:52) Tästä lähtien hän itse taivaissa kirkastettuna huolehtisi niiden teloittamisesta, jotka uhmaisivat tosi Jumalaa ja Hänen tahtoaan. −2. Tess. 1:6−8; Ilm. 19:11−21.

Mitä maallinen historia paljastaa siitä,, miten varhaiskristityt suhtautuivat sotajoukoissa palvelemiseen?

"Kaiken saatavissa olevan tiedon huolellinen tutkiminen osoittaa, että Marcus Aureliuksen [Rooman keisarina v. 161−180] aikaan mennessä ei yhdestäkään kristitystä tullut sotilasta, eikä yksikään sotilas kristityksi tultuaan jäänyt sotapalvelukseen." − E. W. Barnes, *The Rise of Christianity* (Lontoo 1947) s. 333.

"Toisen vuosisadan lopulla - tuli asepalveluskysymys päivänpolttavaksi kirkon piirissä. Kaikuna näistä vaikeuksista tulee vastaamme tältä ajalta P. Juventius Celsuksen hyökkäyskirjoituksen syytös kristittyjä vastaan siitä, että he olivat haluttomia palvelemaan sotaväessä, ja kehotus heille isänmaallisina kansalaisina auttamaan valtakuntaa sen ahdingoissa. Samalta ajalta kajahtaa vastaamme Tertullianuksen rigoristinen, kielteinen vastaus. Kristityn hänen ajatuksensa mukaan ei ollut lupa palvella sotilaana, koska hän siten joutui palvelemaan epäjumalia ja myöskin käyttämään asetta. −− [Justinus Marttyyrin mukaan] kristityt olivat hyljänneet murha−aseet ja sen sijaan että olisivat vihanneet lä−himmäisiänsä, elivät vanhurskaudessa, jumalanpelossa ja ihmis−ystävällisyydessä. Sodat Justinus julisti

demoonien työksi." − Matti A. Mustonen, *Varhaiskirkon apologeettienja kirkon isien käsitys valtiosta ja esivallasta* (Helsinki 1948) s. 176,177.

"Kristityt asennoituivat usein kielteisesti valtioelämään, he pysyttelivät poissa viroista ja julkisista toimista, joihin näet aina liittyi pakanallisia uskonnollisia menoja; he välttivät sotapalvelusta − samasta syystä, mutta myös siksi, että he eivät halunneet osallistua sotaan; − − sanottiin, että he olivat 'hyödyttömiä julkisessa elämässä'; heidän kansallisuutensa ei ollut maan päällä vaan taivaassa." − Hai Koch, *Apostoleista atomiaikaan − kristillisen kirkon historia* (Pieksämäki 1966) s. 58.

Mitkä raamatunkohdat ovat aina vaikuttaneet siihen, miten tosi kristityt suhtautuvat poliittisiin kiistakysymyksiin ja toimiin?

Joh. 17:16: "He eivät ole osa maailmasta, niin kuin en minäkään [Jeesus] ole osa maailmasta."

Joh. 6:15: "Jeesus, tietäessään, että he [juutalaiset] aikoivat tulla ja tarttua häneen tehdäkseen hänestä kuninkaan, poistui jälleen vuorelle yksinäisyyteen." Myöhemmin hän sanoi roomalaiselle maaherralle: "Minun valtakuntani ei ole osa tästä maailmasta. Jos minun valtakuntani olisi osa tästä maailmasta, niin minun palvelijani olisivat taistelleet, jottei minua luovutettaisi juutalaisille. Mutta näin ollen minun valtakuntani ei ole täältä." −Joh. 18:36.

Jaak. 4:4: "Avionrikkojat, ettekö tiedä, että ystävyys maailman kanssa on vihollisuutta Jumalan kanssa? Joka siis haluaa olla maailman ystävä, se asettuu Jumalan viholliseksi." (Miksi tämä asia on niin vakava? Koska, kuten Johanneksen 1. kirjeen 5:19 sanoo, "koko maailma on paholaisen vallassa". Jeesus sanoi Johanneksen 14:30:ssä Saatanaa "maailman hallitsijaksi". Tukeepa henkilö siis mitä tahansa maailman ryhmäkuntaa, kenen valvontaan hän todellisuudessa joutuu?)

Mitä maalliset historioitsijat kertovat siitä, miten varhaiskristityt suhtautuivat politiikkaan osallistumiseen?

"Pakanamaailman hallitsijat ymmärsivät varsin vähän var−haiskristittyjä eivätkä suosineet heitä. − − Kristityt kieltäytyivät osallistumasta Rooman kansalaisten eräisiin velvollisuuksiin. −−He eivät tahtoneet pitää poliittista virkaa." − A. Heckel ja J. Sigman, *On the Road to Civilization, A World History* (Philadelphia, USA, 1937) s. 237, 238.

"Valtioon nähden kristityt olivat lojaaleja, mutta ollen ennen kaikkea Jumalan valtakunnan kansalaisia, pitäen ensisijaisena, ainoana kestävänä arvona Kristuksen pian lähestyvää herraut−ta, he olivat välinpitämättömiä päivän poliittisiin kysymyksiin nähden". − Matti A. Mustonen, Varhaiskirkon apologeettien ja kirkon isien käsitys valtiosta ja esivallasta I (Helsinki 1948) s. 137.

Mitkä raamatunkohdat ovat aina vaikuttaneet siihen, miten tosi kristityt suhtautuvat lippuihin ja kansallislauluihin liittyviin seremonioihin?

1. Kor. 10:14: "Paetkaa epäjumalanpalvelusta." (Myös 2. Moos. 20:4, 5)

1. Joh. 5:21: "Lapsukaiset, varjelkaa itseänne epäjumalilta."

Luuk. 4:8: "Vastaukseksi Jeesus sanoi hänelle: 'On kirjoitettu: "Jehovaa, Jumalaasi, sinun tulee palvoa, ja yksin hänelle sinun tulee suorittaa pyhää palvelusta." ' " Ks. myös Dan. 3:1−28.

Onko sellaisilla isänmaallisilla vertauskuvilla ja seremonioilla todellisuudessa uskonnollista merkitystä?

"Varhaiset liput olivat melkein puhtaasti uskonnollisia luonteeltaan − −. Englannin kansallisviiri − Pyhän Yrjön punainen risti − oli vuosisatoja uskonnollinen; itse asiassa uskonnon apua on nähtävästi aina etsitty antamaan pyhyyttä kansallislipuille, ja monien alkuperä voidaan löytää pyhästä viiristä." − *Encyclopedia Britannica* (1946) 9. osa, s. 343.

"Kun me näin ollen käsitämme, mitä arvoja siniristilippum−mekin poimuihinsa kätkee, niin täytyy myöskin meidän nurjamielisen suhtautumisemme siihen muuttua lipunpalvonnaksi, joka kohdistaa pyhän vihansa kaikkiin niihin, jotka uskaltavat kansamme kalleinta symbolia aliarvioida tai loukata. − − Tunnettua on − − että ensimmäisellä ristiretkellä ja keskiajalla yleensäkin esiintyi 3−kielekkeisiä ristillä varustettuja lippuja, mitkä seikat liittyvät ehkä kolminaisuusoppiin ja Kristuksen kärsimishistoriaan." − A. Viklund, *Siniristilippumme,* julk. Itsenäisyyden Liitto, 1927, s. 11, 20.

Mitä maallinen historia sanoo siitä, miten varhaiskristityt suhtautuivat isänmaallisiin muotomenoihin?

"Kristityt kieltäytyivät − − uhraamasta keisarin hengelle - mikä on suunnilleen samaa kuin nykyään lipuntervehtimisestä tai uskollisuusvalan toistamisesta kieltäytyminen. − − Hyvin harvat kristityt muuttivat mieltään, vaikka areenalla oli yleensä heidän mukavuudekseen alttari, jolla paloi tuli. Vangin ei tarvinnut muuta kuin heittää vähän suitsuketta liekkiin, niin hänelle annettiin uhritodistus ja hänet vapautettiin. Hänelle selvitettiin myös huolellisesti, ettei hän palvonut keisaria, vaan ainoastaan tunnusti keisarin jumalallisen aseman Rooman valtion päänä. Silti eivät juuri ketkään kristityt käyttäneet hyväkseen tätä pelastusmahdollisuutta." − D. P. Mannix, *Those About to Die* (New York 1958) s. 135, 137.

"Keisarinpalvontaan kuului muutamien suitsukejyvästen tai viinitippojen ripotteleminen alttarille, joka seisoi keisarin kuvan edessä. Ehkä me emme näin pitkän ajan päässä siitä tilanteesta pidä tuota tekoa sen kummempana kuin − − käden nostamista tervehtimään lippua tai jotakuta huomattavaa valtion hallitus−miestä kohteliaisuuden, kunnioituksen ja isänmaallisuuden ilmaukseksi. Mahdollisesti hyvin monet ihmiset ensimmäisellä vuosisadalla ajattelivat siitä juuri sillä tavalla, mutta eivät kristityt. He pitivät koko asiaa uskonnollisena palvontana, keisarin tunnustamisena jumalaksi ja sen vuoksi uskottomuutena Jumalaa ja Kristusta kohtaan, ja he kieltäytyivät siitä." − M. F. Eller, *The Beginnings of the Christian Religion* (New Haven, Connecticut, USA, 1958) s. 208, 209.

Onko kristittyjen puolueettomuus merkinnyt sitä, että he eivät ole kiinnostuneita lähimmäistensä hyvinvoinnista?

Varmasti ei. He tietävät hyvin Jeesuksen lainaaman käskyn: "Sinun tulee rakastaa lähimmäistäsi niin kuin itseäsi" ja pyrkivät tunnontarkasti soveltamaan sitä. (Matt. 22:39) He noudattavat myös apostoli Paavalin muistiin merkitsemää neuvoa: "Tehkäämme hyvää kaikille, mutta varsinkin niille, jotka ovat meille sukua uskossa." (Gal. 6:10) He ovat vakuuttuneita siitä, että he voivat tehdä eniten hyvää lähimmäisilleen kertomalla heille hyvää uutista Jumalan valtakunnasta, joka ratkaisee pysyvästi ihmiskunnan edessä olevat ongelmat ja avaa niille, jotka ottavat sen vastaan, suurenmoisen odotteen ikuisesta elämästä.

Pyhimykset

Määritelmä: Roomalaiskatolisen opetuksen mukaan pyhimykset ovat sellaisia, jotka ovat kuolleet ja jotka ovat nyt Kristuksen kanssa taivaassa ja joille kirkko on antanut tunnustuksen heidän huomattavan pyhyytensä ja hyveellisyytensä vuoksi. Trenton uskontunnustus sanoo, että pyhimyksiä tulee pyytää toimimaan esirukoilijoina Jumalan edessä ja että sekä pyhäinjäännöksiä että pyhimysten kuvia tulee kunnioittaa. Muissakin uskonnoissa rukoillaan pyhimyksiltä apua. Jotkin uskonnot opettavat, että kaikki niiden jäsenet ovat pyhiä ja synnittömiä. Raamattu puhuu monessa kohdassa pyhistä. Se käyttää tuota sanaa Kristuksen 144 000 hengellävoidellusta seuraajasta.

Opettaako Raamattu, että ihmistä voidaan pitää pyhänä vasta sitten, kun hän on päässyt taivaalliseen kirkkauteen?

Raamattu puhuu selvästi pyhistä, jotka ovat taivaassa. Jehovaa sanotaan "Pyhäksi [kreik. *ha'gi−on\". (l.* Piet. 1:15, 16; ks. 3. Moos. 11:45.) Jeesusta Kristusta sanotaan: "Jumalan Pyhäksi *[ha'gi−os]"* hänen maan päällä ollessaan ja "pyhäksi *[ha'gi−os]"* hänen taivaassa ollessaan. (Mark. 1:24; Ilm. 3:7; *KR)* Myös enkelit ovat 'pyhiä'. (Apt. 10:22, *KR)* Samaa alkuperäisen kreikan kielen perustermiä käytetään monista maan päällä olevista ihmisistä.

Apt. 9:32, 36−41, *KR:* "Tapahtui, että Pietari, kiertäessään kaikkien luona, tuli myöskin niiden pyhien *[ha−gi'ous]* tykö, jotka asuivat Lyddassa. Joppessa oli naisopetuslapsi, nimeltä Tabita [joka kuoli] − −. [Pietari] kääntyi ruumiin puoleen ja sanoi: 'Tabita, nouse ylös!' Niin tämä avasi silmänsä, ja nähdessään Pietarin hän nousi istumaan. Ja Pietari ojensi hänelle kätensä ja nosti hänet seisomaan ja kutsui sisään pyhät ja lesket ja asetti hänet elävänä heidän eteensä." (Tästä ilmenee selvästi, että nämä pyhät eivät vielä olleet taivaassa ja että pyhinä ei pidetty ainoastaan sellaisia huomattavia henkilöitä kuin Pietaria.)

2. Kor. 1:1; 13:12; *KR:* "Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jeesuksen apostoli, ja veli Timoteus Korintossa olevalle Jumalan seurakunnalle ynnä kaikille pyhille *[ha−gi'ois]* koko Akaiassa." "Tervehtikää toisianne pyhällä suunannolla. Kaikki pyhät lähettävät teille tervehdyksen." (Kaikkia näitä varhais−kristittyjä, jotka oli puhdistettu Kristuksen verellä ja Kristuksen tulevina perijätovereina erotettu Jumalan palvelukseen, sanottiin pyhiksi. Heidän pyhäksi tunnustamistaan ei siis ilmeisesti lykätty siihen asti, kun he olivat kuolleet.)

Onko raamatullista rukoilla "pyhimyksiä" esittämään esirukouksia Jumalalle?

Jeesus Kristus sanoi: "Rukoilkaa siis te näin: Isä meidän,joka olet taivaissa! − −." Rukoukset tulee siis osoittaa Isälle. Jeesus sanoi myös: "Minä olen tie ja totuus ja elämä; ei kukaan tule Isän tykö muutoin kuin minun kauttani. Jos te anotte minulta jotakin minun nimessäni, niin minä sen teen." (Matt. 6:9; Joh. 14:6, 14; *KR)* Jeesus sulki siten pois sen ajatuksen, että kukaan muu voisi toimia välittäjänä. Apostoli Paavali lisäsi Kristuksesta seuraavaa: "Kristus Jeesus on se, joka on kuollut, onpa vielä herätettykin, ja hän on Jumalan oikealla puolella, ja hän myös rukoilee meidän edestämme." "Hän − − pelastaa ne, jotka hänen kauttaan Jumalan tykö tulevat, koska hän aina elää rukoillakseen heidän puolestansa." (Room. 8:34; Hepr. 7:25; *KR)* Jos me tosiaan haluamme Jumalan kuulevan rukouksemme, eikö olisi viisasta lähestyä Jumalaa siten kuin hänen Sanansa neuvoo? (Ks. myös pääaihetta "Maria", s. 237.)

Ef. 6:18, 19, *KR:* "[Valvoen] kaikessa kestäväisyydessä ja anomisessa kaikkien pyhien *puolesta;* ja minunkin puolestani, että minulle, kun suuni avaan, annettaisiin

oikeat sanat rohkeasti julistaakseni evankeliumin salaisuutta." (Kursivointi lisätty.) (Tässä kannustetaan rukoilemaan pyhien *puolesta,* mutta ei *heitä* eikä heidän *välityksellään. New Catholic Encyclopedia,* 1967, XI osa, s. 670, myöntää: "Tavallisesti kaikki rukoukset U[udessa] Testamentissa], sekä yksityiset että julkiset liturgiset rukoukset, osoitetaan Jumalalle, Isälle, Kristuksen kautta.")

Room. 15:30, *KR:* "Minä kehoitan teitä, veljet, Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta ja Hengen rakkauden kautta auttamaan minua taistelussani, rukoilemalla minun puolestani Jumalaa." (Apostoli Paavali, joka itse oli pyhä, pyysi toisia kristittyjä, jotka myös olivat pyhiä, rukoilemaan hänen puolestaan. Mutta huomaa, että Paavali ei osoittanut rukouk−siaan *toisille* pyhi//e, eivätkä heidän hänen puolestaan esittämänsä rukoukset korvanneet sitä läheistä suhdetta Isään, josta Paavali itse nautti rukouksen välityksellä. Vrt. Ef. 3: 11, 12, 14.)

Miten tulisi suhtautua tapaan kunnioittaa pyhäinjäännöksiä ja "pyhimysten" kuvia?

New Catholic Encyclopedia myöntää: "On siis turhaa etsiä Vanhasta testamentista oikeutusta pyhäinjäännöskultille; myöskään Uudessa testamentissa ei kiinnitetä paljoa huomiota pyhäinjäännöksiin. − − ["Kirkkoisä"] Origenes näyttää pitäneen pakanallisena tätä tapaa osoittaa kunnioitusta esineille." − (1967) XII osa, s. 234, 235.

On huomattavaa, että Jumala hautasi Mooseksen, eikä kukaan ihminen ole koskaan löytänyt hänen hautaansa. (5. Moos. 34:5, 6) Mutta Juudaan 9 kertoo, että ylienkeli Miikael väitteli Saatanan kanssa Mooseksen ruumiista. Miksi? Olihan Jumalan tarkoitus selvästikin hävittää se sellaisella tavalla, etteivät ihmiset pystyisi löytämään sitä. Halusiko Vastustaja johtaa ihmisiä tuon ruumiin luo, niin että se pantaisiin näytteille ja että siitä tulisi kenties kunnioituksen kohde?

Ks. tietoja "pyhimysten" *kuvien* kunnioittamisesta pääaiheesta "Kuvat".

Miksi katolisille "pyhimyksille" kuvataan sädekehä?

New Catholic Encyclopedia myöntää: "Kaikkiin pyhimyksiin liitettävä yleisin tuntomerkki on pyhimyksen päätä ympäröivä nimbus (pilvi), sädekehä. Se on esikristillistä perua, ja siitä löytyy esimerkkejä pakanallisen ajattelun kyllästämästä hellenistisestä taiteesta; kuten mosaiikeista ja kolikoista ilmenee, sädekehä oli sellaisilla puolijumalilla ja jumaluuksilla kuin Neptunuksella, Juppiterillä, Bacchuksella ja varsikin Apollolla (auringonjumalalla)." − (1967) XII osa, s. 963.

New Encydopcedia Britannica sanoo: "Hellenistisessä ja roomalaisessa taiteessa auringonjumala Helios ja roomalaiset kei sarit esiintyivät usein säteistä koostuva kehä päänsä ympärillä. Varhaiskristillisessä taiteessa kartettiin tuota muotoa sen pakanallisen alkuperän vuoksi, mutta kristityt keisarit omaksuivat yksinkertaisen pyöreän sädekehän virallisiin kuviinsa. 300−luvun puolivälistä lähtien myös Kristukselle lisättiin tämä majesteet−tiuden tunnuspiirre − − vasta 500−luvulta lähtien tuli tavaksi piirtää neitsyt Marialle ja muille pyhimyksille sädekehä." − (1976) Micropaedia, IV osa, s. 864.

Onko sopivaa sekoittaa kristillisyyteen pakanallisia vertauskuvia?

"Mitä yhteyttä on valkeudella ja pimeydellä? Ja miten sopivat yhteen Kristus ja Beliar [Belial, Saatana]? Tai mitä yhteistä osaa uskovaisella on uskottoman kanssa? Ja miten soveltuvat yhteen Jumalan temppeli ja epäjumalat? Sillä me olemme elävän Jumalan temppeli − −. Sentähden: 'Lähtekää pois heidän keskellänsä ja erotkaa heistä, sanoo Herra, älkääkä saastaiseen koskeko; niin minä otan teidät huostaani ja olen teidän Isänne, ja te tulette minun pojikseni ja tyttärikseni, sanoo Herra, Kaikkivaltias.' "−2. Kor. 6:14−18, *KR.*

Voisivatko jonkin uskonnollisen ryhmän kaikki jäsenet olla pyhiä ja niin ollen vapaita synnistä?

Oli varmasti tosiasia, että kaikki ensimmäisen vuosisadan kristilliseen seurakuntaan kuuluvat olivat pyhiä. (1. Kor. 14:33, 34; 2. Kor. 1:1; 13:12; *KR)* Heistä sanotaan, että he saivat "synnit anteeksi" ja että Jumala 'pyhitti' heidät. (Apt. 26:18; 1. Kor. 1:2; *KR)* He eivät kuitenkaan väittäneet olevansa vapaita kaikista synneistä. He olivat syntyneet syntisen Aadamin jälkeläisinä. Tämän perinnön vuoksi he joutuivat usein taistelemaan tehdäkseen sitä, mikä oli oikein, kuten apostoli Paavali nöyrästi tunnusti. (Room. 7:21−25) Ja apostoli Johannes sanoi painokkaasti: "Jos sanomme, ettei meillä ole syntiä, niin me eksytämme itsemme, ja totuus ei ole meissä." (1. Joh. 1:8, *KR)* Pyhänä oleminen siinä mielessä kuin Raamattu käyttää tuota sanaa Kristuksen tosi seuraajien yhteydessä, ei siis merkitse sitä, että he ovat lihassa vapaita kaikista synneistä.

Ks. tietoja siitä, ovatko kaikki tosi kristityt nykyään pyhiä ja odottaako heitä taivaallinen elämä pääkohdassa teemasta "TAIVAS: Avasiko Jeesus tien taivaaseen niille, jotka olivat kuolleet ennen hänen itsensä kuolemaa?" eteenpäin.

Joku voi sanoa:

'Uskotteko pyhimyksiin?'

Voisit vastata: 'Keitä pyhimyksiä ajattelette?' Jos hän mainitsee Marian tai apostolit, **voisit ehkä lisätä:** 1) 'Kyllä, Raamatussa puhutaan heistä, ja uskon, mitä siihen on kirjoitettu. Mutta minua kiinnostaa erityisesti se, mitä he tekevät nykyään ja miten se vaikuttaa meihin. Varmaan se kiinnostaa teitäkin? . . . Olen havainnut, että täällä Raamatussa on hyvin kiinnostavaa aineistoa pyhimyksistä, ja haluaisin kertoa siitä teille. (Ilm. 5:9, 10)' [Jos herää kysymys tuon raamatunkohdan sanamuodosta, niin huomaa seuraava: t/TTV sanoo: "hallita koko maailmaa". *EU* kuuluu: "hallitsevat maailmaa". Mutta *KR* sanoo: "hallitsemaan maan päällä". Ks. ajatuksia kreikan kieliopista otsikosta "Taivas", s. 367.] 2) 'Millaista elämä tulee olemaan tuon hallituksen alaisuudessa? (Ilm. 21:2−4)'

Tai voisit sanoa (jos olet itse joskus ollut katolilainen): 'Monien vuosien aikana osallistuin pyhimysten kunniaksi vietettyihin juhliin ja rukoilin heitä säännöllisesti. Mutta sitten luin Raamatusta jotakin, mikä sai minut ajattelemaan uudelleen sitä mitä tein. Ehkä saan näyttää sen teille. (Ks. s. 281.)'

Pyhäpäivät

Määritelmä: Jonkin tapahtuman muistoksi vietettäviä päiviä, jolloin tavallisesti saadaan vapaata ansiotyöstä ja koulusta. Sellaisia päiviä voivat olla myös perhejuhlien tai yhdyskunnan järjestämien juhlien ajat. Viettoon osallistuvat voivat pitää niitä uskonnollisina päivinä tai lähinnä vain seuranpitotilaisuuksina.

Perustuuko joulun vietto Raamattuun?

Viettoaika

Luukkaan 2:8−11 osoittaa, että paimenet olivat Jeesuksen syntymän aikaan kedolla *yöllä.* Kirja *Sellaista oli elämä Jeesuksen ajan Palestiinassa* sanoo: "Laumat −− olivat talvella karjatarhoissa, ja tämä osoittaa, että perinnäinen joulupäivä on tuskin oikealla paikallaan, koska lammaslaumojen mainitaan olleen ulkona." − Henri Daniel−Rops (Porvoo 1972) käänt. Jussi Aro, s. 192.

New Catholic Encyclopedia myöntää: "Kristuksen syntymän päivää ei tiedetä. Evankeliumit eivät ilmaise enempää päivää kuin kuukauttakaan − −. H. Usenerin esittämän olettamuksen mukaan − − jonka useimmat oppineet nykyään hyväksyvät, Kristuksen syntymän ajankohdaksi määrättiin talvipäivänsei−saus (juliaanisessa kalenterissa joulukuun 25. päivä, egyptiläisessä 6. tammikuuta), koska tuona päivänä auringon alkaessa palata pohjoiselle taivaalle Mitran pakanapalvojat viettivät *dies natalis Solis invicti* −päivää (voittamattoman auringon syntymäpäivää). Joulukuun 25. päivänä 274 Aurelianus oli julistanut auringonjumalan imperiumin tärkeimmäksi suojelijaksi ja pyhittänyt hänelle temppelin Marskentälle. Joulu on alkuisin ajalta, jolloin aurinkokultti oli erityisen voimakasta Roomassa." − (1967) III osa, s. 656.

Otavan suuri ensyklopedia kertoo: "Roomassa vietettiin keisari Aurelianuksen (hallitsi 270−275) toimesta joulukuun 25. päivää aurinkojumalan syntymäjuhlana *(dies natalis Solis invicti).* − − Päivämäärä johtui siitä, että juliaanisen kalenterin käyttöön oton aikoihin talvipäivän seisaus sattui 25. päivän kohdalle. Kristillinen kirkko menetteli juhlan suhteen samalla tavoin kuin monesti muulloinkin; se ei ryhtynyt taistelemaan sen suosiota vastaan, vaan omaksui sen ja siirsi sille kristillisen sisällön." − (1977) 3. osa, s. 2404.

Spectrum−tietosanakirja mainitsee: "Kristuksen syntymäjuhla joulu sijoitettiin n. 350−luvulla joulukuun 25. päiväksi. Kirkko omaksui näin Rooman valtakunnassa vietetyn auringonjumalan syntymäpäivän ja antoi sille kristillisen sisällön." − (1981) 13. osa, s. 411.

Suomen evankelis−luterilaisen kirkon *Katekismus ja tietolipas* myöntää: "Vuonna 354 − − Rooman paavi Liberius määräsi joulukuun 25. päivän Jeesuksen syntymäjuhlaksi. Sitä päivää oli aikaisemmin vietetty pakanallisena 'voittamattoman auringonjumalan syntymäpäivänä'." − (1972) s. 128.

Viisaat miehet eli tietäjät, joita tähti johdatti

Nuo tietäjät olivat todellisuudessa idästä tulleita astrologeja eli tähdistäennustajia. (Matt. 2:1, 2, *UM*, *UTN*) Vaikka astrologia on monien ihmisten keskuudessa nykyään suosittua, niin Raamattu tuomitsee sen jyrkästi. (Ks. pääaihetta "Kohtalo", s. 162,163.) Olisiko Jumala johdattanut vastasyntyneen Jeesuksen luo ihmisiä, joiden tavat Hän tuomitsi?

Matteuksen 2:1−16 osoittaa, että tähti johdatti tähdistäennus−tajat ensin kuningas Herodeksen luo ja sitten Jeesuksen luo ja että Herodes yritti sitten surmauttaa Jeesuksen. Kenenkään muun kuin tähdistäennustajien ei mainita nähneen tuota "tähteä" . Heidän lähdettyään Jehovan enkeli kehotti Joosefia pakenemaan Egyptiin viedäkseen lapsen turvaan. Oliko tuo "tähti" Jumalalta tullut tunnusmerkki, vai tuliko se joltakulta sellaiselta, joka halusi saada Jumalan Pojan surmatuksi?

Huomaa, että Raamatun kertomus ei sano heidän löytäneen Jeesus−lasta seimestä, kuten joulupiirustuksissa yleensä kuvataan. Kun tähdistäennustajat saapuivat, Jeesus ja hänen vanhempansa asuivat talossa. Mitä tulee Jeesuksen ikään siihen aikaan, on muistettava, että sen perusteella mitä Herodes oli saanut tietää

tähdistäennustajilta hän määräsi surmattavaksi kaikki kaksivuotiaat ja sitä nuoremmat pojat, jotka asuivat Betlehemin seudulla. − Matt. 2:1, 11, 16.

Viettoon kuuluva lahjojen antaminen; kertomukset joulupukista jne.

Tapa antaa jouluna lahjoja ei perustu siihen, mitä tietäjät tekivät. Kuten edellä osoitetaan, he eivät saapuneet Jeesuksen syntymäaikaan. Lisäksi he eivät antaneet lahjoja toisilleen, vaan Jeesus−lapselle, kuten oli tapana vierailtaessa huomattavien henkilöiden luona.

Iso tietosanakirja mainitsee: "Saturnalia −−, muin. Roomassa Saturnuksen kunniaksi 17−23 jouluk. vietetty juhla, jolloin vallitsi hillitön ilo −.−. Oli tapana antaa lahjoja." (1936, 11. osa, palsta 1014) "Lahjojen antaminen jouluna on tapa, joka liittyy roomalaisiin saturnaaleihin." *(Otavan suuri ensyklopedia,* 1977, 3. osa, s. 2405) Monissa tapauksissa lahjojen antamisen vaikuttimena on toive vastalahjojen saamisesta. Sellaisessa lahjojen antamisessa ilmenevä henki ei aikaansaa todellista onnellisuutta, koska se on ristiriidassa sellaisten kristillisten periaatteiden kanssa, joita on esitetty esimerkiksi Matteuksen 6:3, 4:ssä ja 2. Korinttolaiskirjeen 9:7:ssä. Kristitty voi toki rakkaudesta toisia kohtaan antaa heille lahjoja muina aikoina vuoden niittaan niin usein kuin hän haluaa.

Sen mukaan missä lapset asuvat, heille kerrotaan, että lahjat tuo joulupukki, joulutonttu, Pyhä Nikolaus, itämaan tietäjät, Santa Claus, Father Christmas, Pere Noel, Knecht Ruprecht tai La Befanana tunnettu noita. *(The World Book Encyclopedia,* 1984, 3. osa, s. 414) Mikään näistä kertomuksista ei tietenkään pidä paikkaansa. Kehittääkö sellaisten kertomusten esittäminen lapsissa kunnioitusta totuutta kohtaan, ja tuottaako sellainen tapa kunniaa Jeesukselle Kristukselle, joka opetti, että Jumalaa täytyy palvoa totuudessa? − Joh. 4:23, 24.

Onko siinä mitään pahaa, että osallistuu juhliin, joilla voi olla ei−kristilliset juuret, kunhan ei tee sitä uskonnollisista syistä?

Ef. 5:10, 11: "Varmistautukaa jatkuvasti siitä, mikä on otollista Herralle, älkääkä enää osallistuko pimeyteen kuuluviin hedelmättömiin tekoihin, vaan pikemminkin jopa ojentakaa niistä."

2. Kor. 6:14−18: "Mitä tekemistä vanhurskaudella on laittomuuden kanssa? Tai mitä yhteistä valolla on pimeyden kanssa? Edelleen, miten sopivat yhteen Kristus ja Belial? Tai mitä osuutta uskollisella on epäuskoisen kanssa? Ja miten soveltuvat yhteen Jumalan temppeli ja epäjumalat? − − ' "Lähtekää siksi ulos heidän keskuudestaan ja erottautukaa", sanoo Jehova, "ja lakatkaa koskemasta epäpuhtaaseen" '; ' "ja minä otan teidät vastaan − − ja te tulette olemaan minulle poikina ja tyttärinä", sanoo Jehova Kaikkivaltias.' " (Aito rakkaus Jehovaa kohtaan ja voimakas halu miellyttää häntä auttaa ihmistä murtautumaan vapaaksi epäkristillisistä tavoista, jotka ovat aikaisemmin saattaneet vedota hänen tunteisiinsa. Ihminen joka todella tuntee Jehovan ja rakastaa häntä, ei ajattele, että vääriä jumalia kunnioittavien tai valhetta edistävien tapojen karttaminen riistäisi häneltä millään tavalla onnellisuutta. Aito rakkaus saa hänet iloitsemaan, ei epävanhurskaudesta vaan totuudesta. Ks. 1. Kor. 13:6.)

Vrt. 2. Moos. 32:4−10. Pane merkille, että israelilaiset omak uuden nimen "Jehovan juhla" (UM). Jehova kuitenkin rankaisi heitä ankarasti siitä. Nykyään me näemme vain sen, mitä tapoja näihin pyhäpäiviin liittyy tällä vuosisadalla. Jotkin niistä voivat näyttää viattomilta. Mutta Jehova on tarkkaillut juuri niitä pakanallisia uskonnollisia tapoja, joista nykyiset tavat ovat saaneet alkunsa. Eikö meidän tulisi pitää hänen näkemystään tärkeänä?

Kuvaus: Oletetaan, että joukko ihmisiä tulee jonkun miehen kotiin sanoen tulleensa viettämään hänen syntymäpäiväänsä. Mies ei pidä syntymäpäivien vietosta. Hänestä on vastenmielistä katsella, kun ihmiset syövät liikaa tai juopuvat tai käyttäytyvät irstaasti. Mutta jotkut heistä menettelevät juuri niin, ja lisäksi he

antavat lahjoja toisilleen, mutta tuolle miehelle he eivät ole tuoneet mitään! Kaiken huipuksi he valitsevat viettopäivaksi miehen erään vihollisen syntymäpäivän. Mitä tuo mies ajattelisi? Haluaisitko olla mukana tuossa juhlassa? Täsmälleen näin menetellään joulun vietossa.

Mikä on kristikunnan pääsiäisen ja siihen liittyvien tapojen alkuperä?

Encydopcedia Britannica huomauttaa: "Uudessa testamentissa ja apostolisten isien kirjoituksissa ei ole merkkiäkään [kristikunnan] pääsiäisjuhlan vietosta. Ajatus joidenkin erikoisalkojen pyhyydestä oli ensimmäisille kristityille vieras." − (1910) VIII osa, s. 828.

The Catholic Encyclopedia kertoo: "Hyvin monet pakanalliset tavat, joilla juhlittiin kevään paluuta, siirtyivät pääsiäiseen. Muna on vertauskuva varhaiskevään orastavasta elämästä. − −Jänis on ja on aina ollut hedelmällisyyden pakanallinen vertauskuva." − (1913) V osa, s. 227.

Alexander Hislopin kirjasta *The Two Babylons* luemme: "Mitä sana pääsiäinen [engl. Easter] itsessään merkitsee? Se ei ole kristillinen nimi. Sen kaldealaisen alkuperän tunnistaa jo ensi näkemältä. Easter ei ole mikään muu kuin Astarte, yksi taivaan kuningattaren Beltisin arvonimistä −−. Tämä nimi, jonka Layard löysi assyrialaisista muistomerkeistä, on Istar. −− Sellainen on pääsiäisen [Easter] historia. Sen viettoon yhä liittyvät suositut tavat vahvistavat riittävästi historian todistuksen sen babylonilaisesta luonteesta. Pitkänperjantain lämpimillä risti−sämpylöillä ja pääsiäissunnuntain värjätyillä kananmunilla oli kaldealaisissa menoissa samanlainen osuus kuin nykyäänkin." − (New York 1943) *s.* 103, 107, 108; vrt. Jer. 7:18.

Onko kristityillä jotain uudenvuodenviettotapoja vastaan?

The World Book Encyclopedian mukaan "Rooman hallitsija Julius Caesar vahvisti tammikuun 1. päivän uudenvuodenpäiväksi vuonna 46 eKr. Roomalaiset omistivat tämän päivän Janukselle, porttien, ovien ja alkujen jumalalle. Tammikuu [engl. January] nimettiin Januksen mukaan, jolla oli kahdet kasvot: toiset katsoivat eteenpäin ja toiset katsoivat taaksepäin." − (1984) 14. osa, s. 237.

Otavan iso tietosanakirja toteaa: "Monet nykyiset uudenvuo−dentavat ovat peräisin roomalaisten saturnaliajuhlista, jotka olivat meluisia ja vallattomia." − (1965) 9. osa, palsta 621.

Sekä uudenvuodenpäivä että sen viettoon liittyvät tavat vaihtelevat eri maissa. Monin paikoin juhliin sisältyy mässäilyä ja juopottelua. Roomalaiskirjeen 13:13 kuitenkin neuvoo: "Vaeltakaamme säädyllisesti niin kuin päiväsaikaan, ei mässäilyissä eikä juopottelussa, ei luvattomassa sukupuoliyhteydessä eikä irstaudessa, ei riidassa eikä mustasukkaisuudessa." (Ks. myös 1. Piet. 4:3, 4; Gal. 5:19−21.)

Mitä on "kuolleiden henkien" muistoksi vietettyjen pyhäpäivien takana?

Encyclopedia Britannica toteaa: "Kaikkien sielujen päivä, roomalaiskatolisessa kirkossa uskollisten kuolleiden muistolle omistettu päivä. − − Jotkin kaikkien sielujen päivään liittyvät suositut uskomukset ovat pakanallista alkuperää ja ikivanhoja. Niinpä maalaisväestö uskoo monissa katolisissa maissa kuolleiden palaavan entisiin koteihinsa kaikkien sielujen päivän iltana ja aterioivan siellä elävien kanssa." − (1910) I osa, s. 709.

Uusi tietosanakirja mainitsee vainajien muistopäivien alkuperästä, että ne "palautuvat pakanallisiin vainajainpalvonta−muotoihin (hautakultti). Myöh. krist.

vaikutus syrjäytti kansan omaiset v:t [vainajien muistopäivät] tai ne yhtyivät vastaavaan krist. juhlaan − −. Protest. kirkossa vietetään v:nä pyhäin−miestenpäivää, kat. kirkossa lisäksi kaikkien sielujen päivää." − (1966) 22. osa, palsta 395.

Halloxveen on "anglosaksisissa maissa 31. 10. vietettävä juhlapäivä, alk. muinaisten kelttien talven alkamisen päivä, jolloin vainajien henkien uskottiin liikkuvan elävien parissa. Vanhoista taikamenoista on vielä jäljellä tapa käyttää naamioita ja sytyttää pelottavannäköisiä lyhtyjä." − Spectrum, 14. osa, s. 431.

Kirja The Worship of the Dead kertoo vainajien palvonnan alkuperästä: "Kaikkien muinaisten kansojen mytologiat punoutuvat vedenpaisumuksen tapahtumiin − −. Tämän todisteen painavuutta valaisee se, että kuolleiden suurta juhlaa eivät tuon tapahtuman muistoksi viettäneet ainoastaan sellaiset kansat, jotka ovat enemmän tai vähemmän tekemisissä toistensa kanssa, vaan myös toiset kansat, jotka sekä valtameri että vuosisatojen aika ovat erottaneet kauas toisistaan. Lisäksi kaikki viettävät tätä juhlaa täsmälleen tai melkein samana päivänä, jona vedenpaisumus Mooseksen kertomuksen mukaan tapahtui, nimittäin suunnilleen marraskuutamme vastaavan toisen kuukauden 17. päivänä." (Eversti J. Garnier, Lontoo 1904, s. 4) Tällaiset vietot alkoivat siis todellisuudessa sellaisten ihmisten kunnioittamisesta, jotka Jumala oli tuhonnut heidän pahuutensa vuoksi Nooan päivinä. − 1. Moos. 6:5−7; 7:11.

Sellaiset pyhäpäivät, joissa kunnioitetaan "kuolleiden henkiä", ikään kuin he olisivat elossa jossakin toisessa maailmassa, ovat ristiriidassa Raamatun kanssa, joka kuvailee kuoleman täydellisen tiedottomuuden tilaksi. − Saarn. 9:5, 10; Ps. 146:4.

Ks. ihmissielun kuolemattomuutta koskevan käsityksen alkuperästä pääaiheita "Kuolema" ja "Sielu".

Mikä on Valentinuksen päivän alkuperä?

The World Book Encyclopedia kertoo: "Valentinuksen päivä on peräisin kahden Valentinus−nimisen kristityn marttyyrin juhlapäivästä. Mutta päivään liittyvät tavat − − ovat luultavasti peräisin muinaisesta roomalaisesta *Lupercalia−nimisestä* juhlasta, jota vietettiin 15. helmikuuta. Juhlalla kunnioitettiin Junoa, roomalaista naisten ja avioliiton jumalatarta, sekä Pania, luonnon jumalaa." − (1973) 20. osa, s. 204.

Mikä on äitienpäivän alkuperä?

Encyclopedia Britannica sanoo: "Juhla juontaa alkunsa muinaisten kreikkalaisten tavasta palvoa äitiä. Muodollista äidin−palvontaa, johon sisältyi Kybelelle eli Rhealle, suurelle äiti−jumalattarelle, suoritettuja seremonioita, harjoitettiin kaikkialla Vähässä−Aasiassa maaliskuun iduksena [15. maaliskuuta]." − (1959) 15. osa, s. 849.

Mistä juhannukseen liittyvät tavat ovat peräisin?

Spectrum−tietosanakirja kertoo: "Kansanomaiset juhannuksen juhlatavat ovat yleensä peräisin esikristillisestä yleiseurooppalaisesta valon ja hedelmällisyyden juhlasta, joka ajoittui juuri kesäpäivän seisaukseen. Juhannuskokon polttaminen oli alkuaan itä− ja pohjoissuomalainen tapa −−. Kokon polttamisella on uskottu olleen puhdistava ja pahoja voimia karkottava vaikutus." − (1981) 13. osa, s. 411.

Mitkä Raamatun periaatteet valaisevat kristittyjen suhtautumista kansallisten muistopäivien viettoon?

Joh. 18:36: "Jeesus vastasi [roomalaiselle maaherralle]: 'Minun valtakuntani ei ole osa tästä maailmasta.' "

Joh. 15:19: "Jos [te, Jeesuksen seuraajat] olisitte osa maailmasta, niin maailma olisi mieltynyt omaansa. Mutta koska ette ole osa maailmasta, vaan minä olen valinnut teidät maailmasta, tämän vuoksi maailma teitä vihaa."

1. Joh. 5:19: "Koko maailma on paholaisen vallassa." (Vrt. Joh. 14:30; Ilm. 13:1, 2; Dan. 2:44.)

Muut paikalliset ja kansalliset pyhäpäivät

Niitä on useita. Kaikkia ei voida tässä käsitellä. Edellä esitetty historiallinen tieto ilmaisee kuitenkin sen, mitä kunkin pyhäpäivän yhteydessä on otettava huomioon, ja tähän mennessä käsitellyt Raamatun periaatteet ohjaavat täysin riittävästi niitä, jotka haluavat ennen kaikkea miellyttää Jehova Jumalaa.

Raamattu

Määritelmä: Ihmiskunnalle kirjoitettu Jehova Jumalan sana. Jumala käytti noin 40:tä ihmissihteeriä noin 1600 vuoden kuluessa kirjoittamaan sen muistiin, mutta hän itse ohjasi aktiivisesti kirjoittamista henkensä välityksellä. Siten se on Jumalan henkeyttä−mä. Suuri osa sen kertomuksesta koostuu Jehovan todellisista lausunnoista sekä Jeesuksen Kristuksen, Jumalan Pojan, opetuksia ja toimintaa koskevista yksityiskohdista. Siinä on lausuntoja, jotka osoittavat, mitä Jumala vaatii palvelijoiltaan ja mitä hän tekee toteuttaakseen maapalloa koskevan suurenmoisen tarkoituksensa. Syventääkseen arvostustamme näitä asioita kohtaan Jehova säilytti Raamattuun myös kertomuksia, jotka osoittavat, mitä tapahtuu, kun yksilöt ja kansat kuuntelevat Jumalaa ja toimivat hänen tarkoituksensa mukaisesti, ja mitä toisaalta seuraa siitä, että he kulkevat omaa tietään. Tämän luotettavan historiallisen kertomuksen avulla Jehova perehdyttää meidät siihen, miten hän on menetellyt ihmiskunnan suhteen, ja näin myös omaan suurenmoiseen persoonallisuuteensa.

Syitä Raamatun tarkastelemiseen

Raamattu itse sanoo, että se on Jumalalta, ihmiskunnan Luojalta

2. Tim. 3:16, 17: "Koko Raamattu on Jumalan henkeyttämä ja hyödyllinen opettamiseen, ojentamiseen, oikaisemiseen, kurittamiseen vanhurskaudessa, jotta Jumalan ihminen olisi täysin pätevä, täydelleen varustautunut kaikkeen hyvään työhön."

Ilm. 1:1: "Jeesuksen Kristuksen ilmestys, jonka Jumala antoi hänelle näyttääkseen orjilleen sen, minkä täytyy pian tapahtua."

2. Sam. 23:1, 2: "Näin puhuu Daavid, lisäin poika−−: 'Herran Henki on puhunut minulle, ja hänen sanansa on minun kielelläni.' "

Jes. 22:15: "Näin sanoo Herra, Herra Sebaot." Me voisimme odottaa, että Jumalan sanoma koko ihmiskun nalle olisi saatavissa joka puolella maapalloa. Koko Raamattu tai osia siitä on käännetty yli 1800 kielelle. Sitä on levitetty yhteensä miljardeja kappaleita. *The World Book Encyclopedia* sanoo: "Raamattu on historian laajimmin luettu kirja. Se on luultavasti myös vaikutusvaltaisin. Raamattua on levitetty useampia kappaleita kuin mitään muuta kirjaa. Sitä on myös käännetty useampia kertoja ja useammille kielille kuin mitään muuta kirjaa." − (1984) 2. osa, s. 219.

Raamatun ennustukset selittävät maailman olosuhteiden merkityksen

Monet maailman johtajat tunnustavat, että ihmiskunta on tuhon partaalla. Raamattu ennusti nämä olosuhteet kauan sitten; se selittää niiden merkityksen ja mihin ne johtavat. (2. Tim. 3:1−5; Luuk. 21:25−31) Se kertoo, mitä meidän on tehtävä säily äksemme uhkaavasta maailman tuhosta ja saadaksemme tilaisuuden elää ikuisesti vanhurskaissa oloissa täällä maan päällä. − Sef. 2:3; Joh. 17:3; Ps. 37:10, 11, 29.

Raamattu auttaa meitä ymmärtämään elämän tarkoituksen

Se vastaa sellaisiin kysymyksiin kuin: Mistä elämä on alkuisin? (Apt. 17:24−26) Miksi me olemme täällä? Onko tarkoitus, että elämme vain muutamia vuosia, otamme elämästä irti kaiken mitä saamme ja sitten kuolemme? − 1. Moos. 1:27, 28; Room. 5:12; Joh. 17:3; Ps. 37:11; Ps. 40:9.

Raamattu osoittaa, miten voimme saada juuri sen, mitä vanhurskautta rakastavat eniten haluavat

Se kertoo, mistä voimme saada hyviä tovereita, jotka todella rakastavat toisiaan (Joh. 13:35), mikä voi antaa varmuuden siitä, että meillä on riittävästi ruokaa itsellemme ja perheellemme (Matt. 6:31−33; Sananl. 19:15; Ef. 4:28), miten voimme olla onnellisia huolimatta meitä ympäröivistä vaikeista oloista. − Ps. 1:1, 2; 34:9; Luuk. 11:28; Apt. 20:35.

Se selittää, että Jumalan valtakunta, hänen hallituksensa, poistaa nykyisen pahan järjestelmän (Dan. 2:44) ja että sen hallitusvallan alaisuudessa ihmiskunta voi nauttia täydellisestä terveydestä ja ikuisesta elämästä. − Ilm. 21:3, 4; vrt. Jes. 33:24. *Varmasti kirja, joka väittää olevansa Jumalalta, joka selittää sekä maailman olosuhteiden merkityksen että elämän tarkoituksen ja joka osoittaa, kuinka ongelmamme tullaan ratkaisemaan, on tarkastelun arvoinen.*

Todisteita henkeytyksestä

Se on täynnä ennustuksia, jotka kertovat yksityiskohtaisesti tulevaisuudesta − tällainen on ihmisille mahdotonta

2. Piet. 1:20, 21: "Yksikään Raamatun profetia ei ole lähtöisin mistään yksityisestä tulkinnasta. Sillä profetiaa ei milloinkaan tuotu esiin ihmisen tahdosta, vaan ihmiset puhuivat Jumalalta saamaansa pyhän hengen johtamina."

· Ennustus: Jes. 44:24, 27, 28; 45:1−4: "Herra − − se, joka sanon syvyydelle: 'Kuivu; minä kuivutan sinun virtasi!' joka sanon Koorekselle: 'Minun paimeneni!' Hän täyttää kaiken minun tahtoni, hän sanoo Jerusalemille: 'Sinut rakennettakoon!' ja temppelille: 'Sinut perustettakoon!' Näin sanoo Herra voidellulleen Koorekselle, jonka oikeaan käteen minä olen tarttunut ku−kistaakseni kansat hänen edestään ja riisuakseni kuninkaitten kupeilta vyöt, että ovet hänen edessään avautuisivat eivätkä portit sulkeutuisi: Minä käyn sinun edelläsi ja tasoitan kukkulat, minä murran vaskiovet ja rikon rautasalvat. − − Palvelijani Jaakobin ja valittuni Israelin tähden minä kutsuin sinut nimeltä." (Jesaja sai kirjoittamisensa päätökseen noin vuoteen 732 eaa. mennessä.)

D Täyttymys: Kyyros ei ollut syntynyt, kun tämä ennustus kirjoitettiin. Juutalaiset vietiin Babylonin pakkosiirtolaisuuteen vasta vuosina 617−607 eaa., ja Jerusalem ja sen temppeli tuhottiin vasta vuonna 607 eaa. Tämä ennustus täyttyi yksityiskohtia myöten vuodesta 539 eaa. lähtien. Kyyros johdatti Eufratin vedet keinotekoiseen järveen, joelle johtavat Babylonin portit oli jätetty huolimattomasti auki kaupungissa pidettyjen juhlien aikana, ja Kyyroksen johtamat meedialaiset ja

persialaiset kukistivat Babylonin. Sen jälkeen Kyyros vapautti juutalaiset pakkosiirtolaiset ja lähetti heidät takaisin Jerusalemiin mukanaan ohjeet Jehovan temppelin jälleenrakentamisesta sinne. − *Otavan suuri ensyklopedia* (1976) 1. osa, s. 506; Jack Finegan, *Light From the Ancient Post* (Princeton 1959) s. 227−229; *"Koko Raamattu on Jumalan henkeyttämä ja hyödyllinen"* (Tikkurila 1965) s. 282, 284, 285, 296.

· Ennustus: Jer. 49:17, 18: "Edom tulee kauhistukseksi; jokainen, joka ohitse kulkee, kauhistuu ja viheltää kaikille sen haavoille. Niinkuin oli silloin, kun Sodoma ja Gomorra ja niiden naapurit hävitettiin, sanoo Herra, niin ei sielläkään ole kenkään asuva." (Jeremia sai ennustusten muistiin merkitsemisen päätökseen vuoteen 580 eaa. mennessä.)

n Täyttymys: "Toisella vuosisadalla eKr. Juudas Makkabealainen karkotti heidät [edomilaiset] Palestiinasta, ja 109 eKr. makkabealaisjohtaja Johannes Hyrkanus laajensi Juudan valtakunnan käsittämään edomilaisten maan länsiosat. Ensimmäisellä vuosisadalla eKr. Rooman laajeneminen pyyhkäisi pois viimeisenkin jäännöksen edomilaisten itsenäisyydestä − −. Sen jälkeen kun roomalaiset hävittivät Jerusalemin v. 70 j Kr. − − Idumean [Edomin] nimi hävisi historiasta." *(The New Funk & Wagnalls Encyclopedia,* 1952, 11. osa, s. 4114) "Makkabealaisaikana juutalaiset voittivat heidät ja liittivät valtakuntaansa. − − Jerusalemin hävityksen [v. 70] jälkeen E[dom] eli Idumea hävisi historiasta." *(Otavan iso tietosanakirja,* 1961, 2. osa, palsta 657) Huomaa, että täyttymys ulottuu aina meidän aikaamme saakka. Ei voida mitenkään väittää, että tämä ennustus kirjoitettiin sen *jälkeen,* kun tapahtumat olivat sattuneet.

· Ennustus: Luuk. 19:41−44; 21:20, 21: "Hän [Jeesus Kristus] katsoi kaupunkia [Jerusalemia] ja itki sitä sanoen: − − 'Sinulle tulevat ne päivät, jolloin sinun vihollisesi rakentavat ympärillesi varustuksen teroitetuista paaluista ja piirittävät sinut ja ahdistavat sinua joka puolelta, ja he iskevät sinut ja sinun sisäpuolellasi olevat lapsesi maahan eivätkä jätä sinuun kiveä kiven päälle, koska sinä et havainnut sitä aikaa, jona sinua tarkastettiin.' " Kaksi päivää myöhemmin hän neuvoi opetuslapsiaan: "Kun näette Jerusalemin leiriytyneiden sotajoukkojen ympäröimänä, silloin tietäkää, että sen autioitus on tullut lähelle. Silloin ruvetkoot Juudeassa olevat pakenemaan vuorille ja Jerusalemin keskellä olevat lähtekööt pois." (Jeesuksen Kristuksen v. 33 esittämä ennustus)

n Täyttymys: Jerusalem kapinoi Roomaa vastaan, ja vuonna 66 Rooman armeija hyökkäsi Cestius Galluksen johdolla kaupunkiin. Mutta kuten juutalainen historioitsija Josephus kertoo, tuo roomalainen sotapäällikkö "kutsui yhtäkkiä miehensä pois, luopui toivosta, vaikka hän ei ollut kärsinyt yhtäkään vastoinkäymistä, ja toimien täysin järjenvastaisesti vetäytyi pois kaupungista". (Josephus, The Jewish War, Penguin Classics, 1969, s. 167) Tämä soi kristityille tilaisuuden paeta kaupungista, ja niin he tekivätkin. He muuttivat Peilaan, Jordanin toiselle puolelle, kuten Eusebius kertoo Kirkkohistoriassaan. (Käänt. I. A. Heikel, 1937, s. 135) Pääsiäisaikaan vuonna 70 kenraali Titus sitten saarsi kaupungin, vain kolmessa päivässä pystytettiin noin seitsemän kilometriä pitkä aitaus sen ympärille, ja viiden kuukauden kuluttua Jerusalem kukistui. "Itse Jerusalem hävitettiin järjestelmällisesti ja sen temppeli tuhottiin raunioiksi. Arkeologiset kaivaukset osoittavat meille nykyään, miten perusteellisesti juutalaisten rakennukset hävitettiin yli koko maan." − J. A. Thompson, The Bible and Archaeology (Grand Rapids, Michigan, USA, 1962) s. 299. Ks. myös Raamatun maat ja kansat (1983) s. 201, 202.

Sen sisältö on tieteellisesti luotettava sellaisissakin asioissa, jotka tutkijat ovat havainneet vasta myöhemmin

Kaikkeuden alkuperä: 1. Moos. 1:1: "Alussa loi Jumala taivaan ja maan."Vuonna 1978 astronomi Robert Jastrovv kirjoitti: "Näemme nyt, miten tähtitieteelliset todisteet johtavat raamatulliseen käsitykseen maailman synnystä. Yksityiskohdat eroavat, mutta niin tähtitieteen kuin Raamatunkin kertomus alusta sisältää samat olennaiset ainekset: ihmiseen johtanut tapahtumaketju alkoi äkisti ja täsmällisenä ajankohtana valon ja energian leimahduksessa." − *God and the Astronomers* (New York 1978) s. 14.

Planeetta Maan muoto: Jes. 40:22: "Hän istuu korkealla maanpiirin päällä." Muinaisina aikoina maan ajateltiin yleisesti olevan litteä. Vasta 1900−luvulla ihmisten on ollut mahdollista matkustaa lentokoneella, sitten ulos avaruuteen ja jopa kuuhun saakka, niin että he voivat selvästi nähdä maan horisontin pyöreän 'piirin'.

Eläinelämä: 3. Moos. 11:6: "Jänis−−märehtii." Vaikka jotkut kriitikot hyökkäsivät kauan tätä vastaan, niin englantilainen William Covvper havaitsi lopulta 1700−luvulla jäniksen märehtivän. Eräs julkaisu kuvaili vuonna 1940 sitä epätavallista menetelmää, jolla se tapahtuu. − *Proceedings of the Zoological Society of London,* 110. osa, sarja A, s. 159−163.

Ihmisen ruumiinrakenteen yksityiskohdat: Job 19:20 *(Väl):* "Tuskin olen *hampailleni nahalla* pelastunut." "[Hampaitten] kiilteen pinnalla on lähes häviämätön pellikkeli [ohut nahka] eli kelmu, joka on paljaalle silmälle näkymätön ja tunnetaan kiille−kelmuna (Nasmythin kalvona)", sanoo *Encyclopedia Americana* (1956) XXVI osa, s. 321.

Sen sisäinen sopusointu on huomiota herättävä

Tämän tekee erityisen huomattavaksi se, että Raamatun kirjojen 40 kirjoittajan joukossa oli niin erilaisia miehiä kuin kuningas, profeetta, paimen, veronkokooja ja lääkäri. Se kirjoitettiin 1610 vuoden kuluessa; he eivät siis voineet tehdä mitään salaista sopimusta. Siitä huolimatta heidän kirjoituksensa ovat yhtäpitäviä pienimpiäkin yksityiskohtia myöten. Ymmärtääksesi, missä määrin Raamatun eri osat ovat punoutuneet sopusointuisesti yhteen, sinun täytyy itse lukea ja tutkia sitä.

Miksi voimme olla varmoja siitä, ettei Raamattu ole muuttunut?

"Raamattua voidaan pitää ratkaisevasti klassisia [kuten Homeroksen, Platonin ja muiden] kirjoituksia luotettavampana, kun otetaan huomioon sen tekstin muinaisten käsikirjoitusjäl−jennösten määrä ja myös niiden vuosien määrä, jotka ovat kuluneet alkuperäisen tekstin ja sen käsikirjoitusjäljennösten kirjoittamisen välillä. − − Klassisia käsikirjoituksia on kaikkiaan vain kourallinen verrattuna raamatullisiin. Minkään vanhan kirjan aitoutta ei ole todistettu yhtä hyvin kuin Raamatun." − P. Marion Simms, The Bible From the Beginning (New York 1929) s. 74, 76.

Heprealaisista kirjoituksista tai niiden osista on yli 1700 vanhaa käsikirjoitusta; vanhimmat niistä ovat peräisin ensimmäiseltä tai toiselta vuosisadalta eaa. Kreikkalaisista kirjoituksista on olemassa yli 5000 käsikirjoitusta alkuperäisellä kreikan kielellä, vanhimmat niistä ovat peräisin toisen vuosisadan alusta; lisäksi on olemassa noin 10 000 jäljennöstä muille kielille tehdyistä varhaisista käännöksistä.

Johdannossaan seitsenosaiseen teokseensa *The Chester Beatty Biblical Papyri* sir Frederic Kenyon kirjoitti: "Ensimmäinen ja tärkein, tyydyttävä johtopäätös, joka voidaan tehdä [papyrusten] tutkimisesta, on se, että ne vahvistavat olemassa olevien tekstien olennaisen luotettavuuden. Mitään huomattavaa tai olennaista muunnosta ei ole ilmennyt Vanhassa eikä Uudessa testamentissa. Mitään tärkeitä kohtia ei puutu

eikä ole lisätty, ei ole myöskään muunnelmia, jotka vaikuttaisivat tärkeisiin totuuksiin tai oppeihin. Erilaisuudet tekstissä koskevat toisarvoisia seikkoja, kuten sanajärjestystä tai nimenomaisten sanojen käyttöä − −. Mutta niiden [kyseisten papyrusten] olennainen tärkeys on siinä, että koska ne ovat peräisin tähän asti käytettävissä olleita tekstejä varhaisemmilta ajoilta, ne vahvistavat olemassa olevien tekstiemme aitouden." − (Lontoo 1933) s. 15.

On totta, että jotkin raamatunkäännökset noudattavat tarkemmin alkukielten ilmaisuja kuin toiset. Jotkin nykyaikaiset mukaillut Raamatut ovat ottaneet vapauksia, jotka toisinaan muuttavat alkuperäistä merkitystä. Jotkut kääntäjät ovat antaneet henkilökohtaisten uskomustensa värittää käännöksiään. Nämä heikkoudet voidaan kuitenkin havaita vertaamalla erilaisia käännöksiä keskenään.

Joku voi sanoa:

'En usko Raamattuun'

Voisit vastata: 'Mutta uskotte ehkä silti, että on olemassa Jumala? . . . Kertoisitteko, mitä sellaista Raamatussa on, mitä teidän mielestänne on vaikea uskoa?'

Tai voisit sanoa: 'Saisinko kysyä, oletteko aina ollut tuota mieltä? . . . Olen kuullut toisten sanovan niin, vaikka he eivät olekaan todella perehtyneet Raamattuun. Mutta koska Raamattu sanoo selvästi, että se on itse Jumalalta tullut sanoma ja että hän tarjoaa meille ikuisen elämän, jos uskomme ja elämme sen mukaan, mitä siinä sanotaan, niin eikö kannattaisi ainakin tutkia sitä saadakseen selville, ovatko sen väitteet tosia vai eivät? (Käytä sivuilla 294-297 olevaa aineistoa.)'

'Raamattu on ristiriitainen'

Voisit vastata: 'Olen kuullut toistenkin sanovan niin, mutta kukaan ei ole koskaan kyennyt näyttämään minulle yhtäkään todellista ristiriitaa. Enkä ole koskaan itse Raamattua lukiessani havainnut sellaista. Voisitteko esittää minulle jonkin esimerkin?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** *'Sen* olen kyllä havainnut, että monet eivät ole löytäneet vastauksia kysymyksiin, joita Raamattu on herättänyt heidän mielessään. Esimerkiksi, mistä Kain sai vaimonsa? (Käytä sivulla 311 olevaa aineistoa.)'

'Raamattu on vain ihmisten kirjoittama kirja'

Voisit vastata: 'On totta, että ihmiset ovat kirjoittaneet sen. Noin 40 ihmistä osallistui Raamatun kirjoittamiseen. Mutta se on Jumalan *henkeyttämä.'* **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Mitä se merkitsee? Sitä, että Jumala ohjasi Raamatun kirjoittamista vähän niin kuin liikemies käyttää sihteeriä kirjoittamaan kirjeitä puolestaan.' 2) 'Sen, että saamme sanomia avaruudesta, ei pitäisi hämmästyttää meitä. Ihmisetkin ovat lähettäneet sanomia ja kuvia kuusta. Miten he tekivät sen? Käyttämällä hyväkseen lakeja, jotka Jumala itse laati kauan sitten.' 3) 'Mutta kuinka voimme olla varmoja siitä, että Raamatun sisältö on tosiaan Jumalasta? Se sisältää tietoa, joka ei voi mitenkään olla peräisin ihmisiltä. Millaista tietoa? Tulevaisuutta koskevia yksityiskohtia, ja ne ovat aina osoittautuneet täysin luotettaviksi. (Ks. esimerkkejä sivuilta 294−296, myös aiheesta "Viimeiset päivät", s. 410−415.)'

'Jokainen tulkitsee Raamattua omalla tavallaan'

Voisit vastata: 'Ilmeisesti he kaikki eivät kuitenkaan ole oikeassa, vai kuinka?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Jos vääristelem−me raamatunkohtien merkitystä tukeaksemme omia ajatuksiamme, voimme aiheuttaa pysyvää vahinkoa. (2. Piet. 3:15,16)' 2) 'Kaksi seikkaa voi auttaa meitä ymmärtämään Raamattua oikein. Ensiksi on tarkasteltava jokaisen lausunnon tekstiyhteyttä (lähij äkeitä). Sitten on verrattava j äkeitä muihin Raamatun lausuntoihin, jotka käsittelevät samaa aihetta. Näin annamme Jumalan oman sanan ohjata ajatteluamme, ja tulkinta ei ole meidän vaan hänen. Juuri näin Vartiotornin julkaisut menettelevät.' (Ks. pääaihetta "Jehovan todistajat", s. 111, 112.)

'Raamatulla ei ole enää nykyään arvoa'

Voisit vastata: 'Niin, meitä ihmisiä kiinnostaa se, mistä on meille jotakin hyötyä nykyään.' **Sitten voit ehkä lisätä:** 1) 'Olette varmaankin samaa mieltä siitä, että olisi erittäin hyödyllistä, jos sodat saataisiin loppumaan. . . . Eikö mielestänne olisi hyvä alku, jos ihmiset oppisivat elämään yhdessä rauhassa toisiin kansoihin kuuluvien ihmisten kanssa? . . . Raamattu ennusti juuri sen. (Jes. 2:2, 3) Ja Raamatun opetuksen ansiosta juuri näin tapahtuu nykyään Jehovan todistajien keskuudessa.' 2) 'Mutta tarvitaan jotain muutakin, nimittäin kaikkien niiden ihmisten ja kansojen poistamista, jotka aiheuttavat sotia. Tapahtuuko sellaista koskaan? Tapahtuu, ja Raamattu selittää, miten. (Dan. 2:44; Ps. 37:10, 11)'

Tai voisit sanoa: 'Voin ymmärtää, miksi ajattelette niin. Jos jokin ohjekirja olisi epäkäytännöllinen, ei olisi viisasta käyttää sitä.' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 'Eikö sellainen kirja, joka esittää terveitä neuvoja siitä, miten voimme tehdä perhe−elämämme onnelliseksi, olisi teidänkin mielestänne käytännöllinen? . . . Perhe−elämää koskevat teoriat ja menettelyt ovat muuttuneet monta kertaa, ja nykyään nähtävät tulokset eivät ole hyviä. Mutta ne, jotka tuntevat Raamatun ja noudattavat sitä, voivat nauttia läheisistä ja onnellisista perhesuhteista. (Kol. 3:12−14, 18−21)'

'Raamattu on hyvä kirja, mutta kukaan ei voi tietää, mikä on ehdoton totuus'

Voisit vastata: 'Näyttää tosiaan siltä, että on niin monta mieltä kuin miestäkin. Ja vaikka joku ajatteleekin pohtineensa jonkin asian perusteellisesti, hän havaitsee usein jättäneensä ainakin yhden seikan huomioon ottamatta. On kuitenkin olemassa eräs, jolla ei ole sellaista rajoitusta. Kuka hän mahtaisi olla? ... Niin, kaikkeuden Luoja.' **Sitten voisit ehkä lisätä:**

1) 'Siksi Jeesus Kristus sanoi hänelle: "Sinun sanasi on totuus." (Joh. 17:17) Tuo totuus on Raamatussa. (2. Tim. 3:16, 17)'

2) 'Jumala ei halua meidän hapuilevan tietämättöminä; hän on sanonut tahtovansa, että me tulisimme totuuden täsmälliseen tuntemukseen. (1. Tim. 2:3, 4) Raamattu vastaa perusteellisesti ja tyydyttävästi sellaisiin kysymyksiin kuin . . .' (Joidenkuiden kanssa sinun on ehkä tarpeellista ensin keskustella todisteista, joiden perusteella voi uskoa Jumalan olemassaoloon. Ks. pääaihetta "Jumala", s. 116−122.)

'Raamattu on valkoisen miehen kirja'

Voisit vastata: 'On kyllä totta, että valkoihoiset ovat painaneet paljon Raamattuja. Mutta Raamattu ei sano, että yksi rotu olisi parempi kuin toinen.' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Raamattu on Luojaltamme, ja hän on puolueeton. (Apt. 10:34, 35)' 2) 'Jumalan sana tarjoaa kaikkiin kansoihin ja heimoihin kuuluville tilaisuuden elää ikuisesti täällä maan päällä hänen Valtakuntansa alaisuudessa. (Ilm. 7:9, 10, 17)'

Tai voisit sanoa: 'Ei suinkaan! Ihmiskunnan Luoja valitsi itse, ketkä hän henkeyttäisi kirjoittamaan Raamatun 66 kirjaa. Ja jos hän päätti käyttää vaaleaihoisia ihmisiä, niin se on hänen asiansa. Mutta Raamatun sanoma ei koske vain valkoisia ihmisiä.' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Pankaa merkille, mitä Jeesus sanoi . . . (Joh. 3:16) Tämä koski kaikkia ihmisiä, onpa heidän ihonvärinsä mikä tahansa. Lisäksi Jeesus sanoi ennen taivaaseen nousemistaan nämä jäähyväissanat opetuslapsilleen . . . (Matt. 28:19)' 2) 'On kiinnostavaa, että Apostolien tekojen 13:1 puhuu Niger−nimisestä miehestä; tuo nimi merkitsee 'mustaa'. Hän oli yksi Syyriassa sijaitsevan Antiokian seurakunnan profeetoista ja opettajista.'

'Hyväksyn vain Vanhan kirkkoraamatun'

Voisit vastata: 'Jos tuo Raamattunne on lähellä, näyttäisin siitä mielelläni erään kohdan, joka on mielestäni hyvin rohkaiseva.'

Tai voisit sanoa: 'Jotkut käyttävät mieluummin tuota raamatunkäännöstä. Minullakin on se kirjastossani.' (Sano näin vain, jos sinulla on.) **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Oletteko tiennyt, että Raamattu kirjoitettiin alun perin heprean, aramean ja kreikan kielillä? . . . Osaatteko lukea näitä kieliä? . . . Me olemme siksi kiitollisia, että Raamattu on käännetty suomeksi.' 2) 'Tämä taulukko ("Taulukko Raamatun kirjoista", *UM)* osoittaa, että Raamatun ensimmäinen kirja, 1. Mooseksen kirja, tuli valmiiksi vuonna 1513 eaa. Oletteko tiennyt, että sen jälkeen kun 1. Mooseksen kirja kirjoitettiin, kului noin 3150 vuotta, ennen kuin 302 RAAMATTU koko Raamattu käännettiin suomeksi? Ja siitä kului vielä yli 100 vuotta, ennen kuin Vanha kirkkoraamattu valmistui (1776)' 3) '1700−luvun jälkeen suomen kieli on muuttunut paljon. Mehän olemme nähneet sen muuttuvan jo omana elinaikanamme, vai kuinka? . . . Siksi arvostamme nykyaikaisia käännöksiä, jotka ilmaisevat tarkoin samat alkuperäiset totuudet kielellä, jota puhumme nykyään.'

'Teillä on oma Raamattunne'

Ks. pääaihetta "Uuden maailman käännös".

Riippumattomuus

Määritelmä: Tila, jossa ihminen on tai väittää olevansa riippumaton, jossa hänen ei tarvitse alistua toisten johtoon tai vaikutukseen. Koska ihmisille on annettu vapaa tahto, he kaipaavat luonnostaan jossain määrin riippumattomuutta. Liiallisen riippumattomuuden halu saa kuitenkin aikaan tottelemattomuutta, jopa kapinaa.

Saavuttavatko ihmiset todellisen vapauden hylätessään Raamatun mittapuut?

Room. 6:16, 23: "Ettekö tiedä, että jos jatkuvasti tarjoudutte jollekulle orjiksi totellaksenne häntä, niin te olette hänen orjiaan, koska tottelette häntä, joko synnin, kuolemaksi, tai tottelevaisuuden, vanhurskaudeksi? − − synnin maksama palkka on kuolema, mutta Jumalan antama lahja on ikuinen elämä Kristuksen Jeesuksen, meidän Herramme välityksellä."

Gal. 6:7−9: "Älkää eksykö: Jumalaa ei voida pitää pilkkana. Sillä mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää, sillä se, joka kylvää lihaansa silmällä pitäen, niittää lihastaan turmeluksen, mutta se, joka kylvää henkeä silmällä pitäen, niittää hengestä ikuisen elämän. Älkäämme siis luopuko hyvän tekemisestä."

Sukupuolimoraali: "Se, joka harjoittaa haureutta, tekee syntiä omaa ruumistaan vastaan." (1. Kor. 6:18) "Joka vaimon kanssa avion rikkoo − − itsensä menettää ["saattaa oman sielunsa perikatoon", f/Af]." (Sananl. 6:32) (Ks. homoseksuaalisuudesta Room. 1:24−27.) (Luvattomat sukupuolisuhteet saattavat sillä hetkellä näyttää miellyttäviltä. Ne johtavat kuitenkin usein inhottaviin sairauksiin, ei−toivottuihin raskauksiin, abortteihin, mustasukkaisuuteen, omantunnon vaivoihin, tunne−elämän järkkymiseen ja varmasti Jumalan epäsuosioon, hänen josta tulevan elämän odotteemme riippuvat.)

Materialistiset pyrkimykset: "Ne, jotka ovat päättäneet olla rikkaita, joutuvat kiusaukseen ja ansaan ja moniin mielettömiin ja vahingollisiin haluihin, jotka upottavat ihmiset tuhoon ja turmioon. Sillä rakkaus rahaan on kaikenlaisen pahan juuri, ja tätä rakkautta tavoittelemalla jotkut ovat harhautuneet pois uskosta ja lävistäneet itsensä joka puolelta monilla tuskilla." (1. Tim. 6:9,10) "Sanon sielulleni: 'Sielu, sinulla on paljon hyvää tallessa moniksi vuosiksi; rentoudu, syö, juo ja pidä hauskaa.' Mutta Jumala sanoi hänelle: 'Sinä mieletön, tänä yönä sinulta vaaditaan sielusi. Kuka sitten saa sen, minkä olet varastoinut?' Niin käy sille, joka kerää aarteita itselleen, mutta ei ole rikas Jumalalle." (Luuk. 12:19−21) (Aineelliset omaisuudet eivät tuo tullessaan pysyvää onnellisuutta. Rikastumispyrkimykset tekevät usein perheet onnettomiksi, murtavat terveyden ja aiheuttavat hengellisen perikadon.)

Liiallinen alkoholinkäyttö: "Kenellä on voivotus, kenellä vaikerrus? Kenellä torat, kenellä valitus? Kenellä haavat ilman syytä? Kenellä sameat silmät? Niillä, jotka viinin ääressä viipyvät, jotka tulevat makujuomaa maistelemaan. Lopulta se puree kuin käärme ja pistää kuin myrkkylisko." (Sananl. 23:29, 30, 32) (Juominen voi aluksi näyttää auttavan ihmistä unohtamaan ongelmansa, mutta se ei ratkaise niitä. Humalan haihtuessa ongelmat ovat yhä jäljellä ja usein niitä on entistä enemmän. Liiallinen alkoholin käyttö tuhoaa ihmisen itsekunnioituksen, hänen terveytensä, hänen perhe−elämänsä ja hänen suhteensa Jumalaan.)

Huumeiden väärinkäyttö: Ks. pääaihetta "Huumeet".

Huono seura: Jos johonkin nuorisoryhmään kuuluvat sanoisivat sinulle tietävänsä, miten saada runsaasti rahaa tekemättä paljon työtä, lähtisitkö heidän mukaansa? "Älä lähde, poikani, samalle tielle kuin he, pidätä jalkasi heidän poluiltansa. Sillä heidän jalkansa juoksevat pahuuteen, kiiruhtavat vuodattamaan verta." (Sananl. 1:10−19) Jos joku ei ole Jehovan palvoja, mutta näyttää todella mukavalta, olisiko hän mielestäsi sopiva ystävä? Sikem oli erään kanaanilaisen ruhtinaan poika, ja Raamattu sanoo, että hän oli "suuremmassa arvossa kuin kukaan muu hänen isänsä perheessä", mutta kuitenkin hän "otti hänet [Diinan] luokseen, makasi hänen kanssaan ja teki hänelle väkivaltaa". (1. Moos. 34:1, 2, 19) Tulisiko sen tosiasian, että toiset ihmiset eivät ehkä usko niitä totuuksia, jotka olet oppinut Jumalan sanasta, vaikuttaa sinun suhtau−tumiseesi heihin? "Älkää eksykö. Huono

seura turmelee hyödylliset tavat." (1. Kor. 15:33) Mitä Jehova ajattelisi, jos valitsisit ystäviksesi sellaisia, jotka eivät rakasta häntä? Jehovan edustaja sanoi eräälle Juudan kuninkaalle, joka menetteli siten: "Sentähden on sinun päälläsi Herran viha." − 2. Aikak. 19:1, 2.

Kuka yllytti ihmisiä tekemään vapaasti omat ratkaisunsa Jumalan käskyistä välittämättä?

1. Moos. 3:1−5: "Käärme [jota Saatana käytti puhetorvenaan; ks. Ilm. 12:9] − − sanoi vaimolle: 'Onko Jumala todellakin sanonut: "Älkää syökö kaikista paratiisin puista"?' Niin vaimo vastasi käärmeelle: 'Me saamme syödä muiden puiden hedelmiä paratiisissa, mutta sen puun hedelmästä, joka on keskellä paratiisia, on Jumala sanonut: "Älkää syökö siitä älkääkä koskeko siihen, ettette kuolisi".' Niin käärme sanoi vaimolle: 'Ette suinkaan kuole; vaan Jumala tietää, että sinä päivänä, jona te siitä syötte, aukenevat teidän silmänne, ja te tulette niinkuin Jumala tietämään hyvän ja pahan.' "

Mikä henki vaikuttaa ihmisessä, kun hän jättää Jumalan tahdon huomiotta tyydyttääkseen omia halujaan?

Ef. 2:1−3: "Jumala on tehnyt eläviksi teidät, vaikka olitte kuolleita hairahduksissanne ja synneissänne, joissa kerran vaelsitte tämän maailman [jonka hallitsija on Saatana] asiainjär−jestelmän mukaan, ilmavallan hallitsijan mukaan, sen hengen, joka nyt vaikuttaa tottelemattomuuden lapsissa. Niin, heidän keskuudessaan me kaikki kerran vaelsimme sopusoinnussa lihamme halujen kanssa tehden sitä, mitä liha ja ajatukset tahtoivat, ja olimme luonnostaan vihan lapsia niin kuin muutkin."

Millaisia riippumattomuutta ilmaisevia asenteita niiden, jotka tunnustautuvat Jumalan palvelijoiksi, on tärkeää karttaa?

Sananl. 16:18: "Kopeus käy kukistumisen edellä, ylpeys lankeemuksen edellä."

Sananl. 5:12: "[Ettet päätyisi] sanomaan: 'Miksi minä kuritusta vihasin ja sydämeni halveksui nuhdetta?' " (Sellainen asenne voi johtaa ihmisen vakaviin ongelmiin, kuten tekstiyhteys osoittaa.)

4. Moos. 16:3: "Ja he kokoontuivat Moosesta ja Aaronia vastaan [joita Jehova käytti kansansa valvojina] ja sanoivat heille: 'Jo riittää! Koko seurakunta, he kaikki, ovat pyhät, ja Herra on heidän keskellänsä. Miksi te siis korotatte itsenne Herran seurakunnan yli?' "

Juud. 16: "Nämä ovat nurisijoita, jotka valittavat osaansa elämässä, jotka menettelevät omien halujensa mukaan, ja heidän suunsa puhuu pöyhkeitä, samalla kun he ihailevat persoonallisuuksia oman hyödyn takia."

3. Joh. 9: "Diotrefes, joka haluaa olla ensi sijalla sen keskuudessa, ei ota meiltä mitään kunnioittaen vastaan."

Sananl. 18:1, *UM:* "Eristäytyvä etsii omia itsekkäitä pyyteitään; hän nousee kaikkea käytännöllistä viisautta vastaan."

Jaak. 4:13−15: "Kuulkaa nyt, te jotka sanotte: Tänään tai huomenna matkustamme tähän kaupunkiin ja vietämme siellä vuoden ja ryhdymme liiketoimiin ja saamme voittoa', koska ette tiedä, mitä elämänne on huomenna. Sillä te olette usvaa, joka hetkisen näkyy ja sitten häipyy. Sen sijaan teidän pitäisi sanoa: 'Jos Jehova tahtoo, niin me elämme ja myös teemme tämän tai tuon.' "

Kun ihmisen riippumattomuudenhalu johtaa hänet jäljittelemään kristillisen seurakunnan ulkopuolella olevaa maailmaa, niin kenen vallan alaisuuteen hän joutuu? Entä miten Jumala suhtautuu siihen?

1. Joh. 2:15; 5:19: "Älkää rakastako maailmaa älkääkä sitä, mikä maailmassa on. Jos joku rakastaa maailmaa, niin Isän rakkaus ei ole hänessä." "Koko maailma on paholaisen vallassa."

Jaak. 4:4: "Joka siis haluaa olla maailman ystävä, se asettuu Jumalan viholliseksi."

Risti

Määritelmä: Useimmat kristikuntaan kuuluvat nimittävät välinettä, jolla Jeesus Kristus teloitettiin, ristiksi.

Miksi Vartiotornin julkaisut eivät kuvaa Jeesusta perinteisellä ristillä, vaan paalussa kädet pään yläpuolella?

Se kreikkalainen sana, joka on monissa nykyaikaisissa raamatunkäännöksissä käännetty "ristiksi" ("kidutuspaalu", *UM*), on *stau−ros'.* Vanhan ajan kreikassa tämä sana merkitsi ainoastaan pystysuoraa pylvästä tai paalua. Myöhemmin sitä alettiin käyttää myös sellaisesta teloituspaalusta, jossa on poikkipuu. *The Imperial Bible−Dictionary* tunnustaa tämän sanoessaan: "Kreikankielinen ristiä vastaava sana *[stau−ros']* tarkoitti oikeastaan *paalua,* pystysuoraa salkoa tai riukua, johon voidaan ripustaa mitä tahansa tai jota voidaan käyttää ympäröitäessä maapalsta paaluaidalla. − − Roomalaistenkin keskuudessa *crux* [= 'risti' latinaksi] − − näyttää alun perin olleen pystysuora salko." − Toim. P. Fairbairn (Lontoo 1874) I osa, s. 376.

Pitikö se paikkansa Jumalan Pojan teloituksen yhteydessä? On merkille pantavaa, että Raamattu käyttää silloisesta välineestä myös sanaa *ksy'lon.* Liddellin ja Scottin *A Greek−English Lexicon* määrittelee sen merkityksen: "Katkaistu ja käyttövalmis *puu, polttopuu, puutavara* jne. − − *puun kappale, tukki, hirsi, pylväs,* − − *ryhmysauva, nuija,* − − *paalu,* johon rikolliset kiinnitettiin." (Oxford, Englanti, 1968, s. 1191, 1192) Apostolien tekojen 5:30:ssa ja 10:39:ssä tämä kreikankielinen sana on käännetty "puuksi". *(KR, VKR, KJ, RS, JB)* (Tämä on sopusoinnussa Galatalaiskirjeen 3:13:n ja 5. Mooseksen kirjan 21:22, 23:n kanssa.) Matteuksen 26:47:ssä käytetään samaa kreikkalaista sanaa niistä "nuijista", joita Juudaksen kanssa Jeesusta Getsemanen puutarhassa pidättämään tulleilla oli mukanaan.

J. D. Parsonsin kirja *The Non−Christian Cross* (Lontoo 1896) sanoo: "Missään Uuden testamentin muodostavissa lukuisissa kirjoituksissa ei ole ainuttakaan lausetta, joka todistaisi alku peräisellä kreikan kielellä edes epäsuorasti sen puolesta, että Jeesuksen tapauksessa käytetty stauros oli jotakin muuta kuin tavallinen stauros, ja vielä vähemmän sen puolesta, että se olisi koostunut, ei yhdestä puunkappaleesta, vaan kahdesta kappaleesta, jotka olisi naulattu yhteen ristin muotoon. − − Opettajamme johtavat ihmisiä melko lailla harhaan, kun he käyttävät sanan stauros vastineena 'ristiä' kääntäessään kirkon kreikankielisiä dokumentteja äidinkielellemme ja kun he tukevat tuota menettelyä panemalla sanakirjoihin stauroksen merkitykseksi 'ristin' selittämättä tarkoin, ettei se missään tapauksessa ollut tuon sanan perusmerkitys apostolien päivinä eikä siitä tullut sen perusmerkitystä pitkään aikaan sen jälkeenkään ja kun sille sellainen merkitys sitten annettiin, mikäli lainkaan annettiin, se tapahtui vain siksi, että syystä tai toisesta oletettiin asian vahvistavien todisteiden puuttumisesta huolimatta, että se nimenomainen stauros, jolla Jeesus

teloitettiin, oli nimenomaan sen muotoinen." − S. 23, 24; ks. myös *The Companion Bible* (Lontoo 1885) liite nro 162.

Todisteet puhuvat siis sen puolesta, että Jeesus kuoli pystysuorassa paalussa eikä perinteisellä ristillä.

Mikä on kristikunnan ristin alkuperä?

"Melkein kaikkialta vanhasta maailmasta on löydetty monenlaisia esineitä, joissa on erimuotoisia ristejä ja jotka ovat peräisin kristillistä aikaa paljon varhaisemmalta ajalta. Intiasta, Syyriasta, Persiasta ja Egyptistä on saatu lukemattomia esimerkkejä tästä − −. Ristin käyttöä uskonnollisena vertauskuvana esikristillisinä aikoina ja ei−kristillisten kansojen keskuudessa voidaan todennäköisesti pitää lähes yleismaailmallisena, ja hyvin monessa tapauksessa se liittyi jonkinlaiseen luonnon palvontaan." − Encydopcedia Britanniaa (1946) 6. osa, s. 753.

"[Kahdesta hirrestä tehdyn ristin] muoto juontaa alkunsa muinaisesta Kaldeasta, ja sitä käytettiin tuossa maassa sekä sen naapurimaissa, mm. Egyptissä, Tammus−jumalan vertauskuvana (koska se oli hänen nimensä alkukirjaimen, salaperäisen taun, muotoinen). 200−luvun puoliväliin mennessä kirkot olivat joko hylänneet eräät kristillisen uskon opit tai omaksuneet niiden irvikuvat. Tämän luopiokirkollisen pappisjärjestelmän arvonannon lisäämiseksi pakanoita otettiin kirkkoon siitä riippumatta, olivatko he uskosta uudestisyntyneitä, ja heidän sallittiin suurimmaksi osaksi pitää pakanalliset merkkinsä ja vertauskuvansa. Niinpä tau eli T, jonka poikkipuu oli tavallisesti laskettu alas, omaksuttiin Kristuksen ristin muodoksi." − W. E. Vine, An Expository Dictionary of New Testament Words (Lontoo 1962) I osa, s. 256.

"On outoa mutta silti kiistaton tosiasia, että ristiä on käytetty pyhänä vertauskuvana kauan ennen Kristuksen syntymää ja sen jälkeen maissa, jotka eivät ole joutuneet kosketuksiin kirkon opetusten kanssa. − − Kreikkalaisten Bacchuksen, tyroslaisten Tammuksen, kaldealaisten Belin ja muinaisskandinaavien Odi−nin palvojille näiden kaikkien jumalien vertauskuva oli ristin−muotoinen merkki." − G. S. Tyack, The Cross in Ritual, Archi−tecture, and Art (Lontoo 1900) s. 1.

"Egyptin papit ja ylipappina toimivat kuninkaat kantoivat kädessään − − 'crux ansataa' [silmukkaristiä], joka vertauskuvasi heidän valtaansa auringonjumalan pappeina, ja sitä kutsuttiin 'elämän symboliksi'." − Eversti J. Garnier, The Worship of the Dead (Lontoo 1904) s. 226.

"Kaikkialta egyptiläisistä muistomerkeistä ja haudoista löydetään erimuotoisia ristejä, ja monet asiantuntijat pitävät niitä joko falloksen [miehen sukupuolielimen] tai sukupuoliyhdynnän vertauskuvina. − − Egyptiläisissä haudoissa crux ansata [risti jonka yläosassa on silmukka tai kahva] esiintyy rinnatusten falloksen kanssa." − H. Cutner, A Short History of Sex−Worship (Lontoo 1940) s. 16, 17; ks. myös The Non−Christian Cross, s. 183.

"Näitä ristejä (⊕) käytettiin babylonialaisen auringonjumalan symboleina, ja niitä on ensin nähty Julius Caesarin (100−44 eKr.) rahassa ja sitten Caesarin perillisen (Augustuksen) v. 20 eKr. lyömässä rahassa. Konstantinuksen rahoissa useimmin esiintyvä symboli on , mutta sa a symbolia käytetään kuitenkin ilman ympäröivää kehää ja niin, että siinä on neljä yhtä pitkää sakaraa, jotka ovat pysty− ja vaakasuorassa. Tätä symbolia kunnioitettiin erikoisesti 'auringonpyöränä'. On mainittava, että Konstantinus oli auringonjumalan palvoja eikä liittynyt 'kirkkoon' ennen kuin noin 25 vuotta sen jälkeen, kun hän tarun mukaan oli nähnyt sellaisen ristin taivaalla." − The Companion Bible, liite nro 162; ks. myös The Non−Christian Cross, s. 133−141.

Onko ristin kunnioittaminen raamatullinen tapa?

1. Kor. 10:14: "Rakkaani, paetkaa epäjumalanpalvelusta." (Epäjumala on kuva tai vertauskuva, jolle osoitetaan syvää antaumusta, kunnioitusta tai palvontaa.)

2. Moos. 20:4, 5: "Älä tee itsellesi jumalankuvaa äläkä mitään kuvaa, älä niistä, jotka ovat ylhäällä taivaassa, älä niistä, jotka ovat alhaalla maan päällä, äläkä niistä, jotka ovat vesissä maan alla. Älä kumarra niitä äläkä palvele niitä." (Huomaa, että Jumala kielsi kansaansa edes *tekemästä kuvaa,* jonka eteen ihmiset voisivat kumartua.)

New Catholic Encyclopedia esittää seuraavan kiinnostavan lausunnon: "Kristuksen Golgatalla tapahtunutta lunastuskuole−maa ei esitetä ensimmäisten kristillisten vuosisatojen kuvataiteessa. Varhaiskristityt, joihin vaikutti Vanhassa testamentissa esitetty kaiverrettuja kuvia koskeva kielto, eivät halunneet kuvata edes Herran kärsimyksen välikappaletta." − (1967) IV osa, s. 486.

History of the Christian Church sanoo ensimmäisen vuosisadan kristityistä: "Krusifiksia ei käytetty eikä rististä tehty mitään kuvaa." − J. F. Hurst (New York 1897) I osa, s. 366. Ks. myös *Otavan iso tietosanakirja* (1964) 7. osa, palsta 544.

Onko sillä tosiaan mitään merkitystä, jos ihminen käyttää ristiä, kunhan hän ei palvo sitä?

Mitä ajattelisit, jos yksi rakkaimmista ystävistäsi teloitettaisiin väärien syytösten perusteella? Tekisitkö jäljennöksen teloi−tusvälineestä? Haluaisitko säilyttää sitä, vai pikemminkin karttaa sellaista?

Muinaisessa Israelissa uskottomat juutalaiset itkivät väärän jumalan Tammuksen kuolemaa. Jehova sanoi sitä mitä he tekivät 'kauhistukseksi'. (Hes. 8:13, 14) Tämä voidaan hyvin ymmärtää, kun otetaan huomioon, että Tammus oli historian mukaan vedenpaisumuksen jälkeen Jehovaa vastaan kapinoineen Nimrodin toinen nimi. *(The Worship of the Dead,* s. 42) Risti oli Tammuksen vertauskuva. Sitä arvossa pitämällä henkilö kunnioittaa Nimrodia. − 1. Moos. 10:8−10.

Kuten Hesekielin 8:17 mainitsee, luopiojuutalaiset 'ojensivat verson Jehovan nenään' *(UM).* Hän piti sitä "kauhistuksena", joka 'vihoitti' hänet. Miksi? Jotkut kommentaattorit selittävät, että tämä "verso" edusti miehen sukupuolielintä ja että sitä käytettiin falloksen palvonnassa. Miten Jehova siis epäilemättä suhtautuu ristin käyttöön, jota, kuten olemme nähneet, on muinoin käytetty falloksen palvonnassa vertauskuvana?

Rodut

Määritelmä: Rodulla tarkoitetaan tässä sellaista ihmiskunnan osaa, jolla on luonteenomaisessa määrin eri fyysisten ominaisuuksien yhdistelmiä, jotka voivat periytyä ja jotka riittävät erottamaan tuon ryhmän erilliseksi ihmistyypiksi. Tulisi kuitenkin huomata, että eri rotuihin kuuluvien kyky mennä keskenään naimisiin ja tuottaa jälkeläisiä osoittaa, että he kuuluvat todellisuudessa yhteen "lajiin", he kaikki ovat ihmisperheen jäseniä. Siksi eri rodut ovat vain esimerkkejä siitä suuresta vaihtelusta, johon ihmiskunnalla on edellytyksiä.

Mistä eri rodut tulivat?

1. Moos. 5:1,2; 1:28: "Kun Jumala loi ihmisen, teki hän hänet Jumalan kaltaiseksi. Mieheksi ja naiseksi hän heidät loi ja siunasi heidät ja antoi heille nimen ihminen, silloin kun heidät luotiin." "Jumala siunasi heidät, ja Jumala sanoi heille: 'Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää maa.' " (Siten kaikki ihmiset ovat tuon ensimmäisen ihmisparin, Aadamin ja Eevan, jälkeläisiä.)

Apt. 17:26: "[Jumala] teki yhdestä ihmisestä [Aadamista] jokaisen ihmisten muodostaman kansan, niin että he asuvat koko maan pinnalla." (Koostuupa jokin kansa siis mistä roduista tahansa, kaikki siihen kuuluvat ovat Aadamin jälkeläisiä.)

1. Moos. 9:18, 19: "Nooan pojat, jotka lähtivät arkista, olivat Seem, Haam ja Jaafet. − − Nämä kolme ovat Nooan pojat, ja heistä kaikki maan asukkaat polveutuvat." (Sen jälkeen kun Jumala tuhosi jumalattoman maailman Nooan ajan maailmanlaajuisen vedenpaisumuksen välityksellä, maan uusi väestö, johon sisältyvät kaikki nykyään tunnetut rodut, muodostui Nooan kolmen pojan ja heidän vaimojensa jälkeläisistä.)

Olivatko Aadamja Eeva ainoastaan vertauskuvallisia (kuviteltuja) ihmisiä?

Raamattu ei tue tätä näkemystä; ks. pääaihetta "Aadam ja Eeva".

Mistä Kain sai vaimonsa, jos oli olemassa vain yksi perhe?

1. Moos. 3:20: "Mies antoi vaimolleen nimen Eeva, sillä hänestä tuli kaiken elävän äiti." (Kaikkien ihmisten piti siis olla Aadamin ja Eevan jälkeläisiä.)

1. Moos. 5:3, 4: "Kun Aadam oli sadan kolmenkymmenen vuoden vanha, syntyi hänelle poika, joka oli hänen kaltaisensa, hänen kuvansa, ja hän antoi hänelle nimen Seet. Ja Aadam eli Seetin syntymän jälkeen kahdeksansataa vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä." (Yksi Aadamin pojista oli Kain, ja yhden Aadamin tyttäristä on täytynyt tulla Kainin vaimoksi. Tuohon ihmishistorian aikaan, jolloin ihmisten ruumiillinen terveys ja kunto olivat vielä huomattavan hyvät, kuten heidän elinikänsä pituus osoittaa, heikkouksien siirtyminen lähisukulaisten välisten avioliittojen vuoksi ei ollut kovin todennäköistä. Mutta kun ihmishistoriaa oli kulunut noin 2500 vuotta ja ihmiskunnan fyysinen tila oli suuresti rappeutunut, Jehova antoi Israelille sukurutsauksen kieltäviä lakeja.)

1. Moos. 4:16, 17: "Kain poistui Herran kasvojen edestä ja asettui asumaan Noodin maahan, itään päin Eedenistä. Ja Kain yhtyi vaimoonsa, ja tämä tuli raskaaksi ja synnytti Hanokin." (Huomaa, että Kain ei *tavannut* vaimoaan vasta maassa, johon hän pakeni, ikään kuin tämä olisi ollut jostakin toisesta perheestä. Sen sijaan hän oli siellä hänen kanssaan sukupuolisuhteissa saadakseen pojan.)

Mikä selittää eri roduille tunnusomaisten piirteiden kehittymisen?

"Kaikki nykyään elävät ihmiset kuuluvat yhteen *homo sapiens* −lajiin ja polveutuvat yhteisestä esi−isästä. − − Ihmisten väliset biologiset erot johtuvat perinnöllisessä rakenteessa olevista eroista ja ympäristön vaikutuksesta tähän perintöainekseen. Useimmissa tapauksissa nuo erot johtuvat näiden kahden tekijäryhmän vuorovaikutuksesta. −−Johonkin rotuun tai väestöön kuuluvien yksilöiden väliset keskinäiset erot ovat usein suurempia kuin eri rotujen ja väestöjen väliset keskimääräiset erot." − UNESCO:n kokoon kutsuma kansainvälinen tiedemiesryhmä, jota Ashley Montagu lainasi kirjassaan *Statement on Race* (New York 1972, 3. painos) s. 149, 150.

"Rotu on vain yksi niistä osaksi erillisistä geeniryhmistä, jollaisiin ihmislaji jakaantui varhaisen maantieteellisen leviämisensä aikana ja sen jälkeen. Karkeistaen

voidaan sanoa, että maapallon kullekin viidelle päämantereelle on muodostunut oma rotunsa. − − Ihminen erilaistui perintötekijöiltään tuon historian kauden aikana, ja me voimme mitata ja tutkia tämän erilaistumisen tuloksia sen perusteella, mitä nykyään on jäljellä vanhoista maantieteellisistä roduista. Kuten voisimme odottaakin, erilaistumisen määrä näyttää olevan suorassa vastaavuussuhteessa eristäytymisen määrään. −−Kunrotujen muodostuminen tapahtui mantereilla tuhansien väestöryhmien rajoittuessa erillisiksi geeniryhmiksi kautta maailman, vakiintuivat myös nyt näkemämme erot joidenkin geenien esiintymistiheyksissä. − −Paradoksina on, että jokainen ihmisryhmä näyttää olevan ulkonaisesti erilainen, mutta kuitenkin näiden erilaisuuksien alla on pohjimmainen samanlaisuus." (H. L. Carson, *Heredity and Human Life*, New York 1963, s. 151, 154, 162, 163) (Kun siis varhain ihmisen historiassa jokin ihmisryhmä eristäytyi muista ihmisistä ja kun siihen kuuluvat menivät keskenään naimisiin, joidenkin tunnusomaisten geneettisten piirteiden yhdistelmä korostui heidän jälkeläisissään.)

Opettaako Raamattu, että mustaihoiset on kirottu?

Tämä ajatus perustuu 1. Mooseksen kirjan 9:25:n väärinymmärrykseen. Nooan kerrotaan siinä sanoneen: "Kirottu olkoon Kanaan, olkoon hän veljiensä orjain orja." Lue se huolellisesti; siinä ei sanota mitään ihonväristä. Kirous johtui siitä, että Haamin poika Kanaan oli ilmeisesti tehnyt jonkin järkyttävän teon, joka ansaitsi kirouksen. Mutta keitä Kanaanin jälkeläiset olivat? Eivät mustaihoiset, vaan Välimeren itäpuolella asuvat vaaleampi−ihoiset ihmiset. Heidän paheellisten ta−pojensa, demonististen menojensa, epäjumalanpalveluksensa ja lapsiuhriensa vuoksi Jumala tuomitsi heidät ja antoi Israelille kanaanilaisten hallussa pitämän maan. (1. Moos. 10:15−19) Kaikkia kanaanilaisia ei tuhottu; jotkut joutuivat pakkotyöhön tuon kirouksen täyttymykseksi. − Joos. 17:13.

Kenestä Nooan jälkeläisestä mustaihoiset polveutuvat? "Kuusin [Haamin erään toisen pojan] pojat olivat Seba, Havila, Sabta, Raema ja Sabteka." (1. Moos. 10:6, 7) Raamatussa myöhemmin esiintyvät viittaukset Kuusiin tarkoittavat yleensä Etiopiaa. Sebaa käytetään myöhemmin viitattaessa erääseen toiseen Afrikan itäosassa ja ilmeisesti lähellä Etiopiaa asuneeseen kansaan. − Jes. 43:3, *UM*, viitelaitoksen alaviite, engl.

Ovatko kaikki ihmiset Jumalan lapsia?

Me emme epätäydellisinä ihmisinä saa ilman muuta syntyessämme oikeutta olla Jumalan lapsia. Mutta me kaikki olemme Aadamin jälkeläisiä, joka täydellisenä luomuksena oli "Jumalan poika". − Luuk. 3:38.

Apt. 10:34, 35: "Jumala ei ole puolueellinen, vaan jokaisessa kansassa se, joka pelkää häntä ja toteuttaa vanhurskautta, on hänelle otollinen."

Joh. 3:16: "Jumala rakasti maailmaa niin paljon, että hän antoi ainosyntyisen Poikansa, jottei *kukaan* häneen uskova tuhoutuisi, vaan hänellä olisi ikuinen elämä." (Meiltä jokaiselta vaaditaan aitoa uskoa häneen, jotta voisimme saavuttaa sellaisen suhteen Jumalaan, jonka Aadam menetti. Tuo etu on avoinna kaikkiin rotuihin kuuluville ihmisille.)

1. Joh. 3:10: "Jumalan lapset ja Panettelijan lapset käyvät ilmi tästä: kukaan, joka ei harjoita vanhurskautta, ei ole Jumalasta, eikä sekään, joka ei rakasta veljeään." (Jumala ei siis pidä kaikkia ihmisiä lapsinaan. Hengelliseltä kannalta katsottuna niiden isä, jotka tahallaan harjoittavat sitä, minkä Jumala tuomitsee, on Panettelija. Ks. Johannes 8:44. Tosi kristityt heijastavat kuitenkin jumalisia ominaisuuksia. Heidän joukostaan Jumala on valinnut rajallisen joukon hallitsemaan kuninkaina

Kristuksen kanssa taivaassa. Jumala puhuu heistä "lapsinaan" tai "poikinaan". Ks. lisää yksityiskohtia pääaiheesta "Uudestisyntyminen".)

Room. 8:19−21: "Luomakunnan harras odotus ikävöi Jumalan lasten ilmi tulemista − − itse luomakuntakin vapautetaan turmel−tuvuuden orjuudesta Jumalan lasten loistoisaan vapauteen." (Ihmiskunta saa vapautuksen, kun "Jumalan lapset" taivaallisen elämän saatuaan 'tulevat ilmi' sellaisina, jotka ryhtyvät myönteisiin toimiin ihmiskunnan hyväksi Kristuksen johdolla. Kun maan päällä olevat uskolliset [joista tässä raamatunkohdassa puhutaan "luomakuntana"] ovat saaneet inhimillisen täydellisyyden ja osoittaneet järkkymättömän uskollisuutensa Jehovaa, Kaikkeuden Suvereenia, kohtaan, niin hekin tulevat nauttimaan Jumalan lasten erinomaisesta suhteesta. Kaikkiin rotuihin kuuluvat ihmiset saavat nauttia tästä.)

Tulevatko kaikkiin rotuihin kuuluvat ihmiset koskaan todella yhdistymään veljinä ja sisarina?

Jeesus sanoi niille, jotka olisivat hänen tosi opetuslapsiaan: "Te kaikki olette veljiä." (Matt. 23:8) Myöhemmin hän lisäsi: "Tästä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos teillä on rakkaus keskuudessanne." − Joh. 13:35.

Tuo ykseyden tunne oli todellisuutta varhaiskristittyjen keskuudessa inhimillisistä epätäydellisyyksistä huolimatta. Apostoli Paavali kirjoitti: "Ei ole juutalaista eikä kreikkalaista, ei ole orjaa eikä vapaata, ei ole miespuolista eikä naispuolista, sillä te olette kaikki yhtä persoonaa Kristuksen Jeesuksen yhteydessä." − Gal. 3:28.

Kristillinen veljeys, jota rotuerot eivät pilaa, on todellisuutta Jehovan todistajien keskuudessa tällä vuosisadalla. Kirjailija William Whalen sanoi *U.S. Catholic* −lehdessä: "Minusta tässä kultissa [Jehovan todistajien järjestössä] puoleensavetävimpiä piirteitä on ollut sen perinteinen rotujen tasa−arvoisuus." Tehtyään laajan tutkimuksen afrikkalaisista Jehovan todistajista sosiologi Bryan Wilson Oxfordin yliopistosta sanoi: "Todistajat ovat onnistuneet poistamaan heimosyrjinnän omien käännyn−näistensä keskuudesta ehkä nopeammin kuin mikään muu ryhmä." Kertoessaan 123 maasta tulleiden Jehovan todistajien kansainvälisestä kokouksesta *New York Times Magazine* −aikakauslehti sanoi: "Todistajat eivät tehneet newyorkilaisiin vaikutusta ainoastaan lukumäärällään vaan myös moninaisuudellaan (heihin kuuluu ihmisiä elämän kaikilta aloilta), luontevuudellaan rotuasioissa (monet todistajat ovat neekereitä) ja rauhaisalla, järjestyksellisellä käytöksellään."

Pian Jumalan valtakunta tuhoaa nykyisen jumalattoman asiainjärjestelmän ja sen mukana kaikki ne, jotka eivät aidosti rakasta sekä Jehova Jumalaa että lähimmäistään. (Dan. 2:44; Luuk. 10:25−28) Jumalan sana lupaa, että elossa säilyvät ovat "kaikista kansakunnista ja sukukunnista ja kansoista ja kielistä". (Ilm. 7:9) Kun tosi Jumalan palvonta, usko Jeesukseen Kristukseen ja rakkaus toisiinsa vetää heidät yhteen, he muodostavat todella yhdistyneen ihmisperheen.

Rohkaisu

Määritelmä: Jokin mikä antaa rohkeutta tai toivoa. Jokainen tarvitsee rohkaisua. Sen antaminen voi vaatia henkilökohtaisen avun antamista tai arvostuksen ilmaisemista. Usein siinä pyritään auttamaan ihmistä ymmärtämään, miten hän voi selviytyä vaikeasta tilanteesta, tai keskustelemaan siitä, miksi on aihetta luottaa parempaan tulevaisuuteen. Raamattu antaa parhaan perustan sellaiselle rohkaisulle, ja seuraavassa lainatut raamatunkohdat voivat auttaa antamaan sitä eri tilanteissa oleville ihmisille. Toisinaan voidaan tehdä paljon hyvää pelkästään ilmaisemalla myötätuntoa. − Room. 12:15.

Niille joilla on koettelemuksia SAIRAUDEN vuoksi:

Ilm. 21:4, 5: " '[Jumala] on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistään, eikä kuolemaa ole enää oleva, eikä surua eikä parkua eikä kipua ole enää oleva. Entiset ovat kadonneet.' Ja valtaistuimella istuva sanoi: 'Katso! Minä teen kaiken uudeksi.' Lisäksi hän sanoo: 'Kirjoita, koska nämä sanat ovat luotettavat ja todet.' "

Matt. 9:35: "Jeesus lähti kiertomatkalle kaikkiin kaupunkeihin ja kyliin ja opetti − − ja saarnasi valtakunnan hyvää uutista ja paransi kaikenlaisia tauteja ja kaikenlaista raihnaisuutta." (Liittäessään parantamisen Valtakunnasta saarnaamiseen Jeesus antoi suurenmoisen näytteen siitä, mitä hän tulee tekemään ihmiskunnan hyväksi tuhatvuotisen hallituskautensa aikana.)

2. *KOT.* 4:13, 16: "Mekin uskomme -. Siksi me emme lannistu, vaan vaikka se ihminen, joka olemme ulkonaisesti [liha−ruumiimme], riutuukin pois, niin varmasti se ihminen, joka olemme sisäisesti, uudistuu [eli saa uutta voimaa] päivä päivältä." (Fyysiset voimamme saattavat ehtyä. Mutta hengellisesti me uudistumme, kun vahvistamme jatkuvasti itseämme Jumalan kallisarvoisilla lupauksilla.) s. myös Luuk. 7:20−23.

Mille joiden rakas ystävä on KUOLLUT:

Jes. 25:8, 9: "Hän hävittää kuoleman ainiaaksi, ja Herra, Herra pyyhkii kyyneleet kaikkien kasvoilta − −. Ja sinä päivänä sanotaan: 'Katso, tämä on meidän Jumalamme, jota me odotimme meitä pelastamaan; tämä on Herra, jota me odotimme: iloitkaamme ja riemuitkaamme pelastuksesta, jonka hän toi.' "

Joh. 5:28, 29: "Älkää ihmetelkö tätä, koska tulee hetki, jolloin kaikki muistohaudoissa olevat kuulevat hänen äänensä ja tulevat esiin, hyvää tehneet elämän ylösnousemukseen, inhottavuuksia harjoittaneet tuomion ylösnousemukseen."

Joh. 11:25, 26: "Jeesus sanoi hänelle: 'Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, on tuleva elämään, vaikka hän kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, tule ikinä kuolemaan. Uskotko tämän?' "

Ps. 146:5, 9: "Autuas se, − − joka panee toivonsa Herraan, Jumalaansa. − − Herra varjelee muukalaiset, holhoo orvot ja lesket." (Jumala tuntee parhaillaan tällaista rakkaudellista kiinnostusta murehtivia kohtaan.) Ks. mös Luuk. 7:11−16; 8:49−56.

Niille jotka kohtaavat VAINOA Jumalan tahdon tekemisen vuoksi:

Ps. 27:10: "Vaikka minun isäni ja äitini minut hyljätköot, niin Herra minut korjaa."

1. Piet. 4:16: "Jos hän kärsii kristittynä, älköön hävetkö, vaan kirkastakoon jatkuvasti Jumalaa tässä nimessä."

Sananl. 27:11: "Viisastu, poikani, ja ilahuta minun sydämeni, niin minä voin antaa herjaajalleni vastauksen." (Uskollisuu dellamme me annamme vastauksen Saatanan väärään väitteeseen, ettei kukaan, joka joutuu kärsimään suuria vaikeuksia, jatka Jumalan palvelemista.)

Matt. 5:10−12: "Onnellisia ovat ne, joita on vainottu vanhurskauden tähden, koska taivasten valtakunta kuuluu heille. Onnellisia olette te, kun ihmiset minun tähteni soimaavat teitä ja vainoavat teitä ja puhuvat teistä valehdellen kaikenlaista pahaa. Iloitkaa ja hypelkää ilosta, koska teidän palkkanne on suuri taivaissa; sillä siten he vainosivat profeettoja, jotka olivat ennen teitä."

Apt. 5:41, 42: "[Apostolit] lähtivät siis sanhedrinin edestä iloiten siitä, että heidät oli katsottu arvollisiksi kärsimään häpäisyä hänen nimensä puolesta. Ja joka päivä temppelissä ja talosta taloon he jatkoivat herkeämättä opettamista ja hyvän uutisen julistamista Kristuksesta, Jeesuksesta."

Fil. 1:27−29: "Käyttäytykää vain Kristusta koskevan hyvän uutisen arvoisella tavalla − − missään suhteessa vastustajianne pelästymättä. Juuri tämä on todistus tuhosta heille mutta pelastuksesta teille, ja tämä osoitus on Jumalalta, koska teille annettiin Kristuksen puolesta etu sekä uskoa häneen että myös kärsiä hänen puolestaan."

Niille jotka ovat masentuneet EPÄOIKEUDENMUKAISUUDEN vuoksi:

Ps. 37:10, 11: "Hetkinen vielä, niin jumalatonta ei enää ole; kun hänen sijaansa katsot, on hän jo poissa. Mutta nöyrät perivät maan ja iloitsevat suuresta rauhasta."

Jes. 9:5, 6: "Lapsi on meille syntynyt, poika on meille annettu, jonka hartioilla on herraus, ja hänen nimensä on: Ihmeellinen neuvonantaja, Väkevä Jumala, Iankaikkinen isä, Rauhanruhtinas. Herraus on oleva suuri ja rauha loppumaton Daavidin valtaistuimella ja hänen valtakunnallansa; se perustetaan ja vahvistetaan *tuomiolla ja vanhurskaudella* nyt ja iankaikkisesti. Herran Sebaotin kiivaus on sen tekevä."

Dan. 2:44: "Niiden kuningasten päivinä on taivaan Jumala pystyttävä valtakunnan, joka on kukistumaton iankaikkisesti ja jonka valtaa ei toiselle kansalle anneta. Se on musertava kaikki ne muut valtakunnat ja tekevä niistä lopun, mutta se itse on pysyvä iankaikkisesti." Ks. myös Jes. 32:1, 2; 2. Piet. 3:13.

Niille jotka ovat ahtaalla TALOUDELLISTEN ONGELMIEN vuoksi:

Jes. 65:21, 22: "He rakentavat taloja ja asuvat niissä, he istuttavat viinitarhoja ja syövät niiden hedelmät; he eivät rakenna muitten asua, eivät istuta muitten syödä − −. Minun valittuni kuluttavat itse kättensä työn."

Ps. 72:8,16: "Hallitkoon hän [messiaaninen Kuningas] merestä mereen ja Eufrat−virrasta maan ääriin saakka. Maa kasvakoon runsaasti viljaa, vuorten huippuja myöten."

Matt. 6:33: "Etsikää jatkuvasti ensin Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskauttaan, niin kaikki tämä muu [elämän aineelliset välttämättömyydet] lisätään teille."

Room. 8:35, 38, 39: "Kuka erottaa meidät Kristuksen rakkaudesta? Ahdistusko vai hätä vai vaino vai nälkä vai alastomuus vai vaara vai miekka? Sillä olen vakuuttunut siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit eivätkä hallitukset, eivät nykyiset eivätkä tulevaiset, eivät voimat eikä korkeus eikä syvyys eikä mikään muu

luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme." s. myös Hepr. 13:5, 6.

Niille jotka ovat masentuneita omien PUUTTEITTENSA vuoksi:

Ps. 34:19: "Lähellä on Herra niitä, joilla on särjetty sydän, ja hän pelastaa ne, joilla on murtunut mieli."

Ps. 103:13, 14: "Niinkuin isä armahtaa lapsiansa, niin Herrakin armahtaa pelkääväisiänsä. Sillä hän tietää, minkäkaltaista tekoa me olemme: hän muistaa meidät tomuksi."

Neh. 9:17: "Sinä olet anteeksiantava Jumala, armahtavainen ja laupias, pitkämielinen ja suuri armossa."

2. Piet. 3:9, 15: "Jehova ei ole hidas lupauksensa suhteen, niin kuin jotkut pitävät hänen menettelyään hitautena, vaan hän on kärsivällinen teitä kohtaan, koska hän ei halua kenenkään tuhoutuvan vaan haluaa kaikkien pääsevän katumukseen. Pitäkää lisäksi Herramme kärsivällisyyttä pelastuksena."

Rukous

Määritelmä: Tosi Jumalalle tai väärille jumalille joko ääneen tai hiljaa ajatuksissaan esitettyä kunnioittavaa puhetta.

Monet haluavat tietää, kuullaanko rukouksia?

Kenen rukouksia Jumala kuulee?

Ps. 65:3; Apt. 10:34, 35: "Sinä kuulet rukouksen: sinun tykösi tulee kaikki liha." "Jumala ei ole puolueellinen, vaan jokaisessa kansassa se, joka pelkää häntä ja toteuttaa vanhurskautta, on hänelle otollinen." (Kansallisuus, ihonväri tai taloudelliset olosuhteet eivät vaikuta asiaan. Ratkaisevia ovat sydämen vaikuttimet ja elämäntapa.)

Luuk. 11:2: "Aina kun rukoilette, sanokaa: 'Isä, olkoon sinun nimesi pyhitetty.' " (Kysymys on siitä, osoitammeko rukouksemme Isälle, hänelle jonka nimi Raamatun mukaan on Jehova, vai osoitammeko sen sijaan rukouksemme "pyhimyksille".)

Joh. 14:6, 14: "Jeesus sanoi hänelle: 'Minä olen tie ja totuus ja elämä. Kukaan ei tule Isän luo muuten kuin minun kauttani. Jos pyydätte mitä tahansa minun nimessäni, niin teen sen.' " (Rukoilemmeko Jeesuksen Kristuksen nimessä tunnustaen, että tarvitsemme syntisinä ihmisinä häntä välittäjäksi puolestamme?)

1. Joh. 5:14: "Tämä on se luottamus, joka meillä on häneen, että mitä pyydämmekin hänen tahtonsa mukaan, hän kuulee meitä." (Saadaksemme sellaisen luottamuksen meidän täytyy kuitenkin ensin tuntea Jumalan tahto. Meidän täytyy sitten varmistautua siitä, että pyyntömme ovat sopusoinnussa sen kanssa.)

1. Piet. 3:12: "Jehovan silmät ovat kohdistettuina vanhurskai siin ja hänen korvansa heidän rukouksiinsa, mutta Jehovan kasvot ovat pahaa tekeviä vastaan." (Olemmeko käyttäneet aikaa ottaaksemme selville, mitä Jehova sanoo Sanansa välityksellä siitä, mikä on vanhurskasta ja mikä pahaa?)

1. Joh. 3:22: "Pyydämmepä mitä tahansa, me saamme häneltä, koska noudatamme hänen käskyjään ja teemme sitä, mikä on mieluista hänen silmissään." (Haluammeko tosiaan miellyttää Jumalaa ja pyrimmekö vilpittömästi noudattamaan niitä hänen käskyjään, jotka jo tiedämme?)

Jes. 55:6, 7: "Etsikää Herraa silloin, kun hänet löytää voidaan; huutakaa häntä avuksi, kun hän läsnä on. Jumalaton hyljätköön tiensä ja väärintekijä ajatuksensa ja palatkoon Herran tykö, niin hän armahtaa häntä, ja meidän Jumalamme tykö, sillä hänellä on paljon anteeksiantamusta." (Jehova kehottaa armah−tavaisesti niitäkin, jotka ovat tehneet pahaa, huutamaan häntä avuksi rukouksessa. Mutta saadakseen Jumalan hyväksynnän heidän täytyy vilpittömästi katua vääriä menettelyjään ja ajatuksiaan ja muuttaa toimintatapaansa.)

Mikä voisi tehdä ihmisen rukoukset Jumalalle kelpaamattomiksi?

Matt. 6:5: "Kun rukoilette, ette saa olla niin kuin ulkokullatut, koska he rukoilevat mielellään seisten synagogissa ja valtakatujen kulmissa ollakseen ihmisten nähtävillä. Totisesti minä sanon teille: heillä on jo palkkansa täysimääräisenä." (Myös Luuk. 18:9−14)

Matt. 6:7: "Rukoillessanne älkää kuitenkaan sanoko samoja asioita yhä uudelleen niin kuin kansojen ihmiset, sillä he kuvittelevat, että heitä kuullaan, kun he käyttävät paljon sanoja."

Sananl. 28:9: "Joka korvansa kääntää kuulemasta [Jumalan] lakia, sen rukouskin on kauhistus."

Miika 3:4: "Kerran he huutavat Herran puoleen, mutta hän ei vastaa heille, vaan kätkee heiltä kasvonsa sinä aikana, koska he ovat pahoja töitä tehneet."

Jaak. 4:3: "Te pyydätte ettekä kuitenkaan saa, koska te pyy−dätte väärään tarkoitukseen, kuluttaaksenne hillittömissä aistillisen nautinnon haluissanne sen mitä saisitte."

Jes. 42:8; Matt. 4:10, *KR:* "Minä, Herra ["Jehova", *UM*], se on minun nimeni, minä en anna kunniaani toiselle enkä ylistystäni epäjumalille." "Herraa, sinun Jumalaasi, pitää sinun kumartaman ja häntä ainoata palveleman." (Myös Ps. 115:4−8) (Rukous on palvonnan muoto. Miellyttääkö epäjumalien tai kuvien edessä rukoileminen Jumalaa?)

Jes. 8:19: "Kun he sanovat teille: 'Kysykää vainaja− ja tietäjä−hengiltä, jotka supisevat ja mumisevat', niin eikö kansa kysyisi Jumalaltansa? Kuolleiltako elävien puolesta?"

Jaak. 1:6, 7: "Pyytäköön jatkuvasti uskossa, lainkaan epäilemättä, sillä se, joka epäilee, on meren aallon kaltainen, jota tuuli ajaa ja jota puhallellaan sinne tänne. Niin, älköön se ihminen luulko saavansa mitään Jehovalta."

Mitä asioita on sopivaa rukoilla?

Matt. 6:9−13: "Teidän tulee siis rukoilla näin: '[1] Meidän Isämme taivaissa, olkoon sinun nimesi pyhitetty. [2] Tulkoon sinun valtakuntasi. [3] Tapahtukoon sinun tahtosi myös maan päällä niin kuin taivaassa. [4] Anna meille tänään leipämme täksi päiväksi, ja [5] anna meille velkamme anteeksi, niin kuin mekin olemme antaneet anteeksi velallisillemme. [6] Äläkä saata meitä kiusaukseen, vaan vapauta meidät paholaisesta.' " (Huomaa, että Jumalan nimi ja tarkoitus tulisi asettaa ensi sijalle.)

Ps. 25:4, 5: "Herra, neuvo minulle tiesi, opeta minulle polkusi. Johdata minua totuutesi tiellä ja opeta minua, sillä sinä olet minun pelastukseni Jumala."

Luuk. 11:13: "Jos siis te, vaikka olette pahoja, osaatte antaa lapsillenne hyviä lahjoja, kuinka paljon ennemmin Isä, joka on taivaassa, antaakaan pyhää henkeä niille, jotka pyytävät häneltä!"

1. Tess. 5:17, 18: "Rukoilkaa lakkaamatta. Kiittäkää kaiken yhteydessä."

Matt. 14:19, 20: "[Jeesus] otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, ja katsoen ylös taivaaseen hän esitti siunauksen, ja taitettuaan leivät hän jakeli ne opetuslapsille, ja opetuslapset vuorostaan jakelivat ihmisjoukoille. Niin kaikki söivät ja tulivat kylläisiksi."

Jaak. 5:16: "Rukoilkaa toistenne puolesta."

Matt. 26:41: "Pysykää valveilla ja rukoilkaa jatkuvasti, jottet−te joutuisi kiusaukseen."

Fil. 4:6: "Älkää olko mistään huolissanne, vaan antakaa anomustenne tulla kaikessa rukouksen ja nöyrän pyynnön avulla kiitoksen ohella Jumalalle tunnetuiksi."

Joku voi sanoa:

'Rukoilkaa ensin kanssani, ja esittäkää sitten, mitä asiaa teillä on'

Voisit vastata: 'On ilo havaita, että arvostatte rukouksen tärkeyttä. Jehovan todistajatkin rukoilevat säännöllisesti. Mutta teille saattaa olla uutta, mitä Jeesus sanoi siitä, milloin ja miten tulisi rukoilla. Oletteko tiennyt, että hän varoitti opetuslapsiaan esittämästä julkisia rukouksia siksi, että toiset näkisivät heidän olevan hartaita, rukoilevia ihmisiä? . . . (Matt. 6:5)' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 'Huomatkaa, että hän sanoi sitten, minkä tulisi olla lähinnä sydäntämme ja mitä meidän tulisi asettaa ensi sijalle rukouksissa. Juuri siitä tulin kertomaan teille. (Matt. 6:9, 10)'

Tai voisit sanoa: 'Tiedän, että joidenkin eri uskonnollisten ryhmien edustajat rukoilevat yhdessä. Mutta Jehovan todistajat eivät menettele siten, koska Jeesus kehotti opetuslapsiaan suorittamaan saarnaamistyötään toisella tavalla. Hän ei sanonut: "Kun menette taloon, rukoilkaa ensin", vaan sanoi sen sijaan täällä Matteuksen 10:12, 13:ssa. . . . Ja tästä 7. jakeesta näemme, mistä heidän piti puhua. . . . Miten tuo Valtakunta voi auttaa esimerkiksi teitä ja minua? (Ilm. 21:4)'

Saatana Panettelija

Määritelmä: Henkiluomus, joka on Jehova Jumalan ja kaikkien tosi Jumalaa palvovien päävastustaja. Hänelle annettiin nimi Saatana, koska hänestä tuli Jehovan vastustaja. Saatana tunnetaan lisäksi Panettelijana, koska hän on huomattavin Jehovan panettelija. Saatanaa sanotaan myös alkuperäiseksi käärmeeksi ilmeisesti siksi, että hän käytti Eedenissä käärmettä pettämään Eevan, ja siitä syystä "käärme" alkoi merkitä "pettäjää". Ilmestyskirjassa Saatanaa kuvataan myös vertauskuvalliseksi ahnaaksi lohikäärmeeksi.

Mistä voimme tietää, että sellainen henkipersoona on todella olemassa?

Todisteet perustuvat pääasiassa Raamattuun. Tämä henkipersoona mainitaan siinä toistuvasti nimeltä (Saatana 54 kertaa, Panettelija 33 kertaa). Raamatussa on myös silminnäkijän todistus Saatanan olemassaolosta. Kuka tuo silminnäkijä oli? Jeesus Kristus, joka eli taivaassa ennen maan päälle tuloaan, puhui toistuvasti paholaisesta käyttäen hänen nimeään. − Luuk. 22:31; 10:18; Matt. 25:41.

Se, mitä Raamattu sanoo Saatana Panettelijasta, on järkevää. Ihmiskunnan kokema kurjuus on täysin suhteetonta ihmisten pahuuteen nähden. Se, mitä Raamattu selittää Saatanan alkuperästä ja toiminnasta, osoittaa selvästi, miksi viha, väkivalta ja sodat ovat vitsanneet ihmiskuntaa tuhansien vuosien ajan, vaikka suurin osa ihmisistä haluaisi elää rauhassa, ja miksi tilanne on mennyt niin pitkälle, että tuho uhkaa nyt koko ihmiskuntaa.

Ellei Saatanaa olisi todellisuudessa olemassa, ei sen hyväksymisestä, mitä Raamattu sanoo hänestä, olisi pysyvää hyötyä ihmiselle. Monessa tapauksessa kuitenkin sellaiset, jotka ovat aikaisemmin harrastaneet okkultismia tai kuuluneet spiritismiä harrastaviin ryhmiin, kertovat olleensa siihen aikaan suuresti hämmentyneitä, koska he kuulivat näkymättömistä lähteistä tulevia "ääniä",joutuivat yli−inhimillisten olentojen "riivaamiksi" jne. He saivat aitoa helpotusta opittuaan tietämään, mitä Raamattu sanoo Saatanasta ja hänen demoneistaan ja sovellettuaan Raamatun neuvoa karttaa spiritistisiä tapoja ja etsiä Jehovan apua rukouksessa. − Ks. pääaihetta "Spiritismi".

Sen uskominen, että Saatana on olemassa, ei merkitse sen ajatuksen hyväksymistä, että hänellä on sarvet, piikkipäinen häntä ja pukin sorkat ja että hän käristää ihmisiä tulisessa helvetissä. Raamatussa ei kuvailla Saatanaa siten. Tämä käsitys on niiden keskiaikaisten taiteilijoiden mielikuvituksen tuotetta, jotka saivat vaikutteita kreikkalaisen mytologisen Pan−jumalan kuvista ja niistä infernon kuvauksista, joita italialainen runoilija Dante Alighieri kirjoitti. Sen sijaan että Raamattu opettaisi tulista helvettiä, se sanoo selvästi, että "kuolleet eivät tiedä mitään". − Saarn. 9:5.

Onko Saatana kenties vain ihmisen sisällä oleva paha?

Jobin 1:6−12 ja 2:1−7 kertovat meille Jehova Jumalan ja Saatanan välisistä keskusteluista. Jos Saatana olisi persoonan sisällä oleva paha, niin tässä tapauksessa tuon pahan täytyisi olla Jehovassa. Se on kuitenkin täysin ristiriidassa sen kanssa, mitä Raamattu kertoo Jehovasta: "[Ei] hänessä vääryyttä ole." (Ps. 92:16; Ilm. 4:8) On merkille pantavaa, että heprealainen teksti käyttää Jobin kirjan kertomuksissa ilmausta *has−Sa−tan'* (Saatanan edessä on määräinen artikkeli), mikä osoittaa, että tarkoitetaan Jumalan huomattavaa vastustajaa. − Ks. myös Sak. 3:1, 2, *UM,* viitelaitoksen (engl.) alaviite.

Luukkaan 4:1−13 kertoo, että Panettelija yritti houkutella Jeesusta tekemään hänen tahtonsa. Kertomus esittää Panettelijan lausunnot ja Jeesuksen esittämät vastaukset. Kiusasiko Jeesusta silloin hänen itsensä sisimmässä oleva paha? Sellainen näkemys ei ole sopusoinnussa sen kanssa, että Raamattu kuvaili Jeesuksen olleen synnitön. (Hepr. 7:26; 1. Piet. 2:22) Vaikka Johanneksen 6:70:ssä käytetään kreikkalaista sanaa *di−a'bo−los'* kuvailemaan Juudas Iskariotissa kehittynyttä pahaa ominaisuutta, Luukkaan 4:3:ssa käytetään ilmausta *ho di−a'bo−los* (Panettelijan edessä on määräinen artikkeli), mikä ilmaisee sen viittaavan nimenomaiseen persoonaan.

Onko Saatanan syyttäminen vain keino, jonka avulla yritetään väistää vastuuta huonoista olosuhteista?

Jotkut ihmiset syyttävät Saatanaa siitä, mitä he itse tekevät. Raamattu osoittaa päinvastoin, että ihmisillä itsellään on usein suuri vastuu kokemastaan pahuudesta, johtuupa se sitten toisista ihmisistä tai heidän omasta käytöksestään. (Saarn. 8:9; Gal. 6:7) Raamattu ei kuitenkaan jätä meitä tietämättömiksi sen yli−inhimillisen vihollisen olemassaolosta ja keinoista, joka on aiheuttanut niin paljon murhetta ihmiskunnalle. Se osoittaa, miten voimme pysyä poissa hänen valtansa alaisuudesta.

Mistä Saatana on tullut?

Kaikki Jehovan työt ovat täydellisiä; hänestä ei lähde mitään epävanhurskasta; hän ei siis luonut mitään pahaa. (5. Moos. 32:4; Ps. 5:5) Se, josta tuli Saatana, oli alkujaan Jumalan täydellinen henkipoika. Sanoessaan, ettei Panettelija "pysynyt lujana totuudessa", Jeesus osoitti, että hän johonkin aikaan oli "totuudessa". (Joh. 8:44) Mutta kuten kaikille Jumalan älyllisille luomuksille, tällekin henkipojalle annettiin vapaa tahto. Hän käytti valinnanvapauttaan väärin, antoi itsetärkeyden tunteitten kehittyä sydämessään, alkoi himoita palvontaa, joka kuului vain Jumalalle, ja houkutteli sitten Aadamin ja Eevan kuuntelemaan häntä, sen sijaan että he olisivat totelleet Jumalaa. Hän teki siis toimintatavallaan itsestään Saatanan, joka nimi merkitsee 'vastustajaa'. − Jaak. 1:14,15; ks. myös aihetta "Synti".

Miksi Jumala ei tuhonnut Saatanaa heti hänen kapinansa jälkeen?

Saatana oli herättänyt vakavia kiistakysymyksiä: 1) Jehovan suvereenisuuden oikeudenmukaisuus ja oikeellisuus. Epäsikö Jehova ihmiskunnalta vapauden, joka olisi edistänyt sen onnellisuutta? Riippuiko ihmisten kyky hallita menestyksellisesti asioitaan ja heidän jatkuva elämänsä tosiaan siitä, että he tottelisivat Jumalaa? Oliko Jehova ollut epärehellinen antaessaan lain, jonka mukaan tottelemattomuus johtaisi heidän kuolemaansa? (l. Moos. 2:16,17; 3:3−5) Oliko Jehovalla siis tosiaan oikeus hallita? 2)Älyl−listen luomusten nuhteettomuus Jehovaa kohtaan. Aadamin j a Eevan lankeaminen herätti kysymyksen: tottelisivatko Jehovan palvelijat häntä tosiaan rakkaudesta, vai voisivatko he kaikki luopua Jumalasta ja seurata Saatanan johtoa? Saatana otti viimeksi mainitun kiistakysymyksen uudelleen esille Jobin päivinä. (1. Moos. 3:6; Job 1:8−11; 2:3−5; ks. myös Luuk. 22:31.) Näitä kiistakysymyksiä ei voitu ratkaista pelkästään teloittamalla kapinoitsijat.

Kysymys ei ollut siitä, että Jumalan olisi tarvinnut todistaa mitään itselleen. Mutta jotta nämä kiistakysymykset eivät enää koskaan häiritsisi kaikkeuden rauhaa ja hyvinvointia, Jehova on antanut riittävän ajan kulua, jotta ne ratkaistaisiin ilman pienintäkään epäilystä. Aikanaan kävi ilmi, että Aadamin ja Eevan tottelemattomuus Jumalalle tosiaan johti kuolemaan. (1. Moos. 5:5) Mutta kiistakysymys sisälsi muutakin. Siksi Jumala on hallitusmuotoja, joita he ovat suinkin keksineet. Mikään niistä ei ole saanut aikaan pysyvää onnellisuutta. Jumala on antanut ihmiskunnan mennä äärimmäiseen saakka sellaisessa elämäntavassa, jossa jätetään huomioon ottamatta Hänen vanhurskaat mittapuunsa. Hedelmät puhuvat puolestaan. On niin kuin Raamattu totuudenmukaisesti sanoo: "Miehen vallassa [ei ole], kuinkahan vaeltaa ja askeleensa ohjaa." (Jer. 10:23) Samaan aikaan Jumala onantanut palvelijoilleen tilaisuuden todistaa rakkaudellisella tottelevaisuudellaan, että he ovat uskollisia häntä kohtaan Saatanan aikaansaamista houkutuksista ja vainoista huolimatta. Jehova kehottaa palvelijoitaan sanoen: "Viisastu, poikani, ja ilahuta minun sydämeni, niin minä voin antaa herjaajalleni vastauksen." (Sananl. 27:11) Uskollisiksi osoittautuvat saavat paljon hyötyä nyt, ja heillä on odote saada elää ikuisesti täydellisyydessä. He tulevat käyttämään tuon elämän Jehovan tahdon tekemiseen, hänen j onka persoonallisuutta j a teitä he sydämestään rakastavat.

Kuinka merkittävä osa Saatanalla on nykyajan maailmassa?

Jeesus Kristus sanoi häntä *"maailman hallitsijaksi"*, persoonaksi, jota ihmiskunta yleensä tottelee jättämällä hänen yllytyksestään Jumalan vaatimukset huomioon ottamatta. (Joh. 14:30; Ef. 2:2) Raamattu kutsuu häntä myös *"tämän asiainjärjestelmän jumalaksi";* juuri häntä tätä järjestelmää kannattavien ihmisten uskonnolliset tavat kunnioittavat. − 2. Kor. 4:4; 1. Kor. 10:20.

Yrittäessään kiusata Jeesusta Kristusta Panettelija "vei hänet ylös ja näytti hänelle yhdessä tuokiossa kaikki asutun maan valtakunnat, ja Panettelija sanoi hänelle: 'Minä annan sinulle kaiken tämän vallan ja niiden loiston, koska se on luovutettu minulle, ja minä annan sen kenelle tahdon. Jos sinä siis teet pal−vontateon minun edessäni, niin se kaikki on oleva sinun.' " (Luuk. 4:5−7) Ilmestyksen 13:1, 2 paljastaa, että Saatana antaa 'voiman, valtaistuimen ja suuren vallan' maailmanlaajuiselle poliittiselle hallitusjärjestelmälle. Danielin 10:13, 20 paljastaa, että Saatanalla on ollut demoniruhtinaita hallitsemassa maailman suuria valtakuntia. Efesolaiskirjeen 6:12 puhuu näistä 'hallituksina, valtoina, tämän pimeyden maailmanhallitsijoina ja taivaallisissa olevina pahoina henkivoimina'.

Ei ole ihme, että Johanneksen 1. kirjeen 5:19 sanoo: "Koko maailma on paholaisen vallassa." Saatanan valta kestää kuitenkin vain rajallisen ajan ja hän saa pitää sitä vain siksi, että Jehova, Kaikkivaltias Jumala, sallii sen.

Miten pitkään Saatanan annetaan johtaa ihmiskuntaa harhaan?

Ks. todisteita siitä, että me elämme nykyään Saatanan pahan asiainjärjestelmän "viimeisissä päivissä" pääaiheista "Ajankohdat" ja "Viimeiset päivät".

Vapautumista Saatanan pahasta vaikutusvallasta kuvataan vertauskuvin seuraavasti: "Minä näin taivaasta tulevan alas enkelin, jolla oli syvyyden avain ja suuri kahleketju kädessään. Ja hän otti kiinni lohikäärmeen, sen alkuperäisen käärmeen, joka on Panettelija ja Saatana, ja sitoi hänet tuhanneksi vuodeksi. Ja hän heitti hänet syvyyteen ja sulki ja sinetöi sen hänen jälkeensä, jottei hän enää eksyttäisi kansoja, ennen kuin ne tuhat vuotta ovat päättyneet. Tämän jälkeen hänet täytyy päästää irti vähäksi aikaa." (Ilm. 20:1−3) Mitä sitten tapahtuu? "Panettelija, joka heitä eksytti, heitettiin tuli− ja rikkijärveen." (Ilm. 20:10) Mitä se merkitsee? Ilmestyksen 21:8 vastaa: "Tämä tarkoittaa toista kuolemaa." Hän tulee olemaan poissa iäksi!

Merkitseekö Saatanan 'syvyyteen heittäminen' sitä, että hänet suljetaan autioitetun maan päälle, missä hän ei voi kiusata ketään tuhanteen vuoteen?

Jotkut viittaavat (yllä lainattuun) *Ilmestyksen 20:3:een* tukeakseen tätä ajatusta. He sanovat, että "syvyys" edustaa maan autioitettua tilaa. Edustaako se? Ilmestyksen 12:7−9, 12 osoittaa, että jonkin aikaa ennen Saatanan syvyyteen heittämistä hänet "heitettiin" alas taivaasta maan päälle, jossa hän aiheuttaa lisääntyviä vaikeuksia ihmiskunnalle. Kun siis Ilmestyksen 20:3 sanoo, että Saatana 'heitetään syvyyteen', häntä ei varmaankaan yksinkertaisesti jätetä sinne, missä hän jo on − näkymättömänä, mutta suljettuna maan läheisyyteen. Hänet poistetaan kauaksi siitä, "jottei hän enää eksyttäisi kansoja, ennen kuin ne tuhat vuotta ovat päättyneet". Huomaa, että Ilmestyksen 20:3:n mukaan tuhannen vuoden päätyttyä Saatana, eivätkä kansat, päästetään pois syvyydestä. Kun Saatana päästetään vapaaksi, ne ihmiset, jotka aikaisemmin muodostivat nuo kansat, ovat jo paikalla.

Joskus tämän uskomuksen tueksi viitataan *Jesajan 24:1−6:een* ja *Jeremian 4:23−29:ään.* Niissä sanotaan: "Katso, Herra tekee maan tyhjäksi ja autioksi − −. Maa tyhjentämällä tyhjennetään ja ryöstämällä ryöstetään. Sillä Herra on tämän sanan puhunut." "Minä katselin maata, ja katso, se oli autio ja tyhjä − −. Minä katselin, ja katso, ei ollut yhtään ihmistä − −. Sillä näin sanoo Herra: Koko maa tulee autioksi − −. Jokainen kaupunki on hyljätty, eikä niissä kukaan asu." Mitä nämä ennustukset merkitsevät? Ne saivat ensimmäisen täyttymyksensä Jerusalemissa ja Juudan maassa. Tuomionsa toimeenpanemiseksi Jehova salli babylonialaisten valloittaa maan. Lopulta se jätettiin kokonaan autioksi ja tyhjäksi. (Ks. Jer. 36:29.) Mutta Jumala ei silloin hävittänyt koko maapallon kaikkia asukkaita, eikä niin tapahdu nytkään. (Ks. pääaihetta "Maa", s. 221−224, ja myös pääaihetta "Taivas".) Hän autioittaa kuitenkin täysin uskottoman Jerusalemin nykyisen vastineen, kristikunnan, joka tuottaa Jumalan nimelle häpeää epäpyhällä käytöksellään, ja Saatanan koko muun näkyvän järjestön.

Sen sijaan, että maa tulisi olemaan autio erämaa Kristuksen tuhatvuotisen hallituskauden aikana ja Saatanan ollessa syvyydessä, siitä tulee kokonaan paratiisi. (Ks. "Paratiisi".)

Sapatti

Määritelmä: Sapatti−sana juontuu heprealaisesta sanasta *sa−vat'*, joka merkitsee 'levätä, lakata, pidättyä'. Mooseksen laissa määrättyyn sapattijärjestelmään sisältyi viikoittainen sapattipäivä, useita muita erityispäiviä pitkin vuotta sekä joka seitsemäs vuosi ja viideskymmenes vuosi. Juutalaisten viikkosapatti, heidän kalen−teriviikkonsa seitsemäs päivä, kestää perjantain auringonlaskusta lauantain auringonlaskuun. Monet kristityiksi tunnustautuvat ovat perinteisesti pitäneet sunnuntaita lepo− ja palvontapäivänään; toiset ovat pitäneet kiinni juutalaisen kalenterin määräämästä päivästä.

Onko kristityillä velvollisuus pitää viikoittainen sapattipäivä?

2. Moos. 31:16, 17: "Pitäköötisraelilaiset sapatin, niin että he viettävät sapattia sukupolvesta sukupolveen ikuisena liittona ["liittona ajan hämärään asti", *UM*]. Se on oleva ikuinen ["ajan hämärään asti", *UM*] merkki minun ja israelilaisten välillä." (Huomaa, että sapatinvietto oli merkki Jehovan ja Israelin välillä; se ei olisi sellainen, jos kaikilla muillakin olisi velvollisuus pitää sapatti. "Ikuiseksi" käännetty heprealainen sana on *'o−lam'*, joka pohjimmiltaan merkitsee ajanjaksoa, joka on nykyisyydestä katsoen hämärä tai salattu, mutta pitkäkestoinen. Se voi merkitä ikuista, mutta ei välttämättä. 4. Mooseksen kirjan 25:13:ssa sama heprealainen sana sovelletaan pappeuteen, joka lopulta Heprealaiskirjeen 7:12:n mukaan päättyi.)

Room. 10:4: "Kristus on Lain loppu, jotta jokaisella, joka uskoo, olisi vanhurskaus." (Sapatin noudattaminen oli osa tuota lakia, ja Jumala saattoi sen Kristuksen välityksellä loppuunsa. Vanhurskas asemamme Jumalan edessä riippuu siitä, että uskomme Kristukseen, ei viikoittaisen sapatin vietosta.) (Myös Gal. 4:9−11; Ef. 2:13−16)

Kol. 2:13−16: "[Jumala] antoi huomaavaisesti anteeksi meille kaikki hairahduksemme ja pyyhki pois meitä vastaan olleen käsin kirjoitetun asiakirjan, joka sisälsi säädöksiä ja joka oli meitä vastustamassa − −. Älköön sen tähden kukaan tuomitko tertä syömisestä ja juomisesta tai minkään juhlan tai uudenkuun vieton tai sapatin johdosta." (Jos joku Mooseksen lain alaisuudessa oleva tuomittiin syylliseksi sapatin häpäisemiseen, koko seurakunnan piti 2. Mooseksen kirjan 31:14:n ja 4. Mooseksen kirjan 15:32−35:n mukaan kivittää hänet kuoliaaksi. Monilla sapatin viettoa puolustavilla on syytä olla iloisia, että me emme ole enää tuon lain alaisuudessa. Kuten edellä lainatussa raamatunkohdassa osoitetaan, hyväksytyn aseman säilyttäminen Jumalan edessä ei enää edellytä sapatinviettovaatimuksen noudattamista.)

Miksi suuri osa kristikunnasta alkoi pitää sunnuntaita tärkeimpänä palvontapäivänään?

Vaikka Kristus herätettiin kuolleista viikon ensimmäisenä päivänä (jota kutsutaan nykyään sunnuntaiksi), Raamattu ei neuvo erottamaan tuota viikonpäivää pyhäksi.

"Vanhan pakanallisen nimen *'dies solis'* eli 'sunnuntai' [= 'auringon päivä'] antaminen tälle kristittyjen viikoittaiselle juhlalle johtuu suureksi osaksi pakanallisten ja [niin sanottujen] kristillisten ajatusten yhdistämisestä, kun Konstantinus suositteli [vuonna 321 antamassaan julistuksessa] alamaisilleen, sekä pakanoille että kristityille, viikon ensimmäisen päivän viettoa 'Auringon kunnioitettavana päivänä'. −−Se oli hänen keinonsa sovittaa tuon valtakunnan eripuraiset uskonnot yhden

yhteisen järjestelmän alaisuuteen." − A. P. Stanley, *Lectures on the History of the Eastern Church* (New York 1871) s. 291.

Annettiinko sapatin viettoa koskeva vaatimus Aadamille, ja tehtiinkö se siten sitovaksi kaikille hänen jälkeläisilleen?

Valmistettuaan maan ihmisen asuttavaksi Jehova Jumala alkoi levätä aineellisen luomisesta maan päälle. Tämä sanotaan 1. Mooseksen kirjan 2:l−3:ssa. Raamatun kertomus ei kuitenkaan sano, että Jumala olisi käskenyt Aadamia viettämään kunkin viikon seitsemättä päivää sapattina.

5. Moos. 5:15: "Muista [Israel], että itse olit orjana Egyptin maassa ja että Herra, sinun Jumalasi, vei sinut sieltä pois väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella. Sentähden Herra, sinun Jumalasi, käski sinun viettää lepopäivän." (Jehova yhdistää tässä sapattilain antamisensa Israelin vapauttamiseen Egyptin orjuudesta eikä Eedenin tapahtumiin.)

2. Moos. 16:1, 23−29: "He lähtivät, koko Israelin kansa, liikkeelle Eelimistä ja tulivaf Siinin erämaahan − − toisen kuun viidentenätoista päivänä siitä, kun he olivat lähteneet Egyptin maasta. −− [Mooses] sanoi heille: 'Tämä tapahtuu Herran sanan mukaan; huomenna on levon päivä, Herralle pyhitetty sapatti. − − Kuutena päivänä on teidän sitä [mannaa] koottava, mutta seitsemäntenä päivänä on sapatti; silloin ei sitä ole.' − − Herra sanoi Moosekselle: − − 'Katsokaa, Herra on antanut teille sapatin.' " (Tätä ennen oli erotettu viikot, joissa kussakin oli seitsemän päivää, mutta tässä puhutaan ensi kerransapatin vietosta.)

Onko Mooseksen laki jaettu "seremonia"− ja "moraali"−osiin, ja sitooko "moraalilaki" (kymmenen käskyä) kristittyjä?

Viittasiko Jeesus tuohon Lakiin tavalla, joka osoitti sen olevan kaksiosainen?

Matt. 5:17, 21, 23, 27, 31, 38: "Älkää luulko, että olen tullut hävittämään Lakia tai Profeettoja. En ole tullut hävittämään, vaan täyttämään." Huomaa nyt, mitä Jeesus sisällytti seuraaviin lausuntoihinsa. "Te olette kuulleet sanotun muinoin eläneille: 'Sinä et saa murhata [2. Moos. 20:13; kuudes käsky]' −−. Jos siis tuot lahjaasi alttarille [5. Moos. 16:16, 17; ei kuulu kymmeneen käskyyn] − −. Te olette kuulleet sanotun: 'Sinä et saa tehdä aviorikosta [2. Moos. 20:14; seitsemäs käsky].' Edelleen on sanottu: 'Joka eroaa vaimostaan, antakoon hänelle erokirjan [5. Moos. 24:1; ei osa kymmenestä käskystä].' Te olette kuulleet sanotun: 'Silmä silmästä ja hammas hampaasta [2. Moos. 21:23−25; ei osa kymmenestä käskystä].' " (Jeesus viittasi siis kymmeneen käskyyn ja Lain muihin osiin tekemättä eroa niiden välillä. Tulisiko meidän suhtautua niihin eri tavoin?)

Kun Jeesukselta kysyttiin: "Opettaja, mikä on suurin käsky Laissa?", mainitsiko hän erikseen kymmenen käskyä? Ei, vaan hän vastasi sen sijaan: " 'Sinun tulee rakastaa Jehovaa, Jumalaasi, koko sydämelläsi ja koko sielullasi ja koko mielelläsi.' Tämä on suurin ja ensimmäinen käsky. Toinen, sen kaltainen, on tämä: 'Sinun tulee rakastaa lähimmäistäsi niin kuin itseäsi.' Näissä kahdessa käskyssä riippuu koko Laki ja Profeetat." (Matt. 22:35−40) Jos jotkut pitävät kiinni kymmenestä käskystä (5. Moos. 5:6−21) sanoen, että ne sitovat kristittyjä mutta muu laki ei, niin eivätkö he todellisuudessa hylkää sen, minkä Jeesus sanoi (lainatessaan 5. Mooseksen kirjan 6:5:ta ja 3. Mooseksen kirjan 19:18:aa) olevan suurimpia käskyistä?

Kun Raamattu puhuu Mooseksen lain poistamisesta, sanooko se suoraan, että kymmenen käskyä kuuluivat siihen, mikä tuli loppuunsa?

Room. 7:6, 7: "Nyt meidät on *päästetty irti Laista,* koska olemme kuolleet sille, joka piti meitä kiinni −−. Mitä siis sanomme? Onko Laki syntiä? Älköön se koskaan tulko sellaiseksi! Todellisuudessa en olisi tullut tuntemaan syntiä, ellei olisi ollut Lakia, enkä esimerkiksi olisi tuntenut himoitsemista, ellei Laki olisi sanonut: *'Sinä et saa himoita.' "* (Minkä esimerkin Laista Paavali tässä heti mainitsee kirjoitettuaan, että juutalaiskristityt oli "päästetty irti Laista"? Hän mainitsi kymmenennen käskyn, mikä osoittaa sen, että se sisältyi siihen Lakiin, josta heidät oli päästetty irti.)

2. Kor. 3:7−11: "Jos se lakikokoelma, joka palveluksellaan tuottaa kuoleman ja joka *kaiverrettiin kirjaimin kiviin,* syntyi kirkkaudessa, niin että Israelin lapset eivät voineet katsella kiinteästi Mooseksen kasvoja hänen kasvojensa kirkkauden vuoksi, sellaisen kirkkauden joka oli määrä poistaa, niin miksi ei hengen palvelus olisi paljon enemmän kirkkaudessa? −−Sillä jos se, mikä *oli määrä poistaa,* tuotiin kirkkaudessa, niin paljon enemmän se, mikä pysyy, oli oleva kirkkaudessa." (Tässä viitataan lakikokoelmaan, joka "kaiverrettiin kirjaimin kiviin", ja sanotaan, että "Israelin lapset eivät voineet katsella kiinteästi Mooseksen kasvoja", kun se annettiin heille. Mitä tässä kuvaillaan? 2. Mooseksen kirjan 34:1, 28−30 osoittaa, että tuossa tilaisuudessa israelilaiset saivat kymmenen käskyä; nämä käskyt kaiverrettiin kiveen. Ilmeisesti ne sisältyvät siihen, mikä tämän raamatunkohdan mukaan "oli määrä poistaa".)

Merkitseekö Mooseksen lain ja sen kymmenen käskyn poistaminen kaikkien moraalisten rajoitusten poistamista?

Ei suinkaan; monet kymmenen käskyn moraalimittapuut esitettiin uudelleen Raamatun kreikkalaisten kirjoitusten henkeytetyissä kirjoissa. (Sapattilakia ei kuitenkaan esitetty uudelleen.) Mutta onpa jokin laki kuinka hyvä tahansa, laittomuutta esiintyy niin kauan kuin syntiset taipumukset hallitsevat ihmisen haluja. Lakiliiton sijaan astuneesta uudesta liitosta Heprealaiskirjeen 8:10 kuitenkin sanoo: " 'Sillä tämä on se liitto, jonka teen Israelin huoneen kanssa niiden päivien jälkeen', sanoo Jehova. 'Minä panen lakini näiden ihmisten mieleen ja kirjoitan ne heidän sydämeensä. Ja minusta tulee heidän Jumalansa, ja heistä tulee minun kansani.' " Nämä lait ovat paljon tehokkaampia kuin ne, jotka kaiverrettiin kivitauluihin!

Room. 6:15−17: "Onko meidän tehtävä synti, koska emme ole lain alaisuudessa, vaan ansaitsemattoman hyvyyden alaisuu dessa? Älköön koskaan niin tapahtuko! Ettekö tiedä, että jos jatkuvasti tarjoudutte jollekulle orjaksi totellaksenne häntä, niin te olette hänen orjiaan, koska tottelette häntä, joko synnin, kuolemaksi, tai tottelevaisuuden, vanhurskaudeksi? Mutta kiitos Jumalalle, että teistä, jotka olitte synnin orjia, tulikin sydämestänne tottelevaisia sille opetusmuodolle, jonka huostaan teidät annettiin." (Ks. myös Gal. 5:18−24.)

Mikä merkitys viikkosapatilla on kristityille?

On olemassa "sapatinlepo", johon kristityt osallistuvat joka päivä

Heprealaiskirjeen 4:4−11 sanoo: "Hän [Jumala] on jossakin [1. Mooseksen kirjan 2:2:ssa] sanonut seitsemännestä päivästä seuraavasti: 'Ja Jumala lepäsi seitsemäntenä päivänä kaikista teoistaan' ja tässä [Psalmissa 95:11] taas: 'He eivät pääse minun lepooni.' Koska siis tosiasiaksi jää, että jotkut pääsevät siihen ja ne, joille hyvä uutinen ensiksi julistettiin, eivät päässeet siihen tottelemattomuuden vuoksi, niin hän määrää jälleen erään päivän sanomalla niin pitkän ajan jälkeen Daavidin psalmissa [Psalmissa 95:7, 8]: 'Tänä päivänä', niin kuin edellä on sanottu: 'Jos tänä päivänä kuuntelette hänen omaa ääntään, älkää paaduttako sydäntänne.' Sillä jos Joosua olisi johdattanut heidät lepopaikkaan, niin Jumala ei olisi jälkeenpäin puhunut toisesta päivästä. *Jumalan kansalle jää siis sapatinlepo.* Sillä se, joka on päässyt Jumalan lepoon, on itsekin levännyt omista teoistaan niin kuin Jumala omistaan. Tehkäämme sen tähden kaikkemme päästäksemme siihen lepoon, jottei kukaan lankeaisi noudattamalla samaa tottelemattomuuden mallia."

Mistä kristittyjä kehotetaan tässä lepäämään? "Omista teoistaan." Mistä teoista? Teoista, joiden välityksellä he aikaisemmin pyrkivät osoittautumaan vanhurskaiksi. He eivät enää usko voivansa ansaita Jumalan hyväksyntää ja saada ikuista elämää mukautumalla joihinkin sääntöihin ja viettoihin. Tämän virheen tekivät ne uskottomat juutalaiset, jotka 'yrittämällä vahvistaa omaa vanhurskauttaan eivät alistuneet Jumalan vanhurskauteen'. (Room. 10:3) Tosi kristityt tunnustavat, että me kaikki olemme syntyneet syntisiksi ja että vain uskomalla Kristuksen uhriin voi saada vanhurskaan aseman Jumalan edessä. He pyrkivät painamaan sydämeensä kaikki Jumalan Pojan opetukset ja soveltamaan niitä. He hyväksyvät nöyrästi Jumalan sanan neuvot ja ojennuksen. Tämä ei merkitse sitä, että he ajattelevat voivansa *ansaita* Jumalan hyväksynnän tällä tavoin; heidän menettelynsä on sen sijaan heidän rakkautensa ja uskonsa ilmaus. Sellaisella elämäntavalla he välttävät noudattamasta juutalaisen kansan "tottelemattomuuden mallia".

1. Mooseksen kirjan 2:2:ssa mainittu "seitsemäs päivä" ei ollut vain 24−tuntinen päivä. (Ks. aihetta "Luominen", s. 217, 218.) Samoin "sapatinlepo", johon tosi kristityt osallistuvat, ei rajoitu 24−tuntiseen päivään. Osoittamalla uskoa ja noudattamalla Raamatun neuvoja he voivat nauttia tästä "levosta" joka päivä, ja erityisesti he saavat nauttia siitä Jumalan uudessa järjestelmässä.

Ihmiskunnan edessä on tuhatvuotinen "sapatinlepo"

Mark. 2:27, 28: "[Jeesus] sanoi heille vielä: 'Sapatti tuli olemaan ihmisen tähden eikä ihminen sapatin tähden; siksi Ihmisen Poika on sapatinkin Herra.' "

Jeesus tiesi, että Jehova oli asettanut sapatin merkiksi Jumalan ja israelilaisten välille ja että heidän piti sen avulla virkistäytyä työstään. Jeesus tiesi myös, että hänen oma kuolemansa antaisi perusteen Mooseksen lain syrjäyttämiseen, koska tuo laki täyttyisi hänessä. Hän ymmärsi, että laki, johon sapattivaatimus sisältyi, oli "tulevan hyvän varjo". (Hepr. 10:1; Kol. 2:16, 17) Siihen "hyvään" kuuluu "sapatti", jonka Herra hän on.

Kristus hallitsee herrain Herrana koko maata tuhat vuotta. (Ilm. 19:16; 20:6; Ps. 2:6−8) Maan päällä ollessaan Jeesus suoritti armollisesti joitakin hämmästyttävimmistä parannusteoistansa sapattina ja osoitti siten, millaista helpotusta hän saa aikaan kaikkiin kansoihin kuuluville ihmisille tuhatvuotisen hallituskautensa aikana. (Luuk. 13:10−13; Joh. 5:5−9; 9:1−14) Niillä, jotka arvostavat sapatin todellista merkitystä, on samoin tilaisuus hyötyä tuosta "sapatin" levosta.

Joku voi sanoa:

'Kristittyjen täytyy viettää sapattia'

Voisit vastata: 'Saanko kysyä, miksi ajattelette niin?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 'Sen, mitä Raamattu sanoo asiasta, tulisi varmaankin määrätä käsityksiämme siitä, vai kuinka? . . . Raamatussa on joitakin kohtia, jotka ovat auttaneet minua ymmärtämään tätä asiaa. Ehkä saan näyttää ne teille. (Käytä sitten sopivia kohtia edellisten sivujen aineistosta.)'

'Miksette vietä sapattia?'

Voisit vastata: 'Vastaus riippuu siitä, mitä sapattia tarkoitatte. Oletteko tiennyt, että Raamattu puhuu useammasta kuin yhdestä sapatista? . . . Jumala antoi sapattilakeja juutalaisille. Mutta oletteko tiennyt, että Raamattu puhuu eräästä toisenlaisesta sapatista, jota kristittyjen tulee viettää?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Me emme vietä mitään tiettyä viikonpäivää sapattina, koska Raamatun mukaan tuo vaatimus "oli määrä poistaa". (2. Kor. 3:7−11; ks. tätä koskevia huomautuksia sivuilta 331, 332.)' 2) 'On kuitenkin olemassa eräs sapatti, jota me vietämme säännöllisesti. (Hepr. 4:4-11; ks. muutama sivu taaksepäin "mikä merkitys viikkosapatilla on kristitylle?")'

Sielu

Määritelmä: Raamatussa "sielu" on käännetty heprealaisesta sanasta *ne'fes* ja kreikkalaisesta sanasta *psy−khe'.* Se, miten Raamattu käyttää tätä sanaa, osoittaa, että se tarkoittaa ihmistä tai eläintä tai elämää, joka ihmisellä tai eläimellä on. Monille ihmisille "sielu" merkitsee kuitenkin ihmisolennon aineetonta tai henki−osaa, joka jää eloon liharuumiin kuollessa. Toiset ymmärtävät sen olevan elämän periaate. Viimeksi mainitut näkemykset eivät kuitenkaan ole raamatullisia.

Miten Raamattu auttaa meitä ymmärtämään, mikä sielu on?

1. Moos. 2:7: "Herra Jumala teki maan tomusta ihmisen ja puhalsi hänen sieramiinsa elämän hengen, ja niin ihmisestä tuli elävä sielu." (Huomaa: tässä ei sanota, että ihmiselle *annettiin* sielu vaan että hänestä *tuli* sielu, elävä persoona.) (Tässä "sieluksi" käännetty heprealainen sana on *ne'fes. Myös VKR* ja *Väl* käyttävät sanaa "sielu".)

1. Kor. 15:45: "Niin on myös kirjoitettu: 'Ensimmäisestä ihmisestä Aadamista tuli elävä sielu.' Viimeisestä Aadamista tuli elämää antava henki." (Raamatun kreikkalaiset kirjoitukset ovat siis samaa mieltä Heprealaisten kirjoitusten kanssa siitä, mikä sielu on.) (Tässä "sieluksi" käännetty kreikkalainen sana on sanan*psy−khe'* akkusatiivi. Myös *KR* ja *VKR* käyttävät sanaa "sielu". *UTN* käyttää sanoja "elävä olento".)

l. Piet. 3:20: "Nooan päivinä − − muutamat, se on kahdeksan sielua, vietiin turvallisesti veden läpi." (Tässä "sieluksi" käännetty kreikkalainen sana on sanan *psy−khe'* monikkomuoto *psykhai'.)* ("Sielua", *KR;* "henkeä", *UTN;* "ihmistä", *EU.*)

1. Moos. 9:5, *UM:* "Sitä paitsi teidän sielunne [eli "elämänne", hepr. *nefes*] veren tulen vaatimaan takaisin." (Tässä sielulla sanotaan olevan veri.)

Joos. 11:11, *VKR:* "He löivät kaikki ne sielut [hepr. *ne'f es*], jotka siellä olivat, miekan terällä." (Sielun ilmaistaan tässä olevan jotakin, jota voidaan koskettaa miekalla, joten nämä sielut eivät voineet olla henkiä.) Ks. myös Hes. 33:6.

Missä Raamattu sanoo, että eläimet ovat sieluja?

1. Moos. 1:20, 21, 24, 25: "Jumala sanoi: 'Vilisköötvedet eläviä olentoja* ["sieluja", *UM]* − −.' Ja Jumala loi suuret merieläimet ja kaikkinaiset liikkuvat, vesissä vilisevät elävät olennot ["sielut", *UM],* kunkin lajinsa mukaan, ja kaikkinaiset siivekkäät linnut, kunkin lajinsa mukaan. − − Ja Jumala sanoi: 'Tuottakoon maa elävät olennot ["sielut", *UM],* kunkin lajinsa mukaan −−.' Jumala teki metsäeläimet, kunkin lajinsa mukaan, ja karjaeläimet, kunkin lajinsa mukaan, ja kaikki maan matelijat, kunkin lajinsa mukaan." (* Heprean kielessä tässä käytetty sana on *ne Jes.)*

3. Moos. 24:17, 18: "Jos joku lyö kuoliaaksi ihmisen ["ihmissielun", *UM,* hepr. *ne Jes],* kenen hyvänsä, hänet rangaistakoon kuolemalla. Mutta joka lyö kuoliaaksi kotieläimen ["kotieläimen sielun", *UM,* hepr. *nejes],* korvatkoon sen: henki hengestä ["sielu sielusta", *UM]."* (Huomaa, että sekä ihmisistä että eläimistä käytetään samaa heprealaista sielua vastaavaa sanaa.)

Ilm. 16:3: "Se tuli vereksi, kuin kuolleen vereksi, ja jokainen elävä sielu* kuoli, kaikki mitä meressä oli." (Raamatun kreikkalaiset kirjoituksetkin siis osoittavat eläinten olevan sieluja.) (*Tässä käytetty kreikkalainen sana on *psy−khe'.* Myös *VKR* ja *Väl* kääntävät sen tässä "sieluksi". Jotkin käännökset käyttävät ilmauksia "olento" tai "elollinen".)

Tunnustavatko muut oppineet, jotka eivät ole Jehovan todistajia, että Raamattu opettaa sielusta juuri näin?

"Sielu ei − − merkitse mitään sellaista, mikä ihmisellä olisi, mutta eläimiltä puuttuisi. Heprealaisessa tekstissä käytetään eläimistäkin sama sanaa, vaikka se onkin suomennettu toisin − −. Tavallisimmin *nefes* merkitsee elävää ja toimivaa olentoa −−. Uudessa testamentissa vastaava kreikan sana−− [ei] tarkoita Platonin filosofiasta tunnettua sielua, sitä ikuiseen ideamaailmaan kuuluvaa osaa ihmisestä, jolle kuolema merkitsee vapautumista ruumiin kahleista. 'Kuolemattoman sielun' käsite kuuluu kreikkalaiseen filosofiaan, ei Vanhaan eikä Uuteen testamenttiin." − H. Palva, *Raamatun tietosanasto* (Porvoo 1974) s. 246.

"Nykyajan teologisessa antropologiassa esitetään enää harvemmin erillistä oppia sielusta. Ihminen ymmärretään Jumalan luomaksi, ainutkertaiseksi kokonaispersoonaksi. Kuolema merkitsee ihmisen henkisten ja fyysisten elintoimintojen totaalista päätöstä ja ruumiin ylösnousemus ihmisen kokonaispersoonan astumista tuomiolle." − *Otavan suuri ensyklopedia* (Keuruu 1980) 8. osa, s. 6199.

"Heprean *nefes* ei merkitse ruumiista erotettavissa olevaa henkistä olentoa, vaan ihmisen elävää, tietoista olemusta, persoonallisuutta, 'itseä'." − Jussi Aro, *Psalmit nykysuomeksi* (Pieksämäki 1973) s. 233.

Voiko ihmissielu kuolla?

Hes. 18:4: "Katso, kaikki sielut ovat minun: niinkuin isän sielu, niin pojankin sielu − ne ovat minun. Se sielu*, joka syntiä tekee − sen on kuoltava." (*Hepr. *nefes*)

Matt. 10:28: "Älkää ruvetko pelkäämään niitä, jotka tappavat ruumiin, mutta eivät voi tappaa sielua [eli "elämää"], vaan pelatkaa ennemmin häntä, joka voi tuhota sekä sielun* että ruumiin Gehennassa." ("Kreikan kielessä sanan *psy−khe* akkusatiivi. Myös *KR, UTN* ja *EU* käyttävät tässä sanaa "sielu".)

Apt. 3:23: "Niin, jokainen sielu [kreik. *psy−khe*], joka ei sitä Profeettaa kuuntele, tullaan täysin tuhoamaan kansan keskuudesta." Ks. myös Job 36:14; Ps. 78:50; Hes. 13:19.

Onko ihmissielujen (ihmisten) mahdollista elää ikuisesti?

Ks. pääaihetta "Elämä".

Onko sielu sama kuin henki?

Saarn. 12:7: "Tomu palajaa maahan, niinkuin on ollutkin, ja henki [eli elinvoima, hepr. *ru 'ah*] palajaa Jumalan tykö, joka sen on antanutkin." (Huomaa, että henkeä vastaava heprealainen sana on *ru'ah,* kun taas sieluksi käännetty sana on *nejes.* Tämä raamatunkohta ei merkitse sitä, että henki kulkee kuolemassa maasta Jumalan henkilökohtaiseen läsnäoloon saakka; pikemminkin kaikki ihmisen tulevat elämän odotteet jäävät Jumalan käsiin. Samoin voidaan sanoa, että jollei esimerkiksi jonkin kiinteistön ostaja suorita häneltä vaadittuja maksuja, kiinteistö "palaa" alkuperäiselle omistajalleen.)

Saarn. 3:19: "Ihmislasten käy niinkuin eläintenkin; sama on kumpienkin kohtalo. Niinkuin toiset kuolevat, niin toisetkin kuolevat; yhtäläinen henki [hepr. *ru'ah*] on kaikilla." (Sekä ihmisillä että eläimillä osoitetaan siis olevan sama *ru'ah* eli henki. Ks. ajatuksia jakeista 20 ja 21 sivulta 79.)

Hepr. 4:12: "Jumalan sana on elävä ja voimaa uhkuva ja on terävämpi kuin mikään kaksiteräinen miekka ja tunkee lävitse jopa erottamaan sielun [kreik. *psy−khes';* "elämän", *NE*] ja hengen [kreik. *pneu'ma−tos*] ja nivelet ja niiden ytimen ja kykenee havaitsemaan sydämen ajatukset ja aikomukset." (Huomaa, että "henkeä" vastaava kreikkalainen sana ei ole sama kuin "sielua" vastaava sana.)

Elääkö ihminen edelleen tietoisessa tilassa, kun henki lähtee ruumiista?

Ps. 146:4: "Kun hänen henkensä [hepr. sanasta *m'ah*] lähtee keensa raukeavat tyhjiin." (Jotkut kääntäjät käyttävät tässä sanaa "hengitys".) (Myös Ps. 104:29)

Mistä kristikunnan usko aineettomaan, kuolemattomaan sieluun on lähtöisin?

"Kristillinen käsitys siitä, että Jumala loi hengellisen sielun ja istutti sen ruumiiseen hedelmöityshetkellä tehdäkseen ihmisestä elävän kokonaisuuden, on kristillisessä filosofiassa tapahtuneen pitkän kehityksen tulos. Vasta Origeneen [kuoli n. 254] vaikutuksesta idässä ja pyhän Augustinuksen [kuoli 430] vaikutuksesta lännessä sielu alettiin käsittää hengelliseksi olioksi ja sen luonteesta muodostettiin filosofinen käsitys. − − Hänen [Augustinuksen] oppinsa − − (ja myös jotkin sen puutteet) perustuivat paljolti uusplatonilaisuuteen." − *New Catholic Encyclopedia* (1967) XIII osa, s. 452, 454.

"Käsitys kuolemattomuudesta on kreikkalaisen ajattelun tuotetta, kun sitä vastoin ylösnousemustoivo kuuluu juutalaiseen ajatteluun. − − Aleksanterin valloitusten jälkeen juutalaiset omaksuivat vähitellen kreikkalaisia käsityksiä." − *Dictionnaire Encydopedique de la Bible* (Valence, Ranska, 1935) toim. Alexandre Westphal, 2. osa, s. 557.

"Usko sielun kuolemattomuuteen − − eräässä suhteessa muodostaa hänen [kreikkalaisen filosofin Platonin, 427−347 eaa.] filosofiansa keskuksen. 'On uskottava', sanoo Platon, 'niihin vanhoihin ja pyhiin perimätietoihin, jotka julistavat sielun kuolemattomuutta.' " − J. E. Salomaa, *Filosofian historia l* (Porvoo 1935) s. 69.

Platonin teoksessa *Faidon* sanotaan: "Otaksummeko kuolemasta puhuessamme tarkoittavamme jotain tiettyä? − − Emme suinkaan muuta kuin sielun eroamista ruumiista? Eikä kuolleena oleminen suinkaan merkitse muuta kuin että ruumis on erillään, sielusta erotettuna, ja sielu omana itsenään, ruumiista vapautuneena. Eihän kuolema ole mitään muuta? − − 'Eihän sielu siedä kuolemaa?' 'Ei.' 'Sielu on siis

kuolematon.' 'On.' " − *Viisi tutkielmaa* (1961) käänt. P. Oksala ja J. A. Hollo, s. 241, 307.

"Olemme nähneet, että kuolemattomuuden ongelma sai osakseen babylonialaisten teologien vakavan huomion. − − Ei kansa eivätkä liioin uskonnolliset johtajat milloinkaan ottaneet huomioon mahdollisuutta, että sellainen, joka kerran oli kutsuttu olemassaoloon, tuhoutuisi kokonaan. Kuolema oli portti toisenlaiseen elämään." − M. Jastrow jr, *The Religion of Babylonia and Assyria* (Boston 1898) s. 556. Ks. myös pääaihetta "Kuolema".

Spiritismi

Määritelmä: Uskomus, jonka mukaan ihmisten henki jää eloon fyysisen ruumiin kuollessa ja voi olla kanssakäymisissä elävien kanssa, tavallisesti meediona toimivan ihmisen välityksellä. Jotkut ihmiset uskovat, että kaikessa aineellisessa ja kaikissa luonnonilmiöissä asuu henkiä. Noituus on sellaisen voiman käyttöä, jonka tunnustetaan tulevan pahoista hengistä. *Raamattu tuomitsee jyrkästi kaikki spiritismin muodot.*

Onko ihmisen tosiaan mahdollista olla kanssakäymisissä kuolleen omaisensa "hengen" kanssa?

Saarn. 9:5, 6, 10: "Elävät tietävät, että heidän on kuoltava, mutta kuolleet eivät tiedä mitään −−. Myös heidän rakkautensa, vihansa ja intohimonsa on jo aikoja mennyt, eikä heillä ole milloinkaan enää osaa missään, mitä tapahtuu auringon alla. Tee kaikki, mitä voimallasi tehdyksi saat, sillä ei ole tekoa, ei ajatusta, ei tietoa eikä viisautta tuonelassa [haudassa], jonne olet menevä."

Hes. 18:4, 19: "Se sielu, joka syntiä tekee − sen on kuoltava." (Sielu ei siis jää eloon ruumiin kuollessa, ja siksi elävät ihmiset eivät voi ottaa siihen yhteyttä.)

Ps. 146:4: "Kun hänen henkensä lähtee hänestä, niin hän tulee maaksi jälleen; sinä päivänä hänen hankkeensa raukeavat tyhjiin." (Se, että hengen kerrotaan 'lähtevän' ruumiista, on vain toinen tapa sanoa, että elinvoima on lakannut toimimasta. Sen jälkeen kun ihminen kuolee, hänen henkensä ei siis ole olemassa aineettomassa muodossa, jossa se voisi ajatella ja suunnitella ruumiista erossa. Elävät eivät siksi voi ihmisen kuoleman jälkeen ottaa yhteyttä hänen henkeensä.) Ks. myös pääaihetta "Kuolema"

Eikö Raamattu osoita, että kuningas Saul oli tekemisissä profeetta Samuelin kanssa Samuelin kuoleman jälkeen?

Tämä kertomus on 1. Samuelin kirjan 28:3−20:ssä. Jakeet 13 ja 14 osoittavat, että Saul itse ei nähnyt Samuelia, vaan pelkästään oletti meedion antaman kuvauksen perusteella tämän näkevän Samuelin. Saul halusi epätoivoisesti uskoa, että kysymyksessä oli Samuel, ja siksi hän antoi pettää itsensä. Jae 3 sanoo, että Samuel oli kuollut ja haudattu. Edellisen väliotsikon alla lainatut raamatunkohdat osoittavat selvästi, että Samuelista ei ollut toisessa maailmassa elossa mikään osa, joka olisi kyennyt vaihtamaan ajatuksia Saulin kanssa. Samuelin ääntä teeskentelevä ääni kuului petkuttajalle.

Keneen ne, jotka yrittävät puhua kuolleitten kanssa, ovat todellisuudessa yhteydessä?

Raamatussa esitetään selvästi totuus kuolleitten tilasta. Mutta kuka yritti pettää ensimmäisen ihmisparin kuoleman suhteen? Saatana kiisti Jumalan varoituksen, että tottelemattomuus aiheuttaisi kuoleman. (1. Moos. 3:4; Ilm. 12:9) Aikanaan kävi tietenkin ilmeiseksi, että ihmiset kuolivat, kuten Jumala oli sanonut. Kuka siis johdonmukaisesti ajatellen oli vastuussa sen ajatuksen keksimisestä, että ihmiset eivät todellisuudessa kuole, vaan että jokin ihmisen henkiosa jää eloon ruumiin kuollessa? Sellainen petos sopii Saatana Panettelijalle, jota Jeesus sanpi "valheen isäksi". (Joh. 8:44; ks. myös 2. Tess. 2:9, 10.) Uskomus, että kuolleet ovat todella elossa toisessa maailmassa ja että voimme olla kanssakäymisissä heidän kanssaan, ei ole hyödyttänyt ihmiskuntaa. Sitä vastoin Ilmestyksen 18:23 sanoo, että Suuren Babylonin spiritististen tapojen välityksellä "eksytettiin kaikki kansat". Spiritistinen tapa 'puhua kuolleitten kanssa' on todellisuudessa vilpillistä petosta, joka voi saattaa ihmiset kosketuksiin demonien (Jumalaa vastaan itsekkäiksi kapinallisiksi tulleiden enkeleiden) kanssa, ja se johtaa usein siihen, että ihminen kuulee ei−toivottuja ääniä ja että nuo pahat henget ahdistelevat häntä.

Onko vahingollista yrittää parantua tai suojeltautua spiritististen menetelmien avulla?

Gal. 5:19−21: "Lihan teot ovat ilmeiset, ja ne ovat haureus, epäpuhtaus, irstaus, epäjumalanpalvelus, spiritismin harjoittaminen − −. Näistä varoitan teitä ennalta, samoin kuin olen jo ennalta varoittanut teitä, että ne, jotka harjoittavat sellaisia, eivät peri Jumalan valtakuntaa." (Spiritismiin turvautuminen avun saamiseksi merkitsee sitä, että henkilö uskoo kuolemaa koskeviin Saatanan valheisiin; hän etsii neuvoja ihmisiltä, jotka yrittävät saada voimaa Saatanalta ja hänen demoneiltaan. Siten tehdessään ihminen asettuu Jehova Jumalan vannoutuneiden vihollisten puolelle. Tällaisesta menettelystä kiinni pitävä ei saa todellista apua, vaan kärsii sen sijaan pysyvän vahingon.)

Luuk. 9:24: "Joka tahtoo pelastaa sielunsa [eli elämänsä], tulee kadottamaan sen, mutta joka kadottaa sielunsa minun tähteni [koska hän on Jeesuksen Kristuksen seuraaja], hän tulee pelastamaan sen." (Jos ihminen rikkoo tahallaan selvästi Jumalan sanassa esitettyjä käskyjä yrittäessään varjella tai suojella nykyistä elämäänsä, hän menettää ikuisen elämän odotteen. Kuinka typerää!)

2. Kor. 11:14, 15: "Saatana muuttaa jatkuvasti itseään valon enkeliksi. Ei ole siis paljon, jos hänen palvelijansakin muuttavat jatkuvasti itseään vanhurskauden palvelijoiksi." (Meidän ei tulisi siis antaa johtaa itseämme harhaan, kun jostakin spiritistisin menetelmin suoritetusta toimenpiteestä näyttää olevan tilapäistä hyötyä.) Ks. myös pääaihetta "Parantaminen".

Onko viisasta turvautua spiritistisiin menetelmiin sen selville saamiseksi, mitä tulevaisuus tuo, tai jonkin hankkeen menestyksestä varmistautumiseksi?

Jes. 8:19: "Kun he sanovat teille: 'Kysykää vainaja− ja tietäjä−hengiltä, jotka supisevat ja mumisevat', niin eikö kansa kysyisi Jumalaltansa?"

3. Moos. 19:31: "Älkää kääntykö vainaja− ja tietäjähenkien puoleen; älkää etsikö heitä, ettette tulisi heistä saastutetuiksi. Minä olen Herra, teidän Jumalanne."

2. Kun. 21:6: "[Kuningas Manasse] harjoitti noituutta ja hankki itsellensä vainaja− ja tietäjähenkien manaajia; hän teki paljon sitä, mikä on pahaa Herran

silmissä, ja vihoitti hänet." (Näihin spiritistisiin tapoihin sisältyi itse asiassa Saatanan ja hänen demoniensa apuun turvautuminen. Ei ollut ihme, että se oli "pahaa Herran silmissä", ja hän rankaisi Manassea siitä ankarasti. Mutta kun Manasse katui ja luopui näistä pahoista tavoista, Jehova siunasi häntä.)

Mitä vahinkoa voi olla sellaisten pelien pelaamisesta, joihin sisältyy jonkinlaista ennustelua, tai nähtävästi jotakin hyvää lupaavien enteiden merkityksen tutkimisesta?

5. Moos. 18:10−12: "Älköön keskuudessasi olko ketään, joka − − ennustelee merkeistä, harjoittaa noituutta tai velhoutta, joka lukee loitsuja, kysyy vainaja− tai tietäjähengiltä tahi kääntyy vainajien puoleen. Sillä jokainen, joka senkaltaista tekee, on kauhistus Herralle." (Ennustelija pyrkii esittämään salattua tietoa tai ennustamaan tapahtumia merkkien tulkitsemisen tai yliluonnollisten voimien turvin eikä tutkimalla asioita. Jehova kielsi sellaiset tavat palvelijoiltaan. Miksi? Kaikki nämä tavat voivat saattaa ihmisen yhteyteen epäpuhtaiden henkien eli demonien kanssa tai niiden valtaan. Niiden harjoittaminen ilmaisisi törkeää uskottomuutta Jehovaa kohtaan.)

Apt. 16:16−18: "Meitä vastaan tuli eräs palvelustyttö, jossa oli henki, ennusteludemoni. Hän hankki isännilleen paljon voittoa harjoittamalla ennustustaitoa." (Ilmeisesti kukaan vanhurskautta rakastava ei etsisi neuvoa sellaisesta tiedon lähteestä, onpa kysymyksessä vakava tarkoitus tai leikki. Paavali kyllästyi tytön huutamiseen ja käski henkeä tulemaan hänestä ulos.)

Pystyvätkö pahat henget ottamaan ihmisen muodon?

Nooan päivinä tottelemattomat enkelit ottivat ihmisten muodon. Itse asiassa he menivät naimisiin ja siittivät lapsia. (1. Moos. 6:1^1) Mutta vedenpaisumuksen tultua nuo enkelit pakotettiin palaamaan henkimaailmaan. Juudaan 6 sanoo heistä: "Ne enkelit, jotka eivät säilyttäneet alkuperäistä asemaansa, vaan hylkäsivät oman oikean asuinpaikkansa, hän on säilyttänyt iankaikkisin kahlein sakeassa pimeydessä suuren päivän tuomiota varten." Sen lisäksi, että Jumala riisti heiltä heidän entiset taivaalliset etunsa ja pani heidät tarkoituksensa suhteen sakeaan pimeyteen, kahleiden mainitseminen osoittaa, että hän pidättää heiltä jotakin. Mitä? Ilmeisesti he eivät voi ottaa liharuumista ollakseen suhteissa naisten kanssa, kuten ennen vedenpaisumusta. Raamattu kertoo, että suorittaessaan tehtäviään Jumalan sanansaattajina uskolliset enkelit aineellistuivat aina ajanlaskumme ensimmäiselle vuosisadalle saakka. Mutta vedenpaisumuksen jälkeen niiltä enkeleiltä, jotka olivat käyttäneet lahjojaan väärin, riistettiin kyky pukeutua ihmisten muotoon.

On kuitenkin kiinnostavaa, että demonit voivat ilmeisesti saada ihmiset näkemään näkyjä, ja heidän näkemänsä saattaa näyttää todelliselta. Kun Panettelija kiusasi Jeesusta, hän käytti ilmeisesti tätä mahdollisuutta näyttääkseen Jeesukselle "kaikki maailman valtakunnat ja niiden loiston". − Matt. 4:8.

Miten ihminen voi vapautua spiritistisestä vaikutuksesta?

Sananl. 18:10: "Herran ["Jehovan", *UM*] nimi on vahva torni; hurskas juoksee sinne ja saa turvan." (Tämä ei merkitse sitä, että Jumalan persoonanimen käyttö on taikasana pahan karkottamiseksi. Jehovan "nimi" edustaa itse Persoonaa. Me saamme suojan, kun opimme tuntemaan hänet ja luotamme täysin häneen, kun alistumme hänen valtaansa ja tottelemme hänen käskyjään. Jos menettelemme näin, niin kun huudamme häntä avuksemme käyttäen hänen persoonanimeään, hän suojelee meitä, kuten hän on luvannut Sanassaan.)

Matt. 6:9−13: "Teidän tulee siis rukoilla näin: '−−Äläkä saata meitä kiusaukseen, vaan vapauta meidät paholaisesta.' " Täytyy myös olla 'hellittämätön rukouksessa'. (Room. 12:12) (Jumala kuulee niiden rukoukset, jotka tosiaan haluavat tuntea totuuden ja palvoa häntä tavalla, joka miellyttää häntä.)

1. Kor. 10:21: "Ette voi ottaa osaa 'Jehovan pöytään' ja demonien pöytään." (Niiden, jotka haluavat Jehovan ystävyyttä ja suojelusta, täytyy lakata kokonaan osallistumasta spiritistisiin istuntoihin. Apostolien tekojen 19:19:ään muistiin merkityn esimerkin mukaisesti on myös tärkeätä hävittää kaikki hallussaan olevat, spiritismiin liittyvät esineet tai hankkiutua niistä oikealla tavalla eroon.)

Jaak. 4:7: "Alistukaa sen tähden Jumalan alaisuuteen, mutta vastustakaa Panettelijaa, niin hän pakenee teistä." (Menetelläk−sesi näin hanki uutterasti tietoa Jumalan tahdosta ja sovella sitä elämääsi. Anna rakkauden Jumalaa kohtaan vahvistaa sinua, niin ettet pelkää ihmisiä, ja kieltäydy päättäväisesti osallistumasta mihinkään spiritismiin liittyviin tapoihin tai noudattamasta mitään spiritistin esittämiä sääntöjä.)

Pue yllesi Efesolaiskirjeen 6:10−18:ssa kuvailtu "Jumalalta oleva täydellinen sota−asu" ja pidä innokkaasti sen jokainen osa hyvässä kunnossa.

Sukupuolisuhteet

Määritelmä: Maallisten luomusten toimintoja, joiden avulla he voivat tuottaa jälkeläisiä. Mies− ja naissukupuolen välisillä eroilla on kauaskantoiset vaikutukset ihmiselämään. Koska Jumala itse on elämän Lähde ja koska ihmiset on tarkoitettu heijastamaan hänen ominaisuuksiaan, kykyyn siirtää elämää sukupuolisuhteiden välityksellä tulee suhtautua hyvin kunnioittavasti.

Opettaako Raamattu, että sukupuolisuhteet ovat syntisiä?

l. Moos. 1:28: "Jumala siunasi heidät [Aadamin ja Eevan], ja Jumala sanoi heille: 'Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää maa.' " (Tämän Jumalan käskyn täyttäminen vaatisi heitä olemaan sukupuolisuhteissa. Se ei olisi syntistä vaan olisi sopusoinnussa maan kansoittamista koskevan Jumalan tarkoituksen kanssa. Jotkut ovat ajatelleet, että Eedenin 'kielletty hedelmä' oli ehkä vertauskuvallinen viittaus siihen, että Jumala rajoitti Aadamin ja Eevan sukupuolisuhteita tai jopa kielsi ne. Sellainen näkemys on kuitenkin ristiriidassa Jumalan edellä lainatun käskyn kanssa. Se on myös ristiriidassa sen tosiasian kanssa, että vaikka Aadam ja Eeva söivät kiellettyä hedelmää Eede−nissä, heidän mainitaan olleen sukupuoliyhteydessä vasta sen jälkeen, kun heidät oli karkotettu sieltä. − 1. Moos. 2:17; 3:17, 23; 4:1.)

1. Moos. 9:1: "Jumala siunasi Nooan ja hänen poikansa ja sanoi heille: 'Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää maa.' " (Jumala antoi tämän lisäsiunauksen ja toisti lisääntymistä koskevan käskyn Nooan ajan maailmanlaajuisen veden paisumuksen jälkeen. Jumalan suhtautuminen luvallisiin sukupuolisuhteisiin ei ollut muuttunut.)

1. Kor. 7:2−5: "Haureuden yleisyyden vuoksi olkoon kullakin miehellä oma vaimonsa ja kullakin naisella oma miehensä. Antakoon mies vaimolleen hänelle kuuluvan, mutta samoin myös vaimo miehelleen. −−Älkää evätkö sitä toisiltanne paitsi keskinäisestä sopimuksesta määräajaksi, − − jottei Saatana jatkuvasti kiusaisi teitä itsehillinnän puutteenne vuoksi." (Haureuden osoitettiin tässä olevan väärin, ei aviomiehen ja vaimon välisten asianmukaisten sukupuolisuhteitten.)

Onko väärin olla sukupuolisuhteissa ennen avioliittoa?

1. Tess. 4:3−8: "Tätä Jumala tahtoo, − − että kartatte haureutta; että kukin teistä tietää, miten saada hallintaan oma astiansa pyhityksessä ja kunniassa, ei ahneessa sukupuolisessa himossa, jollainen myös niillä kansoilla on, jotka eivät tunne Jumalaa; että kukaan ei mene niin pitkälle, että vahingoittaa veljeään, ja että kukaan ei loukkaa hänen oikeuksiaan tässä asiassa, koska Jehova on se, joka vaatii tästä kaikesta rangaistuksen, niin kuin sanoimme teille etukäteen ja myös perusteellisesti teille todistimme. Sillä ei Jumala kutsunut meitä sallien epäpuhtautta, vaan pyhityksen yhteydessä. Niinpä siis se, joka osoittaa piittaamattomuutta, ei ole piittaamaton ihmistä kohtaan, vaan Jumalaa kohtaan, joka panee pyhän henkensä teihin." ("Haureudeksi" käännetty kreikkalainen sana *por−nei'a* tarkoittaa naimattomien välistä sukupuoliyhteyttä ja myös naimisissa olevien avioliiton ulkopuolisia suhteita.)

Ef. 5:5: "[Ei] yhdelläkään haureellisella eikä epäpuhtaalla tai ahneella − joka merkitsee epäjumalanpalvelijana olemista − ole mitään perintöä Kristuksen ja Jumalan valtakunnassa." (Tämä ei merkitse sitä, ettei kukaan, joka on *menneisyydessä* ollut haureellinen, voisi nauttia Jumalan valtakunnan siunauksista, mutta saadakseen Jumalan hyväksynnän hänen täytyy luopua tuosta elämäntavasta. Ks. 1. Kor. 6:9−11.)

Hyväksyykö Raamattu sen, että mies ja nainen elävät "avosuhteessa" avioitumatta laillisesti?

Ks. pääaihetta "Avioliitto".

Mitä Raamattu sanoo homoseksuaalisuudesta?

Room. 1:24−27: "Jumala jätti heidät heidän sydämensä halujen mukaisesti epäpuhtauden valtaan, jotta heidän ruumiinsa tulisivat häväistyiksi heidän keskuudessaan − −. Jumala jätti heidät häpeällisten sukupuolisten himojen valtaan, sillä sekä heidän naisensa vaihtoivat luonnollisen käyttönsä luonnonvastaiseen että myös miehet jättivät samoin naisen luonnollisen käytön ja syttyivät kiihkeästi himossaan toisiinsa, miespuoliset miespuolisiin, suorittaen sitä, mikä on rivoa, ja saaden itseensä vastineeksi täyden palkan, joka heidän erheestään oli tuleva."

1. Tim. 1:9−11: "Lakia ei ole saatettu voimaan vanhurskasta varten, vaan niitä varten, jotka ovat laittomia ja niskoittelevia, jumalattomia ^a syntisiä, − − haureellisia, miehiä jotka makaavat miesten kanssa, − − ja mitä muuta sen terveellisen opetuksen vastaista onkin, joka on minulle uskotun onnellisen Jumalan loistoisan hyvän uutisen mukainen." (Vrt. 3. Moos. 20:13.)

Juud. 7: "Sodoma ja Gomorra ja niiden ympärillä olevat kaupungit, sen jälkeen kun ne olivat − − lähteneet luonnotonta käyttöä varten olevan lihan perään, ovat edessämme varoittavana esimerkkinä kärsiessään ikuisen tulen rangaistustuomiota." (Sodoman nimestä on tullut sana "sodomia", jolla aikaisemmin suomen kielessä tarkoitettiin homoseksualismin harjoittamista, nykyään se tarkoittaa eläimeen sekaantumista. Vrt. 1. Moos. 19:4, 5, 24, 25.)

Miten tosi kristityt suhtautuvat niihin, jotka harjoittavat homoseksuaalisuutta?

1. Kor. 6:9−11: "Eivät haureelliset, eivät epäjumalanpalvelijat, eivät avionrikkojat, eivät luonnottomia tarkoituksia varten pidetyt miehet, eivät miehet, jotka makaavat miesten kanssa, − − peri Jumalan valtakuntaa. Ja kuitenkin jotkut teistä olivat sellaisia. Mutta teidät on pesty puhtaiksi, mutta teidät on pyhitetty, mutta teidät on julistettu vanhurskaiksi Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä ja meidän Jumalamme hengellä." (Jos jotkut nyt luopuvat aikaisemmista epäpuhtaista tavoistaan, noudattavat Jehovan vanhurskaita mittapuita ja ilmaisevat uskoa järjestelyyn, jonka hän on tehnyt syntien anteeksi antamiseksi Kristuksen välityksellä, he voivat aikaisemmasta menettelystään huolimatta nauttia puhtaasta asemasta Jumalan edessä. Kun he ovat parantaneet tapansa, heidät voidaan toivottaa tervetulleiksi kristilliseen seurakuntaan.)

Tosi kristityt tietävät, etteivät edes syvälle juurtuneet väärät halut, eivät nekään jotka johtuvat perintötekijöistä, fyysisistä syistä tai ympäristötekijöistä, ole ylipääsemättömiä ihmisille, jotka todella haluavat miellyttää Jehovaa. Jotkut ihmiset ovat luonnostaan hyvin tunteellisia. Menneisyydessä he ovat saattaneet antaa vihanpuuskilleen täyden vallan; mutta Jumalan tahdon tuntemus, halu miellyttää häntä ja hänen henkensä apu auttavat heitä kehittämään itsehillintää. Esimerkiksi alkoholisti voi oikean vaikuttimen avulla pidättyä käyttämästä alkoholia ja siten välttyä tulemasta juopoksi. Samoin ihminen voi tuntea voimakasta vetoa toisiin samaa sukupuolta oleviin, mutta noudattamalla Jumalan sanan neuvoja hän voi pysyä puhtaana homoseksuaalisista tavoista. (Ks. Ef. 4:17−24.) Jehova ei salli meidän ajatella, että väärällä käytöksellä ei ole todellisuudessa mitään väliä; hän varoittaa meitä huomaavaisesti mutta lujasti seurauksista ja antaa runsaasti apua niille, jotka haluavat 'riisua pois vanhan persoonallisuuden tottumuksineen ja pukeutua uuteen persoonallisuuteen'. − Kol. 3:9, 10.

Onko Raamatun näkemys sukupuoliasioista kenties vanhanaikainen ja tarpeettoman rajoittava?

1. Tess. 4:3−8: "Tätä Jumala tahtoo, - että kartatte haureutta -. Niinpä siis se, j oka osoittaa piittaamattomuutta, ei ole piittaamaton ihmistä kohtaan, vaan Jumalaa kohtaan, j oka panee pyhän henkensä teihin." (Raamatun näkemystä sukupuoliasioista eivät kehitelleet vain jotkut kauan sitten eläneet ihmiset. Se on peräisin ihmiskunnan Luojalta; se ilmaisee selvästi, mitä hänen hyväksy−myksensä saamiseksi vaaditaan; se esittää myös ohjeita, jotka auttavat rakentamaan kestäviä perheitä ja solmimaan tervehenkisiä, onnellisia suhteita perheen ulkopuolella. Näitä neuvoja noudattavat varjelevat itsensä syviltä tunneperäisiltä haavoilta ja inhottavilta taudeilta, jotka liittyvät moraalittomaan käytökseen. Raamatun neuvot ovat yhä hyvin ajankohtaisia ja soveltuvat niiden tarpeisiin, jotka haluavat säilyttää puhtaan omantunnon Jumalan edessä j a säästyä elämässään tarpeettomilta pettymyksiltä.

Joku voi sanoa:

'Mitä ajattelette homoseksuaalisuudesta?'

Voisit vastata: 'Ajattelen niin kuin täällä Raamatussa sanotaan. Uskon, että sen lausunnot ovat tärkeämpiä kuin kenenkään ihmisen mielipide, koska se esittää meille ihmiskunnan Luojan ajatukset. (1. Kor. 6:9−11) Huomaatte, että jotkut kristityiksi tulleista olivat aikaisemmin harjoittaneet homoseksuaalisuutta. Mutta Jumalaa kohtaan tuntemansa rakkauden ja hänen henkensä avulla he ovat muuttuneet.'

Tai voisit sanoa: 'Olen todennut, että monet, joiden mielestä homoseksuaaliseen elämäntapaan ei tulisi liittää mitään häpeätahraa, eivät pidä Raamattua Jumalan sanana. Saanko kysyä, mitä mieltä te olette Raamatusta?' Jos henkilö sanoo *uskovansa* Raamattuun, **voisit ehkä lisätä:** 'Homoseksuaalisuus ei ole uutta. Raamattu esittää Jehova Jumalan muuttumattoman näkemyksen hyvin selvästi. (Ehkä voit käyttää sivulla 347 olevaa aineistoa.)' Jos henkilö ilmaisee epäilevänsä Jumalan olemassaoloa tai Raamattua, **voisit lisätä:** 'Jos ei olisi olemassa Jumalaa, silloin emme tietenkään olisi tilivelvollisia hänelle ja voisimme elää niin kuin haluamme. Todellinen kysymys kuuluu: onko olemassa Jumalaa ja olenko olemassaoloni vuoksi jotakin velkaa hänelle [kenties myös: onko Raamattu Jumalan henkeyttämä]? (Käytä sitten ajatuksia pääkohd2sta"Jumala" tai "Raamattu")'

Suuri Babylon

Määritelmä: Väärän uskonnon maailmanmahti, joka käsittää kaikki uskonnot, joiden opetukset ja tavat eivät ole sopusoinnussa Jehovan, ainoan tosi Jumalan, oikean palvonnan kanssa. Nooan ajan vedenpaisumuksen jälkeen väärä uskonto alkoi Baabelissa (joka tunnettiin myöhemmin Babylonina). (1. Moos. 10:8−10; 11:4−9) Babylonilaiset uskonnolliset käsitykset ja tavat levisivät ajan mittaan moniin maihin. Suuresta Babylonista tuli siten sopiva nimi väärälle uskonnolle kokonaisuudessaan.

Mitkä todisteet auttavat tunnistamaan Ilmestyskirjassa mainitun Suuren Babylonin?

Se ei voinut olla muinainen Babylonin kaupunki. Ilmestyskirja kirjoitettiin ajanlaskumme ensimmäisen vuosisadan lopussa, ja se kuvailee tapahtumia, joiden täyttymys ulottuisi meidän aikaamme saakka. *Encyclopedia Americana* sanoo: "Persialaiset valloittivat kaupungin [Babylonin] Kyyros Suuren johdolla vuonna 539 eKr. Myöhemmin Aleksanteri Suuri suunnitteli tekevänsä Babylonista itäisen valtakuntansa pääkaupungin, mutta hänen kuolemansa jälkeen Babylon menetti vähitellen merkityksensä." (1956, III osa, s. 7) Nykyään tuosta kaupungistaen jäljellä vain asumattomat rauniot.

Ilmestyskirjan vertauskuvallisessa kielessä Suuresta Babylonista puhutaan "suurena kaupunkina", "valtakuntana", joka hallitsee maan kuninkaita. (Ilm. 17:18) Se on kuin kaupunki, johon sisältyy monta järjestöä, ja kuin valtakunta, jonka valta−alueella on monia kuninkaita, se on kansainvälinen. Sen kuvaillaan olevan suhteissa poliittisten hallitsijoiden kanssa ja rikastuttavan suuresti kauppiaita, kun taas se itse muodostaa kolmannen perusaineksen, joka on "tullut demonien asuinpaikaksi" ja "profeettojen ja pyhien" vainoojaksi. − Ilm. 18:2, 9−17, 24.

Muinainen Babylon oli tunnettu varsinkin uskonnostaan ja Jehovan uhmaamisestaan

1. Moos. 10:8−10: "Nimrod−−oli mahtava metsämies Herran edessä ["Jehovaa vastustamassa", *UM].* − − Ja hänen valtakuntansa alkuna olivat Baabel [joka tunnettiin myöhemmin Babylonina]."

Dan. 5:22, 23: "Sinä [Belsassar, Babylonian kuningas] - olet korottanut itsesi taivaan Herraa vastaan − − ja sinä olet ylistänyt hopeisia ja kultaisia, vaskisia, rautaisia, puisia ja kivisiä jumalia, jotka eivät näe, eivät kuule eivätkä mitään tiedä. Mutta sitä Jumalaa, jonka kädessä on sinun henkesi ja kaikki sinun tiesi, sinä et ole kunnioittanut."

Eräs vanha nuolenpääkirjoitus kuuluu: "Kaikkiaan on Babylonissa 53 suurten jumalain temppeliä, 55 Mardukin kappelia, 300 kappelia maan jumaluuksille, 600 taivaan jumaluuksille, 180 alttaria Istar−jumalattarelle, 180 Nergal− ja Adad−jumalille ja 12 muuta alttaria eri jumalille." − Lainattu Werner Kellerin kirjaan *Raamattu on oikeassa* (Porvoo 1957) s. 280.

"Sumerilainen sivistys [joka kuuluu Babyloniaan] oli pappis−valtainen; valtion johdossa oli *lugal* (kirjaimellisesti 'suuri mies'), jumalten edustaja." − *Encyclopedia Americana* (1977) 3. osa, s. 9.

"Uskonnolla oli keskeinen asema sumerilaisessa kulttuurissa. Jokaisen kaupungin katsottiin kuuluvan jollekin jumalalle, joka turvasi kaupungin vaurauden. Myös sumerilaisten kuningas kuului jumalien ryhmään." −*Spectrum* (1977) 4. osa, s. 599.

On siksi johdonmukaista, että Ilmestyskirjassa Suuri Babylon on *uskonnollinen.* Koska se on kaupungin ja valtakunnan kaltainen, se ei rajoitu yhteen uskonnolliseen ryhmään, vaan käsittää kaikki Jehovaa, tosi Jumalaa, vastustavat uskonnot.

Muinaisen Babylonin uskonnollisia käsityksiä ja tapoja löytyy nykyään uskonnoista kautta maailman

"Egypti, Persia ja Kreikka tunsivat Babylonian uskonnon vaikutuksen − − Sen, että seemiläistä ainesta on sekoittunut vahvasti sekä varhaiseen kreikkalaiseen jumalaistarustoon että kreikkalaisiin palvontamuotöihin, myöntävät tiedemiehet niin yleisesti, että se ei kaipaa lisätodisteita. Nuo seemiläiset ainekset ovat suurimmalta osaltaan nimenomaan babylonilaisia." − M. Jastrow jr., *The Religion of Babylonia and Assyria* (Boston 1898) s. 699, 700.

Jumalat: Babylonissa oli jumalien kolminaisuuksia, ja jotkut heidän jumaluuksistaan edustivat luonnonvoimia ja joillakin oli erityisesti vaikutusta ihmisten toimiin. − S. H. Hooke, *Babylonian and Assyrian Religion* (Norman, Oklahoma, USA, 1963) s. 14−40.

"Harva kansa on ollut niin uskonnollinen kuin sumerilaiset ja akkadilaiset. Kaiken toimintansa aivan yksityiskohtia myöten he kuvittelivat jumalistaan riippuvaiseksi. − − jumalien nimiä ja epiteettejä tunnemme hyvän joukon yli kolmetuhatta. − − Enlil "Maan herra" − − muodosti Taivaan jumala Anun ja Veden jumala Ean kanssa kosmillisen jumaltriadin Anu−Enlil−Ean − siis tavallaan 'pyhän kolminaisuuden', − − jota kristinuskossa edustaa 'Isä−Poika−Pyhä Henki'." − Armas Salonen, *Kaksoisvirran−maa* (Porvoo 1945) s. 419, 421, 425, 426.

Kuvien käyttö: "Kuvilla oli [Mesopotamian uskonnossa] keskeinen asema niin julkisissa jumalanpalvelusmenoissa kuin yksityisessäkin palvonnassa, kuten sellaisten kuvien halpojen jäljennösten laaja levinneisyys osoittaa. Pohjimmiltaan jumalan ajateltiin olevan läsnä sen kuvassa, jos siinä ilmeni joitakin erikoispiirteitä ja jos sitä käsiteltiin asianmukaisella tavalla." − A. *L.* Oppenheim, *Ancient Mesopotamia − Portrait of a Dead Civiliza−tion* (Chicago 1964) s. 184.

Käsitys kuolemasta: "[Babyloniassa] ei kansa eivätkä liioin uskonnolliset johtajat milloinkaan ottaneet huomioon mahdollisuutta, että sellainen, joka kerran oli kutsuttu olemassaoloon, tuhoutuisi kokonaan. Kuolema oli portti toisenlaiseen elämään." − *The Religion of Babylonia and Assyria,* s. 556.

Papiston asema: "Jako pappeihin ja maallikkoihin on tunnusomaista tälle [babylonialaiselle] uskonnolle." − *Encydop&tte Britannica* (1948) 2. osa, s. 861.

"Muodostui aikojen kuluessa erikoinen pappissääty, j olle yksityisten kansalaisten oli suoritettava vaivannäköjen palkaksi korvausta veroj en ym. muodossa. - [Heillä] oli tietenkin suuri vaikutusvalta , sillä he muodostivat ikään kuin

valtion valtiossa." − Armas Salonen, *Kaksoisvirranmaa* (Porvoo 1945) s. 467, 468, 470, 471.

Astrologian, ennustelun, taikuuden ja noituuden harjoittaminen: Historioitsija A. H. Sayce kirjoittaa: "Muinaisen Babylonian uskonnossa − − oletettiin, että jokaisella esineellä ja luonnonvoimalla on *zi* eli henki, jota voitiinohjata samaanin eli noita−papin maagisilla manauksilla." − *The History of Nations* (New York 1928) I osa, s. 96.

"Babylonialaisten − − uskonnollisuus ilmeni ennen kaikkea − − eri toimille suotuisten merkkien tarkkailuna." − Heikki Palva, *Raamatun tietosanasto* (Porvoo 1974) s. 34, 35.

"Astrologian historia alkaa babylonialaisista, joiden tiedetään jo 3. vuosituhannella eKr. tarkkailleen tähtitaivaan ilmiöitä yrittäessään ennustaa tulevia tapahtumia. Heiltä tapa levisi monien sivistyskansojen keskuuteen." − *Tiedon värikäs maailma* (1972) 1. osa, s. 298.

Suuri Babylon on kuin häpeämättömässä ylellisyydessä elävä moraaliton portto

Ilmestyksen 17:1−5 sanoo: " Tule, minä näytän sinulle sen suuren porton tuomion, joka istuu paljojen vetten [kansojen] päällä, jonka kanssa maan kuninkaat [poliittiset hallitsijat] syyllistyivät haureuteen, kun taas maan asukkaat juovutettiin hänen haureutensa viinistä.' − − Ja hänen otsaansa oli kirjoitettu nimi, salaisuus: 'Suuri Babylon, maan porttojen ja iljetysten äiti.' " Ilmestyksen 18:7 lisää, että hän "hankki itselleen loistoa ja eli häpeämättömässä ylellisyydessä".

Eikö ole totta, että hallitsevilla uskonnollisilla järjestöillä on ollut tapana olla yhteistoiminnassa poliittisten hallitsijoitten kanssa vallan ja aineellisten etujen saamiseksi, vaikka se on aiheuttanut kärsimystä tavallisille ihmisille? Eikö ole myös totta, että niiden korkea−arvoinen papisto elää ylellisyydessä, vaikka monet niistä ihmisistä, joita sen tulisi palvella, saattavat olla *köyhiä?*

Miksi kristilliseksi itseään väittäviä uskontoja voidaan asianmukaisesti pitää Suuren Babylonin osana yhdessä niiden kanssa, jotka eivät tiedä mitään Raamatun Jumalasta?

Jaak. 4:4: "Avionrikkojat, ettekö tiedä, että ystävyys maailman kanssa on vihollisuutta Jumalan kanssa? Joka siis haluaa olla maailman ystävä, se asettuu Jumalan viholliseksi." (Vaikka ne siis tietävät, mitä Raamattu sanoo Jumalasta, ne tekevät itsestään hänen vihollisiaan, jos ne valitsevat ystävyyden maailman kanssa jäljittelemällä sen tapoja.)

2. Kor. 4:4; 11:14, 15: "Tämän asiainjärjestelmän jumala on sokaissut epäuskoisten mielet, jotta Kristusta − joka on Jumalan kuva − koskevan loistoisan hyvän uutisen valaistus ei säteilisi läpi." "Itse Saatana muuttaa jatkuvasti itseään valon enkeliksi. Ei ole siis paljon, jos hänen palvelijansakin muuttavat jatkuvasti itseään vanhurskauden palvelijoiksi. Mutta heidän loppunsa on heidän tekojensa mukainen." (Kaikki, jotka eivät palvo tosi Jumalaa Hänen määräämällään tavalla, kunnioittavat siis todellisuudessa Jehovan päävastustajaa, itse Saatana Panettelijaa, vaikka he saattavat väittää olevansa kristittyjä. Ks. myös 1. Kor. 10:20.)

Matt. 7:21−23: "Ei jokainen, joka sanoo minulle [Jeesukselle Kristukselle]: 'Herra, Herra', tule menemään taivasten valtakuntaan, vaan se, joka tekee taivaissa olevan Isäni tahdon. Monet sanovat minulle sinä päivänä: 'Herra, Herra, emmekö me profetoineet sinun nimessäsi ja ajaneet ulos demoneja sinun nimessäsi ja tehneet monia voimatekoja sinun nimessäsi?' Ja silloin minä tunnustan heille: En ole koskaan tuntenut teitä! Menkää pois minun luotani, te laittomuuden tekijät."

Miksi on kiireellisen tärkeää lähteä viivyttelemättä pois Suuresta Babylonista?

Ilm. 18:4: "Lähtekää siitä ulos, minun kansani, ellette tahdo osallistua hänen kanssaan hänen synteihinsä ja ellette tahdo saada osaa hänen vitsauksistaan."

Ilm. 18:21: "Voimakas enkeli nosti kiven, niin kuin suuren myllynkiven, ja heitti sen mereen sanoen: 'Näin heitetään rajusti pois Babylon, se suuri kaupunki, eikä sitä löydetä enää koskaan.' "

Luuk. 21:36: "Pysykää siis hereillä koko aika rukoillen, että teidän onnistuisi päästä pakoon tätä kaikkea, minkä on määrä tapahtua, ja seisoa Ihmisen Pojan edessä."

Mitä tapahtuu niille, jotka eivät ole tunteneet Raamatun totuutta, vaan ovat eläneet ja kuolleet menneisyydessä Suuren Babylonin osana?

Apt. 17:30: "Jumala on tosin jättänyt huomioon ottamatta sellaisen tietämättömyyden ajat, mutta nyt hän ilmoittaa ihmisille, että heidän kaikkien tulisi kaikkialla katua."

Apt. 24:15: "On oleva ylösnousemus, sekä vanhurskaiden että epävanhurskaiden." (Jumala ratkaisee, ketkä "epävanhurskaista" herätetään.)

Job 34:12: "Totisesti, Jumala ei tee väärin, Kaikkivaltias ei vääristä oikeutta."

Synti

Määritelmä: Raamatun heprealaisten ja kreikkalaisten tekstien mukaan kirjaimellisesti harhaan osumista. Jumala itse asettaa "maalin", johon hänen älyllisten luomustensa tulee pyrkiä. Harhaan osuminen on syntiä; synti on myös epävanhurskautta tai laittomuutta. (Room. 3:23; 1. Joh. 5:17; 3:4) Syntiä on mikä tahansa, mikä ei ole sopusoinnussa Jumalan persoonallisuuden, mittapuiden, teiden ja tahdon kanssa, jotka kaikki ovat pyhiä. Siihen voi sisältyä väärä käytös, jonkin laiminlyönti, jumalaton puhe, epäpuhtaat ajatukset tai itsekkäät halut tai vaikuttimet. Raamattu erottaa perisynnin ja tahallisen synnin, synninteon jota henkilö katuu ja synnin harjoittamisen.

Miten oli mahdollista, että Aadam teki syntiä, jos hän oli täydellinen?

Sen, että Aadam oli täydellinen, osoittaa 1. Mooseksen kirjan 1:27, 31 ja 5. Mooseksen kirjan 32:4. Mitä Jehova Jumala tarkoitti sanoessaan maallisen luomakuntansa, mies ja nainen mukaan luettuina, olevan "sangen hyvä"? Jos joku, jonka teot ovat täydellisiä, on sanonut kättensä työn tuloksen olevan "sangen hyvä", sen on täytynyt täyttää hänen täydelliset mittapuunsa.

Merkitsikö täydellisyys sitä, etteivät Aadam ja Eeva olisi kyenneet tekemään väärin? Robotin tekijä odottaa sen toimivan täsmälleen, niin kuin se on ohjelmoitu. Mutta täydellinen robotti ei olisi täydellinen ihminen. Perusominaisuudet, joita voidaan odottaa, eivät ole samoja. Aadam ja Eeva olivat ihmisiä, eivät robotteja. Jumala antoi ihmisille kyvyn valita oikean ja väärän välillä, tottelevaisuuden ja tottelemattomuuden välillä, kyvyn tehdä moraalisia ratkaisuja. Koska ihmiset suunniteltiin tällaisiksi, niin epätäydellisyyttä olisi ilmaissut nimenomaan kyvyttömyys tehdä sellaisia ratkaisuja, ei epäviisas ratkaisu. − Vrt. 5. Moos. 30:19, 20; Joos. 24:15.

Täytyikö Aadamin ja Eevan kaikkien ratkaisujen olla oikeita, koska heidät oli luotu täydellisiksi? Se olisi merkinnyt sitä, että heillä ei olisi ollut mahdollisuutta valita. Jumala ei kuitenkaan tehnyt heitä niin, että heidän olisi pitänyt automaattisesti totella. Jumala soi heille kyvyn valita, niin että he voisivat totella häntä siksi, että he rakastivat häntä. Tai jos he antaisivat sydämensä tulla itsekkääksi, heistä tulisi tottelemattomia. Kumpaa arvostat enemmän: sitä että joku tekee jotakin hyväksesi, koska hänen on *pakko* tehdä se vai koska hän *haluaa?* − Vrt. 5. Moos. 11:1; 1. Joh. 5:3.

Miten nuo täydelliset ihmiset saattoivat tulla itsekkäiksi ja sitten syyllistyä synnintekoihin? Vaikka heidät oli luotu täydellisiksi, heidän liharuumiinsa ei toimisi täydellisesti, ellei se saisi sopivaa ravintoa. Samoin jos he ruokkisivat mieltään väärillä ajatuksilla, se johtaisi moraaliseen rappeutumiseen, epäpyhyyteen. Jaakobin 1:14, 15 selittää: "Kutakin koetellaan siten, että hänen oma halunsa vetää ja houkuttelee häntä. Kun sitten halu on hedelmöitynyt, se synnyttää synnin." Eevan tapauksessa väärät halut alkoivat kehittyä, kun hän kuunteli kiinnostuneena Saatanaa, joka käytti käärmettä puhetorvenaan. Aadam noudatti vaimonsa kehotusta ja söi hänen tavallaan kiellettyä hedelmää. Väärien aj alusten hylkäämisen sij asta molemmat ruokkivat itsekkäitä haluja. Sejohtisynnintekoihin.−l. Moos. 3:1−6.

Kuuluiko Aadamin synti "Jumalan suunnitelmaan"?

Ks. pääaihetta "Aadam ja Eeva" ja myös aihetta "Kohtalo".

Voidaanko nykyään todella sanoa, että jokin on "syntiä"?

Kuvauksia: Jos sairas ihminen rikkoo kuumemittarin, todistaisiko se, ettei hänellä ole kuumetta? Jos varas sanoisi, ettei hän usko siihen, mitä lakikirjoihin on kirjoitettu, tekisikö se hänet syyttömäksi rikokseen? Samoin se, että monet eivät usko tarpeelliseksi elää Raamatun mittapuiden mukaan, ei lakkauta syntiä. − Ks. 1. Joh. 1:8.

Jotkut saattavat tahallaan tehdä sitä, minkä Jumalan sana kieltää. Mutta se ei todista, että Raamattu on väärässä. Galatalaiskirjeen 6:7, 8 varoittaa: "Älkää eksykö: Jumalaa ei voida pitää pilkkana. Sillä mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää, sillä se, joka kylvää lihaansa silmällä pitäen, niittää lihastaan turmeluksen." Sukupuoliteitse tarttuvien tautien epidemia, perheiden hajoaminen jne. todistavat sen totuudenmukaisuuden, mitä Raamattu sanoo. Jumala teki ihmisen; hän tietää, mikä tuottaa meille pysyvää onnea; hän kertoo sen meille Raamatussa. Eikö ole järkevää kuunnella häntä? (Ks. todisteita Jumalan olemassaolosta pääaiheesta "Jumala".)

Eikö suuri osa siitä, mitä sanotaan synniksi, ole vain sen tekemistä, mikä on ihmisille luonnollista?

Ovatko sukupuolisuhteet syntisiä? Tekivätkö Aadam ja Eeva syntiä ollessaan keskenään sukupuolisuhteissa? Raamattu ei sano niin. 1. Mooseksen kirjan 1:28 sanoo, että Jumala itse kehotti Aadamia ja Eevaa 'olemaan hedelmällisiä ja lisääntymään ja täyttämään maan'. Eikö se edellyttäisi sitä, että he olisivat sukupuolisuhteissa? Ja Psalmi 127:3 sanoo, että "lapset ovat Herran lahj a", "anti". Tulisi panna merkille, että kiellettyä hedelmää söi ensin Eeva ja että hän söi sitä ollessaan yksin; vasta myöhemmin hän antoi sitä Aadamille. (1. Moos. 3:6) Ilmeisesti puu, jossa kielletty hedelmä kasvoi, oli kirjaimellinen. Raamattu ei kiellä aviomiehen ja vaimon välisiä normaaleja sukupuolisuhteita, vaan sellaiset tavat kuin haureuden, aviorikoksen, homoseksuaalisuuden ja eläimiin sekaantumisen. Tuollaisten tapojen huonot hedelmät ilmaisevat, että niiden kieltäminen on osoitus Hänen rakkaudellisesta huolenpidostaan, joka tietää, miten meidät on tehty.

1. Moos. 1:27: "Jumala loi ihmisen [Aadamin] omaksi kuvaksensa, Jumalan kuvaksi hän hänet loi." (Aadamille oli siis *normaalia* heijastaa Jumalan pyhiä ominaisuuksia, noudattaa arvostaen Jumalan johtoa. Laiminlyömällä sen hän osui harhaan, teki syntiä. Ks. Room. 3:23, myös 1. Piet. 1:14−16.)

Ef. 2:1−3: "Jumala on tehnyt eläviksi teidät [kristityt], vaikka olitte kuolleita hairahduksissanne ja synneissänne, joissa kerran vaelsitte tämän maailman asiainjärjestelmän mukaan, ilmavallan hallitsijan mukaan, sen hengen, joka nyt vaikuttaa tottelemattomuuden lapsissa. Niin, heidän keskuudessaan me kaikki kerran vaelsimme sopusoinnussa lihamme halujen kanssa tehden sitä, mitä liha ja ajatukset tahtoivat, ja olimme luonnostaan vihan lapsia niin kuin muutkin." (Syntisen Aadamin jälkeläisinä me olemme syntyneet synnissä. Sydämemme on syntymästä saakka taipuvainen pahuuteen. Ellemme hillitse noita vääriä taipumuksia, voimme ajan mittaan tottua sellaiseen elämäntapaan. Se voi jopa näyttää "normaaliltä", koska muut ympärillämme olevat menettelevät siten. Raamattu ilmaisee kuitenkin sen, mikä on oikein ja mikä väärin Jumalan kannalta ja sen huomioon ottaen, miten hän teki ihmisen ja mikä hänen tarkoituksensa on ihmiskunnan suhteen. Jos kuuntelemme ja tottelemme Luojaamme, koska rakastamme häntä, elämämme saa mielekkään tarkoituksen, jollaista emme ole koskaan ennen tienneet, ja meillä on ikuinen tulevaisuus. Luojamme kehottaa meitä lämpimästi maistamaan ja katsomaan, kuinka hyvää se on. − Ps. 34:9.)

Miten synti vaikuttaa ihmisen suhteeseen Jumalaan?

1. Joh. 3:4, 8: "Jokainen, joka harjoittaa syntiä, harjoittaa myös laittomuutta, ja niin synti on laittomuutta. Joka jatkaa synnin tekemistä, on Panettelijasta." (Kuinka voimakkaasti tämä sanotaankaan! Ne, jotka tahallaan päättävät tehdä syntiä ja tekevät sen tavakseen, ovat Jumalan silmissä rikollisia. Heidän valitsemansa menettely on sama, jonka Saatana itse alun perin valitsi.)

Room. 5:8, 10: "Kristus kuoli puolestamme ollessamme vielä syntisiä. − − tulimme sovitetuiksi Jumalan kanssa hänen Poikansa kuoleman välityksellä ollessamme vihollisia." (Huomaa, että syntisiä sanotaan Jumalan vihollisiksi. Kuinka viisasta siksi onkaan käyttää hyväksemme järjestelyjä, jotka Jumala on tehnyt tullaksemme sovitetuiksi hänen kanssaan!)

1. Tim. 1:13: "Minulle osoitettiin − − armoa [sanoo apostoli Paavali], koska olin tietämätön ja toimin epäuskossa." (Mutta kun Herra osoitti hänelle oikean tien, hän ei pidättynyt seuraamasta sitä.)

2. Kor. 6:1, 2: "Työskennellessämme yhdessä hänen kanssaan mekin pyydämme hartaasti, ettette ota vastaan Jumalan ansaitsematonta hyvyyttä ja jätä huomioon ottamatta sen tarkoitusta. Sillä hän sanoo: 'Otolliseen aikaan minä kuulin sinua, ja pelastuksen päivänä minä autoin sinua.' Katso! Nyt on erityisen otollinen aika. Katso! Nyt on pelastuksen päivä." (Nyt on aika, jolloin on mahdollista pelastua. Jumala ei tarjoa ansaitsematonta hyvyyttä syntisille ihmisille loputtomasti. On siksi tärkeää varoa, ettemme jätä huomioon ottamatta sen tarkoitusta.)

Miten on mahdollista vapautua syntisestä tilastamme?

Ks. pääaihetta "Lunnaat".

Syntymäpäivä

Määritelmä: Jonkun syntymän päivä tai sen vuosipäivä. Joissakin paikoissa henkilön, varsinkin lapsen, syntymän vuosipäivää vietetään järjestämällä kutsut ja antamalla lahjoja. *Ei raamatullinen tapa.*

Puhuuko Raamattu syntymäpäivien vietosta myönteisellä tavalla? Se viittaa niiden viettoon vain kahdesti:

1. Moos. 40:20−22: "Kolmantena päivänä sen jälkeen, faraon syntymäpäivänä, tämä laittoi pidot kaikille palvelijoilleen. − − Ylimmäisen juomanlaskijan hän asetti hänen entiseen juomanlaskijan toimeensa, − − mutta ylimmäisen leipojan hän hir−tätti."

Matt. 14:6−10: "Kun Herodeksen syntymäpäiväjuhlia vietettiin, Herodiaan tytär tanssi niissä ja miellytti Herodesta niin suuresti, että hän lupasi valalla vannoen antaa hänelle, mitä tahansa hän pyytäisi. Niin hänäitinsä yllyttämänä sanoi: 'Anna minulle tänne lautasella Johannes Kastajan pää.' − − hän lähetti mestauttamaan Johanneksen vankilassa."

Kaikella sillä, mitä Raamattuun on kirjoitettu, on oma tarkoituksensa. (2. Tim. 3:16, 17) Jehovan todistajat panevat merkille, että Jumalan sana puhuu syntymäpäivien vietosta kielteisesti, ja siksi he karttavat niitä.

Miten varhaiskristityt ja Raamatun ajan juutalaiset suhtautuivat syntymäpäivien viettoon?

"Syntymäpäiväjuhlan ajatus oli tämän aikakauden kristityille yleensä vieras." − August Neander, *Allgemeine Geschichte der christlichen Religion und Kirche* (Hampuri 1842) 1. osa, s. 518.

"Myöhäisheprealaiset pitivät syntymäpäivien viettoa epäjumalanpalvelukseen kuuluvana, jota näkemystä tukivat voimakkaasti heidän havaintonsa noihin päiviin liittyvistä yleisistä viettotavoista." − *The Imperial Bible−Dictionary* (Lontoo 1874) toim. Patrick Fairbairn, I osa, s. 225.

Mistä syntymäpäivien viettoon liittyvät suositut tavat ovat peräisin?

"Niillä monilla tavoilla, joilla ihmiset nykyään viettävät synty−mäpäiviään, on pitkä historia. Ne ovat peräisin taikuuden ja uskonnon maailmasta. Onnittelujen esittämiseen, lahjojen antamiseen ja juhlan viettoon liittyvät tavat sytytettyine kynttilöi−neen tarkoitettiin entisaikoina suojelemaan syntymäpäivien viettäjää demoneilta ja varmistamaan hänen turvallisuutensa tulevan vuoden ajaksi. − − 300−luvulle saakka kristillisyys hylkäsi syntymäpäivien vieton pakanallisena tapana." − Schwäbische Zeitung (Zeit und Welt −aikakauslehti) 3/4. 4. 1981, s. 4.

"Kreikkalaiset uskoivat, että jokaisella oli suojelushenki eli daimon, joka oli läsnä hänen syntymässään ja valvoi hänen elämäänsä. Tällä hengellä oli mystinen suhde siihen jumalaan, jonka syntymäpäivänä ihminen oli syntynyt. Myös roomalaisilla oli tämä käsitys. − − Tämä ajatus eli jatkuvasti ihmisten uskomuksissa, ja suojelusenkeli, hyvä haltijatar ja suojeluspyhimys ovat sen ilmentymiä. − − Kreikkalaiset aloittivat tavan koristella kakut palavilla kynttilöillä. − − Pyöreän kuun muotoisia hunajakakkuja, joissa oli sytytettyjä ohuita kynttilöitä, pantiin [Artemis−jumalattaren] temppelialttareille. − − Kansanuskomuksissa syntymäpäiväkynttilöillä katsotaan olevan erityistä toiveet toteuttavaa taikavoimaa. − − Palavilla kynttilöillä ja uhritulilla on ollut erityistä mystistä merkitystä aina siitä lähtien kun ihminen ensi kerran rakensi alttareita jumalilleen. Syntymäpäiväkynttilät ovat siis eräänlainen kunnianosoitus syntymäpäivälapselle ja tuovat hyvää onnea. − − Syntymäpäivätervehdykset ja onnentoivotukset ovat olennainen osa tätä juhlaa. − − Ajatus juontaa juurensa taikuudesta. − − Syntymäpäivätervehdykset voivat vaikuttaa voimakkaammin hyvään tai pahaan suuntaan, koska tuona päivänä ihminen on lähempänä henkimaailmaa." − Ralph ja Adelin Linton, The Lore of Birthdays (New York 1952) s. 8,18−20.

"Syntymäpäivää vietettiin antiikin aikana henkilökohtaisen suojelushengen (genius) juhlana. Kat. ja ortod. maissa on suojeluspyhimykseksi − − usein valittu se, jonka muistopäivä on syntymäpäivän kohdalla, ja syntymäpäivän sijasta on näissä maissa monin paikoin vietetty nimipäivää. Luterilaisissa maissa syntymäpäivää on yleensä pidetty nimipäivää merkittävämpänä juhlana." − Spectrum (1983) 16. osa, s. 348.

Perheen ja ystävien muina aikoina tapahtuvat tervehenkiset kokoontumiset, joissa syödään, juodaan ja iloitaan, ovat täysin sopivia

Saarn. 3:12,13: "Heillä [ei] ole muuta onnea kuin iloita j a tehdä hyvää eläessään. Mutta jokaiselle ihmiselle on sekin, että hän syö j a juo j a nauttii hyvää kaiken vaivannäkönsä ohessa, Jumalan lahja." Ks. myös.Kor. 10:31.

Taivas

Määritelmä: Jehova Jumalan ja uskollisten henkiluomusten asuinpaikka; ihmissilmille näkymätön alue. Raamattu käyttää sanoja "taivas" ja "taivaat" myös monenlaisissa muissa merkityksissä, esimerkiksi: edustamaan Jumalaa itseään, hänen uskollisten henkiluomusten järjestöään, Jumalan suosion asemaa, maata ympäröivää kirjaimellista kaikkeutta, kiertotähti Maata ympäröivää avaruutta, Saatanan vallan alaisuudessa olevia ihmishallituksia ja vanhurskasta uutta taivaallista hallitusta, johon Jehova on valtuuttanut Jeesuksen Kristuksen ja hänen perijätoverinsa.

Olemmeko me kaikki olleet henkimaailmassa ennen ihmisiksi syntymistämme?

Joh. 8:23: "[Jeesus Kristus sanoi:] 'Te olette siitä mikä on alhaalla; minä olen siitä mikä on ylhäällä. Te olette tästä maailmasta; minä en ole tästä maailmasta.' " (Jeesus tuli henkimaailmasta. Mutta kuten Jeesus sanoi, muut ihmiset eivät tulleet.)

Room. 9:10−12: "Kun Rebekalle sikisi kaksoset − − kun he eivät olleet vielä syntyneet eivätkä olleet harjoittaneet mitään hyvää tai inhottavaa, niin jotta Jumalan tarkoitus valinnan suhteen olisi edelleen riippuvainen, ei teoista, vaan Kutsujasta, hänelle sanottiin: 'Vanhempi tulee olemaan nuoremman orja.' " (Jos kaksoset Jaakob ja Eesau olisivat eläneet aikaisemmin henkimaailmassa, he olisivat varmasti luoneet käytöksellään itselleen jonkinlaisen maineen. Mutta heillä ei ollut sellaista mainetta, ennen kuin he syntyivät ihmisiksi.)

Pääsevätkö kaikki hyvät ihmiset taivaaseen?

Apt. 2:34: "Daavid [jonka Raamattu sanoo olleen 'Jehovan sydämen mukainen mies'] ei todellakaan noussut taivaisiin."

Matt. 11:11: "Totisesti minä sanon teille: ei ole naisista syntyneiden joukosta noussut suurempaa kuin Johannes Kastaja, mutta vähäisempikin taivasten valtakunnassa on suurempi kuin hän." (Johannes ei siis mennyt taivaaseen, kun hän kuoli.)

Ps. 37:9, 11, 29: "Pahat hävitetään, mutta jotka Herraa odottavat, ne perivät maan. − − nöyrät perivät maan ja iloitsevat suuresta rauhasta. Vanhurskaat perivät maan ja asuvat siinä iankaikkisesti."

Jos Aadam ei olisi tehnyt syntiä, olisiko hän lopulta mennyt taivaaseen?

1. Moos. 1:26: "Jumala sanoi: Tehkäämme ihminen kuvaksemme, kaltaiseksemme; ja vallitkoot he meren kalat ja taivaan linnut ja karjaeläimet ja koko maan ja kaikki matelijat, jotka maassa matelevat." (Jumalan tarkoitus oli siis se, että Aadam huolehtisi maasta ja siinä olevasta eläinelämästä. Hänen taivaaseen menemisestään ei sanota mitään.)

1. Moos. 2:16, 17: "Herra Jumala käski ihmistä sanoen: 'Syö vapaasti kaikista muista paratiisin puista, mutta hyvän− ja pahan−tiedon puusta älä syö, sillä sinä päivänä, jona sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalla kuoleman.' " (Jehovan alkuperäinen tarkoitus ei ollut, että ihminen joskus kuolisi. Tähän lainattu Jumalan käsky osoittaa hänen varoittaneen ihmisiä menettelystä, joka johtaisi kuolemaan. Kuoleman piti olla rangaistus tottelemattomuudesta, ei ovi taivaassa saatavaan parempaan elämään. Tottelevaisuus olisi palkittu jatkuvalla elämällä, ikuisella elämällä, paratiisissa, jonka Jumala oli antanut ihmiselle. Ks. myös Jes. 45:18.)

Täytyykö ihmisen päästä taivaaseen saadakseen todella onnellisen tulevaisuuden?

Ps. 37:11: "Nöyrät perivät maan ja iloitsevat suuresta rauhasta."

Ilm. 21:1−4: "Minä näin uuden taivaan *ja uuden maan* − − minä kuulin suuren äänen sanovan valtaistuimelta: 'Katso! Jumalan teltta on ihmisten luona, ja hän on asuva heidän kanssaan, ja he tulevat olemaan hänen kansojaan. Ja Jumala itse on oleva heidän kanssaan. Ja hän on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistään, eikä kuolemaa ole enää oleva, eikä surua eikä parkua eikä kipua ole enää oleva. Entiset ovat kadonneet.' "

Miika 4:3, 4: "Kansa ei nosta miekkaa kansaa vastaan, eivätkä he enää opettele sotimaan. He istuvat kukin oman viinipuunsa ja viikunapuunsa alla kenenkään peljättämättä. Sillä Herran Se−baotin suu on puhunut."

Avasiko Jeesus tien taivaaseen niille, jotka olivat kuolleet ennen hänen itsensä kuolemaa?

Mitä Pietarin 1. kirjeen 3:19, 20 merkitsee? "Tässä tilassa [henkenä, ylösnousemuksensa jälkeen] hän [Jeesus] myös meni ja saarnasi vankilassa oleville hengille, jotka olivat kerran olleet tottelemattomia, kun Jumalan kärsivällisyys odotti Nooan päivinä, jolloin rakennettiin arkkia, jossa muutamat, se onkahdeksan sielua ["sielua", *KR;* "ihmistä", *TEV, JB;* "henkeä", *UTN*], vietiin turvallisesti veden läpi." (Olivatko nuo "vankilassa olevat henget" niiden ihmisten sieluja, jotka olivat kieltäytyneet ottamasta huomioon Nooan saarnaamista ennen vedenpaisumusta, ja oliko tie taivaaseen nyt avoinna heille? Pietarin 2. kirjeen 2:4:n ja Juudaan 6:n vertaaminen 1. Mooseksen kirjan 6:2−4:ään osoittaa, että nämä henget olivat Jumalan enkelipoikia, jotka olivat aineellistuneet ja menneet naimisiin Nooan päivinä. Pietarin 1. kirjeen 3:19, 20:ssä "henkiä" vastaava kreikkalainen sana on *pneu'ma−sin,* kun taas "sieluiksi" käännetty sana on *psy−khai'.* "Henget" eivät olleet ruumiista lähteneitä sieluja, vaan tottelemattomia enkeleitä; tässä mainitut "sielut" olivat eläviä ihmisiä, Nooa ja hänen perheensä. "Vankilassa oleville hengille" saarnatun sanoman on siksi täytynyt olla tuomiosanoma.)

Mitä Pietarin 1. kirjeen 4:6 tarkoittaa? "Tätä vartenhan hyvä uutinen julistettiin kuolleillekin, jotta heidät tuomittaisiin lihaan nähden ihmisten näkökannalta, mutta jotta he eläisivät henkeen nähden Jumalan näkökannalta." (Olivatko nämä "kuolleet" ihmisiä, jotka olivat kuolleet ennen Kristuksen kuolemaa? Kuten on jo osoitettu, kuolleet eivät ole "vankilassa olevia henkiä". Nuo henget olivat tottelemattomia enkeleitä. Eikä saarnaaminen olisi hyödyttänyt fyysisesti kuolleita ihmisiä, koska Saarnaajan 9:5 sanoo, että he "eivät tiedä mitään", ja Psalmi 146:4 lisää, että kuolemassa ihmisen "hankkeet raukeavat tyhjiin" ["hänen ajatuksensa häviävät", *UM*]. Mutta Efesolaiskirjeen 2:1−7, 17 puhuu ihmisistä, jotka olivat hengellisesti kuolleita ja jotka tulivat hengellisesti eloon, koska he ottivat hyvän uutisen vastaan.)

Esitetäänkö taivaallinen elämä "Uudessa testamentissa" kaikkien kristittyjen toivoksi?

Joh. 14:2, 3: "Isäni talossa on monta asuntoa. Ellei olisi, niin olisin sanonut sen teille, koska olen menossa valmistamaan teille sijaa. Ja jos menen ja valmistan teille sijan, niin minä tulen jälleen ja otan teidät kotiin luokseni, jotta tekin olisitte siellä, missä minä olen." (Jeesus osoittaa tässä, että hänen uskolliset apostolinsa, joille hän puhui, olisivat aikanaan hänen Isänsä "talossa", taivaassa, Jeesuksen kanssa. Mutta hän ei tässä sano, kuinka monta muuta heidän lisäkseen menisi taivaaseen.)

Joh. 1:12, 13: "Kaikille niille, jotka ottivat hänet [Jeesuksen] vastaan, hän antoi vallan tulla Jumalan lapsiksi, koska he uskoivat hänen nimeensä, eivätkä he syntyneet verestä eivätkä lihan tahdosta eivätkä miehen tahdosta, vaan Jumalasta." (Huomaa, että tekstiyhteys viittaa jakeessa 11 Jeesuksen "omiin", juutalaisiin. Kaikki ne, jotka ottivat hänet vastaan hänen tullessaan heidän luokseen ensimmäisellä vuosisadalla, tulivat Jumalan lapsiksi, ja heidän odotteenaan oli taivaallinen elämä. Raamatunkohdassa olevat verbit ovat menneessä aikamuodossa, joten tämä kohta ei viittaa kaikkiin ihmisiin, joista on tullut kristittyjä sen jälkeen.)

Room. 8:14, 16, 17: "Kaikki ne, joita Jumalan henki johdattaa, ovat Jumalan lapsia. Henki itse todistaa meidän henkemme kanssa, että olemme Jumalan lapsia. Jos siis olemme lapsia, olemme myös perillisiä: tosiaankin Jumalan perillisiä, mutta Kristuksen perijätovereita, edellyttäen että kärsimme yhdessä hänen kanssaan, jotta meidät myös yhdessä kirkastettaisiin." (Tämän kirjoittamisen aikaan piti paikkansa, että kaikki, joita Jumalan henki johdatti, olivat Jumalan lapsia, joilla oli toivo tulla

kirkastetuksi Kristuksen kanssa. Mutta tämä ei ollut aina pitänyt paikkaansa. Luukkaan 1:15 sanoo, että Johannes Kastaja olisi pyhän hengen täyttämä, mutta Matteuksen 11:11 osoittaa ; selvästi, ettei hänellä ole osallisuutta taivaallisen Valtakunnan ' kirkkauteen. Samoin olisi myös taivaallisen Valtakunnan perillisten kokoamisen jälkeen toisia, jotka palvelisivat Jumalaa hänen Poikansa seuraajina, mutta joilla ei kuitenkaan olisi osallisuutta taivaalliseen kirkkauteen.)

Mitä nimenomaisia viittauksia "Uudessa testamentissa" on siihen, että kristityt palkittaisiin ikuisella elämällä maan päällä?

Matt. 5:5: "Onnellisia ovat lempeämieliset, koska he tulevat perimään maan."

Matt. 6:9, 10: "Meidän Isämme taivaissa, olkoon sinun nimesi pyhitetty. Tulkoon sinun valtakuntasi. Tapahtukoon sinun tahtosi *myös maanpäällä* niin kuin taivaassa." (Mikä on Jumalan tahto maan suhteen? Mitä 1. Mooseksen kirjan 1:28 ja Jesajan 45:18 osoittavat?)

Matt. 25:31−33, 40, 46: "Kun Ihmisen Poika saapuu kirkkaudessaan ja kaikki enkelit hänen kanssaan, silloin hän istuu loistoi−salle valtaistuimelleen. Ja kaikki kansat kootaan hänen eteensä, ja hän erottaa ihmiset toisistaan niin kuin paimen erottaa lampaat vuohista. Ja hän asettaa lampaat oikealle puolelleen, mutta vuohet vasemmalle. − − kuningas sanoo heille [lampaille] vastaukseksi: Totisesti minä sanon teille: sen, mitä teitte yhdelle vähäisimmistä näistä veljistäni, sen te teitte minulle.' Ja nämä [vuohet] menevät ikuiseen pois karsimiseen, mutta vanhurskaat [lampaat] ikuiseen elämään." (Huomaa, että nämä "lampaat" eivät ole samoja kuin Kuninkaan veljet, jotka ovat "taivaallisesta kutsumisesta osalliset". [Hepr. 2:10−3:1] Nämä lampaankaltaiset olisivat kuitenkin elossa Kristuksen ollessa valtaistuimellaan j a j oidenkui−den hänen "veljiensä" kokiessa yhä vaikeuksia maan päällä.)

Joh. 10:16: "Minulla on muita lampaita, jotka eivät ole tästä tarhasta; nekin minun täytyy tuoda, ja ne kuuntelevat minun ääntäni, ja niistä tulee yksi lauma, yksi paimen." (Keitä nämä "muut lampaat" ovat? He ovat Hyvän Paimenen, Jeesuksen Kristuksen, seuraajia, mutta he eivät ole "uuden liiton" lammastarhassa, eikä heillä ole toivoa taivaallisesta elämästä. He tulevat kuitenkin läheiseen yhteyteen tuohon lammastarhaan kuuluvien kanssa.)

2. Piet. 3:13: "Hänen lupauksensa mukaan me odotamme uusia taivaita *ja uutta maata,* joissa vanhurskaus on asuva." (Myös Ilm. 21:1−4)

Ilm. 7:9, 10: "Tämän jälkeen [sen jälkeen kun apostoli Johannes näki "sinetöityjen" täyden määrän, joka oli "ostettu maasta" olemaan Kristuksen kanssa taivaallisella Siionin vuorella; ks. Ilm. 7:3, 4; 14:1−3] minä näin, ja katso, suuri joukko, jota kukaan ei kyennyt laskemaan, kaikista kansakunnista ja sukukunnista ja kansoista ja kielistä seisoi valtaistuimen edessä ja Karitsan edessä puettuina pitkiin valkoisiin viittoihin, ja heidän käsissään oli palmunoksia. Ja he huutavat jatkuvasti suurella äänellä sanoen: 'Pelastuksesta saamme kiittää Jumalaamme, joka istuu valtaistuimella, ja Karitsaa.' "

Kuinka monelle Raamattu esittää taivaallisen elämän toivon?

Luuk. 12:32: "Älä pelkää, *pieni lauma,* sillä teidän Isänne on nähnyt hyväksi antaa teille valtakunnan."

Ilm. 14:1−3: "Minä näin, ja katso, Karitsa [Jeesus Kristus] seisoi Siioninvuorella [taivaassa; ks. Hepr. 12:22−24] ja hänen kanssaan sataneljäkymmentäneljalunatta, joiden otsaan oli kirjoitettu hänen nimensä ja hänen Isänsä nimi. − − Ja he laulavat ikään kuin uutta laulua,-eikä kukaan kyennyt oppimaan sitä laulua paitsi ne sataneljäkymmentäneljätuhatta, jotka *on ostettu maasta."*

Ovatko nuo 144 000 vain luonnollisia juutalaisia?

Ilm. 7:4−8: "Minä kuulin sinetöityjen luvun, sataneljäkymmentänelj ätuhatta, sinetöidyt kaikista Israelin lasten sukukunnista: Juudan − − Ruubenin − − Gaadin − − Asserin − − Naftalin − − Manassen − − Simeonin − − Leevin − − Isaskarin − − Sebulo−nin − − Joosefin − − Benjaminin sukukunnasta." (Nämä eivät voi olla luonnollisen Israelin sukukuntia, koska siinä ei ollut koskaan Joosefin sukukuntaa, tässä ei ole lueteltu Efraimin eikä Daanin sukukuntia, ja leeviläiset asetettiin erikseen palvelemaan temppelin yhteydessä, mutta heitä ei laskettu yhdeksi 12 sukukunnasta. Ks. 4. Moos. 1:4−16.)

Room. 2:28, 29: "Ei se ole juutalainen, joka on sellainen ulkonaisesti, eikä ympärileikkaus ole se, mikä on ulkonaisesti lihassa, vaan se on juutalainen, joka on sellainen sisäisesti, ja sellaisen ympärileikkaus on sydämen ympärileikkaus hengen vaikutuksesta eikä kirjoitetun lakikokoelman vaikutuksesta."

Gal. 3:26−29: "Te olette näet kaikki Jumalan lapsia Kristukseen Jeesukseen kohdistuvan uskonne välityksellä. − − Ei ole juutalaista eikä kreikkalaista, ei ole orjaa eikä vapaata, ei ole miespuolista eikä naispuolista, sillä te olette kaikki yhtä persoonaa Kristuksen Jeesuksen yhteydessä. Sitä paitsi jos te kuulutte Kristukselle, niin olette todella Aabrahamin siementä, perillisiä lupauksen kannalta katsoen."

Onko luku 144 000 vain vertauskuvallinen?

Vastaus ilmenee siitä, että mainittuaan täsmälleen nuo 144 000 Ilmestyksen 7:9 puhuu "suuresta joukosta, jota kukaan ei kyennyt laskemaan". Jos luku 144 000 ei olisi kirjaimellinen, ei olisi mielekästä asettaa sitä "suuren joukon" vastakohdaksi. Se, että pitää tuota lukua kirjaimellisena, on sopusoinnussa Matteuksen 22:14:n kanssa, jossa Jeesus sanoo taivasten Valtakunnasta: "On monia kutsuttuja, mutta *harvoja* valittuja."

Menevätkö myös siihen "suureen joukkoon" kuuluvat, josta puhutaan Ilmestyksen 7:9, 10:ssä, taivaaseen?

Ilmestys ei sano heistä, niin kuin se sanoo 144 000:sta, että heidät on "ostettu maasta" olemaan Kristuksen kanssa taivaallisella Siioninvuorella. − Ilm. 14:1−3.

Se, että heidän kuvaillaan 'seisovan valtaistuimen edessä ja Karitsan edessä', ei välttämättä osoita paikkaa, vaan hyväksyttyä tilaa. (Vrt. Ilm. 6:17; Luuk. 21:36.) Ilmaus "valtaistuimen edessä" (kreik. *e−no'pi−on tou thro'nou;* kirjaimellisesti "valtaistuimen näkyvissä") ei vaadi, että he ovat taivaassa. Heidän asemansa on yksinkertaisesti sellainen, että he ovat Jumalan "näkyvissä", hänen joka sanoo katselevansa taivaasta ihmislapsia. − Ps. 11:4; vrt. Matt. 25:31−33; Luuk. 1:74, 75; Apt. 10:33.

Se 'suuri joukko taivaassa', johon Ilmestyksen 19:1, 6 viittaa, ei ole sama kuin Ilmestyksen 7:9:n "suuri joukko". Taivaassa olevien ei kuvailla olevan "kaikista kansakunnista" eikä heidän sanota lukevan pelastustaan Karitsan ansioksi; he ovat enkeleitä. Ilmausta 'suuri joukko' käytetään Raamatussa erilaisissa tekstiyhteyksissä. − Mark. 5:24; 6:34; 12:37.

Mitä taivaaseen menevät tekevät siellä?

Ilm. 20:6: "He tulevat olemaan Jumalan ja Kristuksen pappeja ja tulevat hallitsemaan kuninkaina hänen kanssaan ne tuhat vuotta." (Myös Dan. 7:27)

1. Kor. 6:2: "Ettekö tiedä, että pyhät tulevat tuomitsemaan maailman?"

Ilm. 5:10: "Sinä teit heidät valtakunnaksi ja papeiksi meidän Jumalallemme, ja heidän on määrä hallita kuninkaina maata ["maan päällä", *KR;* "maailmaa", *UTN,*

EU]." (Sama kreikkalainen sana ja kieliopillinen rakenne esiintyy Ilmestyksen 11:6:ssa. *KR, UTN* ja *EU* kääntävät kaikki sen "maata".)

Kuka valitsee ne, jotka menevät taivaaseen?

2. Tess. 2:13, 14: "Me olemme kuitenkin velvollisia aina kiittämään Jumalaa teistä, Jehovan rakastamat veljet, koska *Jumala valitsi* teidät alusta pitäen pelastukseen pyhittämällä teidät hengellä ja uskollanne totuuteen. Juuri tähän kohtaloon hän kutsui teidät julistamamme hyvän uutisen välityksellä Herramme Jeesuksen Kristuksen kirkkauden hankkimiseksi."

Room. 9:6, 16: "Eivät kaikki, jotka polveutuvat Israelista, ole todellisuudessa 'Israel'. − − se ei siis riipu siitä, joka tahtoo, eikä siitä, joka juoksee, vaan Jumalasta, joka on armollinen."

Tunnustaminen

Määritelmä: 1) Uskonsa tai 2) syntiensä julistaminen tai myöntäminen joko julkisesti tai yksityisesti.

Onko katolisen kirkon opettama sovitusmeno, johon sisältyy salarippi (syntien henkilökohtainen tunnustaminen papin korvaan), raamatullinen?

Miten pappia puhutellaan

Perinteinen kaava, jota yhä usein käytetään, kuuluu: "Siunaa minua Isä, sillä olen tehnyt syntiä. Siitä on [ajan pituus] kun olen viimeksi ollut ripillä." − *U.S. Catholic* −aikakauslehti, lokakuu 1982, s. 6.

Katolisessa katekismuksessa kaava on: "Minä vaivainen syntinen ihminen tunnustan Jumalalle, kaikkivaltiaalle ja teille isäni, Jumalan sijassa olevalle, että sitten viime rippini olen tehnyt seuraavat synnit. Viime rippini oli ... sitten." − *Katolinen katekismus* (Helsinki 1953) s. 146.

Matt. 23:1, 9, *KR:* "Jeesus [sanoi:] − − 'Isäksenne älkää kutsuko ketään maan päällä, sillä yksi on teidän Isänne, hän, joka on taivaissa.' "

Synnit jotka voidaan antaa anteeksi

"Kirkko on aina opettanut, että jokainen synti, olkoon se kuinka vakava tahansa, voidaan antaa anteeksi." − R. C. Broderick, *The Catholic Encyclopedia* (teksti: *nihil obstat* ja *imprimatur)* (Nashville, Tennessee, USA, 1976) s. 554.

Hepr. 10:26, *KR:* "Jos me tahallamme teemme syntiä, päästyämme totuuden tuntoon, niin ei ole enää uhria meidän syntiemme edestä."

Mark. 3:29, *KR:* "Joka pilkkaa Pyhää Henkeä, se ei saa ikinä anteeksi, vaan on vikapää iankaikkiseen syntiin."

Miten katumus tulee Ilmaista

Rippi−isä määrää usein katujan lausumaan tietyn määrän "Herran rukousta" ja "Ave Mariaa".

Matt. 6:7, *KR:* "Kun rukoilette, niin älkää tyhjiä hokeko [ts. lausuko rukouksia merkityksettömästi toistaen] niinkuin pakanat, jotka luulevat, että heitä heidän monisanaisuutensa tähden kuullaan."

Matt. 6:9−12, *KR:* "Rukoilkaa siis te näin: *Isä meidän,* joka olet taivaissa − − anna meille meidän velkamme anteeksi." (Raamatussa ei missään kohdassa käsketä

meitä rukoilemaan Mariaa tai hänen välityksellään. Ks. Fil. 4:6, myös pääaihetta "Maria", s. 237.)

Room. 12:9, *KR:* "Olkoon rakkaus vilpitön, kammokaa pahaa, riippukaa hyvässä kiinni."

Eikö Jeesus valtuuttanut apostolinsa antamaan syntejä anteeksi?

Joh. 20:21−23, *KR: "* 'Niinkuin Isä on lähettänyt minut, niin lähetän minäkin teidät.' Ja tämän sanottuaan hän puhalsi heidän päällensä ja sanoi heille: 'Ottakaa Pyhä Henki. Joiden synnit te anteeksi annatte, niille ne ovat anteeksi annetut; joiden synnit te pidätätte, niille ne ovat pidätetyt.' "

Miten apostolit ymmärsivät ja sovelsivat tämän? Raamatussa ei kerrota ainoastakaan tapauksesta, jossa apostoli olisi kuunnellut yksityistä synnintunnustusta ja sitten antanut synninpäästön. Mutta ne vaatimukset, joiden perusteella Jumala antaa anteeksi, esitetään Raamatussa. Apostolit saattoivat pyhän hengen johdolla ymmärtää, täyttivätkö ihmiset nuo vaatimukset, ja saattoivat sen perusteella julistaa, että *Jumala* joko oli tai ei ollut antanut heille anteeksi. Ks. esimerkkejä Apt. 5:l−ll:stä, myös 1. Kor. 5:l−5:stä ja 2. Kor. 2:6−8:sta.

Ks. myös pääaihetta "Apostolinen seuraanto".

Oppineilla on erilaisia näkemyksiä salaripin alkuperästä

R. C. Broderick sanoo: "Salarippi on ollut hyväksytty menetelmä 300−luvulta lähtien." − *The Catholic Encyclopedia,* s. 58.

New Catholic Encyclopedia sanoo: "Monet aikamme historioitsijat, niin katoliset kuin protestanttisetkin, katsovat normaalissa kurimenettelyssä käytettyjen yksityisten katumustöiden olevan peräisin Irlannin, Walesin ja Britannian kirkoista, joissa luostarin apotti ja hänen pappismunkkinsa yleensä määräsivät sakramentit, joihin katumustyöt kuuluivat. Näyttää siltä, että toistuva rippi ja uskontunnustus on tullut maallikkojen käyttöön luostareissa harjoitetun synnintunnustuksen ja julkisen ja yksityisen hengellisen ohjauksen mallin perusteella. − − Kuitenkin vasta 1000−luvulla salaisista synneistä annettiin synninpäästö tun−nustushetkellä ja ennen katumustöihin ryhtymistä." − (1967) XI osa, s. 75.

Historioitsija A. H. Sayce kertoo: "Palvontamenoja koskeva aineisto osoittaa, että Babyloniassa harrastettiin syntien sekä julkista että yksityistä tunnustamista. Syntien yksityinen tunnustaminen näyttää todella olleen vanhempi ja yleisempi menetelmä." − *The Religions of Ancient Egypt and Babylonia* (Edinburgh 1902) s. 497.

Millainen käsitys Jehovan todistajilla on tunnustamisesta?

Uskonsa tunnustaminen julkisen julistuksen välityksellä

Room. 10:9, 10: "Jos sinä julkisesti julistat 'tämän omassa suussasi olevan sanan', että Jeesus on Herra, ja uskot sydämessäsi, että Jumala on herättänyt hänet kuolleista, niin sinä pelastut. Sillä sydämellä uskotaan vanhurskaudeksi, mutta suulla annetaan julkinen julistus pelastukseksi."

Matt. 10:32, 33: "Jokaiseen, joka tunnustaa yhteyden minuun [Jeesukseen Kristukseen] ihmisten edessä, minäkin tunnustan yhteyden Isäni edessä, joka on taivaissa, mutta joka kieltäytyy tunnustamasta minua ihmisten edessä, sitä minäkin kieltäydyn tunnustamasta Isäni edessä, joka on taivaissa."

Kun ihminen tekee syntiä Jumalaa vastaan

Matt. 6:6−12: "Kun rukoilet, mene yksityishuoneeseesi, ja kun olet sulkenut ovesi, rukoile *Isääsi,* joka on salassa − −: 'Meidän Isämme taivaissa, olkoon sinun nimesi pyhitetty − − ja anna meille velkamme anteeksi, niin kuin mekin olemme antaneet anteeksi velallisillemme.' "

Ps. 32:5: "Minä tunnustin sinulle [Jumala] syntini enkä peittänyt pahoja tekojani; minä sanoin: 'Minä tunnustan *Herralle* rikokseni', ja sinä annoit anteeksi minun syntivelkani."

1. Joh. 2:1: "Jos joku tekeekin synnin, niin meillä on auttaja Isän luona, Jeesus Kristus, vanhurskas."

Kun ihminen tekee vääryyttä lähimmäiselleen tai kun hänelle on tehty vääryyttä

Matt. 5:23, 24: "Jos siis tuot lahjaasi alttarille ja siellä muistat, että veljelläsi on jotakin sinua vastaan, jätä lahjasi siihen alttarin eteen ja mene pois; tee ensin sovinto veljesi kanssa ja sitten takaisin tultuasi uhraa lahjasi."

Matt. 18:15: "Jos veljesi tekee synnin, mene ja paljasta hänen virheensä kahden kesken."

Luuk. 17:3: "Jos veljesi tekee synnin, anna hänelle nuhde, ja jos hän katuu, anna hänelle anteeksi."

Ef. 4:32: "Tulkaa huomaavaisiksi toisianne kohtaan, hellän sääliväisiksi, antaen toisillenne auliisti anteeksi, niin kuin Jumalakin Kristuksen kautta on antanut teille auliisti anteeksi."

Kun joku syyllistyy vakavaan väärintekoon ja haluaa hengellistä apua

Jaak. 5:14−16: "Onko joku keskuudessanne [hengellisesti] sairas? Hän kutsukoon luokseen seurakunnan vanhimmat, ja he rukoilkoot hänen edestään voidellen häntä öljyllä Jehovan nimessä. Ja uskon rukous tekee huonovointisen terveeksi, ja Jehova nostaa hänet ylös. Ja jos hän on tehnyt syntejä, niin hänelle annetaan anteeksi [Jumalan toimesta]. Tunnustakaa sen tähden avoimesti syntinne toisillenne ja rukoilkaa toistenne puolesta, jotta paranisitte."

Sananl. 28:13: "Joka rikkomuksensa salaa, se ei menesty; mutta joka ne tunnustaa ja hylkää, se saa armon."

Entä jos syntiä tehneet eivät etsi apua?

Gal. 6:1: "Veljet, vaikka joku ihminen ottaakin jonkin harha−askeleen, ennen kuin hän on tietoinen siitä, niin yrittäkää te, joilla on hengellisiä edellytyksiä, palauttaa kohdalleen sellainen ihminen lempeyden hengessä, samalla kun pidät silmällä itseäsi, ettei sinuakin kiusattaisi."

1. Tim. 5:20: "Syntiä *harjoittavia* ojenna kaikkien katselijoiden edessä [ts. niiden jotka ovat tietoisia asiasta], jotta muutkin pelkäisivät."

1. Kor. 5:11−13: "Lakatkaa seurustelemasta jokaisen sellaisen veljeksi kutsutun kanssa, joka on haureellinen tai ahne tai epäjumalanpalvelija tai herjaaja tai juoppo tai kiristäjä, älkääkä edes syökö sellaisen kanssa. − − 'Poistakaa paha ihminen keskuudestanne.' "

Unet

Määritelmä: Ihmisen ajatukset tai mielikuvat, joita hänellä on nukkuessa. Raamattu puhuu luonnollisista unista, Jumalalta tulevista unista ja ennusteluun liittyvistä unista. − Job 20:8; 4. Moos. 12:6; Sak. 10:2.

Onko unilla meidän aikanamme erikoismerkitystä?

Mitä tutkijat ovat saaneet tietää unista?

"Jokainen näkee unia", sanoo *The World Book Encyclopedia* (1984, 5. osa, s. 279). "Useimmat aikuiset, jotka nukkuvat kahdeksan tuntia, näkevät unia noin 100 minuutin ajan." Ihmiset näkevät siis normaalisti unia.

Harvardin lääketieteellisessä koulussa työskentelevä tri Allan Hobson sanoi: "Ne ovat moniselitteisiä, ja ne voidaan tulkita millä tavalla tahansa terapeutti on taipuvainen ne tulkitsemaan. Merkitys riippuu kuitenkin yksilön tarkastelutavasta, ei itse unesta." Selostaessaan tätä *New York Times* −lehden tiedepalsta lisäsi: "Unille paljon arvoa antava koulukunta käyttää monia tapoja löytääkseen unen psykologisen sanoman, kukin niistä heijastaa erilaista teoreettista käsitystä. Freudilainen löytää unelle yhden merkityksen, jungilainen toisen ja hahmopsykologian terapeutti taas erilaisen merkityksen. − − Hermotutkijat ovat kuitenkin hyökänneet voimakkaasti sitä käsitystä vastaan, että unilla olisi kerrassaan mitään psykologista merkitystä." − 10.7.1984, s. C12.

Voivatko unet, jotka näyttävät välittävän erikoistietoa, tulla jostakin muusta lähteestä kuin Jumalalta?

Jer. 29:8, 9: "Näin sanoo Herra Sebaot −−: 'Älkää antako pro−feettainne, joita on keskuudessanne, ja *tietäjäinne* pettää itseänne, älkääkä totelko unianne, joita te uneksutte. Sillä valhetta he ennustavat teille minun nimessäni; minä en ole lähettänyt heitä, sanoo Herra."

Harper's Bible Dictionary kertoo: "Babylonialaiset luottivat uniin siinä määrin, että vähän ennen tärkeitten ratkaisujen tekoa he neuvojen toivossa nukkuivat temppeleissä. Terveydenhoito−ohjeitä haluavat kreikkalaiset nukkuivat Asklepioksen temppeleissä [käärme oli hänen vertauskuvansa] ja roomalaiset Serapiksen temppeleissä [toisinaan hänet yhdistettiin kerälle kiertyneeseen käärmeeseen]. Egyptiläiset valmistivat yksityiskohtaisia unien selity skir j oj a." − Madeleine Miller j a J. Lane Miller (New York 1961) s. 141. Ks. myös *Otavan iso tietosanakirja* (1965) 9. osa, palsta 501.

"Ne u:t [unienselitykset], joita tavataan nykyisissä, vieläkin levinneissä ja käytetyissä unikirjoissa, johtuvat osaksi hyvin vanhoista ajoista, aina babylonialaisista asti." −*Iso tietosanakirja* (1938) 14. osa, palsta 672.

Jumala käytti menneisyydessä unia esittääkseen varoituksia, ohjeita ja ennustuksia, mutta johdattaako hän palvelijoitaan nykyään sillä tavoin?

Sellaisiin Jumalasta lähtöisin oleviin uniin viitataan Matteuksen 2:13, 19, 20:ssä; 1. Kuningasten kirjan 3:5:ssä; 1. Mooseksen kirjan 40:l−8:ssa.

Hepr. 1:1,2: "Jumala, j oka kauan sitten puhui monissa tilaisuuksissa ja monin tavoin [myös unissa] esi−isillemme profeettojen kautta, on näiden päivien lopulla puhunut meille Pojan kautta [Jeesuksen Kristuksen, jonka opetukset on kirjoitettu Raamattuun]."

1. Kor. 13:8: "Mikäli on profetoimislahjoja [ja toisinaan Jumala välitti profetioita palvelijoilleen unien välityksillä], ne tulevat poistumaan."

2. Tim. 3:16,17: "Koko Raamattu on Jumalan henkeyttämä ja hyödyllinen opettamiseen, − − jotta Jumalan ihminen olisi täysin pätevä, *täydelleen varustautunut* kaikkeen hyvään työhön."

1. Tim. 4:1: "Mutta henkeytetty ilmaisu sanoo nimenomaan, että myöhempinä ajanjaksoina jotkut luopuvat uskosta, kun he kiinnittävät huomiota eksyttäviin henkeytettyihin ilmaisuihin [joita joskus välitetään unissa] ja demonien opetuksiin."

Usko

Määritelmä: "Usko on sen vakuuttunutta odotusta, mitä toivotaan, selvä osoitus todellisuuksista, vaikka niitä ei nähdä." (Hepr. 11:1) Tosi usko ei ole herkkäuskoisuutta, ts. valmiutta uskoa jotakin ilman järkeviä todisteita tai vain siksi, että toivoo asian olevan niin. Aito usko vaatii perustietoja, todisteiden tuntemista ja sen arvostamista sydämestään, mitä todisteet ilmaisevat. Vaikka on siis mahdotonta omata tosi uskoa ilman täsmällistä tietoa, Raamattu sanoo, että ihminen uskoo "sydämellä". − Room. 10:10.

Miksi monilla ei ole uskoa?

Usko on Jumalan hengen hedelmä, ja Jumala antaa mielellään henkeään niille, jotka pyrkivät saamaan sitä. (Gal. 5:22; Luuk. 11:13) Uskoa vailla olevat ihmiset eivät siis pyri saamaan tuota henkeä tai he haluavat sitä väärää tarkoitusta varten tai vastustavat sen toimintaa elämässään. Monet seikat vaikuttavat siihen:

Heillä ei ole Raamatun täsmällistä tuntemusta: Raamattu on Jumalan hengen tuote, Jumalan henkeyttämä. (2. Tim. 3:16, 17; 2. Sam. 23:2) Jos ihminen ei tutki sitä, hän ei voi kehittää tosi uskoa. Vaikka kirkon jäsenillä voi olla Raamattu, niin jos heille on opetettu ihmisten ajatuksia Jumalan sanan asemesta, heiltä puuttuu tosi usko Jumalaan ja hänen tarkoituksiinsa. Ratkaistessaan elämänsä ongelmia he ovat taipuvaisia turvautumaan omiin ajatuksiinsa ja toisten ihmisten ajatuksiin. − Vrt. Matt. 15:3−9.

Uskonto on aiheuttanut heille pettymyksen: Kristikunnan kirkkojen ulkokultaisuus on aiheuttanut monille pettymyksen. Kirkot väittävät opettavansa Jumalan sanaa, mutta ne eivät elä sopusoinnussa sen kanssa, mitä se sanoo. Toiset ovat kannattaneet jotakin ei−kristillistä uskontoa, mutta he ovat nähneet sen menettelyjen aikaansaamat huonot hedelmät tai havainneet, etteivät sen uskonnolliset käsitykset todellisuudessa auta heitä selviytymään elämän ongelmista. Koska sellaisilla ihmisillä ei ole tosi Jumalan täsmällistä tuntemusta, he vetäytyvät pois kaikesta uskontoon liittyvästä. − Vrt. Room. 3:3, 4; Matt. 7:21−23.

He eivät ymmärrä, miksi Jumala sallii pahuutta: Useimmat ihmiset eivät ymmärrä, miksi Jumala sallii pahuutta, ja siksi he syyttävät häntä kaikesta siitä pahasta, mitä tapahtuu. He eivät ymmärrä, ettei ihmisen taipumus pahuuteen johdu Jumalan tahdosta vaan Aadamin synnistä. (Room. 5:12) He saattavat olla tietämättömiä Saatana Panettelijan olemassaolosta ja siitä, että hän vaikuttaa maailman asioihin, ja siksi he syyttävät Jumalaa pahuudesta, joka on lähtöisin Saatanasta. (1. Joh. 5:19; Ilm. 12:12) Jos he ovatkin jossain määrin tietoisia näistä asioista, he voivat pitää Jumalaa hitaana toimimaan, koska he eivät näe selvästi kaikkeu−densuvereenisuutta koskevaa kiistakysymystä eivätkä ymmärrä, että Jumalan aina tähän aikaan saakka osoittama kärsivällisyys suo heille tilaisuuden pelastua, vaikka he eivät ole sitä ansainneet. (Room. 2:4; 2. Piet. 3:9) He eivät myöskään täysin ymmärrä, että Jumala on määrännyt ajan, jolloin hän tuhoaa iäksi kaikki pahuuden harjoittajat. − Ilm. 22:10−12; 11:18; Hab. 2:3.

Lihalliset halut ja näkemykset hallitsevat heidän elämäänsä: Yleensä ihmiset, joilta puuttuu tosi usko, ovat uppoutuneet muihin harrastuksiin. Jotkut voivat sanoa uskovansa Raamattuun, mutta he eivät ole ehkä koskaan perusteellisesti tutkineet sitä tai miettineet arvostaen lukemaansa, sen syitä ja sitä, miten se soveltuu

jokapäiväiseen elämään. (Vrt. 1. Aikak. 28:9.) Joissakin tapauksissa he eivät ole vahvistaneet heillä jo ollutta uskoa, vaan ovat sen sijaan antaneet epävanhurskaisiin tavoitteisiin kohdistuvan halunsa vallita sydämensä taipumuksia, niin että he ovat vetäytyneet pois Jumalasta ja hänen teiltään. − Hepr. 3:12.

Miten ihminen voi saada uskon?

Room. 10:17: "Usko siis seuraa siitä, mikä on kuultu." (Vrt. Apt. 17:11, 12; Joh. 4:39−42; 2. Aikak. 9:5−8. Ihmisen täytyy ensin saada selville, mitä Raamattu sanoo, ja hänen vakaumuksensa vahvistuu, jos hän tutkii sitä huolellisesti vakuuttuakseen sen luotettavuudesta.)

Room. 10:10: "Sydämellä uskotaan vanhurskaudeksi." (Jumaliset asiat painuvat ihmisen kuvaannolliseen sydämeen, kun hän mietiskelee niitä arvostuksen kehittämiseksi niitä kohtaan.)

Usko vahvistuu, kun ihminen toimii Jumalan lupausten mukaan ja näkee sitten todisteet siitä, että Jumala siunaa hänen toimintaansa. − Ks. Ps. 106:9−12.

Kuvaus: Sinulla on ehkä ystävä, josta sanoisit: 'Luotan häneen. Olen varma siitä, että hän pitää sanansa; ja tiedän, että jos minulla on ongelma, hän auttaa minua.' Et todennäköisesti sanoisi niin kenestäkään, jonka olisit tavannut ensi kerran vasta eilen. Sinun olisi pitänyt olla tekemisissä hänen kanssaan pitkän aikaa, niin että hän olisi osoittanut luotettavuutensa yhä uudelleen. Samoin on uskon laita. Saadakseen uskon täytyy käyttää aikaa tullakseen tuntemaan Jehovan ja hänen menettelytapansa.

Usko siihen että on olemassa Jumala

Ks. pääaihetta "Jumala".

Usko vanhurskaan uuden asiainjärjestelmän odotteeseen

Kun ihminen perehtyy hyvin siihen, miten Jehova on toiminut palvelijoillensa suhteen, hän alkaa ajatella samoin kuin Joosua, joka sanoi: "Koko sydämenne ja koko sielunne tietäköön, ettei ainoakaan kaikista niistä teitä koskevista lupauksista, jotka Herra, teidän Jumalanne, on antanut, ole jäänyt täyttämättä; kaikki ovat toteutuneet teille, ei ainoakaan niistä ole jäänyt täyttämättä."−Joos. 23:14.

Kertomus Jeesuksen Kristuksen suorittamista ihmeistä vahvistaa uskoa Raamatun lupauksiin, jotka koskevat terveyden uudistumista, kuolleiden ylösnousemusta ja niin edelleen. Ne eivät ole taruja. Lue evankeliumien kertomukset ja pane merkille todisteet siitä, että niissä on kaikki historiallisen luotettavuuden tunnuspiirteet. Niissä mainitaan maantieteelliset paikat; niissä esitetään senaikaisten maallisten hallitsijoiden nimet; on säilynyt useampia kuin yhden silminnäkijän kertomus. Näiden todisteiden mietiskeleminen voi vahvistaa uskoasi Raamatun lupauksiin.

Mene Jehovan todistajien valtakunnansaleihin ja heidän suuriin konventteihinsa, niin voit itse nähdä todisteet siitä, että Raamatun neuvojen soveltaminen muuttaa ihmisten elämän, että se voi tehdä ihmisistä rehellisiä ja moraalisia, että se voi auttaa mihin tahansa rotuihin ja kansallisuuksiin kuuluvia ihmisiä elämään ja työskentelemään yhdessä aidon veljeyden hengessä.

Ovatko työt todella välttämättömiä, jos ihmisellä on usko?

Jaak. 2:17, 18, 21, 22, 26: "Uskokin, jos sillä ei ole tekoja, on itsessään kuollut. Kuitenkin joku sanoo: 'Sinulla on uskoa, ja minulla on tekoja. Näytä minulle uskosi ilman tekoja, niin minä näytän uskoni sinulle teoillani.' Eikö Aabrahamia, meidän isäämme, julistettu vanhurskaaksi teoista, kun hän oli uhrannut poikansa Iisakin alttarilla? Sinä näet, että hänen uskonsa vaikutti hänen tekojensa mukana ja hänen uskonsa täydellistyi hänen teoistaan. Tosiaan, niin kuin ruumis ilman henkeä on kuollut, niin myös usko ilman tekoja on kuollut."

Kuvaus: Nuori mies voi seurustella nuoren naisen kanssa ja vakuuttaa rakastavansa häntä. Mutta ellei hän koskaan kosi häntä, osoittaako hän tosiaan rakkautensa olevan aitoa? Samointeot ovat keino uskomme ja rakkautemme aitouden osoittamiseksi. Ellemme tottele Jumalaa, me emme todellisuudessa rakasta häntä tai usko siihen, että hänen tiensä ovat oikeat. (1. Joh. 5:3, 4) Me emme kuitenkaan voi *ansaita* pelastusta, teemmepä mitä tekoja tahansa. Ikuinen elämä on *lahja* Jumalalta Jeesuksen Kristuksen välityksellä, ei palkka teoistamme. − Ef. 2:8, 9.

Uskonto

Määritelmä: Palvontamuoto. Siihen sisältyy uskonnollisten asenteiden, käsitysten ja tapojen järjestelmä, jota jotkut yksityishenkilöt tai jokin järjestö pitää oikeana. Tavallisesti uskontoon sisältyy usko Jumalaan tai lukuisiin jumaliin; tai se pitää ihmisiä, esineitä, haluja tai voimia palvonnan kohteina. Monet uskonnot perustuvat niihin havaintoihin, joita ihminen on tehnyt luonnosta; on myös ilmoitususkontoja. On väärää ja oikeaa uskontoa.

Miksi on niin monia uskontoja?

Eräässä äskeisessä laskelmassa päädyttiin siihen, että on olemassa 10 pääuskontoa ja noin 10 000 lahkoa. Näistä noin 6000 on Afrikassa, 1200 Yhdysvalloissa ja satoja muissa maissa. Suomessa puolestaan toimii erään arvion mukaan noin 100 uskonnollista liikettä tai yhteisöä.

Monet seikat ovat vaikuttaneet uusien uskonnollisten ryhmien kehittymiseen. Jotkut ovat sanoneet, että kaikki eri uskonnot edustavat eri tapoja esittää uskonnollista totuutta. Mutta niiden opetusten ja tapojen vertaaminen Raamattuun osoittaa uskontojen erilaisuuden johtuvan pikemminkin siitä, että ihmiset ovat alkaneet seurata ihmisiä eivätkä ole kuunnelleet Jumalaa. On merkille pantavaa, että useimmat niiden yhteiset opetukset, jotka poikkeavat Raamatusta, ovat peräisin muinaisesta Babylonista. (Ks. pääaihetta "Suuri Babylon", s. 351, 352.)

Kuka on tämän uskonnollisen hämmennyksen aiheuttaja? Raamattu sanoo Saatana Panettelijan olevan "tämän asiainjär−jestelmän jumala". (2. Kor. 4:4) Se varoittaa, että "mitä kansat uhraavat, sen ne uhraavat demoneille eivätkä Jumalalle". (1. Kor. 10:20) Kuinka elintärkeää meidän siksi onkaan varmistautua siitä, että todella palvomme tosi Jumalaa, taivaan ja maan Luojaa, ja että palvontamme miellyttää häntä!

Ovatko kaikki uskonnot Jumalalle otollisia?

Tuom. 10:6, 7: "Israelilaiset tekivät jälleen sitä, mikä oli pahaa Herran silmissä, japalvelivat baaleja ja astarteja ja Aramin jumalia, Siidonin jumalia, Mooabin jumalia, ammonilaisten jumalia, filistealaisten jumalia, ja hylkäsivät Herran eivätkä palvelleet häntä. Niin Herran viha syttyi Israelia kohtaan." (Jos joku palvoo jotakin esinettä tai muuta persoonaa kuin tosi Jumalaa, taivaan ja maan Luojaa, on ilmeistä, ettei hänen palvontamuo−tonsa ole Jehovalle otollinen.)

Mark. 7:6, 7: "[Jeesus] sanoi heille [juutalaisille fariseuksille ja kirjanoppineille]: 'Sattuvasti Jesaja profetoi teistä ulkokullatuista, niin kuin on kirjoitettu: "Tämä kansa kunnioittaa minua huulillaan, mutta sen sydän on hyvin kaukana minusta. Turhaan nämä ihmiset jatkavat minun palvomistani, koska he opettavat oppeina ihmisten käskyjä." ' " (Siitä riippumatta, ketä jokin uskonnollinen ryhmä *väittää* palvovansa, jos se pitää kiinni ihmisten opeista eikä Jumalan henkeytetystä sanasta, sen palvonta on turhaa.)

Room. 10:2, 3: "Minä todistan heistä, että heillä on intoa Jumalan puolesta, mutta ei täsmällisen tiedon mukaan, sillä koska he eivät tunteneet Jumalan vanhurskautta, vaan yrittivät vahvistaa omaansa, he eivät alistuneet Jumalan vanhurskauteen." (Voi olla, että ihmisillä on Jumalan kirjoitettu sana, mutta heillä ei ole täsmällistä tietoa sen sisällöstä, koska heitä ei ole opetettu asianmukaisesti. He saattavat ajatella olevansa innokkaita Jumalan puolesta, mutta eivät kenties tee sitä, mitä hän vaatii. Voisiko heidän palvontansa miellyttää Jumalaa?)

Onko totta, että kaikissa uskonnoissa on jotain hyvää?

Useimmat uskonnot kyllä opettavat, että ihmisen ei pitäisi valehdella eikä varastaa ja niin edelleen. Mutta riittääkö se? Joisitko mielelläsi lasillisen myrkyllistä vettä, jos joku vakuuttaisi sinulle, että *suurin osa* siitä mitä juot on vettä?

2. Kor. 11:14,15: "Itse Saatana muuttaa jatkuvasti itseään valon enkeliksi. Ei ole siis paljon, jos hänen palvelijansakin muuttavat jatkuvasti itseään vanhurskauden palvelijoiksi." (Tässä meitä varoitetaan siitä, ettei kaikki Saatanasta alkuisin oleva ehkä näytä vastenmieliseltä. Hänen pääkeinojaan ihmiskunnan pettämiseksi ovat olleet kaikenlaiset väärät uskonnot, ja jotkin niistä näyttävät ulkonaisesti vanhurskailta.)

2. Tim. 3:2, 5: "Ihmiset tulevat olemaan −− [sellaisia joilla on] jumalisen antaumuksen muoto, mutta he osoittautuvat pettymykseksi sen voimaan nähden; ja näistä käänny pois." (Vaikka sen uskontokunnan jäsenet johon kuulut, ulkonaisesti väittäisi−vätkin rakastavansa Jumalaa, niin jos he eivät sovella vilpittömästi Jumalan sanaa elämäänsä, Raamattu kehottaa sinua katkaisemaan yhteyden heihin.)

Onko sopivaa luopua vanhempiensa uskonnosta?

Jos se, mitä vanhempamme ovat opettaneet, on tosiaan Raamatusta, meidän tulisi pitää siitä kiinni. Vaikka saisimme tietää vanhempiemme uskonnollisten tapojen ja käsitysten olevan ristiriidassa Jumalan sanan kanssa, he ansaitsevat silti kunnioituksemme. Mutta miten menettelisimme, jos saisimme tietää, että jokin vanhempiemme tapa on vahingollinen terveydelle ja voisi lyhentää elinikää? Jäljittelisimmekö ja kannustaisimmeko lapsiammekin jäljittelemään heitä, vai kertoisimmeko heille kunnioittavasti, mitä olemme saaneet tietää? Samoin Raamatun totuuden tuntemus tuo vastuun. Meidän tulisi mahdollisuuksiemme mukaan kertoa oppimastamme perheemme jäsenille. Meidän täytyy tehdä ratkaisu: Rakastammeko todella Jumalaa? Haluammeko tosiaan totella Jumalan Poikaa? Siten menetteleminen voi vaatia sitä, että luovumme vanhempiemme uskonnosta omaksuaksemme tosi palvonnan. Ei varmasti olisi sopivaa antaa kiintymyksemme vanhempiamme kohtaan olla suurempi kuin rakkauden Jumalaa ja Kristusta kohtaan. Jeesus sanoi: "Joka on kiintynyt isään tai äitiin enemmän kuin minuun, ei ole minun arvoiseni, ja joka on kiintynyt poikaansa tai tyttäreensä enemmän kuin minuun, ei ole minun arvoiseni." − Matt. 10:37.

Joos. 24:14: "Peljätkää nyt Herraa, palvelkaa häntä nuhteettomasti ja uskollisesti ja poistakaa ne jumalat, joita teidän isänne palvelivat tuolla puolella virran ja Egyptissä, ja palvelkaa Herraa." (Eikö se merkinnytkin sitä, että heidän täytyi luopua esi−isiensä uskonnosta? Palvellakseen Jehovaa hyväksyttävällä tavalla heidän piti hankkiutua eroon kaikista tuossa uskonnossa käytetyistä kuvista ja puhdistaa sydämensä kaikesta sellaiseen kohdistuvasta halusta.)

1. Piet. 1:18, 19: "Te tiedätte, ettei teitä vapautettu millään turmeltuvalla, hopealla tai kullalla, esi−isiltänne perinteenä saamastanne hedelmättömästä käyttäytymismuodosta, vaan kalliilla verellä, niin kuin virheettömän ja tahrattoman karitsan, nimittäin Kristuksen." (Niinpä varhaiskristityt kääntyivät pois esi−isiensä perinteistä, jotka eivät olisi koskaan voineet antaa heille ikuista elämää. Heidän Kristuksen uhrin vuoksi tuntemansa kiitollisuus sai heidät innokkaasti hankkiutumaan eroon kaikesta, mikä teki heidän elämänsä hedelmättömäksi, sellaiseksi jolla Jumalan kunnioituksen puutteen vuoksi ei ollut todellista tarkoitusta. Eikö meillä tulisi olla sama asenne?)

Mikä on Raamatun kanta uskontojen yhteysliikkeeseen?

Miten Jeesus suhtautui uskonnollisiin johtajiin, jotka teeskente−livät olevansa vanhurskaita, mutta osoittivat epäkunnioitusta Jumalaa kohtaan? "Jeesus sanoi heille: 'Jos Jumala olisi teidän Isänne, niin te rakastaisitte minua, sillä Jumalan luota minä tulin ja olen täällä. Enkä suinkaan ole tullut oinasta aloitteestani, vaan Hän on lähettänyt minut. − − Te olette isästänne Panettelijasta ja tahdotte tehdä isänne halujen mukaan. Hän oli tappaja alusta asti, eikä hän pysynyt lujana totuudessa, koska hänessä ei totuutta ole. Kun hän puhuu valhetta, hän puhuu oman taipumuksensa mukaan, koska hän on valehtelija ja valheen isä. Koska minä sitä vastoin sanon totuuden, te ette usko minua. − − Tämän vuoksi te ette kuuntele, koska ette ole Jumalasta.' " − Joh. 8:42−47.

Osoittaisivatko Jumalan palvelijat uskollisuutta Jumalaa ja hänen vanhurskaita mittapuitaan kohtaan, jos he ottaisivat uskonnollisen veljeytensä piiriin niitä, jotka itse harjoittavat sitä minkä Jumala tuomitsee tai suvaitsevaisen harjoittamista? "Lakatkaa seurustelemasta jokaisen sellaisen veljeksi kutsutun kanssa, joka on haureellinen tai ahne tai epäjumalanpalvelija tai herjaaja tai juoppo tai kiristäjä, älkääkä edes syökö sellaisen kanssa. - Eivät haureelliset, eivät epäjumalanpalvelijat,

eivät avionrikkojat, eivät luonnottomia tarkoituksia varten pidetyt miehet, eivät miehet, jotka makaavat miesten kanssa, eivät varkaat, eivät ahneet, eivät juopot, eivät herjaajat eivätkä kiristäjät peri Jumalan valtakuntaa." (1. Kor. 5:11; 6:9, 10) "Joka − − haluaa olla maailman ystävä, se asettuu Jumalan viholliseksi." (Jaak. 4:4) "Te, jotka Herraa rakastatte , vihatkaa pahaa. Hän var j elee hurskasten sielut ."−Ps. 97:10.

2. Kor. 6:14−17: "Älkää iestykö epäsuhtaisesti yhteen epäuskoisten kanssa. Sillä mitä tekemistä vanhurskaudella on laittomuuden kanssa? Tai mitä yhteistä valolla on pimeyden kanssa? Edelleen, miten sopivat yhteen Kristus ja Belial? Tai mitä osuutta uskollisella on epäuskoisen kanssa? Ja miten soveltuvat yhteen Jumalan temppeli ja epäjumalat? − − ' "Lähtekää siksi ulos heidän keskuudestaan ja erottautukaa", sanoo Jehova, "ja lakatkaa koskemasta epäpuhtaaseen" '; ' "ja minä otan teidät vastaan." ' "

Ilm. 18:4, 5: "Minä kuulin erään toisen äänen sanovan taivaasta: 'Lähtekää siitä ulos, minun kansani, ellette tahdo osallistua hänen kanssaan hänen synteihinsä ja ellette tahdo saada osaa hänen vitsauksistaan. Sillä hänen syntinsä ovat kasaantuneet aina taivaaseen saakka, ja Jumala on palauttanut mieleensä hänen epäoikeudenmukaiset tekonsa.' " (Ks. yksityiskohtia pääaiheesta "Suuri Babylon".)

Onko välttämätöntä kuulua mihinkään uskontokuntaan?

Useimmat uskonnolliset järjestöt ovat tuottaneet huonoa hedelmää. Pahaa ei ole se, että ryhmät ovat järjestäytyneet. Mutta monet niistä ovat edistäneet vääriin opetuksiin perustuvia palvon−tamuotoja, joihin sisältyy runsaasti erilaisia muotomenoja, sen sijaan että ne antaisivat aitoa hengellistä opastusta; niiden valtaa ihmisten elämään on usein käytetty väärin itsekkäiden tavoitteiden edistämiseksi; ne ovat olleet liian kiinnostuneita rahan keräämisestä j a hienoista palvontahuoneista hengellisten arvojen asemesta; useat niiden j äsenistä ovat ulkokultaisia. Varmastikaan kukaan vanhurskautta rakastava ei halua kuulua sellaiseen järjestöön. Mutta tosi uskonto on kaiken sen virkistävä vastakohta. Täyttääkseen Raamatun vaatimukset sen täytyy kuitenkin olla järjestäytynyt.

Hepr. 10:24, 25: "Ottakaamme huomioon toinen toisemme kannustaaksemme rakkauteen ja hyviin tekoihin, jättämättä yhteen kokoontumistamme, niin kuin muutamilla on tapana, vaan rohkaisten toisiamme, ja sitä enemmän, kuta enemmän näette sen päivän lähestyvän." (Tämän Raamatun käskyn noudattamiseksi täytyy olla kristillisiä kokouksia, joihin voimme säännöllisesti osallistua. Näissä kokouksissa meitä kannustetaan ilmaisemaan rakkautta toisiamme kohtaan sen sijaan että ajattelisimme ainoastaan itseämme.)

1. Kor. 1:10: "Kehotan teitä, veljet, Herramme Jeesuksen Kristuksen nimen kautta, että puhuisitte kaikki yhtäpitävästi ja ettei keskuudessanne olisi jakaumia, vaan että olisitte sopeutu−vasti yhteen liittyneitä samanmielisinä ja samassa ajatussuunnassa." (Sellaista ykseyttä ei koskaan voitaisi saada aikaan, jos yksilöt eivät kokoontuisi yhteen, hyötyisi samasta hengellisen ravitsemisen ohjelmasta ja kunnioittaisi välikappaletta, jonka kautta sellaista opetusta annetaan. Ks. myös Joh. 17:20, 21.)

1. Piet. 2:17: "Rakastakaa koko veljesseuraa." (Sisältyvätkö siihen vain ne, jotka saattavat kokoontua palvontaa varten jossakin yksityiskodissa? Ei suinkaan; se on kansainvälinen veljesseura, kuten Galatalaiskirj een 2:8,9 j a l. Korinttolaiskirj een 16:19 osoittavat.)

Matt. 24:14: "Tämä valtakunnan hyvä uutinen tullaan saarnaamaan koko asutussa maassa todistukseksi kaikille kansoille, ja sitten tulee loppu." (Jotta kaikki kansat saisivat tilaisuuden kuulla hyvän uutisen, saarnaaminen täytyy suorittaa järjestyksellisel−lä tavalla sopivan valvonnan alaisuudessa. Rakkaus Jumalaa ja

lähimmäistä kohtaan on saanut ihmiset eri puolilla maailmaa yhdistämään ponnistelunsa tämän työn tekemiseksi.)

Ks. myös pääaihetta "Järjestö".

Riittääkö pelkästään se, että rakastaa lähimmäisiään?

Ei ole epäilystäkään siitä, että sellainen rakkaus on tärkeää. (Room. 13:8−10) Mutta kristittynä oleminen sisältää enemmän kuin vain huomaavaisuuden osoittamisen lähimmäistämme kohtaan. Jeesus sanoi, että hänen tosi opetuslastensa huomattava tunnusmerkki olisi heidän rakkautensa toisiaan, uskonveljiä, kohtaan. (Joh. 13:35) Tämän tunnusmerkin tärkeyttä korostetaan Raamatussa toistuvasti. (Gal. 6:10; 1. Piet. 4:8; 1. Joh. 3:14, 16,17) Jeesus osoitti kuitenkin, että vielä tärkeämpää on rakkautemme itse Jumalaa kohtaan, ja sitä osoitetaan tottelemalla hänen käskyjään. (Matt. 22:35−38; 1. Joh. 5:3) Osoittaaksemme sellaista rakkautta meidän täytyy tutkia ja soveltaa Jumalan sanaa ja kokoontua palvomaan toisten Jumalan palvelijoitten kanssa.

Onko tärkeintä se, että omaa henkilökohtaisen suhteen Jumalaan?

Se on varmasti tärkeää. Pelkästään muodollinen uskonnollisissa tilaisuuksissa käyminen ei voi korvata sitä. Mutta meidän täytyy olla huolellisia. Miksi? Ensimmäisellä vuosisadalla oli ihmisiä, jotka ajattelivat olevansa hyvässä suhteessa Jumalaan, mutta Jeesus osoitti, että he olivat pahasti erehtyneet. (Joh. 8:41−44) Apostoli Paavali kirjoitti joistakuista, jotka olivat ilmeisesti hartaita uskossaan ja nähtävästi ajattelivat olevansa hyvässä suhteessa Jumalaan, mutta eivät ymmärtäneet, mitä todella vaadittiin Jumalan hyväksynnän saamiseksi. − Room. 10:2−4.

Voisiko meillä olla hyvä henkilökohtainen suhde Jumalaan, jos väheksyisimme hänen käskyjään? Yksi näistä käskyistä on se, että meidän tulee kokoontua säännöllisesti yhteen toisten uskovien kanssa. − Hepr. 10:24, 25.

Riittääkö vain se, että luemme henkilökohtaisesti Raamattua?

On totta, että monet voivat oppia paljon lukemalla henkilökohtaisesti Raamattua. Jos heidän vaikuttimenaan on halu oppia totuus Jumalasta ja hänen tarkoituksistaan, heidän menettelynsä on hyvin kiitettävää. (Apt. 17:11) Mutta voimmeko rehellisesti puhuen todella ymmärtää oikein kaiken siinä olevan ilman apua? Raamattu kertoo eräästä huomattavassa asemassa olleesta miehestä, joka oli kyllin nöyrä myöntääkseen, että hän tarvitsi apua ymmärtääkseen Raamatun ennustuksia. Eräs kristillisen seura kunnan jäsen antoi tuota apua. − Apt. 8:26−38; vrt. Apt. 6: l−6:ssa ja 8:15−17:ssä oleviin muihin Filippusta koskeviin viittauksiin.

Jos joku lukee Raamattua, mutta ei sovella sitä elämäänsä, siitä ei tietenkään ole hänelle paljonkaan hyötyä. Jos hän uskoo siihen ja toimii sen mukaan, hän *on* Jumalan palvelijoitten yhteydessä säännöllisissä seurakunnankokouksissa. (Hepr. 10:24, 25) Lisäksi hän kertoo heidän kanssaan "hyvää uutista" toisille. − 1. Kor. 9:16; Mark. 13:10; Matt. 28:19, 20.

Miten ihminen voi tietää, mikä uskonto on oikea?

1) Mihin sen opetukset perustuvat? Ovatko ne Jumalasta vai suuressa määrin ihmisistä? (2. Tim. 3:16; Mark. 7:7) Kysy esimerkiksi: Missä Raamattu opettaa, että Jumala on kolminaisuus? Missä se sanoo, että ihmissielu on kuolematon?

2) Harkitse, tekeekö se Jumalan nimen tunnetuksi. Jeesus sanoi Jumalalle esittämässään rukouksessa: "Olen tehnyt sinun nimesi ilmeiseksi niille ihmisille, jotka

annoit minulle maailmasta." (Joh. 17:6) Hän julisti: "Jehovaa, Jumalaasi, sinun tulee palvoa, ja yksin hänelle sinun tulee suorittaa pyhää palvelusta." (Matt. 4:10) Onko uskontosi opettanut sinulle, että 'Jehovaa sinun tulee palvoa'? Oletko oppinut tuntemaan tämännimisen Persoonan −hänen tarkoituksensa, toimintansa, ominaisuutensa − niin että tunnet voivasi luottavaisesti lähestyä häntä?

3) Ilmeneekö siinä tosi usko Jeesukseen Kristukseen? Siihen sisältyy se, että tunnustetaan Jeesuksen uhratun ihmiselämän arvo ja hänen nykyinen asemansa taivaallisena Kuninkaana. (Joh. 3:36; Ps. 2:6−8) Se osoitetaan tottelemalla Jeesusta. Se merkitsee henkilökohtaista ja innokasta osallistumista siihen työhön, jonka hän antoi seuraajiensa tehtäväksi. Tosi uskonnolle on ominaista usko, johon liittyvät työt. − Jaak. 2:26.

4) Onko siinä runsaasti muodollisuuksia, sisältyykö siihen paljon muotomenoja, vai onko se elämäntapa? Jumala selvästikin paheksuu uskontoa, joka on vain muodollisuutta. (Jes. 1:15−17) Tosi uskontoa noudattavat pitävät rohkeasti kiinni Raamatun moraalimittapuista ja käyttävät siksi puhdasta kieltä, sen sijaan että toimisivat yleisesti suositulla tavalla. (1. Kor. 5:9−13; Ef. 5:3−5) Sen jäsenet ilmaisevat Jumalan hengen hedelmiä elämässään. (Gal. 5:22, 23) Tosi uskonnosta kiinni pitävät voidaan siis tunnistaa siitä, että he yrittävät vilpittömästi soveltaa Raamatun mittapuita elämäänsä, eivät vain kokouspaikoissaan, vaan myös perhe−elämässään, ansiotyössään, koulussa ja vapaa−aika−naan.

5) Rakastavatko sen jäsenet todella toisiaan? Jeesus sanoi: "Tästä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos teillä on rakkaus keskuudessanne." (Joh. 13:35) Tuo rakkaus ylittää rotu−, yhteiskunnalliset ja kansalliset rajat ja vetää ihmiset yhteen aidossa veljeydessä. Tuo rakkaus on niin ilmeinen, että se tekee heidät todella erilaisiksi. Heillä on niin voimakas rakkaus toisissa maissa olevia kristittyjä veljiään kohtaan, että sodan syttyessä he kieltäytyvät ottamasta aseita ja surmaamasta heitä. Juuri näin varhaiskristityt menettelivät.

6) Onko se todella erossa maailmasta? Jeesus sanoi, että hänen tosi seuraajansa eivät olisi "osa maailmasta". (Joh. 15:19) Jumalan palvominen hänen hyväksymällään tavalla vaatii meitä suojelemaan itsemme "maailman tahroilta". (Jaak. 1:27) Voidaanko samaa sanoa niiden uskontojen kannattajista, joiden papit ja muut jäsenet ovat mukana politiikassa, tai henkilöistä, joiden elämä keskittyy ennen kaikkea materialististen ja lihallisten halujen tyydyttämiseen. − 1. Joh. 2:15−17.

7) Todistavatko sen jäsenet toimeliaasi! Jumalan valtakunnasta? Jeesus ennusti: "Tämä valtakunnan hyvä uutinen tullaan saarnaamaan koko asutussa maassa todistukseksi kaikille kansoille, ja sitten tulee loppu." (Matt. 24:14) Mikä uskonto tosiaan julistaa Jumalan valtakuntaa ihmiskunnan ainoana toivona, sen sijaan että se kannustaisi ihmisiä odottamaan ihmisen hallitusvallalta ratkaisua ongelmiinsa? Onko sinun uskontosi varustanut sinut osallistumaan tähän toimintaan ja tekemään tätä työtä talosta taloon, kuten Jeesus opetti apostoleitaan tekemään? − Matt. 10:7, 11−13; Apt. 5:42; 20:20.

Uskovatko Jehovan todistajat, että heidän uskontonsa on ainoa oikea?

Ks. pääaihetta "Jehovan todistajat".

Miksi jotkut ihmiset uskovat, kun taas toiset eivät?

Ks. pääaihetta "Usko".

Joku voi sanoa:

'En ole kiinnostunut uskonnosta'

Voisit vastata: 'Se ei ole yllättävää. Monet ihmiset ovat samaa mieltä kuin te. Saanko kysyä, oletteko aina ajatellut noin?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 'Minua on hämmästyttänyt se, että tuskin *mitään* kirkoissa nykyään opetettavaa pääoppia löytyy Raamatusta. (Saatat ehkä käyttää aineistoa pääaiheesta "Jehovan todistajat", s. 110,111, ja korostaa erityisesti Valtakuntaa. Osoita sen vastakohdaksi, mitä Jehovan todistajat uskovat, kuten osoitetaan sivuilla 106 ja 107.)'

Ks. myös alkusivuilla oleva "Keskustelun esteitä" ja kohta "En ole kiinnostunut uskonnosta".

'Uskonnoissa on liian paljon ulkokultaisuutta'

Voisit vastata: 'Olen samaa mieltä kanssanne. Monet saarnaavat yhtä mutta elävät toisella tavalla. Mutta mitä ajattelette Raamatusta? (Ps. 19:8−11)'

'Elän hyvää elämää enkä tee kenellekään mitään pahaa. Sen pitäisi riittää'

Voisit vastata: 'Koska sanotte, että elätte hyvää elämää, ilmeisesti nautitte elämästä. . . . Miltä teistä tuntuisi elää sellaisissa oloissa kuin kuvaillaan täällä Ilmestyksen 21:4:ssä? . . .Huomatkaa, mitä Johanneksen 17:3:n mukaan tarvitaan saadaksemme elää sellaisissa olosuhteissa.' Ks. myös s. 383.

'En halua kuulua mihinkään kirkkoon. Mielestäni tärkeintä on henkilökohtainen suhde Jumalaan'

Voisit vastata: 'Se on kiinnostavaa kuulla. Oletteko aina ajatellut niin?. . . Oletteko koskaan kuulunut mihinkään uskontokuntaan? . . . (Voit sitten ehkä käyttää sivuilla 381−384 olevaa aineistoa.)'

'En ole samaa mieltä kaikesta siitä, mitä kirkkoni opettaa, mutta en pidä tarpeellisena vaihtaa uskontoa. Työskentelen mieluummin oman uskontoni parantamiseksi'

Voisit vastata: 'Olen iloinen, että kerroitte minulle sen. Olette varmaan kanssani yhtä mieltä siitä, että todellista merkitystä meille kaikille on Jumalan hyväksynnän saamisella.' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Jumala esittää täällä Ilmestyksen 18:4, 5:ssä jotain, mitä meidän kaikkien on syytä ajatella vakavasti. . . . Vaikkemme itse menettelisikään väärin, niin Raamatun mukaan olemme osasyyllisiä, jos tuemme näitä järjestöjä. (Ks. myös pääaihetta "Suuri Babylon".)' 2) (Voit kenties käyttää myös sivuilla 384, 385 olevaa aineistoa.) 3) 'Jumala etsii totuutta rakastavia ihmisiä ja saattaa heidät yhteen yksimieliseen palvontaan. (Joh. 4:23, 24)'

'Jokainen tulee uskollaan autuaaksi'

Voisit vastata: 'Te olette ilmeisesti hyvin suvaitsevainen ihminen. Mutta myönnätte varmaankin, että me kaikki tarvitsemme Jumalan sanasta opastusta, ja siksihän myös teillä on oma uskontonne.' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 'Raamattu antaa täällä Matteuksen 7:13, 14:ssä hyvin arvokasta ohjausta, kuten Jeesuksen seuraavat sanat osoittavat. (Lue se.) . . . Miksihän asia on niin?' Ks. myös s. 378, 379.

'Ei sillä ole väliä, mihin kirkkoon kuuluu, kunhan uskoo Jeesukseen'

Voisit vastata: 'Ei ole epäilystäkään siitä, että on hyvin tärkeää uskoa Jeesukseen. Ja tarkoitatte varmaankin sitä, että tulee hyväksyä kaikki, mitä hän opetti. Tekin olette epäilemättä huomannut, että monet, jotka sanovat olevansa kristittyjä, eivät todellisuudessa elä tuon nimensä mukaisesti.' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Huomatkaa, mitä Jeesus sanoi täällä Matteuksen 7:21−23:ssa.' 2) 'Kaikkia niitä, jotka pyrkivät ottamaan selvää siitä, mikä on Jumalan tahto, ja sitten tekevät sen, odottaa suurenmoinen tulevaisuus. (Ps. 37:10, 11; Ilm. 21:4)'

'Miksi sanotte, että on vain yksi oikea uskonto?'

Voisit vastata: 'Epäilemättä melkein jokaisessa uskonnossa on vilpittömiä ihmisiä. Mutta loppujen lopuksi todellista merkitystä on vain sillä mitä Jumalan sana sanoo. Kuinka monesta tosi uskosta se puhuu? Pankaa merkille, mitä tänne Efesolaiskirjeen 4:4,5:een on kirjoitettu.' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Se on sopusoinnussa sen kanssa, mitä sanotaan muissa raamatunkohdissa.

(Matt. 7:13,14,21; Joh. 10:16; 17:20, 21)' 2) 'Ongelma on siinä, miten löydämme tuon uskonnon. Miten voimme tunnistaa sen? (Käytä kenties sivuilla 384, 385 olevaa aineistoa.)' 3) (Ks. myös mitä sanotaan pääaiheen "Jehovan todistajat" sivuilla 106 ja 107.)

'Riittää, että luen Raamattua kotona ja rukoilen Jumalalta ymmärrystä'

Voisit vastata: 'Oletteko jo onnistunut lukemaan koko Raamatun?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 'Lukiessanne Raamattua löydätte jotakin oikein kiinnostavaa Matteuksen 28:19, 20:sta. ... Se on merkittävää, koska siinä osoitetaan, että Kristus käyttää toisia ihmisiä auttaakseen meitä ymmärtämään, mitä tosi kristittynä oleminen merkitsee. Sen mukaisesti Jehovan todistajat ovat halukkaita tulemaan ihmisten koteihin ja käyttämään esimerkiksi tunnin viikossa maksutta Raamatusta keskustelemiseen. Saisinko käyttää muutaman minuutin ajastanne näyttääkseni millaista menettelyä käytämme?' Ks. myös pääkohta "USKONTO" ja kohdasta "Riittääkö pelkästään se, että rakstaa lähimäisään" eteenpäin.

'Minun mielestäni uskonto on jokaisen oma asia'

Voisit vastata: 'Se on nykyään hyvin yleinen ajatus, ja jos jotkut eivät tosiaan ole kiinnostuneita Raamatun sanomasta, me menemme mieluummin toisiin koteihin. Mutta tiedättekö, että tulin luoksenne siksi, että Jeesus kehotti seuraajiaan tekemään juuri niin? . . . (Matt. 24:14; 28:19, 20; 10:40)'

Uuden maailman käännös

Määritelmä: Nykysuomeksi tehty raamatunkäännös, joka perustuu Jehovan voidelluista todistajista koostuvan komitean suoraan hepreasta, arameasta ja kreikasta nykyenglanniksi tekemään Pyhän Raamatun käännökseen. Tuon komitean jäsenet ilmaisivat ajatuksensa työstään seuraavin sanoin: "Tämän teoksen kääntäjät, jotka pelkäävät ja rakastavat Pyhän Raamatun jumalallista Tekijää, tuntevat olevansa Hänelle erikoisvastuussa siitä, että he kääntävät hänen ajatuksensa ja julistuksensa niin tarkoin kuin mahdollista. He tuntevat olevansa myös vastuussa niitä tutkivia lukijoita kohtaan, joiden on turvauduttava johonkin Korkeimman Jumalan henkeyte−tyn sanan käännökseen tavoitellessaan ikuista pelastusta." Tämä englanninkielinen käännös julkaistiin alun perin osina vuosina 1950−1960. Muunkieliset laitokset ovat perustuneet englantilaiseen käännökseen.

Mihin pohjatekstiin "Uuden maailman käännös" perustuu?

Heprealaisten kirjoitusten käännöksen pohjatekstinä käytettiin Rudolf Kittelin *Biblia Hebraicaa,* vuosien 1951−1955 laitoksia. *Uuden maailman käännöksen* vuoden 1984 tarkistettu laitos (engl.) saatettiin ajan tasalle vuoden 1977 *Biblia Hebraica Stuttgartensian* mukaisesti. Myös Kuolleenmeren kirjakääröjä ja lukuisia muille kielille tehtyjä varhaisia käännöksiä käytettiin hyväksi. Raamatun kreikkalaisissa kirjoituksissa käytettiin pääasiassa Westcottin ja Hortin vuonna 1881 valmistamaa kreikkalaista pohjatekstiä, mutta käännöksen valmistamisessa käytettiin hyväksi useita muitakin pohjatekstejä ja lukuisia muunkielisiä varhaisia käännöksiä.

Keitä olivat sen kääntäjät?

Lahjoittaessaan käännöksensä julkaisuoikeudet Uuden maailman käännöksen raamatunkäännöskomitea pyysi, että sen jäsenet jäävät tuntemattomiksi. Pennsylvanian Vartiotornin Raamattu− ja Traktaattiseura on kunnioittanut heidän pyyntöään. Kääntäjät eivätole halunneet huomiota itselleen, vaan ovat pyrkineet tuottamaan kunniaa Pyhän Raamatun jumalalliselle Tekijälle.

Vuosien mittaan on ollut muitakin käännöskomiteoita, joilla on ollut samanlainen näkemys. Esimerkiksi *New American Standard Bible* sanoo viitelaitoksensa (1971) irtopäällyksessä: "Emme ole käyttäneet kenenkään oppineen nimeä, johon voitaisiin viitata tai jota voitaisiin pitää suosituksena, koska vakaumuksemme on, että Jumalan sanaa tulisi arvioida sen omien ansioiden perusteella."

Onko se tosiaan oppineiden työtä?

Koska kääntäjät ovat halunneet pysyä tuntemattomina, tähän kysymykseen ei voida tässä vastata viittaamalla heidän koulutukseensa. Käännöstä täytyy arvioida sen omien ansioitten perusteella. Millainen käännös tämä on? Ensinnäkin se on täsmällinen, suurelta osin kirjaimellinen käännös alkukielistä. Se ei ole vapaa mukaelma, jossa kääntäjät jättävät pois yksityiskohtia, jotka eivät heidän mielestään ole tärkeitä, ja lisäävät ajatuksia, joista he ajattelevat olevan apua. Tutkijoiden avuksi monissa laitoksissa on runsaasti alaviitteitä joista ilmenee erilaisia lukutapoja, kun ilmaukset voidaan oikeutetusti kääntää useammalla kuin yhdellä tavalla, ja niissä luetellaan myös nimenomaisia muinaisia käsikirjoituksia, joihin eri käännökset perustuvat.

Joidenkin jakeiden sanamuoto saattaa poiketa siitä, mihin joku on tottunut. Mikä käännös on oikea? Lukijoita kehotetaan tutustumaan Uuden maailman käännöksen

viitelaitoksen (engl.) alaviitteisiin, joissa mainitaan käännöstä tukevia käsikirjoituksia, lukemaan liitteessä mainittuja selityksiä ja vertaamaan käännöstä moniin muihin käännöksiin. Yleensä he havaitsevat, että jotkin muutkin käännökset ovat havainneet tarpeelliseksi ilmaista asian samalla tavoin.

Miksi Raamatun kreikkalaisissa kirjoituksissa käytetään nimeä Jehova?

Tulisi panna merkille, ettei *Uuden maailman käännös* ole ainoa Raamattu, joka käyttää sitä. Jumalan nimi esiintyy Kreikkalaisten kirjoitusten hepreankielisissä käännöksissä kohdissa, joissa lainataan suoraan henkeytetyistä Heprealaisista kirjoituksista. *The Emphatic Diaglott* (1864) sisältää nimen Jehova 18 kertaa. Ainakin 38 muussa kielessä Kreikkalaisten kirjoitusten käännökset käyttävät myös Jumalan nimen paikallista muotoa.

Se, miten Jeesus Kristus korosti Isänsä nimeä, osoittaa, että hän itse käytti sitä runsaasti. (Matt. 6:9; Joh. 17:6, 26) Apostoli Matteus kirjoitti 300−luvulla eläneen Hieronymuksen mukaan evankeliuminsa ensiksi hepreaksi, ja tuossa evankeliumissa lainataan Heprealaisista kirjoituksista useita kohtia, joissa on Jumalan nimi. Muut Kreikkalaisten kirjoitusten kirjoittajat lainasivat kreikkalaisesta *Septuagintasta* (Heprealaisten kirjoitusten kreikankielisestä käännöksestä, jota alettiin valmistaa noin v. 280 eaa.), ja sen varhaisissa kappaleissa oli Jumalan nimi heprealaisin kirj äimin, kuten sen aina tähän asti säilyneet katkelmat osoittavat.

Professori George Howard Georgian yliopistosta Yhdysvalloista kirjoitti: "Koska tetragrammi [Jumalan nimen neljä heprealaista kirjainta] oli edelleen kirjoitettuna kreikankielisen Raamatun jäljennöksissä, joista varhaiskirkon käyttämä Raamattu koostui, on järkevää uskoa, että U[uden] T[estamentin] kirjoittajat laina−tessaan Raamatusta säilyttivät tetragrammin raamatullisessa tekstissä.*"−Journalof BiblicalLiterature,* maaliskuu 1977, s. 77.

Miksi jotkin jakeet näyttävät puuttuvan?

Noita joissakin käännöksissä esiintyviä j äkeitä ei ole vanhimmissa käytettävissä olevissa Raamatun käsikirjoituksissa. Muita nykyaikaisia käännöksiä ja esimerkiksi Kirkkoraamattua tarkasteltaessa havaitaan muidenkin kääntäjien todenneen, etteivät kyseiset jakeet kuulu Raamattuun. Joissakin tapauksissa ne otettiin jostakin toisesta Raamatun osasta ja lisättiin tekstiin, jonka joku kirjanoppinut sitten jäljensi.

Joku voi sanoa:

'Teillä on oma Raamattunne'

Voisit vastata: 'Mitä raamatunkäännöstä te käytätte? Nykyäänhän on monia käännöksiä. . . . (Luettele joitakin omalla kielelläsi ilmestyneitä.)' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 'Käytän mielelläni mitä tahansa raamatunkäännöstä, jota pidätte parhaana. Kenties teitä kuitenkin kiinnostaa tietää, miksi pidän erityisesti *Uuden maailman käännöksestä.* Se johtuu sen nykyaikaisesta, ymmärrettävästä kielestä ja myös siitä, että kääntäjät ovat niin tarkkaan pitäneet kiinni siitä, mitä Raamattu on alkujaan sanonut.'

Tai voisit sanoa: 'Sanoistanne päätellen uskoisin, että teillä on varmaankin Raamattu kodissanne. Mitä raamatunkäännöstä te käytätte?. . . Haluaisitteko ottaa sen esiin?'Sitten voisit ehkä lisätä: 'Riippumatta siitä, mitä käännöstä käytämme, Jeesus

korosti Johanneksen 17:3:ssa meille kaikille mielessä pidettäväksi erästä tärkeää asiaa, kuten voitte havaita omasta Raamatustanne.. . .'

Yksi mahdollisuus: 'On olemassa monia raamatunkäännöksiä. Seuramme kannustaa käyttämään useita käännöksiä, jotta voisimme vertailla niitä ja ymmärtää, mitä Raamattu todella tarkoittaa. Kuten saatatte tietää, Raamattu kirjoitettiin alun perin hepreaksi, arameaksi ja kreikaksi. Kääntäjien työn ansiosta meidän on ollut mahdollista saada se omalle kielellemme. Mitä raamatunkäännöstä te käytätte?'

Lisäehdotus: 'Ilmeisesti te arvostatte Jumalan sanaa hyvin paljon. Siksi olette varmaan kiinnostunut tietämään yhdestä suuresta erosta, joka on *Uuden maailman käännöksen* ja muiden käännösten välillä. Se koskee tärkeimmän Raamatussa mainitun persoonan nimeä. Tiedättekö, kuka hän on?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Tiedättekö, että hänen persoonanimensä esiintyy Raamatussa alkuperäisellä heprean kielellä noin 7000 kertaa − useammin kuin mikään muu nimi?' 2) 'Mitä merkitystä sillä on, käytämmekö Jumalan persoonanimeä vai emme? Onko teillä yhtään todella läheistä ystävää, jonka nimeä ette tiedä? . . . Jos toivomme saavamme henkilökohtaisen suhteen Jumalaan, niin hänen nimensä tunteminen on tärkeä lähtökohta. Huomatkaa, mitä Jeesus sanoi Johanneksen 17:3, 6:ssa. (2. Moos. 3:14, 15; 6:3; alav.)'

Uudestisyntyminen

Määritelmä: Uudestisyntyminen edellyttää sitä, että henkilö kastetaan vedessä ('syntyy vedestä') ja siitetään Jumalan hengellä ('syntyy hengestä'). Tällä tavoin hänestä tulee Jumalan poika, jolla on odotteena päästä Jumalan valtakuntaan. (Joh. 3:3−5) Jeesuksella oli tämä kokemus ja se on myös niillä 144 000:lla, jotka perivät hänen kanssaan taivaallisen Valtakunnan.

Miksi joidenkin kristittyjen on tarpeen 'syntyä uudelleen'?

Jumalan tarkoitus on, että rajallinen määrä uskollisia ihmisiä on Jeesuksen Kristuksen kanssa taivaallisessa Valtakunnassa

Luuk. 12:32: "Älä pelkää, pieni lauma, sillä teidän Isänne on nähnyt hyväksi antaa teille valtakunnan."

Hm. 14:1−3: "Minä näin, ja katso, Karitsa [Jeesus Kristus] seisoi Siionin vuorella ja hänen kanssaan satanelj äkymmentä−neljätuhatta,−−jotka on ostettu maasta." (Ks. aihetta "Taivas".)

Ihmiset eivät voi mennä taivaaseen lihaa ja verta olevassa ruumiissa

l. Kor. 15:50: "Tämän sanon, veljet, ettei liha ja veri voi periä Jumalan valtakuntaa, eikä turmeltuvuus peri turmeltumatto−muutta."

Joh. 3:6: "Mikä on syntynyt lihasta, on lihaa, ja mikä on syntynyt hengestä, on henkeä."

Vain ne, jotka ovat 'syntyneet uudelleen' ja tulleet siten Jumalan pojiksi, voivat olla osallisia taivaalliseen Valtakuntaan

Joh. 1:12, 13: "Kaikille niille, jotka ottivat hänet [Jeesuksen Kristuksen] vastaan, hän antoi vallan tulla Jumalan lapsiksi, koska he uskoivat hänen nimeensä, eivätkä he syntyneet verestä eivätkä lihan tahdosta eivätkä miehen tahdosta, vaan Jumalasta." ("Kaikki ne, jotka ottivat hänet vastaan", ei merkitse kaikkia ihmisiä, jotka ovat uskoneet Kristukseen. Pane merkille, keihin tässä viitataan, kuten 11. jae osoittaa ["hänen omiinsa", juutalaisiin]. Sama etu on ulotettu muihinkin ihmisiin, mutta vain "pieneen laumaan".)

Room. 8:16, 17: "Henki itse todistaa meidän henkemme kanssa, että olemme Jumalan lapsia. Jos siis olemme lapsia, olemme myös perillisiä: tosiaankin Jumalan perillisiä, mutta Kristuksen perijätovereita, edellyttäen että kärsimme yhdessä hänen kanssaan, jotta meidät myös yhdessä kirkastettaisiin."

1. Piet. 1:3, 4: "Siunattu olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, sillä suuren armonsa mukaan hän synnytti meidät uudelleen elävään toivoon Jeesuksen Kristuksen kuolleista nousemisen välityksellä, turmeltumattomaan ja saastumattomaan ja kuihtumattomaan perintöön. Se on varattuna taivaissa teitä varten."

Mitä he tekevät taivaassa?

Ilm. 20:6: "He tulevat olemaan Jumalan ja Kristuksen pappeja ja tulevat hallitsemaan kuninkaina hänen kanssaan ne tuhat vuotta."

1. Kor. 6:2: "Ettekö tiedä, että pyhät tulevat tuomitsemaan maailman?"

Voiko henkilö, joka ei ole 'syntynyt uudelleen', pelastua?

Ilm. 7:9, 10, 17: "Tämän jälkeen [sen jälkeen kun apostoli Johannes kuuli niiden luvun, jotka 'syntyisivät uudelleen', jotka muodostaisivat hengellisen Israelin ja olisivat Kristuksen kanssa taivaassa; vrt. Room. 2:28, 29 ja Gal. 3:26−29] minä näin, ja katso, suuri joukko, jota kukaan ei kyennyt laskemaan, kaikista kansakunnista ja sukukunnista ja kansoista ja kielistä seisoi valtaistuimen edessä ja Karitsan edessä puettuina pitkiin valkoisiin viittoihin, ja heidän käsissään oli palmunoksia. Ja he huutavat jatkuvasti suurella äänellä sanoen: 'Pelastuksesta saamme kiittää Jumalaamme, joka istuu valtaistuimella, ja Karitsaa.' − −' Karitsa [Jeesus Kristus], joka on valtaistuimen keskellä, on paimentava heitä ja opastava heidät elämän vetten lähteille.' "

Lueteltuaan monia esikristillisiä uskon ihmisiä Heprealaiskirjeen 11:39, 40 sanoo: "Nämä kaikki, vaikka he saivat todistuksen uskonsa välityksellä, eivät saaneet lupausta koskevaa täyttymystä, koska Jumala näki ennalta meille jotakin parempaa, jotta heitä ei tehtäisi täydellisiksi ilman meitä." (Keitä tässä tarkoitetaan sanalla "meitä"? Heprealaiskirjeen 3:1 osoittaa, että he ovat "taivaallisesta kutsumisesta osallisia". Esikristillisillä uskon ihmisillä täytyi siis olla toivo täydellisestä elämästä jossakin muualla kuin taivaassa.)

Ps. 37:29: "Vanhurskaat perivät maan ja asuvat siinä iankaikkisesti."

Ilm. 21:3, 4: "Katso! Jumalan teltta on ihmisten luona, ja hän on asuva heidän kanssaan, ja he tulevat olemaan hänen kansojaan. Ja Jumala itse on oleva heidän kanssaan. Ja hän on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistään, eikä kuolemaa ole enää oleva, eikä surua eikä parkua eikä kipua ole enää oleva. Entiset ovat kadonneet."

Onko mahdollista, että ihmisellä on Jumalan henkeä, vaikka hän ei olekaan 'syntynyt uudelleen'?

Jehovan enkeli sanoi Johannes Kastajasta: "Hän on pyhän hengen täyttämä jo äitinsä kohdusta saakka." (Luuk. 1:15) Ja Jeesus sanoi myöhemmin: "Ei ole naisista syntyneiden joukosta noussut suurempaa kuin Johannes Kastaja, mutta vähäisempikin taivasten valtakunnassa on suurempi kuin hän [Miksi? Koska Johannes ei tule olemaan taivaissa ja siksi hänen ei tarvinnut 'syntyä uudelleen'.]. Mutta Johannes Kastajan päivistä tähän asti Johannes kuuli niiden luvun, jotka 'syntyisivät uudelleen', jotka muodostaisivat hengellisen Israelin ja olisivat Kristuksen kanssa taivaassa; vrt. Room. 2:28, 29 ja Gal. 3:26−29] minä näin, ja katso, suuri joukko, jota kukaan ei kyennyt laskemaan, kaikista kansakunnista ja sukukunnista ja kansoista ja kielistä seisoi valtaistuimen edessä ja Karitsan edessä puettuina pitkiin valkoisiin viittoihin, ja heidän käsissään oli palmunoksia. Ja he huutavat jatkuvasti suurella äänellä sanoen: 'Pelastuksesta saamme kiittää Jumalaamme, joka istuu valtaistuimella, ja Karitsaa.' −−'Karitsa [Jeesus Kristus], joka on valtaistuimen keskellä, on paimentava heitä ja opastava heidät elämän vetten lähteille.' "

Lueteltuaan monia esikristillisiä uskon ihmisiä Heprealaiskirjeen 11:39, 40 sanoo: "Nämä kaikki, vaikka he saivat todistuksen uskonsa välityksellä, eivät saaneet lupausta koskevaa täyttymystä, koska Jumala näki ennalta meille jotakin parempaa, jotta heitä ei tehtäisi täydellisiksi ilman meitä." (Keitä tässä tarkoitetaan sanalla "meitä"? Heprealaiskirjeen 3:1 osoittaa, että he ovat "taivaallisesta kutsumisesta osallisia". Esikristillisillä uskon ihmisillä täytyi siis olla toivo täydellisestä elämästä jossakin muualla kuin taivaassa.)

Ps. 37:29: "Vanhurskaat perivät maan ja asuvat siinä iankaikkisesti."

Ilm. 21:3, 4: "Katso! Jumalan teltta on ihmisten luona, ja hän on asuva heidän kanssaan, ja he tulevat olemaan hänen kansojaan. Ja Jumala itse on oleva heidän kanssaan. Ja hän on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistään, eikä kuolemaa ole enää oleva, eikä surua eikä parkua eikä kipua ole enää oleva. Entiset ovat kadonneet."

Onko mahdollista, että ihmisellä on Jumalan henkeä, vaikka hän ei olekaan 'syntynyt uudelleen'?

Jehovan enkeli sanoi Johannes Kastajasta: "Hän on pyhän hengen täyttämä jo äitinsä kohdusta saakka." (Luuk. 1:15) Ja Jeesus sanoi myöhemmin: "Ei ole naisista syntyneiden joukosta noussut suurempaa kuin Johannes Kastaja, mutta vähäisempikin taivasten valtakunnassa on suurempi kuin hän [Miksi? Koska Johannes ei tule olemaan taivaissa ja siksi hänen ei tarvinnut 'syntyä uudelleen'.]. Mutta Johannes Kastajan päivistä tähän asti **Yksi mahdollisuus:** 'Jos tarkoitatte sillä sitä, 'olenko ottanut Kristuksen vastaan Pelastajanani', niin vastaus on myöntävä. Se pitää paikkansa kaikista Jehovan todistajista. Mutta uudestisyntyminen sisältää meille paljon enemmän kuin sen.' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Kun Jeesus puhui uudelleensyntymisestä, hän sanoi sen olevan tarpeellista, jotta voisi päästä Jumalan valtakuntaan, toisin sanoen olla osa Jumalan valtakunnasta, hänen taivaallisesta hallituksestaan. (Joh. 3:5)' 2) 'Raamattu osoittaa myös, että monet, jotka tekevät Jumalan tahdon, tulevat elämään täällä maan päällä tuon Valtakunnan onnellisina alamaisina. (Matt. 6:10; Ps. 37:29)'

Lisäehdotus: Taivaalliseen luokkaan kuuluvat voisivat vastata: 'Kyllä olen. Raamattu varoittaa kuitenkin meitä kaikkia olemasta liian itsevarmoja asemamme suhteen. Meidän on tarpeellista tutkia jatkuvasti itseämme varmistautuaksemme siitä,

että me tosiaan teemme, mitä Jumala ja Kristus vaativat meiltä. (1. Kor. 10:12)' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 'Minkä vastuun Jeesus antoi tosi opetuslapsilleen? (Matt. 28:19, 20; 1. Kor. 9:16)'

Valtakunta

Määritelmä: Jumalan valtakunta on Jehovan kaikkeudensuveree−nisuuden ilmaus hänen luomuksiaan kohtaan tai väline, jota hän käyttää ilmaistakseen tuota suvereenisuutta. Tätä sanaa käytetään erityisesti tarkoittamaan Jumalan suvereenisuuden ilmaisemista hänen Poikansa, Jeesuksen Kristuksen, johdossa olevan kuninkaallisen hallituksen välityksellä. "Valtakunta" voi tarkoittaa Kuninkaaksi voidellun hallitusvaltaa tai tuon taivaallisen hallituksen hallitsemaa maallista valta−aluetta.

Onko Jumalan valtakunta todellinen hallitus?

Vai onko se sen sijaan ihmisten sydämessä vallitseva tila?

Luuk. 17:21, *KR:* "Eikä voida sanoa: 'Katso, täällä se on', tahi: Tuolla'; sillä katso, Jumalan valtakunta on sisällisesti teissä ["teidän sisimmässänne", *EU;* mutta: "teidän keskellänne", *UTN, UM;* "teidän joukossanne", *KJ,* reunah., *NE, JB*]."

[Huomaa, että kuten ilmenee jakeesta 20, Jeesus puhui fariseuksille, jotka hän myös tuomitsi ulkokultailijoiksi, ja siksi hän ei ole voinut tarkoittaa, että Valtakunta oli *heidän* sydämessään. Ei, vaan Valtakunta oli Kristuksen edustamana heidän keskellään. Niinpä *The Emphatic Diaglott* kääntää: "Jumalan kuninkaallinen majesteetti on teidän joukossanne.")

Puhuuko Raamattu tosiaan Jumalan valtakunnasta hallituksena?

Jes. 9:5, 6: "Lapsi on meille syntynyt, poika on meille annettu, jonka hartioilla on herraus ["hallitus", *RS, KJ, AT, Dy;* "herraus", *J B, NE;* "valta", *RKK;* "ruhtinaallinen hallitusvalta", *UM*] ja hänen nimensä on: Ihmeellinen neuvonantaja, Väkevä Jumala, Iankaikkinen isä, Rauhanruhtinas. Herraus ["hallitus", *RS*] on oleva suuri ja rauha loppumaton."

Keitä nämä Valtakunnan hallitsijat ovat?

Ilm. 15:3: "Suuret ja ihmeelliset ovat sinun tekosi, Jehova Jumala, Kaikkivaltias. Vanhurskaat ja todet ovat sinun tiesi, ikuisuuden Kuningas."

Dan. 7:13, 14: "Taivaan pilvissä tuli Ihmisen Pojan kaltainen [Jeesus Kristus; ks. Mark. 14:61, 62]; ja hän saapui Vanhaikäi−sen [Jehova Jumalan] tykö, ja hänet saatettiin tämän eteen. Ja hänelle [Jeesukselle Kristukselle] annettiin valta, kunnia ja valtakunta, ja kaikki kansat, kansakunnat ja kielet palvelivat häntä."

Ilm. 5:9, 10: "Sinut [Jeesus Kristus] teurastettiin ja sinä ostit verelläsi ihmisiä Jumalalle jokaisesta sukukunnasta ja kielestä ja kansasta ja kansakunnasta, ja sinä teit heidät valtakunnaksi ja papeiksi meidän Jumalallemme, ja heidän on määrä hallita kuninkaina maata." (Ilmestyksen 14:l−3:ssa niitä, jotka "on ostettu maasta" hallitsemaan Karitsan kanssa taivaallisella Siionin−vuorella, sanotaan olevan 144 000.)

Mitä tämä Valtakunta tulee tekemään ihmishallituksille?

Dan. 2:44: "Niiden kuningasten päivinä on taivaan Jumala pystyttävä valtakunnan, joka on kukistumaton iankaikkisesti ja jonka valtaa ei toiselle kansalle anneta. Se on musertava kaikki ne muut valtakunnat ja tekevä niistä lopun, mutta se itse on pysyvä iankaikkisesti."

Ps. 2:8, 9: "Ano minulta, niin minä annan pakanakansat sinun perinnöksesi ja maan ääret sinun omiksesi. Rautaisella valtikalla sinä heidät muserrat, niinkuin saviastian sinä särjet heidät."

Mitä Jumalan valtakunta saa aikaan?

Pyhittää Jehovan nimen ja kannattaa hänen suvereenisuuttaan

Matt. 6:9, 10: "Teidän tulee siis rukoilla näin: 'Meidän Isämme taivaissa, olkoon sinun nimesi pyhitetty. Tulkoon sinun valtakuntasi.' " (Jumalan nimen pyhittäminen yhdistetään tässä läheisesti hänen Valtakuntansa tulemiseen.)

Hes. 38:23: "Minä osoitan suuruuteni ja pyhyyteni sekä teen itseni tunnetuksi lukuisain pakanakansain silmien edessä. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra ["Jehova", *UM]."* (Jumalan nimi puhdistetaan kaikesta häväistyksestä; sitä kohdellaan pyhänä ja kunnian ansaitsevana, ja kaikki, jotka silloin elävät, kannattavat halukkaasti Jehovan suvereenisuutta ja iloitsevat hänen tahtonsa tekemisestä. Koko kaikkeuden rauha ja hyvinvointi riippuu tästä Jehovan nimen pyhittämisestä.)

Lopettaa ajan, joka Saatanan on sallittu hallita maailmaa

Ilm. 20:2, 3: "Hän [taivaallinen Kuningas, Jeesus Kristus] otti kiinni lohikäärmeen, sen alkuperäisen käärmeen, joka on Panettelija ja Saatana, ja sitoi hänet tuhanneksi vuodeksi. Ja hän heitti hänet syvyyteen ja sulki ja sinetöi sen hänen jälkeensä, jottei hän enää eksyttäisi kansoja, ennen kuin ne tuhat vuotta ovat päättyneet. Tämän jälkeen hänet täytyy päästää irti vähäksi aikaa." (Ihmiskunta vapautetaan siis Saatanan vaikutusvallasta, hänen joka on tehnyt elämän hyvin vaikeaksi niille, jotka haluavat menetellä oikein. Paholaisen vaikutus, joka on aiheuttanut äärimmäisen epäinhimillisiä tekoja, ja demonien vaikutus, joka on täyttänyt monien elämän pelolla, tulevat olemaan poissa.)

Yhdistää koko luomakunnan yhden tosi Jumalan palvonnassa

Ilm. 5:13; 15:3, 4: "Ja kaikkien luomusten, jotka ovat taivaassa ja maan päällä ja maan alla ja merellä, ja kaiken niissä olevan kuulin sanovan: 'Valtaistuimella istuvalle [Jehova Jumalalle] ja Karitsalle [Jeesukselle Kristukselle] olkoon siunaus ja kunnia ja kirkkaus ja väkevyys aina ja ikuisesti.' " "Suuret ja ihmeelliset ovat sinun tekosi, Jehova Jumala, Kaikkivaltias. Vanhurskaat ja todet ovat sinun tiesi, ikuisuuden Kuningas. Kuka ei tosiaankaan pelkäisi sinua, Jehova, ja kirkastaisi sinun nimeäsi, koska sinä yksin olet uskollinen? Sillä kaikki kansat tulevat ja palvovat sinun edessäsi, koska sinun vanhurskaat säädöksesi on tehty ilmeisiksi."

Saattaa ihmiskunnan takaisin sopusointuiseen suhteeseen Jumalan kanssa

Room. 8:19−21: "Luomakunnan [ihmiskunnan] harras odotus ikävöi Jumalan lasten ilmi tulemista [todistusta siitä, että taivaalliseen elämään Jeesuksen Kristuksen kanssa herätetyt ovat ryhtyneet toimimaan hallitsijoina]. Sillä luomakunta alistettiin turhuuteen, ei omasta tahdostaan, vaan alistajan toimesta, sen toivon varaan, että itse luomakuntakin [ihmiskunta yleensä] vapautetaan turmeltuvuuden orjuudesta Jumalan lasten loistoi−saan vapauteen."

Vapauttaa ihmiskunnan kaikesta sodan uhkasta:

Ps. 46:9, 10: "Tulkaa, katsokaa Herran töitä, hänen, joka tekee hämmästyttäviä tekoja maan päällä: hän lopettaa sodat maan ääriin saakka."

Jes. 2:4: "He takovat miekkansa vantaiksi ja keihäänsä vesureiksi; kansa ei nosta miekkaa kansaa vastaan, eivätkä he enää opettele sotimaan."

Puhdistaa maan turmeltuneista hallitsijoista ja sorrosta

Ps. 110:5: "Herra ["Jehova", *UM*] on sinun oikealla puolellasi, hän musertaa kuninkaat vihansa päivänä."

Ps. 72:12−14: "Hän [Jehovan messiaaninen kuningas] pelastaa köyhän, joka apua huutaa, kurjan ja sen, jolla ei auttajaa ole. Hän armahtaa vaivaista ja köyhää ja pelastaa köyhäin sielun. Hän lunastaa heidän sielunsa sorrosta ja väkivallasta, ja heidän verensä on hänen silmissään kallis."

Huolehtii siitä, että koko ihmiskunnalla on runsaasti ruokaa

Ps. 72:16, *UM:* "Maassa tulee olemaan runsaasti viljaa, vuorten huipulla on yltäkylläisyys."

Jes. 25:6: "Herra Sebaot laittaa kaikille kansoille tällä vuorella [taivaallisella Siionin vuorella, Jumalan valtakunnan sijaintipaikalla, jossa huolehditaan sen maallisista alamaisista] pidot rasvasta, pidot voimaviinistä, ydinrasvasta, puhtaasta voimaviinistä."

Poistaa sairauden ja kaikenlaiset vajavaisuudet

Luuk. 7:22; 9:11: "Lähtekää matkaan ja kertokaa Johannekselle, mitä olette nähneet ja kuulleet: sokeat saavat näkönsä, rammat kävelevät, lepratautiset puhdistuvat ja kuurot kuulevat, kuolleita herätetään, köyhille kerrotaan hyvää uutista." "Hän [Jeesus Kristus] otti ihmiset ystävällisesti vastaan ja rupesi puhumaan heille Jumalan valtakunnasta, ja hän paransi ne, jotka parannusta tarvitsivat." (Jeesus osoitti siten, mitä hän tulee taivaallisena Kuninkaana tekemään ihmiskunnan hyväksi.)

Tarjoaa jokaiselle sopivan asunnon

Jes. 65:21, 22: "He rakentavat taloja ja asuvat niissä, he istuttavat viinitarhoja ja syövät niiden hedelmät; he eivät rakenna muitten asua, eivät istuta muitten syödä."

Varmistaa sen, että kaikilla on tyydyttävää työtä

Jes. 65:23: "He eivät tee työtä turhaan eivätkä lapsia synnytä äkkikuoleman omiksi, sillä he ovat Herran siunattujen siemen, ja heidän vesansa ovat heidän tykönänsä."

Takaa täydellisen turvan ihmisille ja heidän omaisuudelleen

Miika 4:4: "He istuvat kukin oman viinipuunsa ja viikunapuunsa alla kenenkään peljättämättä. Sillä Herran Sebaotin suu on puhunut."

Ps. 37:10, 11: "Hetkinen vielä, niin jumalatonta ei enää ole; kun hänen sijaansa katsot, on hän jo poissa. Mutta nöyrät perivät maan ja iloitsevat suuresta rauhasta."

Saattaa voimaan oikeuden ja vanhurskauden

2. Piet. 3:13: "Hänen lupauksensa mukaan me odotamme uusia taivaita ja uutta maata, joissa vanhurskaus on asuva."

Jes. 11:3−5: "Ei hän [messiaaninen Kuningas] tuomitse silmän näöltä eikä jaa oikeutta korvan kuulolta, vaan tuomitsee vaivaiset vanhurskaasti ja jakaa oikein

oikeutta maan nöyrille − − Vanhurskaus on hänen kupeittensa vyö ja totuus hänen lanteillensa side."

Varjelee ihmiset luonnonvoimien aiheuttamilta vahingoilta

Mark. 4:37−4l: "Puhkesi suuri raju myrskytuuli, ja laineel syöksähleliväl veneeseen, niin eitä vene oli jo täyttymäisillään. − − Silloin hän [Jeesus] havahlui ja nuhteli luulla ja sanoi merelle: 'Vaikene! Ole hiljaa!' Ja luuli laantui, ja luli aivan lyyni. − − Mutta he tunsivat suurta pelkoa, ja he sanoivat toisilleen: 'Kuka tämä oikein on, koska tuuli ja merikin tottelevat häntä?' " (Kristus osoitti siten, millainen valta hänellä taivaallisena Kuninkaana on noihin luonnonvoimiin.)

Herättää kuolleet

Joh. 5:28, 29: "Älkää ihmetelkö tälä, koska lulee helki, jolloin kaikki muistohaudoissa ole vai kuulevat hänen [Krislus−kuninkaan] äänensä ja luleval esiin."

Ilm. 20:12: "Minä näin kuolleet, suurel ja pienel, seisomassa vallaisluimen edessä, ja kirjakääröl avaltiin. Mutta avattiin toinenkin kirjakäärö; se on elämän kirjakäärö. Ja kuolleet tuomittiin sen perusteella, mitä kirjakääröihin oli kirjoitettu, tekojensa mukaan [joita he ovat tehneet ylösnousemuksensa jälkeen; vrt. Room. 6:7]."

Poistaa kokonaan Aadamin synnin perinnöstä johtuvan kuoleman

Jes. 25:8: "Hän hävittää kuoleman ainiaaksi, ja Herra, Herra pyyhkii kyyneleet kaikkien kasvoilta."

Ilm. 21:4: "Hän on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistään, eikä kuolemaa ole enää oleva, eikä surua eikä parkua eikä kipua ole enää oleva. Enlisel ovat kadonneet."

Saa aikaan maailman, jossa ihmiset todella rakastavat toisiaan

Joh. 13:35: "Tästä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni [jotka ovat niin ollen ehdolla joko hallitsemaan Jeesuksen kanssa taivaallisessa valtakunnassa tai tuon Valtakunnan maallisiksi alamaisiksi], jos teillä on rakkaus keskuudessanne."

Saattaa eläimet ja ihmiset sopusointuiseen suhteeseen toistensa kanssa

Jes. 11:6−9: "Susi asuu karitsan kanssa, ja pantteri makaa vohlan vieressä; vasikka ja nuori leijona ja syöttöhärkä ovat yhdessä, ja pieni poikanen niitä paimentaa. Lehmä ja karhu käyvät laitumella, niiden vasikat ja pennut yhdessä makaavat, ja jalopeura syö rehua kuin raavas. Imeväinen leikittelee kyykäärmeen kololla, ja vieroitettu kurottaa kätensä myrkkyliskon luolaan. Ei missään minun pyhällä vuorellani tehdä pahaa eikä vahinkoa." (Myös Jes. 65:25)

Hoos. 2:18: "Sinä päivänä minä teen heidän hyväksensä liiton metsän eläinten ja taivaan lintujen kanssa ja maan matelevaisten kanssa − − ja annan heidän asua turvassa."

Muuttaa maan paratiisiksi

Luuk. 23:43: "Totisesti minä sanon sinulle tänään: sinä tulet olemaan minun kanssani paratiisissa."

Ps. 98:7−9: "Pauhatkoon meri ja kaikki, mitä siinä on, maanpiiri ja ne, jotka siinä asuvat. Paukuttakoot käsiänsä virrat, ja vuoret yhdessä riemuitkoot Herran edessä; sillä hän tulee tuomitsemaan maata. Hän tuomitsee maanpiirin vanhurskaasti ja kansat oikeuden mukaan."

Vrt. 1. Moos. 1:28; 2:15; Jes. 55:11.

Milloin Jumalan valtakunnan oli määrä alkaa hallita?

Ensimmäisellä vuosisadallako?

Kol. 1:1,2,13: "Paavali, Kristuksen Jeesuksen apostoli Jumalan tahdosta, ja veljemme Timoteus − − pyhille [niille jotka olivat taivaallisen Valtakunnan perillisiä] − − Hän [Jumala] vapautti meidät pimeyden vallasta ja siirsi meidät [pyhät, kristillisen seurakunnan jäsenet] rakkautensa Pojan valtakuntaan." (Kristus oli siis tosiaan alkanut hallita kristillistä seurakuntaa ensimmäisellä vuosisadalla ennen kuin tämä kirjoitettiin, mutta Valtakunnan perustaminen hallitsemaan koko maata oli vielä tulevaisuudessa.)

1. Kor. 4:8: "Teillä on jo kylliksenne, niinkö? Te olette jo rikkaita, niinkö? Te olette ruvenneet hallitsemaan kuninkaina ilman meitä, niinkö? Kunpa olisittekin ruvenneet hallitsemaan kuninkaina, jotta mekin voisimme hallita kuninkaina teidän kanssanne." (On ilmeistä, että apostoli Paavali nuhtelee heitä väärästä näkemyksestä.)

Ilm. 12:10, 12: "Nyt on tullut pelastus ja voima ja *meidän Jumalamme valtakunta ja hänen Kristuksensa valta*, koska meidän veljiemme syyttäjä, joka syyttää heitä päivät ja yöt Jumalamme edessä, on heitetty alas! Tämän vuoksi iloitkaa, taivaat ja te niissä asuvat! Voi maata ja merta, koska Panettelija on tullut alas teidän luoksenne suuren vihan vallassa tietäessään, että hänellä on lyhyt aika." (Jumalan valtakunnan perustaminen yhdistetään tässä Saatanan heittämiseen pois taivaasta. Tämä ei ollut tapahtunut Eedenin kapinan aikoihin, kuten Jobin 1. ja 2. luvussa osoitetaan. Ilmestyskirja kirjoitettiin vuonna 96, ja Ilmestyksen 1:1 osoittaa, että se käsittelee silloin vielä tulevaisuudessa olleita tapahtumia.)

Täytyykö Jumalan valtakunnan valtaantulon odottaa, kunnes maailma on kääntynyt?

Ps. 110:1, 2: "Herra sanoi minun herralleni [Jeesukselle Kristukselle]: 'Istu minun oikealle puolelleni, kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi astinlaudaksi'. Herra ojentaa sinun valtasi valtikan Siionista; hallitse vihollistesi keskellä." (Hänen alkaessaan hallita hänellä olisi siis vihollisia alistettavana; kaikki eivät alistuisi hänen hallitusvaltaansa.)

Matt. 25:31−46: "Kun Ihmisen Poika [Jeesus Kristus] saapuu kirkkaudessaan ja kaikki enkelit hänen kanssaan, silloin hän istuu loistoisalle valtaistuimelleen. Ja kaikki kansat kootaan hänen eteensä, ja hän erottaa ihmiset toisistaan niin kuin paimen erottaa lampaat vuohista. − − Ja nämä [jotka eivät osoittaneet rakkautta hänen voideltuja veljiään kohtaan] menevät ikuiseen pois karsimiseen, mutta vanhurskaat ikuiseen elämään." (Ilmei tus ottaa valtaistuimen haltuunsa; kaikki eivät osoittautuisi vanhurskaiksi.)

Osoittaako Raamattu, milloin Valtakunta aloittaisi hallintansa?

Ks. pääaihetta "Ajankohdat" ja pääaihetta "Viimeiset päivät".

Joku voi sanoa:

'Se ei tapahdu minun elinaikanani'

Voisit vastata: 'Mutta se tapahtuu jonkun elinaikana, eikö niin? . . . Voiko kukaan tietää, tuleeko se hänen sukupolvensa aikana? Jeesuksen omat apostolit halusivat tietää sen, ja Jeesuksen heille antama vastaus on hyvin merkityksellinen meille nykyään. (Matt. 24:3−14; Luuk. 21:29−32)'

Tai voisit sanoa: 'Tuo näkemys on hyvin yleinen. Mutta Jehovan todistajat uskovat Raamatun perusteella vakaasti, että Jumalan valtakunta hallitsee jo taivaissa ja että meidän tulee osoittaa, haluammeko elää jatkuvasti maan päällä Jumalan vanhurskaan hallituksen alaisuudessa vai emme. Siksi tulin ovellenne tänään. Pankaapa merkille, mitä sanotaan täällä Matteuksen 25:31−33:ssa.'

Veri

Määritelmä: Todella suurenmoinen neste, joka kiertää ihmisten ja useimpien monisoluisten eläinten suonistossa. Se toimittaa ravintoa ja happea, kuljettaa pois jätteet ja sillä on tärkeä tehtävä elimistön suojelemisessa tartunnalta. Veri liittyy niin läheisesti elintoimintoihin, että Raamatun mukaan "lihan sielu on veressä". (3. Moos. 17:11) Koska Jehova on elämän Lähde, hän on antanut selvät ohjeet siitä, miten verta voidaan käyttää.

Kristittyjä käsketään 'karttamaan verta'

Apt. 15:28, 29: "Pyhä henki ja me [kristillisen seurakunnan hallintoelin] olemme nähneet hyväksi olla lisäämättä teille enempää taakkaa kuin nämä välttämättömät: että kartatte epäjumalille uhrattua ja verta ja sitä, mikä on kuristettua [eläimen lihaa, josta veri ei ole vuodatettu pois], sekä haureutta. Jos te pysytte huolellisesti erossa näistä, niin tulette menestymään. Hyvää vointia teille!" (Veren syöminen rinnastetaan tässä epäjumalanpalvelukseen ja haureuteen, joihin meidän ei tulisi haluta osallistua.)

Eläimen lihaa voi syödä, mutta ei sen verta

1. Moos. 9:3, 4: "Kaikki, mikä liikkuu ja elää, olkoon teille ravinnoksi; niinkuin minä olen antanut teille viheriäiset kasvit, niin minä annan teille myös tämän kaiken. Älkää vain syökö lihaa, jossa sen sielu, sen veri, vielä on."

Veri tulisi vuodattaa asianmukaisesti pois jokaisesta ravinnoksi käytettävästä eläimestä. Kuristettu tai ansaan kuollut tai kuolleena löydetty eläin ei ole sopivaa ravinnoksi. (Apt. 15:19, 20; vrt. 3. Moos. 17:13−16.) Ei tulisi myöskään syödä ruokaa, johon on lisätty kokoverta tai edes jotakin veren aineosaa.

Jumala on hyväksynyt veren käytön vain uhritarkoituksiin

3. Moos. 17:11, 12: "Lihan sielu on veressä, ja minä olen sen teille antanut alttarille, että se tuottaisi teille sovituksen; sillä veri tuottaa sovituksen, koska sielu on siinä. Sentähden minä olen sanonut israelilaisille: Älköön kukaan teistä syökö verta; älköön myöskään muukalainen, joka asuu teidän keskellänne, syökö verta." (Kaikki Mooseksen lain alaiset eläinuhrit esikuvasivat Jeesuksen Kristuksen yhtä uhria.)

Hepr. 9:11−14, 22: "Kun Kristus tuli −− ylimmäiseksi papiksi, − − hän meni, ei vuohien ja nuorten sonnien verta mukanaan, vaan oma verensä mukanaan kerta kaikkiaan pyhään paikkaan ja hankki meille ikuisen vapautuksen. Sillä jos vuohien ja sonnien veri ja hiehon tuhka saastuneiden päälle vihmottuna pyhittää aina lihan puhtauteen asti, niin kuinka paljon enemmän Kristuksen veri, hänen joka ikuisen hengen välityksellä uhrasi itsensä virheettömänä Jumalalle, on puhdistava meidän oman tuntomme kuolleista teoista suorittaaksemme pyhää palvelusta elävälle Jumalalle? − − ellei verta vuodateta, ei anteeksiantoa tapahdu."

Ef. 1:7: "Hänen [Jeesuksen Kristuksen] välityksellään meillä on vapautus lunnaiden perusteella hänen verensä kautta, niin, hairahdustemme anteeksianto hänen ansaitsemattoman hyvyytensä rikkauden mukaan."

Miten ne, jotka väittivät olevansa kristittyjä ensimmäisillä vuosisadoilla, ymmärsivät verta koskevat Raamatun käskyt?

Tertullianus (n. 160−230): "Joutukoot luonnottomat tapanne häpeään kristittyjen edessä. Meillä ei ole eläintenkään verta aterioillamme, sillä ne koostuvat tavallisesta ruoasta. −−Kristittyjen oikeudenkäynneissä te [pakanalliset roomalaiset] tarjoatte heille makkaroita, jotka ovat täynnä verta. Olette tietenkin varsin hyvin selvillä siitä, että juuri se, millä yritätte saada heidät poikkeamaan oikealta tieltä, on heille laitonta. Kun kerran olette varmoja siitä, että he kavahtavat eläimen verta, niin kuinka te uskotte heidän himoitsevan ihmisverta?" − *Tertullian, Apologe−tical Works, and Minucius Felix, Octavius* (New York 1950) engl. käänt. Emily Daly, s. 33.

Minucius Felix (200−luku): "Niin paljon me kavahdamme ihmisverta, ettemme käytä edes syötävien eläintenkään verta ruoassamme." − *The Ante−Nicene Fathers* (Grand Rapids, Michigan, USA, 1956) toim. A. Roberts ja J. Donaldson, IV osa, s. 192.

VERENSIIRROT

Sisältääkö Raamatun kielto ihmisveren?

Sisältää, ja varhaiskristityt ymmärsivät asian niin. Apostolien tekojen 15:29 käskee 'karttamaan verta'. Se ei puhu ainoastaan *eläinten* veren karttamisesta. (Vrt. 3. Moos. 17:10, joka kielsi "minkä tahansa" veren syömisen.) Tertullianus (joka puolusti kirjoituksissaan varhaiskristittyjen vakaumuksia) sanoi: "Me ymmärrämme 'verestä' annetun kiellon koskevan vielä enemmän *ihmisverta."* − *The Ante−Nicene Fathers,* IV osa, s. 86.

Merkitseekö verensiirto todellisuudessa samaa kuin veren syöminen?

Kun potilas ei sairaalassa voi syödä suun kautta, hänelle annetaan ravintoa suoneen. Noudattaisiko henkilö, joka ei koskaan ota verta suuhunsa, mutta hyväksyy verensiirron, todellisuudessa käskyä 'karttaa verta'? (Apt. 15:29) Ajatelkaamme vertailun vuoksi miestä, jota lääkäri kehottaa karttamaan alkoholia. Noudattaisiko hän kehotusta, jos hän lakkaisi juomasta alkoholia, mutta antaisi panna sitä suoraan suoniinsa?

Onko verestä kieltäytyvällä potilaalla mitään vaihtoehtoisia hoitomuotoja?

Usein *keittosuolaliuosta, Ringerin laktaattiliuosta* ja *dekstraa−niliuosta* voidaan käyttää kohottamaan plasmavolyymia eli −tilavuutta, ja näitä on saatavissa lähes kaikissa nykyaikaisissa sairaaloissa. Usein voidaan näitä aineita käyttämällä välttyä verensiirtoihin liittyviltä vaaroilta. *Canadian Anaesthetists' Society Journal* (tammikuu 1975, s. 12) sanoo: "Verensiirtojen riskit ovat plasmankorvikkeiden etuja: niitä käyttämällä vältytään bakteeri− ja virusinfektiolta, verensiirtoreaktioilta ja Rh−immu−nisaatiolta." Jehovan todistajilla ei ole uskonnollisista syistä mitään verettömien plasmavolyymin kohottajien käyttöä vastaan.

Jehovan todistajat saavat todellisuudessa parempaa lääkärinhoitoa, koska he eivät ota verta. Eräs *American Journal of Obstetrics and Gynecology* (1.6.1968, s. 395) −lehdessä kirjoittanut lääkäri tunnusti: "Leikkaustilanne, jossa ei ole verensiirron mahdollisuutta, panee kirurgin epäilemättä parantamaan työtään. Hän on hieman innokkaampi sulkemaan jokaisen vuotavan verisuonen."

Kaikenlaisia leikkauksia voidaan suorittaa menestyksellisesti ilman verensiirtoja. Tähän sisältyvät avoimet sydänleikkaukset, aivoleikkaukset, jäsenten amputointi ja syövän vahingoittamien elinten poistaminen. *New York State Journal of Medicine* (15.10.1972, s. 2527) −lehdessä kirjoittanut tri Philip Roen sanoi: "Emme ole epäröineet suorittaa joka ainoaa tarpeelliseksi katsottua kirurgista toimenpidettä veren käyttöä koskevasta kiellosta huolimatta." Teksasin sydäninstituutissa työskentelevä tri Denton Cooley sanoi: "Tulokset, joita saimme [verettömien plasmavolyymin kohottajien käytöstä] Jehovan todistajilla, olivat niin vaikuttavia, että me aloimme käyttää tätä menetelmää kaikkiin sydänpotilaisiimme." (San Diego *Union, 27. 12.* 1970, s. A−10) "Koska Jehovan todistajien uskonto kieltää verensiirrot, kehitettiin alun perin tuon lahkon aikuisia jäseniä varten menetelmä avoimien sydänleikkauksien suorittamiseksi ilman verensiirtoa, mutta nyt sitä on turvallisesti sovellettu kaikenikäisten lasten monimutkaisiin sydänleikkauksiin." − *Cardiovascular News,* helmikuu 1984, s. 5.

Joku voi sanoa:

'Te annatte lastenne kuolla, koska kieltäydytte verensiirroista. Minusta se on kauheaa'

Voisit vastata: 'Mutta me annamme tehdä heille sellaisia *nes−tesiirtoja,* jotka ovat turvallisempia. Me hyväksymme sellaiset nesteet, jotka eivät aiheuta esimerkiksi AIDS−taudin, maksatulehduksen ja malarian saamisen vaaraa. Me haluamme lapsillemme *parasta* hoitoa, kuten uskon kenen tahansa rakkaudellisen isän tai äidin haluavan.' **Sitten voisit kenties lisätä:** 1) 'Vakavan verenhukan sattuessa on tärkeintä palauttaa nestetilavuus entiselleen. Epäilemättä tiedätte, että verestämme on yli 50 prosenttia vettä, ja sen lisäksi siinä on puna− ja valkosoluja ja niin edelleen. Kun ihminen menettää paljon verta, elimistö itse lähettää liikkeelle suuren määrän verisoluja ja nopeuttaa uusien verisolujen tuotantoa. Mutta on tarpeellista säilyttää nestetilavuus. Plasmatilavuuden kohottajia, jotka eivät sisällä verta, voidaan käyttää tuon tarpeen täyttämiseksi, ja me hyväksymme ne.' 2) 'Tuhannet ihmiset ovat käyttäneet plasmatilavuuden kohottajia erinomaisin tuloksin.' 3) 'Meille vieläkin tärkeämpää on se, mitä itse Raamattu sanoo Apostolien tekojen 15:28 29:ssä.'

Tai voisit sanoa: 'Voin ymmärtää asenteenne. Kuvittelette varmaan omaa lastanne samaan tilanteeseen. Epäilemättä me vanhempina tekisimme kaiken mahdollisen lapsemme hyvinvoinnin turvaamiseksi. Jos siis joku teidän tai minun kaltaisista−ni kieltäisi jonkinlaisen lääkärinhoidon lapseltaan, niin siihen täytyisi varmasti olla jokin pakottava syy.' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Ajatteletteko, että se, mitä Jumalan sana sanoo täällä Apostolien tekojen 15:28, 29:ssä, saattaisi vaikuttaa joidenkuiden vanhempien asenteeseen?' 2) 'Kysymys on siis siitä, onko meillä tarpeeksi uskoa, että teemme niin kuin Jumala käskee?'

'Tehän ette hyväksy verensiirtoja'

Voisit vastata: 'Sanomalehdissä on julkaistu kertomuksia tapauksista, joissa todistajien on uskottu olevan vaarassa kuolla, jos he eivät ota verta. Sekö oli mielessänne? . . . Miksi meillä on tällainen asenne?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Rakastatteko vaimoanne (miestänne) niin paljon, että haluaisitte vaarantaa henkenne hänen puolestaan? . . . Jotkut vaarantavat henkensä myös maansa puolesta, ja heitä pidetään sankareina. On kuitenkin olemassa joku, joka on suurempi kuin kukaan tai mikään täällä maan päällä, ja hän on Jumala. Vaarantaisitteko henkenne rakkaudesta häneen ja uskollisuudesta hänen hallitusvaltaansa kohtaan?' 2) 'Tässä on todellisuudessa kysymys uskollisuudesta Jumalaa kohtaan. Juuri Jumalan sana kehottaa meitä karttamaan verta. (Apt. 15:28, 29)'

Tai voisit sanoa: 'Nykyään on monia yleisiä tapoja, joita Jehovan todistajat karttavat, esimerkiksi valehteleminen, aviorikos, varastaminen, tupakointi ja, kuten mainitsitte, veren käyttö. Miksi? Koska me annamme Jumalan sanan ohjata elämäämme.' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Oletteko tiennyt, että *Raamattu* käskee meitä 'karttamaan verta'? Näyttäisin sen mielelläni teille. (Apt. 15:28, 29)' 2) 'Kenties muistatte, että Jumala sanoi ensimmäisille vanhemmillemme, Aadamille ja Eevalle, että he voisivat syödä kaikista Eedenin puista yhtä lukuun ottamatta. He olivat kuitenkin tottelemattomia, söivät tuota kiellettyä hedelmää ja menettivät kaiken. Se oli hyvin epäviisasta. Nyt ei tietenkään ole olemassa mitään puuta, jonka hedelmä on kielletty. Mutta Nooan ajan vedenpaisumuksen jälkeen Jumala esitti ihmiskunnalle jälleen erään kiellon. Tällä kertaa se koski verta. (1. Moos. 9:3, 4)' 3) Todellisuudessa on siis kysymys siitä, onko meillä uskoa Jumalaan? Jos tottelemme häntä, niin edessämme on odote elää ikuisesti täydellisyydessä hänen Valtakuntansa alaisuudessa. Vaikka kuolisimmekin, hän vakuuttaa, että saamme ylösnousemuksen.'

'Entä jos lääkäri sanoo: "Ilman verensiirtoa te kuolette"?'

Voisit vastata: 'Jos tilanne on tosiaan niin vakava, niin voiko lääkäri taata, että potilas ei kuole, jos hänelle annetaan verta?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 'On kuitenkin joku, joka voi antaa ihmiselle elämän uudelleen, ja se on Jumala. Eikö olisi huono ratkaisu kääntää selkänsä Jumalalle rikkomalla hänen lakinsa, kun on kuolemanvaarassa? Minulla on luja usko Jumalaan. Onko teillä? Hänen Sanansa lupaa ylösnousemuksen niille, jotka uskovat hänen Poikaansa. Uskotteko sen? (Joh. 11:25)'

Tai voisit sanoa: 'Se voi merkitä sitä, ettei hän itse tiedä, kuinka tapauksen voi hoitaa käyttämättä verta. Me yritämme, mikäli mahdollista, saada hänet ottamaan yhteyttä sellaiseen lääkäriin, jolla on tarpeellinen kokemus, tai käytämme jonkun toisen lääkärin palveluksia.'

Viimeiset päivät

Määritelmä: Raamattu käyttää ilmausta "viimeiset päivät" siitä päätösajanjaksosta, joka huipentuu Jumalan tuomion toimeenpanemiseen, mikä merkitsee asiain järjestelmän loppua. Juutalaisen järjestelmän ja sen Jerusalemin temppelin ympärille rakentuneen palvonnan viimeiset päivät olivat vuodesta 33 vuoteen 70. Silloiset tapahtumat kuvasivat sitä, mitä tapahtuisi paljon merkittävämmässä määrin maailmanlaajuisessa mitassa, kun kaikkia kansoja odottaisi Jumalan säätämän tuomion toimeenpano. Nykyinen maailmanlaajuinen paha asiainjärjestelmä astui viimeisiin päiviinsä vuonna 1914, ja jotkut silloin elossa olleesta sukupolvesta tulevat myös näkemään nykyisen asiainjärjestelmän täydellisen lopun "suuressa ahdistuksessa".

Mikä osoittaa, että me elämme nykyään "viimeisissä päivissä"?

Raamattu kuvailee tapahtumia ja olosuhteita, jotka ovat tun−'nusomaisia tälle merkittävälle ajanjaksolle. "Tunnusmerkki" on monista todisteista koostuva yhteismerkki; siten sen täyttymys vaatii sitä, että kaikki tunnusmerkin piirteet ovat selvästi nähtävissä yhden sukupolven aikana. Tunnusmerkin eri piirteet on merkitty muistiin Matteuksen 24. ja 25. lukuun, Markuksen 13. lukuun ja Luukkaan 21. lukuun; lisää yksityiskohtia esittävät 2. Timoteuksen kirjeen 3:1−5, Pietarin 2. kirjeen 3:3, 4 ja Ilmestyksen 6:1−8. Tarkastelemme asian havainnollistamiseksi muutamia tunnusmerkin huomattavia osia.

"Kansa nousee kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan" (Matt. 24:7)

Norjan tiedeakatemia ilmoitti vuonna 1969, että maailmassa oli ollut vuodesta 3600 eaa. lähtien 14 531 sotaa. Mutta vuonna 1914 alkoi ensimmäinen *maailmansota.* Tämä ei ollut vain kahden taistelukentällä olleen armeijan välinen yhteenotto. Ensimmäistä kertaa kaikki suurvallat olivat samanaikaisesti sodassa. Kokonaiset kansat, siviiliväestöt mukaan luettuina, oli saatettu liikekannalle tukemaan sotaponnisteluja. Sodan loppuun mennessä siihen oli osallistunut arviolta 93 prosenttia maailman väestöstä. (Ks. tietoja vuoden 1914 historiallisesta merkityksestä sivuilta 415−17.)

Kuten Ilmestyksen 6:4 oli ennustanut, 'rauha otettiin pois maasta'. Siksi maailma on jatkuvasti kuohunut vuodesta 1914 lähtien. Vuosina 1939−1945 käytiin toinen maailmansota. Eläkkeelle jääneen amiraalin Gene La Rocquen mukaan vuodesta 1945 vuoteen 1982 mennessä oli ollut 270 sotaa. Tämän vuosisadan aikana on sodissa surmattu yli 100 miljoonaa ihmistä. Lisäksi *World Military and Social Expenditures* −julkaisun vuoden 1982 painoksen mukaan tuona vuonna osallistui sotatoimiin suoraan tai epäsuorasti 100 miljoonaa ihmistä.

Vaaditaanko ennustuksen tämän piirteen täyttymiseksi vielä jotain muuta? Kymmeniätuhansia ydinaseita on sijoitettu paikalleen, ja ne ovat valmiit käytettäviksi. Johtavat tiedemiehet ovat sanoneet, että jos kansat käyttäisivät murto−osaakaan ydinasevarastoistaan, sivilisaatio ja mahdollisesti koko ihmissuku tuhoutuisi. Raamatun ennustus ei kuitenkaan kerro lopputuloksen olevan sellainen.

"Nälänhätää − − tulee olemaan paikassa toisensa jälkeen" (Matt. 24:7)

Ihmisen historiassa on ollut monesti nälänhätää. Missä määrin se on vitsannut tällä vuosisadalla? Maailmansota johti nälänhätään laajalti Euroopassa ja Aasiassa. Kuivuus on koetellut Afrikkaa ja aiheuttanut monin paikoin elintarvikepulaa. Vuoden 1980 lopulla YK:n elintarvike− ja maatalousjärjestö arvioi, että 450 miljoonaa ihmistä oli nääntymäisillään nälkään ja että miljardilla ihmisellä ei ollut riittävästi syötävää. Näistä kuolee elintarvikepulan vuoksi noin 40 miljoonaa ihmistä vuodessa − joinain vuosina jopa 50 miljoonaa.

Onko tässä elintarvikepulassa jotakin erikoista? Ilmestyksen 6:6 osoitti, että pieni määrä sellaisia tuotteita kuin vehnää tai ohraa myytäisiin päivän palkalla (denaarilla, ks. Matt. 20:2), mutta että sellaisia varakkaitten käyttämiä hyödykkeitä kuin oliiviöljyä ja viiniä ei vahingoitettaisi. Ilmeisesti siis monet kärsisivät puutteesta, kun taas toiset voisivat yhä saada mitä haluavat. Tällainen tilanne ei ole enää paikallinen vaan *maailmanlaajuinen. New York Times* −lehti ilmoitti vuonna 1981: "Elintason kohoamisen ja kautta maailman kasvaneen ravinnontarpeen elintarvikkeille aiheuttaman hintapaineen vuoksi köyhimpien maiden on yhä vaikeampi tuoda maahan riittävästi elintarpeita." Monissa maissa elintarviketuotantoa ei ole *edes nykytieteen avulla* pystytty pitämään väestönkasvun tasalla. Nykyiset ravintoasiantuntijat eivät näe ongelmaan mitään todellista ratkaisua.

"Tulee olemaan suuria maanjäristyksiä" (Luuk. 21:11)

On totta, että menneinä vuosisatoina on ollut suuria maanjäristyksiä; lisäksi tiedemiehet pystyvät nykyään herkillä laitteillaan havaitsemaan yli miljoona järistystä vuodessa. Ihmiset eivät kuitenkaan tarvitse erikoisvälineitä tietääkseen, milloin kysymyksessä on *suuri* maanjäristys.

Onko vuodesta 1914 lähtien ollut tosiaan merkittävässä määrin suuria maanjäristyksiä? Boulderissa Coloradossa Yhdysvalloissa sijaitsevalta geofysiikan keskukselta (National Geo−physical Data Center) ja monista arvovaltaisista hakuteoksista saatujen tietojen perusteella tehtiin vuonna 1984 systemaattinen esitys, johon sisältyivät vain sellaiset maanjäristykset, joiden voimakkuus oli 7,5 tai enemmän Richterin asteikolla tai jotka tuhosivat omaisuutta vähintään 30 miljoonan markan arvosta tai aiheuttivat ainakin sadan ihmisen kuoleman. 2000 vuoden aikana ennen vuotta 1914 sattui näiden laskelmien mukaan 856 sellaista maanjäristystä. Saman taulukon mukaan oli *vain 69 vuoden aikana* vuoden 1914 jälkeen 605 sellaista järistystä. Se merkitsee sitä, että vuotuinen keskiarvo on ollut vuodesta 1914 lähtien 20 kertaa niin suuri kuin 2000 vuoden kuluessa ennen sitä.

"Ruttotauteja - - paikassa toisensa jälkeen" (Luuk. 21:11)

Ensimmäisen maailmansodan lopussa espanjantauti levisi ympäri maapallon ja surmasi yli 20 miljoonaa ihmistä niin nopeasti, ettei sille ole vertaa sairauksien historiassa. Lääketieteen edistysaskeleista huolimatta syöpä, sydäntaudit, lukuisat sukupuoliteitse tarttuvat taudit, multippeliskleroosi, malaria, jokisokeus ja Chagasin tauti vaativat joka vuosi hyvin monien ihmisten hengen.

'Laittomuuden lisääntyminen ja useimpien rakkauden kylmeneminen' (Matt. 24:11, 12)

Eräs johtava rikosopin tuntija sanoo: "Koko maailman rikollisuutta tarkastellessa pistää silmään se, että se leviää ja lisääntyy itsepintaisesti kaikkialla. Mahdolliset poikkeukset pysyvät ylhäisessä yksinäisyydessään, ja nouseva hyökyaalto saattaa pian pyyhkäistä ne tieltään." (Sir Leon Radzinovvicz ja Joan King, *The Growth ofCrime,* New York 1977, s. 4, 5) Lisäys on todellista; se ei johdu vain tietojen täsmällisemmästä kirjaamisesta. On totta, että menneissäkin sukupolvissa oli rikollisia, mutta rikollisuus ei ole koskaan aikaisemmin ollut yhtä yleistä kuin nykyään. Ikääntyneet ihmiset tietävät sen omasta kokemuksestaan.

Laittomuus, johon ennustuksessa viitataan, sisältää yleisesti tunnettujen Jumalan lakien halveksimisen, itsensä asettamisen elämänsä keskipisteeksi Jumalan asemesta. Tämä asenne on johtanut siihen, että avioerojen määrä lisääntyy nopeasti, avioliiton ulkopuoliset sukupuolisuhteet ja homoseksuaalisuus hyväksytään laajalti ja joka vuosi tehdään kymmeniä miljoonia abortteja. Sellainen laittomuus liitetään (Matt. 24:11, 12:ssa) väärien profeettojen vaikutukseen, jotka opettavat Jumalan sanan sijasta omia opetuksiaan. Heidän filosofioittensa noudattaminen Raamatun sijasta tekee maailmasta yhä rakkaudet−tomamman. (1. Joh. 4:8) Lue kuvaus siitä 2. Timoteuksen kirjeen 3:l−5:stä.

"Ihmiset tulevat voimattomiksi pelosta ja sen odotuksesta, mikä kohtaa asuttua maata" (Luuk. 21:25, 26)

"Tosiasia on, että nykyään pelko on elämäämme hallitseva suurin erillinen tunne", sanoi *U.S.News & World Report.* (11. 10. 1965, s. 144) "Ihmiskunta ei ole koskaan pelännyt niin paljon kuin nyt", totesi saksalainen aikakauslehti *Hörzu.* − Nro 25, 20. 6. 1980, s. 22.

Monet seikat edistävät tätä maailmanlaajuista pelon ilmapiiriä: väkivaltarikollisuus, työttömyys, monien maiden toivottomasta velkataakasta johtuva taloudellinen epävakaisuus, maailmanlaajuinen ympäristön saastuminen, lujien ja rakkaudellisten perhesiteitten puuttuminen ja musertava tunne, että ihmiskuntaa uhkaa välitön ydintuhon vaara. Luukkaan 21:25 yhdistää 'tunnusmerkit auringossa j a kuussa j a tähdissä j a meren pau−haamisen' kansojen ahdinkoon. Auringon nouseminen ei useinkaan saa aikaan onnellista odotusta, vaan pelon siitä, mitä päivä saattaa tuoda tullessaan; kuun ja tähtien loistaessa rikollisuuden pelko saa ihmiset pysymään lukittujen ovien takana. Vasta 1900−luvulla on käytetty lentokoneita ja ohjuksia lähettämään tuhoa alas taivaalta. Kuolettavia ohjuksia kuljettavat sukellusveneet vaanivat merissä; vain yksi sukellusvene pystyy tuhoamaan 160 kaupunkia. Ei ihme, että kansoilla on ahdinko!

'Kristuksen tosi seuraajat ovat kaikkien kansojen vihaamia hänen nimensä vuoksi' (Matt. 24:9)

Tämä vaino ei johdu politiikkaan sekaantumisesta, vaan se tulee 'Jeesuksen Kristuksen nimen vuoksi', siksi että hänen seuraajansa ovat uskollisia hänelle Jehovan messiaanisena Kuninkaana, tottelevat Kristusta pikemmin kuin ketään maallista hallitsijaa ja siksi että he kannattavat uskollisesti hänen Valtakuntaansa eivätkä sekaannu ihmishallitusten asioihin. Kuten nykyhistoria todistaa, Jehovan todistajat ovat kokeneet tämän kaikissa maailman osissa.

'Tämä valtakunnan hyvä uutinen saarnataan koko asutussa maassa todistukseksi' (Matt. 24:14)

Saarnattava sanoma on, että Jeesuksen Kristuksen hallinnassa oleva Jumalan valtakunta on alkanut hallita taivaissa, että se lopettaa pian koko pahan asiainjärjestelmän, että sen hallitusvallan alaisuudessa ihmiskunta saatetaan täydellisyyteen ja maasta tulee paratiisi. Tätä hyvää uutista saarnataan nykyään yli 200 maassa ja saariryhmässä, maan syrjäisimpiin−kin osiin saakka. Jehovan todistajat käyttävät tähän toimintaan satoja miljoonia tunteja joka vuosi ja käyvät toistuvasti talosta taloon antaakseen mahdollisimman monille tilaisuuden kuulla.

Mihin kaikki nämä "viimeisten päivien" tapahtumat viittaavat?

Luuk. 21:31, 32: "Kun näette näiden tapahtuvan, tiedätte Jumalan valtakunnan olevan lähellä [toisin sanoen sen ajan, jolloin se tuhoaa nykyisen pahan maailman ja ottaa itse täysin hallintaansa maan asiat]. Totisesti minä sanon teille: tämä sukupolvi ei missään tapauksessa katoa, ennen kuin kaikki tapahtuu." (Vuonna 1914 tunnusmerkin täyttymisen alkaessa elossa ollut "sukupolvi" on nyt hyvin iäkäs. Jäljellä olevan ajan täytyy olla hyvin lyhyt. Maailman olosuhteet osoittavat selvästi, että tilanne on juuri tällainen.)

Miksi Jehovan todistajat sanovat, että "viimeiset päivät" alkoivat vuonna 1914?

Raamatun profetia ilmaisee vuoden 1914. Ks. ajanlaskua koskevia yksityiskohtia pääaiheesta "Ajankohdat", s. 31−34. Tämän ajan paikkansapitävyys ilmenee siitä tosiasiasta, että maailman olosuhteet, joiden ennustettiin olevan tunnusomaisia tälle ajanjaksolle, ovat toteutuneet vuodesta 1914 lähtien täsmälleen ennustuksen mukaisesti. Edellä esitetyt tosiasiat valaisevat tätä.

Millainen näkemys maallisilla historioitsijoilla on vuodesta 1914?

"Tarkastellessamme historiaa nykyisyyden suoman edun turvin me näemme nyt selvästi, että ensimmäisen maailmansodan syttyminen toi tullessaan 1900−luvun 'levottomuuksien aikakauden' − englantilaisen historioitsijan Arnold Toynbeen osuvaa ilmausta käyttääkseni −josta kulttuurimme ei ole vieläkään toipunut. Kaikki 50:n viime vuoden mullistukset juontavat joko epäsuorasti tai suorasti alkunsa vuodesta 1914." − Edmond Taylor, The F ali of the Dynasties: The Collapse of the Old Order (New York 1963) s. 16.

"Oman sukupolveni ihmiset, jotka ovat kokeneet toisen maailmansodan, pitävät sitä aina nykyajan suurena vedenjakajana. − − Sallittakoon meille tämä turhamaisuus, henkilökohtainen kosketuskohtamme historiaan. Meidän on kuitenkin syytä tietää, että yhteiskunnallisessa mielessä ensimmäinen maailmansota tuotti paljon suurempia muutoksia. Silloin −joskus vain muutamassa viikossa − murenivat sellaiset poliittiset ja yhteiskunnalliset järjestelmät, joiden rakentaminen oli kestänyt vuosisatoja. Toiset muuttuivat pysyvästi. Juuri ensimmäisessä maailmansodassa ikimuistoisesti selvinä pidetyt asiat menettivät merkityksensä. − − Toinen maailmansota jatkoi, laajensi ja vahvisti tätä muutosta. Yhteiskunnallisessa mielessä toinen maailmansota oli ensimmäisen maailmansodan viimeinen taistelu." − John K. Galbraith, Epävarmuuden aika (Porvoo 1977) s. 120.

"Puoli vuosisataa on jo kulunut, mutta Suuren sodan [vuonna 1914 alkaneen ensimmäisen maailmansodan] murhenäytelmän kansojen ruumiiseen ja sieluun jättämät merkit eivät ole häipyneet − − Tämä koettelemus oli aineellisesti ja moraalisesti niin valtava, ettei mikään ole sen jälkeen ollut entisellään. Koko

yhteiskunta: hallitusjärjestelmät, valtioiden rajat, lait, sotajoukot, valtioiden väliset suhteet, ja niiden lisäksi ideologiat, perhe−elämä, omaisuus, yhteiskunnalliset asemat, ihmissuhteet − kaikki muuttui kauttaaltaan. − − Ihmiskunta menetti lopulta tasapainonsa, eikä se ole saanut sitä takaisin tähän päivään mennessä." − Kenraali Charles de Gaulle puheessaan vuonna 1968 *(Le Monde,* 12. 11. 1968, s. 9).

"Sekä valtiomiehet että muut yrittivät sodan jälkeen pysäyttää kehitystä ja palata 'normaaleihin olosuhteisiin', siihen maailmaan, joka oli ollut olemassa ennen vuotta 1914 mutta joka nyt oli siirtynyt mahdollisuuksien rajojen ulkopuolelle. Maanvyörymä oli ollut niin valtava ja pitkäaikainen, että vanha maailma oli sortunut perustuksiaan myöten." − Carl Grimberg, *Kansojen historia* (1959) 22. osa, s. 147.

Tuleeko kukaan elämään maan päällä nykyisen maailmanjärjestelmän lopun jälkeen?

Varmasti tulee. Nykyisen maailmanlaajuisen järjestelmän loppua ei aiheuta ydinsodassa tapahtuva sokea teurastus, vaan suuri ahdistus, johon sisältyy "Jumalan, Kaikkivaltiaan, suuren päivän sota". (Ilm. 16:14, 16) Tämä sota ei tuhoa maata, eikä se myöskään aiheuta perikatoa koko ihmiskunnalle.

Matt. 24:21, 22: "Silloin tulee olemaan suuri ahdistus, jollaista ei ole sattunut maailman alusta tähän asti, ei, eikä enää satu. Ellei näet noita päiviä lyhennettäisi, ei mikään liha pelastuisi, mutta valittujen vuoksi nuo päivät lyhennetään." (Niin ollen jonkin verran "lihaa", jotkut ihmiskunnasta, säilyvät elossa.)

Sananl. 2:21, 22: "Oikeamieliset saavat asua maassa, ja nuhteettomat jäävät siihen jäljelle; mutta jumalattomat hävitetään maasta, ja uskottomat siitä reväistään pois."

Ps. 37:29, 34: "Vanhurskaat perivät maan ja asuvat siinä iankaikkisesti. Odota Herraa ja ota vaari hänen tiestänsä, niin hän korottaa sinut, ja sinä perit maan ja näet, kuinka jumalattomat hävitetään."

Miksi Jumala antaa kulua niin pitkän aikaa, ennen kuin hän tuhoaa pahat?

2. Piet. 3:9: "Jehova ei ole hidas lupauksensa suhteen, niin kuin jotkut pitävät hänen menettelyään hitautena, vaan hän on kärsivällinen teitä kohtaan, koska hän ei halua kenenkään tuhoutuvan vaan haluaa kaikkien pääsevän katumukseen."

Mark. 13:10: "Kaikissa kansoissa hyvä uutinen täytyy saarnata ensin."

Matt. 25:31, 32, 46: "Kun Ihmisen Poika [Jeesus Kristus] saapuu kirkkaudessaan ja kaikki enkelit hänen kanssaan, silloin hän istuu loistoisalle valtaistuimelleen. Ja kaikki kansat kootaan hänen eteensä, ja hän erottaa ihmiset toisistaan niin kuin paimen erottaa lampaat vuohista. Ja nämä [jotka eivät tunnusta Kristuksen hengellisten veljien olevan itse Kuninkaan edustajia] menevät ikuiseen pois karsimiseen, mutta vanhurskaat ikuiseen elämään." Ks. myös s. 253−256 ja 325, 326.

Joku voi sanoa:

'Olosuhteet eivät ole nykyään huonommat; aina on ollut sotia, nälänhätää, maanjäristyksiä ja rikollisuutta'

Voisit vastata: 'Voin ymmärtää, miksi ajattelette noin. Olemme syntyneet maailmaan, jossa sellaiset uutiset ovat jokapäiväisiä. Mutta historioitsijat kyllä selittävät, että on olemassa jotakin, mikä tekee tästä vuosisadasta ratkaisevan erilaisen. (Lue lainauksia sivuilta 415−417.)'

Tai voisit sanoa: 'Merkittävää ei ole pelkästään se tosiasia, että on ollut sotia, nälänhätää, maanjäristyksiä ja rikollisuutta. Huomasitteko, että Jeesuksen esittämä tunnusmerkki oli yhteismerkki?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 'Hän ei sanonut, että jokin yksittäinen tapaus itsessään todistaisi, että me elämme "viimeisissä päivissä". Mutta merkittävää on se, että koko tunnusmerkki on näkyvissä − ja varsinkin kun se ilmaantuu maailmanlaajuisessa mitassa ja alkaa näkyä juuri sinä vuonna, jonka Raamatun ajanlasku ilmaisee.' (Ks. s. 410−415 sekä s. 31−34.)

'Mistä tiedätte, ettei jokin tuleva sukupolvi täytä tätä ennustusta vielä paremmin kuin nykyinen?'

Voisit vastata: 'Se on kiinnostava kysymys, ja vastaus siihen korostaa sitä, että me tosiaan elämme "viimeisissä päivissä". Miten niin? Jeesuksen esittämään tunnusmerkkiin kuuluu osana se, että kansojen ja valtakuntien välillä on sota. Mutta mitä tapahtuisi nykyään, jos tämän tunnusmerkin täyttymys vaatisi meitä odottamaan, kunnes supervaltojen välillä syttyisi vielä yksi kaiken käsittävä sota? Sellaisesta sodasta jäisi hyvin harva jos kukaan henkiin. Koska siis Jumalan tarkoitus on, että jotkut säilyvät hengissä, meidän täytyy nyt olla hyvin lähellä tämän vanhan järjestelmän loppua.'

Tai voisit sanoa: 'Maailman tapahtumien vertaaminen tähän ennustukseen on samaa kuin sormenjäljen vertaaminen kyseisen ihmisen sormiin. Ei ole mahdollista löytää toista, jolla on samanlaiset sormenjäljet. Samoin vuonna 1914 alkaneiden tapahtumien kuviot eivät toistu missään tulevassa sukupolvessa.' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Kaikki tunnusmerkkiin kuuluva on selvästi nähtävissä.' 2) 'Me emme varmastikaan halua olla Nooan ajan ihmisten kaltaisia. (Matt. 24:37−39)'

'Ei loppu tule meidän elinaikanamme'

Voisit vastata: 'Uskotteko kuitenkin, että Jumala tulee puuttumaan asioihin joskus?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Kukaan meistä ei voisi tietää, milloin se tapahtuisi, ellei hän antaisi meille sitä koskevaa tietoa. Jeesus sanoi selvästi, että kukaan ihminen ei tiedä päivää eikä hetkeä, mutta hän kuvaili yksityiskohtaisesti, mitä tapahtuisi sen sukupolven aikana, jolloin se tulisi.' 2) 'Hän kuvaili tapahtumia, jotka te henkilökohtaisesti tunnette. (Jos mahdollista, keskustelkaa tunnusmerkin yksityiskohdista käyttäen edellisillä sivuilla esitettyjä tosiasioita.)'

'Minä en murehdi tällaisia asioita; elän vain päivän kerrallaan'

Voisit vastata: 'On varmasti hyvä, että ei ole liian huolissaan tulevaisuudesta. Me kaikki yritämme kuitenkin suunnitella elämämme turvalliseksi itsellemme ja omaisillemme. Järkevä suunnittelu on käytännöllistä. Raamattu osoittaa, että edessämme on suurenmoisia tapahtumia, ja meidän on viisasta suunnitella niin, että hyödymme niistä. (Sananl. 1:33; 2. Piet. 3:13)'

'Minä en pohdiskele näitä pahoja olosuhteita; haluan suhtautua optimistisesti tulevaisuuteen'

Voisit vastata: 'On kiinnostavaa, että Jeesuksen sanojen mukaan hänen seuraajillaan olisi hyvä syy olla optimistisia meidän aikanamme. (Luuk. 21:28, 31)' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 'Mutta huomatkaa, että hän ei kehota heitä sulkemaan silmiään siltä, mitä maailmassa tapahtuu, ja olemaan onnellisia. Hän sanoi, että heidän optimisminsa olisi hyvin perusteltua; se johtuisi siitä, että he ymmärtävät maailman tapahtumien merkityksen ja tietävät, mihin ne tulevat johtamaan.'

Väärät profeetat

Määritelmä: Yksilöt ja järjestöt, jotka väittävät j ulistavansa yli−inhimillisestä lähteestä saatuja sanomia, mutta joiden sanomat eivät todellisuudessa ole lähtöisin tosi Jumalasta eivätkä ole sopusoinnussa hänen paljastetun tahtonsa kanssa.

Miten tosi profeetat ja väärät profeetat voidaan tunnistaa?

Tosi profeetat tekevät tunnetuksi uskonsa Jeesukseen, mutta vaaditaan enemmän kuin sitä, että väittää saarnaavansa hänen nimessään

l. Joh. 4:1−3: "Koetelkaa henkeytetyt ilmaisut nähdäksenne, ovatko ne Jumalasta, koska monta väärää profeettaa on lähtenyt maailmaan. Jumalalta tulleen henkeytetyn ilmaisun tunnette tästä: jokainen henkeytetty ilmaisu, joka tunnustaa Jeesuksen Kristuksen tulleen lihassa, on Jumalasta, mutta yksikään henkeytetty ilmaisu, joka ei tunnusta Jeesusta, ei ole Jumalasta."

Matt. 7:21−23: "Ei jokainen, joka sanoo minulle: 'Herra, Herra', tule menemään taivasten valtakuntaan, vaan se, joka tekee taivaissa olevan Isäni tahdon. Monet sanovat minulle sinä päivänä: 'Herra, Herra, emmekö me profetoineet sinun nimessäsi − −?' Ja silloin minä tunnustan heille: En ole koskaan tuntenut teitä! Menkää pois minun luotani, te laittomuuden tekijät."

Tosi profeetat puhuvat Jumalan nimessä, mutta pelkästään se, että väittää edustavansa häntä, ei riitä

5. Moos. 18:18−20: "Profeetan minä olen herättävä heille heidän veljiensä keskuudesta, sinun [Mooseksen] kaltaisesi, ja minä panen sanani hänen suuhunsa, ja hän puhuu heille kaikki, mitä minä käsken hänen puhua. Ja joka ei kuule minun sanojani, joita hän minun nimessäni puhuu, hänet niinä itse vaadin tilille. Mutta profeetta, joka julkeaa puhua minun nimessäni jotakin, jota minä en ole käskenyt hänen puhua, tahi puhuu muiden jumalien nimessä, sellainen profeetta kuolkoon." (Vrt. Jer. 14:14; 28:11, 15.)

Jeesus sanoi: "[En] tee mitään omasta aloitteestani, vaan puhun näitä asioita niin kuin Isä on minua opettanut." (Joh. 8:28) Hän sanoi: "Minä olen tullut Isäni nimessä." (Joh. 5:43) Jeesus sanoi myös: "Joka puhuu omiaan, etsii omaa kunniaansa." −Joh. 7:18.

Täyttävätkö yksilöt tai järjestöt tämän tosi profeetan tärkeän edellytyksen jos he väittävät edustavansa Jumalaa mutta kieltäytyvät käyttämästä Jumalan persoonanimeä ja pitävät sen sijaan tapanaan lausua omia mielipiteitään asioista?

Kyky suorittaa "suuria tunnusmerkkejä" tai "ihmeitä" ei välttämättä todista, että kysymyksessä on tosi profeetta

Matt. 24:24: "Vääriä Kristuksia ja vääriä profeettoja nousee, ja he tekevät suuria tunnusmerkkejä ja ihmeitä eksyttääkseen siten mikäli mahdollista valitutkin."

2. Tess. 2:9, 10: "Tuon laittoman läsnäoloon liittyy Saatanan vaikutuksen mukaan kaikkia voimatekoja ja valheellisia tunnusmerkkejä ja enteellisiä ihmeitä ja kaikkea epävanhurskasta petosta niille, jotka tuhoutuvat, rangaistusmaksuksi siitä, että he eivät ottaneet vastaan rakkautta totuuteen voidakseen pelastua."

Toisaalta Mooses suoritti Jehovan ohjauksessa ihmeitä. (2. Moos. 4:1−9) Jehova antoi myös Jeesukselle voiman suorittaa ihmeitä. (Apt. 2:22) Mutta eivät vain ihmeet todistaneet, että Jumala oli todella lähettänyt heidät.

Tosi profeettojen ennustukset toteutuvat, mutta he eivät ehkä tiedä täsmälleen, milloin ja miten ne toteutuvat

Dan. 12:9: "Mene, Daniel, sillä ne sanat pysyvät lukittuina ja sinetöityinä lopun aikaan asti."

1. Piet. 1:10, 11: "Profeetat − − tutkivat jatkuvasti, mihin erityiseen aikaan tai millaiseen aikaan heissä oleva henki Kristuksesta viittasi, kun se todisti etukäteen Kristukselle koituvista kärsimyksistä ja niiden jälkeen seuraavista ihanuuksista."

1. Kor. 13:9, 10: "Meillä on osittainen tieto, ja me profetoimme osittaisesti, mutta kun saapuu se, mikä on täydellistä, niin poistuu se, mikä on osittaista."

Sananl. 4:18: "Vanhurskasten polku on kuin aamurusko, joka kirkastuu kirkastumistaan sydänpäivään saakka."

Apostoleilla ja muilla varhaisilla kristityillä opetuslapsilla oli joitakin vääriä odotuksia, mutta Raamattu ei luokittele heitä "vääriksi profeetoiksi ".−Ks. Luuk. 19:ll;Joh. 21:22,23;Apt. 1:6,7.

Profeetta Naatan kehotti kuningas Daavidia tekemään kaiken, mitä hänen sydämessään oli Jehovan palvontahuoneen rakentamisen suhteen. Mutta myöhemmin Jehova käski Naatania ilmoittamaan Daavidille, ettei tämä rakentaisi sitä. Jehova ei hylännyt Naatania sen vuoksi, mitä tämä oli aikaisemmin sanonut, vaan käytti häntä edelleen, koska hän oikaisi nöyrästi asian Jehovan tehdessä sen hänelle selväksi. − 1. Aikak. 17:1−4, 15.

Tosi profeetan lausunnot edistävät tosi palvontaa ja ovat sopusoinnussa Jumalan paljastetun tahdon kanssa

5. Moos. 13:1−4: "Jos teidän keskuuteenne ilmestyy profeetta tai unennäkijä jalupaa sinulle jonkun tunnusteon tai ihmeen, ja jos sitten todellakin tapahtuu se tunnusteko tai ihme, josta hän puhui sinulle sanoen: 'Lähtekäämme seuraamaan muita jumalia, joita te ette tunne, ja palvelkaamme niitä', niin älä kuuntele sen profeetan puhetta tai sitä unennäkijää, sillä Herra, teidän Jumalanne, ainoastaan koettelee teitä tietääksensä, rakastatteko Herraa, teidän Jumalaanne, kaikesta sydämestänne ja kaikesta sielustanne. Seuratkaa Herraa, teidän Jumalaanne, häntä peljätkää ja pitäkää hänen käskynsä, häntä kuulkaa, häntä palvelkaa ja hänessä kiinni riippukaa."

Edistävätkö papit, jotka kehottavat seurakuntalaisiaan sekaantumaan maailman asioihin, tosi palvontaa, kun Raamattu sanoo, että "maailman ystävä" on Jumalan vihollinen? (Jaak. 4:4; 1. Jori. 2:15−17) Tosi Jumala sanoi, että kansat "tulevat tietämään, että minä olen Herra ["Jehova", *UM]"*, ja Raamattu sanoo, että Jumala ottaa kansoista "kansan nimelleen". Mutta toimivatko uskonnolliset järjestöt sopusoinnussa tämän Jumalan paljastetun tahdon kanssa väheksyessään Jumalan persoonanimen käyttämisen tärkeyttä? (Hes. 38:23; Apt. 15:14) Jeesus opetti seuraajiaan rukoilemaan Jumalan valtakuntaa, ja Raamattu varoittaa luottamasta ihmisiin, joten ovatko papit tai poliittiset järjestöt, jotka kehottavat ihmisiä luottamaan ihmisen hallitusvaltaan, tosi profeettoja? − Matt. 6:9, 10; Ps. 146:3−6; vrt. Ilm. 16:13, 14.

Tosi profeetat ja väärät profeetat voidaan tunnistaa niistä hedelmistä, jotka ilmenevät heidän elämässään ja niiden elämässä, jotka seuraavat heitä

Matt. 7:15−20: "Varokaa vääriä profeettoja, jotka tulevat luoksenne lampaiden vaatteissa, mutta ovat sisältä saaliinhimoi−sia susia. Heidän hedelmistään te tunnette heidät. − − jokainen hyvä puu tuottaa hyvää hedelmää, mutta jokainen huono puu tuottaa pahaa hedelmää − − Niinpä siis heidän hedelmistään te tunnette heidät."

Mikä on tunnusomaista heidän elämäntavalleen? "Lihan teot ovat-haureus, epäpuhtaus, irstaus, epäjumalanpalvelus, spiritismin harjoittaminen, vihollisuudet, riita, mustasukkaisuus, vihanpuuskat, kinastelut, jakaumat, lahkot, kateus, juopottelu, mässäi−lyt ja muut näiden kaltaiset. -ne, jotka harjoittavat sellaisia, eivät peri Jumalan valtakuntaa. Toisaalta [Jumalan] hengen hedelmä on rakkaus, ilo, rauha, pitkämielisyys, huomaavaisuus, hyvyys, usko, lempeys, itsehillintä."− Gal. 5:19−23; ks. myös 2. Piet. 2:1−3.

Eivätkö Jehovan todistajat ole tehneet erehdyksiä opetuksissaan?

Jehovan todistajat eivät väitä olevansa henkeytettyjä profeettoja. He ovat tehneet erehdyksiä. Heillä on Jeesuksen Kristuksen apostoleitten tavoin ollut toisinaan joitakin vääriä odotuksia. − Luuk. 19:11; Apt. 1:6.

Raamattu esittää Kristuksen läsnäoloon liittyviä aikatekijöitä, ja Jehovan todistajat ovat tutkineet näitä hyvin kiinnostuneina. (Luuk. 21:24; Dan. 4:7−14) Myös Jeesus kuvaili moniosaisen tunnusmerkin, joka liittyisi aikaa koskevien profetioitten täyttymykseen ja ilmaisisi sukupolven, joka näkisi Saatanan pahan asiainjärjestelmän lopun. (Luuk. 21:7−36) Jehovan todistajat ovat kiinnittäneet huomion tämän tunnusmerkin täyttymyksen osoittaviin todisteisiin. On totta, että Jehovan todistajat ovat toisinaan ymmärtäneet väärin sen, mitä tapahtuisi joidenkin ajanjaksojen lopussa, mutta he eivät ole tehneet sitä virhettä, että olisivat menettäneet uskonsa tai lakanneet olemasta valppaita Jehovan tarkoituksen täyttymyksen suhteen. He ovat jatkuvasti pitäneet mielessään Jeesuksen antaman neuvon: "Pysykää siis valveilla, koska ette tiedä, minä päivänä Herranne tulee." − Matt. 24:42.

Asiat, joissa näkemystä on tarvinnut oikaista, ovat olleet suhteellisen vähäpätöisiä verrattuna tärkeisiin Raamatun totuuksiin, jotka he ovat ymmärtäneet ja joita he ovat julistaneet. Näiden joukossa ovat seuraavat: Jehova on ainoa tosi Jumala. Jeesus Kristus ei ole kolmiyhteisen jumaluuden osa, vaan Jumalan ainosyntyinen Poika. Lunastus synnistä on mahdollinen vain Kristuksen lunastusuhriin uskomisen välityksellä. Pyhä henki ei ole persoona, vaan Jehovan vaikuttava voima, ja sen hedelmien täytyy olla ilmeisiä tosi palvojien elämässä. Ihmissielu ei ole kuolematon, kuten muinaiset pakanat väittivät; se kuolee, ja tulevan elämän toivo perustuu ylösnousemukseen. Jumalan pa−huudensallinta on johtunut kaikkeudensuvereenisuutta koskevasta kiistakysymyksestä. Jumalan valtakunta on ihmiskunnan ainoa toivo. Me olemme eläneet vuodesta 1914 lähtien maailmanlaajuisen pahan asiainjärjestelmän viimeisissä päivissä. Vain 144 000 uskollista kristittyä tulee olemaan kuninkaina ja pappeina Kristuksen kanssa taivaassa, kun taas muu osa tottelevaista ihmiskuntaa saa ikuisen elämän paratiisimaan päällä.

Toinen harkinnan arvoinen asia Jehovan todistajien opetuksissa on seuraava: Ovatko ne todella kohottaneet ihmisiä moraalisesti? Ovatko näitä opetuksia noudattavat yhdyskunnissaan huomattavia rehellisyytensä vuoksi? Onko näiden opetusten soveltaminen vaikuttanut myönteisesti heidän perhe−elämäänsä? Jeesus sanoi, että hänen opetuslapsensa tunnistettaisiin helposti siitä, että heillä on rakkaus keskuudessaan. (Joh. 13:35) Onko tämä ominaisuus huomattava Jehovan todistajien keskuudessa? Me annamme tosiasioiden puhua puolestaan.

Joku voi sanoa:

'Pappi sanoi, että Jehovan todistajat ovat vääriä profeettoja' Voisit vastata: 'Saanko kysyä, näyttikö hän teille Raamatusta jonkin kohdan, jonka mukaan se, mitä me uskomme tai teemme, osoittaisi meidän olevan vääriä profeettoja? . . . Saanko näyttää teille, miten Raamattu kuvailee vääriä profeettoja? (Käytä sitten yhtä tai useampaa kohtaa, jotka on mainittu sivuilla 420−423.)' **Tai voisit sanoa:** 'Olette varmaan samaa mieltä siitä, että noin vakavan väitteen tueksi pitäisi esittää nimenomaisia todisteita. Mainitsiko pappinne mitään erityisiä esimerkkejä? (Jos puhuteltava viittaa joihinkin väitettyihin "ennustuksiin", jotka eivät toteutuneet, käytä aineistoa sivuilta 421−424.)'

Yksi mahdollisuus: 'Olen varma, että jos joku syyttäisi teitä jostakin tällaisesta, olisitte iloinen saadessanne edes selittää kantaanne tai näkemystänne. . . . Voisinko siis näyttää teille Raamatusta . . .?'

Ylösnousemus

Määritelmä: "Ylösnousemukseksi" käännetty kreikkalainen sana *a−na'sta−sis* merkitsee kirjaimellisesti 'jälleen ylös nousemista', ja se viittaa kuolleista nousemiseen. Raamattu käyttää toistuvasti täydellisempiä ilmauksia "kuolleiden ylösnousemus" tai "ylösnousemus kuolleista". (Matt. 22:31; Apt. 4:2; 1. Kor. 15:12) Heprealainen ilmaus on *tehi−jat' ham−me−tim',* joka merkitsee 'kuolleiden heräämistä'. (Matt. 22:23, alav., *UM,* viitelaitos, engl.) Ylösnousemuksessa sen yksilön elämänmalli, jonka Jumala on säilyttänyt muistissaan, palautetaan jälleen toimimaan. Tuota yksilöä koskevan Jumalan tahdon mukaan hänet ennallistetaan joko ihmis− tai henkiruumiiseen, mutta hänen henkilöllisyytensä säilyy, niin että hänellä on sama persoonallisuus ja samat muistot kuin hänellä oli kuollessaan. Kuolleiden ylösnousemus on suurenmoinen ilmaus Jehovan ansaitsemattomasta hyvyydestä; se osoittaa hänen viisauttaan ja voimaansa, ja sen välityksellä toteutuu hänen alkuperäinen tarkoituksensa maan suhteen.

Merkitseekö ylösnousemus aineettoman sielun yhdistämistä jälleen liharuumiiseen?

Tämä olisi mahdollista vain, jos ihmisillä olisi aineeton sielu, joka voisi erota liharuumiista. Raamattu ei opeta niin. Tämä käsitys lainattiin kreikkalaisesta filosofiasta. Sielua koskeva Raamatun opetus esitetään sivuilla 335−338. Ks. todisteita siitä, mistä kristikunnan usko aineettomaan, kuolemattomaan sieluun on peräisin, pääkohdasta "Sielu", kohdasta "Mistä kristikunnan usko aineettomaan, kuolemattomaan sieluun on lähtöisin".

Herätettiinkö Jeesus liharuumiissa, ja onko hänellä nyt sellainen ruumis taivaassa?

1. Piet. 3:18: "Kuolihan Kristuskin kerran kaikiksi ajoiksi syntien johdosta, vanhurskas epävanhurskaiden puolesta, johdattaakseen teidät Jumalan luo, hän joka saatettiin kuolemaan lihassa mutta tehtiin eläväksi hengessä." (Myös *KR)* (Kun Kristus sai ylösnousemuksen kuolleista, hänet tuotiin esiin henkiruumiissa.)

Apt. 10:40, 41: "Hänet [Jeesuksen Kristuksen] Jumala herätti kolmantena päivänä ja soi hänen tulla ilmeiseksi, ei kaikelle kansalle, vaan Jumalan etukäteen asettamille todistajille." (Miksi eivät ketkään muut nähneet häntä? Koska hän oli henki−luomus, ja kun hän menneisyydessä aineellistuneiden enkeleiden tavoin

aineellistui liharuumiiseen tehdäkseen itsensä nähtäväksi, hän teki niin vain opetuslastensa läsnäollessa.)

1. Kor. 15:45: "Niin on myös kirjoitettu: 'Ensimmäisestä ihmisestä Aadamista tuli elävä sielu.' Viimeisestä Aadamista [Jeesuksesta Kristuksesta, joka oli täydellinen samoin kuin Aadam luomisensa jälkeen oli] tuli elämää antava henki."

Mitä Luukkaan 24:36-39 tarkoittaa puhuessaan ruumiista, jossa Jeesus herätettiin?

Luuk. 24:36−39: "Heidän [opetuslasten] tästä puhuessaan hän itse seisoi heidän keskellään ja sanoi heille: 'Olkoon teillä rauha.' Mutta koska he olivat kauhistuneita ja olivat säikähtyneet, he kuvittelivat näkevänsä hengen. Niin hän sanoi heille: 'Miksi olette levottomia, ja minkä vuoksi sydämessänne nousee epäilyksiä? Katsokaa minun käsiäni ja jalkojani, että se olen minä itse; tunnustelkaa minua ja katsokaa, koska hengellä ei ole lihaa eikä luita, niin kuin näette minulla olevan.' "

Ihmiset eivät voi nähdä henkiä, ja siksi opetuslapset ilmeisesti ajattelivat näkevänsä aaveen tai näyn. (Vrt. Mark. 6:49, 50.) Jeesus vakuutti heille, että hän ei ollut mikään aave; he saattoivat nähdä hänen liharuumiinsa ja koskettaa häntä, tunnustella hänen luitaan; hän myös söi heidän läsnäollessaan. Samoin enkelit olivat menneisyydessä aineellistuneet, niin että ihmiset näkivät heidät; he olivat syöneet, ja jotkut olivat jopa menneet naimisiin ja siittäneet lapsia. (1. Moos. 6:4; 19:1−3) Ylösnousemuksensa jälkeen Jeesus ei aina ilmaantunut samassa liharuu−miissa (kenties painaakseen heidän mieleensä sen tosiasian, että hän oli silloin henki), ja siksi eivät edes hänen läheiset ystävänsä heti tunnistaneet häntä. (Joh. 20:14, 15; 21:4−7) Mutta ilmaantumalla toistuvasti heille aineellistetuissa ruumiissa ja puhumalla ja toimimalla tavalla, jonka he yhdistivät tuntemaansa Jeesukseen, hän vahvisti heidän uskoaan siihen, että hänet oli tosiaan herätetty kuolleista.

Opetuslapset eivät voineet nähdä Jeesusta siinä ruumiissa, joka hänellä on nyt hänen ollessaan kirkastettuna taivaassa, sillä Paavali sanoi myöhemmin kirkastetun Kristuksen olevan "hänen [Jumalan] olemuksensa tarkka kuva". Jumalahan on Henki, eikä hän ole koskaan ollut lihassa. −Hepr. 1:3; vrt. 1. Tim. 6:16.

Lukiessamme kertomuksia Jeesuksen ylösnousemuksen jälkeisistä ilmaantumisista me voimme ymmärtää ne oikein, jos pidämme mielessämme sivuilla 425 ja 426 lainatut Pietarin 1. kirjeen 3:18:n ja 1. Korinttolaiskirjeen 15:45:n.

Ks. myös pääaihetta "Jeesus Kristus".

Ketkä herätetään taivaalliseen elämään Kristuksen kanssa, ja mitä he tekevät siellä?

Luuk. 12:32: "Älä pelkää, *pieni lauma*, sillä teidän Isänne on nähnyt hyväksi antaa teille valtakunnan." (Tämä ei sisällä kaikkia uskovia; määrä on rajallinen. Heidän taivaassa olemisellaan on tarkoitus.)

Ilm. 20:4, 6: "Minä näin valtaistuimia, ja oli niitä, jotka istuivat niille, ja heille annettiin tuomiovalta. −− Onnellinen ja pyhä on se, jolla on osa ensimmäisessä ylösnousemuksessa; heihin ei toisella kuolemalla ole valtaa, vaan he tulevat olemaan Jumalan ja Kristuksen pappeja ja tulevat hallitsemaan kuninkaina hänen kanssaan ne tuhat vuotta."

Ks. myös aihetta "Taivas".

Tulevatko taivaalliseen elämään herätettävät lopulta saamaan siellä kirkastetun fyysisen ruumiin?

Fil. 3:20, 21: "Herra Jeesus Kristus − − muovaa uudelleen meidän nöyryytetyn ruumiimme loistoisan ruumiinsa mukaiseksi − − voimansa vaikutuksella." (Merkitseekö tämä sitä, että heidän liharuumiinsa lopulta kirkastetaan taivaissa? Vai merkitseekö se sitä, että heidätpuetaan alhaisen liharuumiin asemesta loistoisaan henkiruumiiseen, kun heidät herätetään taivaalliseen elämään? Vastatkoon seuraava raamatunkohta.)

1. Kor. 15:40, 42−44, 47−50: "On taivaallisia ruumiita ja maallisia ruumiita, mutta taivaallisten ruumiiden kirkkaus on yhtä lajia ja maallisten ruumiiden eri lajia. Sellainen on myös kuolleiden ylösnousemus. − − Kylvetään aineellinen ruumis, herätetään hengellinen ruumis. − − Ensimmäinen ihminen [Aadam] on maasta ja tehty tomusta; toinen ihminen [Jeesus Kristus] on taivaasta. Sellainen kuin on tomusta tehty, sellaisia ovat myös tomusta tehdyt, ja sellainen kuin on taivaallinen, sellaisia ovat myös taivaalliset. Ja niin kuin meissä on ollut tomusta tehdyn kuva, niin meissä tulee olemaan myös taivaallisen kuva. Mutta tämän sanon, veljet, ettei liha ja veri voi periä Jumalan valtakuntaa." (Tämän mukaan ei ole mahdollista sekoittaa kahdenlaisia ruumiita tai ottaa liharuumista taivaaseen.)

Miten Jeesus valaisi sitä, mitä ylösnousemus merkitsee yleensä ihmiskunnalle?

Joh. 11:11,14−44: "[Jeesus sanoi opetuslapsilleen:] 'Ystävämme Lasarus on vaipunut uneen, mutta minä menen sinne herättämään hänet unesta.' − − Jeesus sanoi heille silloin suoraan: 'Lasarus on kuollut' − − kun Jeesus saapui, hän totesi hänen [Lasaruksen] olleen jo neljä päivää muistohaudassa. − − Jeesus sanoi hänelle [Lasaruksen sisarelle Martalle]: 'Minä olen ylösnousemus ja elämä.' −−hän huusi suurella äänellä: 'Lasarus, tule ulos!' Kuolleena ollut tuli ulos jalat ja kädet kääreisiin sidottuina, ja hänen kasvojensa ympärille oli sidottu liina. Jeesus sanoi heille: 'Päästäkää hänet kääreistä ja antakaa hänen mennä.' " (Jeesuksen ei olisi ollut rakkaudellista kutsua Lasarusta takaisin autuuden tilasta toisesta elämästä. Mutta se, että Jeesus herätti Lasaruksen elottomasta tilasta, oli rakkaudellista sekä häntä että hänen sisariaan kohtaan. Lasaruksesta tuli jälleen elävä ihminen.)

Mark. 5:35−442: "Synagogan esimiehen kotoa [tultiin] sanomaan: 'Tyttäresi kuoli! Miksi vaivata opettajaa enää kauempaa?' Mutta Jeesus, joka sattui kuulemaan puhutun sanan, sanoi synagogan esimiehelle: 'Älä pelkää, usko vain.' − − hän otti mukaansa lapsukaisen isän ja äidin ja ne, jotka olivat hänen kanssaan, ja meni sisään sinne, missä lapsukainen oli. Ja hän otti lapsukaista kädestä ja sanoi hänelle: *'Talitha kuumi'*, mikä merkitsee käännettynä: 'Tyttönen, minä sanon sinulle: nouse!' Ja heti tyttönen nousi ja rupesi kävelemään; hän oli näet kaksitoistavuotias. Ja he olivat heti aivan haltioissaan suuresta ihastuksesta." (Kun Kristuksen tuhatvuotisen hallituskauden aikana tapahtuu yleinen ylösnousemus, niin epäilemättä monet miljoonat vanhemmat ja heidän jälkeläisensä ovat riemuissaan tavatessaan jälleen toisensa.)

Millainen tulevaisuus odottaa niitä, jotka nousevat kuolleista maan päälle?

Luuk. 23:43: "Totisesti minä sanon sinulle tänään: sinä tulet olemaan minun kanssani paratiisissa." (Koko maa muutetaan paratiisiksi Kuninkaana hallitsevan Kristuksen alaisuudessa.)

Ilm. 20:12, 13: "Minä näin kuolleet, suuret ja pienet, seisomassa valtaistuimen edessä, ja kirjakääröt avattiin. Mutta avattiin toinenkin kirjakäärö; se on elämän kirjakäärö. Ja kuolleet tuomittiin sen perusteella, mitä kirjakääröihin oli kirjoitettu, tekojensa mukaan. − − heidät tuomittiin kukin tekojensa mukaan." (Kirjakääröjen avaaminen viittaa ilmeisesti Jumalan tahdon mukaisen opetuksen aikaan, josta myös Jesajan 26:9 kertoo. Se, että avataan "elämän kirjakäärö", merkitsee, että tuota opetusta noudattavien on mahdollista saada nimensä kirjoitetuksi tuohon kirjakääröön. Heitä odottaa ikuinen elämä inhimillisessä täydellisyydessä.)

Ks. myös pääaihetta "Valtakunta".

Herätetäänkö jotkut vain sitä varten, että he kuulevat tuomionsa ja joutuvat sitten toiseen kuolemaan?

Mitä Johanneksen 5:28, 29 merkitsee? Siinä sanotaan: "Kaikki muistohaudoissa olevat kuulevat hänen äänensä ja tulevat esiin, hyvää tehneet elämän ylösnousemukseen, inhottavuuksia harjoittaneet tuomion ylösnousemukseen." Jeesuksen tässä esittämät sanat täytyy ymmärtää hänen myöhemmin Johannekselle antamansa ilmestyksen valossa. (Ks. yllä lainattua Ilm. 20:12, 13:a.) Sekä ne, jotka ovat aikaisemmin tehneet hyvää, että ne, jotka ovat aikaisemmin harjoittaneet pahuutta, 'tuomitaan kukin tekojensa mukaan'. Minkä tekojen? Jos ajattelisimme, että ihmiset tuomitaan menneessä elämässä suorittamiensa tekojen perusteella, se olisi ristiriidassa Roomalaiskirjeen 6:7:n kanssa: "Se, joka on kuollut, on vapautunut synnistään." Olisi myös järjetöntä herättää kuolleista ihmisiä vain tuhottaviksi. Siksi Jeesus viittasi Johanneksen 5:28, 29:ssä eteenpäin ylösnousemukseen; j äkeen loppuosassa hän osoitti tuloksen sen jälkeen, kun heidät olisi kohotettu inhimilliseen täydellisyyteen ja asetettu tuomiolle.

Mitä Ilmestyksen 20:4−6 osoittaa niistä, jotka herätetään maan päälle?

Ilm. 20:4−6: "Minä näin valtaistuimia, ja oli niitä, jotka istuivat niille, ja heille annettiin tuomiovalta. Niin, minä näin niiden sielut, jotka oli teloitettu kirveellä Jeesuksesta todistamisen ja Jumalasta puhumisen vuoksi − −. Ja he tulivat elämään ja hallitsivat kuninkaina Kristuksen kanssa tuhat vuotta. (Muut kuolleet eivät tulleet elämään, ennen kuin ne tuhat vuotta olivat päättyneet.) Tämä on ensimmäinen ylösnousemus. Onnellinen ja pyhä on se, jolla on osa ensimmäisessä ylösnousemuksessa; heihin ei toisella kuolemalla ole valtaa, vaan he tulevat olemaan Jumalan ja Kristuksen pappeja ja tulevat hallitsemaan kuninkaina hänen kanssaan ne tuhat vuotta."

UM ja *Mo* käyttävät sulkuja auttaakseen lukijaa yhdistämään ennen sulkuja olevan niiden jälkeen seuraavaan lausuntoon (samoin vuoden 1917 ruotsinkielinen käännös). Kuten tässä osoitetaan selvästi, niin "muut kuolleet" eivät osallistu ensimmäiseen ylösnousemukseen. Tuo ylösnousemus on niitä varten, jotka hallitsevat Kristuksen kanssa tuhat vuotta. Merkitseekö tämä sitä, etteivät ketkään muut ihmiskuntaan kuuluvat elä tuhatvuotiskaudella paitsi ne, jotka hallitsevat taivaassa Kristuksen kanssa? Ei, koska jos olisi niin, se merkitsisi sitä, ettei olisi olemassa keitaan, joiden puolesta he palvelisivat pappeina, ja heidän valta−alueensa olisi autio maapallo.

Keitä sitten ovat "muut kuolleet"? Kaikki Aadamin synnin vuoksi kuolleet ihmiset ja ne, jotka tarvitsevat vapautusta tuon synnin kuolemaa tuottavista vaikutuksista, vaikka ovatkin säilyneet hengissä suuresta ahdistuksesta tai saattaneet syntyä tuhat−vuotiskauden aikana. − Vrt. Ef. 2:1.

Missä mielessä he "eivät tulleet elämään", ennen kuin noiden tuhannen vuoden päätyttyä? Tämä ei merkitse heidän ylösnousemustaan. 'Elämään tulemiseen' sisältyy

paljon enemmän kuin pelkkä olemassaolo ihmisinä. Se merkitsee inhimillisen täydellisyyden saavuttamista vapaana kaikista Aadamin synnin vaikutuksista. Huomaa, että 5. jakeessa oleva viittaus tähän esitetään heti sen jälkeen, kun edellinen jae sanoo, että ne, joiden oli määrä olla taivaassa, "tulivat elämään". Heidän tapauksessaan se merkitsee elämää vapaana kaikista synnin vaikutuksista; he saavat osakseen jopa kuolemattomuuden erikoisedun. (1. Kor. 15:54) "Muille kuolleille" sen täytyy siis merkitä elämän täyteyttä inhimillisessä täydellisyydessä.

Ketkä kaikki saavat maallisen ylösnousemuksen?

Joh. 5:28, 29: "Älkää ihmetelkö tätä, koska tulee hetki, jolloin kaikki muistohaudoissa olevat kuulevat hänen [Jeesuksen] äänensä ja tulevat esiin." ("Muistohaudoiksi" käännetty kreikkalainen sana ei ole monikkomuoto sanasta *tajos* [hauta, yksityinen hautapaikka] tai *hai'des* [hauta, kuolleen ihmiskunnan yhteinen hauta], vaan monikon datiivimuoto sanasta *mne−mei'on* [muisto, muistohauta]. Se tähdentää sitä, että kuollut ihminen säilyy muistissa. Ylösnousemuksen saavat ne, jotka Jumala muistaa ja joille hän antaa tilaisuuden ikuiseen elämään, eivät ne, joiden muisto on pyyhkäisty pois Gehennassa, koska he ovat tehneet anteeksiantamattomia syntejä. − Matt. 10:28; Mark. 3:29; Hepr. 10:26; Mal. 3:16.)

Apt. 24:15: "Minulla on Jumalaan kohdistuva toivo, −− että on oleva ylösnousemus, sekä vanhurskaiden että epävanhurs−kaiden." (Sekä ne, jotka ovat eläneet sopusoinnussa Jumalan vanhurskaiden teiden kanssa, että ne, jotka ovat tietämättään menetelleet epävanhurskaasti, herätetään kuolleista. Raamattu ei vastaa kaikkiin kysymyksiimme siitä, tulevatko jotkut nimenomaiset kuolleet saamaan ylösnousemuksen. Me voimme kuitenkin luottaa siihen, että Jumala, joka tietää kaikki tosiasiat, toimii puolueettomasti lieventäen oikeutta armolla jättämättä kuitenkaan huomioon ottamatta vanhurskaita mittapuitaan. Vrt. 1. Moos. 18:25.)

Ilm. 20:13, 14: "Meri antoi ne kuolleet, jotka siinä olivat, ja kuolema ja Haades antoivat ne kuolleet, jotka niissä olivat, ja heidät tuomittiin kukin tekojensa mukaan. Ja kuolema ja Haades heitettiin tulijärveen. Tämä tarkoittaa toista kuolemaa, tuli−järvi." (Kaikki Aadamin synnin vuoksi kuolleet siis herätetään, onpa heidät haudattu mereen tai haadekseen, kuolleen ihmiskunnan yhteiseen, maassa olevaan hautaan.)

Ks. myös pääaihetta "Pelastus".

Jos miljardeja ihmisiä herätetään kuolleista, niin missä he kaikki tulevat elämään?

Erittäin runsas arvio kaikkien maan päällä eläneiden ihmisten määrästä on 20 miljardia. Kuten olemme nähneet, näitä kaikkia ei herätetä kuolleista. Mutta vaikka olettaisimmekin, että heidät herätetään, tilaa riittäisi. Maapallolla on maa−aluetta nykyään noin 147,6 miljoonaa neliökilometriä. Jos puolet siitä omistettaisiin muihin tarkoituksiin, jokaista kohti jäisi vielä lähes 0,4 hehtaaria maata, joka voisi tuottaa enemmän kuin kylliksi elintarvikkeita. Nykyisten elintarvikeongelmien syynä ei ole maan kyvyttömyys tuottaa riittävästi elintarvikkeita, vaan pikemminkin poliittinen kilpailu ja kaupallinen ahneus.

Ks. myös pääaihetta "Maa".

Ylöstempaaminen

Määritelmä: Käsitys, jonka mukaan uskovat kristityt temmataan ruumiissaan maan päältä, otetaan yhtäkkiä pois maailmasta, jotta he olisivat yhdessä Herran kanssa "yläilmoissa". Jotkut, mutta eivät kaikki, ymmärtävät "ylöstempaamisella" samaa kuin mainitaan 1. Tessalonikalaiskirjeen 4:17:ssä.

Mistä asiasta apostoli Paavali puhui, kun hän sanoi, että kristityt "temmataan" olemaan Herran kanssa?

1. Tess. 4:13−18, *KR:* "Me emme tahdo pitää teitä, veljet, tietämättöminä siitä, kuinka poisnukkuneiden on ["mikä on niiden osa, jotka ovat kuolleet", *UTN],* ettette murehtisi niinkuin muut, joilla ei toivoa ole. Sillä jos uskomme, että Jeesus on kuollut ja noussut ylös, niin samoin on Jumala Jeesuksen kautta myös tuova poisnukkuneet esiin yhdessä hänen kanssaan. Sillä sen me sanomme teille Herran sanana, että me, jotka olemme elossa, jotka jäämme tänne Herran tulemukseen, emme suinkaan ehdi ennen niitä, jotka ovat nukkuneet. Sillä itse Herra on tuleva alas taivaasta käskyhuudon, ylienkelin äänen ja Jumalan pasunan kuuluessa, ja Kristuksessa

kuolleet nousevat ylös ensin; sitten meidät, jotka olemme elossa, jotka olemme jääneet tänne, temmataan yhdessä heidän kanssaan pilvissä Herraa vastaan yläilmoihin; ja niin me saamme aina olla Herran kanssa. Niin lohduttakaa siis toisianne näillä sanoilla." (Ilmeisesti jotkut Tessalonikan kristillisen seurakunnan jäsenet olivat kuolleet. Paavali kannusti jälkeenjääneitä lohduttamaan toisiaan *ylösnousemustoivolla.* Hän muistutti heitä, että Jeesus sai ylösnousemuksen kuolemansa jälkeen; samoin Herran tullessa nuo heidän joukostaan kuolleet uskolliset kristityt herätettäisiin olemaan Kristuksen kanssa.)

Keitä ovat ne, jotka 'temmataan pilviin', kuten 1. Tessalonikalaiskirjeen 4:17:ssä sanotaan?

Jae 15 selittää, että he ovat uskollisia, jotka 'jäävät tänne Herran tulemukseen', toisin sanoen he elävät yhä Kristuksen tulemisen aikaan. Kuolevatko he koskaan? Roomalaiskirjeen 6:3−5:n ja 1. Korinttolaiskirjeen 15:35, 36, 44:n mukaan (lainattu s. 435) heidän täytyy kuolla, ennen kun he voivat saada taivaallisen elämän. Mutta heidän ei tarvitse jäädä kuoleman tilaan odottamaan Kristuksen paluuta. Heidät "temmataan" heti, "silmänräpäyksessä", olemaan Herran kanssa. − 1. Kor. 15:51, 52, *KR;* myös Ilm. 14:13.

Ilmaantuuko Kristus näkyvästi pilvessä ja viekö hän sitten uskolliset kristityt taivaisiin maailman katsellessa?

Sanoiko Jeesus, näkisikö maailma kantajalleen kirjaimellisin silmin?

Joh. 14:19, *KR:* "Vielä vähän aikaa, niin *maailma ei enää minua näe,* mutta te [hänen uskolliset opetuslapsensa] näette minut; koska minä elän, niin tekin saatte elää." (Kursivointi lisätty.) (Vrt. 1. Tim. 6:16.)

Mitä merkitsee se, että Herra 'tulee alas taivaasta'?

Voisiko Herra 'tulla alas taivaasta', kuten 1. Tessalonikalaiskirjeen 4:16:ssa sanotaan, olematta kirjaimellisin silmin nähtä vissä? Muinaisen Sodoman ja Gomorran päivinä Jehova sanoi, että hän 'menisi alas katsomaan', mitä he tekevät. (1. Moos. 18:21) Mutta kun Jehova tarkasti kaupunkeja, kukaan ihminen ei nähnyt häntä, vaikka he näkivät hänen lähettämänsä enkeli−edustajat. (Joh. 1:18) Samoin Jeesus saattoi lihaan palaamatta kääntää huomionsa maan päällä oleviin uskollisiin seuraajiinsa heidän palkitsemisekseen.

Missä mielessä ihmiset sitten "näkevät"Herran "tulevanpil−vessä"?

Jeesus ennusti: "Silloin he näkevät Ihmisen Pojan [Jeesuksen Kristuksen] tulevan pilvessä suurella voimalla ja kirkkaudella." (Luuk. 21:27, *KR)* Tämä ja muissa kohdissa olevat samanlaiset lausunnot eivät millään tavoin ole ristiriidassa sen kanssa, mitä Jeesus sanoi Johanneksen 14:19:n mukaan. Ajattele: mitä tapahtui Siinainvuorella, kun Jumala 'tuli kansansa luo *paksussa pilvessä',* kuten kerrotaan 2. Mooseksen kirjan 19:9:ssä? Jumala oli näkymättömänä läsnä; Israelin kansa näki näkyvän todisteen hänen läsnäolostaan, mutta kukaan heistä ei todellisuudessa nähnyt Jumalaa silmillään. Samoin kun Jeesus sanoi tulevansa "pilvessä", hänen on täytynyt tarkoittaa, että hän olisi *näkymätön* ihmissilmille, mutta että ihmiset olisivat tietoisia hänen läsnäolostaan. He "näkisivät" hänet ymmärryksensä silmin, havaitsisivat hänen olevan läsnä. (Ks. lisäajatuksia pääaiheesta "Kristuksen paluu".)

Voivatko kristityt mennä taivaaseen liharuumiissaan?

1. Kor. 15:50, *KR:* "Tämän minä sanon, veljet, ettei liha ja veri voi periä Jumalan valtakuntaa, eikä katoavaisuus peri katoamattomuutta."

Onko profeetta Elian kokemus ristiriidassa tämän kanssa? Ei suinkaan. Se on ymmärrettävä Jeesuksen satoja vuosia myöhemmin esittämän selvän lausunnon valossa: "Ei kukaan ole noussut ylös taivaaseen, paitsi hän, joka taivaasta tuli alas, Ihmisen Poika." (Joh. 3:13, *KR)* Vaikka Elian nähtiin nousevan "tuulispäässä taivaaseen", se ei merkitse sitä, että hän meni henkimaailmaan. Miksi ei? Koska hänen kerrotaan myöhemmin lähettäneen nuhdekirjeen Juudan kuninkaalle. (2. Kun. 2:11; 2. Aikak. 21:1,12−15) Ennen kuin ihmiset keksivät lentokoneet, Jehova käytti omia keinojaan (tulisia vaunuja ja tuu−lispäätä) nostaakseen Elian pois maan päältä taivaalle, jossa linnut lentävät, ja kuljettaakseen hänet toiseen paikkaan. −Vrt. 1. Moos. 1:6−8, 20.

Otetaanko uskolliset kristityt taivaaseen kenties salaa, niin että he yksinkertaisesti katoavat maan päältä kuolematta?

Room. 6:3−5, *KR:* "Ettekö tiedä, että me kaikki, jotka olemme kastetut Kristukseen Jeesukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut? − − Sillä jos me olemme hänen kanssaan yhteenkasvaneita yhtäläisessä kuolemassa, niin olemme samoin myös yhtäläisessä ylösnousemuksessa." (Se, mitä tapahtui Jeesuksen tapauksessa, asetti mallin. Hänen opetuslapsensa samoin kuin muut tiesivät, että hän oli kuollut. Hänet saatettiin takaisin taivaalliseen elämään vasta kuolemansa ja ylösnousemuksensa jälkeen.)

1. Kor. 15:35, 36, 44, *KR:* "Joku ehkä kysyy: 'Millä tavoin kuolleet heräjävät, ja millaisessa ruumiissa he tulevat?' Sinä mieletön, se, minkä kylvät, ei virkoa eloon, ellei se ensin kuole! Kylvetään sielullinen ruumis, nousee hengellinen ruumis." (Ihminen kuolee siis, ennen kun hän saa hengellisen ruumiin.)

Ottaako Herra kaikki uskolliset kristityt ihmeen avulla maan päältä ennen suurta ahdistusta?

Matt. 24:21, 22, *KR:* "Silloin on oleva suuri ahdistus, jonka kaltaista ei ole ollut maailman alusta hamaan tähän asti eikä milloinkaan tule. Ja ellei niitä päiviä olisi lyhennetty, ei mikään liha pelastuisi; mutta valittujen tähden ne päivät lyhennetään." (Sanotaanko tässä, että kaikki "valitut" otetaan taivaaseen ennen suurta ahdistusta? Ei, sen sijaan siinä esitetään heille samoin kuin muille lihassa oleville odote säilyä elossa tuosta suuresta ahdistuksesta maan päällä.)

Ilm. 7:9,10,14, *KR:* "Tämän jälkeen minä näin, ja katso, oli suuri joukko, jota ei kukaan voinut lukea, kaikista kansanheimoista ja sukukunnista ja kansoista ja kielistä, ja ne seisoivat valtaistuimen edessä ja Karitsan edessä puettuina pitkiin valkeihin vaatteisiin, ja heillä oli palmut käsissään, ja he huusivat suurella äänellä sanoen: 'Pelastus tulee meidän Jumalaltamme, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsalta'. − − 'Nämä ovat ne, jotka siitä suuresta ahdistuksesta tulevat.' " ('Tullakseen' jostakin ihmisen täytyy *mennä siihen* tai *olla siinä.* Tähän suureen joukkoon kuuluvien täytyy olla siis sellaisia, jotka tosiaan käyvät läpi suuren ahdistuksen ja tulevat siitä elossa säilyneinä.) (Ks. aineistoa siitä, että he ovat maan päällä, sivulta 367.)

Mikä suojaa tosi kristittyjä suuren ahdistuksen aikana?

Room. 10:13, *KR:* "Jokainen, joka huutaa avuksi Herran ["Jehovan", *UM]* nimeä, pelastuu."

Sef. 2:3: "Etsikää Herraa ["Jehovaa", *UM],* kaikki maan nöyrät, te, jotka pidätte hänen oikeutensa. Etsikää vanhurskautta, etsikää nöyryyttä; ehkä te saatte suojan Herran vihan päivänä." (Myös Jes. 26:20)

Otetaanko kaikki tosi kristityt kenties taivaaseen suuren ahdistuksen jälkeen?

Matt. 5:5, *KR:* "Autuaita ovat hiljaiset, sillä he saavat maan periä."

Ps. 37:29: "Vanhurskaat perivät maan ja asuvat siinä iankaikkisesti." (Myös jakeet 10, 11, 34)

1. Kor. 15:50, *KR:* "Liha ja veri [ei] voi periä Jumalan valtakuntaa."

Ks. myös pääaihetta "Taivas".

Miksi jotkut kristityt otetaan taivaaseen olemaan Kristuksen kanssa?

Ilm. 20:6, *KR:* "He tulevat olemaan Jumalan ja Kristuksen pappeja ja hallitsevat hänen kanssaan ne tuhannen vuotta." (Koska heidän on määrä hallita Kristuksen kanssa, täytyy olla ihmisiä, joita he hallitsevat. Keitä nämä ovat? Ks. Matt 5'5 ja Ps. 37:29.)

Ks. myös pääaihetta "Uudestisyntyminen".

Palaavatko taivaaseen menevät myöhemmin maan päälle elämään täällä ikuisesti paratiisissa?

Sananl. 2:21: "Oikeamieliset saavat asua maassa, ja nuhteettomat jäävät siihen jäljelle." (Huomaa, että tämä raamatunkohta ei sano, että oikeamieliset *palaavat* maan päälle, vaan että he *jäävät* siihen *jäljelle.)*

1. Tess. 4:17, *KR:* "Me [kristityt jotka on temmattu pois taivaaseen] saamme *aina* olla Herran kanssa."

Joku voi sanoa:

'Uskotteko ylöstempaamiseen?'

Voisit vastata: 'Olen huomannut, että kaikilla ei ole samaa käsitystä siitä, mitä ylöstempaaminen merkitsee. Saanko kysyä, miten te käsitätte sen? . . . Joka tapauksessa on hyödyllistä verrata ajatuksiamme siihen, mitä Raamattu itse sanoo. (Käytä niitä osia edellä olevasta aineistosta, jotka soveltuvat.)'

Tai voisit sanoa: 'Minulle on selitetty, että ylöstempaaminen olisi kristityille keino pelastua. Monet ajattelevat, että he voivat sen avulla pelastua tulevasta suuresta ahdistuksesta. Ajatteletteko te niin?' **Sitten voisit ehkä lisätä:** 1) 'Me tarvitsemme varmasti Jumalan suojelusta tuohon aikaan, ja minusta on hyvin rohkaisevaa tarkastella joitakin raamatunkohtia, jotka osoittavat, mitä meidän on tehtävä suojeltuaksemme. (Sef. 2:3)' 2) 'On kiinnostavaa, että Raamattu osoittaa Jumalan suojelevan jotkut uskovat juuri täällä maan päällä. (Sananl. 2:21, 22) Eikö se olekin sopusoinnussa Jumalan tarkoituksen kanssa, joka hänellä oli alussa luodessaan Aadamin ja pannessaan hänet paratiisiin?'

Yksi mahdollisuus: Tarkoitatteko ylöstempaamisella sitä, että asiainjärjestelmän lopussa elävät kristityt otetaan taivaaseen? . . . Oletteko ajatellut, mitä he tekevät taivaaseen päästyään? . . . Huomatkaa, mitä Ilmestyksen 20:6 (ja 5: 9, 10) sanoo. . . . Mutta keitä he hallitsevat? (Ps. 37:10, 11, 29)'

Hakemisto

Tätä osuutta ei ole alkuperäisestä kirjasta ei ole sisällytetty. Viitemerkintöjä ei voi toistaa teknisistä syistä.

Raamatunkohtia, joita usein sovelletaan väärin

Alla olevassa listassa oikealla mainitut alkuperäisen kirjan sivunumerot eivät vastaa tämän dokumentin sivunumeroita.

1. Mooseksen kirja

1:1 9:25 2. Mooseksen kirja 21:22, 23 5. Mooseksen kirja 6:4 **174 312 28 174**

1. Samuelin kirja 28:3−20 Saarnaaja 3:1,2 **341 156**

12:7 **338**

24:1−6 | 43:10 **328 172**

43:11 **172**

Jeremia

4:23−29 Miika **328**

5:1 Matteus 1:23 10:28 16:18 17:12, 13 25:46 26:26−29 28:19 Markus 16:17, 18 Luukas 16:19−31 17:21 **167 92 74 36 129 71 240 173 153, 259 75 396**

21:27 21:33 23:43 24:36−39 **434 223 263 426**

Johannes

1:1 1:12,13 1:23 2:19−22 5:18 5:28,29 **90, 175 364, 393 173 182 92 429, 431**

6:53−57 8:58 9:1,2 10:30 **241,246 176 129 183**

12:32 **267**

20:21−23 **369**

20:28 Apostolien teot **91**

1:9−11 **187**

16:30−32 **94**

20:28 Roomalaisille **177**

5:18 8:14−17 8:28, 29 9:5 11:25,26 1. Korinttolaisille 13:8−10 15:22 15:29 2. Korinttolaisille 13:14 Efesolaisille 1:4,5 Filippiläisille 2:5,6 **267 364 161 177 124 152 266 139 173 162 178**

2:9−11 3:20, 21 Kolossalaisille 1:15−17 **105 427 166, 167**

2:9 **179**

1. TessalonikalaisUle 4:13−18 1. Timoteukselle 2:3,4 Tiitukselle **432 267**

2:11 2:13 Heprealaisille 1:6 **267 180 93**

1:8 **181**

1:10−12 **173**

1. Pietari 3:18 **425**

3:19, 20 **363**

4:6 **363**

2. Pietari 3:7 **222, 226**

3:9 1. Johannes 5:7,8 Ilmestys 1:7 1:8 1:11 3:14 5:10 7:4−8 7:9, 10 14:9−11 20:3 20:4−6 20:10 **266 182 188 171 171 167 367 366 367 72 327 430 72**

21:1 21:2, 3 21:6, 7 22:12, 13 **223 224 171 171**

Seurojen
Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania,
Watchtower Bible and Tract Society of New York, Inc.,
International Bible Students Association
PÄÄTOIM ISTO J A OSOITE: 25 Columbia Heights, Brooklyn, New York 11201, USA
HAARATOIMISTOJEN OSOITTEET:

ALANKOMAAT: Noordbargerstraat 77, 7812 AA Emmen. ALANKOMAIDEN ANTILLIT: Oosterbeekstraat 11, VVillemstad, Curagao. ALASKA 99507: 2552 East 48th Ave., Anchorage. ARGENTIINA: Caldas 1551, 1427 Buenos Aires. AUSTRALIA: Box 280, Ingleburn, N.S.W. 2565, Zouch Road, Denham Court, N.S.VV. 2565. BAHAMASAARET: Box N−1247, Nassau, N.P. BARBADOS: Fontabelle Rd., Bridgetown. BELGIA: rue d'Argile 60, B−1950 Kraainem. BELIZE: Box 257, Belize City. BOLIVIA: Casilla No. 1440, La Paz. BRASILIA: Rodovia SP−141, Km 43, 18280 Cesario Lange, SP, Caixa Postal 92, 18270 Tatui, SP. BURMA: P.O. Box 62, Rangoon. CHILE: Av. Concha y Toro 3456, Puente Aito; Casilla 267, Puente Aito. COSTA RICA: Apartado 10043, San Jose. COTE D'IVOIRE (NORSUNLUURANNIKKO): 06 B.P. 393, Abidjan 06. DOMINIKAANINEN TASAVALTA: Avenida Francia 33 (Apartado 1742), Santo Domingo. ECUADOR: Casilla 4512, Guayaquil. EL SALVADOR: Apartado 401, San Salvador. ENGLANTI NW7 1RN: The Ridgeway, London. ESPANJA: Apartado postal 132, E−28850 Torrejön de Ardoz (Madrid). ETELÄ−AFRIKKA: Private Bag 2067, Krugersdorp, 1740. FIDZI: Box23.Suva. FILIPPIINIEN TASAVALTA: P.O. Box 2044, Manila 2800; 186 Roosevelt Ave., San Francisco del Monte, Quezon City 3010. GHANA: Box 760, Accra. GUADELOUPE: B.P. 239, 97156 Pointe−ä−Pitre Cedex. GUAM 96913: 143 Jehovah St, Barrigada. GUATEMALA: 11 Avenida 5−67, Guatemala 1. GUYANA: 50 Brickdam, Georgetown 16. HAITI: Post Box 185, Port−au−Prince. HAVAIJI 96814: 1228 Pensacola St., Honolulu. HONDURAS: Apartado 147, Tegucigalpa. HONGKONG: 4 Kent Road, Kowloon Tong. INTIA: Post Bag 10, Lonavla, Pune Dis., Mah. 410401. IRLANTI: 29A Jamestown Road, Finglas, Dublin 11. ISLANTI: P.O. Box 8496, IS−128 Reykjavik. ISRAEL: P. O. Box 961, 61−009 Tel Aviv. ITALIA: Via della Butalotta 1281, 1−00138 Roma RM. ITÄVALTA: Gallgasse 42−44, Postfach 67, A−1134 Wien. JAMAIKA: Box 180, Kingston 10. JAPANI: 1271 Nakashinden.EbinaCity, Kanagawa Pref., 243−04. KANADA L7G 4Y4: Box 4100, Haiton Hills (Georgetown), Ontario. KENIA: Box 47788. Nairobi. KOLUMBIA: Apartado Aereo 85058, Bogota 8, D.E. KOREAN TASAVALTA: Box 33 Pyungtaek P.O., Kyunggido, 180. KREIKKA: 77 Leoforos Kifisias, GR−151 24 Marousi. KYPROS: P.O. Box 4091, Limassol. LEEVVARDSAARET: Box 119, St. Johns, Antigua. LIBERIA: P.O. Box 171, Monrovia. LUXEMBURG: 41, rue du Pere Raphael, L−2413 Luxembourg, G. D. LÄNSI−SAMOA: P.O. Box 673, Apia. MADAGASKAR: B.P. 511, Antananarivo 101. MALESIA: 28 Jalan Kampar, Off Jalan Landasan, 41300 Klang, Sei. MARTINIQUE: Cours Campeche, Mörne Tartenson, 97200 Fort de France. MAURITIUS: 22 Dr. Roux St., Rose Hill. MEKSIKO: Apartado Postal 42−048, 06471 Mexico, D.F. NIGERIA: PMB 001, Shomolu, Lagos State. NORJA: Gaupeveien 24, N−1914 Ytre Enebakk. PAKISTAN: 197−A Ahmad Block, New Garden Town, Lahore 16. PANAMA: Apartado 1835, Panama 9A. PAPUA−UUSI−GUI−NEA: Box 113, Port Moresby. PERU: Av. El Cortijo 329, Monternco Chico, Lima 33; Casilla 18−1055, Miraflores, Lima 18. PORTUGALI: Av. D. Nuno Alvares Pereira, 11, P−2765 Estoril. PUERTO RICO 00927: Calle Onix 23, Urb. Bucare, Rio Piedras. RANSKA: 81 rue du Point−du−Jour, F−92100 Boulogne−Billancourt. RUOTSI: Box 5, S−73200 Arboga. SAKSAN LIITTOTASAVALTA: Postfach 20, D−6251 Selters/Taunus 1. SALO−MONSAARET: P.O. Box 166, Honiara. SAMBIAN TASAVALTA: Box 21598, Kitwe. SENEGAL: B.P. 3107, Dakar. SIERRA LEONE: P.O. Box 136, Freetovvn. SRI LANKAN TASAVALTA: 62 Layard's Road, Colombo 5. SUOMI: PL 68, 01301 Vantaa 30. SURINAM: VVicherstraat 8−10, Box 49, Paramaribo. SVEITSI: Ulmenweg 45; P.O. Box 225, CH−3602 Thun. TAHITI: B.P. 518, Papeete. TAIWAN: 109 Yun Ho Street, Taipei 10613. TANSKA: P.B. 340, Stenhusvej 28, DK−4300 Holba=k. THAIMAA: 69/1 Soi 2, Sukhumvvit Rd., Bangkok 10110. TRINIDAD: Lower Rapsey Street & Laxmi Lane, Curepe. URUGUAY: Francisco Bauzä 3372, Montevideo. UUSI−KALEDONIA: B.P. 787, Noumea. UUSI−SEELANTI: P.O. Box 142; 198 Mahia Rd., Manurewa. VENEZUELA: Apartado 116, La Victoria, Edo. Aragua 2121A. YHDYSVALLAT: 25 Columbia Heights, Brooklyn, N.Y. 11201. ZIMBABWE: 35 Fife Avenue, Harare.